

Jordbruksstatistisk årsbok 1972

Statistical Yearbook of Agriculture Utgivare: Statistiska centralbyrån

INLEDNING

TILL

Jordbruksstatistisk årsbok / Jordbruksverket, Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1965-. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1964-.

1965-1994 framställd av Statistiska centralbyrån.

1995-1998 framställd av Livsmedelsekonomiska samarbetsnämnden, Statistiska centralbyrån.

1965-2000 med innehållsförteckning, sammanfattning samt parallelltitel på engelska: Statistical yearbook of agriculture ..., från 1975 och framåt: Yearbook of agricultural statistics. – Publiceras elektroniskt fr.o.m. 2001 på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se, och fr.o.m. 2002 även på Statistiska centralbyråns webbplats www.scb.se.

Föregångare:

Jordbruk och boskapsskötsel / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1916-1964. – (Sveriges officiella statistik).
Täckningsår: 1913-1963.

Översiktspublikationer:

Svensk jordbruksstatistik 200 år / Statistiska centralbyrån. – Stockholm: Statistiska centralbyrån, 1999.

Jordbruket i siffror 1866-2007 / Jordbruksverket, Statistiska centralbyrån. – Jönköping ; Stockholm, 2011. – (Sveriges officiella statistik).

Jordbruksstatistisk årsbok 1972. – (Sveriges officiella statistik).
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2012.

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

Jordbruksstatistisk årsbok 1972

SCBs BIBLIOTEK

77. 07 25

ÖREBRO

STATISTISKA CENTRALBYRÅN · STOCKHOLM

OFFICIAL STATISTICS
OF SWEDEN

Statistical Yearbook of Agriculture 1972

Form för hänvisning. Jordbruksstatistisk årsbok 1972 (SOS). Statistiska centralbyrån, Stockholm 1972.

Jordbruksstatistisk årsbok har tidigare utgivits under samma namn inom serien Sveriges officiella statistik: Jordbruk med binäringar. Den första årgången av publikationen utkom 1965 och innebar en fortsättning på Jordbruk och Boskapsskötsel: 1866—1963.

Suggested citation. Statistical Yearbook of Agriculture 1972 (SOS). National Central Bureau of Statistics. Stockholm 1972.

Statistical Yearbook of Agriculture has previously been published within the series of Official Statistics of Sweden: Agriculture and fisheries. The first yearbook was published in 1965 and was a continuation of Agriculture: 1866—1963.

Published by
the National Central Bureau
of Statistics,
S-102 50 Stockholm 27

Allmänna Förlaget
ISBN 91-38-00093-8 (hft)
ISBN 91-38-00094-6 (inb)

Printed in Sweden
AB Fälths Tryckeri
Värnamo 1972

Förord

Preface

Statistiska centralbyrån (SCB) framlägger härmed Jordbruksstatistisk årsbok 1972. Syftet med årsboken är att ge en samlad redovisning av den svenska jordbruksstatistiken. Förutom uppgifter från SCBs egna undersökningar innehåller publikationen sålunda statistik producerad av andra myndigheter samt av institutioner, organisationer, föreningar etc.

Jordbruksstatistisk årsbok 1972 innehåller huvudsakligen uppgifter avseende kalenderåret 1971 eller produktionsåret 1970/71. På riksnivå redovisas dessutom i regel uppgifter för de fyra närmast föregående undersökningstillfällena. Där så kunnat ske ansluter redovisningen till de översikter för perioden 1945—1969, som lämnades i Jordbruksstatistisk årsbok 1970.

Det redaktionella arbetet med publikationen, vilket har varit förlagt till avdelningen för areell statistik inom SCB, har skett i samverkan med berörda statistikproducenter. Verket vill härmed betyga sin tacksamhet för värdefullt bistånd.

Redaktör för Jordbruksstatistisk årsbok 1972 har varit aktuarie Majvor Bergström.

Stockholm den 21 juni 1972

INGVAR OHLSSON

Knut Medin

Innehåll

Contents

	Text	Text
3	Förord	Preface
18	Symboler använda i tabellerna	Explanation of symbols
19	Tabellernas motsvarighet i Jordbruksstatistisk årsbok 1970 och 1971	Corresponding tables in Statistical Yearbook of Agriculture 1970 and 1971
20	Svensk-engelsk ordlista	Swedish-English vocabulary
28	Engelsk översikt	Summary
33	1. Områdesindelningar i lantbruksstatistiken	1. Geographical divisions for agricultural statistics
35	2. Företagsstruktur. Ägoslagsfördelning	2. Structure of agricultural enterprises. Types of land etc.
35	2.1. Lantbrukets företagsregister	2.1. Register of enterprises in agriculture and forestry
49	3. Befolkning och arbetskraft	3. Population and labour force
49	3.1. Folkräkningen	3.1. Census of population
53	3.2. Arbetskraftsundersökningarna	3.2. Labour force surveys
54	3.3. Lantbrukets företagsregister	3.3. Register of enterprises in agriculture and forestry
58	3.4. Jordbruksinventeringarna	3.4. Agricultural surveys
62	3.5. Löneförhållandena för lantarbetare	3.5. Wages of farm workers
66	3.6. Sysselsättningen inom enskilt skogsbruk	3.6. Employment in private forestry
67	3.7. Struktur- och befolkningsutredningarna	3.7. Structure and population surveys
71	4. Fastigheter och byggnader	4. Real estates and buildings
71	4.1. Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden	4.1. Assessed values of agricultural real estates
74	4.2. Jordbruksfastigheternas priser	4.2. Market prices of agricultural real estates
81	4.3. Nybyggnadsverksamheten inom jordbruket	4.3. New building in the agricultural sector
83	4.4. Byggnadskostnadsindex för jordbruksbyggnader	4.4. Agricultural building cost index
85	5. Maskiner och anläggningar m m	5. Machinery and plants etc.
85	5.1. 1966 års allmänna jordbruksräkning	5.1. Census of agriculture 1966
85	5.2. Traktorernas användningsområden m m	5.2. Tractor uses
90	5.3. Maskindriften m m inom jordbruket	5.3. Employment of agricultural machinery etc.
93	5.4. Jordbrukets inköp av maskiner, redskap m m	5.4. Purchases of machines, tools etc. by the agricultural sector

95	6. Förnödenheter	6. Requisites
95	6.1. Förbrukningen av handelsgödsel	6.1. Consumption of fertilizers
96	6.2. Förbrukningen av fodermedel	6.2. Consumption of feeding stuffs
99	6.3. Inköpen av växtskyddsmedel m m	6.3. Purchases of pesticides etc.
101	7. Växtodling. Vegetabilisk produktion	7. Crop farming. Vegetable production
101	7.1. Lantbrukets företagsregister	7.1. Register of enterprises in agriculture and forestry
107	7.2. 1966 års allmänna jordbruksräkning	7.2. Census of agriculture 1966
110	7.3. Årsväxtrapporteringen	7.3. Crop outlook reports
118	7.4. De objektiva skördeuppskattningarna	7.4. Objective crop yield surveys
124	7.5. Totalskörden av spannmål, slättervall och potatis	7.5. Total harvest of grain, hay and potatoes
128	7.6. Förmalningen av spannmål. Producentpriserna på vegetabilieprodukter m m	7.6. Milling of grain. Producers' price of vegetable products etc.
132	7.7. Odlingen av oljevaxter	7.7. Cultivation of oleiferous plants
132	7.8. Odlingen av sockerbetor	7.8. Cultivation of sugar beets
133	7.9. Statsplomberingen av utsäde	7.9. Official inspection of seed
134	7.10. Utsädesmängderna för spannmål	7.10. Quantities of grain seed
137	7.11. Höstsådda arealer	7.11. Autumn-sown areas
137	7.12. Odlingen av olika spannmålsorter	7.12. Cultivation of various species of grain
144	7.13. Skördesättet för spannmål	7.13. Methods of grain harvesting
144	7.14. Brödsädens kvalitet	7.14. Quality of bread grain
145	7.15. Arealer av vallfrö	7.15. Areas of ley for seeds
148	7.16. Slättervallarnas åldersfördelning och avkastning	7.16. Area and yield within different age groups of ley for hay
148	7.17. Höskördens botaniska sammansättning och kvalitet	7.17. Botanical composition and quality of hay
150	7.18. Bärningsmetoder för slättervall och potatis	7.18. Methods of hay and potato harvesting
154	7.19. Arealen av olika matpotatisorter	7.19. Area of various species of table potatoes
154	7.20. Skörd av potatis samt potatisarealens fördelning	7.20. Yield and area of potatoes on cultivations of different size
157	7.21. Så- och skördetidpunkter, växtperiodens längd samt skördeavkastning efter såtidpunkt	7.21. Dates for sowing and harvesting, growing time and yield per hectare on areas with different sowing date
164	7.22. Skörd av spannmål, slättervall och potatis inom olika storleksgrupper	7.22. Yield of grain, hay and potatoes in different size groups
166	7.23. Jordbrukets skördeskadskydd	7.23. Crop insurance

171	8. Husdjursskötsel. Animalisk produktion	8. Livestock farming. Animal production
171	8.1. Lantbrukets företagsregister	8.1. Register of enterprises in agriculture and forestry
183	8.2. Jordbruksinventeringarna	8.2. Agricultural surveys
186	8.3. Antalet galtar och betäckta suggor	8.3. Numbers of boars and covered sows
186	8.4. Mjölkboskapskontrollen	8.4. Milk recording
188	8.5. Mjolkproduktionen och dess användning	8.5. Production and use of milk
190	8.6. Mejerihanteringen. Producentpriset på mjölk	8.6. Dairying. Producers' price on milk
193	8.7. Svinstamkontrollen	8.7. Pig progeny testing
194	8.8. Suggkontrollen	8.8. Sow litter recording
197	8.9. Svinlaktens omfattning	8.9. Slaughter of pigs
199	8.10. Fårkontrollen	8.10. Sheep breeding control
200	8.11. Hästpremieringen	8.11. Awarding of prizes to horses
202	8.12. Produktionen av kött och fläsk. Producentpriserna på slaktdjur	8.12. Meat production. Producers' price on carcasses
204	8.13. Äggproduktionen. Producentpriset på ägg	8.13. Egg production. Producers' price on eggs
205	9. Konsumtion av födo- och njutningsämnen	9. Food consumption
208	10. Utrikeshandel	10. Foreign trade
212	11. Jordbruksekonomiska uppgifter	11. Agricultural economics
212	11.1. Jordbrukarnas taxerade inkomster och utgifter m m	11.1. Assessed incomes and expenditures etc. of farmers
225	11.2. Den jordbruksekonomiska undersökningen	11.2. Farm economic investigation
233	11.3. Inkomsterna av jordbruksfastighet samt inkomstfördelningen för inkomsttagare inom jordbruk m m	11.3. Income of agricultural real estates and distribution of the incomes of the income-earners in agriculture etc.
240	11.4. Jordbrukets prisindex	11.4. Agricultural price indices
243	11.5. Jordbrukets kreditmarknad	11.5. Agricultural credit market
245	11.6. Jordbrukssektorn i nationalräkenskaperna	11.6. Agricultural sector product
248	12. Statliga rationaliseringsinsatser	12. Government rationalization measures
255	13. Jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse	13. Farmers' co-operative associations
258	14. Lantbruksundervisningen	14. Agricultural training
261	15. Internationella uppgifter	15. International statistics
269	Bilagor	Appendices
273	Sakregister	Alphabetical index

Tabeller*Företagsstruktur. Ägoslagsfördelning*

- 38 1. Antal ägda och arrenderade brukningsenheter, åkerarealen på dessa samt arealen av olika ägoslag inom län och produktionsområden år 1971
- 40 2. Antal brukningsenheter inom olika storleksgrupper samt åkerarealen på dessa brukningsenheter den 24 juni 1971
- 42 3. Antal brukningsenheter samt arealen åker på dessa fördelade efter brukarekategori år 1971
- 44 4. Antal brukningsenheter med mer än 100 hektar åker inom olika storleksgrupper den 24 juni 1971
- 45 5. Antal företag samt åkerarealen och skogsmarksarealen på dessa fördelade efter åker- resp skogsmarksarealens storlek den 26 juni 1970
- 46 6. Antal företag inom olika storleksgrupper efter skogsmarksarealen samt arealen skogsmark vid dessa företag den 26 juni 1970

Befolkning och arbetskraft

- 50 7. Folkmängdens fördelning på större åldersgrupper år 1970
- 52 8. Folkmängdens fördelning på glesbygd och tätort år 1970
- 53 9. Förvärvsarbete befolkning inom jordbruk, skogsbruk m m samt dennas procentuella andel av den totala förvärvsarbete befolkningen år 1971

Tables*Structure of agricultural enterprises. Types of land*

1. Number of owned and leased holdings, the area of arable land on these holdings and the area of different types of land in 1971
2. Number of holdings in different size groups and the area of arable land on these holdings on June 24th, 1971
3. Number of holdings and the area of arable land on these holdings distributed according to the category of holder in 1971
4. Number of holdings with more than 100 hectares of arable land in different size groups on June 24th, 1971
5. Number of holdings, area of arable and forest land in different size groups by the area of arable and forest land respectively on June 26th, 1970
6. Number of holdings by area of forest land and the area of forest land on these holdings on June 26th, 1970

Population and labour force

7. Distribution of the population by large age groups in 1970
8. Distribution of the population by sparsely populated and built-up areas in 1970
9. Economically active population in agriculture, forestry etc., and its proportion of the total economically active population in 1971

55	10. Jordbrukarnas åldersfördelning inom olika storleksgrupper och produktionsområden den 24 juni 1971	10. Age distribution of holders with holdings in different size groups and production areas on June 24th, 1971
56	11. Antal brukningsenheter och antal kor fördelade efter enskilda brukares ålder samt kobesättningsarnas storlek den 26 juni 1968–1970 och den 24 juni 1971	11. Number of holdings and number of cows distributed by age of holders and size of cow-stocks on June 26th, 1968–1970 and on June 24th, 1971
58	12. Antal i jordbruket sysselsatta personer över 15 år den 4 juni 1968	12. Number of persons above 15 years of age employed in agriculture on June 4th, 1968
59	13. Antal arbetstimmar i jordbruk utförda av brukare, brukares familjemedlemmar och lejd arbetskraft under år 1970	13. Number of hours worked in agriculture by holders, holders' families and hired labour in 1970
60	14. Antal arbetstimmar i skogsbruk utförda av brukare, brukares familjemedlemmar och lejd arbetskraft under år 1970	14. Number of hours worked in forestry by holders, holders' families and hired labour in 1970
62	15. Genomsnittliga timförtjänster samt timförtjänsternas spridning år 1970 för manliga lantarbetare i åldern 18–64 år	15. Average hourly earnings and the variation in hourly earnings in 1970 for male farm workers in the age group 18–64
64	16. Tim- och årsförtjänsternas spridning år 1970 för manliga lantarbetare i åldern 18–64 år på brukningsenheter av olika storlek	16. The variation in hourly and annual earnings in 1970 for male farm workers in the age group 18–64 on holdings of different size
65	17. Timförtjänsternas sammansättning år 1970 för manliga lantarbetare i åldern 18–64 år (oavsett löneform)	17. Composition of hourly earnings in 1970 for male farm workers in the age group 18–64
65	18. Genomsnittliga tim- och årsförtjänster åren 1966–1970 för manliga lantarbetare i åldern 18–64 år	18. Average hourly and annual earnings 1966–1970 for male farm workers in the age group 18–64
66	19. Sysselsättningen inom enskilt skogsbruk under vissa veckor åren 1967–1971	19. Employment in private forestry during some specified weeks 1967–1971
68	20. Jordbrukarnas sysselsättningsförhållanden år 1966	20. Occupational status of holders in 1966

69	21. Jordbrukarnas utbildningsnivå år 1966	21. Holders' level of education in 1966
	<i>Fastigheter och byggnader</i>	<i>Real estates and buildings</i>
72	22. Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden och antal taxeringsenheter enligt fastighets-taxeringen år 1971	22. Assessed values of agricultural real estates and number of assessed units according to the real estate assessment in 1971
73	23. Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden fördelade efter ägarekategori enligt fastighets-taxeringen år 1971	23. Assessed values of agricultural real estates by owner category according to the real estate assessment in 1971
75	24. Köpeskillingar och taxeringsvärden för år 1969 frivilligt försålda jordbruksfastigheter	24. Market prices and assessed values of agricultural real estates voluntarily sold in 1969
76	25. Köpeskillingar och taxeringsvärden för år 1969 frivilligt försålda jordbruksfastigheter fördelade efter taxeringsvärdet	25. Market prices and assessed values of agricultural real estates voluntarily sold in 1969 distributed by the assessed value
78	26. Köpeskillingar och taxeringsvärden för år 1969 frivilligt försålda jordbruksfastigheter inom olika storleksgrupper	26. Market prices and assessed values of agricultural real estates voluntarily sold in 1969 by different size groups
80	27. Köpeskillingar och taxeringsvärden för frivilligt försålda jordbruksfastigheter efter köpare- och säljarekategorier åren 1968 och 1969	27. Market prices and assessed values of agricultural real estates voluntarily sold in 1968 and 1969 by categories of buyers and sellers
82	28. Antal nyuppförda byggnader av olika slag inom jordbruket samt antal nyuppförda ladugårdar i procent av totalantalet åren 1966–1970	28. Number of newly erected buildings of different kinds, and number of newly erected cowsheds in per cent of the total number of buildings 1966–1970
82	29. Antal nyuppförda kreatursplatser åren 1966–1970	29. Number of newly erected cattle places 1966–1970
83	30. Kostnader för nyuppförda ekonomibyggnader åren 1966–1970	30. Costs of newly erected farm buildings 1966–1970
84	31. Byggnadskostnadsindex för jordbruksbyggnader åren 1967–1971	31. Agricultural building cost index 1967–1971

Maskiner och anläggningar m m

- 86 32. Antal brukningsenheter med olika slag av maskiner och anläggningar den 15 september 1966
- 87 33. Antal maskiner den 15 september 1966
- 88 34. Antal registrerade traktorer inom olika användningsområden med procentuell fördelning efter drivmedelsslag, årsmodell och motoreffekt den 31 december 1966
- 89 35. Antal traktorer, vars ägare drev jordbruk eller skogsbruk, fördelade efter fabrikat och motoreffekt den 31 december 1966
- 90 36. Antal dragbilar med procentuell fördelning efter drivmedelsslag och årsmodell den 31 december 1966
- 91 37. Antal maskiner m m av olika slag inom jordbruket den 1 januari 1970
- 92 38. Antal maskiner m m av olika slag inom jordbruket med fördelning på olika drivmedelsslag åren 1957–1970
- 92 39. Driv- och smörjmedelsförbrukningen inom jordbruket åren 1957–1969
- 93 40. Jordbrukets inköp av maskiner och redskap åren 1966–1970
- 94 41. Antal till jordbruket levererade traktorer, genomsnittlig effekt samt medelpris per traktor åren 1966–1970

Förnödenheter

- 95 42. Inhemsk förbrukning av handelsgödselmedel gödselåren 1966/67–1970/71
- 96 43. Priser på vissa slag av handelsgödselmedel åren 1966/67–1970/71 samt 1967–1971

Machinery and plants etc.

32. Number of holdings with different types of machines and plants on September 15th, 1966
33. Number of machines on September 15th, 1966
34. Number of registered tractors in various uses and a percentage distribution by kind of motor fuel, year model and engine power on December 31st, 1966
35. Number of tractors with owners employed in agriculture or forestry, by brand and engine power on December 31st, 1966
36. Number of lorries and a percentage distribution by kind of motor fuel and year model on December 31st, 1966
37. Number of machines etc. of different kinds in the agricultural sector on January 1st, 1970
38. Number of machines of different kinds in the agricultural sector distributed by kind of motor fuel 1957–1970
39. Consumption of motor fuel and lubricants by the agricultural sector 1957–1969
40. Purchases of machinery and tools by the agricultural sector 1966–1970
41. Number of tractors delivered to the agricultural sector, their average capacity and average price 1966–1970

Requisites

42. Domestic consumption of fertilizers 1966/67–1970/71
43. Prices of certain types of fertilizers 1966/67–1970/71 and 1967–1971

97	44. Beräknad förbrukning av fodermedel åren 1966/67–1970/71	44. Estimated consumption of certain types of feeding stuffs 1966/67–1970/71
98	45. Produktion av foderblandningar för olika djurslag samt råvaror ingående i dessa blandningar åren 1966/67–1970/71	45. Production of feeding stuff mixtures for different kinds of domestic animals and the raw materials included in these mixtures 1966/67–1970/71
99	46. Jordbrukets totala inköp av växtskyddsmedel m m åren 1966–1970	46. Total purchases of pesticides etc. by the agricultural sector 1966–1970
100	47. Trädgårdsbrukets totala inköp av växtskyddsmedel åren 1966–1970	47. Total purchases of pesticides by the horticultural sector 1966–1970
	<i>Växtodling. Vegetabilisk produktion</i>	<i>Crop farming. Vegetable production</i>
102	48. Åkerjordens användning år 1971	48. Use of arable land in 1971
104	49. Åkerjordens användning inom olika storleksgrupper den 24 juni 1971	49. Use of arable land in different size groups on June 24th, 1971
105	50. Arealer för olika växtslag i procent av hela åkerarealen under tiden 1950–1971	50. Acreages for different crops in per cent of the total area of arable land 1950–1971
106	51. Antal företag med odling av trädgårdsväxter samt växthus- och bänkgårdsyta och areal frilandsodling vid dessa företag den 26 juni 1970	51. Number of enterprises with horticultural production, areas of greenhouses, frames and cultivation on open ground on these enterprises on June 26th, 1970
108	52. Antal brukningsenheter med odling av olika grödor år 1966	52. Number of holdings with cultivation of different kinds of crops in 1966
109	53. Genomsnittlig areal av olika grödor per brukningsenhet år 1966	53. Average acreage per holding for different kinds of crops in 1966
110	54. Procentuell andel upplöjd areal intill mitten av maj 1971	54. Percentage of area ploughed by the middle of May, 1971
111	55. Medeltal av sifferomdömen i maj 1971 för övervintringen	55. Averages of the assessments of the wintering in May, 1971
112	56. Medeltal av sifferomdömen i juli 1971 för skördeutsikterna	56. Averages of the assessments of the harvest prospects in July, 1971
114	57. Medeltal av sifferomdömen i oktober 1971 för skördeutfallet	57. Averages of the assessments of the harvest outcome in October, 1971
116	58. Antal församlingar efter uppgift i oktober om skördens kvalitet år 1971	58. Number of parishes by the report on the quality of the harvest in 1971
122	59. Biologisk skörd år 1971	59. Biological yield in 1971

123	60. Bärgad skörd år 1971	60. Actual yield in 1971
126	61. Total skörd av spannmål, slättervall och potatis år 1971	61. Total harvest of grain, hay and potatoes in 1971
128	62. Jordbrukarnas leveranser av spannmål, återförsålt utsäde, förmalning, leveranser av mjöl samt lager av vete och råg åren 1966/67–1970/71 och 1967–1971	62. Farmers' deliveries of grain, resold grain seed, grinding, deliveries of flour, and storage of wheat and rye 1966/67–1970/71 and 1967–1971
129	63. Producentpriser på spannmål, vallhö, fabrikspotatis och sockerbeter samt partipris på matpotatis åren 1966/67–1970/71 och 1967–1971	63. Producers' prices on grain, hay, potatoes for processing, sugar beets and wholesale price of table potatoes 1966/67–1970/71 and 1967–1971
130	64. Oljeväxtodlingen år 1971	64. Cultivation of oleiferous plants in 1971
133	65. Sockerbetsodlingen år 1971	65. Cultivation of sugar beets in 1971
134	66. Total kvantitet statsplomberat utsäde år 1970/71	66. Total quantity of sealed seed in 1970/71
135	67. Utsädesmängderna för spannmål år 1965	67. Quantities of grain seed in 1965
136	68. Höstsådda arealer år 1971	68. Autumn-sown acreages in 1971
138	69. Spannmålsarealen fördelad på olika sorter år 1970	69. Acreage of grain by species in 1970
142	70. Spannmålsarealens fördelning efter skördesätt år 1970	70. Distribution of grain acreages by method of harvesting in 1970
144	71. Den levererade brödsädens fördelning på olika kvalitetsgrupper åren 1969–1971	71. Delivered bread grain by quality groups 1969–1971
145	72. Arealer för skörd av vallfrö år 1971	72. Areas cultivated as ley for seeds in 1971
146	73. Arealen slättervall fördelad på olika åldersgrupper år 1971	73. Area of ley land distributed on different age groups in 1971
147	74. Biologisk första skörd från slättervallar av olika ålder år 1971	74. Biological yield of hay from ley land of various ages in 1971
149	75. Höskördens botaniska sammansättning år 1971	75. Botanical composition of the hay harvest in 1971
150	76. Höskördens fodervärde år 1971	76. Fodder value of the hay harvest in 1971
151	77. Arealen slättervall fördelad efter olika bärgningsmetoder år 1970	77. Area of ley land distributed by different methods of harvesting in 1970

152	78. Arealen mat- resp fabriks- potatis fördelad efter olika bärg- ningsmetoder år 1970	78. Areas of table potatoes and potatoes for processing distributed by different methods of harvesting in 1970
153	79. Arealen matpotatis fördelad på olika sorter år 1969	79. Area of table potatoes distri- buted on different kinds in 1969
155	80. Arealen mat- resp fabriks- potatis fördelad efter odlingens storlek åren 1969 och 1970	80. Areas of table potatoes and potatoes for processing distributed by size of cultivations in 1969 and 1970
156	81. Biologisk skörd av mat- resp fabrikspotatis vid odlingar av olika storlek åren 1969 och 1970	81. Biological yield of table pota- toes and potatoes for processing on cultivations in different size groups in 1969 and 1970
158	82. Mediantidpunkt för sådd av spannmål och sättning av potatis åren 1967—1970	82. Median date for grain sowing and potato setting 1967—1970
159	83. Mediantidpunkt för skörd av spannmål, slättervall och potatis åren 1967—1970	83. Median date for harvesting grain, hay on ley and potatoes 1967—1970
160	84. Växtperiodens genomsnittliga längd för olika grödor åren 1966—1970 samt respektive grödas areal med procentuell fördelning på olika långa växtperioder år 1970	84. Average number of days between sowing and harvesting in 1966—1970, and distribution of the acreage by time interval between sowing and harvesting in 1970
162	85. Biologisk skörd av vissa grödor på arealer med olika såtidpunkt år 1970	85. Biological yield per hectare on acreages with different sowing date in 1970
165	86. Biologisk skörd inom olika storleksgrupper år 1971	86. Biological yield per hectare in different size groups of holdings in 1971
169	87. Resultat av ersättningsberäk- ningarna för 1971 års skörd	87. Results of the compensation calculations for the harvest in 1971
170	88. Procentuell fördelning på län av antal ersättningar och ersätt- ningsbelopp åren 1967—1971	88. Percentage distribution by counties of the number of com- pensations and the amount of compensation 1967—1971
<i>Husdjursskötsel. Animalisk pro- duktion</i>		<i>Livestock farming. Animal produc- tion</i>
171	89. Antal husdjur inom olika storleksgrupper den 24 juni 1971	89. Number of livestock in differ- ent size groups on June 24th, 1971
172	90. Antal husdjur den 24 juni 1971	90. Number of livestock on June 24th, 1971
174	91. Antal brukningsenheter med nötkreatur den 24 juni 1971 för- delade efter antalet kor samt antal nötkreatur vid dessa besättningar	91. Number of holdings with cattle on June 24th, 1971 distributed by number of cows and number of cattle on these holdings

176	92. Antal brukningsenheter med svin den 24 juni 1971 fördelade efter besättningsarnas storlek samt antal svin vid dessa besättningar	92. Number of holdings with pigs on June 24th, 1971 distributed by size of the stocks and number of pigs on these holdings
178	93. Antal brukningsenheter med får den 24 juni 1971 fördelade efter besättningsarnas storlek samt antal tackor och baggar vid dessa besättningar	93. Number of holdings with sheep on June 24th, 1971 distributed by size of the stocks and number of ewes and rams on these holdings
180	94. Antal brukningsenheter med höns den 24 juni 1971 fördelade efter besättningsarnas storlek samt antal höns vid dessa besättningar	94. Number of holdings with poultry on June 24th, 1971 distributed by size of the stocks and number of poultry on these holdings
182	95. Genomsnittligt antal husdjur per brukningsenhet den 24 juni 1971	95. Average number of livestock per holding on June 24th, 1971
184	96. Antal husdjur den 4 juni, 15 oktober 1968, 3 mars 1969, 2 mars 1970 och 1 mars 1971	96. Number of livestock on June 4th, October 15th, 1968, March 3rd, 1969, March 2nd, 1970 and March 1st, 1971
185	97. Antal betäckta suggor månadsvis och årsmedeltal för antalet tjänstbara galtar år 1971	97. Number of covered sows each month and average number of boars in 1971
187	98. Resultat från den officiella mjölkboskapskontrollen år 1970/71	98. Results of the milk recording in 1970/71
188	99. Antal mjölkboskapsbesättningar och kor i officiell kontroll kontrollåret 1970/71	99. Number of stocks and cows in the public milk recording in 1970/71
189	100. Totala mjölkproduktionen och dess användning åren 1958—1970	100. Total production of milk and its uses 1958—1970
189	101. Mjölkproduktionen och dess användning inom olika storleksgrupper år 1970	101. Production of milk and its uses in different size groups of holdings in 1970
190	102. Mjölkproduktionens storlek inom produktionsområden åren 1958—1970	102. Milk production by production areas 1958—1970
191	103. Antal mejerier och mejerileverantörer samt vid mejerier invägd mjölk och medelinvägningen per leverantör inom olika föreningar m m år 1971	103. Number of dairies and suppliers, weight of delivered milk and average weight of delivered milk per supplier in different associations etc. in 1971
192	104. Antal mejerier och mejerileverantörer, vid mejerier invägd mjölk, mejerimjölakens medelfett-halt, användning av invägd mjölk samt pris på mejerimjölk åren 1966/67—1970/71 och 1967—1971	104. Number of dairies and suppliers to dairies, weight of delivered milk, average fat content of dairy milk, uses of dairy milk and the price of dairy milk 1966/67—1970/71 and 1967—1971

192	105. Mejeriproduktionen och produktionen av mjölkpulver åren 1966/67—1970/71 och 1967—1971	105. Dairy production and production of milk powder 1966/67—1970/71 and 1967—1971
193	106. Svinstamkontrollens omfattning samt medeltal av uppnådda resultat kontrollåren 1966/67—1970/71	106. Scope of the pig progeny testing and averages of the test results 1966/67—1970/71
195	107. Antal besättningar i den officiella suggkontrollen kontrollåret 1970/71	107. Number of herds in the sow litter recording in 1970/71
196	108. Resultat från den fullständiga suggkontrollen kontrollåret 1970/71	108. Results of the complete sow litter recording in 1970/71
198	109. Totala antalet slaktade svin åren 1956—1968	109. Total number of slaughtered pigs 1956—1968
198	110. Antal slaktade svin inom olika storleksgrupper åren 1956—1968. Procent av totala svinslakten respektive år	110. Number of slaughtered pigs in different size groups of holdings 1956—1968. Per cent
198	111. Antal slaktade svin inom produktionsområden åren 1956—1968. Procent av totala svinslakten respektive år	111. Number of slaughtered pigs by production areas 1956—1968. Per cent
199	112. Resultat från fårkontrollen kontrollåret 1970/71	112. Results of the sheep breeding control in 1970/71
201	113. Antal premierade hästar, beslutade belöningar m m år 1971	113. Number of awarded horses, awards given etc. in 1971
202	114. Antal besiktigade slaktkroppar åren 1966/67—1970/71 och 1967—1971	114. Number of inspected carcasses 1966/67—1970/71 and 1967—1971
203	115. Produktion av kött och fläsk åren 1966/67—1970/71 och 1967—1971	115. Meat production 1966/67—1970/71 and 1967—1971
203	116. Priser på slaktdjur åren 1966/67—1970/71 och 1967—1971	116. Prices on carcasses 1966/67—1970/71 and 1967—1971
204	117. Beräknad total produktion av ägg, partihandelns invägning av svenska ägg samt producentpris på ägg åren 1966/67—1970/71 och 1967—1971	117. Estimated production of eggs, wholesalers' purchases of eggs and producers' price on eggs 1966/67—1970/71 and 1967—1971
<i>Konsumtion av födo- och njutningsämnen</i>		<i>Food consumption</i>
206	118. Konsumtion av födo- och njutningsämnen åren 1967—1971	118. Food consumption 1967—1971
<i>Utrikeshandel</i>		<i>Foreign trade</i>
209	119. Importen av livsmedel åren 1967—1971	119. Imports of foodstuffs 1967—1971
210	120. Exporten av livsmedel åren 1967—1971	120. Exports of foodstuffs 1967—1971

211	121. Utrikeshandeln med egentliga jordbruksprodukter åren 1967—1971	121. Foreign trade in agricultural products 1967—1971
	<i>Jordbruksekonomiska uppgifter</i>	<i>Agricultural economics</i>
214	122. Jordbrukarnas taxerade inkomster, utgifter, nettointäkter samt tillgångar och skulder åren 1969 och 1970	122. Holders' assessed incomes, expenditures, net receipts, assets and liabilities in 1969 and 1970
216	123. Jordbrukarnas taxerade inkomster, utgifter, nettointäkter samt tillgångar och skulder åren 1968—1970	123. Holders' assessed incomes expenditures, net receipts, assets and liabilities 1968—1970
217	124. Jordbrukarnas kontanta inkomster och utgifter m m inom produktionsområden, hela riket och storleksgrupper år 1970. Per brukningsenhet	124. Holders' cash incomes and expenditures etc. in production areas, whole of Sweden and size groups in 1970. Per holding
222	125. Jordbrukarnas taxerade nettointäkter m m per brukningsenhet år 1970	125. Holders' assessed net receipts etc., per holding in 1970
223	126. Jordbrukarnas taxerade tillgångar och skulder samt nettoförmögenhet per brukningsenhet år 1970	126. Holders' assessed assets and liabilities, and net capital, per holding in 1970
226	127. Intäkter och kostnader i jordbruket år 1969. Per 10 hektar åker	127. Receipts and costs per 10 hectares of arable land in 1969
228	128. Jordbrukarnas tillgångar och skulder den 31 december 1969. Per brukningsenhet	128. Holders' assets and liabilities, per holding on December 31st, 1969
230	129. Jordbrukarfamiljens inkomst år 1969. Per brukningsenhet	129. Net income of farming families, per holding in 1969
233	130. Inkomst av jordbruksfastighet enligt taxeringen till statlig inkomstskatt år 1971	130. Income of agricultural real estates according to the assessment in 1971
235	131. Inkomsttagare inom jordbruk med binärningar fördelade efter yrkesställning åren 1969 och 1970 (taxeringsåren 1970 resp 1971)	131. Income-earners in agriculture and subsidiary enterprises by employment status in 1969 and 1970
236	132. Inkomsttagare med inkomst av jordbruksfastighet fördelade efter kön och ålder åren 1969 och 1970	132. Income-earners with income of agricultural real estate distributed by sex and age in 1969 and 1970
237	133. Inkomst av jordbruksfastighet med inkomsttagarna fördelade efter yrkesställning åren 1969 och 1970 (taxeringsåren 1970 och 1971)	133. Income of agricultural real estate with income-earners distributed by employment status in 1969 and 1970

238	134. Inkomsttagare inom jordbruk med binärningar fördelade efter inkomstklass och yrkesställning år 1969 (taxeringsåret 1970)	134. Income-earners in agriculture and subsidiary enterprises by size of income and employment status in 1969
239	135. Inkomsttagare inom jordbruk med binärningar fördelade efter inkomstklass och yrkesställning år 1970 (taxeringsåret 1971)	135. Income-earners in agriculture and subsidiary enterprises by size of income and employment status in 1970
241	136. Jordbrukets prisindex åren 1966/67 – 1970/71	136. Agricultural price indices 1966/67 – 1970/71
243	137. Total kreditgivning till enskilda jordbrukare åren 1967 – 1971	137. Total credit extended to private holders 1967 - 1971
243	138. Jordbrukskasserörelsens utlåning till enskilda jordbrukare åren 1967 – 1971	138. Lending by agricultural credit societies to private holders 1967 – 1971
244	139. Sparbankernas utlåning till enskilda jordbrukare åren 1966 – 1970	139. Lending by savings banks to private holders 1966 – 1970
245	140. Statens lån till enskilda jordbrukare budgetåren 1966/67 – 1970/71	140. Government loans to private holders 1966/67 – 1970/71
246	141. Sektorprodukten inom jordbruk m m samt bruttonationalprodukten med fördelning på faktorinsatser, indirekta skatter och subventioner åren 1966 – 1970	141. Agricultural sector product and gross domestic product by factor incomes, indirect taxes and subsidies 1966 – 1970
247	142. Jordbrukets m m och skogsbrukets bidrag till bruttonationalprodukten åren 1950 – 1970. Löpande priser	142. Contribution to the gross domestic product by agriculture etc. and forestry 1950 -- 1970. Current prices
<i>Statliga rationaliseringsinsatser</i>		<i>Government rationalization measures</i>
248	143. Statligt stöd till inre och yttre rationalisering m m åren 1967 – 1971	143. Government support for internal rationalization and structural improvement etc. 1967 – 1971
249	144. Statligt stöd till inre och yttre rationalisering m m år 1971	144. Government support for internal rationalization and structural improvement etc. in 1971
250	145. Statligt stöd till anläggningar m m i samband med särskild rationalisering (SR) år 1971	145. Government support for special rationalization measures on certain holdings in 1971
250	146. Antal storleksrationaliserade brukningsenheter i enskild ägo inom olika storleksgrupper efter ägd areal före åtgärd samt rationaliseringens effekt år 1971	146. Number of rationalized holdings in private ownership in different size groups by owned acreage before support and the effect of the rationalization in 1971
252	147. Lantbruksnämndernas fastighetsinnehav år 1971	147. Real estate holding of county agricultural boards in 1971

	<i>Jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse</i>	<i>Farmers' co-operative associations</i>
256	148. Antal medlemmar m m inom jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse åren 1966—1970	148. Number of members etc. in agricultural economic associations 1966—1970
257	149. Omsättningsvärden inom jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse åren 1966—1970	149. Turnover values in agricultural economic associations 1966—1970
	<i>Lantbruksundervisningen</i>	<i>Agricultural training</i>
258	150. Antal närvarande och avgångna elever vid vissa högskolor åren 1969/70—1970/71	150. Number of attending and graduating pupils at certain university-level colleges 1969/70—1970/71
259	151. Antal närvarande och avgångna elever vid vissa undervisningsanstalter åren 1969/70—1970/71	151. Number of attending and graduating pupils at certain educational institutions 1969/70—1970/71
260	152. Antal sökande och antagna till lantbruksskolor, lantbruksskolor och trädgårdsskolor efter sökt utbildning år 1969/70	152. Number of applicants and admitted pupils to agricultural schools, agricultural domestic schools and horticultural schools by desired training in 1969/70
	<i>Internationella uppgifter</i>	<i>International statistics</i>
262	153. Ägoviddens fördelning på särskilda ägoslag inom olika länder	153. Areas of different types of land in different countries
263	154. Åkerarealens användning inom olika länder år 1969	154. Use of arable land in different countries in 1969
264	155. Totalskördens storlek inom olika länder åren 1969 och 1970	155. Total harvest in different countries in 1969 and 1970
266	156. Antal husdjur inom olika länder år 1968/69	156. Number of livestock in different countries in 1968/69
267	157. Förvärvsarbetande befolkning inom jordbruk med binäringar samt dennas andel av den totala förvärvsarbetande befolkningen inom olika länder år 1965	157. Economically active population in agriculture and subsidiary enterprises and its proportion of the total economically active population in different countries in 1965

Symboler använda i tabellerna

Explanation of symbols

»	Upprepning
—	Intet finns att redovisa
0	} Mindre än $\left\{ \begin{matrix} 0,5 \\ 0,05 \end{matrix} \right\}$ av enheten
0,0	
..	Uppgift ej tillgänglig eller alltför osäker för att anges
.	Uppgift kan ej förekomma

Repetition
Magnitude nil
Magnitude less than half of unit employed
Data not available
Category not applicable

Tabellernas motsvarighet i Jordbruksstatistisk årsbok 1971 och 1970

Tabell i Jordbruks- statistisk årsbok 1972	Motsvarande tabell i Jordbruks- statistisk årsbok		Tabell i Jordbruks- statistisk årsbok 1972	Motsvarande tabell i Jordbruks- statistisk årsbok		Tabell i Jordbruks- statistisk årsbok 1972	Motsvarande tabell i Jordbruks- statistisk årsbok	
	1971	1970		1971	1970		1971	1970
1	1	1	54	53	56	106	104	114
2	2	2	55	54	55	107	105	—
3	3	3	56	55	57	108	106	115
4	4	4	57	56	58	109	107	116
5	—	—	58	57	59	110	108	117
6	—	—	59	58	60	111	109	118
7	5	9	60	59	61	112	110	119
8	6	10	61	60	62	113	111	120
9	8	12	62	61	63	114	112	121
10	10	13, 14	63	62	64	115	113	122
11	9	—	64	63	66	116	114	123
12	11	16	65	64	65	117	115	124
13	12	—	66	65	68	118	116	125
14	13	—	67	66	69	119	117	126
15	14	18	68	67	70	120	118	127
16	15	19	69	68	71	121	119	128
17	16	20	70	69	72	122	120	129
18	17	21	71	70	73	123	—	—
19	18	22	72	71	74	124	121	131
20	19	7	73	72	75	125	122	133
21	20	8	74	73	76	126	123	135
22	21	23	75	74	77	127	124	136
23	22	23	76	75	78	128	125	137
24	23	24	77	76	79	129	126	138
25	24	25	78	77	80	130	127	141
26	25	26	79	78	81	131	128	142
27	26	27	80	79	82	132	129	—
28	27	28	81	80	83	133	130	—
29	28	29	82	81	84	134	131	143
30	29	30	83	82	85	135	—	—
31	30	31	84	83	86	136	132	144
32	31	32	85	84	87	137	133	145
33	32	33	86	86	88	138	134	146
34	33	35	87	87	89	139	135	147
35	34	36	88	88	90	140	136	148
36	35	37	89	89	92	141	137	149
37	36	38	90	90	91	142	138	150
38	37	39	91	91	94	143	139	151
39	38	40	92	92	95	144	140	152
40	39	41	93	93	96	145	141	153
41	40	42	94	94	97	146	142	154
42	41	43	95	95	99	147	143	155
43	42	44	96	96	102	148	144	156
44	43	45	97	97	103	149	145	157
45	44	46	98	98	105	150	146	158
46	45	47	99	99	106	151	147	158
47	46	48	100	100	107	152	148	159
48	47	49	101	101	108	153	149	160
49	48	50	102	102	109	154	150	161
50	49	51	103	—	—	155	151	162
51	—	—	104	103	110	156	152	163
52	51	53	105	—	—	157	153	164
53	52	54						

Swedish-English Vocabulary

Ackordslön	Piece-wages
Administrativa områden	Administrative areas
Aktiebolag	Limited company
Aktuell	Current, present
Allmänning	Common land
Alsikeklöver	Alsike clover
Ammonsulfat	Ammonium sulphate
Andel	Proportion, share
Andra	Other
Animalisk	Animal
Anläggning	Plant, works
Anmälan	Application
Anställd	Employee
Antal	Number
Anvisning	Instruction
Användning	Use
Arbetare	Worker
Arbete	Work
Arbetskraft	Labour force
Arbetsstimmar	Working-hours
Areal	Area, acreage
Arealtillägg	Acreage allowance
Arrendator	Tenant
Arrende	Tenancy
Arrenderad	Held on lease
Aska	Ashes
Avdrag	Deduction
Avdragsbar	Allowable deduction
Avelssvin	Breeding pig
Avgångna	Departured
Avgångsvederlag	Severance pay
Avkastning	Yield
Avräkningsprisindex	Producer price index
Avse	Concern, refer to
Avsevärd	Considerable
Avskrivningar	Depreciation

Baggar	Rams
Baljväxter	Leguminous plants
Barnbidrag	Child allowances
Bearbetning	Processing
Befolkning	Population

Belopp	Amount
Belöning	Award
Bensin	Petrol
Beräknad	Calculated, estimated
Besiktigad	Inspected
Besädd areal	Area sown
Besättning	Stock, herd
Bete	Pasture
Betesmark	Meadow
Betesvall	Pasture
Betäckta (sugor)	Covered (sows)
Binäring	Subsidiary enterprise
Biologisk	Biological
Blandad	Mixed
Blandning	Mixture
Blandsäd	Mixed grain
Blankett	Form, questionnaire
Blommor	Flowers
Bogserad	Towed
Bolag	Company
Borgen	Security
Bortfall	Non-response
Boskapsskötsel	Cattle-farming
Bostad	Dwelling
Botanisk	Botanical
Brukare	Holder, farmer
Brukarekategori	Category of holder, (farmer)
Brukningenshet	Holding
Brukningsform	Type of holding
Bruttonationalprodukt	Gross domestic product
Brödsäd	Bread grain
Budgetår	Budget year
Buffel	Buffalo
Bukvägg	Belly wall
Byggnad	Building
Byggnadskostnadsindex	Building cost index
Bänkgård	Frame, hotbed
Bärbuske	Berry-bush
Bärgad (skörd)	Actual (yield)
Bärgningsmetod	Method of harvesting
Bättre	Better

Chilesalpeter	Sodium nitrate
Cirka	About

Dag	Day
Dagsverke	Day's work
Definitiva uppgifter	Definitive results
Deklarationer	Income tax returns

Del av	Part of	Fast anställd	Permanently employed
Delvis (ägd)	Partly (owned)	Fasta priser	Constant prices
Diesel	Diesel fuel	Fastighet	Real estate
Digivande	Giving suck	Fastighetslängd	Tax register of real estate
Diverse	Various	Fastighetsmarknad	Real estate market
Djupfryst	Frozen products	Fastighetstaxering	Real estate assessment
Djur	Animal	Fetthalt	Fat content
Djurskötare	Cattleman	Fisk	Fish
Djurslag	Type of animal	Fiskmjöl	Fish meal
Dragbilar	Lorries (cars converted to tractors)	Fjäderfä	Poultry
		Fläsk	Pork
Driftsledning	Works management	Foderblandningar	Feeding stuff mixtures
Driftsoverskott	Operating surplus	Foderenhet	Feed unit
Drivmedel	Motor fuel	Foderfosfat	Fodder phosphate
Dräktig första gången	Being with young for the first time	Fodermedel	Feeding stuff
		Foderrotfrukter	Fodder root crop
Dvs	That is, i.e.	Fodersäd	Coarse grain
Därav	Of which	Fodertillskott	Additional fodder
Däröver	More	Fodertran	Fodder train oil
Död	Dead	Fodervärde	Feed value
Dödsbo	Estate of a deceased person	Foderväxt	Fodder plant
		Foderärter	Fodder peas
		Folkmängd	Population
Effekt	Capacity, power, effect	Folkräkning	Census of population
Efter	After	Folkskola	Elementary school
Egentlig	Real, actual	Fosfor	Phosphate
Eget	Own	Fotogen	Paraffin oil
Ej	Not	Framställning	Production
Ekonomibyggnader	Farm buildings	Fri kost	Board free
Ekonomisk	Economic	Frilandsodling	Cultivation on open ground
Elever	Trainees, pupils	Frivillig	Voluntary
Enhet	Unit	Fruktträd	Fruit tree
Enkla	Simple	Frö	Seed
Enligt	According to	Fröslag	Kind of seed
Ensilageväxter	Plants for silage	Frövall	Seed ley
Ensilering	Ensiling	Fullständig	Complete
Enskild	Private	Fysisk person	Natural person
Ersättning	Compensation	Får	Sheep
Ersättningsbelopp	Compensation	Fårkontroll	Sheep breeding control
Ersättningsberäkningar	Compensation calculations	Född	Born
Ersättningsområde	Compensation district	Födo- och njutningsämnen	Food, beverages and tobacco
Examinerad	Examined	Föl	Foal
Exploateringsvärde	Value of development	Förbrukning	Use, consumption
Export	Exports	Förbränningsmotorer	Internal-combustion engines
Fabrikat	Brand		
Fabrikspotatis	Potatoes for processing	Fördelad	Distributed
Faktorinsats	Factor income	Fördelning	Distribution
Falltal	Falling number	Före	Before
Familjemedlem	Member of the family	Förening	Society, association

Företagare	Enterprises, holder	Hushåll	Household
Företagarvinst	Net profit	Hushållningssällskap	County agricultural society
Företagsräkning	Census of economic activities	Huvudområde	Main area
Förlust	Loss	Hypoteksförening	Mortgage society
Förmalning	Grinding	Hyra	Rent
Förmögenhet	Property, fortune	Hässjning	Putting on frame for drying
Förnödenheter	Requisites	Hästar	Horses
Förräntning	Net return (on capital)	Hästkraft	Horse-power
Församling	Parish	Häststallar	Stables
Första	First	Hö	Hay
Försäld	Sold	Högskolor	University-level colleges
Försäkrad	Insured	Högst	At most
Försäljning	Sale	Höns	Poultry
Förtjänst	Profit, earning	Höskörd	Hay crop
Förvärv	Purchase	Höstraps	Winter rape
Förvärvsarbetande (befolkning)	Economically active (population)	Höstrybs	Winter turnip rape
Förändring	Change	Höstråg	Winter rye
		Höstsådd	Autumn sown
		Höstsäd	Winter grain
		Höstvete	Winter wheat
		Hötork	Grass drier
Galt	Boar		
Genomsnittlig	Average		
Getter	Goats		
Gift	Married	Import	Imports
Glesbygd	Sparsely populated area	Indirekt skatt	Indirect tax
Godkänd	Approved	Inhemsk	Domestic
Gräde	Cream	Inklusive	Including
Gräs	Grass	Inkommen	Received
Gräsbärande	Grass-grown	Inkomst	Income
Gröda	Crops	Inkomstklass	Size of income, income-bracket
Grödgrupp	Crop group		
Grönfoder	Green fodder	Inkomstår	Income year
Gödkalv	Fattened calf	Inköp av	Purchase of
Gödsel	Fertilizer, manure	Inom	Within
Gödselstad	Dung stead	Inre	Internal
Gödsvin	Fattening pig, porker	Inräknad	Included
		Insektsmedel	Insecticide
Halvgräs	Sedges	Inte	Not
Handelsgödsel	Fertilizer	Inteckning	Mortgage
Handupptagning	Hand-lifting	Internationell	International
Havre	Oats	Intäkter	Receipts
Hektar	Hectare	Inventarier (döda)	Farm equipment
Hela riket	Whole of Sweden	Inventarier (levande)	Livestock
Helt	Fully	Invånare	Inhabitant
Helträda	Bare fallow	Invägning	Weighing in
Hemslakt	Home slaughter		
Hingst	Stallion		
Hirs	Millet	Jordbearbetningsredskap	Implements for tillage
Hjälpmotor	Auxiliary engine	Jordbruk	Agriculture
Husdjur	Livestock	Jordbrukare	Holder, farmer

Jordbruksfastighet	Agricultural real estate, farm property	Kultiverad betesmark	Cultivated natural pastures
Jordbruksinventering	Agricultural survey	Kvadratmeter	Square metre
Jordbrukskassa	Cooperative loan fund	Kvalitet	Quality
Jordbruksreglerade	Price regulated agricultural products	Kvantitet	Quantity
Jordförvärvstillstånd	Permission to acquire farm property	Kvarn	Mill
Jordgubbar	Strawberries	Kvartil	Quartile
Juridisk person	Juridical person	Kviga, kvigor	Heifer, heifers
		Kvigkalv	Cow-calf
		Kvinnor	Women
		Kväve	Nitrogen
Kalenderår	Calendar year	Kyckling(ar)	Chicken(s)
Kalisalt	Potassium chloride	Kyrkan	Church
Kalisuper	Potassium phosphate	Kön	Sex
Kalium	Potassium	Köp	Purchase
Kalkammonsalpeter	Ammonium nitrate	Köpare	Buyer
Kalkon	Turkey	Köpekontrakt	Sales contract
Kalksalpeter	Calcium nitrate	Köpeskilling	Price, purchase-sum
Kalluft	Cold air	Körslor	Driving
Kalv, kalvar	Calf, calves	Kött	Meat
Kalva	Calve	Köttfodermjöl	Meat meal
Kameler	Camels	Köttfullhet	Meatiness
Kasthjulsmaskin	Potato spinner	Lada	Barn
Kategori	Category	Ladugård	Cowshed
Kläckt	Hatched	Ladugårdsförman	Farm foreman
Klöver	Clover	Lager	Stock
Knölar	Tubers	Lamm	Lamb
Kollektivavtal	Collective agreement	Lammvikt	Lamb weight
Kommun	Municipality	Landsbygd	Rural area
Komplement	Supplement	Lantarbetare	Farm worker
Konsumentprisindex	Consumer price index	Lantbrukets företagsregister, lantbruksregistret	Register of enterprises in agriculture and forestry, farm register
Konsumtion	Consumption	Lantbrukshögskola	Royal Agricultural College
Kontant	Cash	Lantbruksnämnd	County agricultural board
Kontroll	Control		
Kontrollår	Control year		
Kor	Cows		
Korn	Barley		
Korsningsdjur	Crossbreeding animal	Lantbruksskola	Elementary agricultural school
Kortfristig	Short-term		
Kostnad	Cost	Lantsmör	Farm butter
Kostnadsprisindex	Cost price index	Lejd	Hired
Kost och logi	Board and lodging	Levande	Living
Krakning	Cocking of hay and cereals on poles	Leverans	Delivery
		Levererad	Delivered
Kreatur	Livestock	Livsmedel	Food, foodstuffs
Kreatursplats	Cattle place	Loge	Barn
Kredit	Credit	Lån	Loan
Kreditgivning	Granting of credit	Lånegaranti	Loan guarantee
Kroppslängd	Length of carcase	Långfristig	Long-term
Kull	Litter	Län	County

Länder	Countries	Månad	Month
Länsgräns	County border	Män	Men
Lönesumma	Amount of wages		
Löpande	Current	Naturaförmåner	Benefits in kind
Löpande priser	Current prices	Naturligt jordbruks- område	Natural agricultural area
Magasin	Storehouse	Nedre	Lower
Majs	Maize	Nettoförmögenhet	Net capital
Mantlig	Male	Nettointäkt	Net receipt
Mantalslängd	Register of population	Normskörd	Standard yield
Manuell	Manual	Norra	Northern
Mark	Ground	Nybildning	New formation
Marknadsförd slakt	Marketed slaughter	Nybyggnad	New building
Marknadspris	Market price	Nyodling	Land reclamation
Maskin	Machine	Nyuppförda	Newly-erected
Maskinhallar	Machine shops	Näringsgren	Branch of industry
Maskinuthyrning	Machine leasing	Närvarande	Present
Maskinstation	Agricultural machinery centre, machine station	Nötkreatur	Cattle
		Nötkreatursenhet	Unit of cattle
Matpotatis	Table potatoes		
Medelavkastning	Average yield	Oavsett löneform	Regardless of form of payment
Medelpris	Average price		
Medeltal	Average	Objektiv skördeskade- uppskattning	Objective crop yield survey
Median	Median		
Mediantidpunkt	Median date	Obrukad åker	Untilled arable land
Medlem	Member	Obärgad	Unharvested
Megakalori	Megacalorie	Och	And
Mejeri	Dairy	Odlad	Grown, cultivated
Mejerihantering	Dairying	Odling	Cultivation
Mejerileverantör	Supplier to dairies	Officiell	Official
Mellan	Between	Ogräs	Weeds
Mellanbygd	Central hill and lowland district	Ogräsmedel	Herbicide
		Okänd	Unknown
Mellersta	Central	Olika	Different
Mer än	More than	Oljekraftfoder	Oilcake
Mervärdesskatt	Surplus value tax	Oljelin	Linseed
Milj kronor	Millions of Swedish crowns	Oljevaxter	Oleiferous plants
		Omfattning	Size, scope
Minskning	Decrease	Område	Region
Mjöl	Flour	Omsättningsskatt	Sales tax
Mjölk	Milk	Omsättningsvärde	Turnover value
Mjölkboskapskontroll	Milk recording	Oskift dödsbo	Undivided estate (of a deceased person)
Mjölkningsmaskin	Milking machine		
Mjolkproduktion	Milk production	Ost	Cheese
Mjölkpulver	Milk powder	Ovägd	Unweighted
Mjolktransportkärl	Milk transporting container	Partihandel	Wholesale trade
		Partipris	Wholesale price
Modersugga	Breeding sow	Personbil	Car
Motoreffekt	Engine power	Personer	Persons
Mulåsnor och åsnor	Mules and asses	Plantskolealster	Nursery plants

Plomberad	Sealed	Sammansättning	Composition
Potatis	Potatoes	Samt	And
Preliminära uppgifter	Preliminary results	Samtliga	Total
Premiera	Award	Sannolikhet	Probability
Preparattyp	Kind of preparation	Sektorprodukt	Sector product
Pris	Price	Semesterlön	Holiday pay
Prisnivå	Price level	Sifferomdöme	Assessment in figures
Prisregleringsprisindex	Price regulation index	Självbindare	Binder
Procent	Percentage	Självdeklaration	Income tax return
Producentbidrag	Producer subsidy	Självrisk	Excess
Producentpris	Producers' price	Självägande brukare	Owner holders
Produktion	Production	Skattad	Estimated
Produktionsmedelspris-index	Cost price index	Skattepliktig fastighet	Real estate, liable to real estate duty
Produktionsområde	Production area	Skogsbruksvärde	Value of standing forest and value of forest land
Provisioner	Commission	Skogsbygd	Forest region
Pålägg	Breeding	Skogsfastighet	Forest real estate
Pälsdjursuppfödning	Fur farming	Skogshögskola	Royal College of Forestry
Rapport	Report	Skogskonto	Forest account
Raps	Rape	Skogsmark	Forest land
Ras	Breed	Skuld	Debt, liability
Rationalisering	Rationalization	Skuldprocent	Percentage debt
Redovisningsskyldighet	Obligation to render accounts	Skulltork	Hay-loft drier
Redskap	Tool	Skummjolk	Skim milk
Reducerad	Reduced	Skärmaskin	Cutting-machine
Registrerad	Registered	Skörd	Harvest, yield
Rensningsmaskin	Cleaning machine	Skördeskadeskydd	Swedish crop insurance
Repad	Rippled	Skördestation	Yield laboratory
Reparationer	Repairs	Skördesätt	Method of harvesting
Resultat	Result	Skördetidpunkt	Date for harvesting
Reverslån	Promissory note loan	Skördetröska	Combine
Riksområde	Major region	Skördeuppskattningsområde	Yield survey district
Rotfruktsväxter	Root-crops	Skördeutfall	Outcome of harvest
Rumsenhet	Room unit	Skördeutsikt	Harvest prospects
Rybs	Turnip rape	Slag	Kind
Ryggsäck	Back fat	Slakt	Slaughter
Råg	Rye	Slaktdjur	Slaughter animal
Råproteinhalt	Protein content	Slaktkropp	Carcase
Råvara	Raw material	Slumpfel	Sampling error
Ränta	Interest	Slåttervall	Ley for hay
Rättare	Farm foreman	Slättbygd	Plain district
Rödklöver	Red clover	Smörjmedel	Lubricants
Rörelseidkare	Employer	Sockerbetor	Sugar beets
Rörmjölkningsanläggning	Pipe line milking installation	Sockerhalt	Sugar content
		Sojabönor	Soya beans
Saknas	Not available	Sort	Kind
Sammanfatta	Summarize	Spannmål	Grain

Spannmålstork	Grain drier	Taxerad	Assessed
Sparbank	Savings-bank	Taxeringsenheter	Assessment units
Specialarbetare	Specialized worker	Taxeringsvärde	Assessed value
Spill	Harvesting losses	Taxeringsår	Year of assessment
Spridning	Deviation	Thomasfosfat	Thomas phosphate
Spädgris	Sucking-pig	Tidigare	Earlier
Spädkalv	Sucking-calf	Tidlön	Time rate
Stadigvarande	Permanent	Tidpunkt	Time, date
Staten	Government, State	Till avsalu	For sale
Statligt stöd	Government support	Tillfällig	Temporary
Statsbidrag	Government subsidy	Tillgångar	Assets
Statsplomberat	Sealed	Tillhörig	Belonging to
Statsplomberingsbevis	Official certificate of inspection	Tillskott	Addition
Stickprovsmetodik	Sampling method	Tillväxt	Growth
Stiftelse	Foundation	Timförtjänst	Hourly earnings
Storboskap	Cattle	Timotej	Timothy
Storlek	Size	Tjocklek	Thickness
Storleksgrupp	Size group	Tjur	Bull
Struktur- och befolkningsutredning	Structure and population survey	Tjurkalv	Bull calf
Stutar	Steers	Tomt- och industrivärde	Site and plant value
Städer	Towns	Torkanläggning	Drying plant
Stärbhus	Estate of a deceased person	Torkning på slag	Drying on the ground
Stöd	Support	Total	Total
Subvention	Subsidy	Traktor	Tractor
Sugga	Sow	Traktorförare	Tractor driver
Suggkontroll	Sow litter control	Transportredskap	Transport equipment
Summa	Total	Trädgårdsbruk	Horticulture
Superfosfat	Superphosphate	Trädgårdsföretag	Horticultural enterprise
Svensk	Swedish	Trädgårdsväxter	Horticultural plants
Svin	Pig	Tröskning	Threshing
Svinhus	Pigsty, piggery	Typ	Type
Svinn	Waste, loss	Täckdikning	Underdrainage
Svinstamkontroll	Pig progeny testing	Tätort	Built-up area
Syfte	Purpose	Underhåll	Maintenance
Sysselsatt	Employed	Undersökning	Survey
Sådd	Sowing	Undervisningsanstalt	Educational institution
Sållmatteupptagare	Potato elevator-digger	Undre	Lower
Såtidpunkt	Date for sowing	Unghästar	Colts
Säd	Grain	Ungnöt	Young cattle
Säkerhet	Security	Uppgift	Information, figure
Säljare	Seller	Uppgiftslämnare	Respondent
Sämre	Worse	Upphöra	Discontinue
Särskild	Special	Upplöjd	Ploughed up
Södra	Southern	Uppnådd	Reached
		Uppräknad	Aggregated
		Uppskattad	Estimated
		Urinbrunn	Liquid manure cistern
Tackor	Ewes	Urval	Sample
Tal	Number	Urvalsram	Sampling frame

Utan	Without	Växel	Bill of exchange
Utbildning	Education, training	Växthus	Greenhouse
Utbildningsnivå	Educational level	Växtperiod	Growing time
Utfall	Result	Växtprodukt	Vegetable product
Utfodring	Feeding	Växtsjukdom	Plant disease
Utgifter	Expenditure	Växtskyddsmedel	Pesticides
Utlåning	Lending	Växtslag	Plant type
Utnyttja	Utilize	Växttrådhalt	Plant-fibre content
Utrikeshandel	Foreign trade		
Utsäde	Seed	Yrkesställning	Employment status
Utvintring	Out-wintering	Yrkesverksam	Economically active
		Yta	Area
Vall	Ley	Yttre rationalisering	Structural improvement
Vall till fröskörd	Ley for seeds		
Vallfrö	Clover and grass seeds	Åker	Arable land
Vallhö	Hay	Åkerareal	Area of arable land
Vallväxter	Herbage plants	Ålder	Age
Vallålder	Age of the ley	Åldersgrupp	Age group
Varaktigt	Durable, permanent	År	Year
Varmluft	Hot air	Årlig	Annual
Varuslag	Type of goods	Årsförtjänst	Annual earnings
Vattenhalt	Content of water	Årsmodell	Year model
Vecka	Week	Årsväxtrapport	Crop outlook report
Vegetabilisk	Vegetable	Återförsålt	Resold
Verksamhet	Activity	Åtgärd	Measure, act
Vete	Wheat		
Vetemjöl	Wheat flour	Ägarekategori	Category of owner
Veterinärbesiktigad	Inspected	Ägd	Owned
Veterinärhögskola	Royal Veterinary College	Ägg	Egg
		Ägo	Ownership
Vicker	Vetches	Ägoslag	Type of land
Vikt	Weight	Äng	Meadow
Viktigare	More important		
Vitaminfodermedel	Vitaminized feeding stuff	Ökning	Increase
Vitsenap	White mustard	Örtartade ogräs	Herbaceous weeds
Volmning	Drying in a cock	Överföring	Transfer
Vårrops	Spring rape	Övergångsbidrag	Transitional subsidy
Vårrys	Spring turnip rape	Överpris	Excessive price
Vårråg	Spring rye	Överstiga	Exceed
Vårsäd	Spring grain	Översyn	Revision
Vårvete	Spring wheat	Övertidstillägg	Overtime pay
Vägd	Weighted	Övervintring	Wintering
Värde	Value	Övre	Upper
Världsmarknadsprisindex	World market price index	Övre kvartil	Upper quartile
		Övrig	Other

Summary

In most cases the data published in the Statistical Yearbook of Agriculture 1972 refer to the year 1971 or the production year 1970/71. As a rule there are also data from the five latest surveys. Some summary data for the years 1945–1969 can be found in the Statistical Yearbook of Agriculture 1970.

1. Geographical divisions for agricultural statistics

In the Swedish agricultural statistics, information is presented by administrative areas and by areas defined in accordance with natural farming conditions. For the current surveys, data are usually given for counties and larger areas, although the register of enterprises in agriculture and forestry (also called the farm register) provides information by individual parishes, municipalities etc.

The majority of the counties has, on the basis of different climatic conditions, the quality of the soil etc., been divided into "natural farming areas". These areas can be combined into "production areas" and "major regions". See further Appendix 1 where there also is a map of Sweden. For the objective crop yield surveys (see below), the country is divided into 415 "yield survey districts", which have been made as homogeneous as possible with regard to the annual harvest outcome. These areas correspond to the "compensation districts" of the crop insurance system (see below).

2. Structure of agricultural enterprises. Types of land etc.

Since 1968 an annual registration of enterprises in agriculture and forestry has been a responsibility for the National Central Bureau of Statistics (SCB).

For approximately 150 000 holdings with at least 2 hectares of arable land data on the area of various types of land, the use of arable land for different crops, the number of animals, the number of persons employed, the construction of new buildings etc. are collected by mail during the latter part of June each year. Without regard to the size of arable land this annual registration also applies to all commercial gardens for fruit or vegetable production and to large animal breeders.

In agriculture and forestry there exist another 150 000 holdings with no or less than 2 hectares of arable land, most of which consist of forest land only. For these holdings data on the area of various types of land and some other data were collected in 1971 and will in the future be collected with an interval of 3–5 years. The registration in these years called the census of agriculture.

By a *holding* (farm) is understood the activity in agriculture, forestry, animal husbandry, fruit-growing and/or gardening under one and the same management. Land taken on lease is included in the holding, but not land let out on lease. Areas from which the crop are sold on root and areas that are temporarily let for grazing shall be reported by the owner of the land.

Before the creation of the farm register this kind of land data were provided by the agricultural censuses, which were performed every fifth year by the SCB; the latest one was carried out in 1966.

Some data on *the number of owned and leased holdings and their areas of different types of land* from the 1971 version of the farm register are given in Table 1. Information on *the number of holdings and the area of arable land in different size groups distributed by category of holder* are found in Tables 2–4.

Some data on *the number of holdings and the area of forest land in different size groups of forest land on holdings with more than 2 hectares of arable land* are given in Tables 5–6.

3. Population and labour force

The *general censuses of population* carried out by the SCB include a great deal of information

about agricultural conditions. They give statistics, for instance, on the age distribution of the population in sparsely populated and built-up areas. See Tables 7—8.

The SCB also carries out monthly labour force sample surveys. The *number of persons economically active in agriculture* as indicated by the 1971 September, October and November surveys is shown in Table 9.

The farm register provides data on *the age distribution of the holders*. See Tables 10—11.

Earlier the SCB carried out three agricultural sample surveys a year, but since 1969 only one sample survey, in March, is performed. From March 1971 the survey provides i.a. *the number of working-hours in agriculture and forestry*. See Tables 12—14.

Statistics on farm workers' wages are compiled every year by the SCB on the basis of information from a sample of farms. See Tables 15—18. The SCB also makes annual sample surveys on *employment in private forestry*. See Table 19.

As a supplement to the general agricultural census in 1966, the Agricultural Research Institute has made a *structural and population survey*. See Tables 20—21.

4. Real estates and buildings

Statistics based on data taken from the tax register of real estate are compiled and published every year by the SCB. These statistics include *data on the assessed value of agricultural real estates*. See Tables 22—23.

Special statistics on the prices of agricultural real estates emerge from an annual study made by the SCB, which includes all the agricultural properties of which legal ratification has been applied for on the grounds of purchase in voluntary sale during the year. See Tables 24—27.

Information on new building activities in the agricultural sector was reported annually till 1970 by the State Research Institute for Farm Buildings on the basis of surveys made in a sample of parishes. See Tables 28—30. Annual *index calculations on agricultural building costs* are made by the SCB. See Table 31.

5. Machinery and plants etc.

The *census of agriculture* in 1966 included some information on machinery and plants in agri-

culture. The main results from this part of the census are shown in Tables 32—36.

In co-operation with the Agricultural Marketing Board, the SCB has made special *surveys on employment etc. of agricultural machinery*. Some results of these surveys are reported in Tables 37—39.

Current statistics on purchases of machinery, tools etc. in agriculture are obtained from surveys made by the Agricultural Research Institute. The primary material for these surveys is obtained from manufacturers and importers. See Tables 40—41.

6. Requisites

Information on the consumption of fertilizers based on figures supplied by manufacturers and importers, is reported annually by the National Agricultural Marketing Board. On the basis of information from Supra, the Marketing Board also reports certain *price data on fertilizers*. See Tables 42—43.

Information on the consumption of feeding stuffs is continually compiled by the National Agricultural Marketing Board on the basis of figures collected directly from manufacturers and importers. See Tables 44—45.

The Agricultural Research Institute makes an annual *survey on the purchases of pesticides*. Information is provided by the firms that have imported or manufactured the products concerned. See Tables 46—47.

7. Crop farming. Vegetable production

Since 1968 information on *the use of arable land* is obtained from the farm register, see Tables 48—50. Earlier these data were provided by the annual agricultural survey in June. *Information on enterprises with horticultural production* is obtained from the farm register since 1970, see Table 51.

The agricultural census in 1966 included information on the use of arable land. Table 52 contains data on the number of holdings with different kinds of crops, and in Table 53 the average acreages of the cultivations are presented.

Special crop outlook reports are sent three times a year to the SCB, viz. in May, July and

October. The data are collected by subsections of the county agricultural boards. See Tables 54—58.

Quantitative information on the size of the harvest per hectare is now obtained from the *objective crop yield surveys*. The 1971 surveys comprised, as in previous years, a main survey and a series of special surveys to determine harvesting losses etc. These surveys cover a sample of holdings. See Tables 59—60.

The SCB makes estimates of *the total harvest* on the basis of the objective crop yield surveys. See Table 61.

Quantitative information on farmers' deliveries of grain, the grinding, the marketed production of flour etc. is compiled and reported every month by the National Agricultural Marketing Board, which also prepares *statistics on the prices of vegetable produce*. The main part of the current statistics on vegetable produce is based on information collected under the auspices of the Board. See Tables 62—63.

Data on the cultivation of oleiferous plants and sugar beets, based on information from the Swedish Oil Plant Association and the Swedish Sugar Co., Ltd., are given in Tables 64—65.

Under current regulations, the seed for marketing is to be controlled by the National Central Seed Testing Institute. *Statistics on government sealing* are reported annually by the respective seed control establishments. See Table 66.

In connection with the objective crop yield surveys (see above), investigations have been made about *the quantities of grain seed* (Table 67), *the autumn-sown areas* (Table 68), *the cultivation of various species of grain* (Table 69), *the methods of grain harvesting* (Table 70), *the quality of bread grain* (Table 71), *the areas cultivated as ley for seeds* (Table 72), *the distribution by age of ley* (Table 73), *the yield from ley of different ages* (Table 74), *the botanical composition and quality of hay* (Tables 75—76), *the methods of harvesting for hay and potatoes* (Tables 77—78), *the cultivation of different types of table potatoes* (Table 79), *the distribution of the potato acreage by the size of the cultivations and the yield from these cultivations* (Tables 80—81), *the date for sowing and har-*

vesting, average growing time and yield per hectare on areas with different sowing dates (Tables 82—85) and *the yield of grain, hay and potatoes on holdings in different size groups* (Table 86).

Since 1961 a special *crop insurance system* has been in existence, in which all farmers in Sweden with 2 hectares or more of arable land participate. From 1968 on the participation is compulsory. The scheme covers at present grain, potatoes, oleiferous plants, sugar beets and ley for hay. The main authority for this scheme is the National Agricultural Marketing Board, while the compensation is computed by the SCB. See Tables 87—88.

8. Livestock farming. Animal production

Since 1968 annual information on the number of livestock in agriculture is obtained partly from the farm register and partly from the agricultural sample survey in March. Corresponding information was earlier collected at the three annual agricultural surveys. Data from the farm register, referring to 1971, are given in Tables 89—95.

Data on the number of livestock have also been obtained in the agricultural surveys in 1968 and in March 1969—1971. The results are given in Table 96.

Certain figures from the SCB's *statistics on the number of serviceable boars and covered sows* are given in Table 97.

The control of dairy cattle and pigs is continually carried out under the supervision of the National Board of Agriculture. *Statistics on milk recording and sow litter recording* are continually published. See Tables 98—99 and 107—108.

On several occasions, the SCB, in co-operation with the National Agricultural Marketing Board, has made *special surveys on milk production and the use of milk*. Some results from these surveys are reported in Tables 100—102.

Information on the number of dairy suppliers, the quantity of delivered milk, the uses and the price of dairy milk etc. is given in the detailed statistics on dairy operations published by the Swedish Dairies' Association. See Tables 103—105.

Results of pig progeny testing and sheep breeding control are continually reported by the National Board of Agriculture, which is the authority responsible for these activities. See Tables 106 and 112.

Also in co-operation with the Agricultural Marketing Board, the SCB from time to time makes *studies on the slaughter of pigs*. See Tables 109—111.

The *awarding of prizes to horses* is done under the supervision of the National Board of Agriculture. Some results are given in Table 113.

Information on slaughter inspections, the production of meat (incl. pork) and the prices on carcasses is reported monthly by the National Agricultural Marketing Board. Such reports are based on information obtained from, e.g. the Swedish Farmers' Meat Marketing Association. See Tables 114—116.

Estimates of the total annual egg production are made by the National Agricultural Marketing Board, which also reports *statistics on egg prices*. See Table 117.

9. Food consumption

Information on the consumption of food, beverages and tobacco is obtained through calculations made twice a year by the National Agricultural Marketing Board. The basis for these calculations is taken from official manufacturing and foreign trade statistics and the Marketing Board's own statistics. See Table 118.

10. Foreign trade

On the basis of the official foreign trade statistics, the National Agricultural Marketing Board makes an *annual statement on the foreign trade in foodstuffs*. See Tables 119—121.

11. Agricultural economics

A special survey of the *cash incomes, expenditures and net receipts* of holders is made every year by the SCB on the basis of holders' income tax returns. Data on approx. 11 000 holders are processed in each study. See Tables 122—126.

In order to illustrate receipts, costs and profitability in Swedish agriculture, the National Board of Agriculture makes an *annual farm-economic investigation*. In 1968 this investigation covered approx. 1 100 farms, and its primary material consisted of the books kept by the participating farms. See Tables 127—129.

In its statistics on the outcome of taxation (see above) the SCB includes *annual information on the income of agricultural real estates*. The SCB also compiles *annual statistics on wage earners and employers*. See Tables 130—135.

The development of prices and costs for agricultural products and requisites is reflected in the National Agricultural Marketing Board's *monthly calculations of producer price, price regulation, world market price, cost price, food industry price and consumer price indices*. See Table 136.

Summary statistics on the agricultural credit market are published continually by the Agricultural Research Institute. As far as possible, these statistics only cover credits to private farmers. See Tables 137—140.

The SCB produces *national accounts statistics*. Some results regarding the agricultural sector and the gross domestic product are given in Tables 141—142.

12. Government rationalization measures

Current statistics on public expenditure for rationalization measures etc. are published by the National Board of Agriculture. The information for these statistics is reported by the county agricultural boards, which exercise the power of decision in their respective counties on public measures to promote agricultural rationalization. See Tables 143—147.

13. Farmers' co-operative associations

Information on membership and trade turnover in the co-operative associations is given by the Federation of Swedish Farmers, which is the central body for the agricultural co-operative movement, and for its different branch organizations. See Tables 148—149.

14. Agricultural training

Statistics on the number of pupils, examinations etc. at the agricultural and forestry vocational schools are kept by the SCB and the National Board of Private Forestry respectively. Corresponding information on the colleges associated with agriculture — primarily the Royal Agricultural College, the Royal Veterinary College and the Royal College of Forestry — is collected by the SCB. See Tables 150—152.

15. International statistics

Information on the scope of agriculture in different countries is obtained from the statistics published annually by the Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO). These include information on the distribution by type of land, use of arable land, harvest, livestock and the number of persons economically active in agriculture. See Tables 153—157.

1. Områdesindelningar i lantbruksstatistiken

Geographical divisions for agricultural statistics

Sedan lång tid tillbaka sker inom lantbruksstatistiken en omfattande områdesredovisning av de resultat som framkommer genom skilda undersökningar. Redovisning förekommer sålunda dels för olika administrativa områden, dels för områden som avgränsats främst med hänsyn till de naturliga förutsättningarna för jordbruk.

Administrativa områden

En vanlig redovisningsgrund i den löpande statistiken är länen, varvid i regel den länsindelning som gällde vid tidpunkten för uppgiftsinsamlingen används. Så avser t ex de uppgifter för år 1971 som publiceras för länen i denna årgång av Jordbruksstatistisk årsbok indelningen den 1 januari 1971.

Till Jordbruksstatistisk årsbok 1970, där länsuppgifter lämnas för en serie av år, omräknades tidigare publicerade data till att avse län enligt indelningen den 1 januari 1969.

Dessa omräkningar gjordes främst av länsuppgifterna rörande areal av olika grödor, antal husdjur samt totalskörden av spannmål, slättervall, potatis och oljeväxter.

I vissa fall sammanförs länen till huvudområdena Svealand, Götaland och Norrland.

Ur lantbrukets företagsregister erhålls för varje år från 1968 (se s 35) uppgifter för församlingar och kommuner. Tidigare har resultat för dessa mindre administrativa områden endast erhållits vart femte år genom de allmänna jordbruksräkningarna.

Kommunblock användes för första gången som redovisningsgrund vid 1966 års jordbruksräkning. De används numera som redovisningsgrund för viss statistik baserad på uppgifter i lantbrukets företagsregister.

Naturliga jordbruksområden. Produktionsområden. Riksområden

Vid bearbetning och redovisning av lantbruksstatistiken är de administrativa områdena ur vissa synpunkter inte alltid lämpliga som indelningsgrund. Flertalet län är därför uppdelade på särskilda s k naturliga jordbruksområden. Därvid har hänsyn tagits till de naturförhållanden, som väsentligt påverkar förutsättningarna för jordbruk, t ex berggrundens och de lösa jordarternas beskaffenhet, landskapets topografiska bildning och klimatet. De naturliga jordbruksområdena är uppbyggda av församlingar och i vissa fall delar av församlingar.

År 1971 var landet indelat i 62 naturliga jordbruksområden. Dessa områden kan i sin tur, vilket närmare framgår av *bilaga 1*, sammanföras till 18 produktionsområden, 8 produktionsområden samt 3 riksområden. En karta över de 8 produktionsområdena finns i *bilaga 1*.

De 18 produktionsområdena ligger till grund för indelningen i naturliga jordbruksområden. Eftersom länsgränserna ibland ändras erhålles den aktuella avgränsningen av de naturliga jordbruksområdena genom att länsgränserna kombineras med gränserna för de 18 produktionsområdena.

Skördeuppskattningsområden (ersättningsområden)

Den officiella skördestatistiken baserades tidigare på uppskattningar enligt subjektiv metod, vid vilken någon speciell områdesindelning ej tillämpades. Med införandet av den

objektiva skördeuppskattningsmetoden och ett skördeskadeskydd för jordbruket (se s 118 resp 166) uppstod behov av en särskild indelning där områdena var homogena framför allt med avseende på skördens variation från år till år. Avgränsningen av sådana områden har skett med hänsyn till förekommande jordarter, klimatologiska förhållanden, brukningsenheternas storlek, odlingsinriktning, topografi, speciella risker för skördeskador m m.

Områdena används i såväl de objektiva skördeuppskattningarna som i skördeskadeskyddet och benämnes där skördeuppskattningsområden resp ersättningsområden. Dessa kommer framledes att ges den gemensamma beteckningen *skördeområden*.

Indelningen i skördeuppskattningsområden, vilken fortlöpande ses över och justeras, har i flertalet fall skett separat för varje län. I regel har man vid indelningen kunnat följa församlingsgränserna.

Under åren 1961—1970 har antalet skördeuppskattningsområden varierat mellan 398 och 429. År 1971 var antalet 415.

Särskilda indelningar

I vissa fall tillämpas för statistiska ändamål andra områdesindelningar än de ovan beskrivna. Som exempel kan nämnas den indel-

ning i fem större jordbruksområden, som används för årliga beräkningar av jordbrukets byggnadskostnader. Syftet med indelningen är att skapa homogena områden med avseende på förutsättningar för jordbruksdrift, vissa byggnadstekniska förhållanden, priser på byggnadsmaterial samt löner till byggnadsarbetare.

Ytterligare ett exempel är den speciella regionindelning av landet som utförts av lantbruksstyrelsen och som i första hand används för att beskriva utvecklingen inom jord- och skogsbruket. Vid denna indelning har man sökt sammanföra områden med likartade sociala, ekonomiska och fysiska förutsättningar till enhetliga regiontyper.

Jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse har även en omfattande regional statistikproduktion med redovisning bl a på enskilda föreningars verksamhetsområden.

Övrig publicering

SCB lämnar information om landets indelningar den 1 januari 1971 dels i Rikets indelningar 1971, dels i Meddelanden i samordningsfrågor 1971:3. En utförlig beskrivning av områdesindelningen i lantbruksstatistiken återfinns i Meddelanden i samordningsfrågor 1972:3 och 4.

2. Företagsstruktur. Ägoslagsfördelning m m

Structure of agricultural enterprises.
Types of land etc.

2.1. Lantbrukets företagsregister

Med stöd av Kungl Maj:ts kungörelse den 29 mars 1968 (nr 111) insamlas årligen uppgifter till lantbruksstatistiken. Dessa uppgifter skall även ingå i det av SCB och lantbruksstyrelsen gemensamt upprättade lantbrukets företagsregister.

Lantbrukets företagsregister omfattar följande typer av företag:

- a) företag med minst 2 hektar åker
- b) företag med mindre än 2 hektar åker (inkl företag utan åker) vari ingår fastighet taxerad som jordbruksfastighet
- c) företag med större djurbesättning
- d) företag med frukt- och trädgårdsproduktion av viss omfattning.

Endast uppgifter från företag av typ a) har insamlats varje år.

Blanketten, på vilken uppgifterna lämnas, utgör för företag med minst 2 hektar åker samtidigt anmälan för reglering av skörde-skada som omfattas av det permanenta skördeskadeskyddet (se s 166). I fortsättningen används uttrycket "lantbruksregistret" som en sammanfattande benämning på det nya systemet för samordnad redovisning.

Detta system innebär i stort att det årligen sedan 1968 utförs en totalundersökning i juni och en stickprovsundersökning i mars, s k jordbruksinventering. Med 3—5 års mellanrum utökas uppgiftsinsamlingen i juni väsentligt för att möjliggöra specialstudier av olika slag. Bl a insamlas dessa år

uppgifter från företag av typ b). Vid dessa tillfällen ges undersökningen benämningen lantbruksräkning. Den första lantbruksräkningen genomfördes år 1971.

Vissa av de uppgifter som insamlas s k lantbruksräkningsår har tidigare erhållits genom de allmänna jordbruksräkningarna.

Vid stickprovsundersökningen i mars insamlas mera detaljerade uppgifter om husdjuren samt uppgifter för specialundersökningar, som kräver mera detaljerad information än vad som är rimligt att inhämta genom totalundersökningen eller av annan anledning lämpligen insamlas under vårvintern.

Lantbruksräkningen 1971

Omfattning

Enligt bestämmelserna skall den som inom landet driver jordbruk, skogsbruk, husdjurskötsel, fruktodling eller trädgårdsodling eller äger mark, där annan driver sådan verksamhet, lämna uppgifter till lantbruksstatistiken.

Skyldighet att lämna uppgifter till lantbruksräkningen har omfattat dem som den 24 juni 1971:

- a) brukade mark (även enbart skogsmark) på fastighet taxerad som jordbruksfastighet, oavsett arealens storlek
- b) brukade sammanlagt minst 2,0 hektar åker på fastighet taxerad som annan fastighet
- c) ägde djurbesättning (oavsett om åkerareal fanns) som den 24 juni eller tidigare under 1971 har omfattat
  - . minst 250 svin eller
  - . minst 500 får (inkl lamm) eller
  - . minst 1 000 höns (inkl kycklingar) eller
  - . minst 500 kalkoner.

För företag med trädgårdsodling utan anknytning till åker har uppgifter insamlats i en särskild trädgårdsräkning våren 1972.

Innehåll

De under 1971 inhämtade uppgifterna framgår av följande tablå. Hur gränsdragningen, vid indelning i undergrupper, gjorts framgår av de tabeller där uppgifterna redovisas.

Slag av uppgift	Företag med minst 0,3 hektar åker	Företag med mindre än 0,3 hektar åker
Brukarens (företagarens) namn, adress, person- och telefonnummer ..	X	X
Maskiner för jordbruk och skogsbruk	X	
Anläggningar för jordbruket	X	
Arealer av olika grödor ..	X	
Ny- och ombyggnads- verksamheten ¹	X	
Antalet sysselsatta ¹	X	
Antalet hästar, kor, övriga nötkreatur, svin, får, höns och kycklingar samt kalkoner	X	X
I brukningsenheten (företaget) ingående registerfastigheter och delar därav samt fastig- heternas arealer upp- delade på åker under eget bruk, utarrenderad och arrenderad åker samt identifieringsupp- gifter för arrendator resp ägare	X	X
Orsaker till förändring i åkerarealen	X	X
Arealerna åker, skogs- mark, kultiverad betes- mark, annan gräs- bärande mark och övrig mark fördelade efter de församlingar i vilka företaget är beläget	X	X

¹Dessa uppgifter redovisas inte i Lantbruksräkningen 1971 (SOS).

Insamling, komplettering och granskning

SCB sände uppgiftsblanketter direkt till de uppgiftsskyldiga. För brukare, som tidigare lämnat uppgifter till lantbruksregistret, påfördes maskinellt, förutom namn, adress och identifieringsnummer, även fjolårets (i vissa fall 1968 eller 1969 års) uppgifter om fastigheter och ägoslag. Samtidigt bifogades anvisningar med exempel på blankettens ifyllande samt portofritt svarskuvert. Ifyllda blanketter skulle insändas till SCB senast den 1 juli 1971. Vid SCB avprickades de inkommande blanketterna maskinellt medelst s k optisk läsning. Avprickningsdatum har sedan lagts till grund för statens jordbruksnämnds beslut huruvida en blankett skall godkännas för beräkning av skördeeskadeersättningar eller anses ha kommit in för sent. Påminnelser utsändes av SCB vid två tillfällen under juli månad. I mitten av augusti tillställdes lantbruksnämnderna listor över företag för vilka blankett ej inkommit. Om en uppgiftsskyldig, trots påminnelser och kontakter från lantbruksnämnden, inte lämnade de begärda uppgifterna kontrollerade nämnden med hjälp av tillgängliga källor de på blanketten förtryckta uppgifterna och fyllde om möjligt i övriga uppgifter. De sålunda erhållna uppgifterna ingick sedan i framställningen av statistik ur registret men lades inte till grund för beräkning av skördeeskadeersättning. För cirka 150 företag med mer än 2 hektar åker, som tillställts blankett, har uppgifter för 1971 inte kunnat inhämtas. Dessa företag ingår inte i redovisningen.

Efter avprickning, manuell granskning och stansning vidtog maskinell granskning av alla blanketter enligt ett särskilt granskningsprogram. Därvid granskades alla uppgifter på registerblanketten med avseende på logiska fel och orimligheter. Dessutom gjordes enligt programmet summakontroller, kontroll av stora värden, ovanliga värden samt ovanliga kombinationer av värden. Kontroll av uppgifterna på 1971 års blankett skedde i vissa fall

mot motsvarande värden enligt 1970 års register.

Maskinell ändring (rättning) utfördes i vissa fall vid den maskinella granskningen. S k granskningsmeddelanden om maskinellt gjorda ändringar och uppgifter som fordrade ytterligare manuell granskning skrevs ut på en särskild blankett. På denna angavs dels vilka granskningskriterier som berördes, dels de uppgifter som på ett eller annat sätt kunde ha samband med felet.

Den efterföljande manuella granskningen skedde vanligen vid SCB. I vissa fall sändes materialet till lantbruksnämnden.

Definitioner

Med *brukningsenhet* (företag) menas inom jordbruk, skogsbruk, husdjursskötsel, frukt- och trädgårdsodling bedriven verksamhet under en och samma driftsledning. Tillarrenderad mark skall räknas med i brukningsenheten men inte utarrenderad mark. Areal från vilken grödan har överlåtits på rot och areal som tillfälligt har upplåtits till bete skall redovisas av markägaren.

Med *brukare* (företagare) menas den eller de personer som juridiskt och ekonomiskt svarat för brukningsenheten (företaget).

Följande definitioner av de olika ägoslagen tillämpas.

Aker: mark som lagts under plog och nyttjas för växtodling (även fältmässiga odlingar av köksväxter, frukt och bär). Hit räknas dock ej mångåriga slätter- och betesvallar som utnyttjas endast undantagsvis eller som inte väntas bli plöjda på nytt.

Kultiverad betesmark: gräsbärande mark som används för bete och har förbättrats genom röjning, bearbetning med redskap, gödsling eller insådd med vallväxter samt gräsbärande mark som tidigare har varit åker och utnyttjas som bete.

Annan gräsbärande mark: gräsbärande mark som ej är att hänföra till åker eller kultiverad betesmark, gårdsplaner eller dylikt. Hit räknas bl a betes- och slätterängar,

strand- och hagmarksbeten samt tidigare åker, om den (åkern) inte används till bete eller för skogsändamål.

Skogsmark: mark som antingen är skogsbärande eller kan göras skogsbärande utan mera omfattande grundförbättringar och ej är att hänföra till åker, kultiverad betesmark eller annan gräsbärande mark.

Övrig mark (även tomt och trädgård): gårdsplaner, bebyggd mark, mark för hemträdgård och park, vägar, större avlopps diken o d. Hit räknas även ej odlade eller trädbevuxna mossar och myrar, kärr, berg och annan dylik mark som inte kan hänföras till något annat ägoslag.

Redovisning

Registret, som årligen aktualiseras genom totalundersökningen i juni, finns dels centralt i form av magnetband vid SCB, dels lokalt, utskrivet i klartext, vid varje lantbruksnämnd. Uppgifterna i registret läggs till grund för en omfattande årlig statistikproduktion som huvudsakligen publiceras i Statistiska meddelanden. Uppgifter för år 1971 kommer dessutom att redovisas i publikationen Lantbruksräkningen 1971 (SOS).

Resultatens tillförlitlighet

Redovisningsprinciper

De uppgifter som redovisas från lantbruksregistret avser i regel brukningsenheter (företag) med mer än 2,0 hektar åker. Till denna grupp räknas emellertid inte företag med mindre än 0,3 hektar utnyttjad åker, även om den totala åkerarealen överstiger 2,0 hektar.

I åkerarealen har inräknats även ej utnyttjad åker (med nyssnämnda undantag) bestående av slätter- och betesvallar som ej utnyttjades 1971 samt annan obrukad åker. Helträda har hänförts till utnyttjad åker.

Lantbruksräkningen 1971 kommer även att ge uppgifter för företag inom skogsbruk och företag med 0,3—2,0 hektar åker.

Tabell 1 Antal ägda och arrenderade brukningsenheter, åkerarealen på dessa samt arealen av olika ägoslag inom län och produktionsområden år 1971

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Område	Antal brukningsenheter			Summa
	Helt ägda	Helt arrenderade	Delvis arrenderade	
<i>Län¹</i>				
Stockholms	950	774	719	2 443
Uppsala	1 908	1 040	1 301	4 249
Södermanlands	1 281	1 087	883	3 251
Östergötlands	2 456	2 037	1 603	6 096
Jönköpings	4 589	1 154	2 693	8 436
Kronobergs	3 858	543	2 000	6 401
Kalmar	3 480	1 103	2 107	6 690
Gotlands	1 632	227	1 304	3 163
Blekinge	1 845	183	783	2 811
Kristianstads	5 507	1 117	2 327	8 951
Malmöhus	5 313	2 125	2 466	9 904
Hallands	4 518	656	1 670	6 844
Göteborgs o Bohus	3 567	510	1 488	5 565
Älvsborgs	7 284	1 073	3 239	11 596
Skaraborgs	6 210	1 697	3 034	10 941
Värmlands	5 330	662	2 228	8 220
Örebro	2 346	701	1 433	4 480
Västmanlands	1 678	716	1 011	3 405
Kopparbergs	2 444	328	2 099	4 871
Gävleborgs	3 171	294	2 150	5 615
Västernorrlands	4 730	220	2 106	7 056
Jämtlands	3 004	290	1 609	4 903
Västerbottens	5 575	318	3 439	9 332
Norrbottns	3 117	141	1 533	4 791
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	6 361	2 190	2 933	11 484
» mellanbygder	7 404	1 636	3 967	13 007
» norra slättbygder	8 946	2 660	4 175	15 781
Svealands slättbygder	8 619	4 137	5 264	18 020
Götalands skogsbygder	26 130	5 398	13 013	44 541
Mellersta Sveriges skogsbygder	7 978	1 640	4 280	13 898
Nedre Norrland	10 733	746	6 188	17 667
Övre Norrland	9 622	589	5 405	15 616
<i>Hela riket</i>				
1971	85 793	18 996	45 225	150 014
1970	90 000	19 880	45 484	155 364
1969	94 835	18 504	48 816	162 155
1968	106 061	21 921	43 920	171 902
1966 ²	121 938	22 122	42 207	186 267

¹ Ändrad länsindelning 1 januari 1971. I bilaga 2 lämnas arealuppgifter för år 1970 enligt 1971 års länsindelning. -² Enligt jordbruksräkningen den 15 september 1966.

Number of owned and leased holdings, the area of arable land on these holdings and the area of different types of land

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Akerareal, hektar			Kultiverad betesmark, hektar	Annan gräsbärande mark, hektar	Skogs- mark, hektar	Övrig mark, hektar
Ägd	Arren- derad	Summa				
43 763	59 571	103 334	3 031	5 721	101 851	18 779
96 117	66 942	163 059	5 017	9 185	145 906	19 705
71 842	73 736	145 578	4 452	7 344	144 582	18 063
115 788	108 366	224 154	13 415	27 439	190 328	32 223
59 500	43 232	102 732	16 992	21 412	284 244	73 804
45 312	19 817	65 129	9 843	10 871	228 504	56 105
86 521	54 468	140 989	7 545	27 175	300 443	51 397
62 838	18 718	81 556	2 947	7 502	89 080	32 675
30 831	11 305	42 136	2 603	4 600	106 174	9 545
128 580	59 946	188 526	15 709	14 653	127 678	24 870
184 582	128 508	313 090	12 920	11 431	38 641	12 547
91 978	32 796	124 774	5 866	4 285	119 941	36 290
50 535	21 387	71 922	3 922	6 910	95 147	73 528
118 076	47 800	165 876	10 168	13 512	303 164	93 685
191 575	95 349	286 924	9 562	15 502	160 977	38 268
88 885	36 661	125 546	1 949	6 586	325 721	38 079
77 874	46 355	124 229	2 452	3 807	166 658	20 016
81 694	51 371	133 065	2 330	3 907	166 558	16 130
43 488	25 050	68 538	1 187	3 497	236 868	20 928
54 391	25 734	80 125	1 480	4 324	366 250	25 821
48 439	18 204	66 643	2 424	8 441	441 220	69 007
33 554	14 719	48 273	2 026	4 894	409 220	184 397
71 899	25 683	97 582	2 056	5 117	579 096	203 445
37 409	15 134	52 543	1 422	4 791	410 396	211 016
224 817	136 486	361 303	10 482	8 011	44 036	14 657
230 726	102 929	333 655	18 926	37 720	239 990	71 815
302 149	165 833	467 982	13 690	28 910	211 554	56 759
392 169	295 732	687 901	16 378	29 889	657 684	83 379
380 647	213 532	594 179	65 335	85 439	1 442 231	366 697
142 567	83 728	226 295	7 022	13 929	642 122	75 807
126 749	59 081	185 830	5 631	17 495	1 169 728	193 139
115 647	43 531	159 178	3 854	11 513	1 131 302	518 070
1 915 471	1 100 852	3 016 323	141 318	232 906	5 538 647	1 380 323
1 937 307	1 095 086	3 032 393	141 769	235 187	5 596 120	1 422 132
2 017 771	1 016 881	3 034 652	141 698	239 641	5 803 691	1 510 345
2 002 652	1 067 479	3 070 131	141 784	246 714	6 230 335	1 617 260
2 122 768	935 643	3 058 411	193 691	..	..	..

Tabell 2 Antal brukningsenheter inom olika storleksgrupper samt åkerarealen på dessa brukningsenheter den 24 juni 1971

Område	Antal brukningsenheter inom storleksgrupper, hektar åker						
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0 ¹
<i>Län</i>							
Stockholms	167	305	529	401	460	377	204
Uppsala	207	389	955	791	1 009	691	207
Södermanlands	188	358	692	565	600	544	304
Östergötlands	514	794	1 329	962	1 166	979	352
Jönköpings	2 356	2 911	1 972	665	367	139	26
Kronobergs	2 002	2 520	1 304	336	177	53	9
Kalmar	949	1 677	1 794	990	830	350	100
Gotlands	395	448	729	630	657	262	42
Blekinge	670	957	648	229	201	87	19
Kristianstads	1 304	2 086	2 761	1 288	933	431	148
Malmöhus	977	1 465	2 623	1 799	1 735	932	373
Hallands	1 136	1 749	2 169	874	625	215	76
Göteborgs o Bohus	1 263	1 928	1 480	505	274	104	11
Älvsborgs	2 829	3 479	3 047	1 171	721	283	66
Skaraborgs	1 082	1 986	3 257	1 846	1 625	863	282
Värmlands	2 447	2 580	1 594	648	515	332	104
Örebro	629	855	1 059	669	680	447	141
Västmanlands	161	276	690	721	832	546	179
Kopparbergs	1 584	1 207	1 067	491	368	137	17
Gävleborgs	1 194	1 688	1 560	656	386	117	14
Västernorrlands	2 541	2 660	1 288	332	164	62	9
Jämtlands	1 758	1 704	1 003	264	124	45	5
Västerbottens	2 684	3 433	2 227	650	282	49	7
Norrbottnens	1 602	1 680	908	316	189	87	9
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	980	1 534	3 247	2 102	2 103	1 090	428
» mellanbygder	1 434	2 257	3 633	2 375	2 140	912	256
» norra slättbygder	1 403	2 556	4 432	2 594	2 576	1 634	586
Svealands slättbygder	1 197	2 115	3 937	3 232	3 739	2 719	1 081
Götalands skogsbygder	11 063	14 920	11 254	3 961	2 259	896	188
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 449	4 092	3 243	1 425	1 019	546	124
Nedre Norrland	5 986	6 047	3 680	1 124	609	196	25
Övre Norrland	5 127	5 614	3 259	986	475	139	16
<i>Hela riket</i>							
1971	30 639	39 135	36 685	17 799	14 920	8 132	2 704
1970	32 122	41 417	38 309	18 254	14 791	7 895	2 576
1969	35 513	43 950	39 852	18 463	14 485	7 435	2 457
1968	40 246	47 349	41 701	18 789	14 284	7 110	2 423
1966 ²	47 301	55 025	43 754	18 433	13 231	6 280	2 243

¹ I tab 4 redovisas för år 1971 en storleksgruppering av brukningsenheter med mer än 100 hektar åker. — ² Enligt jordbruksräkningen den 15 september 1966.

Number of holdings in different size groups, and the area of arable land on these holdings
on June 24th, 1971

Åkerareal i hektar inom storleksgrupper, hektar åker								
Summa	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	Summa
2 443	617	2 456	8 140	10 002	17 954	26 489	37 676	103 334
4 249	775	3 042	15 053	19 989	39 663	47 433	37 104	163 059
3 251	722	2 868	10 757	14 337	23 811	37 635	55 448	145 578
6 096	1 947	6 229	20 356	24 311	46 173	67 872	57 266	224 154
8 436	9 100	21 812	28 418	16 269	14 073	9 344	3 716	102 732
6 401	7 824	18 656	18 507	8 353	6 634	3 742	1 413	65 129
6 690	3 727	12 958	26 915	24 865	32 158	23 623	16 743	140 989
3 163	1 440	3 422	11 242	15 818	25 640	17 084	6 910	81 556
2 811	2 582	7 274	9 597	5 702	7 820	5 751	3 410	42 136
8 951	4 919	16 215	41 278	31 965	36 135	29 607	28 407	188 526
9 904	3 484	11 587	39 329	44 978	67 360	62 696	83 656	313 090
6 844	4 448	13 468	32 084	21 706	23 751	14 128	15 189	124 774
5 565	4 823	14 572	21 435	12 267	10 326	6 927	1 572	71 922
11 596	10 560	26 384	44 251	28 766	27 419	18 810	9 686	165 876
10 941	4 083	15 662	49 498	46 393	63 398	58 415	49 475	286 924
8 220	8 924	19 115	23 176	16 176	19 813	22 710	15 632	125 546
4 480	2 388	6 548	15 866	16 738	26 678	30 561	25 450	124 229
3 405	620	2 227	10 919	18 303	32 915	36 891	31 190	133 065
4 871	5 596	8 869	15 584	12 171	14 192	8 872	3 254	68 538
5 615	4 432	12 940	22 740	15 918	14 672	7 177	2 246	80 125
7 056	9 343	19 533	18 180	8 100	6 103	4 144	1 240	66 643
4 903	6 525	12 538	14 558	6 424	4 671	2 889	668	48 273
9 332	10 118	25 613	31 489	15 880	10 448	3 233	801	97 582
4 791	5 907	12 183	12 835	7 670	7 164	5 582	1 202	52 543
11 484	3 459	12 211	48 727	52 477	81 098	73 066	90 265	361 303
13 007	5 366	17 717	55 550	59 601	83 185	61 147	51 089	333 655
15 781	5 292	20 103	67 300	65 206	100 789	111 785	97 507	467 982
18 020	4 507	16 699	61 154	81 687	146 988	186 763	190 103	687 901
44 541	42 575	112 577	163 309	97 500	86 656	60 478	31 084	594 179
13 898	12 812	30 830	47 420	35 293	39 463	36 942	23 535	226 295
17 667	21 818	44 796	52 694	27 317	23 038	12 399	3 768	185 830
15 616	19 075	41 238	46 053	24 020	17 754	9 035	2 003	159 178
150 014	114 904	296 171	542 207	443 101	578 971	551 615	489 354	3 016 323
155 364	120 707	313 171	566 579	454 270	573 637	535 059	468 970	3 032 393
162 155	133 965	333 947	590 976	460 289	562 039	504 368	449 068	3 034 652
171 902	150 659	358 563	615 856	467 419	553 206	481 940	442 488	3 070 131
186 267	179 118	419 495	651 582	461 612	514 712	429 472	402 420	3 058 411

Tabell 3 Antal brukningsenheter samt arealen åker på dessa fördelade efter brukarekategori år 1971

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Område; storleksgrupp	Antal brukningsenheter brukade av						
	Enskilda personer	Dödsbon	Aktiebolag	Staten	Kommuner och allmänningar	Andra kategorier	Okänd brukarekategori
<i>Län</i>							
Stockholms	2 339	58	22	5	6	13	—
Uppsala	4 153	67	15	7	2	4	1
Södermanlands	3 150	59	27	4	—	11	—
Östergötlands	5 961	100	22	2	4	7	—
Jönköpings	8 172	251	5	4	2	2	—
Kronobergs	6 212	177	2	2	4	4	—
Kalmar	6 533	134	17	2	—	3	1
Gotlands	3 068	84	6	4	1	—	—
Blekinge	2 744	59	3	1	2	2	—
Kristianstads	8 755	143	30	9	4	9	1
Malmöhus	9 656	149	69	6	4	20	—
Hallands	6 649	171	11	3	5	5	—
Göteborgs o Bohus	5 365	184	5	2	1	7	1
Älvsborgs	11 171	395	11	11	3	4	1
Skaraborgs	10 694	198	30	9	2	8	—
Värmlands	7 733	465	15	2	2	2	1
Örebro	4 328	125	17	2	2	5	1
Västmanlands	3 310	65	17	4	5	4	—
Kopparbergs	4 520	330	7	2	2	9	1
Gävleborgs	5 353	235	12	5	2	7	1
Västernorrlands	6 669	345	6	5	7	22	2
Jämtlands	4 673	210	2	1	2	13	2
Västerbottens	9 072	243	4	6	1	6	—
Norrbottnens	4 598	174	5	4	4	6	—
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	11 198	169	83	6	7	21	—
» mellanbygder	12 693	246	41	10	4	11	2
» norra slättbygder	15 399	303	44	16	6	13	—
Svealands slättbygder	17 444	412	90	21	16	35	2
Götalands skogsbygder	43 226	1 218	35	23	13	25	1
Mellersta Sveriges skogsbygder	13 159	671	42	8	4	13	1
Nedre Norrland	16 687	897	15	8	12	41	7
Övre Norrland	15 072	505	10	10	5	14	—
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1 — 5,0	28 983	1 630	11	4	3	5	3
5,1 — 10,0	37 626	1 453	20	6	6	20	4
10,1 — 20,0	35 763	801	42	31	5	39	4
20,1 — 30,0	17 472	269	15	13	10	19	1
30,1 — 50,0	14 694	153	35	10	5	22	1
50,1 — 100,0	7 954	74	49	13	18	24	—
Över 100,0	2 386	41	188	25	20	44	—
<i>Hela riket</i>							
1971	144 878	4 421	360	102	67	173	13
1970	149 999	4 581	334	100	73	160	117
1969	156 231	5 023	312	100	86	148	255
1968	165 539	5 519	326	106	88	159	165

Number of holdings, and the area of arable land on these holdings distributed according to the category of holder

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Åkerareal i hektar brukad av								
Summa	Enskilda personer	Dödsbon	Aktiebolag	Staten	Kommuner och allmänningar	Andra kategorier	Okänd brukare-kategori	Summa
2 443	96 292	1 373	2 676	851	884	1 258	—	103 334
4 249	153 787	1 906	5 342	1 507	196	316	5	163 059
3 251	135 880	1 915	5 526	449	—	1 808	—	145 578
6 096	215 929	2 754	3 832	156	433	1 050	—	224 154
8 436	99 970	1 903	593	62	173	31	—	102 732
6 401	63 391	1 222	45	185	181	105	—	65 129
6 690	135 359	2 361	2 801	237	—	225	6	140 989
3 163	78 699	1 311	1 044	305	197	—	—	81 556
2 811	40 106	939	903	47	106	35	—	42 136
8 951	180 739	3 035	3 116	273	350	978	35	188 526
9 904	286 668	5 133	18 352	465	180	2 292	—	313 090
6 844	118 164	2 777	2 404	84	868	477	—	124 774
5 565	69 481	1 732	296	32	16	355	10	71 922
11 596	160 329	3 470	1 095	431	204	323	24	165 876
10 941	274 414	4 009	6 544	801	183	973	—	286 924
8 220	118 563	4 252	2 414	138	85	88	6	125 546
4 480	116 964	2 357	4 099	55	224	516	14	124 229
3 405	123 406	1 694	5 796	693	1 057	419	—	133 065
4 871	63 823	2 393	1 645	90	128	452	7	68 538
5 615	76 080	2 297	1 113	260	5	359	11	80 125
7 056	62 903	2 361	585	140	207	430	17	66 643
4 903	46 385	1 369	46	36	81	339	17	48 273
9 332	95 149	1 592	104	409	126	202	—	97 582
4 791	50 348	1 266	518	170	153	88	—	52 543
11 484	331 000	6 453	19 087	510	1 115	3 138	—	361 303
13 007	318 661	5 242	8 163	595	413	540	41	333 655
15 781	448 953	6 609	8 744	1 253	542	1 881	—	467 982
18 020	647 675	10 201	20 147	3 418	2 437	4 004	19	687 901
44 541	575 821	11 264	4 498	716	628	1 242	10	594 179
13 898	210 054	6 256	8 413	458	230	860	24	226 295
17 667	176 593	6 107	1 203	347	393	1 129	58	185 830
15 616	154 072	3 289	634	579	279	325	—	159 178
30 639	108 783	6 023	41	17	9	18	13	114 904
39 135	284 862	10 858	165	51	51	155	29	296 171
36 685	528 901	11 457	651	462	80	605	51	542 207
17 799	434 963	6 675	382	325	253	479	24	443 101
14 920	570 280	5 779	1 412	408	205	852	35	578 971
8 132	538 528	5 341	3 673	1 010	1 341	1 722	—	551 615
2 704	396 512	9 288	64 565	5 603	4 098	9 288	—	489 354
50 014	2 862 829	55 421	70 889	7 876	6 037	13 119	152	3 016 323
55 364	2 879 058	57 208	68 820	7 389	5 809	11 829	2 280	3 032 393
62 155	2 882 207	61 333	59 681	8 822	5 679	10 491	6 439	3 034 652
71 902	2 914 914	65 145	60 742	9 234	5 509	10 639	3 948	3 070 131

Tabell 4 Antal brukningsenheter med mer än 100 hektar åker inom olika storleksgrupper den 24 juni 1971

Number of holdings with more than 100 hectares of arable land in different size groups on June 24th, 1971

Område	Storleksgrupp, hektar åker					Summa
	100,1 – 200,0	200,1 – 300,0	300,1 – 400,0	400,1 – 500,0	Över 500,0	
<i>Län</i>						
Stockholms	149	29	19	2	5	204
Uppsala	161	31	6	1	8	207
Södermanlands	226	55	11	8	4	304
Östergötlands	295	39	9	4	5	352
Jönköpings	21	5	—	—	—	26
Kronobergs	7	2	—	—	—	9
Kalmar	79	15	4	1	1	100
Gotlands	37	2	1	—	2	42
Blekinge	15	3	—	—	1	19
Kristianstads	103	32	5	4	4	148
Malmöhus	251	55	22	14	31	373
Hallands	56	13	2	1	4	76
Göteborgs o Bohus	10	1	—	—	—	11
Älvsborgs	59	5	1	1	—	66
Skaraborgs	230	25	13	5	9	282
Värmlands	90	11	1	1	1	104
Örebro	106	22	8	1	4	141
Västmanlands	143	21	8	4	3	179
Kopparbergs	13	—	2	1	1	17
Gävleborgs	11	3	—	—	—	14
Västernorrlands	8	1	—	—	—	9
Jämtlands	5	—	—	—	—	5
Västerbottens	7	—	—	—	—	7
Norrbottnens	8	1	—	—	—	9
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	295	65	22	14	32	428
» mellanbygder	187	43	10	6	10	256
» norra slättbygder	484	60	23	7	12	586
Svealands slättbygder	837	159	48	14	23	1 081
Götalands skogsbygder	156	27	2	1	2	188
Mellersta Sveriges skogsbygder	94	14	6	6	4	124
Nedre Norrland	22	2	1	—	—	25
Övre Norrland	15	1	—	—	—	16
<i>Hela riket</i>						
1971	2 090	371	112	48	83	2 704
1970	1 972	367	109	50	78	2 576
1969	1 880	347	105	45	80	2 457
1968	1 859	334	102	48	80	2 423

Tabell 5 Antal företag samt åkerarealen och skogsmarksarealen på dessa fördelade efter åker- resp skogsmarksarealens storlek den 26 juni 1970. Hela riket

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Number of holdings, area of arable and forest land in different size groups by the area of arable and forest land respectively

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Storleksgrupp, hektar skogsmark	Storleksgrupp, hektar åker							Totalt med mer än 2,0 ha åker
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	
<i>Antal företag</i>								
0	6 002	7 039	9 553	6 066	5 697	3 440	1 118	38 915
0,1 – 5,0	5 031	3 932	3 495	1 431	996	425	88	15 398
5,1 – 25,0	10 881	12 641	10 004	4 173	2 921	1 152	193	41 965
25,1 – 50,0	5 225	8 936	7 216	3 060	2 292	1 022	189	27 940
50,1 – 100,0	2 983	5 842	5 253	2 301	1 823	980	269	19 451
100,1 – 200,0	1 449	2 288	2 170	959	827	623	291	8 607
200,1 – 400,0	469	636	541	229	192	184	191	2 442
Över 400,0	82	103	77	35	43	69	237	646
Summa	32 122	41 417	38 309	18 254	14 791	7 895	2 576	155 364
<i>Åkerareal, hektar</i>								
0	21 659	54 077	144 189	151 952	222 547	233 256	188 800	1 016 480
0,1 – 5,0	18 110	29 478	51 615	35 486	38 058	28 297	14 144	215 188
5,1 – 25,0	40 909	94 281	146 900	103 400	112 124	76 392	31 383	605 389
25,1 – 50,0	20 599	67 598	105 832	76 035	88 685	68 421	29 449	456 619
50,1 – 100,0	11 665	44 791	76 952	57 013	70 524	67 038	43 486	371 469
100,1 – 200,0	5 632	17 497	32 126	23 853	32 370	43 523	48 992	203 993
200,1 – 400,0	1 807	4683	7 846	5 659	7 577	12 779	37 037	77 388
Över 400,0	326	766	1 119	872	1 752	5 353	75 679	85 867
Summa	120 707	313 171	566 579	454 270	573 637	535 059	468 970	3 032 393
<i>Skogsmarksareal, hektar</i>								
0,1 – 5,0	13 971	11 352	9 824	3 937	2 841	1 237	268	43 430
5,1 – 25,0	154 760	189 140	148 974	63 061	44 335	17 660	2 859	620 789
25,1 – 50,0	189 605	330 210	269 156	113 763	86 455	38 729	7 130	1 035 048
50,1 – 100,0	211 682	413 449	376 336	164 501	130 649	71 497	20 662	1 388 776
100,1 – 200,0	201 055	315 950	296 180	131 822	114 571	87 438	41 820	1 188 836
200,1 – 400,0	127 027	171 762	144 165	60 411	50 357	49 818	54 423	657 963
Över 400,0	47 671	59 097	45 215	24 880	33 736	74 383	376 296	661 278
Summa	945 771	1 490 960	1 289 850	562 375	462 944	340 762	503 458	5 596 120

Tabell 6 Antal företag inom olika storleksgrupper efter skogsmarksarealen samt arealen skogsmark vid dessa företag den 26 juni 1970

Avser företag med mer än 2 hektar åker

Område	Antal företag inom storleksgrupper, hektar skogsmark						
	0	0,1 – 5,0	5,1 – 25,0	25,1 – 50,0	50,1 – 100,0	100,1 – 200,0	200,1 – 400,0
<i>Län</i>							
Stockholms	949	140	793	628	407	138	39
Uppsala	1 068	274	1 069	517	285	90	26
Södermanlands	1 285	198	987	507	265	94	42
Östergötlands	2 751	493	1 277	753	494	241	61
Jönköpings	1 445	305	2 793	2 596	1 321	276	32
Kronobergs	680	375	2 393	1 961	945	233	41
Kalmar	1 937	506	1 247	1 423	1 252	515	112
Gotlands	513	346	1 278	646	353	104	11
Blekinge	309	231	995	761	446	138	22
Kristianstads	4 505	1 416	2 207	808	418	83	8
Malmöhus	8 081	941	522	138	60	13	11
Hallands	2 518	1 096	1 818	984	461	73	5
Göteborgs o Bohus	1 027	1 242	2 189	775	347	62	6
Älvsborgs	1 638	1 481	4 991	2 556	1 064	228	44
Skaraborgs	3 846	2 570	3 439	876	330	121	31
Värmlands	942	775	3 023	2 059	1 321	451	104
Örebro	1 014	642	1 688	717	376	123	46
Västmanlands	1 039	221	981	772	560	220	34
Kopparbergs	416	212	1 400	1 369	1 033	451	93
Gävleborgs	523	348	1 247	1 152	1 409	890	248
Västernorrlands	900	724	1 738	1 312	1 467	968	269
Jämtlands	511	280	989	964	1 045	924	403
Västerbottens	638	403	2 142	2 530	2 455	1 202	354
Norrbottens	380	179	759	1 136	1 337	969	400
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	9 413	1 133	888	213	82	20	9
» mellanbygder	5 727	2 036	3 059	1 469	770	231	42
» norra slättbygder	5 677	3 619	5 074	1 205	427	181	50
Svealands slättbygder	5 146	1 548	5 710	3 236	1 927	687	188
Götalands skogsbygder	7 812	4 049	15 322	10 842	5 903	1 543	255
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 013	972	4 639	3 501	2 323	823	146
Nedre Norrland	1 915	1 404	4 105	3 550	3 920	2 641	852
Övre Norrland	1 212	637	3 168	3 924	4 099	2 481	900
Hela riket	38 915	15 398	41 965	27 940	19 451	8 607	2 442

Number of holdings by area of forest land and the area of forest land on these holdings

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Areal skogsmark inom olika storleksgrupper, hektar skogsmark									
Över 400,0	Summa	0,1 – 5,0	5,1 – 25,0	25,1 – 50,0	50,1 – 100,0	100,1 – 200,0	200,1 – 400,0	Över 400,0	Summa
28	3 122	457	12 507	23 571	28 550	18 622	11 587	33 449	128 743
11	3 340	849	15 742	18 831	19 690	12 108	6 813	14 861	88 894
55	3 433	678	15 060	18 322	18 369	13 458	11 471	66 303	143 661
24	6 094	1 460	18 304	28 030	35 465	33 761	16 624	42 965	176 609
11	8 779	1 023	45 519	96 203	90 880	35 909	8 444	11 290	289 268
9	6 637	1 181	38 484	71 755	65 089	30 992	10 776	12 999	231 276
41	7 033	1 403	19 929	53 915	89 815	70 506	30 061	52 348	317 977
7	3 258	1 109	18 743	23 933	25 019	14 091	2 841	4 051	89 787
6	2 908	758	15 009	28 384	31 492	18 070	5 675	8 430	107 818
19	9 464	3 613	29 624	29 142	28 432	10 356	2 092	25 509	128 768
13	9 779	1 920	6 341	4 755	4 146	1 797	3 333	16 172	38 464
8	6 963	2 911	25 994	36 035	31 610	9 193	1 281	8 667	115 691
3	5 651	3 389	29 000	28 182	23 952	8 242	1 855	2 153	96 773
15	12 017	4 387	72 310	92 468	73 712	30 934	11 774	18 806	304 391
25	11 238	7 016	43 793	30 990	23 121	16 407	8 190	30 305	159 822
34	8 709	2 423	44 704	75 807	92 946	60 822	27 707	24 491	328 900
25	4 631	1 949	23 661	26 021	26 335	17 074	12 125	60 974	168 139
22	3 849	738	14 971	29 090	40 228	29 743	9 550	51 208	175 528
11	4 985	697	22 327	51 210	73 836	61 594	24 063	6 710	240 437
25	5 842	989	19 394	43 853	104 030	123 285	66 747	12 323	370 621
52	7 430	1 919	26 189	49 548	108 302	136 351	71 481	36 556	430 346
95	5 211	797	15 595	36 154	77 613	132 950	109 270	57 853	430 232
50	9 774	1 239	34 926	95 071	177 125	164 998	93 493	28 534	595 386
57	5 217	525	12 663	43 778	99 019	137 573	110 710	34 321	438 589
18	11 776	2 576	10 978	6 807	5 037	2 447	2 115	14 010	43 970
36	13 370	5 228	42 866	54 221	54 354	30 773	11 118	44 111	242 671
27	16 260	9 887	63 998	42 336	29 442	23 745	13 281	29 355	212 044
133	18 575	4 911	84 252	119 250	135 264	93 480	51 923	148 847	637 927
91	45 817	11 942	232 715	400 025	411 863	207 320	68 520	124 172	1 456 557
45	14 462	3 128	71 157	130 351	164 632	111 747	37 939	121 205	640 159
143	18 530	3 848	62 894	133 507	288 984	371 619	227 122	87 300	1 175 274
153	16 574	1 910	51 929	148 551	299 200	347 705	245 945	92 278	1 187 518
646	155 364	43 430	620 789	1 035 048	1 388 776	1 188 836	657 963	661 278	5 596 120

Metodförändringar

Inga ändringar i tillämpad metodik har gjorts sedan lantbruksregistret infördes 1968. Om hänsyn tas till förändringar i den administrativa indelningen (se s 33) bör uppgifterna för åren 1968—1971 vara helt jämförbara, vilket även torde gälla för tidigare totalundersökningar dvs jordbruksräkningar.

Förändringarna i den administrativa indelningen har varit särskilt omfattande årsskiftet 1970/71. För att möjliggöra länsvisa jämförelser har i *bilaga 2* (s 272) lämnats uppgifter om antal företag, arealen av olika ägoslag och antal husdjur 1970 enligt 1971 års länsindelning för län, som berörs av ändringar.

Det bör även observeras att uppgifterna för enskilda år kan växla något beroende på tillfälligheter vid uppgiftslämning samt insamling och bearbetning av materialet. Dessutom bör beaktas att uppgifter år 1969 inte kunde inhämtas från 1 098 företag med sammanlagt ca 14 000 hektar. Motsvarande siffror för 1970 är 45 företag med ca 700 hektar. År 1971 kunde uppgifter för ca 150 företag med mer än 2 hektar åker ej inhämtas.

Resultat

I *tab 1—4* redovisas uppgifter för brukningsenheter med mer än 2,0 ha åker enligt lantbruksregistret 1971. Uppgifterna ges med uppdelning på län och produktionsområden. Dessutom ges uppgifter på riksnivå enligt lantbruksregistret 1968—1970. I *tab 1* och *2* lämnas även uppgifter enligt jordbruksräkningen 1966.

Av *tab 1* framgår antalet ägda och arrenderade brukningsenheter, arealen ägd resp arrenderad åker samt arealen för resp kultiverad betesmark, annan gräsbärande mark samt skogsmark. I *tab 2* redovisas antalet brukningsenheter samt åkerarealen inom olika storleksgrupper.

Uppgifter om brukningsenheternas och åkerarealens fördelning på olika brukareka-

tegorier samt uppgifter om antalet brukningsenheter med mer än 100 hektar åker uppdelade på storleksgrupper återfinns i *tab 3* resp *4*.

Uppgifter om antal företag med skogsbruk och åker- och skogsmarksarealens fördelning på olika storleksgrupper år 1970 för företag med mer än 2 hektar åker redovisas i *tab 5*. Antal företag och skogsmarksarealen fördelade efter skogsmarksarealens storlek år 1970 lämnas för län och produktionsområden i *tab 6*.

Uppgifter för brukningsenheter med 0,3—2,0 hektar åker och företag med skogsbruk år 1971 lämnas i publikationen Lantbruksräkningen 1971 (SOS).

Övrig publicering

En utförlig beskrivning av lantbrukets företagsregister har lämnats i Statistisk tidskrift 1971:5.

Statistik baserad på uppgifterna i lantbrukets företagsregister 1968—1970 har publicerats i Statistiska meddelanden. Där redovisas uppgifter för naturliga jordbruksområden, län, produktionsområden och hela riket.

Uppgifter om antal företag med skogsbruk och skogsmarksarealens fördelning år 1970 har redovisats i Statistiska meddelanden 1971:32.

Preliminära resultat för år 1971 har redovisats för län, produktionsområden och hela riket i Statistiska meddelanden 1972:9.

En detaljerad redovisning av definitiva uppgifter för år 1971 kommer att lämnas för kommuner, församlingar, kommunblock, län, naturliga jordbruksområden, produktionsområden och hela riket i publikationen Lantbruksräkningen 1971 (SOS). Däri kommer även den vid registreringen använda blanketten att återges.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i *tab 1* och *2* för åren 1944, 1951, 1956, 1961, 1968 och 1969.

3. Befolkning och arbetskraft

Population and labour force

3.1. Folkräkningen

Vid SCB utförs folkräkningar med i regel femårsintervall. Undersökningen år 1970 reglerades av Lag om allmän folk- och bostadsräkning resp Kungl Maj:ts kungörelse den 20 mars 1970 (nr 74 resp 75). I räkningarna ingår bl a uppgifter av intresse för belysning av vissa förhållanden inom jordbruket. Sålunda redovisas data rörande befolkningens fördelning på tätort och glesbygd, befolkningens åldersfördelning, antalet förvärvsarbetande inom olika näringsgrenar etc.

Folkräkningens uppläggning

Folk- och bostadsräkningen 1970 har utförts som totalräkning. Uppgifterna om befolkningen hänför sig till läget den 1 november 1970 och redovisas enligt länsindelningen den 1 januari 1971.

Underlaget till den demografiska statistiken har hämtats från länsstyrelsernas magnetbandsregister avseende länets mantalsskrivna befolkning, ordnad efter mantalsskrivningsfastighet. Regional redovisning sker, förutom på administrativa områden, även för tätorter och glesbygd. Som *tätort* har definierats alla hussamlingar med minst 200 invånare, såvida avstånden mellan husen normalt inte överstigit 200 meter. Tätortsavgränsningen har huvudsakligen utförts på ekonomiska kartor.

Utifrån avgränsningen på kartorna har de för folk- och bostadsräkningen inrättade kommunala granskningsorganen markerat de tätortsboende i stommen till mantalslängderna.

Folk- och bostadsräkningens övriga avsnitt bygger främst på uppgifter, som inhämtats direkt från allmänheten och fastighetsägarna på särskilda blanketter.

Uppgifterna i det demografiska avsnittet sammanförs med hjälp av dator med uppgifterna i blankettmaterialet och uppgifter från inkomststatistiken.

Resultat

Uppgifter från folkräkningen 1970 om folkmängdens fördelning på större åldersgrupper efter födelseår inom olika län lämnas i *tab 7*. I den lägsta åldersgruppen ingår inte barn födda efter den 1 november 1970.

I *tab 8* redovisas folkmängdens fördelning på glesbygd, tätort och kön inom olika län år 1970 och den procentuella andelen folkmängd i glesbygd. Av tabellen framgår att knappt en femtedel av befolkningen år 1970 var bosatt i egentlig glesbygd.

Befolkningsutvecklingen åren 1870—1965 och folkmängdens fördelning på landsbygd och städer framgår av följande tablå.

År	Städer	Landsbygd	Summa
1965	4 175 683	3 590 298	7 765 981
1960	3 861 520	3 633 609	7 495 129
1950	3 278 304	3 763 525	7 041 829
1945	2 807 240	3 866 509	6 673 749
1940	2 380 912	3 990 520	6 371 432
1930	1 995 875	4 146 316	6 142 191
1920	1 743 111	4 161 378	5 904 489
1910	1 367 600	4 154 803	5 522 403
1900	1 103 951	4 032 490	5 136 441
1890	899 698	3 885 283	4 784 981
1880	690 431	3 875 237	4 565 668
1870	539 649	3 628 876	4 168 525

Tabell 7 Folkmängdens fördelning på större åldersgrupper år 1970

Län	Män			
	0 – 14 år	15 – 44 år	45 – 64 år	Över 64 år
<i>Glesbygd¹</i>				
Stockholms	5 449	10 330	7 455	4 436
Uppsala	4 564	8 429	6 809	4 480
Södermanlands	4 008	7 362	5 909	3 746
Östergötlands	7 085	12 859	10 461	6 922
Jönköpings	6 255	11 451	10 053	6 987
Kronobergs	4 215	8 792	8 541	6 435
Kalmar	5 604	11 482	10 984	7 734
Gotlands	2 693	4 856	3 715	2 436
Blekinge	3 023	6 602	6 045	4 378
Kristianstads	6 913	14 033	12 428	7 532
Malmöhus	9 235	17 581	14 019	8 324
Hallands	6 827	12 503	9 563	5 919
Göteborgs o Bohus	6 831	12 777	10 089	7 121
Älvsborgs	9 281	17 857	15 147	10 568
Skaraborgs	8 647	15 846	13 167	8 948
Värmlands	7 489	14 768	14 002	9 448
Örebro	4 510	8 625	7 784	5 352
Västmanlands	3 337	5 912	5 137	3 100
Kopparbergs	4 744	9 562	9 055	5 964
Gävleborgs	5 444	11 557	10 484	6 748
Västernorrlands	5 972	12 955	12 224	7 772
Jämtlands	4 659	9 516	9 321	6 417
Västerbottens	7 712	14 931	13 244	7 275
Norrbottens	5 680	12 233	9 903	5 264
Hela riket	140 177	272 819	235 539	153 306
<i>All bebyggelse</i>				
Stockholms	151 663	321 408	176 608	67 502
Uppsala	24 139	46 257	23 902	13 679
Södermanlands	27 709	51 158	30 414	15 647
Östergötlands	40 858	77 270	48 165	24 778
Jönköpings	33 811	60 711	39 288	19 890
Kronobergs	18 065	33 477	21 233	12 440
Kalmar	24 927	46 750	31 840	18 261
Gotlands	6 103	10 682	6 639	3 806
Blekinge	16 333	31 570	19 035	10 613
Kristianstads	27 705	51 938	34 118	18 966
Malmöhus	73 618	149 865	87 486	43 046
Hallands	21 384	38 602	24 440	13 070
Göteborgs o Bohus	74 743	152 849	88 537	40 475
Älvsborgs	43 797	81 410	50 660	26 391
Skaraborgs	28 064	50 812	32 553	19 020
Värmlands	28 780	54 689	38 961	21 177
Örebro	28 497	54 371	36 466	18 948
Västmanlands	30 714	56 179	31 262	14 004
Kopparbergs	28 545	53 583	37 692	20 200
Gävleborgs	30 100	58 223	38 765	21 092
Västernorrlands	27 730	54 332	36 584	19 368
Jämtlands	12 322	23 426	17 870	10 490
Västerbottens	25 522	48 097	30 259	14 780
Norrbottens	30 537	55 918	31 061	13 213
Hela riket	855 666	1 663 577	1 013 838	500 856

¹ Som tätort har i allmänhet räknats alla hussamlingar med minst 200 invånare, såvida avståndet mellan husen normalt icke överstigit 200 meter. Övriga områden har hänförs till glesbygd.

Distribution of the population by large age groups

Kvinnor				Summa			
0 - 14 år	15 - 44 år	45 - 64 år	Över 64 år	0 - 14 år	15 - 44 år	45 - 64 år	Över 64 år
5 086	8 763	6 525	4 141	10 535	19 093	13 980	8 577
4 249	6 983	5 959	4 013	8 813	15 412	12 768	8 493
3 872	6 160	5 321	3 260	7 880	13 522	11 230	7 006
6 442	10 785	9 430	6 123	13 527	23 644	19 891	13 045
5 892	9 400	8 770	6 494	12 147	20 851	18 823	13 481
3 912	6 738	7 023	5 895	8 127	15 530	15 564	12 330
5 306	9 114	9 577	7 066	10 910	20 596	20 561	14 800
2 507	3 921	3 366	2 468	5 200	8 777	7 081	4 904
2 754	5 076	5 374	4 019	5 777	11 678	11 419	8 397
6 502	11 081	10 642	7 192	13 415	25 114	23 070	14 724
8 632	14 646	12 333	7 709	17 867	32 227	26 352	16 033
6 376	10 383	8 065	5 537	13 203	22 886	17 628	11 456
6 221	10 396	9 109	6 922	13 052	23 173	19 198	14 043
8 674	14 286	13 272	10 519	17 955	32 143	28 419	21 087
8 123	12 676	11 315	7 984	16 770	28 522	24 482	16 932
6 988	12 343	12 082	9 222	14 477	27 111	26 084	18 670
4 276	7 081	6 999	4 716	8 786	15 706	14 783	10 068
3 037	4 940	4 353	2 765	6 374	10 852	9 490	5 865
4 431	7 816	8 159	5 726	9 175	17 378	17 214	11 690
5 127	8 985	9 383	6 392	10 571	20 542	19 867	13 140
5 558	10 155	11 249	7 498	11 530	23 110	23 473	15 270
4 249	7 393	7 973	5 825	8 908	16 909	17 294	12 242
7 143	12 095	11 415	6 294	14 855	27 026	24 659	13 569
5 509	9 321	8 656	4 596	11 189	21 554	18 559	9 860
130 866	220 537	206 350	142 376	271 043	493 356	441 889	295 682
144 590	314 608	193 644	106 681	296 253	636 016	370 252	174 183
22 942	45 115	24 501	16 757	47 081	91 372	48 403	30 436
26 308	47 964	30 635	18 435	54 017	99 122	61 049	34 082
38 704	73 908	48 800	29 722	79 562	151 178	96 965	54 500
32 088	58 923	38 491	23 369	65 899	119 634	77 779	43 259
16 658	31 587	19 570	13 631	34 723	65 064	40 803	26 071
23 858	43 849	30 809	20 562	48 785	90 599	62 649	38 823
5 648	10 031	6 482	4 389	11 751	20 713	13 121	8 195
15 353	29 070	18 848	12 694	31 686	60 640	37 883	23 307
26 401	48 766	33 309	22 958	54 106	100 704	67 427	41 924
69 918	144 891	92 040	58 044	143 536	294 756	179 526	101 090
20 008	36 541	23 457	15 208	41 392	75 143	47 897	28 278
70 531	143 785	91 375	52 906	145 274	296 634	179 912	93 381
41 448	77 231	50 704	31 740	85 245	158 641	101 364	58 131
26 816	47 243	31 459	21 419	54 880	98 055	64 012	40 439
27 072	52 082	37 473	24 264	55 852	106 771	76 434	45 441
27 092	52 413	36 708	22 295	55 589	106 784	73 174	41 243
28 506	53 018	30 355	16 229	59 220	109 197	61 617	30 233
27 022	49 897	37 043	23 219	55 567	103 480	74 735	43 419
28 528	53 802	38 385	24 535	58 628	112 025	77 150	45 627
26 224	50 711	36 201	22 368	53 954	105 043	72 785	41 736
11 597	21 781	16 595	11 155	23 919	45 207	34 465	21 645
24 045	46 381	28 725	15 396	49 567	94 478	58 984	30 176
28 966	51 873	28 943	14 645	59 503	107 791	60 004	27 858
810 323	1 585 470	1 024 552	622 621	1 665 989	3 249 047	2 038 390	1 123 477

Tabell 8 Folkmängdens fördelning på glesbygd och tätort¹ år 1970

Distribution of population by sparsely populated and built-up areas

Område	Glesbygd			Tätort ¹			Hela folkmängden			Folkmängd i glesbygd i procent av hela folkmängden
	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	Män	Kvinnor	Summa	
<i>Län</i>										
Stockholms	27 670	24 515	52 185	689 511	735 008	1 424 519	717 181	759 523	1 476 704	3,5
Uppsala	24 282	21 204	45 486	83 695	88 111	171 806	107 977	109 315	217 292	20,9
Södermanlands	21 025	18 613	39 638	103 903	104 729	208 632	124 928	123 342	248 270	16,0
Östergötlands	37 327	32 780	70 107	153 744	158 354	312 098	191 071	191 134	382 205	18,3
Jönköpings	34 746	30 556	65 302	118 954	122 315	241 269	153 700	152 871	306 571	21,3
Kronobergs	27 983	23 568	51 551	57 232	57 878	115 110	85 215	81 446	166 661	30,9
Kalmar	35 804	31 063	66 867	85 974	88 015	173 989	121 778	119 078	240 856	27,8
Gotlands	13 700	12 262	25 962	13 530	14 288	27 818	27 230	26 550	53 780	48,3
Blekinge	20 048	17 223	37 271	57 503	58 742	116 245	77 551	75 965	153 516	24,3
Kristianstads	40 906	35 417	76 323	91 821	96 017	187 838	132 727	131 434	264 161	28,9
Malmöhus	49 159	43 320	92 479	304 856	321 573	626 429	354 015	364 893	718 908	12,9
Hallands	34 812	30 361	65 173	62 684	64 853	127 537	97 496	95 214	192 710	33,8
Göteborgs o Bohus	36 818	32 648	69 466	319 786	325 949	645 735	356 604	358 597	715 201	9,7
Älvsborgs	52 853	46 751	99 604	149 405	154 372	303 777	202 258	201 123	403 381	24,7
Skaraborgs	46 608	40 098	86 706	83 841	86 839	170 680	130 449	126 937	257 386	33,7
Värmlands	45 707	40 635	86 342	97 900	100 256	198 156	143 607	140 891	284 498	30,3
Örebro	26 271	23 072	49 343	112 011	115 436	227 447	138 282	138 508	276 790	17,8
Västmanlands	17 486	15 095	32 581	114 673	113 013	227 686	132 159	128 108	260 267	12,5
Kopparbergs	29 325	26 132	55 457	110 695	111 049	221 744	140 020	137 181	277 201	20,0
Gävleborgs	34 233	29 887	64 120	113 947	115 363	229 310	148 180	145 250	293 430	21,9
Västernorrlands	38 923	34 460	73 383	99 091	101 044	200 135	138 014	135 504	273 518	26,8
Jämtlands	29 913	25 440	55 353	34 195	35 688	69 883	64 108	61 128	125 236	44,2
Västerbottens	43 162	36 947	80 109	75 496	77 600	153 096	118 658	114 547	233 205	34,4
Norrbottens	33 080	28 082	61 162	97 649	96 345	193 994	130 729	124 427	255 156	24,0
<i>Hela riket</i>										
1970	801 841	700 129	1 501 970	3 232 096	3 342 837	6 574 933	4 033 937	4 042 966	8 076 903	18,6
1965	934 247	820 239	1 754 486	2 945 525	3 065 970	6 011 495	3 879 772	3 886 209	7 765 981	22,6
1960	1 080 991	960 483	2 041 474	2 657 705	2 795 950	5 453 655	3 738 696	3 756 433	7 495 129	27,2

¹ Se not till tab 7.

Övrig publicering

De hittills publicerade resultaten från 1970 års folkräkning återfinns i publikationen Folk- och bostadsräkningen 1970 (SOS), Del 1—3, där detaljerade demografiska uppgifter för församlingar, kommuner, kommunblock och tätorter redovisas.

3. 2. Arbetskraftsundersökningarna

Sedan januari 1970 utför SCB månatliga arbetskraftsundersökningar. Dessa baseras på tre separata urval om vardera cirka 18 000 personer, vilket motsvarar en urvalskvot på cirka 1:350. Personerna i vart och ett av dessa urval, som förnyas med 1/8 vid varje

Tabell 9 Förvärvsarbetande befolkning¹ inom jordbruk, skogsbruk m m samt dennas procentuella andel av den totala förvärvsarbetande befolkningen år 1971
Economically active population in agriculture, forestry etc., and its proportion of the total economically active population

Område	Antal inom jordbruk, skogsbruk m m förvärvsarbetande, 100-tal							Inom jordbruk, skogsbruk m m förvärvsarbetande personer i procent av totala antalet förvärvsarbetande
	Jordbruk och jakt	Skogsbruk	Summa ²	Därav	Före-tagare	Anställda (inkl med-hjälpare)	Män	Kvinnor
<i>Län</i>								
Stockholms	79	19	99	31	68	76	23	1,4
Uppsala	75	9	84	42	42	69	15	8,8
Södermanlands	81	18	99	37	62	86	13	8,9
Östergötlands	114	25	139	57	82	117	22	8,2
Jönköpings	135	10	145	81	65	102	43	10,5
Kronobergs	97	16	113	68	45	92	21	14,9
Kalmar	113	23	138	54	84	101	37	14,2
Gotlands	41	0	41	24	17	31	10	18,2
Blekinge	47	10	58	29	29	46	11	9,1
Kristianstads	151	11	162	78	84	118	44	14,7
Malmöhus	232	7	240	99	140	170	69	7,2
Hallands	122	7	130	71	59	92	38	14,5
Göteborgs o Bohus	111	6	142	85	56	114	28	4,4
Älvsborgs	151	27	178	94	85	137	41	9,9
Skaraborgs	158	13	171	99	72	139	32	15,7
Värmlands	76	58	134	47	87	104	30	11,2
Örebro	54	23	77	29	48	60	17	6,6
Västmanlands	65	16	81	30	51	59	23	6,9
Kopparbergs	72	47	120	38	82	91	28	10,6
Gävleborgs	67	51	118	39	79	96	22	9,4
Västernorrlands	68	48	118	38	80	80	38	10,4
Jämtlands	68	34	102	36	65	76	26	18,9
Västerbottens	69	65	134	33	101	101	33	14,2
Norrbottnens	40	41	84	27	58	67	17	8,2
<i>Hela riket</i>								
1971	2 286	583	2 906	1 266	1 641	2 226	680	8,1
1970	2 435	603	3 092	1 361	1 731	2 415	677	8,6

¹ Avser personer, 16 år eller äldre, vilka under mätveckan arbetat 20 timmar eller mer. — ² Inkl förvärvsarbetande befolkning inom fiske.

tillfälle, intervjuas en gång i kvartalet. Skattningar för ett helt kvartal baseras på de tre separata urvalen sammantagna. Mätperioden är fr o m 1970 en period om två angränsande mätveckor i varje månad. Uppgifter inhämtades för varje intervjuperson om arbetsförhållande m m under en viss mätvecka.

Genom en särskild bearbetning har resultaten för arbetskraftsundersökningarna i september, oktober, november 1971 anpassats till de i folk- och bostadsräkningen 1970 använda begreppen. Som förvärvsarbetande person avses den som under mätveckan utfört inkomstgivande arbete eller som under mätveckan varit tillfälligt frånvarande från sådant arbete. Som förvärvsarbetande avses även alla medhjälpande familjemedlemmar oavsett om de haft lön eller inte.

Resultat

I tab 9 redovisas uppgifter från de till folk- och bostadsräkningen 1970 anpassade arbetskraftsundersökningarna 1971. Det bör observeras att vissa länsuppgifter är baserade på små stickprov varför slumpfelen här kan vara avsevärda.

Övrig publicering

Resultat från arbetskraftsundersökningarna redovisas fortlöpande i Statistiska meddelanden, undergrupp Am. Uppgifter från arbetskraftsundersökningarna under september, oktober och november 1971 med resultaten anpassade till folk- och bostadsräkningen 1970 återfinns i Am 1972:24.

3.3. Lantbrukets företagsregister

Till lantbruksregistret (se s 35) insamlas bl a uppgifter om brukarnas födelsenummer.

Detta har gjort det möjligt att erhålla upplysningar om åldersstrukturen för olika områden och verksamhetsgrenar. För åren 1968 — 1971 har specialbearbetningar gjorts för att belysa strukturförhållandena inom mjölkproduktionen med avseende på brukarens ålder och besättningarnas storlek.

År 1970 insamlades även uppgifter om lantbrukarnas yrkesverksamhet och utbildning. Svartsbortfallet blev dock stort och någon statistik redovisas inte här.

Resultat

I tab 10 redovisas uppgifter enligt lantbrukets företagsregister om jordbrukarnas åldersfördelning inom olika storleksgrupper resp inom produktionsområden. Redovisningen omfattar samtliga brukare (fysiska personer). Om flera personer hade brukat en brukningsenhet gemensamt medtogs uppgifter för högst 3 brukare. Det bör alltså observeras att totalsumman i tab 11 avser antalet brukningsenheter, medan motsvarande uppgifter i tab 10 avser antalet brukare.

I tab 11 redovisas antal brukningsenheter och antal kor med fördelning efter enskilda brukares ålder och kobesättningarnas storlek för åren 1968—1971. De brukningsenheter som redovisat mer än en brukare har klassificerats efter den äldste brukaren 1971. Tidigare har det varit den brukare som upptagits först på uppgiftsblanketten, vilket enligt anvisningarna varit den äldste.

Övrig publicering

Uppgifter om jordbrukarnas åldersfördelning samt nötkreatursbesättningarnas storlek kombinerade med brukarens ålder år 1971 redovisas i Lantbruksräkningen 1971 (SOS).

Viss statistik över lantbrukarnas yrkesverksamhet och utbildning år 1970 finns publicerad i Statistiska meddelanden 1971:49.

Tabell 10 Jordbrukarnas åldersfördelning inom olika storleksgrupper och produktionsområden den 24 juni 1971

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Age distribution of holders with holdings in different size groups and production areas on June 24th, 1971

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Storleksgrupp; område	Antal brukare i åldern, år									Summa
	Under 30	30 – 39	40 – 49	50 – 54	55 – 59	60 – 66	67 – 74	Över 74	Uppgift saknas	
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>										
2,1 – 5,0	619	2 081	5 000	3 882	4 610	7 212	5 638	2 138	497	31 677
5,1 – 10,0	986	3 218	7 447	5 828	6 676	9 366	5 433	1 747	415	41 116
10,1 – 20,0	1 533	4 088	8 995	6 180	6 502	7 440	2 991	880	300	38 909
20,1 – 30,0	1 057	2 866	5 235	3 127	2 833	2 657	803	230	120	18 928
30,1 – 50,0	1 164	2 966	4 722	2 623	2 134	1 754	492	138	97	16 090
50,1 – 100,0	856	1 917	2 671	1 437	1 066	793	233	57	53	9 083
Över 100,0	301	551	777	426	334	282	93	48	36	2 848
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	618	1 673	2 856	1 781	1 765	2 060	763	228	85	11 829
» mellanbygder	726	1 924	3 257	2 056	2 074	2 114	881	292	75	13 399
» norra slättbygder	1 031	2 214	3 899	2 459	2 492	2 973	1 390	414	150	17 022
Svealands slättbygder	1 007	2 405	4 512	3 022	2 837	3 310	1 485	456	137	19 171
Götalands skogsbygder	1 778	5 030	10 000	6 783	7 230	8 975	5 345	1 815	404	47 360
Mellersta Sveriges skogsbygder	481	1 364	2 938	2 090	2 186	2 834	1 819	733	192	14 637
Nedre Norrland	454	1 571	3 666	2 709	2 892	3 904	2 304	830	214	18 544
Övre Norrland	421	1 506	3 719	2 603	2 679	3 334	1 696	470	261	16 689
<i>Hela riket</i>										
1971	6 516	17 687	34 847	23 503	24 155	29 504	15 683	5 238	1 518	158 651
1970	6 381	18 568	36 984	24 344	25 039	30 226	16 038	5 348	858	163 786
1969	6 232	19 613	39 447	24 947	26 230	30 887	16 381	5 603	1 343	170 683
1968	6 947	21 243	42 412	26 072	27 674	32 000	17 065	5 919	580	179 912

Tabell 11 Antal brukningsenheter och antal kor fördelade efter enskilda brukares ålder samt kobesättningarnas storlek den 26 juni 1968–1970 och den 24 juni 1971. Hela riket

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Number of holdings and number of cows distributed by age of holders and size of cow-stocks on June 26th, 1968–1970 and on June 24th, 1971

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Besättningsstorlek		År	Brukare i åldern, år								Övriga brukare-kategorier ¹	Summa	
			Under 30	30 – 39	40 – 49	50 – 54	55 – 59	60 – 66	67 – 74	Över 74			Uppgift saknas
Antal brukningsenheter													
Besättningsstorlek													
Utan nötkreatur		1971	1 910	5 103	9 279	6 283	6 330	8 351	6 006	2 200	555	2 413	48 430
		1970	1 830	4 970	9 403	6 150	6 275	8 075	5 877	2 156	244	2 489	47 469
		1969	1 593	4 711	9 146	5 689	5 867	7 379	5 451	2 172	314	2 543	44 865
		1968	1 703	4 875	9 414	5 680	5 899	7 395	5 741	2 377	116	2 783	45 983
0 Kor ²		1971	655	1 851	3 029	1 747	1 720	1 972	1 114	278	101	291	12 758
		1970	663	1 897	2 964	1 630	1 548	1 815	976	212	30	273	12 008
		1969	715	1 972	2 849	1 545	1 507	1 655	903	222	61	298	11 727
		1968	802	2 072	2 820	1 403	1 413	1 567	802	190	7	266	11 342
1 – 3 »		1971	455	1 637	4 127	3 100	3 725	5 854	4 117	1 362	178	940	25 495
		1970	485	1 803	4 636	3 460	4 107	6 342	4 304	1 360	55	1 000	27 552
		1969	458	1 900	5 126	3 693	4 514	6 734	4 592	1 442	86	1 143	29 688
		1968	629	2 286	5 968	4 199	5 168	7 316	4 880	1 524	43	1 250	33 263
4 – 9 »		1971	746	2 954	7 445	5 949	6 818	8 151	2 767	957	168	914	36 869
		1970	861	3 542	8 810	6 809	7 602	8 868	2 960	944	61	999	41 456
		1969	928	4 249	10 417	7 657	8 589	9 870	3 434	1 063	134	1 281	47 622
		1968	1 192	5 181	12 272	8 562	9 528	10 627	3 655	1 147	37	1 367	53 568
10 – 24 »		1971	1 032	3 598	6 937	4 057	3 428	2 885	725	242	97	348	23 349
		1970	1 042	4 051	7 382	4 091	3 396	2 718	679	214	36	372	23 981
		1969	1 090	4 431	7 908	4 147	3 600	2 808	735	242	50	425	25 436
		1968	1 159	4 521	7 929	4 068	3 460	2 694	748	221	10	448	25 258
25 – 49 »		1971	135	529	845	417	291	207	59	25	14	102	2 624
		1970	145	512	793	336	248	191	62	24	3	100	2 414
		1969	128	487	773	329	235	181	63	17	7	108	2 328
		1968	101	409	687	271	207	163	53	22	1	124	2 038
Över 49 »		1971	20	42	113	56	53	41	19	11	6	128	489
		1970	24	42	111	54	49	44	13	11	4	132	484
		1969	19	54	111	50	46	44	18	13	8	126	489
		1968	14	47	99	44	44	41	18	11	7	125	450
Summa		1971	4 953	15 714	31 775	21 609	22 365	27 461	14 807	5 075	1 119	5 136	150 014
		1970	5 050	16 817	34 099	22 530	23 225	28 053	14 871	4 921	433	5 365	155 364
		1969	4 931	17 804	36 330	23 110	24 358	28 671	15 196	5 171	660	5 924	162 155
		1968	5 600	19 391	39 189	24 227	25 719	29 803	15 897	5 492	221	6 363	171 902

Antal kor

Besättningsstorlek

1 — 3 Kor	1971	861	3 161	8 297	6 459	7 790	12 235	8 156	2 720	348	1 996	52 023
	1970	962	3 534	9 480	7 341	8 783	13 535	8 631	2 739	117	2 117	57 239
	1969	901	3 786	10 687	7 951	9 832	14 589	9 381	2 932	178	2 430	62 667
	1968	1 228	4 636	12 533	9 084	11 337	16 005	10 078	3 091	90	2 731	70 813
4 — 9 »	1971	4 855	19 275	47 535	37 345	41 959	48 153	15 462	5 457	970	5 278	226 829
	1970	5 558	22 937	55 863	42 477	46 235	52 274	16 468	5 394	349	5 731	253 286
	1969	6 086	27 514	66 165	47 670	52 460	57 937	19 222	5 988	800	7 488	291 330
	1968	7 744	33 514	77 737	52 852	57 430	61 681	20 290	6 484	201	7 842	325 775
10 — 24 »	1971	15 253	52 968	98 995	56 058	46 614	37 986	9 628	3 189	1 339	4 799	326 829
	1970	15 035	58 637	103 411	56 009	45 443	35 735	9 046	2 752	459	5 150	331 677
	1969	15 475	63 139	109 588	56 333	47 824	36 938	9 658	3 075	664	5 847	348 541
	1968	16 069	62 943	108 155	54 424	45 307	35 227	9 821	2 811	126	5 961	340 844
25 — 49 »	1971	4 375	16 807	26 639	13 117	9 067	6 602	1 939	843	433	3 618	83 440
	1970	4 387	16 275	25 037	10 583	7 827	6 009	2 069	777	84	3 639	76 687
	1969	3 947	15 269	24 377	10 329	7 345	5 814	2 094	643	242	3 782	73 842
	1968	3 094	12 788	21 551	8 576	6 604	5 181	1 822	753	33	4 294	64 696
Över 49 »	1971	1 344	3 026	8 447	3 828	3 870	3 411	1 343	927	554	12 720	39 470
	1970	1 606	2 898	8 126	3 805	3 732	3 380	877	1 086	510	12 840	38 860
	1969	1 443	3 766	7 976	3 714	3 225	3 361	1 318	1 251	804	12 559	39 417
	1968	1 124	3 204	7 132	3 116	3 413	3 192	1 217	1 034	625	12 158	36 215
Summa	1971	26 688	95 237	189 913	116 807	109 300	108 387	36 528	13 136	3 644	28 411	728 051
	1970	27 548	104 281	201 917	120 215	112 020	110 933	37 091	12 748	1 519	29 477	757 749
	1969	27 852	113 474	218 793	125 997	120 686	118 639	41 673	13 889	2 688	32 106	815 797
	1968	29 259	117 085	227 108	128 052	124 091	121 286	43 228	14 173	1 075	32 986	838 343

¹ Inkl enheter för vilka uppgift om brukarekategori saknas. — ² Avser bruksenheter med enbart andra nötkreatur än kor.

3.4. Jordbruksinventeringarna

SCB har tidigare under en följd av år genomfört stickprovsundersökningar — jordbruksinventeringar — tre gånger om året. Undersökningarna har utförts i månaderna mars, juni och oktober. Vid omläggningarna av jordbruksstatistiken i anslutning till upprättandet av lantbrukets företagsregister (se s 35) beslöts att inventeringarna i juni och oktober skulle utgå fr o m 1969, medan undersökningen i mars skulle behållas med något ändrad utformning.

Viss information om inventeringarnas metodik etc lämnas på s 35 och s 183 medan utförligare redogörelse återfinns i tidigare årgångar av denna publikation.

Undersökningarnas innehåll

Innehåll t o m 1969

T o m 1969 inhämtades uppgifter om totala antalet män och kvinnor över 15 år sysselsatta i jordbruket vid de olika undersöknings-tidpunkterna. Redovisningen omfattade två huvudgrupper, dels brukaren och dennes fa-

Tabell 12 Antal i jordbruket sysselsatta personer över 15 år den 4 juni 1968
Number of persons above 15 years of age employed in agriculture on June 4th, 1968

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Brukaren jämte familjemedlemmar		Lejd arbetskraft				Samtliga sysselsatta	
			Fast anställda		Tillfälligt anställda			
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	12 540	7 580	4 060	590	2 490	2 890	19 090	11 060
» mellanbygder	14 560	9 270	2 880	480	1 410	1 370	18 850	11 120
» norra slättbygder	17 870	10 170	3 030	430	1 000	180	21 900	10 780
Svealands slättbygder	19 560	11 520	5 110	540	1 240	230	25 910	12 290
Götalands skogsbygder	47 700	30 800	2 870	1 240	2 100	740	52 670	32 780
Mellersta Sveriges skogsbygder	10 730	6 960	1 140	290	580	120	12 450	7 370
Nedre Norrland	11 440	8 200	390	230	610	190	12 440	8 620
Övre Norrland	10 760	7 360	280	230	490	130	11 530	7 720
<i>Riksområden</i>								
Södra och mellersta Sveriges slättbygder	64 540	38 530	15 080	2 040	6 140	4 670	85 760	45 240
Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder	58 430	37 760	4 010	1 530	2 680	860	65 120	40 150
Norra Sverige	22 190	15 570	670	460	1 100	320	23 960	16 350
<i>Hela riket¹</i>								
1968	145 160	91 860	19 760	4 030	9 920	5 850	174 840	101 740
1967	158 590	101 770	20 630	4 310	11 140	6 230	190 360	112 310
1966	179 090	123 620	22 370	4 430	10 410	5 250	211 870	133 300
1965	195 490	139 360	23 650	5 190	12 180	6 680	231 320	151 230
1964	208 530	151 680	26 450	6 680	15 660	9 330	250 640	167 690

¹ Avser förhållandena någon av dagarna 1—4 juni respektive år.

Tabell 13 Antal arbetstimmar i jordbruk utförda av brukare, brukares familjemedlemmar och lejd arbetskraft under år 1970. 1 000-tal timmar

Number of hours worked in agriculture by holders, holders' families and hired labour

Storleksgrupp: område	Brukare och maka/make ¹			Övriga familjemedlemmar ²			Lejd arbetskraft ³	
	Män födda		Kvinnor födda 1954 och tidigare	Män födda		Kvinnor födda 1954 och tidigare	Män födda 1954 och tidigare	Kvinnor födda 1954 och tidigare
	1903 – 1954	1902 och tidigare		1903 – 1954	1902 och tidigare			
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>								
2,1 – 5,0	16 457	4 014	9 656	1 036	..	..	1 553	892
5,1 – 10,0	47 381	5 313	19 122	2 090	..	1 096	3 431	1 224
10,1 – 20,0	70 570	4 169	23 184	5 156	1 059	1 553	5 401	2 231
20,1 – 30,0	41 129	1 349	12 014	3 996	745	856	4 061	1 013
30,1 – 50,0	36 004	962	8 720	4 024	776	708	6 220	1 192
50,1 – 100,0	19 877	..	3 745	2 776	..	246	8 763	774
Över 100,0	5 194	..	594	842	..	..	15 983	1 023
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	25 042	1 133	6 204	2 224	255	354	8 299	1 559
» mellanbygder	27 725	..	8 503	2 393	475	462	6 407	1 360
» norra slättbygder	30 783	1 978	7 134	2 475	652	574	5 822	450
Svealands slättbygder	33 028	1 981	8 769	3 520	665	666	9 813	969
Götalands skogsbygder	71 588	5 862	22 567	5 101	859	1 283	8 249	1 735
Mellersta Sveriges skogsbygder	14 672	1 533	5 820	1 519	..	456	2 942	656
Nedre Norrland	17 576	1 870	9 974	1 375	..	656	2 299	637
Övre Norrland	16 198	..	8 064	1 313	..	533	1 581	983
<i>Hela riket</i>								
1970	236 612	16 314	77 035	19 920	3 576	4 984	45 412	8 349
1969 ³	278 815	20 807	102 615	25 273	4 234	6 613	52 405	10 774

¹ Avser arbete inom den egna brukningsenheten. – ² Som »Övriga familjemedlemmar» räknas brukarens föräldrar och hemmavarande barn. Övriga släktingar redovisas som »Lejd arbetskraft». – ³ Åldersangivelserna avser 1970 års uppgifter. För 1969 gäller motsvarande åldersgränser.

miljemedlemmar, dels lejd arbetskraft. Den senare var i sin tur uppdelad på fast och tillfälligt anställda. Dessutom var samtliga grupper uppdelade efter kön.

Enligt anvisningarna för uppgiftslämnandet skulle under rubriken "brukaren och dennes familjemedlemmar" redovisas endast brukaren, dennes maka och hemmavarande barn samt föräldrar. Som lejd arbetskraft betraktades även brukarens syskon, mågar, sonhustrur, barnbarn och ej hemmavarande

barn, vilka på undersökningdagen mot avlöning utfört jordbruksarbete för brukaren. Några närmare anvisningar i fråga om avgränsningen i förhållande till hemsysslor, skogsarbete eller annat arbete som kunde vara kombinerat med jordbruksarbete, lämnades inte.

En redovisning av antalet sysselsatta vissa bestämda dagar påverkas i stor utsträckning av sådana faktorer som väderleksförhållanden, växtlighetens utveckling etc. Då detta

Tabell 14 Antal arbetstimmar i skogsbruk utförda av brukare, brukares familjemedlemmar och lejd arbetskraft under år 1970. 1 000-tal timmar
Number of hours worked in forestry by holders, holders' families and hired labour

Storleksgrupp; område	Brukare och maka/make ¹		Övriga familje- medlemmar ²	Lejd arbetskraft ²
	Män	Kvinnor		
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>				
2,1 - 5,0	4 405	..	309	721
5,1 - 10,0	8 423	..	586	1 287
10,1 - 20,0	7 667	..	869	1 482
20,1 - 30,0	3 263	..	458	768
30,1 - 50,0	2 488	..	407	970
50,1 - 100,0	1 236	..	292	1 021
Över 100,0	310	..	60	3 145
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	206	..	8	487
» mellanbygder	942	..	111	592
» norra slättbygder	1 493	..	225	717
Svealands slättbygder	3 503	..	507	2 231
Götalands skogsbygder	10 548	198	1 047	2 573
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 492	..	409	1 369
Nedre Norrland	4 203	..	299	965
Övre Norrland	3 405	..	375	460
<i>Hela riket</i>				
1970	27 792	419	2 981	9 394
Därav personer födda 1903 - 1954	25 935	416	2 778	..
» » » 1902 o tidigare	1 857	..	203	..
1969	29 908	268	3 143	9 125
Därav personer födda 1902 - 1953	28 369	267	2 922	..
» » » 1901 o tidigare	1 539	..	221	..

¹ Avser arbete inom den egna brukningsenheten. — ² Som »Övriga familjemedlemmar» räknas brukarens föräldrar och hemmavarande barn. Övriga släktingar redovisas som »Lejd arbetskraft».

antogs vara särskilt utpräglat beträffande den lejda arbetskraften, inhämtades även uppgift om totala antalet lejda arbetstimmar under närmast föregående kalenderår.

Innehåll fr o m 1970

Fr o m 1970 insamlas vid inventeringen i mars uppgifter om arbetsinsatser (arbetstimmar) under föregående år. På uppgiftsblanketten (se Statistiska meddelanden för resp år) skall brukarna ange det totala antalet arbetstimmar under föregående år i jordbruks- och skogsarbete vid brukningsenheten som utförts av brukaren och brukarens maka/make, av övriga familjemedlemmar samt av lejd arbetskraft. Hushållsarbete och arbete som utförts av personer födda efter år 1954 ingår ej. För brukaren och maka/make skall även redovisas antalet arbetstimmar utanför brukningsenheten.

Som "Övriga familjemedlemmar" räknas enligt anvisningarna endast brukarens föräldrar och hemmavarande barn. Andra släktingar betraktas som "Lejd arbetskraft" oavsett om lön för det utförda arbetet utgått eller ej. Detta innebär en utvidgning av begreppet lejd arbetskraft jämfört med tidigare undersökningar, då endast lejda arbetstimmar medräknats för vilka lön utbetalts.

För juridiska personer (inklusive oskifta dödsbon) skall all arbetsinsats vid brukningsenheten redovisas som "Lejd arbetskraft".

I särskilda anvisningar ges exempel på vilka sysslor som betraktas som arbete inom jordbruk resp skogsbruk. Däremot lämnas inga anvisningar för hur avgränsningen skall göras mellan arbetstid och tid för annan sysselsättning.

Vid granskningen av blanketterna framgick att det i vissa fall varit förenat med icke obetydliga svårigheter att uppskatta antalet arbetstimmar för brukaren och familjemedlemmarna, medan antalet lejda arbetstimmar i regel varit lättare att ange.

Resultat

I *tab 12* redovisas antalet sysselsatta i jordbruket den 4 juni 1968. Nedanstående tablå visar antalet lejda arbetstimmar inom jordbruket åren 1966—1970.

År	Totala antalet lejda arbets- timmar i milj
1970	53,8
1969	63,2
1968	66,6
1967	69,7
1966	79,3

I *tab 13* och *tab 14* redovisas antalet utförda arbetstimmar i jordbruk resp skogsbruk år 1970 enligt marsinventeringen 1971. Uppgifter ges med uppdelning på olika kategorier för storleksgrupper, produktionsområden och hela riket.

Sammanlagda antalet arbetstimmar i jordbruksarbete uppgick år 1970 till 412 miljoner, vilket innebär en minskning sedan 1969 med omkring 18 procent — 15 procent för manlig arbetskraft och 25 procent för kvinnlig. I skogsarbete var antalet arbetstimmar 41 miljoner och minskningen knappt 5 procent.

Enligt *tab 13* har antalet arbetstimmar utförda av brukarens maka minskat väsentligt. Minskningen torde till större delen bero på ändringar i blankettutformning och anvisningar och endast till en mindre del motsvaras av en faktisk nedgång.

Övrig publicering

Resultaten från inventeringarna i mars 1971 återfinns i Statistiska meddelanden nr J 1971:34.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i *tab 12* fr o m år 1951 samt antal i jordbruket sysselsatta personer inom olika storleksgrupper åren 1954—1968.

3.5. Löneförhållandena för lant- arbetare

Statistik över lantarbetarnas löner utarbetas årligen av SCB. De i föreliggande redogörelse införda uppgifterna avser i huvudsak 1970.

Undersökningens genomförande

Omfattning

Primärmaterial till undersökningen av lantarbetarnas löner 1970 insamlades från samma urval av brukningsenheter som åren 1967—1969. Dessa brukningsenheter hade genom ett systematiskt urvalsförfarande utvalts bland

Tabell 15 Genomsnittliga timförtjänster samt timförtjänsternas spridning år 1970 för manliga lantarbetare i åldern 18–64 år

Average hourly earnings and the variation in hourly earnings for male farm workers in the age group 18–64

m k = med kollektivavtal; u k = utan kollektivavtal

m k = with collective agreement; u k = without collective agreement

Kategori	Timförtjänst, öre				
		Genomsnittlig förtjänst ¹	Undre kvartil ²	Median ²	Övre kvartil ²
<i>Arbetare utan naturaförmåner</i>					
Rättare	m k	1 290	1 164	1 235	1 410
Traktorförare	m k	1 119	1 047	1 102	1 171
	u k	1 075	951	1 003	1 147
Ladugårdsförmän	m k	1 413	1 275	1 401	1 556
Djurskötare	m k	1 214	1 105	1 178	1 273
	u k	1 071	800	807	1 121
Specialarbetare	m k	1 207	1 134	1 190	1 322
Övriga lantarbetare	m k	1 027	937	1 000	1 086
	u k	902	773	900	1 000
<i>Arbetare med kost och logi</i>					
Övriga lantarbetare	u k	810	742	768	969
<i>Samtliga arbetare (oavsett löneform)</i>					
	m k	1 151	1 000	1 101	1 197
	u k	894	749	900	1 000
	Totalt	1 071	856	1 000	1 133
Rättare	m k	1 300	1 173	1 251	1 441
Traktorförare	m k	1 117	1 040	1 102	1 170
	u k	1 068	943	1 003	1 134
Ladugårdsförmän	m k	1 426	1 280	1 411	1 556
Djurskötare	m k	1 208	1 104	1 178	1 273
	u k	795	535	802	948
Specialarbetare	m k	1 211	1 136	1 192	1 322
Övriga lantarbetare	m k	1 011	935	1 000	1 082
	u k	810	726	885	1 000

¹ Se texten. — ² Om arbetare i en viss grupp ordnas i stigande följd efter förtjänstens storlek, är undre kvartilen, medianen och övre kvartilen den förtjänst som uppnås eller överskrids av resp 75, 50 och 25% av samtliga arbetare i gruppen. Median- och kvartiltimförtjänsterna avser de *individuella* genomsnittliga timförtjänsterna.

brukningsenheter med mer än 10 hektar åker i dåvarande RLFs jordbruksregister. I följande tabell redovisas uppgiftsmaterialets omfattning vid det senaste undersökningstillfället.

Storleksgrupp (hektar åker)	Urvals- kvot	Antal till- skrivna bruknings- enheter	Svarsbort- fall (procent)
10,1—20,0	1/87	478	18,2
20,1—50,0	1/35	816	17,2
Över 50,0	1/4	1 933	19,3
Summa		3 227	18,6

Lejd arbetskraft anlätades under året vid 1 147 av de brukningsenheter för vilka uppgift inkom. Totalt redovisades för dessa brukningsenheter cirka 3 900 arbetare.

Blankett, definitioner m m

Liksom tidigare begärs uppgifter om arbetstid och löner för lejda arbetare (exkl brukarens familjemedlemmar). Endast lantarbetare redovisas. Sålunda redovisas inte befallningsmän, inspektorer m fl, skogsarbetare, trädgårdsarbetare och arbetare vid maskinstationer. Av lantarbetare utfört skogsarbete medräknas endast om det utförts mot samma tidlön som jordbruksarbetet. Beträffande den använda yrkesgrupperingen, som framgår av förspalten i tab 15, kan nämnas att till gruppen "specialarbetare" räknas maskinskötare, lastbilsförare, smeder och reparatörer. Gruppen "övriga lantarbetare", som motsvarar gruppen "egentliga lantarbetare" i statistiken för tidigare år, består av arbetare för vilka inte någon särskild yrkesspecialitet uppgivits.

Särskilda uppgifter inhämtas om hur den kontanta lönen för ackordsarbete fördelar sig på olika slag av dylikt arbete. "Fria naturaprodukter" — t ex mjölk eller bränsle — värderas av uppgiftslämnaren enligt gällande

marknadspriser. För fritt logi, fri bostad, fri kost och fri tvätt anges under vilken tidsperiod respektive förmån åtnjutits samt förmånens omfattning.

Blanketterna utsänds direkt till de berörda brukarna, medan insamlingen sker under medverkan av lantbruksnämnden i respektive län enligt Kungl Maj:ts kungörelse den 25 maj 1967 (nr 418) om uppgifter till lantarbetsstatistiken.

Resultatberäkning

Användbara blanketter inkom från 2 626 brukningsenheter. Beräkningarna av de i tabellerna redovisade uppgifterna har gjorts med användande av uppräknade primäruppgifter. Dessa erhålls för varje storleksgrupp genom att primäruppgifterna multipliceras med en faktor som utgörs av kvoten mellan hela antalet brukningsenheter (enligt 1966 års jordbruksräkning) inom storleksgruppen och antalet brukningsenheter från vilka svar erhålls.

Den *genomsnittliga timförtjänsten* för olika grupper framräknas på så sätt att den sammanlagda lönesumman för samtliga arbetare inom respektive grupp divideras med det antal arbetstimmar som dessa arbetare utfört mot tidlön. Den *individuella genomsnittliga timförtjänsten* definieras som kvoten mellan en arbetares lönesumma och det antal arbetstimmar han utfört mot tidlön. Den *genomsnittliga årsförtjänsten* erhålls genom att dividera summan av arbetarnas förtjänster under året med antalet arbetare; vid dessa beräkningar medtas dock endast arbetare med minst 230 arbetsdagar under året hos den arbetsgivare som lämnat uppgifterna. Vid beräkningarna av årsförtjänsten medtas lön för ackordsarbete i lönesummorna men inte vid timförtjänstberäkningarna.

Vid bearbetningen av materialet värderas numera förmånen av fritt logi och fri bostad enligt de värden som fastställts av prövningsnämnderna till ledning vid taxeringen.

Resultat

Vissa huvudresultat för manliga lantarbetare i åldern 18—64 år från undersökningen avseende 1970 redovisas i tab 15—18.

I tab 15 lämnas uppgifter om timförtjänsternas genomsnittliga storlek samt om timförtjänsternas spridning. Tab 16 innehåller uppgifter om tim- och årsförtjänsterna inom olika storleksgrupper av jordbruk. I tab 17 redovisas timförtjänsternas sammansättning.

Tab 18 slutligen visar de beräknade genomsnittliga förtjänsterna för vissa grupper av lantarbetare under perioden 1966—1970.

Av tabelluppgifterna framgår bl a att den genomsnittliga timförtjänsten för män steg med 10 % från 1969 till 1970. Vidare noteras att den genomsnittliga timförtjänsten 1970 inom gruppen "övriga lantarbetare utan naturaförmåner" var 14 % högre på brukningsenheter där kollektivavtal tillämpades än på övriga brukningsenheter.

Tabell 16 Tim- och årsförtjänsternas spridning år 1970 för manliga lantarbetare i åldern 18—64 år på brukningsenheter av olika storlek

The variation in hourly and annual earnings for male farm workers in the age group 18—64 on holdings of different size

m k = med kollektivavtal; u k = utan kollektivavtal

m k = with collective agreement; u k = without collective agreement

Storleksgrupp (hektar åker); kategori		Timförtjänst, öre			Årsförtjänst, kronor		
		Undre kvartil ¹	Median ¹	Övre kvartil ¹	Undre kvartil ¹	Median ¹	Övre kvartil ¹
<i>10,1—20,0 hektar</i>							
Samtliga arbetare (oavsett yrke)	u k	745	849	1 000	..	..	..
	Totalt	761	900	1 000	..	..	..
Övriga lantarbetare	u k	635	800	991	..	..	..
<i>20,1—50,0 hektar</i>							
Samtliga arbetare (oavsett yrke)	m k	944	1 000	1 098	..	..	..
	u k	727	900	1 000	..	..	..
	Totalt	750	917	1 002	..	..	..
Övriga lantarbetare	u k	720	883	1 000	..	..	..
<i>Över 50,0 hektar</i>							
Samtliga arbetare (oavsett yrke)	m k	1 037	1 121	1 212	22 450	24 690	27 920
	u k	897	1 007	1 133	17 630	21 900	24 690
	Totalt	1 010	1 106	1 203	21 980	24 320	27 520
Rättare	m k	1 164	1 238	1 372	24 460	26 560	29 650
Traktorförare	m k	1 043	1 104	1 171	21 760	23 370	24 960
	u k	985	1 058	1 167	20 030	22 620	25 070
Ladugårdsförmän	m k	1 280	1 411	1 556	30 280	31 720	35 000
Djurskötare	m k	1 108	1 182	1 287	24 650	26 740	30 060
	u k	856	1 066	1 254	..	..	..
Specialarbetare	m k	1 132	1 179	1 286	23 150	24 920	28 170
Övriga lantarbetare	m k	940	1 024	1 121	19 890	21 920	24 960
	u k	807	1 000	1 040	14 090	17 080	20 540

¹ Se not 2 till tab 15.

Tabell 17 Timförtjänsternas sammansättning år 1970 för manliga lantarbetare i åldern 18-64 år (oavsett löneform)

Composition of hourly earnings for male farm workers in the age group 18-64

m k = med kollektivavtal; u k = utan kollektivavtal

m k = with collective agreement; u k = without collective agreement

Kategori		Total genom- snittlig timför- tjänst ¹ , öre	Därav (öre)				
			Kontant tidlön ² (exkl över- tidstillägg)	Övertids- tillägg	Semester- lön och semester- ersättning	Provisio- ner och övriga kontanta ersätt- ningar	Naturaför- måner
Rättare	m k	1 300	1 136	44	86	21	14
Traktorförare	m k	1 117	992	36	79	8	2
	u k	1 068	988	7	63	—	11
Ladugårdsförmän	m k	1 426	1 208	17	94	99	8
Djurskötare	m k	1 208	1 069	22	83	28	5
	u k	795	678	2	35	2	77
Specialarbetare	m k	1 211	1 086	27	81	15	2
Övriga lantarbetare	m k	1 011	920	17	58	3	12
	u k	810	709	2	22	2	75

¹ Se texten. — ² Här ingår grundlön, ackordskompensation vid ersättartjänstgöring på sön- och helgdagar, vid förberedelse- och avslutningsarbete samt vid annat övertidsarbete, tillägg för obehövad arbetstid och månads- tillägg för skolad rättare, reparatör eller skolad djurskötare i förmansställning.

Tabell 18 Genomsnittliga tim- och årsförtjänster åren 1966-1970 för manliga lantarbetare i åldern 18-64 år

Average hourly and annual earnings for male farm workers in the age group 18-64

m k = med kollektivavtal; u k = utan kollektivavtal

m k = with collective agreement; u k = without collective agreement

År	Samtliga yrkes- grupper (oavsett löneform och kollektivavtal)	Traktorförare utan naturaför- måner, m k	Djurskötare utan naturaför- måner, m k	Övriga lant- arbetare utan naturaförmåner, u k	Övriga lant- arbetare med kost och logi, u k
<i>Timförtjänster, öre</i>					
1970	1 071	1 119	1 214	902	810
1969	977	1 006	1 089	830	695
1968	896	931	1 027	756	640
1967	827	867	945	723	493
1966	752	808	874	596	..
<i>Årsförtjänster, kronor¹</i>					
1970	22 820	23 720	27 320	..	..
1969	20 620	21 100	24 240	..	..
1968	19 300	20 110	23 080	..	..
1967	17 790	18 830	21 490	..	..
1966	16 839	17 493	20 460	..	..

¹ T o m 1966 för arbetare med minst 250 arbetsdagar per år, fr o m 1967 minst 230 arbetsdagar.

Övrig publicering

Uppgifter om lantarbetarnas löner år 1970 återfinns i Statistiska meddelanden År 1972: 13 samt i Löner 1970, Del 2 (SOS).

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i tab 18 fr o m år 1946.

3.6. Sysselsättningen inom enskilt skogsbruk

SCB — tidigare arbetsmarknadsstyrelsen — har varje år i februari, maj, augusti och november utfört särskilda undersökningar rörande sysselsättningen inom det enskilda skogs-

Tabell 19 Sysselsättningen inom enskilt skogsbruk under vissa veckor åren 1967–1971

Employment in private forestry during some specified weeks

År; vecka	Antal dagsverken, i 1 000-tal, utförda av								Summa dagsverken, i 1 000-tal			
	Lejd arbetskraft				Skogsägarna och deras familjemedlemmar							
	Södra Sve-rige ¹	Meller-sta Sve-rige ²	Norra Sve-Sverige	Hela riket	Södra Sve-rige ¹	Meller-sta Sve-rige ²	Norra Sve-Sverige	Hela riket	Södra Sve-rige ¹	Meller-sta Sve-rige ²	Norra Sve-Sverige	Hela riket
1971												
8–13 nov	35	23	19	77	37	21	46	104	72	44	65	181
9–14 aug	25	21	10	55	30	10	22	63	55	31	32	118
10–15 maj	45	29	22	96	40	16	32	88	85	45	54	184
8–13 febr	65	42	24	131	111	73	58	242	176	115	82	373
1970												
9–14 nov	47	32	20	99	59	26	42	127	106	58	62	226
10–15 aug	34	27	11	72	49	19	25	94	83	46	36	166
11–16 maj	59	33	23	115	52	27	31	110	111	60	54	225
9–14 febr	35	36	25	97	88	50	41	178	123	86	66	275
1969												
10–15 nov	63	44	18	125	121	49	54	224	184	93	72	349
11–16 aug	19	18	11	48	32	14	22	68	51	32	33	115
5–19 maj	52	22	12	87	59	23	36	118	111	45	48	204
10–15 febr	48	30	21	98	71	31	29	131	119	61	50	230
1968												
11–16 nov	51	35	26	113	71	30	50	151	122	65	76	263
12–17 aug	28	20	20	68	42	15	31	88	70	35	51	156
13–18 maj	55	28	21	103	58	23	38	119	113	51	59	223
12–17 febr	62	38	25	125	82	40	45	167	144	78	70	292
1967												
6–11 nov	37	36	28	101	53	27	58	138	90	63	86	239
7–12 aug	37	27	19	83	52	21	37	110	89	48	56	193
8–13 maj	60	43	30	132	57	29	56	142	117	72	86	276
13–18 febr	78	54	29	161	129	61	51	241	207	115	80	401

¹ Omfattar Götalands södra slättbygder, Götalands mellanbygder, Götalands skogsbygder samt Götalands norra slättbygder. — ² Omfattar Svealands slättbygder samt Svealands skogsbygder.

bruket. Dessa undersökningar baseras på uppgifter för ett slumpmässigt urval av brukningsenheter i dåvarande Riksförbundet Landsbygdens Folks (RLFs) jordbruksregister.

Undersökningarnas genomförande

I det ursprungliga urvalet (uttaget år 1957), ingick sammanlagt 6 010 brukningsenheter, motsvarande $\frac{1}{28}$ av de i RLF-registret medtagna enheterna, med minst 25 hektar skogsmark i norra Sverige eller med minst 10 hektar skogsmark i mellersta och södra Sverige. Av de ursprungligen uttagna brukningsenhetererna har ett stort antal enheter på grund av olika förändringar, tex sammanslagning med andra brukningsenheter eller uppdelning på flera enheter, borttagits ur undersökningsurvalet. För åren 1967—1971 har totalantalet uppgiftslämnare vid undersökningarna varierat mellan 4 668 och 5 470.

På särskilda blanketter, vilka utsänds direkt till uppgiftslämnarna, skall vid varje undersökningstillfälle uppgifter lämnas om samsättningen i skogsarbete för gårdens räkning under en viss angiven vecka. Uppgifterna skall avse antalet dagsverken som utförts på gårdens skogsareal beträffande leverans- och husbehovsvirke samt skogsvård och andra skogsarbeten. Som ett dagsverke räknas 6 à 8 timmars arbetsdag. Skilda uppgifter anges för å ena sidan skogsägaren och dennes familjemedlemmar över 15 år, å andra sidan fast och tillfälligt lejd arbetskraft.

Vid bearbetningen multipliceras de redovisade uppgifterna om antalet dagsverken med talet 28, dvs med inverterade värdet av den ursprungliga urvalskvoten.

Resultat

I *tab 19* redovisas resultat från undersökningarna för åren 1967—1971. Av uppgifterna framgår bl a att antalet dagsverken to-

talt sett, som utförts under respektive mätveckor, varierar starkt under året.

Antalet dagsverken var lägst i augusti under samtliga år och högst i februari alla år utom 1969, då det högsta antalet redovisades i november.

Övrig publicering

Uppgifter från 1971 års undersökningar i februari, maj, augusti och november finns publicerade i Statistiska meddelanden Am 1971:18, 39, 56 resp 1972:2.

3.7. Struktur- och befolkningsutredningarna

Som komplement till den officiella statistiken har inom Jordbrukets utredningsinstitut utförts s k struktur- och befolkningsutredningar åren 1956, 1961 och 1966 med syfte att främst belysa förändringar inom lantbruket.

Den egentliga struktur- och befolkningsutredningen 1966 grundades på ett nytt urval och hade delvis ett annat syfte än de tidigare undersökningarna. I stället för att lägga tyngdpunkten på undersökning av brukningsenheter och arealer knöts intresset denna gång i första hand till befolkning och arbetskraft inom jordbruket. Vidare ingick en studie av jordbrukarnas jordtityder i fråga om deras situation som jordbruksföretagare resp framtida möjligheter.

Genomförandet av 1966 års undersökning

Omfattning

Urvalet till 1966 års struktur- och befolkningsutredning drogs från dåvarande RLFs (Riksförbundet Landsbygdens Folk) register

och omfattade 7 169 brukningsenheter av vilka 928 visade sig ha upphört som självständiga brukningsenheter. För att erhålla säkrare resultat än vid tidigare undersökningar stratifierades urvalet med avseende på dels brukningsenheter storlek, dels geografiskt område. Från varje stratum togs enheterna ut så att den statistiska säkerheten skulle bli ungefär densamma vid redovisning av resultat för varje kombination av storleksgrupp och riksområde. Detta innebar att relativt sett fler enheter drogs bland de större bruknings-

enheterna resp från de glesare befolkade delarna av landet. Urvalssannolikheten för olika grupper varierade mellan 1 och 1/80.

Insamling av primäruppgifter

Uppgiftsblanketterna utsändes som tidigare till institutets kontaktmän, vilka även svarade för uppgiftsinsamlingen. Totalt medverkade drygt 2 000 kontaktmän vid insamlingen av primäruppgifterna. I ett fåtal fall översändes blanketterna direkt till de utvalda jordbrukarna.

Tabell 20 Jordbrukarnas sysselsättningsförhållanden år 1966. Hela riket
Occupational status of holders

Sysselsättningsförhållanden	Antal brukare i åldern . . . år							Åldern okänd	Summa
	Under 30	30 – 39	40 – 49	50 – 59	60 – 64	65 – 69	Över 69		
Ej förvärvsarbetande	11	7	146	411	988	881	2 867	173	5 484
Förvärvsarbetande endast på brukningsenheten – minst halv normal årsarbetstid	2 780	12 063	23 821	30 638	13 580	9 545	6 663	510	99 600
Förvärvsarbetande endast på brukningsenheten – mindre än halv normal årsarbetstid	26	162	459	1 478	1 065	705	2 096	129	6 120
Förvärvsarbetande både på och utom brukningsenheten	2 622	9 935	16 258	20 518	6 768	3 370	787	297	60 555
Därav brukare med förvärvsarbete endast utom brukningsenheten	87	154	783	851	481	280	—	—	2 636
Därav brukare med mer än 150 dagsverken utom brukningsenheten	1 040	4 166	7 175	10 796	2 163	603	—	—	25 943
Uppgift saknas	35	212	534	2 038	680	1 324	1 237	676	6 736
Summa	5 474	22 379	41 218	55 083	23 081	15 825	13 650	1 785	178 495

Tabell 21 Jordbrukarnas utbildningsnivå år 1966. Hela riket
Holders' level of education

Ålder	Utbildning utöver folkskola ¹				Lantbruksskola			
	Brukningsenhetens storlek, hektar åker				Brukningsenhetens storlek, hektar åker			
	2,1 – 10,0	10,1 – 30,0	Över 30,0	Totalt	2,1 – 10,0	10,1 – 30,0	Över 30,0	Totalt
<i>Antal brukare</i>								
39 år och yngre	1 934	4 692	3 946	10 572	1 617	3 824	3 361	8 802
40–49 år	1 257	4 298	3 688	9 243	867	3 135	2 915	6 917
50–64 år	3 129	5 340	3 706	12 175	1 740	3 516	2 477	7 733
65 år och äldre	1 259	1 264	700	3 223	677	762	493	1 932
Åldern okänd	—	11	41	52	—	—	41	41
Totalt	7 579	15 605	12 081	35 265	4 901	11 237	9 287	25 425
<i>Procent av antalet brukare i respektive grupp</i>								
39 år och yngre	22,1	38,0	70,6	39,6	18,5	31,0	60,2	33,0
40–49 år	7,5	26,9	56,4	23,5	5,1	19,6	44,6	17,6
50–64 år	7,6	19,7	50,8	16,1	4,2	13,0	34,0	10,2
65 år och äldre	5,8	20,7	64,0	11,2	3,1	12,5	45,1	6,7
Åldern okänd	—	..	..	3,4	—	—	..	2,7
Totalt	8,5	25,2	58,8	20,5	5,5	18,1	45,2	14,8

¹ Hit räknas brukare, som genomgått en eller flera skolor (kurser), t ex lantbruksskola, utöver folkskola.

De lämnade uppgifterna skulle avse förhållandena den 15 september 1966, dvs samma tidpunkt som gällde för 1966 års jordbruksräkning.

Resultatberäkning

Vid bearbetningen, som huvudsakligen utfördes maskinellt, skattades totalsummor för olika variabler. Därvid uppräknades respektive variabelvärde för varje brukningsenhet med inverterade värdet av brukningsenhetens sannolikhet att komma med i urvalet. Vid uppräknningen gjordes korrigering för bortfall, varvid det antogs att bortfallet hade samma karaktär som de bearbetade svaren.

Resultatets tillförlitlighet

Varje redovisad uppgift är behäftad med viss osäkerhet på grund av den använda stickprovsmetodiken. För större grupper och hela riket är felen relativt små. Beträffande totala antalet huvudbrukare¹, som beräknats till 172 210, uppgår det relativa felet sålunda till 0,8 %. Vid regionala uppdelningar ökar

¹Vid brukningsenhet, där fler än en brukare redovisas, klassificerades en av dessa som huvudbrukare.

detta fel väsentligt. Felet för motsvarande länssiffror uppgår sålunda till mellan 4,5 och 10,3 %. Vid uppdelning av materialet efter gårdsstorlek ökar emellertid inte felet på samma sätt, eftersom stratifiering gjorts efter denna variabel.

Svarsprocenten uppgick vid 1966 års undersökning till 93 %. Arealuppgifter samt vissa uppgifter om bruksförhållandena i övrigt kunde emellertid för de resterande sju procenten erhållas genom RLFs länsförbund.

Resultat

I tab 20—21 presenteras vissa resultat från 1966 års undersökning. Huvudvikten är i denna redovisning lagd vid sådana data som ej tidigare framkommit i den officiella statistiken och som därför anses ha speciellt intresse.

I tab 20 kan jordbrukarnas sysselsättningsförhållanden studeras, medan tab 21 ger upp-

lysningar om hur många jordbrukare som har utbildning utöver folkskola resp genomgått lantbruksskola (lantmannaskola). Beträffande jordbrukarnas utbildning framgår att yngre jordbrukare och jordbrukare med större gårdar har mer utbildning än äldre brukare och brukare med mindre gårdar. Detta förhållande gäller både för utbildning utöver folkskola och genomgången lantbruksskola.

Övrig publicering

Huvudresultaten från den senaste struktur- och befolkningsutredningen har av Jordbrukets utredningsinstitut publicerats i häftena nr 2—68 och 3—68 i institutets meddelandeserie. I den första delen återfinns en beskrivning av undersökningens uppläggning samt uppgifter om strukturförhållanden inom jordbruket, brukarnas åldersfördelning, utbildning, sysselsättning och ledighet. I den andra delen redovisas uppgifter om jordbrukarnas attityder till sin situation som jordbrukare.

4. Fastigheter och byggnader

Real estates and buildings

4.1. Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden

Uppgifter om taxeringsutfallet publiceras årligen av SCB. Vart femte år äger numera allmän fastighetstaxering rum — den senaste år 1970 — och däremellan verkställs särskild fastighetstaxering.

I föreliggande avsnitt redovisas vissa data rörande jordbruksfastigheternas taxeringsvärden enligt 1971 års särskilda fastighetstaxering. Som underlag för denna statistikproduktion har använts kopior av de magnetband på vilka länsstyrelserna förvarar uppgifter från fastighetslängderna.

Resultat från taxeringsstatistiken finns även intagna i kapitlet "Jordbruksekonomiska uppgifter" (s 212).

Undersökningens genomförande

Särskild fastighetstaxering sker för varje fastighet de år då allmän fastighetstaxering inte äger rum. Därvid tas närmast föregående års värde upp oförändrat om inte nytt taxeringsvärde skall åsättas. De vanligaste fallen av dylik taxering är nytaxering vid avstyckning eller sammanslagning av taxeringsenheter samt omtaxering av fastighet, vars värde ändrats med minst 20 % genom ny-, till- eller ombyggnad.

Särskild fastighetstaxering skall ske efter det allmänna prisläge och de uppskattningsgrunder i övrigt som tillämpats vid närmast föregående allmänna fastighetstaxering.

För jordbruksfastigheter skulle således vid 1970 års allmänna fastighetstaxering eftersträvas en taxeringsvärdenivå, som för varje taxeringsenhet utgjorde 75 % av det allmänna saluvärde som genomsnittligt gällde under 1968.

Det totala taxeringsvärdet uppdelades vid 1970 års taxering i fem delvärden (jordbruksvärde, skogsbruksvärde, övrig marks värde, värde av särskilda tillgångar och exploateringsvärde). Vid föregående taxeringar skedde en uppdelning i tre delvärden. I tablån nedan redovisas sambandet mellan uppdelningen vid de två senaste allmänna fastighetstaxeringarna.

<i>1965 års taxering</i>	<i>1970 (och 1971) års taxering</i>
jordbruksvärde	jordbruksvärde + övrig marks värde + värde på särskilda tillgångar + skogsmarksvärde
skogsvärde	skogsbruksvärde ./ . skogsmarksvärde
tomt- och industrivärde	exploateringsvärde (Begreppet exploateringsvärde har en vidare innebörd än begreppet tomt- och industrivärde.)

En ungefärlig jämförelse mellan vissa resultat av 1965 års allmänna fastighetstaxering och motsvarande värden för åren 1970 och 1971 enligt principerna vid 1970 års allmänna taxering ger nedanstående tablå. Uppgifter för hela riket åren 1970 och 1971 har omräknats enligt 1965 års definitioner (milj kr).

	<i>1965</i>	<i>1970</i>	<i>1971</i>
Jordbruks-			
värde	16 428	20 923	20 908
Skogsvärde	9 563	11 575	11 539
Tomt- och			
industrivärde	434	756	714
Totalt			
taxeringsvärde	26 425	33 254	33 161

**Tabell 22 Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden och antal taxeringsenheter enligt fastighetstaxeringen år 1971.
1 000-tal kronor**

Assessed values of agricultural real estates and number of assessed units according to the real estate assessment

Område	Jordbruks- värde	Därav åkervärde	Skogs- bruks- värde	Därav skogs- marks- värde	Övrig marks värde	Värde av särskilda tillgångar	Exploa- terings- värde	Totalt taxerings- värde	Antal taxerings- enheter
<i>Län</i>									
Stockholms	492 252	434 735	235 837	29 119	5 849	148 335	184 555	1 066 828	5 154
Uppsala	680 917	635 670	375 049	47 185	1 250	45 631	31 340	1 134 187	7 702
Södermanlands	621 880	550 494	341 605	48 389	2 541	44 014	27 431	1 037 470	5 884
Östergötlands	1 297 935	1 222 038	792 016	108 372	2 573	41 732	32 744	2 167 000	11 105
Jönköpings	639 414	554 553	984 999	145 830	2 689	29 914	20 199	1 677 214	16 454
Kronobergs	513 876	458 565	797 063	124 797	3 907	20 021	5 986	1 340 853	14 003
Kalmar	759 501	662 227	938 247	139 023	4 462	29 717	12 033	1 743 960	13 117
Gotlands	299 951	280 149	34 868	3 269	911	3 534	1 959	341 223	6 310
Blekinge	330 297	300 886	215 170	49 970	594	8 013	6 655	560 730	5 832
Kristianstads	1 540 107	1 393 138	295 029	78 325	2 004	31 736	22 233	1 891 109	17 703
Malmöhus	3 309 490	3 134 050	59 735	22 085	4 395	30 643	76 705	3 480 968	17 123
Hallands	908 404	863 199	226 049	55 327	2 942	15 396	24 394	1 177 185	11 083
Göteborgs o Bohus	496 114	457 017	126 155	26 520	3 362	10 871	133 705	770 207	9 630
Älvsborgs	918 864	850 549	780 762	124 010	2 722	27 753	29 035	1 759 135	23 278
Skaraborgs	1 491 479	1 402 719	483 244	77 419	1 495	16 473	14 625	2 007 316	19 237
Värmlands	632 540	572 527	1 221 191	144 765	4 854	20 217	7 271	1 886 074	23 683
Örebro	530 625	487 436	618 980	73 229	2 095	32 129	34 237	1 218 066	9 499
Västmanlands	527 469	490 861	407 708	47 163	2 220	23 745	19 082	980 224	5 928
Kopparbergs	596 682	533 850	1 089 628	60 408	2 938	19 604	4 336	1 713 189	33 806
Gävleborgs	372 087	319 946	869 362	49 214	1 829	29 418	5 396	1 278 092	14 900
Västernorrlands	366 721	327 770	698 015	29 416	3 065	10 476	6 683	1 084 959	19 456
Jämtlands	314 251	295 154	376 169	9 731	3 516	93 862	3 093	790 890	16 308
Västerbottens	538 176	499 852	649 987	21 659	2 893	16 813	5 878	1 213 746	24 871
Norrbottens	360 114	336 964	451 195	14 297	5 501	18 876	4 798	840 483	19 092
<i>Hela riket</i>									
1971	18 539 146	17 064 349	13 068 063	1 529 525	70 607	768 923	714 373	33 161 108	351 158
1970	18 588 406	17 104 620	13 105 599	1 531 056	73 217	730 276	756 015	33 253 513	351 268

Tabell 23 Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden fördelade efter ägarekategori enligt fastighetstaxeringen år 1971. 1 000-tal kronor

Assessed values of agricultural real estates by owner category according to the real estate assessment

Område	Fysisk person	Juridisk person						Ägare okänd	Samtliga ägare-kategorier
		Staten	Borgerlig kommun	Kyrkan	Dödsbo	Svenskt aktie-bolag	Annan juridisk person		
Län									
Stockholms	512 718	59 736	172 052	28 606	61 424	106 439	125 853	—	1 066 828
Uppsala	683 406	55 801	38 534	35 277	58 684	190 869	71 615	1	1 134 187
Södermanlands	759 574	58 557	49 870	28 510	52 728	56 965	31 264	1	1 037 470
Östergötlands	1 540 401	131 481	91 920	65 808	87 790	155 765	93 836	—	2 167 000
Jönköpings	1 305 383	80 935	50 467	53 714	107 842	63 212	15 660	—	1 677 214
Kronobergs	1 025 529	56 299	24 984	43 637	78 071	102 365	9 968	—	1 340 853
Kalmar	1 342 646	129 668	43 172	37 648	74 659	93 456	22 712	—	1 743 960
Gotlands	305 903	4 346	2 382	7 681	14 149	5 820	943	—	341 223
Blekinge	485 171	11 238	21 549	7 582	18 707	15 118	1 365	—	560 730
Kristianstads	1 614 571	69 434	46 449	45 499	58 212	37 118	19 791	36	1 891 109
Malmöhus	2 634 720	127 065	234 617	179 921	116 438	131 380	56 827	—	3 480 968
Hallands	983 592	30 371	38 961	31 672	63 769	19 072	9 748	1	1 177 185
Göteborgs o Bohus	545 103	16 328	106 346	14 128	47 684	29 437	11 181	—	770 207
Älvsborgs	1 395 740	58 095	54 804	37 260	106 168	76 475	30 582	11	1 759 135
Skaraborgs	1 591 180	106 882	31 257	79 224	92 082	69 601	37 090	1	2 007 316
Värmlands	1 116 496	40 206	30 288	42 346	130 016	515 001	11 720	—	1 886 074
Örebro	702 640	151 840	46 031	18 472	51 046	210 816	37 218	4	1 218 066
Västmanlands	562 476	110 162	50 561	25 960	42 416	152 235	36 413	—	980 224
Kopparbergs	844 653	125 723	19 513	12 560	157 708	489 816	63 212	4	1 713 189
Gävleborgs	656 964	57 768	18 396	20 617	52 168	453 039	19 141	—	1 278 092
Västernorrlands	559 898	51 756	14 433	20 855	59 815	368 135	10 067	—	1 084 959
Jämtlands	425 809	57 428	5 964	11 330	43 234	243 146	3 980	—	790 890
Västerbottens	755 320	187 302	12 514	5 851	44 962	197 502	10 294	—	1 213 746
Norrbottens	460 807	227 148	7 664	3 008	40 463	70 459	30 936	—	840 483
Hela riket									
1971	22 810 700	2 005 568	1 212 727	857 163	1 660 235	3 853 240	761 417	59	33 161 108
1970	22 835 232	1 996 071	1 205 894	864 899	1 784 837	3 862 451	702 352	1 777	33 253 513

Resultat

I *tab 22* redovisas de vid 1971 års särskilda fastighetstaxering åsatta värdena fördelade på delvärden. Av det totala värdet för skattepliktiga jordbruksfastigheter år 1971 utgjorde (enl 1970 års definition) jordbruksvärdet 56 % och skogsbruksvärdet 39 %.

Av *tab 23*, där taxeringsvärdena redovisas fördelade efter ägarkategori, framgår att 22 811 milj kr eller 69 % belöpte sig på fysiska personer.

Övrig publicering

Resultaten från de allmänna fastighetstaxeringarna redovisas fr o m 1970 i Allmän fastighetstaxering (SOS). Uppgifter om taxeringsutfallet vid de särskilda fastighetstaxeringarna redovisas i Taxeringsutfallet (SOS) och för 1971 i Statistiska meddelanden N 1971: 89.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 återfinns en sammanfattning av efterkrigstidens allmänna fastighetstaxeringar samt uppgifter om de särskilda taxeringarna under slutet av 1960-talet.

4.2. Jordbruksfastigheternas priser

SCB upprättar årligen statistik över priser på jordbruksfastigheter för vilka lagfart söktes på grund av köp vid frivillig försäljning. En översyn av statistiken utfördes år 1965, varvid systemet för uppgiftsinsamlingen lades om, medan statistikens innehåll i huvudsak förblev oförändrat. Bedömningen av vilka köp som skall medtas i statistiken, vilken tidigare helt gjorts av uppgiftslämnarna, fördelades därvid mellan SCB och uppgiftslämnarna. Till följd av detta är uppgifterna fr o m 1965 inte helt jämförbara med uppgifter för tidigare år.

Undersökningens genomförande

Statistiken grundar sig på lagfartsunderrättelser från inskrivningsdomarna, vilka kompletteras med uppgifter från taxeringslängderna om taxeringsvärde, areal, församling m m. Statistiken omfattar i princip frivilliga köp av fastigheter taxerade som jordbruksfastighet. För att ett köp skall medtas i statistiken erfordras dock att a) fastighetens taxeringsvärde överstiger 5 000 kronor, b) lagfart söktes inom sex månader från köpekontraktets datum, c) köpet inte avsevärt avviker från prisbildningen på normala, självständiga jordbruksfastigheter. Förvärv på exekutiv auktion, genom inlösen, expropriation eller annat s k extinktivt fång, ingår enligt anvisningarna ej i redovisningen. Även vissa frivilliga köp, vilka inte kan anses representativa för prisbildningen på den allmänna fastighetsmarknaden, lämnas utanför statistiken. Hit hör exempelvis de s k släktköpen.

Resultat

I *tab 24* redovisas antalet under 1969 försålda fastigheter, den totala köpeskillingen och det sammanlagda taxeringsvärdet för dessa samt den s k överprisprocenten inom län och produktionsområden. Överprisprocenten anger förhållandet mellan å ena sidan skillnaden mellan köpeskillning och taxeringsvärde samt å andra sidan taxeringsvärdet. Den har beräknats dels som ett ovägt medeltal av alla överprisprocenter, dels som en med taxeringsvärdena vägd genomsnittsprocent.

För 1969 lämnas i *tab 25* motsvarande uppgifter med fördelning efter taxeringsvärdet och i *tab 26* med fördelning efter åkerarealen.

I *tab 27* redovisas uppgifter för 1968 och 1969 om köpens fördelning på vissa köpare- och säljarekategorier.

Tabell 24 Köpeskillinger och taxeringsvärden för år 1969 frivilligt försålda jordbruksfastigheter
Market prices and assessed values of agricultural real estates voluntarily sold

Område	Antal köp	Köpeskilling, 1 000-tal kr	Taxerings- värde, 1 000- tal kr	Överprisprocent ¹	
				Vägd	Ovägd
<i>Län</i>					
Stockholms	6	705,0	407,7	72,9	75,6
Uppsala	32	3 980,8	2 235,7	78,1	76,4
Södermanlands	27	5 265,8	2 508,3	109,9	105,7
Östergötlands	54	9 476,8	4 907,8	93,1	95,3
Jönköpings	70	11 018,6	5 787,1	90,4	97,7
Kronobergs	60	6 284,0	3 658,8	71,8	76,5
Kalmar	45	7 068,5	3 780,0	87,0	103,1
Gotlands	17	1 376,4	791,1	74,0	83,1
Blekinge	23	3 084,0	1 628,2	89,4	86,9
Kristianstads	111	15 299,8	7 773,1	96,8	97,3
Malmöhus	160	25 552,0	12 254,5	108,5	109,5
Hallands	39	6 082,2	2 870,9	111,9	107,1
Göteborgs o Bohus	15	1 637,5	834,2	96,3	89,4
Älvsborgs	143	15 199,6	8 173,5	86,0	89,8
Skaraborgs	132	14 157,5	7 158,8	97,8	100,7
Värmlands	93	7 956,8	4 367,8	82,2	80,4
Örebro	56	7 082,4	3 600,9	96,7	95,8
Västmanlands	38	5 981,7	2 926,8	104,4	95,4
Kopparbergs	25	2 010,8	1 127,0	78,5	82,0
Gävleborgs	29	2 061,5	1 271,2	62,1	63,5
Västernorrlands	55	2 834,9	1 666,5	70,1	76,4
Jämtlands	21	1 570,5	1 057,4	48,5	37,3
Västerbottens	44	2 736,6	1 624,4	68,5	66,1
Norrbottens	62	3 958,7	2 125,1	86,3	77,6
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slätt- bygder	113	22 824,5	10 936,9	108,7	108,6
Götalands mellanbygder	153	19 859,6	10 113,0	96,4	100,1
Götalands norra slätt- bygder	190	21 869,7	11 440,9	91,2	91,1
Svealands slättbygder	156	22 006,0	11 142,9	97,5	92,3
Götalands skogsbygder	386	46 993,6	24 884,9	88,8	95,4
Mellersta Sveriges skogs- bygder	133	14 973,0	7 957,1	88,2	85,1
Nedre Norrland	117	7 003,7	4 167,4	68,1	70,8
Övre Norrland	109	6 852,3	3 893,7	76,0	71,2
<i>Hela riket</i>					
1969	1 357	162 382,4	84 536,8	92,1	91,0
1968	1 686	206 918,8	108 510,5	90,7	81,4
1967	1 896	235 675,8	125 879,8	87,2	79,9
1966	1 870	191 143,7	109 032,1	75,3	70,3
1965	2 025	165 418,6	109 970,4	50,4	52,6

¹ Se texten.

Tabell 25 Köpeskillinger och taxeringsvärden för år 1969 frivilligt försälda jordbruksfastigheter fördelade efter taxeringsvärdet

Område	Taxeringsvärde, kr						
	5 100 – 20 000				20 100 – 50 000		
	Antal köp	Köpeskilling, 1 000-tal kr	Tax.-värde, 1 000-tal kr	Överpris- procent ¹ , vägd	Antal köp	Köpeskilling, 1 000-tal kr	Tax.-värde, 1 000-tal kr
<i>Län</i>							
Stockholms	—	—	—	—	2	125,0	64,8
Uppsala	1	12,0	8,0	50,0	13	797,0	476,2
Södermanlands	—	—	—	—	9	710,0	316,6
Östergötlands	—	—	—	—	18	1 401,5	670,2
Jönköpings	—	—	—	—	25	1 815,6	885,2
Kronobergs	5	198,5	86,5	129,5	24	1 468,5	881,0
Kalmar	1	25,0	14,0	78,6	19	1 434,0	662,3
Gotlands	3	53,0	30,3	74,9	5	337,0	149,6
Blekinge	3	54,5	28,7	89,9	7	442,5	232,9
Kristianstads	8	243,9	121,8	100,2	40	2 881,8	1 430,8
Malmöhus	12	387,9	183,8	111,0	76	5 207,6	2 580,4
Hallands	1	35,5	15,6	127,6	13	924,5	470,5
Göteborgs o Bohus	—	—	—	—	8	575,5	309,7
Älvsborgs	22	568,1	306,7	85,2	61	3 971,3	2 074,2
Skaraborgs	18	522,5	288,0	81,4	62	4 432,3	2 146,4
Värmlands	19	505,8	290,1	74,4	43	2 575,0	1 428,1
Örebro	1	15,0	5,4	177,8	22	1 398,2	746,2
Västmanlands	1	25,0	12,0	108,3	6	381,5	208,0
Kopparbergs	4	130,2	56,7	129,6	12	724,3	408,5
Gävleborgs	6	151,6	93,0	63,0	16	897,8	558,9
Västernorrlands	22	552,0	311,5	77,2	24	1 390,9	771,0
Jämtlands	1	15,0	17,2	—12,8	11	410,0	300,6
Västerbottens	9	195,7	126,9	54,2	26	1 475,9	884,3
Norrbottens	12	284,1	195,7	45,2	42	2 667,6	1 405,7
<i>Hela riket</i>							
1969	149	3 975,3	2 191,9	81,4	584	38 445,3	20 062,1
1968	337	8 755,6	4 804,5	82,2	673	39 102,7	22 122,4
1967	454	11 758,3	6 468,6	81,8	709	42 198,3	23 740,5
1966	405	10 168,6	5 774,8	76,1	763	42 894,0	25 786,3
1965	475	11 115,6	6 697,1	66,0	796	38 962,7	26 354,0

¹ Se texten.

**Market prices and assessed values of agricultural real estates voluntarily sold distributed
by the assessed value**

Överpris- procent ¹ , vägd	50 100 – 100 000				Över 100 000			
	Antal köp	Köpeskillning, 1 000-tal kr	Tax.-värde, 1 000-tal kr	Överpris- procent ¹ , vägd	Antal köp	Köpeskillning, 1 000-tal kr	Tax.-värde, 1 000-tal kr	Överpris- procent ¹ , vägd
92,9	3	520,0	255,5	103,5	2	635,0	230,6	175,4
67,4	18	2 334,8	1 291,9	80,7	4	1 390,0	746,7	86,2
124,3	8	993,8	568,6	74,8	8	2 867,0	1 406,3	103,9
109,1	20	2 711,5	1 418,5	91,2	22	6 508,8	3 491,3	86,4
105,1	28	3 569,8	1 879,6	89,9	16	5 547,2	2 990,7	85,5
66,7	17	2 136,0	1 190,3	79,5	10	2 077,0	1 209,5	71,7
116,5	15	2 070,0	1 087,4	90,4	9	2 884,5	1 667,2	73,0
125,3	9	986,4	611,2	61,4	—	—	—	—
90,0	8	1 030,0	534,0	92,9	5	1 557,0	832,6	87,0
101,4	44	6 057,6	3 035,8	99,5	20	6 374,0	3 321,4	91,9
101,8	37	5 791,5	2 656,3	118,0	37	14 285,0	6 889,3	107,4
96,5	19	2 680,2	1 305,4	105,3	8	2 389,0	1 055,3	126,4
85,8	6	777,0	408,0	90,4	2	595,0	233,2	155,1
91,5	35	4 801,2	2 508,2	91,4	19	5 224,5	2 999,8	74,2
106,5	38	5 273,4	2 554,6	106,4	16	4 174,3	2 303,3	81,2
80,3	21	2 501,0	1 390,1	79,9	8	2 130,0	1 126,0	89,2
87,4	23	2 957,2	1 557,8	89,8	10	2 712,0	1 291,5	110,0
83,4	23	3 068,2	1 597,0	92,1	5	2 074,0	896,3	131,4
77,3	8	897,3	556,6	61,2	1	260,0	105,2	147,1
60,6	5	704,0	375,2	87,6	2	307,1	244,1	25,8
80,4	9	892,0	584,0	52,7	—	—	—	—
36,4	8	745,5	544,6	36,9	1	400,0	195,0	105,1
66,9	8	830,0	512,0	62,1	1	235,0	101,2	132,2
89,8	8	1 007,0	523,7	92,3	—	—	—	—
91,6	418	55 335,4	28 946,3	91,2	206	64 626,4	33 336,5	93,9
76,8	403	50 428,6	28 258,3	78,5	273	108 631,9	53 325,3	103,7
77,7	423	53 609,6	30 102,1	78,1	310	128 109,6	65 568,6	95,4
66,3	457	53 032,2	31 954,3	66,0	245	85 048,9	45 516,7	86,9
47,8	523	53 127,7	36 463,9	45,7	231	62 212,6	40 455,4	53,8

Tabell 26 Köpeskillingar och taxeringsvärden för år 1969 frivilligt försålda jordbruksfastigheter inom olika storleksgrupper

Avser jordbruksfastigheter med ett värde av skog och skogsmark uppgående till högst 25 % av totala taxeringsvärdet

Område	Storleksgrupp, hektar åker									
	Högst 5,0				5,1 – 10,0				10,1 – 20,0	
	Antal köp	Köpe- skilling, 1 000-tal kr	Tax.- värde, 1 000-tal kr	Över- pris- pro- cent ¹ , vägd	Antal köp	Köpe- skilling, 1 000-tal kr	Tax.- värde, 1 000-tal kr	Över- pris- pro- cent ¹ , vägd	Antal köp	Köpe- skilling, 1 000-tal kr
<i>Län</i>										
Stockholms	—	—	—	—	1	50,0	26,8	86,6	1	75,0
Uppsala	3	212,0	108,8	94,9	3	163,0	91,6	77,9	8	630,0
Södermanlands	—	—	—	—	4	327,0	139,2	134,9	4	348,8
Östergötlands	3	210,0	109,4	92,0	6	491,0	237,3	106,9	10	1 541,5
Jönköpings	1	50,3	23,5	114,0	1	55,0	44,0	25,0	—	—
Kronobergs	—	—	—	—	1	150,0	80,0	87,5	—	—
Kalmar	1	25,0	14,0	78,6	3	407,0	152,8	166,4	3	280,0
Gotlands	2	40,0	21,8	83,5	5	337,0	149,6	125,3	4	355,4
Blekinge	3	99,5	61,2	62,6	2	163,0	88,0	85,2	2	325,0
Kristianstads	13	639,1	340,6	87,6	33	3 012,4	1 478,8	103,7	31	4 599,9
Malmöhus	52	2 956,2	1 411,3	109,5	48	4 602,3	2 285,5	101,4	37	7 148,5
Hallands	1	70,0	23,1	203,0	7	560,0	302,0	85,4	14	2 352,0
Göteborgs o Bohus	—	—	—	—	3	223,5	120,4	85,6	1	285,0
Älvsborgs	9	215,9	115,3	87,3	17	897,5	466,9	92,2	13	1 075,7
Skaraborgs	7	192,0	103,3	85,9	33	1 837,3	895,9	105,1	32	3 644,7
Värmlands	11	503,2	286,7	75,5	9	461,0	244,1	88,9	3	182,5
Örebro	2	72,0	34,4	109,3	8	453,2	250,9	80,6	13	1 370,2
Västmanlands	—	—	—	—	3	164,0	83,9	95,5	9	1 053,0
Kopparbergs	1	33,5	17,5	91,4	—	—	—	—	1	84,6
Gävleborgs	6	267,5	136,4	96,1	6	231,4	167,1	38,5	1	50,0
Västernorrlands	12	406,5	218,0	86,5	6	382,0	215,0	77,7	—	—
Jämtlands	6	192,8	137,8	39,9	3	123,7	102,8	20,3	—	—
Västerbottens	13	478,8	304,6	57,2	9	522,1	326,9	59,7	8	650,0
Norrbottnens	19	614,8	467,3	31,6	12	700,7	397,3	76,4	2	162,0
<i>Hela riket</i>										
1969	165	7 279,1	3 935,0	85,0	223	16 314,1	8 346,8	95,5	197	26 213,8
1968	450	16 536,9	9 362,1	76,6	241	16 065,9	9 042,9	77,7	216	28 074,2
1967	526	18 454,1	10 529,3	75,3	187	11 454,5	6 632,2	72,7	222	26 703,3
1966	490	16 205,6	9 808,2	65,2	249	16 031,3	9 599,5	67,0	271	29 135,3
1965	519	16 310,0	10 512,5	55,1	289	15 093,8	10 417,9	44,9	288	26 801,4

¹ Se texten.

Market prices and assessed values of agricultural real estates voluntarily sold by different size groups

Figures refer to agricultural real estates maximum value of forest and forest land 25 % of total assessed value

		20,1 – 30,0				30,1 – 50,0				Över 50,0			
Tax.- värde, 1 000-tal kr	Över- pris- pro- centl. vågd	Antal köp	Köpe- skilling, 1 000-tal kr	Tax.- värde, 1 000-tal kr	Över- pris- pro- centl. vågd	Antal köp	Köpe- skilling, 1 000-tal kr	Tax.- värde, 1 000-tal kr	Över- pris- pro- centl. vågd	Antal köp	Köpe- skilling, 1 000-tal kr	Tax.- värde, 1 000-tal kr	Över- pris- pro- centl. vågd
38,0	97,4	2	260,0	162,1	60,4	—	—	—	—	—	—	—	—
358,7	75,6	7	1 026,0	586,5	74,9	1	250,0	117,1	113,5	1	220,0	149,6	47,1
195,8	78,1	1	150,0	84,3	77,9	3	815,0	362,6	124,8	—	—	—	—
781,9	97,1	6	1 710,5	847,2	101,9	4	1 445,0	745,0	94,0	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
128,1	118,6	3	516,0	276,6	86,6	1	207,5	112,0	85,3	—	—	—	—
224,0	58,7	2	200,0	118,5	68,8	2	300,0	184,8	62,3	—	—	—	—
186,6	74,2	1	320,0	143,3	123,3	—	—	—	—	—	—	—	—
2 382,3	93,1	4	968,0	513,2	88,6	3	1 045,0	570,6	83,1	1	1 525,0	624,4	144,2
3 319,5	115,3	16	5 055,0	2 478,5	104,0	6	2 610,0	1 339,6	94,8	3	3 300,0	1 475,4	123,7
1 092,9	115,2	4	998,5	444,0	124,9	1	425,0	190,0	123,7	1	334,0	117,3	184,7
116,5	144,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
639,0	68,3	8	1 170,0	590,3	98,2	2	413,0	203,6	102,8	—	—	—	—
1 709,2	113,2	3	554,1	238,0	132,8	5	1 311,0	750,1	74,8	—	—	—	—
138,4	31,9	2	212,0	121,0	75,2	—	—	—	—	1	285,0	148,9	91,4
717,8	90,9	3	442,0	256,0	72,7	—	—	—	—	—	—	—	—
533,3	97,4	3	450,0	244,6	84,0	2	546,0	260,3	109,8	1	1 035,0	383,4	170,0
37,6	125,0	2	130,8	110,1	18,8	—	—	—	—	—	—	—	—
26,4	89,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	1	72,5	55,9	29,7	—	—	—	—	—	—	—	—
469,3	38,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
99,5	62,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13 194,8	98,7	68	14 235,4	7 270,1	95,8	30	9 367,5	4 835,7	93,7	8	6 699,0	2 899,0	131,1
15 453,4	81,7	83	22 309,4	10 767,0	107,2	49	19 318,9	9 212,6	109,7	25	24 306,0	10 693,4	127,3
14 891,6	79,3	86	20 702,0	11 001,4	88,2	61	22 794,5	11 794,9	93,3	21	18 326,8	8 432,5	117,3
17 926,2	62,5	75	13 881,2	8 341,0	66,4	44	12 665,9	7 035,4	80,0	22	18 144,1	9 030,3	100,9
18 520,9	44,7	79	11 538,5	8 006,5	44,1	49	11 608,7	7 958,4	45,9	14	5 722,0	4 086,4	40,0

Tabell 27 Köpeskillingar och taxeringsvärden för frivilligt försålda jordbruksfastigheter efter köpare- och säljarekategorier åren 1968 och 1969

Market prices and assessed values of agricultural real estates voluntarily sold by categories of buyers and sellers

Köpare- och säljarekategorier			Samtliga försålda jordbruksfastigheter				Därav med mer än 5 hektar åker samt skogsmark och skog till högst 50 procent av taxeringsvärdet				
			Antal köp	Köpe- skilling, 1 000-tal kr	Tax.- värde, 1 000-tal kr	Överpris- procent ¹ , vägd	Antal köp	Köpe- skilling, 1 000-tal kr	Tax.- värde, 1 000-tal kr	Överpris- procent ¹ , vägd	
Köpare	— Säljare										
Fysisk person, dödsbo	— Fysisk person, dödsbo	1969	932	115 528,5	59 633,2	93,7	534	78 552,7	39 719,4	97,8	
		1968	1 365	172 892,9	89 876,5	92,4	670	122 735,8	62 451,2	96,5	
Staten ²	— Fysisk person, dödsbo	1969	372	37 542,4	19 772,5	89,9	212	23 640,5	12 289,3	92,4	
		1968	264	25 462,1	14 351,2	77,4	170	18 854,7	10 517,7	79,3	
Kommun eller annan menighet	— Fysisk person, dödsbo	1969	7	815,0	468,0	74,1	5	613,0	311,7	96,7	
		1968	16	3 843,3	1 495,0	157,1	4	2 098,0	706,6	196,9	
Aktiebolag	— Fysisk person, dödsbo	1969	22	4 093,9	2 228,3	83,7	4	351,0	176,7	98,6	
		1968	18	2 021,0	1 086,1	86,1	6	450,0	275,7	63,2	
Annan juridisk person	— Fysisk person, dödsbo	1969	9	1 659,0	908,9	82,5	3	270,0	159,6	69,2	
		1968	7	977,5	516,1	89,4	1	42,5	18,1	134,8	
Summa transaktioner		1969	1 342	159 638,8	83 010,9	92,3	758	103 427,2	52 656,7	96,4	
		1968	1 670	205 196,8	107 324,9	91,2	851	144,181,0	73 969,3	94,9	

¹ Se texten. — ² Domänstyrelsens och fortifikationsförvaltningens köp ingår ej.

Övrig publicering

Detaljerade resultat från undersökningen med bl a redovisning för naturliga jordbruksområden ges årligen i Statistiska meddelanden. Beträffande undersökningen för 1968 hänvisas till nr P 1970:44 och för 1969 till nr P 1971:15.

Vidare återfinns en sammanfattande redogörelse för perioden 1957—1964 i nr R 1966:28.

4.3. Nybyggnadsverksamheten inom jordbruket

Vid institutionen för lantbrukets byggnadsteknik, LBT (tidigare statens forskningsanstalt för lantmannabyggnader, SFL) företogs tidigare årliga undersökningar för att belysa nybyggnadsverksamheten inom jordbruket. Genom dessa undersökningar erhöles statistik över bl a antalet nyuppförda byggnader av olika slag samt kostnaderna för nybyggnadsverksamheten. Undersökningarna utfördes under medverkan av lokala ombud vid lantbruksnämnderna och hushållningssällskapen.

SCB har övertagit undersökningen av antalet färdigställda byggnader inom jordbruket. Till 1971 års lantbruksregister (se s 35) inhämtades uppgifter om nybyggnadsverksamheten under år 1970 och första halvåret 1971. Detaljuppgifter om nybyggnadsverksamheten inhämtades därefter i slutet av året genom intervjuer med de brukare, som rapporterat att nybyggnad ägt rum. Från år 1972 avses rapporteringen till registret omfatta en årsperiod, dvs från den 24 juni 1971 till motsvarande datum 1972. Resultaten kommer dock att sammanställas och redovisas per kalenderår.

I föreliggande avsnitt redogörs för LBTs undersökning samt redovisas resultat för åren 1966—1970.

Undersökningens genomförande

Omfattning

Primäruppgifter till undersökningen 1970 insamlades från 477 socknar (församlingar), vilka uttagits från en population omfattande samtliga socknar i riket. Uppgiftslämnandet, vilket enligt reglerna för undersökningen skall avse brukningsenheter med mer än 2 hektar åker, berörde nästan 34 000 gårdar representerande cirka 20 % av landets totala åkerareal.

Innehåll

För uppgiftsinsamlingen användes särskilda frågeformulär, fastställda av institutionen för lantbrukets byggnadsteknik. Uppgifterna gällde dels rena nybyggnader, dels byggnader som uppförts på gammal grund eller på gamla murar. Även mera omfattande ombyggnader beaktades.

Resultatberäkning

Skattningar av totalsummor för de undersökta variablerna utfördes med utgångspunkt från relationen mellan antalet brukningsenheter enligt föregående års lantbruksregister (tidigare enligt senaste allmänna jordbruksräkning) och antalet i undersökningen ingående brukningsenheter. Vid beräkningarna uppdelades materialet på fyra större produktionsområden — se noter till tab 29 — samt storleksgrupperna 2—10, 10—20, 20—50 och över 50 hektar åker.

Kostnaderna för den i undersökningen redovisade byggnadsverksamheten uppskattades från 1966 med ledning av enhetspriser, vilka framräknades inom institutionen för lantbrukets byggnadsteknik. Enhetspriserna grundade sig på en undersökning 1966 av mängd-

Tabell 28 Antal nyuppförda byggnader av olika slag inom jordbruket samt antal nyuppförda ladugårdar i procent av totalantalet åren 1966–1970

Number of newly erected buildings of different kinds, and number of newly erected cowsheds in per cent of the total number of buildings

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Typ av byggnad	1966	1967	1968	1969	1970
<i>Antal nyuppförda byggnader</i>					
Ladugårdar	566	377	390	308	287
Häststallar	37	16	25	20	15
Svinhus	369	338	341	287	461
Hus för fjäderfä	96	195	178	75	77
Maskinutrymmen	249	391	450	342	342
Logar och lador	194	95	184	91	140
Magasin	73	28	55	71	18
Gödselstäder	153	142	139	102	78
Urinbrunnar	72	94	27	57	57
Gödselbehållare	459	293	318	167	165
Traktorgarage	449	311	387	288	230
Spannmålstorkar	1 935	1 541	1 869	1 190	1 293
Ensilagesilos	276	264	224	143	74
<i>Nybyggnadsprocent¹</i>					
Ladugårdar	0,24	0,20	0,21	0,17	0,18

¹ Antalet nyuppförda byggnader i procent av totalantalet byggnader.

Tabell 29 Antal nyuppförda kreatursplatser åren 1966–1970

Number of newly erected cattle places

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	1966	1967	1968	1969	1970
<i>Antal nyuppförda kreatursplatser¹</i>					
Södra Sveriges slättbygder ²	10 388	8 355	11 069	7 482	13 673
Mellersta Sveriges slättbygder ³	7 658	7 292	10 827	11 701	7 970
Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder	6 854	6 942	7 015	5 662	6 242
Norra Sverige	5 343	4 128	3 501	2 700	2 383
Hela riket	30 243	26 717	32 412	27 545	30 268

¹ Se not till texten. — ² Omfattar Skåne—Hallands slättbygder samt sydsvenska mellanbygden. — ³ Omfattar Öland, Gotland, Östgötaslätten, Vänerslätten samt Mälar- och Hjälmabygden.

Tabell 30 Kostnader för nyuppförda ekonomibyggnader åren 1966–1970. Milj kronor
Costs of newly erected farm buildings

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

År	Löpande priser	1949 års priser
1970	130	52
1969	118	51
1968	156	65
1967	129	53
1966	131	57

och storleksuppgifter, som insamlats från material ur lantbruksstyrelsens låne- och bidragsverksamhet. I enhetspriserna ingick inte byggmästararvoden och liknande kostnader, som kraftigt varierar beroende på jordbrukarens eget engagemang i byggnationen.

Resultatens tillförlitlighet

För flertalet av undersökningsvariablerna redovisades årligen uppgifter om resultatens medelfel. Av denna redovisning framgår att slumpfelen i vissa fall är av betydande storlek.

Resultat

I tab 28 har för åren 1966–1970 sammanställts uppgifter om antalet nyuppförda byggnader av olika slag. Tab 29 innehåller för samma period beräknade värden för antalet nyuppförda kreatursplatser¹ inom vissa större

jordbruksområden. I tab 30 slutligen redovisas kostnaderna för nyuppförda ekonomibyggnader under åren 1966–1970, uttryckta i såväl löpande som fasta priser.

Övrig publicering

Resultaten från 1970 års undersökning återfinns i stencilytryck nr 1036 från institutionen för lantbrukets byggnadsteknik.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i tab 28, 29 och 30 fr o m år 1945.

4.4. Byggnadskostnadsindex för jordbruksbyggnader

Fr o m juli 1970 har beräkningarna av byggnadskostnadsindex för jordbruksbyggnader (jordbrukets byggnadskostnadsindex) överförts från Lantbrukshögskolans institution för lantbrukets byggnadsteknik i Lund (SFL) till SCB. Sammanställning av uppgifter för fem olika områden sker per den 1 juli varje år (årsstatistiken) samt dessutom för ett område (östra Mellansverige) per den första i varje kvartal.

Beräkningsmetodik

Indexen som är av fastbastyg enligt Laspeyres' modell, har 1964 som bas (= 100). En utförlig redogörelse för hur indexberäkningarna utförts återfinns i stencilytryck nr 1002 från SFL, april 1966, vilket också innehåller en utförlig beskrivning av de fem områdena.

¹ En kreatursplats = så stor del av en stallbyggnad som erfordras för ett fullvuxet nötkreatur motsvarande 2 ungdjur eller kalvar, 2/3 häst, 4/3 unghäst eller föl, 10/3 får eller get, 5 svin eller 20 höns.

Till grund för beräkningarna ligger uppgifter rörande material- och arbetskostnader. Materialprisuppgifter (cirkapriser) erhålls genom hänvändelse till drygt ett hundratal tillverkare och försäljare av byggnadsmaterial, medan arbetskostnaderna beräknas med utgångspunkt från avtalslönen enligt gällande ackordsprislsta. För vart och ett av de fem områdena beräknas en gårdsindex genom att indextal för olika byggnadsdelar sammanvägs till en index för en totalbyggnad omfattande ladugård, loge och magasin. En för hela landet gällande totalindex erhålls genom sammanvägning av de olika gårdsindexerna.

Resultat

I tab 31 redovisas utvecklingen för gårdsindex under åren 1967—1971. Uppdelning görs på sten- och trähus, resp hög- och låghus. Av tabellen framgår att index, som mellan 1968 och 1969 sjönk p g a omläggningen från allmän varuskatt till mervärdeskatt, har stigit med 11—17 enheter mellan 1969 och 1971. Index har vidare stigit mest i de norra delarna av landet. Enligt nedanstående tablå, som visar utvecklingen av totalindex (1964 = 100), steg materialkostnaden mellan 1969 och 1971 mer än arbetskostnaden beräknad enligt avtalslön per den 1 juli resp år. Löneökningar på grund av avtalet den 1 oktober 1971 har alltså inte påverkat 1971 års beräkningar.

År	Arbete	Material	Totalt
1971	125	124	125
1970	122	121	121
1969	115	111	113
1968	115	117	116
1967	112	118	116

Övrig publicering

En utförligare redogörelse för undersökningen ges i Statistiska meddelanden Bo 1971:45.

Tabell 31 Byggnadskostnadsindex¹ för jordbruksbyggnader åren 1967—1971

Agricultural building cost index

1964 = 100

Område ²	Gårdsindex			
	Ladugård, höghus		Ladugård, låghus	
	Stenhus	Trähus	Stenhus	Trähus
<i>Södra Sveriges slättbygder</i>				
1971	122	122	123	122
1970	120	119	120	119
1969	111	111	112	111
1968	116	116	116	116
1967	115	115	115	115
<i>Sydsvenska högländet</i>				
1971	125	125	125	125
1970	120	121	120	121
1969	112	113	112	113
1968	117	118	117	118
1967	115	116	115	116
<i>Västra Mellansverige</i>				
1971	124	124	124	124
1970	122	122	121	122
1969	113	113	113	113
1968	116	116	116	116
1967	115	115	115	115
<i>Östra Mellansverige</i>				
1971	123	123	123	123
1970	121	121	120	120
1969	112	112	112	112
1968	115	115	115	115
1967	115	116	115	116
<i>Nordsverige</i>				
1971	131	132	131	132
1970	126	127	126	127
1969	115	115	115	115
1968	117	117	117	117
1967	116	117	116	117

¹Inkl allmän varuskatt t o m 1968, exkl mervärdeskatt fr o m 1969. — ²Beträffande områdesindelningen, se stenciltryck nr 1002 från SFL.

5. Maskiner och anläggningar m m

Machinery and plants etc.

5. 1. 1966 års allmänna jordbruksräkning

Till 1966 års jordbruksräkning — se närmare s 35 — inhämtades vissa uppgifter rörande innehavet av maskiner och anläggningar. På blanketten skulle brukaren sålunda dels uppge antalet ägda traktorer, skördetröskor och självbindare, dels meddela om skultork, spannmålstork eller silo fanns vid brukningsenheten.

Resultat

Redovisningen av maskininnehavet m m 1966 har uppdelats på två tabeller. I den första — *tab 32* — ingår uppgifter om antalet brukningsenheter med maskiner och anläggningar av olika slag. I den andra — *tab 33* — redovisas antalet maskiner.

Resultaten visar att traktor fanns vid omkring två tredjedelar av samtliga brukningsenheter med mer än 2 hektar åker. Självbindare förekom på 37 % och skördetröska på 22 % av gårdarna.

Övrig publicering

En utförlig redogörelse för innehavet 1966 av maskiner och anläggningar återfinns i publikationen *Jordbruksräkningen 1966 (SOS)*. Utöver de i *tab 32* och *tab 33* redovisade resultaten lämnas där data för bl a olika storleksgrupper av jordbruk.

I publikationen *Lantbruksräkningen 1971 (SOS)* kommer uppgifter om inom jordbruket befintliga maskiner och anläggningar den 24 juni 1971 att redovisas efter storleksgrupp åkerareal inom naturliga jordbruksområden, produktionsområden, län och hela riket.

I *Jordbruksstatistisk årsbok 1970* redovisades uppgifter motsvarande de i *tab 32* för åren 1944, 1951 och 1961.

5.2. Traktorernas användningsområden m m

Som ett led i kontrollarbetet vid 1966 års jordbruksräkning gjordes en särskild undersökning för att belysa redovisningen av traktorbeståndet. I samband därmed erhöles även uppgifter om antalet traktorer inom andra verksamhetsområden än jordbruket samt om antalet s k dragbilar som inregistrerats som traktorer.

Undersökningens genomförande

Undersökningen berörde ett urval om 7/1 000 av samtliga traktorer i länsstyrelsernas traktorregister. Från besiktningssinstrumenten för de uttagna traktorerna inhämtades uppgifter om traktorns fabrikat, ålder, registreringspunkt, drivmedelsslag samt ägare. Genom telefonintervju med ägaren erhöles information om traktorns användning.

Såväl genomgången av länsstyrelsernas traktorregister som intervjuerna utfördes under medverkan av organisationen för objektiva skördeuppskattningar.

Resultat

Resultat från undersökningen redovisas i *tab 34—36*. Beträffande fördelningen på drivmedelsslag i *tab 34* bör påpekas att trak-

Tabell 32 Antal brukningsenheter med olika slag av maskiner och anläggningar den 15 september 1966

Number of holdings with different types of machines and plants

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings with more than 2 hectares of arable land

Område	Antal brukningsenheter med egen (egna) eller samägd(-a) maskin(-er) av nedanstående slag				Antal brukningsenheter med anläggningar av nedanstående slag					
	Traktor	Skördetröska		Självb-bindare	Skultork	Spannmålstork		Silo för ensilering		
		Självgående	Bogserad			Med varmluft	Med kallluft	Tornsilos av betong	Tornsilos av trä, plåt etc	Gropsilo, plansilo etc
Län										
Stockholms (och stad)	3 130	664	1 005	2 165	171	287	518	311	291	273
Uppsala	3 357	954	1 232	2 331	163	620	742	403	264	337
Södermanlands	3 555	885	1 258	2 619	157	322	803	414	658	400
Östergötlands	5 991	1 645	1 920	3 849	383	366	928	539	1 259	754
Jönköpings	5 787	277	338	3 902	534	54	711	620	614	464
Kronobergs	3 886	115	443	2 476	147	47	583	287	410	301
Kalmar	5 833	868	1 132	3 517	261	73	876	578	537	867
Gotlands	2 980	265	1 493	705	61	46	285	325	348	629
Blekinge	1 899	301	343	741	69	19	235	110	86	419
Kristianstads	8 377	956	1 644	4 090	435	159	1 694	338	353	2 557
Malmöhus	9 399	1 664	3 634	3 404	483	356	2 018	326	225	3 285
Hallands	6 024	521	1 351	3 713	381	101	1 559	1 009	1 616	1 405
Göteborgs o Bohus	4 197	186	346	2 987	589	72	774	229	219	153
Älvsborgs	8 910	544	1 050	6 181	939	165	1 620	548	616	409
Skaraborgs	10 603	1 380	2 610	7 821	1 049	470	1 930	826	703	592
Värmlands	5 466	404	868	3 127	270	150	677	150	396	226
Örebro	4 151	692	1 453	2 904	184	253	691	220	237	174
Västmanlands	3 880	1 007	1 945	2 585	159	608	1 004	322	304	199
Kopparbergs	3 595	250	851	2 031	129	269	523	306	210	369
Gävleborgs	4 098	299	468	2 564	194	121	1 210	223	82	125
Västernorrlands	3 800	235	302	1 068	257	118	1 689	65	126	47
Jämtlands	2 652	86	149	1 066	135	26	639	150	331	122
Västerbottens	5 852	336	88	1 655	434	97	1 597	308	58	281
Norrbottens	3 058	186	134	617	172	89	792	100	158	78
Produktionsområden										
Götalands södra slättbygder	11 540	2 083	4 262	4 441	587	483	2 868	898	1 106	3 812
» mellanbygder	12 287	1 791	3 814	5 028	554	182	2 134	903	720	3 341
» norra slättbygder	15 130	2 850	4 197	10 444	1 461	819	3 020	1 206	1 407	1 101
Svealands slättbygder	18 366	4 336	6 914	12 687	868	2 151	3 879	1 653	1 842	1 430
Götalands skogsbygder	32 764	1 787	3 630	21 934	2 603	397	4 972	2 575	3 548	3 452
Mellersta Sveriges skogsbygder	10 630	742	2 111	6 658	466	383	1 352	624	732	635
Nedre Norrland	10 143	604	901	4 538	580	285	3 461	373	469	289
Övre Norrland	9 620	527	228	2 388	637	188	2 412	475	277	406
Hela riket	120 480	14 720	26 057	68 118	7 756	4 888	24 098	8 707	10 101	14 466

Tabell 33 Antal maskiner den 15 september 1966

Number of machines

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings with more than 2 hectares of arable land

Område	Traktorer	Skördetröskor			Summa	Självl-bindare
		Självgående	Bogserade			
			Med hjälp-motor	Utan hjälp-motor		
<i>Län</i>						
Stockholms (och stad)	4 999	698	39	964	1 701	2 186
Uppsala	5 613	980	33	1 211	2 224	2 338
Södermanlands	6 129	919	30	1 238	2 187	2 652
Östergötlands	10 099	1 657	48	1 889	3 594	3 869
Jönköpings	6 598	245	12	320	577	3 604
Kronobergs	4 212	109	11	401	521	2 104
Kalmar	8 004	737	35	1 057	1 829	3 435
Gotlands	4 011	196	46	1 292	1 534	694
Blekinge	2 519	212	19	301	532	710
Kristianstads	12 441	964	51	1 602	2 617	4 049
Malmöhus	16 944	1 782	103	3 606	5 491	3 420
Hallands	7 558	524	44	1 210	1 778	3 517
Göteborgs o Bohus	4 640	177	13	322	512	2 623
Älvsborgs	10 589	508	36	953	1 497	5 636
Skaraborgs	14 838	1 390	60	2 509	3 959	7 753
Värmlands	6 436	373	47	767	1 187	2 674
Örebro	6 065	699	41	1 410	2 150	2 880
Västmanlands	6 555	1 023	37	1 915	2 975	2 597
Kopparbergs	4 251	200	41	727	968	1 808
Gävleborgs	4 496	226	23	404	653	2 278
Västernorrlands	4 100	121	18	219	358	881
Jämtlands	2 820	56	13	106	175	631
Västerbottens	6 214	142	10	50	202	997
Norrbottens	3 273	55	8	74	137	419
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	20 168	2 211	133	4 158	6 502	4 408
» mellanbygder	18 213	1 565	118	3 498	5 181	4 966
» norra slättbygder	22 676	2 871	100	4 069	7 040	10 341
Svealands slättbygder	29 729	4 427	192	6 723	11 342	12 678
Götalands skogsbygder	38 531	1 641	116	3 359	5 116	20 255
Mellersta Sveriges skogsbygder	12 990	713	86	1 926	2 725	6 032
Nedre Norrland	10 886	363	54	686	1 103	3 606
Övre Norrland	10 211	202	19	128	349	1 469
<i>Hela riket</i>						
1966	163 404	13 993	818	24 547	39 358	63 755
1961	148 245	4 154	1 129	21 062	26 345	90 913
1951	69 292	..	..	..	8 347	101 608

Tabell 34 Antal registrerade traktorer inom olika användningsområden med procentuell fördelning efter drivmedelsslag, årsmodell och motoreffekt¹ den 31 december 1966. Hela riket

Användningsområde	Antal traktorer	Fördelning efter drivmedelsslag			
		Bensin	Diesel	Fotogen	Summa
<i>Traktorer, vars ägare drev jordbruk eller skogsbruk</i>	183 572 ²	16	60	24	100
Därav med användning inom enbart jordbruk	108 161	16	54	30	100
både jordbruk och skogsbruk	71 389	17	67	16	100
enbart skogsbruk	4 022	4	68	28	100
<i>Traktorer, vars ägare ej drev jordbruk eller skogsbruk</i>	32 463	8	69	23	100
Därav med huvudsaklig användning inom jordbruk	6 320	16	50	34	100
skogsbruk	5 027	3	86	11	100
entreprenadarbeten	6 464	2	96	2	100
kommunala arbeten	2 729	5	90	5	100
andra arbeten ⁴	11 923	11	53	36	100
<i>Traktorer ur bruk</i>	19 679	7	47	46	100
Därav varaktigt ur bruk (skrotade)	9 768	3	32	65	100
tillfälligt ur bruk (till försäljning)	9 911	10	62	28	100
<i>Samtliga traktorer</i>	235 714	14	60	26	100

¹ Se texten. — ² Årsmodell 62—66 samt traktorer, som inregistrerats år 1966. — ³ Av dessa användes 20 % även utanför den egna brukningsenheten. — ⁴ Hit har även förts traktorer med mera vidsträckt användningsområde och traktorer med kort årlig användningstid.

torer med tändkulemotorer förts till gruppen dieseldrivna och traktorer med hesselmanmotorer till gruppen fotogendrivna. Vidare bör nämnas att dragbilar i tab 36 har placerats efter ursprungsfordonets årsmodell och inte efter ombyggnadsåret.

Principerna för redovisning av traktorernas motoreffekt har bestämts efter samråd med statens maskinprovningar. Som utgångspunkt har använts uppgiften för respektive modell om den maximala effekten på kraftuttaget eller — om officiell sådan uppgift saknats — om remskiveeffekten. Därefter har omvandling till motoreffekt skett på så sätt att kraft-

uttagseffekten ökats med 3 % och remskiveeffekten med 5 %. För traktortyper som helt saknar officiella uppgifter om kraftuttagseffekten har approximativa värden erhållits efter omräkning av andra effektoppgifter eller med utgångspunkt från besiktningssinstrumentets uppgift om effekten på motoraxeln.

Övrig publicering

En fullständigare redogörelse för undersökningen av traktorernas användningsområden m m den 31 december 1966 har lämnats i Statistiska meddelanden J 1968:12.

Number of registered tractors in various uses and a percentage distribution by kind of motor fuel, year model and engine power

Fördelning efter årsmodell					Fördelning efter motoreffekt ¹ , hästkrafter					
51 och äldre	52-56	57-61	62-66 ²	Summa	0-17,9	18,0-26,9	27,0-36,9	37,0-55,9	Över 55,9	Summa
21	31	22	26	100	2	12	41	36	9	100
25	33	22	20	100	2	14	42	32	10	100
15	29	24	32	100	1	8	40	44	7	100
32	18	11	39	100	4	18	24	25	29	100
20	29	20	31	100	2	15	25	39	19	100
30	31	23	16	100	4	23	39	30	4	100
11	11	26	52	100	..	9	17	40	34	100
2	24	29	45	100	..	2	7	44	47	100
..	26	11	63	100	..	..	21	58	21	100
34	37	13	16	100	2	24	31	37	6	100
51	31	12	6	100	3	19	40	34	4	100
84	15	1	—	100	3	29	37	31	..	100
19	46	22	13	100	3	10	44	36	7	100
23	31	21	25	100	2	13	39	37	9	100

Tabell 35 Antal traktorer, vars ägare drev jordbruk eller skogsbruk, fördelade efter fabrikat och motoreffekt¹ den 31 december 1966. Hela riket

Number of tractors with owners employed in agriculture or forestry, by brand and engine power

Fabrikat	Motoreffekt ¹ , hästkrafter					Summa
	0-17,9	18,0-26,9	27,0-36,9	37,0-55,9	Över 55,9	
BM/Volvo	—	17 093	25 137	20 684	10 486	73 400
David Brown	—	1 005	3 304	3 735	—	8 044
Ferguson/Massey Ferguson	—	—	33 037	19 104	3 304	55 445
Fordson	—	—	7 613	12 353	862	20 828
International Harvester	..	861	3 735	4 884	144	9 624
Nuffield	—	—	1 293	3 016	1 867	6 176
Övriga fabrikat	2 873	2 299	1 867	2 729	287	10 055
Summa	2 873	21 258	75 986	66 505	16 950	183 572

¹ Se texten.

Tabell 36 Antal dragbilar med procentuell fördelning efter drivmedelsslag och årsmodell den 31 december 1966. Hela riket

Number of lorries and a percentage distribution by kind of motor fuel and year model

Användningsområde	Antal dragbilar	Fördelning efter drivmedelsslag				Fördelning efter årsmodell ¹				
		Bensin	Diesel	Fotogen	Summa	51 och äldre	52–56	57–61	62–66 ²	Summa
Dragbilar, vars ägare drev jordbruk eller skogsbruk	1 573	82	9	9	100	82	18	..	..	100
Dragbilar, vars ägare ej drev jordbruk eller skogsbruk	4 147	41	55	4	100	56	31	10	3	100
Dragbilar ur bruk	2 145	40	20	40	100	93	..	..	7	100
Summa	7 865	49	36	15	100	71	20	7	2	100

¹ Avser ursprungsfordonets årsmodell. — ² Årsmodell 62–66 samt dragbilar, som inregistrerats 1966.

5.3. Maskindriften m m inom jordbruket

Efter framställning från statens jordbruksnämnd inhämtade SCB vid jordbruksinventeringen i mars 1970 uppgifter om dels antalet maskiner per den 1 januari 1970, dels dessa maskiners driv- och smörjmedelsförbrukning kalenderåret 1969. Uppgifterna avsåg maskiner i jordbruksdrift respektive jordbruk i kombination med skogsbruk. Närmast föregående undersökning av maskinbeståndet utfördes i samband med 1967 års jordbruksinventering i mars och avsåg maskinbeståndet per den 1 januari 1967 samt driv- och smörjmedelsförbrukningen under 1966. Samma slag av undersökningar har under efterkrigstiden utförts med i regel treårsintervaller.

Undersökningsmetodiken vid jordbruksinventeringarna har beskrivits i ett annat avsnitt — se s 183 — till vilket hänvisas. Uppgifterna om antalet maskiner samt driv- och smörjmedelsförbrukningen inhämtades genom tillägsfrågor på inventeringsblanketterna. I urvalet för inventeringen i mars 1970 ingick cirka 12 600 brukningsenheter med mer än 2 hektar åker.

Undersökningens innehåll

I uppgiftsblanketterna skulle följande slag av maskiner m m redovisas.

Traktorer (såväl hjul- som bandtraktorer)
Dragbilar, s k "epa-traktorer"
(ombyggda bilar)

Jeepar
Självgående skördetröskor
Bogserade skördetröskor med hjälpmotor
Bogserade skördetröskor utan hjälpmotor
(direktdrivna)

Stationära förbränningsmotorer
(ej elektriska motorer)

Den för samtliga redovisade maskinslag totala driv- och smörjmedelsförbrukningen skulle uppges med fördelning på följande poster.

Startbensin
Drivbensin
Fotogen
Brännolja till diesel- eller tändkulemotorer
Smörjmedel, olja
Smörjmedel, fett

Dessutom skulle antalet cisterner för flytande motorbränsle (s k farmaggregat) anges.

Resultat

Uppgifter om maskindriften inom jordbruket enligt undersökningarna i anslutning till maskinventeringen 1970 redovisas i tab 37—39. I tab 37 återfinns uppgifter om antalet maskiner av olika slag. Av denna framgår att antalet traktorer och självgående skördetröskor ökade mellan 1967 och 1970, medan antalet bogserade skördetröskor minskade. Övriga maskinslag uppvisar, med ett undantag, smärre minskningar under denna period. Tab 38 innehåller uppgifter om maskinernas fördelning på drivmedelsslag. Där framgår att antalet brännoljedrivna maskiner ökade liksom även bensindrivna självgående skörde-

tröskor, medan övriga bensindrivna och samtliga fotogendrivna maskinslag minskade. Av tab 39 framgår att förbrukningen av brännolja ökat mellan 1966 och 1969, medan övriga drivmedelsslag visar minskad förbrukning. Uppgifterna för 1957 och 1960 avser den faktiska förbrukningen under tiden 1 januari—30 september samt den beräknade förbrukningen för tiden 1 oktober—31 december.

Övrig publicering

Resultaten från undersökningen av maskindriften inom jordbruket finns redovisade i Jordbruksekonomiska meddelanden 1970:11.

Tabell 37 Antal maskiner m m av olika slag inom jordbruket den 1 januari 1970
Number of machines etc. of different kinds in the agricultural sector

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Traktorer	Dragbilar och jeepar	Skördetröskor			Summa	Stationära förbränningsmotorer
			Självgående	Bogserade			
				Med hjälp-motor	Utan hjälp-motor		
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1— 5,0	16 407	176	83	—	298	381	563
5,1— 10,0	32 830	103	510	230	1 267	2 007	814
10,1— 20,0	45 497	193	2 376	409	5 969	8 754	741
20,1— 30,0	28 811	72	3 272	210	6 014	9 496	461
30,1— 50,0	28 461	73	6 299	171	4 563	11 033	520
50,1—100,0	18 889	253	5 878	32	1 171	7 081	308
Över 100,0	10 624	183	2 996	24	350	3 370	220
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	21 784	113	3 355	146	2 794	6 295	489
» mellanbygder	20 320	87	2 339	143	2 624	5 106	751
» norra slättbygder	25 089	79	4 231	118	3 559	7 908	245
Svealands slättbygder	31 265	244	6 367	291	4 551	11 209	541
Götalands skogsbygder	44 809	138	3 083	126	3 664	6 873	989
Mellersta Sveriges skogsbygder	13 684	117	953	136	1 767	2 856	172
Nedre Norrland	12 767	248	657	88	542	1 287	291
Övre Norrland	11 801	27	429	28	131	588	149
<i>Hela riket</i>							
1970	181 519	1 053	21 414	1 076	19 632	42 122	3 627
1967	174 067	1 520	14 056	963	23 564	38 583	3 719
1964	166 532	2 256	7 516	1 012	23 860	32 388	5 292
1960	152 974	3 974	3 345	1 288	20 274	24 907	7 510
1957	134 724	4 660	1 873	1 512	16 268	19 653	6 218

Tabell 38 Antal maskiner m m av olika slag inom jordbruket med fördelning på olika drivmedelsslag åren 1957-1970

Number of machines of different kinds in the agricultural sector distributed by kind of motor fuel

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Drivmedels- slag; år	Traktorer	Dragbilar och jeepar ¹	Skördetröskor ¹		Stationära förbrännings- motorer ¹
			Självgående	Bogserade med hjälp- motor	
<i>Bensin</i>					
1970	24 170	384	4 175	162	2 104
1967	26 337	986	3 772	202	2 121
1964	27 404	1 563	2 332	232	3 313
1960	26 654	2 531	1 624	514	4 908
1957	20 632	2 987	1 162	592	4 520
<i>Fotogen</i>					
1970	28 704	75	318	271	434
1967	38 493	211	241	322	527
1964	50 870	454	223	416	960
1960	66 695	1 324	344	593	1 302
1957	74 800	1 651	436	800	945
<i>Brännolja</i>					
1970	128 645	594	16 921	643	1 089
1967	109 237	323	10 043	439	1 071
1964	88 258	190	4 961	364	1 019
1960	59 625	119	1 377	181	1 300
1957	39 292	22	316	135	776

¹ 1957 ingår totalt 14 jeepar, 41 självgående skördetröskor och 15 bogserade skördetröskor med hjälpmotor samt 23 förbränningsmotorer hos maskinhållare.

Tabell 39 Driv- och smörjmedelsförbrukningen inom jordbruket åren 1957-1969

Consumption of motor fuel and lubricants by the agricultural sector

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Driv- och smörjmedelsslag	1957	1960 ¹	1963	1966	1969
<i>Drivmedel, 1 000-tal liter</i>					
Startbensin	21 871	18 142	12 014	7 790	5 189
Drivbensin	31 613	36 392	31 111	25 460	21 476
Fotogen	169 813	132 055	78 040	43 637	24 832
Brännolja	97 069	132 820	179 242	208 305	236 716
Samtliga drivmedelsslag	320 366	319 409	300 407	285 192	288 213
<i>Smörjmedel, ton</i>					
Olja	..	11 205	9 700	8 669	9 026
Fett	..	1 395	1 387	1 292	1 338
Samtliga smörjmedelsslag	12 188	12 600	11 087	9 961	10 364

¹ Inkl motorsågar.

5.4. Jordbrukets inköp av maskiner, redskap m m

Inom Jordbrukets utredningsinstitut utarbetas årligen statistik över jordbrukets anskaffning av maskiner, redskap och varaktiga inventarier för driften. Primärmaterialet härför insamlas från tillverkare och importörer, som uppger försäljningsvärdet på den svenska marknaden beräknat i förbrukarpriser, s k bruttopriser (katalogpriser).

För att förenkla undersökningen tillskrivs företag, vilkas omsättning under tre år understiger ett visst belopp per år, endast vart tredje år. Sedan 1967 års undersökning har detta årliga belopp varit 100 000 kronor. Antalet ej tillskrivna företag 1970 var 71 med ett sammanlagt leveransvärde år 1968 av 2,0 milj kronor (exkl oms), vilket påförts re-

spektive maskingrupper. Antalet faktiska uppgiftslämnare till 1970 års undersökning var 210. Av dessa var 19 nytillkomna.

Sedan lång tid har en viss direktimport av traktorer genom privatpersoner eller kommissionärer förekommit. Denna import, som fram till mitten av 1960-talet utgjorde ca en procent av försäljningssumman, har ökat under senare år och uppgick 1969 till tre procent av leveranserna. På grund av svårigheten att införskaffa direkta uppgifter har denna import tidigare inte ingått i beräkningen av jordbrukets inköp av traktorer. Med hjälp av data från den officiella registreringsstatistiken har antalet tidigare ej medräknade traktorer beräknats för åren 1966—1970. Dessa har värdeberäknats enligt priser, som baserats på uppgifter ur enkäterna. Resultatet av beräkningarna, som också ingår i tabellerna

Tabell 40 Jordbrukets inköp av maskiner och redskap åren 1966–1970.
Milj kronor
Purchases of machinery and tools by the agricultural sector

Varuslag	1966 ¹	1967 ¹	1968 ¹	1969 ²	1970 ²
<i>Löpande priser</i>					
Traktorer och jeepar					
Egentliga traktorer	236,1	208,8	221,5	210,2	209,2
Övriga traktorer	22,9	12,8	10,8	11,2	11,3
Jordbearbetningsredskap	41,5	45,4	53,5	58,3	52,3
Redskap för sådd, spridning m m	37,9	33,1	35,3	38,5	35,0
Redskap för skörd och tröskning	157,5	152,2	163,3	151,8	137,5
Kombivagnar	7,6	8,4	9,4	10,9	9,2
Torkar, kvarnar, rensningsmaskiner och stationära skärmaskiner	26,8	25,0	30,4	26,0	25,2
Potatis- och rotfruktsredskap	12,8	14,9	21,4	18,7	21,5
Transportredskap och lastapparater ³	42,7	34,6	40,8	41,2	39,5
Mjölkningsmaskinanläggningar jämte andra fasta och lösa inventarier i djurstallar	11,9	14,0	16,9	17,0	18,1
Mjolktransportkärl ⁴	15,6	14,8	21,8	19,6	14,9
Diverse	17,1	17,0	19,8	20,6	22,0
Summa	630,4	581,0	644,9	624,0	595,7
<i>1970 års priser</i>					
Traktorer	250,1	213,7	228,6	225,8	209,2
Övriga maskiner och redskap	415,2	382,2	426,5	438,2	386,5
Summa	665,3	595,9	655,1	664,0	595,7

¹ Inkl oms. — ² Exkl moms. — ³ Exkl vagnar. — ⁴ Inkl gårdstankar.

Tabell 41 Antal till jordbruket levererade traktorer, genomsnittlig effekt samt medelpris per traktor åren 1966–1970

Number of tractors delivered to the agricultural sector, their average capacity and average price

Antal	1966	1967	1968	1969	1970
Antal levererade traktorer	10 844	8 960	9 055	8 657	7 347
Genomsnittligt antal hästkrafter per traktor	41,4	44,4	47,0	47,3	48,5
Medelpris ¹ per traktor, kronor	21 772	23 304	24 462 ²	24 281	28 479

¹ Inkl oms t o m 1968, exkl moms fr o m 1969. — ² Motsvarande värde beräknat exkl oms blir 22 993 kronor.

40 och 41, framgår av nedanstående tablå.

År	Antal	Värde, milj kr
1970	339	4,9
1969	485	6,3
1968	412	5,4
1967	303	3,9
1966	192	2,1

Det bör beaktas att ovan beskrivna förfarande ger något osäkra värden.

För vissa maskingrupper har det av olika skäl inte varit möjligt att erhålla uppgifter till undersökningen. De viktigaste av dessa grupper är elektriska motorer, pumpar, hydroforer samt äggkläckningsmaskiner och annan utrustning för hönsgrårdar.

Uppgifter om anskaffningen av vagnar har infordrats i de fall tillverkarnas adresser kunnat erhållas och redovisas i Jordbrukets utredningsinstituts stencil.

Resultat

Jordbrukets inköp av maskiner åren 1966—1970 framgår av tab 40. Värdesummorna för investeringarna redovisas där i löpande priser samt för varugrupperna som helhet även i fasta priser.

För åren 1966—1968 är omsättningsskatten inkluderad i värdesummorna, medan mervärdesskatten inte ingår 1969—1970, eftersom den är kvittningsbar mot mervärdesskatt erhållen vid produktförsäljning.

Vid användningen av undersökningsresultaten bör observeras att eventuella rabatter på

de av tillverkarna och importörerna angivna riktpiserna (katalogpriserna) i regel ej kunnat beaktas i undersökningen. Vidare bör erinras om att möjligheter saknats att för vissa var för sig mindre betydande grupper av inventarier frilägga jordbrukets andel (gäller bl a utrustning till traktorer, handredskap o d). I sådana fall har beloppen i sin helhet upptagits som hörande till jordbruket, såvida det ansetts att huvudparten gått till detta, men utelämnats om största delen antagits gå till andra områden (trädgårdsodling, skogsbruk etc).

Anskaffningen till jordbruket av nya traktorer åren 1966—1970 belyses närmare i tab 41. Medelpriset per traktor har mellan 1969 och 1970 ökat med 17,3 % varav 7,4 % är rena prishöjningar och resten hänför sig till standardhöjningar.

Övrig publicering

Resultaten från Jordbrukets utredningsinstituts undersökningar av maskininköpen m m redovisas i två stencilerade redogörelser vanligen 4 à 5 månader efter undersökningsårets utgång. I den ena rapporten redogörs för anskaffningen av traktorer, medan den andra innehåller en sammanfattande redovisning för samtliga i undersökningen ingående varuslag.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades antal levererade traktorer, medelpris per traktor samt inköpsvärden för traktorer resp övriga maskiner och redskap åren 1945—1968.

6. Förnödenheter

Requisites

6.1. Förbrukningen av handelsgödsel

Inom statens jordbruksnämnd görs årligen en sammanställning över den inhemska förbrukningen av handelsgödsel. Som primärmaterial för beräkningarna används uppgifter erhållna från tillverkare och importörer. Förutom denna statistik över förbrukningen re-

dovisar jordbruksnämnden på grundval av uppgifter från Supra (tidigare Svenska Superfosfatförsäljnings Aktiebolaget) även prisuppgifter för vissa gödselslag (avser förbrukarpriser).

Resultat

Förbrukningen av handelsgödsel under gödningsåren 1966/67—1970/71 uttryckt i milj kilogram kväve (N), fosfor (P) resp kalium (K) redovisas i *tab 42*. Av denna framgår bl a att användningen av sammansatta gödselmedel ökat under perioden och att dessa 1970/71 svarade för 36, 89 resp 98 % av den totala kväve-, fosfor- resp kaliumgödsel-förbrukningen.

Uppgifter om priserna lämnas i *tab 43*.

Tabell 42 Inhemsk förbrukning av handelsgödselmedel gödselåren¹ 1966/67—1970/71. Milj kilogram

Domestic consumption of fertilizers

Avser mängd kväve (N), fosfor (P) resp kalium (K)

Figures refer to the amount of nitrogen (N), phosphate (P) and potassium (K) fertilizers in mill. kg.

Gödselslag	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70	1970/71
<i>Kvävegödsel</i>					
Enkla gödselmedel	123	130	132	137	145
Sammansatta gödselmedel	41	51	59	68	81
Summa	164	181	191	205	226
<i>Fosforgödsel</i>					
Enkla gödselmedel	7	6	8	7	7
Sammansatta gödselmedel	45	50	53	54	57
Summa	52	56	61	61	64
<i>Kaliumgödsel</i>					
Enkla gödselmedel	3	2	3	2	2
Sammansatta gödselmedel	85	96	102	105	107
Summa	88	98	105	107	109

¹ Avser perioden juni — maj.

Tabell 43 Priser¹ på vissa slag av handelsgödselmedel åren 1966/67–1970/71 samt 1967–1971. Kronor per deciton
Prices of certain types of fertilizers

År	Chile- salpeter 16,0 % N	Kalk- salpeter 15,0 % N	Ammon- sulfat 21,0 % N	Kalkam- monsalt- peter 26,0 % N	Super- fosfat ² 11,0 % P	Thomas- fosfat ³ 6,3 % P	Kalisalt ⁴ 50 % K	Kalisuper PK 8–15 ⁵
1971	37,52	22,26	19,75	31,80	26,69	16,60	31,57	28,28
1970	36,89	22,30	22,17	31,64	26,40	15,22	31,51	27,97
1969	36,50	23,16	27,25	33,32	..	14,88	31,92	..
1968	35,95	24,02	28,72	35,26	21,32	14,43	31,92	24,62
1967	33,89	23,75	30,54	34,98	21,04	13,75	31,49	24,40
1970/71	37,36	22,11	19,02	31,38	26,23	15,34	31,22	27,66
1969/70	36,50	22,56	26,20	31,98	26,64	15,04	31,92	28,39
1968/69	36,37	24,01	28,69	35,23	21,32	14,64	31,92	24,62
1967/68	34,85	24,03	28,72	35,26	21,32	14,14	31,92	24,62
1966/67	33,35	23,75	33,25	34,86	20,67	13,18	31,23	24,10

¹ Förbrukarpris banfritt Stockholm (med ev tariffhamnstillägg). — ² Kornad vara. Tidigare, jämför not 6, 19–20 % resp 25 %. — ³ Kornad vara. — ⁴ Kornad vara. Tidigare, jämför not 6, 60 % K₂O. — ⁵ T o m maj 1969 PK 7–12, därefter PK 8–15 (enligt tidigare benämningar, som angav halten av P₂O₅ resp K₂O, PK 15–15 resp PK 18–18. De nya talen anger halt av ren P och ren K).

Övrig publicering

En utförlig redogörelse rörande försörjningen med handelsgödsel publiceras varje år i Jordbruksekonomiska meddelanden. I tabelldelen till denna publikation ges dessutom i varje nummer uppgifter om priserna för olika gödselslag.

Beträffande förbrukning m m gödselåret 1970/71 hänvisas till den särskilda redogörelsen i häfte nr 1971:12 av tidskriften.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i tab 42 och 43 fr o m gödselåret 1944/45.

6.2. Förbrukningen av fodermedel

Sammanställningar över förbrukningen av s k köpfodermedel upprättas varje år av statens jordbruksnämnd. Till grund för denna statistik ligger uppgifter, som jordbruksnämnden erhåller dels från tillverkare och importörer, dels från den officiella handelsstatistiken.

Resultat

Förbrukningen av vissa huvudtyper av fodermedel åren 1966/67–1970/71 redovisas i tab 44. Uppgifter om produktionen av foder-

blandningar för fjäderfä, svin och nötkreatur m fl samt om de använda råvarorna lämnas för samma år i tab 45.

Av tab 44 framgår att förbrukningen av fiskmjöl, som ökade under hela 1960-talet, visar en mindre nedgång de senaste åren. Även förbrukningen av oljekraftfoder har minskat sedan föregående år. Den största minskningen inom denna grupp svarar bomullsfrökakor och jordnötskakor för.

Det svenska jordbrukets behov av proteinrika fodermedel täcks till stor del genom import. Omfattningen härav framgår av tab 121 (s 211), som för kalenderåren 1967—1971 innehåller uppgifter om utrikeshandeln med jordbruksprodukter.

Förbrukningen av köpfodermedel påverkas i viss utsträckning av den aktuella tillgången på foderspannmål. I tab 61 (s 126) belyses närmare storleken av fodersädesskördarna under perioden 1967—1971.

Övrig publicering

Uppgifter om inhemsk tillverkning, utrikeshandel, förbrukning m m beträffande fodermedel meddelas årligen av statens jordbruksnämnd i stencilform.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i tab 44 och 45 fr o m år 1960/61.

Tabell 44 Beräknad förbrukning av fodermedel åren¹ 1966/67–1970/71. Milj kilogram

Estimated consumption of certain types of feeding stuffs

Slag av fodermedel	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70	1970/71
Fiskmjöl ²	59,1	73,4	84,0	82,8	80,7
Köttfodermjöl	22,3	23,5	23,5	26,4	24,7
Diverse vitaminfodermedel	19,3	20,5	20,5	20,0	20,0
Foderfosfater	42,6	38,4	42,9	44,6	41,7
därav foderbenmjöl	5,0	4,5	4,5	3,9	3,2
» monokalciumfosfat	—	0,6	21,4	20,1	21,3
» dikalciumfosfat	29,7	27,0	15,3	19,6	16,5
» trikalciumfosfat	0,6	0,2	0,2	0,1	—
» mononatriumfosfat	1,1	0,6	0,8	0,6	0,5
» dinatriumfosfat	6,2	5,5	0,7	0,3	0,2
Oljekraftfoder	503,4	448,8	424,1	423,6	396,5
därav bomullsfrökakor/expeller	110,8	98,5	101,4	100,8	83,7
» jordnötskakor/expeller	58,7	44,2	49,7	50,4	36,3
» sojamjöl	173,5	161,4	144,1	152,7	161,8
» kokoskakor/expeller	57,2	51,3	51,4	30,4	27,7
» raps-, rybs- och senapsmjöl	82,0	75,6	72,9	84,4	78,9
» annat oljekraftfoder	21,2	17,8	4,6	4,9	8,1

¹ Redovisningsåren avser perioden juli—juni. — ² Reviderade uppgifter t o m 1969/70.

Tabell 45 Produktion av foderblandningar för olika djurslag samt råvaror ingående i dessa blandningar åren¹ 1966/67–1970/71. Milj kilogram

Production of feeding stuff mixtures for different kinds of domestic animals and the raw materials included in these mixtures

Slag av blandning; råvara	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70	1970/71
<i>Blandningar för fjäderfä</i>					
Råg och vete	44,0	53,7	74,9	92,6	103,1
Majs	54,8	63,1	58,8	36,7	33,1
Annan spannmål	130,8	151,7	151,5	137,1	143,7
Vetekli	8,8	9,5	9,7	} 10,9	11,2
Andra kvarnbiprodukter	3,7	1,6	1,0		
Oljekraftfoder	65,8	64,5	60,7	56,6	61,2
Fiskmjöl	19,9	25,9	31,0	25,6	21,6
Köttfodermjöl	5,3	5,5	5,5	7,3	8,0
Hömjöl ²	15,9	17,0	17,6	15,9	15,3
Fodertran	2,0	2,7	3,4	7,3 ³	7,3 ³
Andra råvaror	29,4	33,1	38,8	39,0	35,8
Summa	380,4	428,3	452,9	429,0	440,3
<i>Blandningar för svin</i>					
Råg och vete	24,0	20,8	41,0	41,4	52,0
Majs	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Annan spannmål	330,4	361,7	326,1	337,4	362,5
Vetekli	17,0	19,5	25,5	} 39,5	46,3
Andra kvarnbiprodukter	18,0	11,4	11,5		
Oljekraftfoder	53,2	47,8	41,2	41,8	50,2
Fiskmjöl	35,7	41,5	47,0	50,7	55,0
Köttfodermjöl	13,5	15,0	13,5	14,7	12,8
Hömjöl ²	6,1	6,5	6,5	6,2	6,4
Fodertran	0,0	0,1	0,3	3,6 ³	3,8 ³
Andra råvaror	32,8	36,4	46,1	44,4	39,9
Summa	530,7	560,7	558,7	579,7	628,9
<i>Blandningar för nötkreatur m fl</i>					
Råg och vete	2,3	4,6	2,2	7,0	8,0
Majs	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Annan spannmål	57,4	69,3	72,7	103,1	97,7
Vetekli	6,5	10,1	12,9	} 21,1	14,3
Andra kvarnbiprodukter	1,0	0,9	1,6		
Oljekraftfoder	45,2	57,3	77,4	92,7	96,0
Fiskmjöl	0,5	1,1	2,5	2,1	2,0
Köttfodermjöl	0,4	1,0	1,2	2,4	2,4
Hömjöl ²	1,9	6,1	5,3	6,4	10,6
Fodertran	0,1	0,1	0,2	3,4 ³	2,5 ³
Andra råvaror	37,0	49,0	74,4	96,8	99,0
Summa	152,3	199,5	250,4	335,0	332,5

¹ Redovisningsåren avser perioden juli–juni. — ² Betecknades t o m 1968/69 lusern mjöl. — ³ Inkl foderfett.

6.3. Inköpen av växtskyddsmedel m m

Uppgifter rörande försäljningen av växtskyddsmedel m m till jordbruk och trädgårdsodling insamlas varje år av Jordbrukets utredningsinstitut. Primärmaterialet till denna undersökning utgörs av sammanställningar över leveransernas storlek och värde, upprättade av de företag som under respektive kalenderår haft import eller tillverkning av berörda preparat. För att underlätta uppgiftslämnandet behövde företagen vid undersökningarna för åren 1966—1969 endast redovisa en totalsumma för varje preparat. Denna summa fördelades därefter på jordbruk resp trädgårdsodling enligt tidigare års redovisning. Vid undersökningen för år 1970 krävdes dock en uppdelning. Under 1970 har 37 företag medverkat som uppgiftslämnare.

Resultat

I tab 46 och tab 47 har för åren 1966—1970 sammanställts data rörande jordbrukets resp trädgårdsbrukets inköp av växtskyddsmedel m m. De uppgifter, som nu redovisas för åren fr o m 1968 överensstämmer ej med tidigare redovisade och är ej helt jämförbara med tidigare år beroende på att uppgifter erhållits från företag, som tidigare ej ingått i undersökningarna.

I undersökningen har en så noggrann fördelning som möjligt av försäljningen till jordbruk resp trädgårdsbruk eftersträfvats. Vissa preparat används emellertid inom båda produktionsgrenarna. I sådana fall har varje vara, som inte kunnat fördelas, påförts den produktionsgren där den haft sin huvudsakliga användning. Eftersom mer detaljerade uppgifter krävdes för år 1970 bör fördelningen

Tabell 46 Jordbrukets totala inköp av växtskyddsmedel m m åren 1966—1970
Total purchases of pesticides etc. by the agricultural sector

Kvantitet resp värde; år	Växtskyddsmedel					Baljväxt- bakterier	Rengörings- och desinfek- tionsmedel
	Insektsmedel	Medel mot växtsjuk- domar ¹	Ogräsmedel	Övriga pre- parat för växt- odling och lagring	Summa		
<i>Kvantitet, ton</i>							
1970	481	2 227	5 777	71	8 556	..	2 537
1969 ²	738	2 209	6 141	45	9 133	..	2 468
1968 ²	846	2 128	6 373	24	9 371	..	2 201
1967	1 071	1 805	5 614	9	8 499	..	2 468
1966	876	2 067	4 430	..	7 373	..	2 284
<i>Värde, 1 000-tal kronor</i>							
1970	7 665	8 152	43 376	1 074	60 267	82	5 445
1969 ²	7 217	6 891	42 633	721	57 462	40	4 959
1968 ²	5 878	8 128	42 587	308	56 901	42	4 825
1967	5 337	7 212	37 524	140	50 213	62	5 423
1966	5 085	7 778	28 390	..	41 253	70	4 900

¹ Inkl betningsmedel, förbrukade av företag inom utsädesbranschen. — ² Reviderade uppgifter, se texten.

Tabell 47 Trädgårdsbrukets totala inköp av växtskyddsmedel åren 1966–1970
 Total purchases of pesticides by the horticultural sector

Kvantitet resp värde; år	Insektssmedel	Medel mot växtsjukdomar ¹	Ogräsmedel	Övriga preparat för växtodling och lagring	Summa
<i>Kvantitet, ton</i>					
1970	187	185	320	10	702
1969 ²	215	414	74	14	717
1968 ²	214	364	60	31	669
1967	225	420	99	38	782
1966	272	304	90	22	688
<i>Värde, 1 000-tal kronor</i>					
1970	2 215	2 653	2 508	208	7 584
1969 ²	3 640	3 702	1 361	243	8 946
1968 ²	1 902	3 267	1 172	353	6 694
1967	1 863	3 161	1 253	273	6 550
1966	2 467	2 828	1 331	140	6 766

¹ Inkl betningsmedel, förbrukade av företag inom utsädesbranschen. — ² Reviderade uppgifter, se texten.

mellan jordbrukets och trädgårdsbrukets inköp detta år vara bättre än förut.

De leveransvärden som redovisas i tabellerna skall i princip grundas på förbrukarprierna. Vissa svårigheter torde dock ha förelagat för uppgiftslämnarna att ange dessa priser eftersom de av återförsäljarna ev lämnade rabatterna ej varit kända.

Vid studiet av förändringarna i användningen av bekämpningsmedel bör observeras att preparaten från år till år varierar i koncentration och sammansättning. De redovisade kvantiteterna är inte justerade med hänsyn till detta.

Övrig publicering

En detaljerad redogörelse för jordbrukets och trädgårdsbrukets inköp av växtskyddsmedel m m utges årligen i stencilform av Jordbrukets utredningsinstitut. Dessa resultat föreligger i regel 4 à 5 månader efter redogörelseårets utgång.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i tab 46 och 47 för åren fr o m 1948 resp 1951.

7. Växtodling. Vegetabilisk produktion

Crop farming. Vegetable production

7.1. Lantbrukets företagsregister

Uppgifter om åkerjordens användning erhålls fr o m 1968 genom SCBs årliga uppgiftsinsamling i juni till lantbrukets företagsregister. Motsvarande uppgifter erhöles tidigare vid jordbruksinventeringarna i juni.

I föreliggande avsnitt lämnas uppgifter om åkerjordens användning år 1971 samt antal trädgårdsföretag och arealer vid dessa år 1970.

Undersökningarnas innehåll

Uppgifter om åkerjordens användning insamlas varje år för samtliga brukningsenheter med minst 2 hektar åker. År 1971 var ett s k lantbruksräkningsår och då insamlades även uppgifter för brukningsenheter med 0,3—2,0 hektar åker på jordbruksfastigheter. För närmare information om lantbruksstatistikens uppläggning hänvisas till avsnitt 2.1, där även lantbruksräkningen 1971 utförligt beskrivs.

Fr o m 1970 ingår i lantbruksregistret även företag med trädgårdsproduktion. Vid registreringen 1970 inhämtades vissa grundläggande uppgifter om trädgårdsodlingens omfattning och karaktär. Under våren 1972 genomförs en särskild trädgårdsräkning varvid även uppgifter om odlingen av olika växtslag inhämtas.

Uppgifter om trädgårdsodlingen skulle 1970 lämnas av:

- a) jordbruksföretag med odling av trädgårdsväxter
- b) andra företag med yrkesmässig trädgårdsodling, varmed avses odling för regelbunden försäljning
- c) andra enheter (anstalter, institutioner etc) med trädgårdsodling omfattande minst 200 kvadratmeter under glas eller 2 500 kvadratmeter frilandsareal.

Resultat

I *tab 48* redovisas med fördelning på län, produktionsområden och hela riket uppgifter om åkerjordens användning 1971 vid brukningsenheter med mer än 2 hektar åker. Av tabellen framgår att såväl den totala åkerarealen som den utnyttjade arealen har minskat något mellan 1970 och 1971. För enskilda grödor har arealen ökat mest för havre, ca 18 000 hektar, och minskat mest för höstvet, ca 20 000 hektar.

Åkerjordens användning inom olika storleksgrupper framgår av *tab 49*. I *tab 50* har sammanställts uppgifter om olika växtslagsgruppers procentuella andel av den odlade åkerarealen under tiden 1950—1971. Av tabellen framgår att odlingen av fodersäd fortsatt att öka sin andel, medan andelen andra foderväxter fortsatt att minska.

I *tab 51* redovisas länsvis antal företag med trädgårdsodling, total växthus- och bänkgårdsyta samt frilandsareal för trädgårdsväxter vid dessa företag den 26 juni 1970. Totala antalet företag med odling av trädgårdsväxter uppgick till 9 703.

Tabell 48 Åkerjordens användning år 1971¹. Hektar

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Område	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Vår-råg	Korn	Havre	Bland-säd	Foder-ärter och vicker	Kök-ärter	Höst-raps	Vår-raps	Höst-rybs
<i>Län</i>												
Stockholms	11 472	2 806	1 735	..	19 426	22 988	3 635	52	140	978	1 546	2 172
Uppsala	16 612	3 125	2 921	30	42 326	34 153	11 260	103	201	266	2 853	2 432
Södermanlands	17 216	2 390	2 295	38	25 677	44 999	2 490	72	617	472	2 990	1 151
Östergötlands	40 030	3 669	12 359	35	36 085	43 438	9 510	346	2 507	6 111	2 641	2 252
Jönköpings	717	443	312	30	15 427	21 055	4 887	123	..	193	46	43
Kronobergs	239	162	369	27	10 025	12 426	2 450	32	..	..	15	110
Kalmar	10 802	1 240	7 751	185	27 070	16 604	4 489	68	388	2 182	155	405
Gotlands	8 789	434	5 817	70	20 403	3 094	755	69	633	1 556	226	1 142
Blekinge	1 425	2 173	1 892	100	9 475	2 211	755	12	..	311	533	47
Kristianstads	8 633	4 777	12 216	367	51 255	12 814	3 653	197	14	5 109	2 189	862
Malmöhus	38 294	11 944	18 006	462	86 093	26 165	3 614	345	76	28 285	3 005	2 089
Hallands	1 742	2 751	1 277	58	36 359	29 298	3 921	214	..	57	1 840	42
Göteborgs o Bohus	741	627	283	13	12 530	16 113	2 573	63	..	11	319	—
Älvsborgs	2 702	549	760	23	26 235	45 649	3 387	96	14	70	1 661	12
Skaraborgs	29 711	858	8 438	79	48 878	99 464	4 485	166	129	1 190	4 304	954
Värmlands	2 552	176	457	19	26 540	19 270	1 010	51	..	28	139	148
Örebro	5 252	1 315	2 337	..	28 442	41 163	1 061	58	35	72	3 671	406
Västmanlands	7 463	1 837	1 760	..	36 133	43 645	2 962	28	123	69	5 284	484
Kopparbergs	642	27	249	13	22 532	9 763	970	29	11	11	34	64
Gävleborgs	344	81	110	20	18 710	14 540	1 756	37	..	..	13	111
Västernorrlands	56	..	..	33	14 114	1 845	1 325	..	12	—	—	—
Jämtlands	16	..	—	..	7 783	829	662	..	—	—	—	—
Västerbottens	16	—	12	18	21 364	2 063	2 577	35	..	—	—	—
Norrbottens	34	13	..	..	7 496	563	475	13	—	—	—	—
<i>Produktionsområden</i>												
Götalands södra slätt-bygder	40 963	15 329	18 051	236	102 907	41 376	4 544	565	80	27 844	5 723	2 453
Götalands mellanbygder	24 871	6 329	25 764	831	89 276	19 801	4 427	259	983	8 684	1 671	2 010
Götalands norra slätt-bygder	64 596	4 153	18 548	72	81 614	136 409	8 427	525	2 426	6 621	7 710	2 819
Svealands slättbygder	58 700	11 419	10 957	95	158 641	187 460	21 560	312	1 109	1 877	16 002	6 694
Götalands skogsbygder	10 121	3 624	5 683	278	98 829	117 919	25 689	368	116	1 788	1 584	612
Mellersta Sveriges skogsbygder	5 978	499	2 270	52	49 026	45 034	3 442	86	183	161	769	280
Nedre Norrland	212	37	74	62	40 593	13 442	3 452	60	26	..	..	58
Övre Norrland	59	13	16	30	29 492	2 711	3 121	51	..	—	—	—
<i>Hela riket</i>												
1971	205 500	41 403	81 363	1 656	650 378	564 152	74 662	2 226	4 931	46 980	33 464	14 926
1970	225 915	40 475	78 492	1 582	656 755	546 280	82 254	2 307	4 530	48 265	24 321	13 126
1969	222 371	44 670	70 956	1 868	639 159	513 344	83 727	2 387	4 179	63 385	18 163	15 303
1968	197 487	52 320	67 762	1 991	599 831	518 872	95 468	2 310	4 558	60 230	22 492	18 433
1967	204 077	52 008	60 146	1 717	571 200	487 644	102 537	2 517	4 331	51 700	18 036	18 289

¹ Reviderade uppgifter för åren 1967 – 1968. Tidigare publicerade i Jordbruksstatistisk årsbok 1970. — ² Inkl övriga oljeväxter.

Use of arable land in hectares

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Vår- rybs	Vit- senap ²	Grön- foder- och en- silage- växter	Slåtter- vall ut- nyttjad 1971	Frö- vall	Betes- vall ut- nyttjad 1971	Mat- och foder- potatis	Fab- riks- potatis	Socket- betor	Övriga växt- slag	Hel- träda	Summa utnytt- jad åker 1971	Slåtter- och betes- vallar ej ut- nyttja- de 1971	Annan obru- kad åker	Hela åker- arealen
1 096	15	580	18 116	295	6 298	986	—	—	329	7 470	102 141	543	650	103 334
1 665	16	776	26 815	398	6 363	964	—	—	180	8 674	162 133	507	419	163 059
2 733	..	801	25 330	1 026	8 641	620	..	—	195	5 130	144 889	314	375	145 578
1 662	163	1 425	40 574	2 892	7 164	1 934	13	—	294	8 377	223 481	360	313	224 154
173	..	1 104	45 709	320	8 534	1 609	24	—	370	776	101 899	521	312	102 732
43	—	816	26 623	112	8 584	1 259	141	—	302	513	64 258	579	292	65 129
123	84	1 549	42 301	622	13 275	2 647	392	2 657	1 807	2 788	139 584	810	595	140 989
487	192	908	19 445	445	8 386	857	15	3 357	800	3 156	81 036	326	194	81 556
21	..	454	10 545	30	5 071	1 428	3 737	601	562	300	41 686	259	191	42 136
324	142	2 269	38 467	556	18 107	4 666	6 965	8 515	4 087	962	187 146	699	681	188 526
313	1 020	3 058	31 046	1 366	13 054	5 791	1 067	24 984	9 299	2 095	311 471	836	783	313 090
527	12	1 292	26 653	321	11 778	3 560	144	452	890	819	124 008	453	313	124 774
155	—	504	24 676	174	8 389	1 275	..	—	171	2 238	70 860	646	416	71 922
1 012	—	1 014	58 269	728	15 902	1 896	..	—	896	2 735	163 613	1 368	895	165 876
2 853	16	1 196	53 990	997	16 229	2 989	157	—	553	7 764	285 400	733	791	286 924
4 986	—	924	43 575	1 473	12 616	1 976	17	—	253	5 079	121 293	2 566	1 687	125 546
1 303	..	504	22 212	1 654	7 763	1 266	57	—	373	4 105	123 057	533	639	124 229
2 464	..	490	17 699	1 034	5 733	358	..	—	63	4 804	132 450	378	237	133 065
597	..	739	22 043	162	6 082	1 176	..	—	70	1 960	67 183	835	520	68 538
73	..	626	30 791	358	6 948	1 439	..	—	183	1 896	78 049	1 101	975	80 125
—	—	1 401	36 423	423	5 854	1 991	..	—	100	943	64 548	1 437	658	66 643
—	—	1 447	29 714	106	4 869	979	—	—	75	392	46 888	1 012	373	48 273
—	—	1 705	58 897	309	4 592	2 498	21	—	77	939	95 131	1 709	742	97 582
—	—	1 022	33 663	267	3 016	2 071	32	—	106	1 378	50 163	1 651	729	52 543
924	741	2 960	30 518	1 726	14 724	7 289	1 395	27 642	9 935	1 908	359 833	669	801	361 303
674	624	4 017	68 946	1 099	28 635	7 885	9 185	12 389	6 222	6 462	331 044	1 446	1 165	333 655
4 833	171	1 967	79 295	3 537	21 806	3 926	50	—	1 464	14 637	465 606	1 164	1 212	467 982
13 170	42	3 136	112 908	4 841	35 893	4 197	74	—	1 133	31 902	682 122	3 049	2 730	687 901
967	88	6 190	223 813	1 845	65 515	10 222	2 028	535	2 319	7 770	587 903	3 867	2 409	594 179
1 994	12	1 946	75 760	1 598	21 423	3 254	..	—	536	7 188	221 500	2 758	2 037	226 295
48	..	3 250	93 235	832	16 882	4 664	18	—	242	3 066	180 264	3 671	1 895	185 830
—	—	3 138	99 101	590	8 370	4 798	53	—	184	2 360	154 095	3 552	1 531	159 178
22 610	1 679	26 604	783 576	16 068	213 248	46 235	12 812	40 566	22 035	75 293	2 982 367	20 176	13 780	3 016 323
8 711	1 756	28 113	801 729	11 213	218 388	51 505	13 541	39 970	24 413	73 892	2 997 533	18 589	16 271	3 032 393
7 984	2 515	30 784	815 460	11 456	221 514	51 990	12 810	40 285	23 409	93 411	2 991 130	20 928	22 594	3 034 652
7 157	3 516	32 039	850 021	18 091	237 462	53 286	15 269	41 978	23 332	94 710	3 018 615	24 604	26 912	3 070 131
5 871	3 988	36 750	901 383	21 613	239 446	66 748	39 318	24 917	103 718	3 017 954	55 346	—	—	3 073 300

Tabell 49 Åkerjordens användning inom olika storleksgrupper den 24 juni 1971.
Hela riket
 Use of arable land in different size groups on June 24th, 1971

Gröda	Storleksgrupp, hektar åker							Summa
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	
Höstvete	809	3 345	14 876	20 781	42 145	56 713	66 831	205 500
Vårvete	439	1 406	3 922	4 529	8 056	10 134	12 917	41 403
Höstråg	573	2 147	7 618	9 858	17 900	20 787	22 480	81 363
Vårråg	98	190	353	228	259	315	213	1 656
Summa brödsäd	1 919	7 088	26 769	35 396	68 360	87 949	102 441	329 922
Korn	11 373	43 611	108 497	99 414	137 487	136 540	113 456	650 378
Havre	10 392	38 594	97 639	86 517	118 978	116 530	95 502	564 152
Blandsäd	2 998	10 354	21 118	14 196	14 728	8 683	2 585	74 662
Summa fodersäd	24 763	92 559	227 254	200 127	271 193	261 753	211 543	1 289 192
Foderarter och vicker	95	160	312	254	315	502	588	2 226
Kokärter	29	50	167	321	878	1 512	1 974	4 931
Summa baljväxter	124	210	479	575	1 193	2 014	2 562	7 157
Höstraps	101	407	2 624	4 638	10 189	13 072	15 949	46 980
Vårraps	40	203	1 075	1 724	5 528	9 487	15 407	33 464
Höstrybs	50	117	693	1 119	2 759	4 669	5 519	14 926
Vårrybs	39	175	830	1 321	3 685	6 975	9 585	22 610
Vitsenap	7	39	96	193	398	327	490	1 550
Övriga oljeväxter	1	4	6	13	25	55	25	129
Summa oljeväxter	238	945	5 324	9 008	22 584	34 585	46 975	119 659
Grönfoder- och ensilageväxter	2 162	4 031	5 729	3 983	4 493	3 377	2 829	26 604
Slåttervall utnyttjad 1971	61 869	139 142	191 966	126 249	127 094	85 277	51 979	783 576
Frövall	288	824	1 756	1 811	2 820	4 238	4 331	16 068
Betesvall utnyttjad 1971	9 904	25 829	44 830	35 290	39 203	30 874	27 318	213 248
Summa vall	72 061	165 795	238 552	163 350	169 117	120 389	83 628	1 012 892
Mat- och foderpotatis	4 681	7 716	9 359	6 308	7 347	5 916	4 908	46 235
Fabrikspotatis	88	517	2 039	2 105	3 088	2 717	2 258	12 812
Summa potatis	4 769	8 233	11 398	8 413	10 435	8 633	7 166	59 047
Sockerbetor	365	1 328	5 655	6 934	10 459	8 892	6 933	40 566
Övriga växtslag	1 423	2 144	3 529	2 510	3 539	3 649	5 241	22 035
Helträda	2 649	5 840	10 419	9 030	13 551	16 667	17 137	75 293
Slåtter- och betesvallar ej utnyttjade 1971	3 109	5 464	4 139	2 193	2 047	1 836	1 388	20 176
Annan obrukad åker	1 322	2 534	2 960	1 582	2 000	1 871	1 511	13 780
Summa åker	114 904	296 171	542 207	443 101	578 971	551 615	489 354	3 016 323

Tabell 50 Arealer för olika växtslag i procent av hela åkerarealen¹ under tiden 1950–1971

Acreages for different crops in per cent of the total area of arable land

Grödgrupp	1950/ 54	1955/ 59	1960/ 64	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Brödsäd	14,3	13,4	11,2	11,6	8,0	10,9	10,9	11,7	11,9	11,4
Fodersäd	27,4	32,1	35,8	37,5	41,7	39,9	41,5	42,7	44,0	44,3
Baljväxter	0,7	0,7	0,5	0,3	0,3	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2
All säd	42,4	46,2	47,5	49,4	50,0	51,0	52,7	54,6	56,1	55,9
Potatis och rotfrukter	6,2	5,7	5,0	4,1	3,8	3,8	3,8	3,6	3,6	3,4
Foderväxter	46,7	45,1	44,4	42,6	43,6	41,1	38,9	37,3	36,2	35,8
Oljeväxter	4,1	2,4	2,4	3,3	1,9	3,4	3,8	3,7	3,3	4,1
Övriga växtslag	0,6	0,6	0,7	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8
Summa åker ¹	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

¹ Exkl helträda och obrukad åker.

Antal företag med växthus i hela riket den 26 juni 1970 med uppgift om växthus- och bänkgårdsyta fördelat efter växthusytans storlek redovisas i nedanstående tablå.

Total växthusyta, kvadratmeter	Antal företag	Växthusyta, kvadratmeter	Bänkgårdsyta, kvadratmeter
101— 200	362	58 568	42 082
201— 500	790	283 181	129 719
501—1000	590	448 091	108 984
1001—5000	696	1 511 470	104 457
Över 5000	123	1 545 260	23 208
Summa	2 561	3 846 570	408 450

Frilandsareal för olika slag av trädgårdsväxter samt antal företag med odling av respektive växtslag i hela riket den 26 juni 1970 lämnas i nedanstående tablå. Uppgifterna avser företag med minst 0,3 hektar frilandsodling.

Växtslag	Areal, hektar	Antal företag ¹
Köksväxter	6 419	3 610
Blommor	462	913
Fruktträd	3 664	1 120
Bärbuskar	424	647
Jordgubbar	1 961	1 844
Plantskolealster	1 072	428
Övrig trädgårdsareal	661	834
Summa	14 663	6 484

¹Se not till tab 51.

Tabell 51 Antal företag med odling av trädgårdsväxter samt växthus- och bänkgårdsyta och areal frilandsodling vid dessa företag den 26 juni 1970

Number of enterprises with horticultural production, areas of greenhouses, frames and cultivation on open ground on these enterprises

Område	Växthus		Bänkgård		Friland				Totala antalet företag ¹
	Yta, kvadrat- meter	Antal företag	Yta, kvadrat- meter	Antal företag	Odlingar mindre än 0,3 hektar		Odlingar minst 0,3 hektar		
					Areal, hektar	Antal företag	Areal, hektar	Antal företag	
<i>Län</i>									
Stockholms	312 017	305	62 707	153	17,0	111	523,8	281	498
Uppsala	34 477	54	10 418	42	4,0	31	136,9	74	121
Södermanlands	64 542	120	21 743	95	6,6	48	186,9	116	185
Östergötlands	137 779	151	41 550	122	8,9	61	384,6	230	312
Jönköpings	81 119	98	15 632	72	11,2	76	396,5	195	298
Kronobergs	31 387	57	9 438	44	14,0	97	283,8	226	342
Kalmar	73 587	104	12 080	80	12,7	84	865,1	464	567
Gotlands	21 985	26	1 615	16	17,6	114	375,6	280	400
Blekinge	120 040	68	12 145	51	14,6	91	612,3	466	569
Kristianstads	392 777	240	19 806	70	31,3	199	4 107,9	1 234	1 526
Malmöhus	1 724 587	666	70 241	150	31,8	202	4 231,0	1 095	1 518
Hallands	153 981	145	43 990	88	14,2	91	500,3	334	465
Göteborgs o Bohus	153 197	130	17 944	60	10,4	68	162,7	152	265
Älvsborgs	148 847	128	28 623	86	18,3	133	172,8	138	320
Skaraborgs	83 828	120	26 234	85	16,7	118	468,9	252	395
Värmlands	30 477	77	16 378	63	22,8	155	211,5	163	338
Örebro	49 830	69	12 542	48	9,5	67	455,5	261	344
Västmanlands	63 034	63	11 586	43	3,0	22	87,5	70	111
Kopparbergs	33 701	64	6 373	35	8,3	62	82,5	69	145
Gävleborgs	51 365	54	15 475	44	12,1	82	102,3	83	178
Västernorrlands	39 481	65	18 819	57	12,7	95	87,5	63	184
Jämtlands	5 454	23	4 707	18	9,4	68	80,8	75	157
Västerbottens	26 255	39	7 503	29	20,3	144	59,8	73	235
Norrbottens	31 560	36	9 797	23	17,8	128	86,3	90	230
Hela riket	3 865 307	2 902	497 346	1 574	345,2	2 347	14 662,8	6 484	9 703

¹ Mer än ett slag av odling kan förekomma vid samma företag varför summan av antalet företag med olika slag av odling kan överstiga totala antalet.

Övrig publicering

Uppgifter om åkerjordens användning år 1971 redovisas i Lantbruksräkningen 1971 (SOS) och uppgifter om trädgårdsföretagen år 1970 lämnas i Statistiska meddelanden J 1971:45.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 gavs en beskrivning av de omräkningar som gjorts på grund av ändrade definitioner och områdesindelningar åren 1945—1968. Dessutom redovisades uppgifter motsvarande de i tab 48 fr o m år 1945.

7.2. 1966 års allmänna jordbruksräkning

Vid 1966 års jordbruksräkning inhämtades uppgifter om hur åkerarealen utnyttjades för olika grödor under sommaren 1966. De insamlade uppgifterna möjliggjorde en redovisning av antal brukningsenheter med odling av olika grödor samt odlingarnas genomsnittliga storlek.

Resultat

I tab 52 redovisas antalet brukningsenheter med odling av olika grödor 1966 och i tab 53 den genomsnittliga arealen av olika grödor på de brukningsenheter där odling av grödan i fråga förekom. Enligt tab 52 var slåttervall den vanligast förekommande grödan och odlades på omkring 90 % av brukningsenheterna. På mer än hälften av brukningsenheterna odlades korn, havre och potatis. Ur tab 53 kan utläsas att arealernas genomsnittliga storlek var mindre i Norrland än i Svealand och Götaland för alla grödor utom slåttervall.

Övrig publicering

Detaljerade uppgifter om odlingsfrekvensen för olika grödor inom kommunblock och större områden återfinns i publikationen Jordbruksräkningen 1966 (SOS).

I publikationen Lantbruksräkningen 1971 (SOS) kommer uppgifter om antal brukningsenheter med odling av olika grödor år 1971 att redovisas.

Tabell 52 Antal brukningsenheter med odling av olika grödor år 1966

Number of holdings with cultivation of different kinds of crops

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker¹

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höstvete	Vårvete	Höstråg	Vårråg	Korn	Havre	Blandsäd	Oljeväxter	Slättevall på åker	Betesvall på åker	Potatis	Sockerbeter	Totala antalet brukningsenheter
<i>Län</i>													
Stockholms (och stad)	1 257	999	136	..	2 161	2 287	1 706	311	3 040	1 551	2 037	—	3 607
Uppsala	1 282	922	287	..	2 947	2 333	2 252	410	3 149	1 750	1 747	—	3 793
Södermanlands	2 014	594	215	..	2 725	3 449	682	203	3 388	2 027	1 715	—	3 963
Östergötlands	3 168	1 741	524	34	4 378	4 619	2 933	645	5 914	2 175	2 690	62	7 059
Jönköpings	634	1 504	370	97	3 680	7 410	2 603	45	9 831	3 597	7 409	—	10 169
Kronobergs	468	588	603	66	3 145	5 515	1 999	20	7 832	3 937	5 836	..	8 219
Kalmar	2 649	1 415	1 929	210	4 481	3 708	2 193	320	7 459	4 434	5 353	1 084	7 911
Gotlands	2 465	286	1 598	17	3 266	815	392	718	3 346	2 308	1 790	2 113	3 632
Blekinge	567	446	722	76	1 958	1 219	878	105	3 095	1 967	2 931	324	3 329
Kristianstads	1 840	1 507	2 011	256	7 030	3 747	3 292	1 090	9 314	5 176	6 754	4 379	10 779
Malmöhus	4 996	3 256	2 041	136	8 670	4 771	3 410	3 185	8 026	3 835	4 190	6 669	11 054
Hallands	118	1 006	512	62	5 364	5 426	2 041	80	7 067	4 556	4 381	458	7 948
Göteborgs o Bohus	286	1 861	111	20	3 033	4 578	1 431	30	6 075	3 635	4 715	—	6 533
Älvsborgs	588	1 548	235	31	6 540	10 966	1 818	146	13 543	7 105	8 986	—	14 408
Skaraborgs	3 174	968	799	34	8 048	11 780	1 525	538	11 210	6 335	5 177	—	13 101
Värmlands	1 088	375	170	..	5 018	5 759	492	190	9 874	5 183	6 274	—	10 767
Örebro	707	354	231	..	3 732	3 998	409	307	4 305	2 475	2 489	—	5 231
Västmanlands	1 044	567	176	..	3 544	3 439	956	484	3 508	2 171	1 092	—	4 296
Kopparbergs	526	43	165	..	4 167	2 854	411	63	5 360	2 234	3 204	—	5 909
Gävleborgs	281	108	64	..	5 376	3 631	1 424	80	6 979	3 374	4 655	—	7 484
Västernorrlands	17	..	..	..	5 698	1 119	1 328	..	9 016	3 404	6 687	—	9 810
Jämtlands	..	..	..	..	3 526	522	370	..	6 571	2 367	4 031	—	6 904
Västerbottens	..	..	..	..	7 417	354	1 146	..	12 328	4 350	8 717	—	12 948
Norrbottens	—	—	..	..	2 451	180	295	..	6 696	2 337	4 614	—	7 413
<i>Produktionsområden</i>													
Götalands södra slättbygder	5 576	4 137	2 460	132	10 993	6 839	3 386	3 773	9 350	4 986	4 707	7 322	13 273
» mellanbygder	5 903	1 969	5 245	430	11 815	5 006	3 824	1 605	13 605	8 159	9 566	6 834	15 028
» norra slättbygder	5 633	2 565	1 161	34	12 048	15 932	2 962	1 208	15 548	8 648	6 186	59	18 569
Svealands slättbygder	6 526	3 553	1 037	26	15 216	15 953	6 011	1 823	17 642	10 547	8 864	—	21 236
Götalands skogsbygder	3 417	7 186	2 466	434	23 255	34 572	13 871	312	51 032	25 632	37 757	873	53 819
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 814	634	402	21	9 680	9 932	1 440	180	16 241	8 430	9 919	..	17 772
Nedre Norrland	302	57	135	..	14 972	5 633	2 994	77	22 421	8 756	16 044	—	24 029
Övre Norrland	..	..	..	..	10 376	612	1 498	..	21 087	7 125	14 431	—	22 541
Hela riket	29 172	20 106	12 911	1 090	108 355	94 479	35 986	8 984	166 926	82 283	107 474	15 090	186 267

¹ Där antalet brukningsenheter är mindre än tio har .. ersatt antalsuppgiften.

Tabell 53 Genomsnittlig areal av olika grödor per brukningsenhet år 1966. Hektar

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker där odling av respektive gröda förekom¹

Average acreage per holding for different kinds of crops

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land where cultivation of respectively crop occurred

Område	Höstvete	Vårvete	Höstråg	Vårråg	Korn	Havre	Blandsäd	Oljväxter	Slätterrädd på åker	Betesvall på åker	Potatis	Sockerbeter
<i>Län</i>												
Stockholms (och stad)	5,5	4,7	3,2	..	10,0	8,4	5,9	6,4	8,7	4,6	0,7	—
Uppsala	5,4	5,4	4,6	..	11,6	9,3	6,5	5,8	7,9	3,7	0,6	—
Södermanlands	5,9	5,4	3,8	..	10,6	11,9	0,6	9,4	9,1	5,1	0,5	—
Östergötlands	6,7	5,6	3,4	1,7	9,6	8,9	5,4	7,8	7,1	3,3	0,8	2,3
Jönköpings	1,2	0,5	1,0	0,5	3,0	2,8	2,7	4,9	4,9	2,3	0,4	—
Kronobergs	0,8	0,5	0,8	0,7	2,2	2,3	1,8	5,4	3,9	2,2	0,4	..
Kalmar	3,6	1,7	2,9	1,4	6,1	4,4	3,3	5,2	6,0	3,3	0,7	2,3
Gotlands	3,6	1,8	2,4	2,3	5,9	2,0	2,6	3,4	6,3	3,7	0,5	1,5
Blekinge	2,5	4,1	2,1	2,0	4,4	2,0	1,8	3,8	3,8	2,7	1,8	2,0
Kristianstads	4,6	3,9	4,5	2,8	6,4	3,0	3,1	5,5	4,6	3,4	1,9	2,1
Malmöhus	7,2	5,2	4,3	3,9	8,2	4,8	3,4	7,3	4,8	3,8	1,6	3,6
Hallands	2,9	3,6	2,1	1,8	5,2	4,7	3,2	10,1	4,9	3,4	0,9	1,4
Göteborgs o Bohus	1,2	0,9	1,0	1,3	3,1	3,2	2,3	5,2	4,6	2,5	0,4	—
Älvsborgs	1,9	0,8	1,4	1,2	3,4	3,8	2,3	6,2	5,0	2,6	0,3	—
Skaraborgs	3,6	2,0	2,4	1,1	6,2	8,0	4,4	6,3	6,1	3,2	0,7	—
Värmlands	1,7	1,0	1,6	..	4,5	3,5	2,9	7,5	5,3	2,9	0,4	—
Örebro	3,3	3,1	2,6	..	9,5	8,1	3,8	6,4	6,0	3,6	0,6	—
Västmanlands	4,6	5,0	4,3	..	12,2	10,9	6,5	7,5	7,4	3,8	0,4	—
Kopparbergs	1,4	0,8	1,5	..	5,1	2,5	2,3	4,2	4,8	2,8	0,4	—
Gävleborgs	1,7	1,3	1,8	..	3,5	2,4	2,2	3,7	5,6	2,3	0,4	—
Västernorrlands	1,1	..	..	..	2,2	1,1	1,4	..	4,5	1,9	0,4	—
Jämtlands	..	..	..	..	2,1	0,9	1,3	..	5,0	2,1	0,3	—
Västerbottens	..	..	..	..	2,5	0,9	1,6	..	5,4	1,6	0,3	—
Norrbottns	—	—	..	..	2,6	1,2	1,8	..	5,5	1,9	0,3	—
<i>Produktionsområden</i>												
Götalands södra slättbygder	6,8	5,2	3,9	2,7	8,1	5,4	3,4	6,9	4,6	3,8	1,8	3,7
» mellanbygder	3,9	3,6	3,5	2,9	6,6	3,3	3,2	5,0	5,6	3,7	1,8	1,8
» norra slättbygder	5,2	4,3	2,8	2,2	7,2	8,2	5,0	7,1	6,3	3,1	0,7	2,3
Svealands slättbygder	5,1	4,8	3,8	9,6	10,9	9,8	6,1	7,0	7,9	4,1	0,6	—
Götalands skogsbygder	2,2	0,9	1,3	0,9	3,4	3,2	2,7	5,6	4,8	2,6	0,5	0,9
Mellersta Sveriges skogsbygder	2,3	1,5	1,8	2,5	5,1	3,7	3,3	5,6	5,4	2,8	0,4	..
Nedre Norrland	1,2	0,6	1,1	..	2,4	1,7	1,6	2,4	4,8	2,0	0,4	—
Övre Norrland	..	..	..	..	2,5	1,0	1,6	..	5,3	1,7	0,3	—
Hela riket	4,6	3,2	3,1	2,2	5,6	5,2	3,5	6,5	5,4	2,9	0,6	2,7

¹ Där antalet brukningsenheter med odling av respektive gröda är mindre än tio har .. ersatt medeltalet.

7.3. Årsväxtrapporteringen

Subjektiva omdömen om årsväxt och skörd har i någon form insamlats sedan 1799 och därmed utgör denna rapportserie den äldsta alltså existerande grenen av svensk jordbruksstatistik. Rapporteringen har dock under årens lopp haft växlande innehåll och omfattning. Bearbetning av materialet har sedan 1870-talet utförts av SCB.

Undersökningens genomförande

Tidpunkter

Årsväxtrapporter avgavs vid tre tillfällen under 1971 nämligen den 17 maj, 28 juli och 13 oktober. Tidigare var rapportdagen den 15 i respektive månad, men fr o m 1969 frångicks detta. Numera tas hänsyn till infallande helger vid fastställandet av rapportdatum. Vidare flyttades rapporteringen på sommaren från mitten av juli till omkring månadsskiftet juli—augusti. Härigenom kan mera aktuella

uppgifter om skördeutsikterna föreligga till prissförhandlingarna i augusti.

Innehåll

Rapporteringarnas innehåll vid de olika rapporttillfällena under 1971 framgår av följande sammanställning:

17 maj

Omdöme om övervintringen
 Omfattning av ev utvintring
 Orsaker till ev utvintring
 Tidpunkt för vårsådden
 Orsaker till ev senare vårsådd än normalt
 Utsikter för vårsådda grödor

28 juli

Omdöme om skördeutsikterna
 Väderlekens inflytande på växtligheten
 under tiden 18 maj—28 juli 1971
 Orsaker till större skador på växtligheten
 under tiden 18 maj—28 juli 1971
 Upplysningar om höskördens kvalitet

Tabell 54 Procentuell andel upplöjd areal intill mitten av maj 1971
 Percentage of area ploughed by the middle of May, 1971

Område	Höstvete	Höstråg	Höstraps	Hösttrybs	Första års slättervall
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	1,4	0,2	16,3	7,6	1,5
» mellanbygder	0,6	0,4	9,5	0,9	0,4
» norra slättbygder	3,0	0,1	23,7	28,6	1,1
Svealands slättbygder	0,4	0,6	18,0	8,3	2,6
Götalands skogsbygder	2,0	0,5	10,0	1,0	2,6
Mellersta Sveriges skogsbygder	—	—	—	—	—
Nedre Norrland	2,6	2,8	—	87,0	1,0
Övre Norrland	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>					
1971	1,6	0,3	16,2	13,3	1,5
1970	16,7	15,5	28,6	33,8	7,7
1969	3,7	3,4	16,0	12,5	0,4
1968	4,4	2,2	6,5	9,1	0,3
1967	1,0	—	2,0	5,0	1,0

Tabell 65 Medeltal av sifferomdömen¹ i maj 1971 för övervintringen
Averages of the assessments of the wintering in May, 1971

Område	Höstvete	Höstråg	Hösträps	Höstrybs	Första års slättervall
<i>Län</i>					
Stockholms	3,5	3,3	3,0	3,1	2,6
Uppsala	3,3	3,4	2,4	2,9	2,8
Södermanlands	3,6	3,4	2,4	2,8	2,7
Östergötlands	3,1	3,4	2,4	2,0	2,9
Jönköpings	3,1	2,9	2,7	3,0	3,1
Kronobergs	3,1	3,1	2,0	3,0	3,0
Kalmar	3,3	3,4	3,2	2,9	3,1
Gotlands	3,1	3,2	3,1	3,1	3,1
Blekinge	3,1	3,0	2,5	—	3,0
Kristianstads	3,1	3,1	2,4	2,6	2,9
Malmöhus	3,3	3,2	2,2	2,4	2,9
Hallands	2,5	3,0	2,0	—	2,5
Göteborgs o Bohus	2,5	2,8	2,0	—	2,4
Älvsborgs	2,7	2,9	1,4	1,8	2,7
Skaraborgs	2,6	3,0	1,6	2,1	2,8
Värmlands	3,1	2,9	—	—	2,9
Örebro	3,4	3,4	2,8	2,4	3,1
Västmanlands	3,3	3,3	1,2	1,8	2,9
Kopparbergs	3,0	3,1	—	1,9	2,9
Gävleborgs	2,5	2,8	1,0	1,3	2,7
Västernorrlands	3,0	—	—	—	2,9
Jämtlands	—	—	—	—	2,9
Västerbottens	—	—	—	—	2,8
Norrbottns	—	—	—	—	2,4
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	3,2	3,2	2,3	2,5	2,8
» mellanbygder	3,2	3,2	2,6	2,9	3,0
» norra slättbygder	2,9	3,2	2,1	2,0	2,7
Svealands slättbygder	3,4	3,3	2,6	2,8	2,8
Götalands skogsbygder	3,0	3,1	2,2	2,5	2,9
Mellersta Sveriges skogsbygder	2,9	3,1	1,8	1,7	2,9
Nedre Norrland	2,4	2,7	1,0	1,2	2,8
Övre Norrland	—	—	—	—	2,7
<i>Hela riket</i>					
Maj 1971	3,2	3,2	2,3	2,5	2,8
» 1970	2,5	2,4	1,9	1,9	2,6
» 1969	2,9	2,9	2,2	2,1	3,0
» 1968	3,0	3,1	2,9	2,6	3,1
» 1967	3,5	3,4	3,5	3,1	3,1

¹ Beträffande sifferomdömenas innebörd se texten.

Tabell 56 Medeltal av sifferomdömen¹ i juli 1971 för skördeutsikterna

Område	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Vårråg	Korn	Havre	Bland-säd
<i>Län</i>							
Stockholms	3,3	2,4	3,0	—	2,2	2,5	2,3
Uppsala	3,2	2,8	3,2	3,0	2,7	2,8	2,6
Södermanlands	3,2	2,9	3,2	—	2,8	3,2	3,0
Östergötlands	3,4	3,1	3,4	—	3,4	3,3	3,3
Jönköpings	3,3	3,0	3,0	3,2	3,6	3,6	3,5
Kronobergs	3,5	3,2	3,3	3,4	3,6	3,5	3,3
Kalmar	3,5	3,3	3,5	3,0	3,5	3,5	3,5
Gotlands	3,4	3,2	3,1	3,0	3,6	3,5	3,6
Blekinge	3,0	3,1	2,8	3,5	2,9	2,7	2,6
Kristianstads	3,7	3,6	3,4	3,1	3,8	3,7	3,7
Malmöhus	3,9	3,7	3,6	3,2	3,8	3,7	3,7
Hallands	3,1	3,3	3,1	—	3,6	3,5	3,5
Göteborgs o Bohus	2,8	3,0	2,9	—	3,3	3,2	3,3
Älvsborgs	3,1	3,2	3,0	3,5	3,5	3,4	3,3
Skaraborgs	2,8	2,7	3,1	—	3,5	3,5	3,4
Värmlands	3,5	3,1	3,3	—	3,4	3,7	3,8
Örebro	3,6	3,4	3,5	3,0	3,5	3,7	3,5
Västmanlands	3,4	3,2	3,4	—	3,2	3,5	3,4
Kopparbergs	2,7	—	3,1	—	3,1	3,2	2,9
Gävleborgs	2,8	2,8	3,1	—	3,3	3,5	3,5
Västernorrlands	—	—	—	—	2,9	3,0	2,7
Jämtlands	—	—	—	—	3,0	3,0	2,9
Västerbottens	—	—	—	—	2,4	2,6	2,4
Norrbottnens	—	—	—	—	2,0	1,9	2,0
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	3,9	3,7	3,5	3,0	3,8	3,6	3,7
» mellanbygder	3,5	3,3	3,3	3,2	3,6	3,5	3,4
» norra slättbygder	3,1	3,1	3,3	—	3,5	3,5	3,4
Svealands slättbygder	3,3	2,9	3,3	3,0	3,0	3,2	2,7
Götalands skogsbygder	3,2	3,1	3,2	3,1	3,5	3,4	3,4
Mellersta Sveriges skogsbygder	3,0	3,0	3,2	—	3,1	3,3	3,1
Nedre Norrland	2,6	2,0	3,2	—	3,1	3,4	3,0
Övre Norrland	—	—	—	—	2,3	2,5	2,4
<i>Hela riket</i>							
Juli 1971	3,4	3,3	3,3	3,1	3,4	3,4	3,2
» 1970	2,9	2,7	2,7	2,0	2,8	2,9	2,9
» 1969	2,8	2,5	2,6	2,2	2,4	2,3	2,3
» 1968	3,4	3,2	3,2	2,9	3,1	3,1	3,1
» 1967	3,7	3,2	3,3	2,8	3,1	3,0	3,1

¹ Beträffande sifferomdömenas innebörd se texten.

Averages of the assessments of the harvest prospects in July, 1971

Kök- ärter	Foder- ärter och vicker	Höst- raps	Vår- raps	Höst- rybs	Vår- rybs	Vit- senap	Potatis	Sock- er- betor	Hö från vall	Bete
2,7	3,0	2,9	2,3	3,2	2,0	—	3,0	—	1,6	1,7
2,7	2,9	3,5	2,8	3,0	2,5	—	2,8	—	2,0	2,1
3,0	2,6	2,4	2,6	2,8	2,7	—	3,0	—	2,3	2,3
3,5	3,2	2,8	3,0	2,4	3,2	3,1	3,2	—	2,7	2,3
—	3,1	2,7	2,9	2,5	3,1	—	3,3	—	3,7	3,2
—	3,0	4,0	—	3,0	—	—	3,2	—	3,7	3,2
3,8	3,8	3,2	2,7	2,9	2,5	3,9	3,0	3,2	3,7	2,8
3,3	3,1	2,8	2,9	2,8	3,0	3,1	3,3	3,3	3,0	2,1
—	2,7	2,2	2,8	—	—	—	2,5	2,7	3,1	2,1
—	3,1	2,1	3,4	2,5	2,4	3,0	3,2	3,3	3,4	3,1
3,0	3,4	2,1	3,4	2,4	4,0	3,1	3,6	3,4	3,1	3,0
—	3,4	3,0	3,4	—	3,2	—	3,3	3,3	3,1	3,2
—	3,5	3,0	3,1	—	3,5	—	3,2	—	3,0	3,0
3,0	3,4	1,5	3,2	2,0	2,9	—	3,3	—	3,3	3,0
3,1	3,4	2,2	3,0	2,4	3,1	—	3,4	—	3,3	2,9
—	3,1	—	3,0	3,0	3,6	—	3,1	—	3,3	3,1
3,0	3,5	2,7	3,2	2,4	3,1	—	3,3	—	3,2	2,9
3,6	3,1	2,4	3,0	2,5	2,8	—	2,9	—	2,4	2,4
3,0	3,0	—	—	1,6	2,6	—	3,0	—	2,9	2,7
—	3,0	—	—	1,6	3,0	—	3,1	—	2,7	2,9
—	3,0	—	—	—	—	—	2,9	—	3,1	2,9
—	—	—	—	—	—	—	3,1	—	4,1	3,5
—	3,0	—	—	—	—	—	2,9	—	2,8	3,0
—	3,0	—	—	—	—	—	2,6	—	2,9	2,9
3,0	3,4	2,2	3,4	2,4	3,2	3,2	3,4	3,4	3,1	3,1
3,4	3,2	2,3	3,1	2,7	2,9	3,0	3,1	3,2	3,2	2,6
3,5	3,3	2,5	3,1	2,4	3,0	3,1	3,4	—	3,1	2,7
3,0	3,0	2,8	2,9	2,9	3,1	—	3,1	—	2,4	2,3
3,4	3,3	2,1	3,0	2,9	3,2	3,0	3,2	3,2	3,4	3,1
3,6	2,8	2,3	3,0	1,7	3,0	—	3,1	—	3,0	2,7
—	3,0	—	—	1,5	3,1	—	3,0	—	3,3	3,2
—	3,0	—	—	—	—	—	2,8	—	2,9	3,0
3,3	3,2	2,2	3,0	2,6	3,1	3,1	3,2	3,4	3,1	2,8
3,1	3,0	2,5	2,7	2,5	3,0	2,6	3,2	3,2	2,9	2,9
2,4	2,6	2,7	2,0	2,6	1,9	2,3	2,4	2,3	2,8	1,8
3,0	3,1	3,2	2,7	3,0	2,6	3,0	3,2	3,4	3,4	3,1
3,0	3,0	3,7	3,1	3,4	2,8	3,0	3,0	3,1	3,5	3,0

Tabell 57 Medeltal av sifferomdömen¹ i oktober 1971 för skördeutfallet

Område	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Vårråg	Korn	Havre	Bland-säd	Kök-ärter
<i>Län</i>								
Stockholms	3,0	2,5	2,9	—	2,1	2,4	2,3	2,7
Uppsala	3,1	2,9	3,1	3,0	2,9	2,8	2,6	2,7
Södermanlands	3,3	2,9	3,4	—	3,0	3,1	2,8	2,8
Östergötlands	3,2	3,3	3,4	—	3,4	3,4	3,5	3,5
Jönköpings	3,4	3,2	3,2	3,2	3,6	3,8	3,6	—
Kronobergs	3,3	3,3	3,3	3,4	3,8	3,8	3,5	—
Kalmar	3,5	3,3	3,6	3,0	3,5	3,7	3,6	3,4
Gotlands	3,6	3,3	3,3	3,5	3,7	3,6	3,6	3,1
Blekinge	3,1	3,1	3,4	3,3	3,2	3,1	3,1	—
Kristianstads	3,7	3,7	3,6	3,2	3,8	3,8	3,7	—
Malmöhus	4,0	3,9	4,0	3,2	4,1	4,0	3,9	3,0
Hallands	3,3	3,4	3,2	—	3,8	4,0	3,8	—
Göteborgs o Bohus	3,1	3,2	3,4	—	3,4	3,5	3,5	—
Älvsborgs	3,4	3,3	3,2	4,0	3,7	3,8	3,7	—
Skaraborgs	2,7	3,4	3,4	—	3,6	3,9	3,7	3,1
Värmlands	3,4	2,9	3,1	—	3,1	3,5	3,5	—
Örebro	3,5	3,6	3,5	3,0	3,6	3,8	3,6	3,5
Västmanlands	3,5	3,4	3,4	—	3,5	3,5	3,4	3,3
Kopparbergs	2,8	2,0	3,2	—	2,9	2,6	3,0	3,0
Gävleborgs	2,7	2,9	2,9	—	3,2	3,5	3,4	—
Västernorrlands	—	—	—	2,5	3,2	3,2	3,1	—
Jämtlands	—	—	—	—	3,0	2,9	3,0	—
Västerbottens	—	—	—	—	2,3	2,1	2,2	—
Norrbottens	—	—	—	—	2,0	1,9	1,9	—
<i>Produktionsområden</i>								
Götalands södra slättbygder	4,0	3,8	3,9	3,8	4,0	4,1	4,0	3,0
» mellanbygder	3,6	3,4	3,5	3,1	3,7	3,6	3,5	3,2
» norra slättbygder	3,0	3,3	3,5	—	3,6	3,8	3,6	3,4
Svealands slättbygder	3,2	3,0	3,3	3,0	3,1	3,2	2,7	2,9
Götalands skogsbygder	3,3	3,3	3,3	3,2	3,6	3,7	3,6	3,6
Mellersta Sveriges skogsbygder	3,1	3,2	3,3	3,0	3,0	3,2	3,3	3,5
Nedre Norrland	2,6	3,0	2,9	2,5	3,2	3,4	3,2	—
Övre Norrland	—	—	—	—	2,2	2,1	2,1	—
<i>Hela riket</i>								
Oktober 1971	3,4	3,4	3,5	3,2	3,5	3,6	3,3	3,2
» 1970	2,8	2,6	2,8	2,3	3,0	3,1	2,9	3,1
» 1969	2,8	2,6	2,6	2,3	2,5	2,2	2,3	2,2
» 1968	3,7	3,3	3,3	2,8	3,2	3,2	3,2	3,2
» 1967	4,0	3,3	3,5	2,6	3,2	3,2	3,2	3,0

¹ Beträffande sifferomdömenas innebörd se texten.

Averages of the assessments of the harvest outcome in October, 1971

Foder- ärter och vicker	Höst- raps	Vår- raps	Höst- rybs	Vår- rybs	Vit- senap	Potatis	Socketor- betor	Hö från vall	Bete på slåtter- vall	Övrigt bete
—	2,6	2,5	2,9	1,9	—	3,2	—	1,8	2,7	2,4
2,8	3,5	3,0	3,0	2,9	—	3,2	—	2,1	3,0	2,5
2,1	2,7	3,1	3,0	3,0	—	3,1	—	2,7	3,2	2,8
2,9	3,0	3,3	3,0	3,2	3,3	3,4	—	2,9	3,5	3,0
3,2	3,3	2,5	3,7	3,4	—	3,2	—	3,7	3,5	3,4
3,5	4,0	—	3,0	—	—	3,0	—	3,7	3,2	3,2
3,7	3,2	3,1	2,9	—	3,4	2,7	2,5	3,7	2,6	2,7
3,0	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	3,3	2,4	3,0	2,0	2,2
2,6	2,7	2,9	—	—	—	2,4	2,7	3,0	1,6	1,9
3,3	2,4	3,7	2,6	3,2	3,2	2,9	3,6	3,3	3,0	3,0
3,3	2,4	3,4	2,3	—	2,9	3,4	3,8	3,3	3,0	3,0
3,6	3,0	3,5	—	3,6	—	3,2	3,5	3,2	3,4	3,4
3,3	—	3,3	—	—	—	3,2	—	3,2	3,3	3,3
3,4	2,1	3,5	2,0	3,2	—	3,2	—	3,4	3,6	3,5
3,1	2,2	3,7	2,5	3,4	—	3,5	—	3,3	3,6	3,3
3,2	—	—	—	3,4	—	2,8	—	3,3	3,3	3,1
3,4	2,3	3,6	2,5	3,1	—	3,1	—	3,3	3,7	3,3
2,5	2,5	3,6	2,7	3,0	—	3,0	—	2,5	3,3	3,0
—	—	3,0	2,5	3,5	—	3,2	—	3,0	2,9	2,7
3,0	—	—	1,8	2,9	—	3,3	—	2,8	3,1	3,0
4,0	—	—	—	—	—	2,6	—	3,2	2,6	2,7
—	—	—	—	—	—	3,0	—	4,0	3,3	3,3
—	—	—	—	—	—	2,7	—	2,9	3,0	2,9
2,0	—	—	—	—	—	2,2	—	3,0	2,9	2,7
3,5	2,4	3,6	2,5	3,5	3,1	3,3	3,8	3,2	3,1	3,1
3,0	2,5	3,1	2,8	2,9	2,8	2,8	2,9	3,2	2,4	2,5
3,1	2,7	3,6	2,8	3,3	3,3	3,5	—	3,3	3,5	3,3
2,7	2,8	3,4	2,9	3,2	—	3,1	—	2,6	3,2	2,8
3,3	2,2	3,3	3,1	3,3	3,0	3,1	3,3	3,5	3,3	3,2
3,2	2,2	3,0	2,3	3,2	—	3,1	—	3,0	3,3	3,0
3,5	—	—	1,8	3,1	—	2,9	—	3,3	3,0	3,0
2,0	—	—	—	—	—	2,5	—	3,0	2,9	2,9
3,2	2,5	3,4	2,8	3,2	3,0	3,0	3,6	3,2	3,1	3,0
2,9	2,6	2,9	2,6	3,2	2,5	3,6	3,4	3,0	3,1	3,0
2,5	2,7	2,0	2,5	1,9	2,2	2,3	2,7	2,7	2,0	2,1
3,1	3,4	2,9	3,1	2,8	2,9	3,3	3,9	3,4	3,1	3,1
3,1	3,8	3,2	3,4	2,9	3,0	3,2	3,6	3,5	3,1	3,1

Tabell 58 Antal församlingar efter uppgift i oktober om skördens kvalitet år 1971
 Number of parishes by the report on the quality of the harvest

Gröda (grödgrupp); uppgift om skördens kvalitet	Göta-lands södra slätt-bygder	Göta-lands mellan-bygder	Göta-lands norra slätt-bygder	Svea-lands slätt-bygder	Göta-lands skogs-bygder	Mellersta Sveriges skogs-bygder	Nedre Norr-land	Övre Norr-land	Hela riket
Höstsäd									
bättre än normal	165	163	137	61	173	21	—	—	720
normal	108	85	217	319	227	106	19	1	1 082
sämre än normal	2	2	14	7	3	3	—	—	31
uppgift saknas ¹	5	8	11	17	289	45	155	97	627
blankett ej inkommen	5	—	—	6	2	1	1	—	15
Vårsäd									
bättre än normal	203	167	134	9	414	15	2	1	945
normal	74	83	240	199	263	100	127	13	1 099
sämre än normal	—	—	4	184	3	51	34	54	330
uppgift saknas ¹	3	8	1	12	12	9	11	30	86
blankett ej inkommen	5	—	—	6	2	1	1	—	15
Höstoljeväxter									
bättre än normal	65	66	47	8	26	1	—	—	213
normal	143	145	173	267	78	34	6	—	846
sämre än normal	28	4	11	6	7	1	1	—	58
uppgift saknas ¹	44	43	148	123	581	139	167	98	1 343
blankett ej inkommen	5	—	—	6	2	1	1	—	15
Våroljeväxter									
bättre än normal	68	42	87	12	30	2	—	—	241
normal	131	90	194	262	83	64	6	5	835
sämre än normal	4	1	4	50	1	14	2	1	77
uppgift saknas ¹	77	125	94	80	578	95	166	92	1 307
blankett ej inkommen	5	—	—	6	2	1	1	—	15
Potatis									
bättre än normal	54	43	48	17	95	9	10	3	279
normal	160	183	267	314	555	148	143	72	1 842
sämre än normal	—	11	4	14	20	4	11	20	84
uppgift saknas ¹	66	21	60	59	22	14	10	3	255
blankett ej inkommen	5	—	—	6	2	1	1	—	15
Hö									
bättre än normal	44	78	200	67	329	42	9	4	773
normal	149	137	173	311	342	120	135	61	1 428
sämre än normal	47	33	5	13	9	1	16	30	154
uppgift saknas ¹	40	10	1	13	12	12	14	3	105
blankett ej inkommen	5	—	—	6	2	1	1	—	15

¹ Avser även församlingar där grödan inte odlats 1971.

13 oktober

Omdöme om skördeutfallet

Väderlekens inflytande på växtligheten
under tiden 29 juli—13 oktober 1971

Orsaker till större skador på växtligheten
under tiden 29 juli—13 oktober 1971

Upplysningar om skördens kvalitet

Tidpunkt för höstsådden

Omdömena i maj om övervintringen uttrycks med siffervärden enligt följande skala: 4 = mycket god övervintring, 3 = god (normal) övervintring, 2 = övervintring sämre än normal, 1 = fullständig eller nästan fullständig utvintring. Uppgifterna om utvintringens omfattning avser storleken av den på grund av utvintring upplöjda (uppharvade) arealen. Värdena anges här i procent av besädd areal. Uppgifterna i juli och oktober om skördeutsikterna resp skördeutfallet lämnas enligt följande sifferskala: 5 = mycket god skörd, 4 = god skörd, 3 = medelmåttig skörd (medelskörd), 2 = betydligt under medelmåttig skörd, 1 = nära missväxt, 0 = fullständig missväxt.

Rapporteringens övriga uppgifter inhämtas med utnyttjande av fasta svarsalternativ. Utformningen av de under 1971 utnyttjade blanketterna framgår av bilagorna i resp Statistiskt meddelande.

Insamling av primäruppgifter

Fr o m juli 1967 lämnas årsväxtrapporterna av lantbruksnämndernas ordsombud. Materialet granskas av respektive nämnd, som sedan sänder det till SCB.

I rapporteringen ingår fr o m 1970 de församlingar, som enligt föregående års lantbruksregister hade en total åkerareal om mer än 50 ha. Samma arealgräns gällde 1968 och 1969, men då enligt arealerna vid 1966 års jordbruksräkning. Dessförinnan ingick samtliga församlingar med åkerareal.

Komplettering och granskning

På SCB verkställs erforderliga kompletteringar av uppgiftsmaterialet samt en ytterligare granskning av primäruppgifterna. Denna granskning, vilken främst avser s k logiska kontroller, sker numera så gott som helt med dator.

Resultatberäkning

För varje naturligt jordbruksområde sammanvägs församlingsomdömena med församlingsarealerna för respektive grödor (enligt föregående års lantbruksregister) som vikter. Även andelen upplöjd areal vägs på detta sätt. Områdesmedeltalen vägs sedan samman till medeltal för län, produktionsområden och hela riket. För övriga uppgifter beräknas ovägsda medeltal.

Resultat*Majrapporten*

Uppgifter om övervintringen 1970/71 enligt de i maj avgivna omdömena framgår av *tab 55*. I *tab 54* redovisas uppgifter om de på grund av övervintringen upplöjda arealerna.

Av tabellerna framgår att övervintringen för höstveten och höstråg var något bättre än normal medan den för höstoljeväxterna var sämre än normal. Även för första års vallar var övervintringen något sämre än normal. Andelen upplöjd areal i procent av besädd areal var cirka 1 % för brödsäd och första års slåttervall och cirka 15 % för höstoljeväxterna.

Juli-augustirapporten

Enligt rapporteringen i juli — se *tab 56* — var skördeutsikterna i genomsnitt bättre än normala för spannmål, sockerbetor och potatis, omkring normala för slåttervall och våroljeväxter, men sämre än normala för bete och höstoljeväxter. Väsentligt bättre än normala utsikter rapporterades främst från skånelänen medan utsikterna för länen i östra Svealand var sämre än normala.

Oktoberreporten

Enligt de i oktober avgivna omdömena blev skördeutfallet — se *tab 57* — mycket olika för de olika grödorna.

Skördeutfallet rapporterades sålunda vara bättre än normalt för spannmål, våroljeväxter och sockerbetor, omkring normalt för potatis, slåttervall och bete, men sämre än normalt för höstoljeväxter.

Skörden angavs i huvuddelen av församlingarna vara av normal kvalitet, vilket framgår av *tab 58*.

Övrig publicering

Utförliga redogörelser för årsväxtrapporteringen under 1971 har publicerats i Statistiska meddelanden J 1971:27, 40 och 50.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i *tab 54* fr o m år 1953 och motsvarande de i *tab 56* och *57* fr o m år 1945.

7.4. De objektiva skördeuppskattningarna

De objektiva skördeuppskattningarna, som årligen utförs av SCB, avser främst att bestämma skörden per hektar för olika grödor. Viss arealstatistik har knutits till skördeuppskattningarna liksom undersökningar av skördemetoder, sortanvändning m m.

Uppskattningarna av skörden omfattade under 1971 liksom de närmast föregående åren dels en huvudundersökning avseende den på fältet befintliga skörden per hektar — s k biologisk skörd —, dels en serie specialundersökningar för bestämning av spill, bärgningsförluster, kvalitet m m.

Huvudundersökning*Omfattning*

De objektiva skördeuppskattningarna avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker och har sedan 1960 omfattat höstvet, höst-råg, vårvete, korn, havre, slåttervall, matpotatis och fabrikspotatis och sedan 1961 även blandsäd.

Urval av brukningsenheter

Undersökningarna berör inom varje skördeuppskattningsområde (se s 33) ett urval av brukningsenheter, vilka uttas slumpmässigt med sannolikheten proportionell mot åkerarealens storlek. Sammanlagt ingick cirka 13 000 brukningsenheter i 1971 års urval.

Fälтарbetets genomförande

Den centrala ledningen av skördeuppskattningarna utövas av SCB, medan fälтарbetet genomförs i samarbete med lantbruksnämnderna. Hos varje nämnd anställs dels en ledare, dels ett antal provtagare bosatta i olika delar av länet. Antalet provtagare uppgick 1971 totalt till 423. Utbildning av ledarna sker vid centrala kurser och konferenser i SCBs regi. Utbildningen av provtagarna sker vid lokala endagskurser. En särskild handbok med anvisningar för olika moment i fälтарbetet utges också årligen.

Fälтарbetet omfattar i huvudsak två moment, nämligen utläggning av provytor samt provtagning.

Sedan SCB verkställt urvalet av provytegårdar och upprättat förteckningar över dessa sker utläggningen av provytor under våren och försommaren. För varje gröda, som ingår i skördeuppskattningarna (se ovan) och som finns representerad vid gården, skall ett fält utväljas för provtagning. Även detta sker slumpmässigt och med sannolikheten proportionell mot fältarealen. Efter uppmätning av de uttagna fältens längd och bredd väljs med hjälp av slumpstatistiska två punkter ut, vilka bildar mittpunkter i provytorna.

Vid provtagningen, som skall utföras i så nära anslutning till jordbrukarens skörd som möjligt, avgränsas provytorna för spannmål och vall, vilka omfattar 1 kvadratmeter, med hjälp av cirkelinstrument. För potatis utgör provytan 4 längdmeter av en fåra. All skörd på provytan tillvaratas vid provtagningen, dvs spill skall i möjligaste mån undvikas. Den nära anslutningen till jordbrukarens skörd kan ibland vara svår att uppnå. Sålunda kan exempelvis regn orsaka uppskov med skörden. Speciellt i fråga om vallarna kan detta få betydelse för kvantiteten och särskilda uppgifter inhämtas därför för dessa om tidsdifferensen mellan provyteskörd och jordbrukarens skörd. Dessa uppgifter används sedan vid korrekionsberäkningar, se s 121.

Proven av spannmål och hö förtorkas hos provtagarna och insamlas därefter länsvis i särskilda lagerlokaler, där ytterligare torkning eventuellt sker. Proven skickas sedan till SCBs skördestation. Vid skördestationen finns utrustning för tröskning resp hackning samt nedtorkning och vägning. Med hjälp av en speciellt konstruerad torkanläggning torkas hela provytesköörden ned till torrsubstans, varefter vägning sker.

Provytesköörden av potatis vägs i omedelbar anslutning till provtagningen. Två slag av biologisk skörd beräknas för denna gröda, dels total biologisk skörd, dels skörd efter reducering för stora och små samt rötskadade och grönfärgade knölar. För fabrikspotatis görs dock reducering endast för rötskador.

Granskning och bearbetning

Bearbetningen av det stora antalet uppgifter sker centralt sedan ledarna för fältarbetet utfört viss kontroll av uppgiftsmaterialet.

Vid SCB granskas materialet mer ingående varefter den biologiska skörden per hektar skattas på grundval av provyteskördarna.

Uppgifterna för spannmål och slåttervall omräknas samtidigt till att gälla 16,5 % vattenhalt. Med ledning av resultaten från de

särskilda undersökningarna rörande spill, bärgningsförluster och tillväxt på slåttervall, (för närmare beskrivning se s 121 och 124) sker slutligen en omräkning av den skattade biologiska skörden till att avse bärgad skörd.

Skattningarna av de biologiska hektarskördarna utförs i första hand för varje skördeuppskattningsområde. Genom sammanvägningar erhålls sedan skattningar för län, produktionsområden och hela riket.

Resultatens tillförlitlighet

För att möjliggöra en bedömning av resultatens tillförlitlighet lämnas i följande tablå för åren 1967—1971 uppgifter om dels det totala antalet för skördeuppskattning uttagna brukningsenheter, dels bortfallet bland dessa med fördelning efter orsak. Bortfall har uppstått dels då en gård visat sig vara nedlagd, uppdelad på flera gårdar eller dels då vederbörande jordbrukare vägrat medverka i undersökningen.

År	Antal uttagna brukningsenheter	Bortfall beroende på	
		nedläggning o d	vägran
1971	12 966	281	232
1970	12 908	331	304
1969	12 989	433	96
1968	12 908	324	156
1967	12 898	678	135

Dessutom uttas samtliga brukningsenheter där potatisarealen överstiger en viss gräns. Vidare gjordes i vissa skördeuppskattningsområden ett extra urval för spannmål. Antalet sålunda uttagna brukningsenheter 1971 var 2 493 resp 60.

Eftersom de uttagna gårdarna i regel ej odlar samtliga undersökta grödor, blir antalet fält per gröda betydligt lägre än antalet prov-

ytegårdar. I vissa fall förekommer dessutom bortfall av provtagning av utlagda provytor, varför antalet fält med skördeuppgift reduceras ytterligare något. Provytefält, som blivit obärgade, har dessutom uteslutits i samband med att separat korrigering för obärgad areal blivit gjord. I nedanstående tablå anges för åren 1967—1971 för olika grödor uppgift om antalet fält som ingått i bearbetningen samt bortfallet av uttagna fält år 1971 fördelade efter bortfallsorsak.

Resultat

I *tab 59* redovisas för län, produktionsområden och hela riket den på grundval av provytorna skattade biologiska skörden per hektar för olika grödor. *Tab 60* innehåller uppgifter om bärgad skörd. Denna har, som tidigare nämnts, erhållits genom korrigering av den biologiska skörden med avseende på det spill

och de bärgningsförluster m m som redovisats i specialundersökningarna.

Den bärgade skörden per hektar i genomsnitt för hela riket 1971 var större än 1970 för alla grödor utom mat- och fabrikspotatis. De regionala variationerna är dock avsevärda.

Specialundersökningar av spill, bärgningsförluster m m

Nedan ges kortfattade beskrivningar av de specialundersökningar, vars resultat utnyttjas vid beräkning av den bärgade skörden per hektar (se ovan). För övriga specialundersökningar lämnas särskilda redogörelser på annan plats i denna publikation.

Flertalet specialundersökningar omfattar ett underurval av de i huvudundersökningen ingående brukningsenheterna (i vissa fall tas samtliga gårdar i huvudundersökningen med).

Gröda	Antal brukningsenheter (fält) som ingått i bearbetningen					Bortfall av uttagna fält 1971	
						Ej provtaget	Obärgat eller annan orsak
	1967	1968	1969	1970	1971		
Höstvete	3 783	3 896	4 211	4 366	3 869	84	46
Vårvete	1 685	1 710	1 352	1 342	1 281	37	18
Höstråg	1 808	2 057	2 161	2 450	2 329	44	5
Korn	8 295	9 182	9 304	9 537	9 409	225	57
Havre	7 095	7 709	7 757	8 006	7 946	132	49
Blandsäd	2 022	1 937	1 672	1 560	1 525	42	10
Slåttervall	10 211	10 198	9 943	9 776	9 675	313	25
Matpotatis	2 837	3 073	3 392	4 554	4 060	123	50
Fabrikspotatis	541	587	578	491	855	17	5

Härvid tillämpas i regel en särskild områdesindelning. Skördeuppskattningsområdena (se s 33) har sålunda sammanförts till 11 s k spillområden. Vid denna gruppering har man i huvudsak utgått från den i jordbruksstatistiken använda indelningen i naturliga jordbruksområden (se s 33). Från 1966 års skörd har spillet för spannmål primärt skattats för de naturliga jordbruksområdena.

Spill för spannmål

Särskilda undersökningar av spillet för spannmål utförs på omkring hälften av de för huvudundersökningen uttagna brukningsenheter. Vid dessa undersökningar, som äger rum omedelbart efter jordbrukarens egen skörd, fastställs genom noggrann kontroll av ett antal små provytor hur stor mängd spannmål som blivit kvarlämnad på fältet efter skörden. Spillet storlek i kilogram per hektar åren 1967—1971 för de olika grödorna framgår av följande tablå (avser rikssiffror).

Gröda	1967	1968	1969	1970	1971
Höstvete	146	106	130	166	208
Vårvete	124	102	130	140	152
Höstråg	148	130	106	186	146
Korn	190	156	184	228	178
Havre	164	136	156	226	170
Blandsäd	176	162	182	212	154

Tillväxt för slåttervall

I fråga om slåttervall skall den biologiska skörden justeras för tillväxten mellan provyteskörden och jordbrukarens skörd. För varje provytfält inhämtas uppgift om tidsskillnaden mellan provtagning och skörd. Med ledning därav skattas genomsnittlig tidsskillnad för varje skördeuppskattningsområde.

Denna tidsskillnad multipliceras med den genomsnittliga tillväxten. Det använda tillväxttalet har beräknats som riksnedeltal av resultaten vid undersökningarna 1960—1965 och uppgår till 2,4 % per dag.

Bärningsförluster på slåttervall

För bestämning av bärningsförlusterna på slåttervall läggs ett stort antal provytor ut på fält (eller del av fält) vid cirka 800 provytegårdar. I samband med jordbrukarens bärning fastställs sedan den bärgade skörden på denna areal. Vidare uppmäts arealen för beräkning av bärgad skörd per hektar. Skillnaden mellan provyteskörden — justerad för tillväxten mellan provtagningen och jordbrukarens skörd — och bärgad skörd utgör den s k bärningsförlusten. Denna beror till viss del även av skillnader i stubbhöjd m m vid jordbrukarens skörd resp provyteskörden. Resultaten för 1971 visar att bärningsförlusterna totalt sett utgjorde 628 kilogram per hektar eller 12,6 % av den biologiska skörden.

Återväxt på slåttervall

Återväxten på slåttervall bestäms genom särskilda provtagningar på ett underurval av brukningsenheter i huvudundersökningen. På uttagna gårdar, där återväxten tillvaratas, skördas två provytor på samma fält som användes för huvudundersökningen. Provtagningen sker sista betesdagen i de fall återväxten används till bete och i anslutning till brukarens skörd i de fall den tas till hö, ensilage eller direktutfodring. För att kunna beakta ofullständig betning skördas på betade fält även ytor på betad areal.

Återväxten per hektar slåttervall där återväxten tillvaratas 1971 beräknas totalt för hela riket ha uppgått till 1 960 kilogram eller 44 % av den biologiska första skörden.

Tabell 59 Biologisk skörd¹ år 1971. Kilogram per hektar
 Biological yield. Kilogrammes per hectare

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höst- vete	Vår- vete	Höst- råg	Korn	Havre	Bland- säd	Slätter- vall	Mat- potatis	Fabriks- potatis
<i>Län</i>									
Stockholms	3 580	2 800	3 600	2 650	2 830	2 530	2 800	25 530	—
Uppsala	3 900	3 350	3 480	3 530	3 270	2 790	3 380	29 030	—
Södermanlands	3 860	3 540	4 060	3 100	3 280	2 390	3 560	26 570	—
Östergötlands	4 360	3 790	3 880	3 730	3 720	3 180	4 180	33 380	—
Jönköpings	4 260	2 780	..	2 970	3 320	3 030	5 100	31 360	..
Kronobergs	..	..	3 620	3 300	3 560	3 090	6 050	31 170	33 010
Kalmar	4 100	3 550	3 220	3 200	3 560	3 090	5 590	26 550	25 990
Gotlands	3 960	..	2 830	3 450	3 940	..	4 780	33 490	—
Blekinge	4 460	3 860	3 130	3 500	3 910	3 440	5 350	22 510	25 540
Kristianstads	4 960	4 490	3 960	4 180	4 480	3 460	5 270	32 930	30 450
Malmöhus	5 170	4 700	4 650	4 590	4 540	4 040	5 020	37 450	34 730
Hallands	4 940	4 220	3 610	3 860	4 520	3 770	5 000	35 820	..
Göteborgs o Bohus	3 530	..	..	3 430	3 680	3 420	4 750	30 560	—
Älvsborgs	3 860	3 060	3 460	3 590	3 670	3 270	5 010	31 830	..
Skaraborgs	4 160	3 840	4 010	4 000	4 280	3 660	4 990	38 280	..
Värmlands	3 480	..	3 010	2 810	3 350	..	4 280	26 430	—
Örebro	4 100	3 920	3 550	3 450	3 530	..	4 560	26 810	..
Västmanlands	3 760	3 950	3 950	3 790	3 660	3 280	3 720	22 510	—
Kopparbergs	3 380	..	..	2 670	2 720	..	3 980	26 080	—
Gävleborgs	..	..	..	2 740	3 100	2 470	3 810	24 500	—
Västernorrlands	..	—	—	2 450	2 670	2 600	3 750	19 400	—
Jämtlands	—	—	—	2 490	2 910	..	4 990	25 810	—
Västerbottens	—	—	..	1 950	2 580	2 170	3 180	23 310	—
Norrbottnens	—	..	—	1 580	..	..	3 410	14 940	..
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	5 200	4 720	4 700	4 550	4 690	4 230	4 900	35 860	34 110
» mellanbygder	4 220	4 020	3 420	3 730	4 070	3 410	5 340	32 580	28 530
» norra slättbygder	4 290	3 780	4 050	3 970	4 210	3 420	4 750	37 000	..
Svealands slättbygder	3 810	3 400	3 750	3 370	3 400	2 810	3 690	27 200	..
Götalands skogsbygder	4 270	3 320	3 360	3 390	3 610	3 240	5 150	31 050	29 540
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 320	2 890	3 160	2 780	3 020	2 840	4 260	25 570	—
Nedre Norrland	..	..	..	2 570	3 000	2 520	4 160	23 440	—
Övre Norrland	—	..	..	1 860	2 460	2 130	3 300	18 940	..
<i>Hela riket</i>									
1971	4 300	4 000	3 870	3 550	3 720	3 070	4 470	30 620	29 090
1970	3 930	3 200	3 070	3 370	3 600	3 010	4 150	33 060	35 840
1969	3 690	3 020	2 700	2 860	2 530	2 470	3 990	22 930	21 930
1968	4 610	3 730	3 230	3 350	3 410	3 120	4 750	30 470	34 270
1967	4 850	3 580	3 390	3 180	3 370	3 010	4 790	30 690	32 710

¹ Uppgifterna i denna tabell bygger på resultaten från huvudundersökningen, varvid talen för spannmål och slättervall omräknats att avse 16,5 % vattenhalt. I fråga om slättervall har endast den s k första skörden beaktats. För potatis har reducering gjorts för stora och små samt rötskadade och grönfärgade knölar (för fabriks-potatis reducering endast för rötskador).

Tabell 60 Bärgad skörd¹ år 1971. Kilogram per hektar

Actual yield. Kilogrammes per hectare

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höst-vete	Vår-vete	Höst-råg	Korn	Havre	Bland-säd	Slätter-vall ²	Mat-potatis ³	Fabriks-potatis ⁴
<i>Län</i>									
Stockholms	3 360	2 610	3 450	2 390	2 640	2 440	2 430	19 760	—
Uppsala	3 740	3 200	3 360	3 400	3 180	2 680	2 950	23 960	—
Södermanlands	3 620	3 380	3 920	2 910	3 130	2 250	3 120	21 490	—
Östergötlands	4 140	3 630	3 750	3 580	3 590	3 000	3 710	27 390	—
Jönköpings	4 080	2 660	..	2 790	3 190	2 880	4 770	24 680	..
Kronobergs	..	..	3 410	3 120	3 410	2 910	5 700	24 580	30 340
Kalmar	3 930	3 440	3 110	3 050	3 380	2 940	5 040	21 380	23 320
Gotlands	3 820	..	2 720	3 330	3 820	..	4 130	27 730	—
Blekinge	4 300	3 720	3 020	3 290	3 740	3 260	4 920	15 750	23 080
Kristianstads	4 780	4 330	3 790	4 000	4 250	3 280	4 840	26 360	27 950
Malmöhus	4 970	4 540	4 490	4 390	4 300	3 850	4 530	31 290	32 230
Hallands	4 690	4 050	3 460	3 600	4 280	3 570	4 600	29 370	..
Göteborgs o Bohus	3 360	..	..	3 290	3 560	3 220	4 300	24 650	—
Älvsborgs	3 610	2 880	3 240	3 360	3 440	3 100	4 530	26 050	..
Skaraborgs	3 880	3 560	3 840	3 790	4 080	3 460	4 440	32 550	..
Värmlands	3 340	..	2 800	2 620	3 190	..	3 810	20 150	—
Örebro	3 930	3 740	3 430	3 280	3 380	..	4 060	21 160	..
Västmanlands	3 570	3 860	3 790	3 640	3 530	3 100	3 250	16 780	—
Kopparbergs	3 180	..	..	2 520	2 460	..	3 640	21 420	—
Gävleborgs	..	..	..	2 580	2 980	2 270	3 490	18 760	—
Västernorrlands	..	—	—	2 240	2 520	2 390	3 440	14 100	—
Jämtlands	—	—	—	2 290	2 650	..	4 620	18 360	—
Västerbottens	—	—	..	1 810	2 480	2 060	2 910	16 280	—
Norrbottnens	—	..	—	1 390	..	..	3 130	8 600	..
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	5 000	4 560	4 540	4 340	4 480	4 030	4 370	29 440	31 680
» mellanbygder	4 060	3 880	3 280	3 560	3 840	3 250	4 720	26 650	26 070
» norra slättbygder	4 040	3 600	3 890	3 780	4 020	3 230	4 120	31 380	..
Svealands slättbygder	3 610	3 250	3 610	3 200	3 260	2 690	3 210	21 490	..
Götalands skogsbygder	4 070	3 170	3 210	3 200	3 430	3 070	4 790	24 720	26 830
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 130	2 690	3 010	2 620	2 840	2 630	3 890	19 850	—
Nedre Norrland	..	..	..	2 390	2 880	2 330	3 830	17 710	—
Övre Norrland	—	..	..	1 710	2 360	2 010	3 020	12 340	..
<i>Hela riket</i>									
1971	4 090	3 840	3 730	3 360	3 550	2 910	4 060	24 560	26 590
1970	3 750	3 040	2 890	3 120	3 310	2 760	3 710	26 610	31 810
1969	3 560	2 880	2 590	2 670	2 370	2 280	3 730	17 150	19 480
1968	4 500	3 630	3 100	3 190	3 270	2 960	4 490	24 470	30 820
1967	4 710	3 430	3 240	2 950	3 070	2 740	4 620	24 520	29 560

¹ Avser biologisk skörd minus spill och med reducering för obärgad areal. — ² Avser bärgad första skörd. —³ Efter reducering för stora, små och skadade knölar. — ⁴ Efter reducering för rötskadade knölar.

Vallåterväxtens tillvaratagande

Uppgift om vallåterväxtens användning inhämtas från samtliga gårdar i huvudundersökningen, där slåttervall förekom. Av resultaten för hela riket framgår att på omkring 67 resp 5 % av arealen slåttervall användes återväxten 1971 till bete och grönfoder resp ensilage medan 25 % av arealen ej utnyttjades. Dessa uppgifter används för beräkning av utnyttjad återväxt per hektar slåttervall.

Spill för potatis

Genom undersökningar (efterskörd på tre provytor), på cirka var fjärde provytegård fastställs spillet för potatis, dvs den i jorden kvarlämnade kvantiteten. För matpotatis utgjorde 1971 det totala spillet 2 630 kilogram per hektar (8,6 % av den biologiska skörden) och för fabrikspotatis 2 440 kilogram per hektar (8,4 %).

Obärgad areal

Uppgifter om bärgningen inhämtas på samtliga provytegårdar. I november görs en allmän förfrågan. Gårdar med obärgad areal besöks sedan för kontroll. Ny kontakt tas med sådana gårdar i början av december för slutgiltig bestämning av obärgad areal.

Resultaten från undersökningen visar att i medeltal för hela riket blev 0,0—0,7 % av arealerna obärgade för de grödor som undersöks genom objektiv skördeuppskattning. Största obärgade andelen uppvisar matpotatis. För Stockholms och Norrbottens län uppgick den obärgade arealen matpotatis till 3 resp 5 %. I Norrbottens län var även 8 % av arealen blandsäd och 4 % av kornarealen obärgad år 1971.

Övrig publicering

Resultaten från 1971 års objektiva skördeuppskattningar (huvudundersökningen samt vissa specialundersökningar) har redovisats i Statistiska meddelanden J 1972:10.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i tab 59 och 60 för om år 1960 resp 1945.

7.5. Totalskörden av spannmål, slåttervall och potatis

Uppgifter om hektarskördens storlek 1971 har lämnats för spannmål, slåttervall och potatis i tab 59 och tab 60. I detta avsnitt redovisas SCBs beräkningar av totalskörden för dessa grödor.

Beräkningsunderlag. Beräkningarnas utförande

Eftersom resultaten enligt de objektiva skördeuppskattningarna avser skörd på enbart besädd areal har arealuppgifterna (se tab 48) inte kunnat utnyttjas för totalskördeberäkningarna förrän vissa justeringar blivit utförda. I syfte att erhålla underlag för sådana justeringar har i anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna under en följd av år utförts fältmätningar på ett urval av brukningsenheter. Resultaten från dessa mätningar har utnyttjats vid fastställandet av följande korrigeringstal, som anger med hur många

procent arealuppgifterna reducerats för att de skall avse den besädda arealen.

Grödgrupp (gröda)	Riksom- råde ¹	Reducerings- tal, procent	
		1971	1967- 1970
Brödsäd	A	0	0
(höstvet, vårvete	B	7	7
och höstråg)	C	10	10
Fodersäd	A	5	5
(korn, havre och	B	10	10
blandsäd)	C	15	15
Slåttervall	Samtliga	7	7
Potatis	A	5	5
	B	25	25
	C	40	50
Oljeväxter ²	A	0	0
(höstraps, vårraps,	B och C	5	5
höstrybs, vårrybs och vitsenap)			

¹Se bilaga 1. — ²I fråga om oljeväxter har den reducerade arealen använts vid beräkning av hektarsköörden. Se närmare härom s 132.

De senaste årens fältmätningar har ansetts ge belägg för endast en ändring av reduceringstalen år 1971 och den berör potatisarealen i norra Sverige. För övriga grödor har samma reduceringstal använts sedan 1967.

Vid beräkningarna har de reducerade arealerna för naturliga jordbruksområden summerats till länstal, varefter totalsköörden beräknats genom multiplicering med det aktuella länets bärgade skörd per hektar. Rikstalen för totalsköörden av spannmål, potatis och slåttervall har erhållits genom summering av länstalen. På grund av vägnings- och avrundningseffekter avviker dessa rikstal något från produkten av respektive hektarskörd för hela riket och motsvarande areal. Av liknande orsaker avviker produkten av respektive hektarskörd och motsvarande besädd areal från den för produktionsområden redovisade totalsköörden.

Resultat

Av tab 61 framgår att skörden för 1971 för de flesta av de i tabellen redovisade grödorna var större än föregående år. Undantag utgör höstvet, landsäd och potatis.

Övrig publicering

Beräkningar av totalsköörden baserade på objektivet uppskattade skördar redovisas årligen i Statistiska meddelanden. Resultaten avseende skördeåret 1971 återfinns i denna serie nr J 1972:21.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i tab 61 fr o m år 1945.

Tabell 61 Total skörd av spannmål, slättvall och potatis år 1971¹

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Område	Höstvete		Vårvete		Höstråg	
	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ³ , hektar
<i>Län</i>						
Stockholms	38 550	11 472	7 310	2 806	5 990	1 735
Uppsala	62 080	16 612	10 010	3 125	9 800	2 921
Södermanlands	62 360	17 216	8 080	2 390	8 990	2 295
Östergötlands	163 740	39 570	13 160	3 631	45 770	12 209
Jönköpings	2 720	667	1 100	412	..	..
Kronobergs	..	..	..	..	1 170	343
Kalmar	41 730	10 613	4 100	1 193	23 790	7 644
Gotlands	33 570	8 789	..	..	15 840	5 817
Blekinge	6 060	1 411	8 040	2 161	5 660	1 875
Kristianstads	41 190	8 623	20 590	4 760	46 080	12 165
Malmöhus	190 140	38 249	54 130	11 926	80 670	17 978
Hallands	8 110	1 729	11 060	2 729	4 360	1 260
Göteborgs o Bohus	2 320	689	..	..	..	..
Älvsborgs	9 660	2 672	1 520	527	2 400	743
Skaraborgs	115 180	29 655	3 040	854	32 200	8 397
Värmlands	8 380	2 509	..	..	1 260	449
Örebro	20 340	5 179	4 880	1 306	7 900	2 306
Västmanlands	26 550	7 445	7 080	1 836	6 660	1 758
Kopparbergs	1 900	596	..	..	..	..
Gävleborgs	..	..	..	..	..	..
Västernorrlands	..	..	—	—	—	—
Jämtlands	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	—	—	—	—	..	..
Norrbottens	—	—	..	..	—	—
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	204 940	40 963	69 780	15 329	81 860	18 051
» mellanbygder	100 880	24 871	24 490	6 329	84 610	25 764
» norra slättbygder	261 100	64 596	14 910	4 153	72 170	18 548
Svealands slättbygder	211 970	58 700	37 030	11 419	39 530	10 957
Götalands skogsbygder	38 270	9 413	10 670	3 370	16 960	5 285
Mellersta Sveriges skogsbygder	17 380	5 560	1 250	464	6 360	2 111
Nedre Norrland	..	..	..	..	..	..
Övre Norrland	—	—	..	..	..	..
<i>Hela riket</i>						
1971	836 720	204 346	158 210	41 109	301 490	80 797
1970	839 340	224 593	122 790	40 160	225 340	77 876
1969	787 760	220 976	128 770	44 363	181 690	70 384
1968	885 380	196 220	188 170	51 882	209 090	67 176
1967	954 230	202 707	176 100	51 543	194 500	59 636

¹ Reviderade uppgifter år 1967. — ² Avser bärgad skörd per hektar × besädd areal. Samtliga tal omräknade att motsvara 16,5 % vattenhalt. — ³ Beträffande innebörden av begreppet »besädd areal», se texten. — ⁴ Avser bärgad skörd per hektar × besädd areal. Reducering har gjorts för stora, små och skadade knölar. — ⁵ Ändrat reduceringstal i norra Sverige vid beräkningarna 1971, se texten.

Total harvest of grain, hay and potatoes

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Korn		Havre		Blandsäd		Slättervall, första skörd		Potatis	
Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ¹ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ¹ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ¹ , hektar	Total skörd ² , ton	Beräknad besädd areal ¹ , hektar	Total skörd ⁴ , ton	Beräknad besädd areal ^{1 5} , hektar
44 050	18 455	57 650	21 839	8 410	3 453	40 890	16 848	18 510	937
136 590	40 210	103 050	32 445	28 680	10 697	73 670	24 938	21 950	916
70 890	24 393	133 590	42 749	5 320	2 366	73 470	23 557	12 700	591
120 760	33 769	144 970	40 358	26 280	8 761	140 110	37 734	47 600	1 738
38 790	13 884	60 490	18 949	12 650	4 398	202 640	42 509	30 250	1 225
28 190	9 022	38 080	11 183	6 410	2 205	141 100	24 759	26 410	1 050
77 060	25 274	51 300	15 183	12 050	4 100	198 080	39 340	57 260	2 645
64 600	19 383	11 220	2 939	..	..	74 720	18 084	22 970	828
29 230	8 886	7 730	2 068	2 280	700	48 290	9 807	99 350	4 702
192 700	48 200	51 070	12 008	11 040	3 367	172 970	35 774	290 810	10 646
357 770	81 478	106 340	24 731	13 070	3 396	130 910	28 873	201 320	6 404
122 320	33 978	116 940	27 296	12 970	3 636	113 900	24 787	99 950	3 377
37 100	11 277	51 640	14 502	7 450	2 316	98 630	22 949	23 590	957
81 610	24 261	145 210	42 250	9 560	3 083	245 210	54 190	39 020	1 496
174 850	46 136	383 480	93 922	14 610	4 221	222 890	50 211	91 010	2 806
64 600	24 656	57 670	18 060	..	..	154 520	40 525	31 290	1 552
87 380	26 624	130 580	38 587	..	..	83 760	20 657	23 850	1 141
124 550	34 226	145 680	41 269	8 700	2 807	53 500	16 460	5 570	332
50 550	20 030	21 420	8 727	..	..	74 640	20 500	17 180	802
41 700	16 173	37 530	12 610	3 430	1 512	99 970	28 636	17 800	949
26 860	11 997	3 950	1 568	2 690	1 126	116 420	33 873	16 920	1 201
15 160	6 615	1 870	705	..	..	127 670	27 634	10 780	587
32 830	18 159	4 340	1 754	4 500	2 190	159 610	54 774	24 610	1 512
8 840	6 372	..	..	..	..	97 990	31 307	10 980	1 262
424 420	97 762	175 960	39 307	17 280	4 317	123 900	28 382	245 630	8 250
301 960	84 812	72 230	18 811	13 570	4 205	301 960	64 120	426 690	16 217
293 340	77 533	520 640	129 588	25 680	8 006	303 410	73 744	118 460	3 777
482 930	150 709	580 150	178 087	54 610	20 482	336 780	105 004	86 680	4 057
285 370	88 946	364 090	106 127	70 450	23 120	996 050	208 146	230 110	9 188
115 620	44 124	115 340	40 531	8 080	3 098	273 680	70 457	48 520	2 447
82 440	34 504	32 880	11 426	6 780	2 934	331 600	86 709	49 670	2 809
42 900	25 068	5 440	2 304	5 260	2 653	278 180	92 164	35 920	2 911
2 028 980	603 458	1 866 730	526 181	201 710	68 815	2 945 560	728 726	1 241 680	49 656
1 903 650	609 760	1 685 830	509 379	209 190	75 873	2 763 190	745 608	1 490 160	53 460
1 575 180	593 368	1 129 220	478 687	177 100	77 275	2 824 910	758 381	931 160	52 684
1 776 000	556 718	1 584 060	483 952	262 190	88 221	3 556 160	790 518	1 486 160	56 316
1 563 950	530 035	1 395 860	454 972	259 220	94 794	3 884 990	838 286	1 398 310	54 594

7.6. Förmalningen av spannmål. Producentpriserna på vegetabilieprodukter m m

Kvantitetsuppgifter om jordbrukarnas leveranser av brödsäd, kvarnarnas förmalning, saluförd produktion av mjöl etc sammanställs och redovisas varje månad av statens jordbruksnämnd. Vidare lämnas månadsvis uppgifter om prisutvecklingen för olika vegetabilieprodukter. Redovisningen ingår som en del i jordbruksnämndens löpande månadsstatistik över produktion, försäljning, lagring, utrikeshandel samt priser på jordbrukets produkter och förnödenheter.

Större delen av den löpande vegetabiliestatistiken baseras på uppgifter som insamlas i jordbruksnämndens egen regi. Insamling av uppgifter om priserna sker dock huvudsakligen av jordbrukets organisationer.

Uppgifterna sammanställs dels per kalenderår, dels per regleringsår. Regleringsåren avsåg tidigare i allmänhet tiden september—augusti men har från den 1 juli 1968 omlagts till att sammanfalla med budgetåret, dvs perioden juli—juni. Detta gäller dock inte för vissa uppgifter om brödsäd, fabrikspotatis och sockerbetor, där den gamla periodindelningen, som sammanhänger med skördeåret eller med den speciella prisregleringen för dessa varor, kvarstår.

Resultat

I tab 62 och tab 63 har för åren 1967—1971 och 1966/67—1970/71 sammanställts uppgifter om produktionen av vegetabilier etc samt om prisutvecklingen för dessa.

Tabell 62 Jordbrukares leveranser av spannmål, återförsäld utsäde, förmalning, leveranser av mjöl samt lager av vete och råg åren 1966/67—1970/71 och 1967—1971. Milj kilogram

Farmers' deliveries of grain, resold grain seed, grinding, deliveries of flour, and storage of wheat and rye

År	Jordbrukares leveranser ¹			Återförsäld utsäde			Förmalning ²			Leveranser av vete- o råg- mjöl ³	Lager av spannmål ⁴		Dårlager hos handelskvarnar	
	Höst- vete ⁵	Vår- vete ⁶	Råg	Höst- vete	Vår- vete	Råg	Vete	Råg	Havre		Vete	Råg	Vete	Råg
1971	713	128	266	..	..	..	466	131	23	486	679	252	211	82
1970	712	98	195	..	..	..	487	123	26	492	628	259	207	81
1969	696	123	166	..	..	..	479	122	22	483	734	227	205	86
1968	755	155	190	..	..	..	478	118	24	471	830	236	181	95
1967	734	150	178	..	..	..	486	127	25	485	856	192	176	91
1970/71	700	98	197	25	9	12	462	124	25	481	343	131	152	54
1969/70	678	109	164	29	8	13	493	121	25	481	344	143	145	63
1968/69	750	163	193	28	12	11	480	118	23	484	458	148	124	72
1967/68	853	145	186	24	9	10	491	123	24	485	485	112	125	75
1966/67	360	139	74	34	13	10	491	133	25	493	401	60	126	50

¹ Leveranser till handelskvarnar och spannmålshandlare av respektive års skörd. Regleringsåren avser skörden under det först angivna året, dvs som levereras under perioden sept—aug. — ² Förmalning av inhemsk och utländsk spannmål vid handelskvarnar (exkl s k löneförmalning). Regleringsåren avser 1966/67 perioden sept—aug och därefter juli—juni. — ³ Leveranser från handelskvarnar. Regleringsåren avser 1966/67 perioden sept—aug och därefter juli—juni. — ⁴ Lager hos handelskvarnar, Svensk Spannmålshandel samt spannmåls- och utsädeshandlare. Avser lager av inhemsk och utländsk spannmål sista dagen respektive år (d v s för regleringsåren lagren av gammal skörd per den 31 aug). — ⁵ Fr o m sept 1967 avses normalvete. — ⁶ Fr o m sept 1967 avses kvalitetsvete.

Tabell 63 Producentpriser på spannmål, vallhö, fabrikspotatis och sockerbeter samt partipris på matpotatis åren 1966/67–1970/71 och 1967–1971¹. Kronor per deciton

Producers' prices on grain, hay, potatoes for processing, sugar beets and wholesale price of table potatoes

År	Vete ²	Råg ²	Havre ³	Korn ³	Vallhö ⁴	Mat-potatis ⁴	Fabriks-potatis ⁵	Socker-beter ⁶
1971	50,53	50,53	44,07	47,34	28,83	29,21	15,28	9,40
1970	50,48	50,48	43,61	46,88	31,67	43,43	15,63	9,40
1969	50,53	50,53	44,98	48,28	23,79	43,38	16,13	9,40
1968	52,18	52,18	46,72	50,06	19,00	36,64	16,13	10,03
1967	55,06	55,06	46,05	48,94	22,99	38,74	16,15	10,50
1970/71	50,48	50,48	43,90	47,17	31,00	30,63	15,29	9,40
1969/70	50,53	50,53	43,74	47,01	31,43	53,71 ⁷	15,79	9,40
1968/69	49,57	49,57	46,67	50,02	18,00	35,75	16,29	10,03
1967/68	53,40	53,40	46,85	50,17	19,66	38,09	16,15	10,50
1966/67	55,90	55,90	44,99	47,31	25,82	36,59	16,15	11,36

¹ Beträffande den närmare innebörden i redovisade priser se texten. — ² Regleringsåren avser perioden sept–aug. — ³ Regleringsåren avser perioden aug–juni. — ⁴ Sortklass I. — ⁵ Regleringsåren avser perioden sept–aug. Priset inkluderar skördeskadeavgift. — ⁶ Inkl skördeskadeavgift. Samma priser är insatta på kalenderår och det regleringsår, som börjar under kalenderåret. De avser perioden maj–jan 1966/67, sept–juni 1967/68 och därefter juli–juni. Periodindelningen sammanhänger med den speciella sockerregleringen. — ⁷ Medeltal för 9 månader.

Den första tabellen innehåller kvantitetsdata om jordbrukarnas leveranser av brödsäd, återlevererat utsäde, kvarnarnas förmalning samt saluförd produktion av mjöl. Vidare ingår vissa uppgifter om lagren av vete och råg (avseende lagren den sista dagen respektive år). Redovisningen i tabellen baseras dels på uppgifter som jordbruksnämnden insamlat direkt från handelskvarnarna, dels på statistik som sammanställts i samarbete med föreningen Svensk Spannmålshandel.

De i tab 63 redovisade producentpriserna på vegetabilieprodukter (för matpotatis engrospris) avser i samtliga fall ovägdas årsgenomsnitt av respektive månadsvärden. För vete och råg utgör priserna medeltal av Lantbrukarnas Riksförbunds (t o m 1970 Sveriges Lantbruksförbunds) noteringar (exkl förmalningsavgift) eller, om sådana noteringar ej funnits, gällande inlösenpriser. Även för fodersäd redovisas genomsnitt av Lantbrukarnas Riksförbunds noteringar och för vallhö

priset till producent för pressad vara på stationer i mellersta Sverige. Priset för matpotatis avser engrospriset i Stockholm för prima väl sorterad vara (sortklass I) och priset för fabrikspotatis det av samarbetsorganet för stärkelseproducenter och bränneriätkare fastställda priset vid 17,5 % stärkelsehalt och 70 kilogram hektolitervikt. Prisuppgifterna för sockerbeter slutligen utgör grundpriset till producent för vara med 16 % sockerhalt.

Övrig publicering

Fortlöpande uppgifter om försörjningen med vegetabilieprodukter och om prisutvecklingen redovisas varje månad i Jordbruksekonomiska meddelanden. I samma tidskrift införs dessutom årligen sammanfattande artiklar rörande produktionen m m av jordbruksprodukter.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i tab 62 och 63 fr o m år 1944/45.

Tabell 64 Oljeväxtodlingen år 1971. Preliminära uppgifter

Område	Höstraps			Våraps		
	Skörd per hektar ¹ , kilogram	Beräknad besädd areal ² , hektar	Total skörd ^{1 3} , ton	Skörd per hektar ¹ , kilogram	Beräknad besädd areal ² , hektar	Total skörd ^{1 3} , ton
<i>Län</i>						
Stockholms	1 540	978	1 500	1 290	1 546	1 990
Uppsala	..	..	330	1 430	2 853	4 090
Södermanlands	..	..	1 040	2 090	2 990	6 240
Östergötlands	2 730	6 080	16 620	2 010	2 620	5 280
Jönköpings	..	..	520	..	..	50
Kronobergs	..	..	10	..	..	30
Kalmar	2 350	2 163	5 080	..	..	270
Gotlands	2 320	1 556	3 620	..	..	240
Blekinge	..	..	700	1 970	531	1 050
Kristianstads	3 150	5 101	16 080	2 180	2 185	4 760
Malmöhus	2 370	28 265	66 910	2 160	2 992	6 470
Hallands	..	..	250	2 310	1 836	4 230
Göteborgs o Bohus	..	..	20	..	..	1 140
Älvsborgs	..	..	30	2 280	1 643	3 740
Skaraborgs	2 340	1 185	2 770	2 520	4 299	10 810
Värmlands	..	..	..	..	..	..
Örebro	..	..	50	2 330	3 652	8 520
Västmanlands	..	..	30	2 790	5 280	14 740
Kopparbergs	..	..	..	..	..	10
Gävleborgs	..	..	..	..	..	..
Västernorrlands	—	—	—	—	—	—
Jämtlands	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	—	—	—	—	—	—
Norrbottens	—	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>						
1971	2 460	46 882	115 560	2 210	33 346	73 660
1970 ⁴	2 270	48 193	109 540	1 940	24 231	47 000
1969 ⁴	2 450	63 250	155 070	1 040	18 112	18 890
1968 ⁴	2 880	60 124	173 270	1 950	22 421	43 640
1967 ⁴	3 190	51 567	164 430	1 730	17 960	31 160

¹ Avser frö med 18 % vattenhalt. — ² Se s 125. — ³ = levererade kvantiteter (leveranser efter den 1 februari respektive år delvis ej beaktade). — ⁴ Definitiva uppgifter.

Cultivation of oleiferous plants. Preliminary results

Höstrybs			Vårrys			Vitsenap		
Skörd per hektar ¹ , kilogram	Beräknad besädd areal ² , hektar	Total skörd ¹ , ton	Skörd per hektar ¹ , kilogram	Beräknad besädd areal ² , hektar	Total skörd ¹ , ton	Skörd per hektar ¹ , kilogram	Beräknad besädd areal ² , hektar	Total skörd ¹ , ton
1 890	2 172	4 100	970	1 096	1 060	—	—	—
1 760	2 432	4 280	1 140	1 665	1 910	..	..	20
1 980	1 151	2 280	1 490	2 733	4 070	—	—	—
2 310	2 240	5 170	2 060	1 648	3 390	..	..	310
..	..	90	..	..	230	—	—	—
..	..	190	..	..	60	—	—	—
..	..	710	..	..	200	..	..	70
1 520	1 142	1 730	..	..	600	..	..	190
..	..	..	..	..	20	..	..	..
1 960	862	1 690	..	..	560	..	..	140
1 670	2 088	3 490	..	..	700	1 670	964	1 610
..	..	80	2 240	523	1 170	..	..	30
..	..	—	..	..	290	—	—	—
..	..	10	1 420	1 006	1 430	..	..	..
1 840	946	1 740	1 790	2 840	5 090	..	..	..
..	..	..	1 660	4 955	8 240	—	—	—
..	..	700	1 650	1 283	2 120	..	..	..
..	..	700	1 860	2 459	4 570	..	..	..
..	..	90	1 960	567	1 110	—	—	—
..	..	50	..	..	160	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—
1 820	14 879	27 090	1 650	22 460	36 980	1 540	1 545	2 380
1 690	13 078	22 130	1 570	8 642	13 540	1 480	1 638	2 430
1 750	15 248	26 680	940	7 922	7 460	1 160	2 324	2 690
1 990	18 374	36 510	1 340	7 097	9 500	1 690	3 448	5 840
2 320	18 237	42 220	1 350	5 808	7 850	1 510	3 972	5 990

7.7. Odlingen av oljeväxter

Detaljerad information om oljeväxtodlingen redovisas årligen i föreningen Sveriges Oljeväxtintressenters s k kontrakts- och leveransstatistik. För olika grödor och län lämnas sålunda data rörande bl a kontrakterad areal, totalskörd samt skördens vatten- resp oljehalt. Eftersom odlingen av oljeväxter till viss del sker utanför kontrakt företer Oljeväxtintressenternas arealstatistik vissa avvikelser i förhållande till de arealuppgifter som redovisas i tab 48.

Resultat

Uppgifter länsvis om skörden av oljeväxter 1971 lämnas i tab 64. Under kolumnrubriken "Total skörd" redovisas i tabellen de av Sveriges Oljeväxtintressenter mottagna kvantiteterna. Hektarskördetalen utgör kvoten mellan dessa totalskördar och motsvarande besädda arealer (se närmare s 124).

Av tab 64 framgår att totalsköörden av oljeväxter var högre 1971 än året innan med undantag för skörden av vitsenap. Så var t ex skörden av vårrys och vårrops 173 resp 57 % större än föregående år.

Övrig publicering

Uppgifter för 1971 om skörden av oljeväxter har av SCB redovisats i Statistiska meddelanden J 1972:21.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 publicerades uppgifter om oljeväxtodlingen 1962 — 1969 för län och hela riket. För länen erhålls endast preliminära uppgifter om totalsköörden. För att få jämförbarhet mellan hektarskördarna för länen och hela riket, beräknades hektarskördarna för samtliga områden på grundval av den preliminära totalsköörden.

7.8. Odlingen av sockerbetor

De officiella skördeuppgifterna för sockerbetor bygger på Svenska Sockerfabriks Aktiebolagets s k kontrakts- och leveransstatistik.

Resultat

I tab 65 har uppgifter rörande arealer och skördeutfall sammanställts för de län där sockerbetsodling förekom. Dessa uppgifter är preliminära, men de definitiva uppgifterna har tidigare år inneburit relativt obetydliga avvikelser från de preliminära.

De i tab 65 redovisade arealuppgifterna avviker något från motsvarande uppgifter enligt lantbruksregistret — se tab 48.

Under senare år har Sockerbolagets kontraktsteckning även omfattat vissa odlingar i Danmark. Från dessa har dock bortsetts vid sammanställningen av tabelluppgifterna. Avkastningen från de danska odlingarna redovisas som import, se tab 121.

Övrig publicering

Detaljuuppgifter om sockerbetsodlingen lämnas fortlöpande i Sockerbolagets månadsrapporter samt i dess årsberättelser. Utöver de i föreliggande publikation meddelade resultaten ges där bl a uppgifter om försäljningen av socker och sirap samt om avkastningens råsockervärde.

Beträffande 1971 års sockerbetsodling har i Statistiska meddelanden J 1972:21 lämnats uppgifter om skördad areal samt hektar- och totalskörd.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i tab 65 för m å r 1945.

Tabell 65 Sockerbetsodlingen år 1971.
Preliminära uppgifter
 Cultivation of sugar beets. Preliminary results

Län	Areal, hektar	Skörd per hektar, kilogram	Total skörd, ton
Kalmar	2 613	33 420	87 320
Gotlands	3 310	29 920	99 030
Blekinge	579	39 840	23 070
Kristianstads	8 442	42 730	360 740
Malmöhus	24 723	45 110	1 115 210
Hallands	441	43 600	19 220
<i>Hela riket</i>			
1971	40 108	42 500	1 704 590
1970 ¹	39 482	39 520	1 560 520
1969 ¹	39 580	37 150	1 470 490
1968 ¹	40 957	48 380	1 981 540
1967 ¹	41 234	43 600	1 797 740

¹ Definitiva uppgifter.

7.9. Statsplomberingen av utsäde

Sedan 1961 har utsäde av strå- och trindsäd varit underkastat obligatorisk statsplombering. Från 1 juli 1968 gäller detta även övriga jordbruksväxter med undantag av sockerbetor, lin och hampa. Från 1 juli 1970 är även vallväxter för grönyteändamål underkastade obligatorisk statsplombering. Kraven på utsäde i det nu tillämpade plomberingsystemet har anpassats till dem som gäller i OECD-systemet för plombering av utsäde.

Plomberingsverksamhetens organisation m m

I lantbruksstyrelsens kungörelse 1968:5 har Kungl Maj:t fastställt vilka organ som får utföra statsplombering och vilka grundläggande krav som dessa organ skall uppfylla. Förutom av statens centrala frökontrollanstalt, som är centralt organ för den statliga och den med statsunderstöd bedrivna frökontrollverksamheten inom riket, får plombering sålunda utföras av sådan lokal frökontrollanstalt som lantbruksstyrelsen förklarat behö-
 rig till.

Sådan behörighet hade under verksamhetsåret 1970/71 frökontrollanstalterna i Örebro, Linköping och Skara.

Det ankommer vidare på lantbruksstyrelsen att utfärda närmare föreskrifter rörande plomberingsförfarandet. Med stöd härav har lantbruksstyrelsen som grundläggande villkor för statsplombering föreskrivit att vederbörande uppdragsgivare skall disponera lokaler och anordningar för rensning av utsädet. Varuparti provtas i sådan lokal av provtagare från frökontrollanstalt, behö-
 rig att utföra statsplombering.

Plomberingen utförs i någon av plomberingsklasserna A, B, C, D, E eller U. För plombering i de olika klasserna fordras att uppställda krav på frökvalitet för respektive klasser uppfylls. Plombering i klass U förekommer främst under bristsituationer. Kvalitetskrav för klassen bestäms därför först då sådan plombering behö-
 ver tillgripas.

Enligt bestämmelserna får statsplombering ske endast av utsäde av sådan sort som statens växtsortnämnd prövat och funnit lämplig för odling inom landet (eller för export). I vissa fall kan lantbruksstyrelsen dock medge statsplombering även av annat utsäde.

Enligt bestämmelserna skall ett parti, för att kunna statsplomberas, uppfylla vissa krav avseende bl a sortrenhet, renhetsgrad, ogräshalt, grobarhet, vattenhalt, halten av främmande gagnväxter och sundhet.

Varje kolli med statsplomberad utsädesvara förses med plomberingsbevis innehållande uppgift om plomberingsklass, renhetsgrad i viktsprocent, antal skadliga gagnväxter per kilogram, främmande gagnväxter i viktsprocent, antal ogräsfrön per kilogram, rent grott frö i procent m m.

Resultat

Omfattningen av statsplomberingsverksamheten 1970/71 belyses i tab 66. Dessa uppgifter har erhållits genom summering av upp-

Tabell 66 Total kvantitet statsplomberat utsäde i deciton år¹ 1970/71. Hela riket
Total quantity of sealed seed

Utsädeslag	Plomberat utsäde med statsplomb						Summa
	A	B	C	D	E	U	
Stråsäd	79 135	221 449	361 553	1 331 544	73 492	2 765	2 069 938
Baljväxter	2 026	1 458	4 667	13 030	6 188	563	27 932
Vallväxter	767	1 044	4 531	29 089	32 832	3 723	71 986
Rotfruktsväxter	2	102	—	41	227	26	398
Olje- och spånadsväxter samt övriga jordbruksväxter ²	112	5 173	2 371	4 570	1 322	—	13 548
Summa							
1970/71	82 042	229 226	373 122	1 378 274	114 061	7 077	2 183 802
1969/70	85 121	236 377	364 615	1 316 446	119 319	11 844	2 133 722
1968/69	65 115	222 973	479 479	1 062 117	122 069	1 219	1 952 972

¹ Avser tiden 1 juli—30 juni. — ² Exkl köksväxter.

gifter för den centrala verksamheten samt för de lokala anstalterna i Örebro, Linköping och Skara.

Tabellen visar att 63 % av hela den för statsplombering godkända kvantiteten 1970/71 statsplomberats enligt plomberingsklass D. Plombering enligt klass C omfattade 17 % och plombering enligt klasserna B och E 10 resp 5 %.

Övrig publicering

I de olika frökontrollanstalternas årsredogörelser återfinns detaljuppgifter om plomberingsverksamhetens omfattning.

7.10. Utsädesmängderna för spannmål

År 1965 inhämtade SCB i anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna (se s 118) uppgifter om utsädesmängderna för spannmål. Undersökningen av utsädesmängden ba-

serades på samma urval av gårdar som skördeuppskattningarna (sammanlagt cirka 12 700). Uppgifterna om utsädeskvantiteten per hektar inhämtades av fältpersonalen genom förfrågan hos brukaren vid besök för utläggning av provytor.

Resultat

De skattade utsädeskvantiteterna per hektar 1965 inom län och hela riket redovisas i tab 67, som också innehåller uppgifter om de beräknade totala utsädesmängderna samma år.

Som framgår av tabellen föreligger vissa regionala skillnader i fråga om utsädesmängderna per hektar. Sålunda konstateras för Norrland något lägre tal än för landet i övrigt.

Övrig publicering

En fullständigare redogörelse för utsädesundersökningen 1965 har lämnats i Statistiska meddelanden J 1966:5.

Tabell 67 Utsädesmängderna för spannmål år 1965

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Quantities of grain seed

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Län	Utsädesmängd per hektar, kg						Total utsädesmängd, ton					
	Höstvete	Vårvete	Höstråg	Korn	Havre	Blandsäd	Höstvete	Vårvete	Höstråg	Korn	Havre	Blandsäd
Stockholms	225	242	207	220	225	233	3 105	1 063	270	3 419	3 755	2 748
Uppsala	222	241	207	217	222	231	3 619	1 318	564	5 273	3 792	3 899
Södermanlands	221	249	197	219	222	225	4 811	788	274	4 969	8 148	1 032
Östergötlands	218	229	201	210	217	223	10 126	889	1 333	5 169	7 535	3 895
Jönköpings	219	211	205	210	221	222	323	210	148	1 760	5 019	1 877
Kronobergs	208	211	200	208	249	215	143	90	159	1 094	3 959	1 061
Kalmar	213	229	198	204	223	220	3 023	494	1 588	4 019	3 980	1 971
Gotlands	216	222	199	193	187	196	1 864	146	992	3 387	280	159
Blekinge	215	240	204	211	214	218	470	445	485	1 395	510	528
Kristianstads	219	244	196	203	204	211	2 459	1 139	1 991	7 400	2 070	2 843
Malmöhus	216	243	199	203	201	214	7 645	4 067	1 726	11 821	3 420	3 403
Hallands	212	232	200	202	212	217	600	728	409	5 163	5 384	1 599
Göteborgs o Bohus	211	226	201	212	222	223	438	309	123	1 655	3 403	837
Älvsborgs												
norra delen	215	221	200	211	227	232	757	279	199	3 168	6 565	483
södra »	219	200	195	205	214	214	53	71	37	1 298	2 918	730
Skaraborgs	223	225	204	216	229	228	5 853	247	1 069	8 791	19 694	1 796
Värmlands	208	211	193	210	222	213	853	144	141	4 099	5 298	368
Örebro	206	234	200	215	224	229	1 170	524	304	6 148	7 536	436
Västmanlands	217	243	190	218	223	221	1 938	1 133	288	7 145	8 229	1 871
Kopparbergs	204	201	177	201	222	221	340	10	114	3 887	1 898	340
Gävleborgs	222	226	198	213	226	221	195	63	31	3 593	2 186	932
Västernorrlands	—	..	—	186	187	200	—	..	—	2 072	337	653
Jämtlands	—	—	—	158	157	141	—	—	—	1 341	109	154
Västerbottens	—	—	..	155	138	155	—	—	..	2 999	65	501
Norrbottnens	—	—	—	152	142	151	—	—	—	1 154	46	112
Hela riket	218	238	199	204	221	219	49 768	14 179	12 231	101 691	105 617	34 258

Tabell 68 Höstsådda arealer i hektar år 1971

Autumn-sown acreages

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Höstvete	Höstråg	Höstraps	Höstrybs
<i>Län</i>				
Stockholms	15 128	3 365	762	3 181
Uppsala	20 191	3 916	62	3 421
Södermanlands	21 146	3 558	431	1 547
Östergötlands	41 785	15 512	4 154	4 275
Jönköpings	1 015	252	145	113
Kronobergs	338	543	12	100
Kalmar	12 265	9 739	1 832	598
Gotlands	8 988	5 432	616	573
Blekinge	1 649	2 178	107	30
Kristianstads	8 331	14 416	3 951	736
Malmöhus	39 010	23 747	27 549	5 396
Hallands	2 095	2 182	267	79
Göteborgs o Bohus	779	440	—	—
Älvsborgs	2 595	846	—	15
Skaraborgs	33 883	11 419	631	1 723
Värmlands	2 439	336	—	6
Örebro	5 419	2 840	102	396
Västmanlands	8 639	2 373	12	731
Kopparbergs	598	258	—	207
Gävleborgs	302	53	—	349
Västernorrlands	..	..	..	..
Jämtlands	..	..	..	..
Västerbottens	..	..	..	..
Norrbottnens	..	..	..	..
<i>Produktionsområden</i>				
Götalands södra slättbygder	41 484	23 859	26 871	5 550
» mellanbygder	26 686	28 921	6 865	1 526
» norra slättbygder	71 453	24 354	4 546	5 704
Svealands slättbygder	71 277	15 696	1 369	9 224
Götalands skogsbygder	11 183	7 692	967	843
Mellersta Sveriges skogsbygder	4 443	2 871	15	391
Nedre Norrland	..	..	..	..
Övre Norrland	..	..	..	..
<i>Hela riket</i>				
1971 ¹	226 595	103 405	40 633	23 476
1970 ¹	205 722	78 190	59 625	17 482
1969 ¹	267 823	86 880	65 314	18 180
1968 ¹	229 734	74 853	73 808	18 635
1967	201 875	65 084	62 324	21 098

¹ Exkl arealer i de fyra nordligaste länen.

7.11. Höstsådda arealer

I anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna (se s 118) utförs från 1969 en undersökning av de höstsådda arealernas storlek. Tidigare har motsvarande uppgifter inhämtats vid jordbruksinventeringarna i oktober. Uppgifter om areal, som under hösten besåts med höstvet, höstråg, höstraps och höstrybs, inhämtas för hela landet med undantag för de fyra nordligaste länen.

Resultat

Omfattningen av höstsådden 1971 inom län, produktionsområden och hela riket redovisas i *tab 68*. Därav framgår att sådden av höstsäd ökat jämfört med närmast föregående år. Ökningen är för höstvet 10 % och för höstråg 32 %. Höstraps har däremot minskat i omfattning med 32 % jämfört med 1970 medan arealen höstrybs ökat med 34 %.

Övrig publicering

Resultaten från undersökningen av höstsåddens omfattning 1971 återfinns i Statistiska meddelanden J 1971:63.

7.12. Odlingen av olika spannmålsorter

SCB företog i samband med de objektiva skördeuppskattningarna 1970 (se närmare s 118) undersökningar av hur odlingen av spannmål, med undantag av blandsäd, fördelade sig på olika sorter. Uppgifter om arealer av spannmål och odlade sorter inhämtades av provtagarna vid besök på brukningsenheterna för utläggning av provtytor. Bestämningen av sort grundades helt på jordbrukarnas uppgifter.

Resultat

I *tab 69* redovisas den procentuella andelen av arealen för höstvet, vårvete, höstråg, korn resp havre som 1970 utnyttjades för odling av de olika sorterna. I tabellen har ett flertal mindre vanliga sorter sammanförts i kolumnerna för "Övriga sorter". Bland dessa odlades höstvetet Werla på 56 % av höstvetarealen i Gotlands län.

Som framgår av tabellen dominerade för hela riket ett fåtal sorter starkt för samtliga grödor medan avsevärda regionala variationer förekom.

Övrig publicering

Resultaten från undersökningen 1970 av spannmålsens sortfördelning finns publicerade i Statistiska meddelanden J 1971:36, där även uppgifter för mindre vanliga sorter finns särredovisade.

Tabell 69 Spannmålsarealen fördelad på olika sorter år 1970. Procent
 Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Område	Höstvete						Vårvete		
	Starke ¹	Odin	Norre	Seba	Övriga sorter	Sort okänd	Summa	Svenno	Ring
<i>Län</i>									
Stockholms	91,2	2,4	2,8	—	0,3	3,3	100	27,2	21,7
Uppsala	90,7	2,6	2,6	—	—	4,1	100	33,8	14,8
Södermanlands	93,4	1,9	2,5	—	1,2	1,0	100	18,1	10,6
Östergötlands	97,8	0,1	0,2	—	1,9	0,0	100	18,6	20,4
Jönköpings	..	..	..	..	..	..	100	51,2	2,4
Kronobergs	..	..	..	..	..	..	100	..	..
Kalmar	86,4	..	0,1	8,8	4,3	0,4	100	37,1	7,8
Gotlands	40,9	—	—	0,4	57,8	0,9	100	..	..
Blekinge	97,7	—	—	1,1	0,3	0,9	100	5,2	57,1
Kristianstads	85,1	—	—	10,7	1,9	2,3	100	17,1	16,1
Malmöhus	85,6	—	0,1	12,0	1,2	1,1	100	7,4	16,4
Hallands	89,4	—	—	10,6	—	—	100	15,0	2,4
Göteborgs o Bohus	67,5	5,2	12,1	—	—	15,2	100	28,1	9,7
Älvsborgs	70,9	6,8	3,9	—	5,3	13,1	100	21,8	6,5
Skaraborgs	95,9	1,0	1,1	—	0,5	1,5	100	9,5	15,0
Värmlands	17,3	10,9	42,1	—	20,4	9,3	100	..	..
Örebro	93,2	0,3	1,7	—	2,7	2,1	100	10,0	25,6
Västmanlands	84,1	4,5	7,4	—	0,2	3,8	100	38,3	15,9
Kopparbergs	57,7	1,5	21,2	—	9,3	10,3	100	..	..
Gävleborgs	..	..	..	..	..	..	100	..	..
Västernorrlands	..	..	..	..	..	..	100	—	—
Jämtlands	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottens	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	86,1	—	—	11,8	1,2	0,9	100	9,0	14,8
» mellanbygder	69,0	—	0,2	6,7	22,4	1,7	100	12,6	29,6
» norra slättbygder	96,3	0,6	0,5	—	1,6	1,0	100	14,0	18,5
Svealands slättbygder	87,7	2,8	5,2	—	1,3	3,0	100	29,0	16,3
Götalands skogsbygder	93,6	0,7	1,8	1,0	0,4	2,5	100	36,0	9,8
Mellersta Sveriges skogsbygder	69,2	7,2	9,6	—	6,3	7,7	100	30,3	23,6
Nedre Norrland	..	..	..	..	..	..	100	..	..
Övre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>									
1970	87,9	1,2	2,1	3,2	3,7	1,9	100	19,8	17,4
1968	85,6	3,3	3,4	—	4,5	3,2	100	33,6	49,4
1967	84,4	5,5	4,2	—	3,4	2,5	100	36,3	48,2

¹ Inkl Starke II

Acreages of grain by species

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

						Höstråg						
Prins	Pompe	Rang	Övriga sorter	Sort okänd	Summa	Kungs II	Petkus II	Värne	Otello	Övriga sorter	Sort okänd	Summa
2,8	45,5	—	1,0	1,8	100	92,9	0,4	—	—	—	6,7	100
5,0	43,1	—	2,7	0,6	100	87,9	—	—	—	—	12,1	100
—	68,3	—	0,4	2,6	100	99,9	0,1	—	—	—	—	100
0,3	53,8	—	2,9	4,0	100	93,5	3,4	0,2	0,1	1,7	1,1	100
5,2	14,1	—	6,5	20,6	100	..	..	..	..	..	..	100
..	..	..	..	..	100	60,1	29,7	0,6	—	—	9,6	100
2,9	35,7	5,0	5,4	6,1	100	25,2	55,1	17,2	0,1	0,2	2,2	100
..	..	..	..	..	100	7,5	60,3	23,3	—	2,0	6,9	100
0,5	25,1	6,8	2,7	2,6	100	18,1	77,0	1,8	—	1,6	1,5	100
—	57,6	6,0	2,8	0,4	100	35,2	63,0	0,6	—	—	1,2	100
2,4	27,0	41,0	3,5	2,3	100	57,6	33,8	2,8	0,1	0,3	5,4	100
0,5	77,7	—	3,9	0,5	100	85,6	—	6,5	7,9	—	—	100
12,9	21,1	—	6,2	22,0	100	..	..	..	..	..	..	100
14,2	35,7	—	9,5	12,3	100	81,8	5,3	—	—	—	12,9	100
0,6	68,9	—	1,1	4,9	100	93,6	0,2	—	—	—	6,2	100
..	..	..	..	..	100	85,2	2,1	—	—	4,1	8,6	100
0,7	60,1	—	2,3	1,3	100	91,7	—	—	—	—	8,3	100
3,7	41,5	—	0,6	—	100	90,5	—	—	—	—	9,5	100
..	..	..	..	..	100	..	..	..	..	..	..	100
..	..	..	..	..	100	..	..	..	..	..	..	100
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1,7	39,0	30,8	4,0	0,7	100	59,3	34,2	3,2	0,1	0,3	2,9	100
0,7	40,3	11,6	1,0	4,2	100	24,4	62,0	9,8	0,0	0,5	3,3	100
2,4	58,3	—	3,2	3,6	100	94,5	1,3	—	—	1,1	3,1	100
3,1	49,1	—	1,3	1,2	100	92,2	0,1	—	—	0,1	7,6	100
5,2	26,4	2,2	6,5	13,9	100	58,5	27,3	3,3	2,6	0,8	7,5	100
—	34,4	—	5,0	6,7	100	83,6	5,7	0,9	—	0,5	9,3	100
..	..	..	..	..	100	..	..	..	..	..	..	100
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2,4	43,8	10,9	2,8	2,9	100	59,8	30,9	4,3	0,2	0,5	4,3	100
6,7	3,6	—	3,3	3,4	100	60,4	29,8	3,7	—	1,0	5,1	100
7,6	—	—	4,5	3,4	100	58,9	28,7	4,1	—	0,5	7,8	100

Tabell 69 (forts) Spannmålsarealen fördelad på olika sorter år 1970. Procent

Område	Korn								
	Ingrid	Hellas	Sarla	Cilla	Birgitta	Arla	Foma	Mari	Edda II
<i>Län</i>									
Stockholms	69,9	8,1	12,6	—	2,3	1,3	1,3	—	1,3
Uppsala	81,3	3,3	6,1	0,3	2,9	0,5	1,8	0,2	0,4
Södermanlands	83,0	5,4	8,1	—	0,6	0,5	1,7	0,7	—
Östergötlands	64,6	6,3	11,3	0,7	0,8	1,1	1,2	2,0	9,4
Jönköpings	62,7	14,6	2,1	0,2	13,2	1,0	0,3	0,6	0,5
Kronobergs	68,8	2,8	4,3	2,9	10,6	0,5	—	—	0,4
Kalmar	70,1	4,4	5,0	3,1	3,2	0,7	0,5	1,2	0,7
Gotlands	82,0	3,4	1,7	1,4	2,2	5,4	—	1,2	—
Blekinge	67,2	3,3	9,0	8,6	2,3	1,9	—	1,0	—
Kristianstads	65,4	9,0	1,5	10,1	2,3	0,3	0,1	4,4	0,2
Malmöhus	43,5	15,4	1,9	15,1	1,6	0,5	—	10,8	0,2
Hallands	60,0	10,2	6,5	7,9	5,3	1,2	0,5	1,5	—
Göteborgs o Bohus	59,5	7,2	5,9	0,7	10,0	5,2	1,4	0,4	—
Älvsborgs	47,9	12,8	7,1	0,1	17,7	2,9	0,5	0,8	0,2
Skaraborgs	54,8	15,2	15,9	0,1	6,1	2,3	2,3	—	1,6
Värmlands	46,6	7,6	4,4	—	23,6	5,1	—	6,0	0,4
Örebro	53,4	8,9	15,8	—	12,3	1,4	3,8	1,3	1,0
Västmanlands	73,7	6,2	13,6	—	1,0	0,8	0,4	1,5	—
Kopparbergs	42,9	2,3	4,9	—	28,1	5,2	—	7,2	2,5
Gävleborgs	41,7	4,0	1,6	0,1	28,3	7,6	0,3	5,1	4,3
Västernorrlands	11,1	0,6	—	0,5	36,0	2,0	—	5,3	32,4
Jämtlands	—	—	0,6	—	17,3	3,0	—	19,6	39,8
Västerbottens	0,7	—	—	—	10,0	0,8	—	4,0	71,6
Norrbottnens	0,8	—	—	—	4,9	0,4	—	—	71,8
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	47,0	13,5	3,4	14,9	2,1	0,8	0,2	8,6	—
» mellanbygder	69,7	7,6	2,4	6,6	1,7	1,7	0,1	3,3	0,3
» norra slättbygder	54,8	12,8	14,0	0,4	5,4	2,2	1,5	0,7	4,6
Svealands slättbygder	72,2	6,4	10,5	0,0	4,4	0,8	1,3	1,1	0,4
Götalands skogsbygder	62,1	8,4	5,4	2,1	10,1	1,2	0,7	1,4	0,9
Mellersta Sveriges skogsbygder	54,6	4,9	5,6	0,0	19,0	4,2	1,3	4,0	0,7
Nedre Norrland	18,0	1,2	0,3	0,2	32,2	7,0	—	9,7	20,8
Övre Norrland	0,7	—	—	—	8,5	0,7	—	2,9	71,6
<i>Hela riket</i>									
1970	57,4	8,0	6,8	3,4	7,4	1,8	0,8	3,2	5,0
1968	64,8	0,4	0,4	—	8,4	3,6	2,7	3,6	5,7
1967	61,0	0,1	0,0	—	6,0	4,6	4,5	4,0	6,1

Havre												
Övriga sorter	Sort okänd	Summa	Sol II	Blenda	Condor	Linda	Sörbo	Titus	Selma	Övriga sorter	Sort okänd	Summa
1,8	1,4	100	55,6	4,8	18,5	3,5	5,0	3,0	1,9	4,0	3,7	100
1,4	1,8	100	63,9	4,0	12,9	1,3	2,6	2,4	4,2	6,0	2,7	100
0,0	—	100	76,3	0,2	6,9	1,2	1,3	6,6	2,2	4,5	0,8	100
2,4	0,2	100	44,5	5,8	16,2	10,8	4,6	4,3	8,8	4,3	0,7	100
1,4	3,4	100	6,9	18,0	7,1	24,4	23,4	11,4	3,0	3,0	2,8	100
6,2	3,5	100	14,4	11,5	7,6	16,5	14,7	13,9	7,3	10,8	3,3	100
9,1	2,0	100	20,8	11,1	8,1	27,0	6,0	5,9	4,2	14,0	2,9	100
0,9	1,8	100	2,0	18,2	23,4	11,5	4,1	4,4	3,5	19,7	13,2	100
4,5	2,2	100	6,3	14,5	11,4	6,9	20,2	7,0	19,8	11,5	2,4	100
6,2	0,5	100	7,1	6,5	17,6	7,1	38,6	2,2	14,1	5,5	1,3	100
8,9	2,1	100	4,3	3,7	21,3	3,1	28,3	1,5	24,6	11,8	1,4	100
5,7	1,2	100	19,5	3,8	19,1	4,8	24,9	1,1	21,4	5,0	0,4	100
3,1	6,6	100	33,8	9,0	13,8	7,5	18,0	4,0	2,7	6,4	4,8	100
3,0	7,0	100	29,7	4,0	7,6	9,4	23,0	10,5	2,4	6,9	6,5	100
0,4	1,3	100	39,7	4,0	12,2	7,3	20,2	3,3	7,5	4,3	1,5	100
5,2	1,1	100	13,5	8,0	28,4	1,9	21,6	14,4	2,9	6,3	3,0	100
1,9	0,2	100	44,5	3,6	19,1	2,7	8,9	5,8	4,4	9,8	1,2	100
2,5	0,3	100	65,4	1,3	13,5	2,5	4,5	3,2	5,2	4,0	0,4	100
4,4	2,5	100	14,2	12,2	14,9	4,4	8,9	24,8	1,6	16,7	2,3	100
0,8	6,2	100	0,2	8,4	4,9	—	1,7	56,5	1,1	24,1	3,1	100
9,6	2,5	100	—	—	—	—	2,7	63,9	—	14,1	19,3	100
16,7	3,0	100	—	—	—	—	—	82,9	—	15,0	2,1	100
12,1	0,8	100	1,6	2,2	—	—	—	51,7	0,1	39,9	4,5	100
17,4	4,7	100	—	—	—	—	—	55,0	—	26,6	18,4	100
7,5	2,0	100	10,9	1,9	20,1	4,4	27,3	1,2	26,0	7,1	1,1	100
5,8	0,8	100	3,2	11,4	15,0	12,3	25,2	3,0	13,0	14,4	2,5	100
1,7	1,9	100	40,4	4,0	12,5	7,1	17,0	4,0	7,8	4,5	2,7	100
2,1	0,8	100	60,1	2,7	14,7	2,0	5,5	4,4	3,7	5,4	1,5	100
4,7	3,0	100	21,6	10,4	10,8	15,0	18,7	8,4	5,1	7,3	2,7	100
2,8	2,9	100	31,5	7,0	16,1	6,5	11,8	13,6	2,5	8,4	2,6	100
6,8	3,8	100	0,4	3,4	1,3	0,2	0,3	65,6	0,4	24,7	3,7	100
13,7	1,9	100	1,2	1,6	—	—	—	53,1	0,1	36,2	7,8	100
4,4	1,8	100	38,5	5,1	13,5	6,6	13,4	7,1	6,7	6,9	2,2	100
8,5	1,9	100	32,8	12,6	17,6	8,0	7,4	6,8	—	13,1	1,7	100
12,1	1,6	100	36,6	19,3	19,4	7,1	2,7	2,7	—	10,1	2,1	100

Tabell 70 Spannmålsarealens fördelning efter skördesätt år 1970. Procent

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Område	Höstvete				Vårvete				Höstråg	
	Skörde- tröska	Bin- dare	Övriga skörde- sätt	Summa	Skörde- tröska	Bin- dare	Övriga skörde- sätt	Summa	Skörde- tröska	Bin- dare
<i>Län</i>										
Stockholms	99,2	0,8	—	100	99,4	0,6	—	100	99,4	0,6
Uppsala	99,9	0,1	—	100	96,9	3,1	—	100	100,0	—
Södermanlands	99,0	1,0	—	100	99,5	0,5	—	100	98,2	1,8
Östergötlands	99,4	0,6	—	100	96,3	3,7	—	100	97,7	2,3
Jönköpings	..	..	..	100	45,3	50,9	3,8	100	..	..
Kronobergs	..	..	..	100	..	..	..	100	80,7	15,1
Kalmar	98,6	1,3	0,1	100	69,3	28,0	2,7	100	97,8	1,6
Gotlands	99,8	0,2	—	100	..	..	..	100	99,3	0,7
Blekinge	100,0	—	—	100	99,6	0,4	—	100	99,5	—
Kristianstads	100,0	—	—	100	99,6	0,4	—	100	99,9	0,1
Malmöhus	99,6	0,4	—	100	100,0	—	—	100	100,0	—
Hallands	100,0	—	—	100	95,2	4,8	—	100	99,2	—
Göteborgs o Bohus	92,8	7,2	—	100	72,9	24,4	2,7	100	98,8	1,2
Älvsborgs	95,3	4,3	0,4	100	80,7	18,5	0,8	100	95,7	3,5
Skaraborgs	97,4	2,4	0,2	100	89,8	10,2	—	100	98,5	1,3
Värmlands	97,4	2,3	0,3	100	..	..	..	100	93,6	4,4
Örebro	99,7	0,3	0,0	100	96,2	3,8	—	100	99,4	0,2
Västmanlands	100,0	—	—	100	100,0	—	—	100	100,0	—
Kopparbergs	93,9	6,1	—	100	..	..	..	100	..	..
Gävleborgs	..	..	..	100	..	..	..	100	..	..
Västernorrlands	..	..	..	100	..	..	..	100	—	—
Jämtlands	—	—	—	—	..	..	..	100	—	—
Västerbottens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Norrbottens	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Produktionsområden</i>										
Götalands södra slättbygder	99,8	0,2	—	100	99,3	0,7	—	100	100,0	—
» mellanbygder	99,8	0,2	—	100	99,1	0,9	—	100	99,8	0,1
» norra slättbygder	98,6	1,4	—	100	96,2	3,8	—	100	98,2	1,7
Svealands slättbygder	99,5	0,5	—	100	98,6	1,4	—	100	99,3	0,6
Götalands skogsbygder	96,1	3,7	0,2	100	69,1	28,6	2,3	100	93,2	5,1
Mellersta Sveriges skogsbygder	95,1	3,4	1,5	100	78,8	17,6	3,6	100	96,6	2,7
Nedre Norrland	..	..	..	100	..	..	..	100	..	..
Övre Norrland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>										
1970	99,0	1,0	0,0	100	95,5	4,2	0,3	100	98,8	1,0
1969	98,4	1,6	0,0	100	96,0	3,6	0,4	100	97,5	2,3
1968	98,4	1,6	0,0	100	94,6	5,2	0,2	100	98,0	1,7
1967	97,3	2,7	0,0	100	92,3	7,1	0,6	100	95,7	3,6
1966	96,6	3,3	0,1	100	92,2	7,2	0,6	100	95,2	3,8

Distribution of grain acreages by method of harvesting

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

		Korn				Havre				Blandsäd			
Övriga skörde-sätt	Summa	Skörde-tröska	Bin-dare	Övriga skörde-sätt	Summa	Skörde-tröska	Bin-dare	Övriga skörde-sätt	Summa	Skörde-tröska	Bin-dare	Övriga skörde-sätt	Summa
—	100	99,8	0,1	0,1	100	96,0	4,0	—	100	80,7	19,1	0,2	100
—	100	99,7	0,3	—	100	99,4	0,6	—	100	83,4	16,6	—	100
—	100	99,7	0,2	0,1	100	91,4	8,6	—	100	71,3	25,5	3,2	100
—	100	98,8	0,9	0,3	100	90,7	9,1	0,2	100	58,7	39,8	1,5	100
..	100	97,0	2,5	0,5	100	64,5	33,8	1,7	100	54,1	37,2	8,7	100
4,2	100	99,3	0,4	0,3	100	74,1	23,4	2,5	100	61,9	34,0	4,1	100
0,6	100	98,0	1,3	0,7	100	83,4	15,2	1,4	100	67,9	26,1	6,0	100
—	100	99,6	0,2	0,2	100	98,7	1,3	—	100	..	..	..	100
0,5	100	98,5	0,5	1,0	100	90,2	1,3	8,5	100	83,1	7,4	9,5	100
0,0	100	99,2	0,8	0,0	100	96,4	3,2	0,4	100	79,4	20,2	0,4	100
—	100	99,4	0,6	—	100	99,4	0,6	—	100	81,3	18,7	—	100
0,8	100	99,8	0,2	—	100	94,0	5,5	0,5	100	79,4	19,5	1,1	100
—	100	97,1	2,4	0,5	100	82,7	15,8	1,5	100	68,1	29,2	2,7	100
0,8	100	98,4	1,4	0,2	100	80,1	18,8	1,1	100	61,9	34,8	3,3	100
0,2	100	99,0	0,9	0,1	100	85,5	13,9	0,6	100	70,8	29,2	—	100
2,0	100	99,4	0,6	0,0	100	89,0	10,0	1,0	100	..	..	..	100
0,4	100	99,2	0,8	—	100	95,7	4,2	0,1	100	..	..	..	100
—	100	100,0	—	—	100	98,8	1,2	—	100	96,1	3,9	—	100
..	100	99,2	0,7	0,1	100	94,9	4,8	0,3	100	..	..	..	100
..	100	97,2	2,8	—	100	85,2	14,6	0,2	100	67,0	33,0	—	100
—	—	89,2	8,2	2,6	100	83,9	13,3	2,8	100	54,0	41,0	5,0	100
—	—	73,4	23,0	3,6	100	72,8	25,6	1,6	100	..	..	..	100
—	—	81,3	17,6	1,1	100	92,7	1,8	5,5	100	85,1	13,2	1,7	100
—	—	95,0	4,5	0,5	100	95,2	4,0	0,8	100	..	..	..	100
—	100	99,9	0,1	—	100	98,6	1,4	—	100	86,9	13,1	—	100
0,1	100	99,1	0,7	0,2	100	98,3	1,0	0,7	100	82,2	17,5	0,3	100
0,1	100	99,2	0,7	0,1	100	88,1	11,5	0,4	100	78,7	21,1	0,2	100
0,1	100	99,8	0,2	—	100	95,9	4,1	0,0	100	83,7	15,9	0,4	100
1,7	100	97,7	1,9	0,4	100	77,2	20,9	1,9	100	59,0	36,4	4,6	100
0,7	100	98,9	1,0	0,1	100	86,9	12,8	0,3	100	67,8	26,9	5,3	100
..	100	90,2	8,4	1,4	100	83,7	15,4	0,9	100	58,4	38,4	3,2	100
—	—	84,5	14,4	1,1	100	93,5	2,3	4,2	100	81,2	17,4	1,4	100
0,2	100	98,1	1,7	0,2	100	89,6	9,8	0,6	100	72,8	25,0	2,2	100
0,2	100	97,5	2,3	0,2	100	88,4	10,9	0,7	100	70,4	28,3	1,3	100
0,3	100	96,8	2,9	0,3	100	84,4	15,0	0,6	100	63,1	34,9	2,0	100
0,7	100	95,2	4,3	0,5	100	77,4	21,7	0,9	100	54,1	43,7	2,2	100
1,0	100	94,1	5,3	0,6	100	74,5	24,3	1,2	100	51,3	46,2	2,5	100

7.13. Skördesättet för spannmål

SCB inhämtar årligen i samband med de objektiva skördeuppskattningarna (se s 118) uppgifter rörande skördesättet för spannmål. Undersökningen omfattar samtliga gårdar i huvudundersökningen.

Resultat

Skördesättet 1970 inom län, produktionsområden och hela riket redovisas grönvis i tab 70. Av tabellen framgår att spannmålen huvudsakligen skördades med skördetröska. Stora delar av arealerna havre och blandsäd skördades dock med bindare.

Övrig publicering

Resultaten från undersökningen av skördesättet för spannmål framläggs årligen i Statistiska meddelanden. Beträffande 1970 års undersökning hänvisas till nr J 1971:54 i denna serie.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i tab 70 fr o m år 1958.

7.14. Brödsädens kvalitet

I anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna (se s 118) utför SCB vissa undersökningar av brödsädens kvalitet. Undersökningarna är avsedda att ge såväl underlag för skördeskadeskyddets prisberäkningar (se s 166) som allmän information om skördens kvalitet.

Undersökningarnas genomförande

Kvalitetsuppgifterna erhålls dels från leveransbesked, dels genom analys av särskilt uttagna prov. På grundval av de förstnämnda uppgifterna görs bestämningar för den levererade brödsäden, medan de senare används för beräkningar avseende totalskörden.

Upplysningar om den levererade brödsäds-skörden insamlas från samtliga provyttegräddor där leverans skett före den 1 januari. Till grund för undersökningen ligger leveransbeskedens uppgifter om avräkningspriser, torkningskostnader och falltal.

Beträffande den totala skörden baseras undersökningarna på prov uttagna på ett

Tabell 71 Den levererade brödsädens fördelning på olika kvalitetsgrupper åren 1969–1971 i procent. Hela riket
Produced bread grain by quality groups

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Kvalitetsgrupp	Höstvete			Vårvete			Höstråg		
	1969	1970	1971	1969	1970	1971	1969	1970	1971
Ej inlösenbar brödsäd	0,3	0,1	0,0	0,1	0,2	—	0,1	0,1	0,0
Inlösenbar brödsäd	99,7	99,9	100,0	99,9	99,8	100,0	99,9	99,9	100,0
Därav avräknad till bottenpris på grund av låg volymvikt m m	0,6	0,6	0,5	0,6	6,2	0,5	0,1	0,5	0,8
» avräknad till bottenpris på grund av lågt falltal ¹	0,3	—	0,0	0,2	1,0	0,0	0,1	0,0	0,0
» med falltal i intervallen 80–180 (höstvete), 70–180 (vårvete) resp 80–150 (höstråg)	6,1	0,6	7,5	7,0	26,2	5,5	1,0	34,0	23,4
» med falltal över 180 (höstvete och vårvete) resp 150 (höstråg)	92,7	98,7	92,0	92,1	66,4	94,0	98,7	65,4	75,8

¹ Lägre än 80 (höstvete), 70 (vårvete) resp 80 (höstråg).

urval av provyttegårdar. Analyser av dessa prov utförs vid Cereallaboratoriet i Svalöv, varvid i första hand falltal, hektolitervikt och proteinhalt fastställs. Vidare bestäms genom analyserna brödsädens renhet.

Resultat

Av tab 71 framgår hur höstvet, vårvete och höstråg fördelar sig på olika kvalitetsgrupper åren 1969—1971. Vid grupperingen har nedre falltalsgränsen för vårvete satts till 70. Detta är nedre gränsen för kvalitetsvårvete, vilket utgör huvuddelen av vårvetet.

Övrig publicering

Uppgifter om den levererade brödsädens kvalitet 1971 återfinns i Statistiska meddelanden J 1972:16. Där lämnas även uppgifter om kvaliteten hos den totala skörden av brödsäd.

7.15. Arealer av vallfrö

Fram t o m 1968 erhöles årligen uppgifter om odlingen av olika vallfröslag genom en särskild vallfröinventering i oktober. Sedan 1969 inhämtas motsvarande uppgifter genom de objektiva skördeuppskattningarnas fältpersonal, som under senare delen av juli gör en förfrågan om vallfröarealen hos brukare av gård som ingår i huvudundersökningen. Uppgifter om den totala vallfröarealen erhålls sedan 1968 på grundval av uppgifter i lantbruksregistret.

Resultat

Odlingen av olika slag av vallfrö inom produktionsområden och hela riket 1971 framgår av tab 72. Det bör observeras att uppgifterna t o m 1968 inhämtades i oktober och därefter i slutet av juli, varför de inte är helt

Tabell 72 Arealer för skörd av vallfrö i hektar år 1971

Areas cultivated as ley for seeds

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Timotejfrö	Rödklöverfrö	Alsikeklöverfrö	Annat vallfrö	Summa vallfrö
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	104	382	—	1 260	1 746
» mellanbygder	85	488	33	306	912
» norra slättbygder	1 734	1 747	165	155	3 801
Svealands slättbygder	3 704	1 178	51	91	5 024
Götalands skogsbygder	712	663	44	1	1 420
Mellersta Sveriges skogsbygder	799	312	35	9	1 155
Nedre Norrland	844	59	—	—	903
Övre Norrland	541	29	6	5	581
<i>Hela riket</i>					
1971	8 523	4 858	334	1 827	15 542
1970	5 410	2 865	99	993	9 367
1969	4 610	2 580	290	1 780	9 260
1968 ¹	8 820	4 490	430	3 290	17 030
1967 ¹	10 850	6 380	1 530	4 310	23 070

¹ Enl jordbruksinventeringen i oktober.

Tabell 73 Arealen slåttervall fördelad på olika åldersgrupper år 1971. Procent
 Area of ley land distributed on different age groups

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
 Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Vallålder, år				
	1	2	3	Över 3	Summa
<i>Län</i>					
Stockholms	32,8	15,1	26,5	25,6	100
Uppsala	32,9	18,4	30,4	18,3	100
Södermanlands	32,2	15,6	32,1	20,1	100
Östergötlands	36,6	22,2	28,6	12,6	100
Jönköpings	20,5	23,9	27,3	28,3	100
Kronobergs	26,5	28,1	19,4	26,0	100
Kalmar	32,4	23,5	23,1	21,0	100
Gotlands	23,0	20,2	15,7	41,1	100
Blekinge	28,0	19,6	30,3	22,1	100
Kristianstads	30,1	32,6	19,9	17,4	100
Malmöhus	42,4	30,8	17,7	9,1	100
Hallands	38,9	31,5	15,0	14,6	100
Göteborgs o Bohus	23,9	26,4	23,3	26,4	100
Älvsborgs	27,9	30,6	25,1	16,4	100
Skaraborgs	32,6	25,9	24,7	16,8	100
Värmlands	20,7	24,3	31,0	24,0	100
Örebro	35,6	19,5	23,5	21,4	100
Västmanlands	27,4	23,3	34,9	14,4	100
Kopparbergs	19,3	33,0	25,0	22,7	100
Gävleborgs	26,5	26,8	27,1	19,6	100
Västernorrlands	26,1	21,5	24,5	27,9	100
Jämtlands	20,2	23,9	20,0	35,9	100
Västerbottens	24,2	29,2	22,8	23,8	100
Norrbottens	15,4	23,1	19,4	42,1	100
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	47,5	34,0	8,6	9,9	100
» mellanbygder	34,9	27,0	19,8	18,3	100
» norra slättbygder	35,3	26,7	24,7	13,3	100
Svealands slättbygder	31,2	18,8	30,0	20,0	100
Götalands skogsbygder	25,2	25,8	25,1	23,9	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	23,5	27,2	28,2	21,1	100
Nedre Norrland	24,0	24,6	23,8	27,6	100
Övre Norrland	20,6	26,4	21,5	31,5	100
<i>Hela riket</i>					
1971	27,8	25,4	24,3	22,5	100
1970	24,9	28,6	23,8	22,7	100
1969	28,3	29,0	23,2	19,5	100
1968	30,2	28,9	23,1	17,8	100
1967	28,3	31,9	22,1	17,7	100

Tabell 74 Biologisk första skörd från slåttervallar av olika ålder år 1971¹. Kilo-gram per hektar

Biological yield of hay from ley land of various ages

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Vallålder, år				
	1	2	3	Över 3	Samtliga
<i>Län</i>					
Stockholms	2 449	3 094	3 227	2 737	2 827
Uppsala	2 665	4 079	3 879	3 208	3 394
Södermanlands	3 072	3 826	3 869	3 679	3 567
Östergötlands	3 475	4 767	4 557	4 366	4 183
Jönköpings	5 100	5 635	5 243	4 577	5 119
Kronobergs	6 194	6 331	6 208	5 490	6 052
Kalmar	5 820	5 777	5 700	4 887	5 586
Gotlands	4 555	5 292	5 151	4 505	4 777
Blekinge	5 372	6 003	5 401	4 681	5 351
Kristianstads	5 687	5 388	5 088	4 640	5 288
Malmöhus	4 942	5 343	4 722	4 912	5 024
Hallands	4 459	5 499	5 707	4 554	4 987
Göteborgs o Bohus	3 973	5 490	5 155	4 434	4 771
Älvsborgs	4 637	5 452	5 194	4 556	5 013
Skaraborgs	4 656	5 336	5 440	4 432	4 988
Värmlands	3 977	4 849	4 214	4 052	4 280
Örebro	4 246	4 716	5 080	4 377	4 561
Västmanlands	2 695	4 423	4 023	3 813	3 723
Kopparbergs	3 743	4 881	3 649	3 236	3 980
Gävleborgs	4 081	4 096	3 833	3 089	3 822
Västernorrlands	3 663	4 402	4 024	3 088	3 750
Jämtlands	4 871	5 531	5 145	4 581	4 980
Västerbottens	3 535	3 171	3 224	2 802	3 183
Norrbottens	3 703	4 114	3 258	3 032	3 430
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slåttbygder	4 591	5 353	5 360	4 483	4 906
» mellanbygder	5 551	5 523	5 283	4 724	5 340
» norra slåttbygder	4 078	5 424	5 149	4 497	4 758
Svealands slåttbygder	3 094	4 229	4 036	3 686	3 708
Götalands skogsbygder	5 009	5 577	5 313	4 681	5 153
Mellersta Sveriges skogsbygder	4 012	4 794	4 239	3 856	4 256
Nedre Norrland	4 138	4 672	4 212	3 679	4 161
Övre Norrland	3 610	3 473	3 258	2 978	3 299
<i>Hela riket</i>					
1971	4 330	4 942	4 598	4 019	4 480
1970	3 920	4 640	4 270	3 720	4 160
1969	4 000	4 420	3 950	3 380	3 990
1968	4 880	5 230	4 610	3 930	4 750
1967	4 950	5 210	4 720	3 860	4 790

¹ Avser biologisk första skörd med 16,5% vattenhalt.

jämförbara med uppgifter om den totala vallfröarealen i juni som redovisas i tab 48. Full jämförbarhet kan inte heller föreligga mellan uppgifter om vallfröarealen t o m 1968 och därefter eftersom de som ovan nämnts erhållits genom olika undersökningar.

Övrig publicering

Resultaten från undersökningen av odlingen av vallfrö 1971 återfinns i Statistiska meddelanden J 1971:43.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i tab 72 fr o m år 1953.

7.16. Slåttervallarnas åldersfördelning och avkastning

Fortlöpande information om slåttervallarnas åldersfördelning och avkastning erhålls varje år sedan 1959 genom de objektiva skördeuppskattningarna (se s 118).

Resultat

I tab 73 och tab 74 redovisas vallarealens procentuella fördelning efter vallålder resp avkastningen (biologisk första skörd) från vallar av olika ålder. Av tabellerna framgår att vallåldern är lägre i södra Sverige än i norra och att tvåårsvallarna normalt ger den största avkastningen. Det framgår vidare att för hela riket har andelen äldre vallar ökat något.

Övrig publicering

Resultat från undersökningarna av vallarnas åldersfördelning och avkastning 1971 finns redovisade i Statistiska meddelanden J 1971: 60.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i tab 73 och 74 fr o m år 1959.

7.17. Höskördens botaniska sammansättning och kvalitet

I samband med de objektiva skördeuppskattningarna (se s 118) utförs årligen vissa undersökningar av höskördens kvalitet. Genom dessa erhålls information om dels skördens botaniska sammansättning, dels skördens fodervärde.

Undersökningarnas genomförande

För bestämning av höskördens *botaniska sammansättning* analyseras skörden från provtytor på de gårdar, som ingår i bärgningsförlustundersökningarna (se s 121). Analysen, som sker centralt vid SCBs skördestation, omfattar först en uppdelning av skörden på följande grupper.

Klöver
Lusern
Sådda gräs
Ej sådda gräs
Halvgräs
Örtartade ogräs

Härefter fastställs vikten för varje prov och grupp. De erhållna vikttalen omräknas till gemensam vattenhalt (torrsubstans) och används sedan för skattning av kvantiteten per hektar för respektive grupp.

Undersökningen av skördens *fodervärde* baseras på särskilda höprov, som också tas på de ovan nämnda gårdarna. De kemiska analyserna av dessa prov avser att bestämma halten protein, växttråd, socker samt aska och vatten.

Med ledning av analysresultaten erhålls en uppskattning av antalet foderenheter (fe/sk)

Tabell 75 Höskördens botaniska sammansättning år 1971

Botanical composition of the hay harvest

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Skördens fördelning på olika botaniska grupper, procent						Summa
	Klöver ¹	Lusern ²	Sådda gräs ³	Ej sådda gräs ⁴	Halv-gräs ⁵	Örtartade ogräs ⁶	
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	10,9	0,9	80,0	4,5	0,4	3,3	100
» mellanbygder	16,3	6,1	60,2	14,4	0,0	3,0	100
» norra slättbygder	15,2	0,0	54,9	24,6	1,1	4,2	100
Svealands slättbygder	19,9	2,2	58,6	12,8	0,1	6,4	100
Götalands skogsbygder	11,5	0,0	52,0	30,7	0,7	5,1	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	18,0	0,0	57,6	17,9	0,6	5,9	100
Nedre Norrland	7,3	—	56,8	20,9	0,5	14,5	100
Övre Norrland	2,7	—	40,2	37,1	4,7	15,3	100
<i>Hela riket</i>							
1971	12,6	0,9	55,1	23,5	0,9	7,0	100
1970	14,8	0,5	51,1	22,8	1,2	9,6	100
1969	19,2	0,4	54,9	17,2	1,0	7,3	100
1968	20,9	0,9	57,2	14,7	1,2	5,1	100
1967	23,9	0,5	51,8	14,9	0,9	8,0	100

¹ Rödklöver, alsikeklöver, vitklöver och vildväxande klöver. — ² Vanlig lusern och humlelusern. — ³ Timotej, ängssvingel, hundäxing, engelskt rajgräs, italienskt rajgräs, renlost, foderlost, ängskavle m fl. — ⁴ Kvickrot, krypven, kärrgröe, ängsgröe m fl. — ⁵ Tuvttåtel, kärrkavle och bladvass. — ⁶ T ex baldersbrå.

per kilogram hos undersökta prov. Dessa uppgifter används senare för beräkning av foderenhetsinnehållet hos den totala höskörden.

Som uttryck för fodervärdet 1971 har förutom foderenheterna även beräknats antalet megakalorier och smältbart råprotein per kilogram hö.

Resultat

I tab 75 redovisas uppgifter om höskördens botaniska sammansättning och i tab 76 ges upplysningar om skördens fodervärde. Av tab

75 framgår att andelen klöver minskat under senare år medan andelen ej sådda gräs ökat.

Övrig publicering

En separat redogörelse för undersökningarna av höskördens botaniska sammansättning och kvalitet har lämnats i Statistiska meddelanden J 1971:59.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i tab 75 och 76 fr o m år 1963 resp 1961.

Tabell 76 Höskördens fodervärde år 1971

Fodder value of the hay harvest

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker och skörd med 16,5 % vattenhalt
 Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land and a harvest of 16,5 % moisture content

Område	Råpro- tein, procent	Växt- tråd, procent	Aska, procent	Sock- erhalt, procent	Foder- enheter per kg hö	Mega- cal per kg hö	Smältbart råprotein gr/kg hö
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	8,4	27,9	4,8	7,9	0,47	1,809	50
» mellanbygder	8,6	27,1	4,8	9,2	0,49	1,836	53
» norra slättbygder	7,3	25,6	4,3	12,2	0,53	1,908	46
Svealands slättbygder	7,8	24,4	4,6	12,5	0,55	1,942	50
Götalands skogsbygder	7,4	26,5	4,5	11,4	0,51	1,870	46
Mellersta Sveriges skogsbygder	6,9	26,3	4,3	11,6	0,51	1,880	43
Nedre Norrland	6,8	26,5	4,6	11,7	0,51	1,867	42
Övre Norrland	7,3	25,9	4,8	11,0	0,53	1,886	45
<i>Hela riket</i>							
1971	7,5	26,2	4,5	11,2	0,52	1,876	46
1970	8,5	26,8	5,0	8,9	0,50	1,844	52
1969	8,7	25,4	—	9,4	0,53	—	—
1968	7,9	26,7	—	9,5	0,50	—	—
1967	7,9	25,8	—	—	0,52	—	—

7.18. Bärningsmetoder för slåttervall och potatis

I anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna (se s 118) inhämtas årligen uppgifter om bärningsmetoder för första skörd av slåttervall samt för potatis.

För slåttervall omfattar undersökningarna samtliga provytegårdar där vallodling förekommer och för potatis alla provytegårdar där potatisodlingen omfattar minst 0,13 hektar.

Resultat

Av tab 77 framgår att hässningen är den dominerande bärningsmetoden för slåttervall i de mindre storleksgrupperna. Även totalt sett

dominerar hässningen. Den under senare år framträdande minskningen av hässning och ökningen av torkning på slag har avstannat år 1970.

För bärning av potatis är samlingsupptagaren vanligast och har ytterligare befäst sin ställning vilket framgår av tab 78.

Övrig publicering

Resultaten från undersökningarna av bärningsmetoder för slåttervall och potatis år 1970 finns redovisade i Statistiska meddelanden J 1971:54. I denna finns en utförlig redovisning av bärningsmetoderna för slåttervall inom olika storleksgrupper och områden.

Tabell 77 Arealen slättervall fördelad efter olika bärgningsmetoder år 1970.
Procent

Area of ley land distributed by different methods of harvesting

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Hässi- ning	Krak- ning	Volm- ning	Tork- ning på slag	Skull- tork- ning	Ensile- ring	Annan metod	Ej till- vara- taget	Summa
<i>Län</i>									
Stockholms	25,5	0,5	10,4	46,9	10,5	6,2	—	—	100
Uppsala	24,2	—	4,7	48,6	14,4	7,5	0,6	0,0	100
Södermanlands	35,4	—	0,4	38,0	13,2	12,5	0,0	0,5	100
Östergötlands	23,4	3,3	0,4	40,2	17,0	15,4	0,3	—	100
Jönköpings	48,8	5,3	3,5	16,6	21,5	3,3	—	1,0	100
Kronobergs	62,9	6,2	2,2	16,6	4,5	6,6	—	1,0	100
Kalmar	13,5	21,9	16,3	30,8	7,5	9,4	0,2	0,4	100
Gotlands	—	—	5,3	89,6	1,6	3,5	—	—	100
Blekinge	19,9	13,6	7,8	50,6	2,6	5,5	—	—	100
Kristianstads	20,3	0,5	2,8	57,6	6,2	12,4	0,1	0,1	100
Malmöhus	3,3	—	7,1	63,6	7,3	18,1	0,6	—	100
Hallands	42,8	1,1	0,2	16,0	17,8	22,1	—	—	100
Göteborgs o Bohus	33,0	16,5	4,3	13,7	30,7	1,2	—	0,6	100
Älvsborgs	26,5	10,2	15,5	15,1	26,4	6,3	—	—	100
Skaraborgs	20,4	17,8	4,2	21,6	27,0	7,7	1,3	—	100
Värmlands	52,4	1,7	13,6	11,9	9,2	5,6	0,2	5,4	100
Örebro	46,7	0,6	0,1	32,3	11,3	7,9	0,0	1,1	100
Västmanlands	42,5	0,2	0,1	39,3	12,8	4,7	—	0,4	100
Kopparbergs	69,0	—	—	6,8	13,3	8,7	0,8	1,4	100
Gävleborgs	67,7	—	—	14,8	14,8	2,0	—	0,7	100
Västernorrlands	83,3	—	—	4,9	9,0	1,6	—	1,2	100
Jämtlands	76,9	—	—	3,1	6,4	9,9	0,6	3,1	100
Västerbottens	75,8	—	—	3,1	18,4	1,5	0,1	1,1	100
Norrbottnens	64,4	—	—	13,8	10,7	5,3	1,4	4,4	100
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	15,0	0,9	2,5	43,6	16,4	21,4	0,2	—	100
» mellanbygder	4,6	1,7	12,7	64,6	5,5	10,5	0,3	0,1	100
» norra slättbygder	16,5	17,6	4,8	23,0	26,3	10,8	1,0	—	100
Svealands slättbygder	33,9	0,7	5,3	38,1	11,7	8,6	0,2	1,5	100
Götalands skogsbygder	38,8	9,0	4,9	23,0	16,7	7,1	0,0	0,5	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	53,0	1,3	8,2	16,9	13,2	5,5	0,3	1,6	100
Nedre Norrland	76,9	—	—	6,4	10,3	4,4	0,2	1,8	100
Övre Norrland	72,8	—	—	6,7	14,9	2,8	0,5	2,3	100
<i>Storleksgrupper, hektar åker</i>									
2,1—10,0	66,9	5,9	6,2	14,3	3,4	0,9	0,2	2,2	100
10,1—20,0	50,2	6,5	5,8	21,5	11,0	4,3	0,2	0,5	100
20,1—50,0	28,2	4,1	3,7	33,2	20,9	9,1	0,2	0,6	100
Över 50,0	10,2	1,1	1,7	34,3	29,5	22,0	0,7	0,5	100
<i>Hela riket</i>									
1970	42,2	4,8	4,6	25,0	14,6	7,5	0,3	1,0	100
1969	41,8	5,7	5,5	26,6	11,5	8,2	0,2	0,5	100
1968	50,8	6,9	5,7	18,4	9,4	8,3	0,1	0,4	100
1967	55,8	7,5	6,3	13,8	7,6	7,9	0,4	0,7	100
1966	58,7	7,6	7,1	12,5	4,9	8,2	0,3	0,7	100

Tabell 78 Arealen mat- resp fabrikspotatis fördelad efter olika bärgningsmetoder år 1970. Procent

Areas of table potatoes and potatoes for processing distributed by different methods of harvesting

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker och minst 0,13 hektar potatis

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land and at least 0,13 hectares of potatoes

Område	Matpotatis						Fabrikspotatis					
	Hand-upptagning	Kast-hjuls-maskin	Sållmatte-upptagare	Samlings-upptagare	Annan upptagare	Summa	Hand-upptagning	Kast-hjuls-maskin	Sållmatte-upptagare	Samlings-upptagare	Annan upptagare	Summa
<i>Län</i>												
Stockholms	13,5	2,0	36,9	47,6	—	100	—	—	—	—	—	—
Uppsala	8,4	5,5	17,7	68,4	—	100	—	—	—	—	—	—
Södermanlands	13,4	12,5	35,1	39,0	—	100	—	—	—	—	—	—
Östergötlands	6,3	1,5	9,6	81,7	0,9	100	..	..	..	..	..	100
Jönköpings	15,1	23,5	22,4	39,0	—	100	..	..	..	..	..	100
Kronobergs	16,8	22,2	34,1	26,9	—	100	..	..	..	..	..	100
Kalmar	7,9	8,2	16,8	67,1	—	100	..	..	..	..	..	100
Gotlands	6,3	2,8	5,1	85,8	—	100	—	—	—	—	—	—
Blekinge	10,3	32,9	27,3	29,5	—	100	2,1	7,1	18,1	72,2	0,5	100
Kristianstads	2,2	13,2	13,8	70,8	—	100	0,1	3,6	15,4	80,4	0,5	100
Malmöhus	0,7	2,2	19,1	77,9	0,1	100	—	3,2	15,6	81,2	—	100
Hallands	1,1	4,3	9,7	84,9	—	100	..	..	..	..	..	100
Göteborgs o Bohus	7,0	52,9	32,6	7,5	—	100	—	—	—	—	—	—
Älvsborgs	4,8	38,5	22,9	33,8	—	100	..	..	..	..	..	100
Skaraborgs	0,9	6,7	13,7	77,9	0,8	100	..	..	..	..	..	100
Värmlands	1,7	12,9	8,8	75,3	1,3	100	—	—	—	—	—	—
Örebro	6,6	10,4	23,1	59,9	—	100	..	..	..	..	..	100
Västmanlands	..	..	..	..	..	100	—	—	—	—	—	—
Kopparbergs	3,5	6,6	21,7	68,2	—	100	—	—	—	—	—	—
Gävleborgs	8,0	21,3	22,0	48,7	—	100	—	—	—	—	—	—
Västernorrlands	12,7	43,3	8,2	35,8	—	100	—	—	—	—	—	—
Jämtlands	4,9	23,5	54,4	16,8	0,4	100	—	—	—	—	—	—
Västerbottens	7,6	12,2	5,6	74,4	0,2	100	—	—	—	—	—	—
Norrbottens	9,8	3,7	18,9	67,6	—	100	—	—	—	—	—	—
<i>Produktionsområden</i>												
Götalands södra slättbygder	0,7	2,1	8,9	88,2	0,1	100	0,5	—	3,1	96,4	—	100
Götalands mellanbygder	1,6	5,1	18,6	74,7	—	100	0,9	2,7	17,5	78,3	0,6	100
Götalands norra slättbygder	2,2	5,8	7,8	83,4	0,8	100	..	..	..	..	..	100
Svealands slättbygder	8,3	6,0	25,9	59,3	0,5	100	..	..	..	..	..	100
Götalands skogsbygder	11,0	26,7	25,6	36,7	—	100	1,0	17,5	21,6	59,9	—	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	4,8	12,5	17,9	64,3	0,5	100	—	—	—	—	—	—
Nedre Norrland	8,1	30,9	23,7	37,2	0,1	100	—	—	—	—	—	—
Övre Norrland	9,4	8,3	13,0	69,2	0,1	100	—	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>												
1970	5,4	12,0	17,9	64,5	0,2	100	0,9	4,7	16,6	77,4	0,4	100
1969	6,2	14,7	20,4	58,5	0,2	100	0,8	5,8	16,2	77,2	—	100
1968	7,0	17,1	24,9	50,9	0,1	100	0,5	12,6	20,7	65,6	0,6	100
1967	9,3	20,1	31,1	39,5	0,0	100	1,0	12,3	24,6	62,1	—	100
1966	10,8	19,9	32,5	36,8	0,0	100	1,7	21,0	22,6	53,9	0,8	100

**Tabell 79 Arealen matpotatis fördelad på olika sorter
år 1969. Procent**

Area of table potatoes distributed on different kinds

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område	Bintje	King Edward	Magnum Bonum	Up to date	Majestic	British Queen	Eigen- heimer	Mandel, gul	Aquila	Elsa	Vit drott- ning	Övriga sorter	Sort okänd el. uppg. sakn.	Summa
<i>Län</i>														
Stockholms	13,2	1,5	35,4	—	—	—	—	—	—	0,1	46,1	2,0	1,7	100
Uppsala	63,3	3,5	26,9	0,5	—	0,6	—	—	0,2	—	1,8	1,0	2,2	100
Södermanlands	27,2	29,1	27,4	—	—	—	—	—	—	0,2	9,3	4,6	2,2	100
Östergötlands	24,0	16,1	54,8	1,7	0,2	0,2	—	—	0,8	0,2	1,1	0,7	0,2	100
Jönköpings	24,3	13,1	45,0	1,3	0,1	—	—	0,2	3,5	0,4	—	11,2	0,9	100
Kronobergs	23,4	58,8	1,2	2,4	0,7	—	—	—	6,7	0,2	—	4,2	2,4	100
Kalmar	71,7	2,2	9,8	9,9	0,2	—	—	0,1	0,7	3,1	—	1,3	1,0	100
Gotlands	87,5	—	0,1	5,2	—	—	—	—	—	—	—	—	7,2	100
Blekinge	15,5	25,2	—	6,5	0,4	—	—	—	7,6	34,8	—	3,7	6,3	100
Kristianstads	67,3	18,0	2,7	0,8	1,1	—	—	—	2,1	1,2	—	6,6	0,2	100
Malmöhus	83,8	0,4	0,2	—	—	—	—	—	—	0,1	—	5,2	10,3	100
Hallands	45,9	49,0	—	—	1,2	—	—	—	1,4	—	—	2,4	0,1	100
Göteborgs o Bohus	4,8	71,1	4,1	—	4,3	—	—	—	8,2	—	—	6,4	1,1	100
Älvsborgs	0,1	64,4	2,1	0,4	—	0,8	—	—	4,9	—	—	27,3	—	100
Skaraborgs	48,0	22,7	24,5	2,2	—	—	—	—	0,1	—	—	1,9	0,6	100
Värmlands	21,4	27,0	12,9	0,9	0,1	33,2	—	—	0,9	—	—	2,0	1,6	100
Örebro	44,4	18,7	32,8	0,3	0,3	1,0	—	—	1,2	—	0,2	0,2	0,9	100
Västmanlands	11,3	10,4	68,9	—	—	—	—	—	—	4,7	—	4,7	—	100
Kopparbergs	33,4	38,1	20,7	—	—	2,4	—	1,7	0,6	0,7	—	0,1	2,3	100
Gävleborgs	25,4	12,3	31,8	9,6	—	0,3	—	6,5	0,1	2,4	—	1,6	10,0	100
Västernorrlands	53,0	31,6	6,9	0,4	—	—	0,8	4,4	—	—	—	0,4	2,5	100
Jämtlands	59,1	5,0	1,2	—	—	—	1,5	9,5	—	—	—	17,5	6,2	100
Västerbottens	57,1	0,5	—	—	—	—	0,4	39,0	—	—	—	0,3	2,7	100
Norrbottnens	50,7	0,4	—	—	—	—	2,4	46,5	—	—	—	—	—	100
<i>Produktionsområden</i>														
Götalands södra slättbygder	73,9	23,8	0,1	—	0,7	—	—	—	0,2	0,0	—	0,2	1,1	100
» mellanbygder	74,8	6,5	1,1	0,8	0,2	—	—	—	0,9	4,2	—	4,2	7,3	100
» norra slättbygder	40,3	23,3	33,5	0,8	—	—	—	—	0,3	0,1	0,5	0,7	0,5	100
Svealands slättbygder	39,3	14,0	27,2	0,4	0,1	0,6	—	—	0,5	0,1	14,4	1,8	1,6	100
Götalands skogsbygder	24,1	33,0	15,6	5,8	0,8	0,1	—	0,0	4,5	2,0	0,0	11,6	2,5	100
Mellersta Sveriges skogsbygder	21,2	26,1	35,6	3,8	—	9,3	—	—	0,4	1,3	—	0,7	1,6	100
Nedre Norrland	46,6	23,4	9,2	0,2	—	—	4,8	6,4	0,2	—	—	3,4	5,8	100
Övre Norrland	54,4	0,5	0,1	—	—	—	0,9	41,0	—	—	—	1,1	2,0	100
<i>Hela riket</i>														
1969 ¹	50,5	19,8	12,3	1,8	0,4	0,9	0,1	2,7	1,3	1,5	1,4	4,1	3,2	100
1966 ²	40,8	20,2	11,5	3,1	1,2	2,3	0,3	4,4	3,3	2,1	..	7,4	3,4	100
1965 ²	32,3	22,2	12,9	3,3	1,2	1,8	0,5	5,9			14,6		5,3	100

¹ Avser odlingar om minst 0,13 hektar. — ² Avser odlingar om minst 0,05 hektar.

7.19. Arealen av olika matpotatis-sorter

SCB företog i samband med de objektiva skördeuppskattningarna 1969 (se s 118) undersökningar av hur odlingen av matpotatis var fördelad på olika sorter. Undersökningarna omfattade inte s k tidig potatis.

Resultat

Matpotatisarealens fördelning 1969 på olika sorter inom län, produktionsområden och hela riket framgår av *tab 79*. Undersökningen visade att sorterna Bintje, King Edward och Magnum Bonum dominerade kraftigt och att de tillsammans odlades på drygt 80 % av den samlade matpotatisarealen.

Övrig publicering

Detaljuppgifter om matpotatisarealens fördelning på olika sorter 1969 finns publicerade i Statistiska meddelanden J 1970:17. Resultat från undersökningarna 1965 och 1966 återfinns i samma serie, nr J 1965:36 resp 1967:9.

7.20. Skörd av potatis samt potatisarealens fördelning

I anslutning till de objektiva skördeuppskattningarna (se s 118) utförs en särskild bearbetning med syfte att belysa potatisarealens fördelning med hänsyn till odlingarnas storlek samt avkastningen inom olika storleksgrupper. I bearbetningen ingår i princip alla provytgårdar med en potatisareal om minst 0,13 hektar.

Resultat

Den procentuella fördelningen inom produktionsområden åren 1969 och 1970 av arealen mat- resp fabrikspotatis på odlingar av olika storlek framgår av *tab 80*. Av tabellen kan utläsas att odlingarna genomsnittligt var större i södra Sverige än i norra samt att andelen odlingar i den största storleksgruppen ökade mellan 1969 och 1970.

I *tab 81* redovisas skörd per hektar inom olika storleksgrupper. Av tabellen framgår att avkastningen per hektar ökar med odlingens storlek.

De angivna skördesiffrorna avser biologisk skörd utan reduktion för stora och små eller skadade knölar. Eftersom spillet kan variera mellan odlingar av olika storlek är det möjligt att skillnaderna i fråga om bärgad skörd avviker från de här redovisade.

Övrig publicering

Resultaten från undersökningarna av areal och avkastning av potatis avseende åren 1969 och 1970 har redovisats i Statistiska meddelanden J 1971:29.

Tabell 80 Arealen mat- resp fabrikspotatis fördelad efter odlingens storlek åren 1969 och 1970. Procent

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Areas of table potatoes and potatoes for processing distributed by size of cultivations

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; år	Matpotatis						Fabrikspotatis					
	Storleksgrupp, hektar						Storleksgrupp, hektar					
	0,13 – 0,3	0,4 – 0,8	0,9 – 1,5	1,6 – 3,0	Över 3,0	Summa	0,13 – 0,3	0,4 – 0,8	0,9 – 1,5	1,6 – 3,0	Över 3,0	Summa
<i>Produktionsområden</i>												
Götalands södra slättbygder												
1970	0,7	3,4	7,9	13,2	74,8	100	—	2,6	10,5	11,5	75,4	100
1969	1,5	4,7	10,6	17,2	66,0	100	—	14,5	8,8	29,9	46,8	100
Götalands mellanbygder												
1970	3,9	9,4	11,8	14,8	60,1	100	0,8	3,1	6,8	16,1	73,2	100
1969	4,7	11,2	16,8	17,6	49,7	100	0,8	2,8	9,4	19,9	67,1	100
Götalands norra slättbygder												
1970	4,0	4,3	7,7	5,4	78,6	100	..	..	..	..	..	100
1969	6,0	4,5	5,9	7,2	76,4	100	..	..	..	..	..	100
Svealands slättbygder												
1970	9,5	10,0	7,8	13,4	59,3	100	..	..	..	..	..	100
1969	9,2	13,2	10,9	9,6	57,1	100	..	..	..	..	..	100
Götalands skogsbygder												
1970	28,2	20,3	13,4	10,8	27,3	100	4,7	8,9	17,5	18,1	50,8	100
1969	29,2	22,4	12,0	9,4	27,0	100	6,9	11,6	21,4	24,5	35,6	100
Mellersta Sveriges skogsbygder												
1970	12,8	12,1	7,1	17,3	50,7	100	—	—	—	—	—	—
1969	16,5	15,1	11,3	11,5	45,6	100	—	—	—	—	—	—
Nedre Norrland												
1970	31,2	16,0	11,2	10,2	31,4	100	—	—	—	—	—	—
1969	43,0	17,0	10,1	10,7	19,2	100	—	—	—	—	—	—
Övre Norrland												
1970	13,4	3,3	1,9	17,9	63,5	100	—	—	—	—	—	—
1969	28,1	7,7	14,7	8,7	40,8	100	—	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>												
1970	12,2	10,3	9,4	12,7	55,4	100	1,3	3,9	8,6	15,7	70,5	100
1969	14,5	12,4	12,1	12,7	48,3	100	1,8	5,2	11,4	21,3	60,3	100
1968	15,7	13,4	12,6	11,3	47,0	100	1,7	3,5	8,2	20,8	65,8	100
1967	17,4	13,6	11,1	14,4	43,5	100	1,8	3,1	10,4	17,8	66,9	100
1966	19,9	15,5	11,0	14,6	39,0	100	2,4	6,4	13,8	21,3	56,1	100

Tabell 81 Biologisk skörd av mat- resp fabrikspotatis vid odlingar av olika storlek åren 1969 och 1970. Kilogram per hektar

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Biological yield of table potatoes and potatoes for processing on cultivation in different size groups

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; år	Matpotatis						Fabrikspotatis					
	Storleksgrupp, hektar						Storleksgrupp, hektar					
	0,13 – 0,3	0,4 – 0,8	0,9 – 1,5	1,6 – 3,0	Över 3,0	Samtliga	0,13 – 0,3	0,4 – 0,8	0,9 – 1,5	1,6 – 3,0	Över 3,0	Samtliga
<i>Produktionsområden</i>												
Götalands södra slättbygder												
1970	34 160	36 260	31 340	38 450	37 290	36 940	—	..	39 490	34 650	35 790	
1969	26 880	21 780	26 730	24 210	25 190	25 050	—	..	24 420	25 260	23 450	
Götalands mellanbygder												
1970	25 950	31 630	33 680	36 280	39 930	37 340	..	34 220	32 280	35 070	36 810	36 020
1969	15 720	18 240	21 640	22 880	24 530	22 640	..	21 280	20 760	20 690	22 130	21 340
Götalands norra slättbygder												
1970	31 650	33 180	37 480	35 080	37 850	37 220	..	..	..	..	..	..
1969	19 380	17 630	18 670		22 850	21 860	..	..	..	..	..	..
Svealands slättbygder												
1970	22 750	25 250	22 630	23 670	28 590	26 570	..	..	..	..	..	..
1969	16 150	16 840	15 840	18 740	23 940	20 910	..	..	..	..	..	..
Götalands skogsbygder												
1970	29 700	31 440	31 350	35 240	36 300	32 670	32 320	33 680	29 240	36 610	36 910	35 080
1969	20 890	19 830	25 360	26 450	24 380	22 650	23 490	23 590	24 100	23 510	24 460	23 860
Mellersta Sveriges skogsbygder												
1970	27 720	23 500	27 660	27 010	31 990	29 170	—	—	—	—	—	—
1969	20 100	20 560	24 140	21 890	20 480	21 000	—	—	—	—	—	—
Nedre Norrland												
1970	24 520	24 950	28 920	26 260	28 290	26 490	—	—	—	—	—	—
1969	20 730	22 620	23 980	23 700		22 270	—	—	—	—	—	—
Övre Norrland												
1970	26 140	28 810	32 150	22 160		27 960	—	—	—	—	—	—
1969	20 050	17 900	23 700	25 170		22 960	—	—	—	—	—	—
<i>Hela riket</i>												
1970	27 600	29 680	31 260	31 970	35 430	33 060	27 890	34 540	32 050	35 780	36 530	35 840
1969	20 120	19 520	22 890	23 450	24 150	22 750	22 090	21 820	21 900	21 930	22 600	21 930
1968	25 640	29 950	30 870	30 490	32 150	30 480	30 340	34 360	34 020	34 210	34 400	34 270
1967	26 320	28 070	29 320	32 500	33 080	30 690	28 550	29 950	32 240	32 120	33 170	32 710
1966	26 410	27 220	31 270	31 470	33 900	31 010	28 760	24 860	26 910	28 070	29 250	28 530

7.21. Så- och skördetidpunkter, växtperiodens längd samt skördeavkastning efter såtidpunkt

I samband med de objektiva skördeuppskattningarna (se s 118) inhämtar SCB sedan 1966 uppgifter om tidpunkten för sådd och skörd av olika grödor. På grundval av dessa uppgifter görs även vissa bearbetningar som avser att belysa dels tidsperioden mellan sådd och skörd (växtperioden), dels skördeavkastningen på arealer med olika såtidpunkt.

Undersökningarnas genomförande

Uppgifter om så- och skördetidpunkter inhämtas från samtliga brukningsenheter som ingår i huvudundersökningen.

Såtdagsundersökningen 1970 omfattade höstvet, höstråg, höstraps, höstrybs, vårvete, korn, havre, blandsäd, matpotatis och fabrikspotatis. Undersökningen av skördetidpunkter omfattade förutom ovan nämnda grödor, med undantag av höstraps och höstrybs, även slättervall.

Tidsuppgifterna inhämtas hos jordbrukarna dels vid utläggningen av provytor, dels kort tid efter skörden.

Uppgifterna grupperas på ett tiotal tidsperioder (vanligen omfattande en vecka) som avpassats för de olika grödorna. Den areal som besåts resp skördats under angivna perioder skattas för de olika grödorna, varefter den totala arealens procentuella fördelning på de olika tidsperioderna beräknas. Som ett sammanfattande uttryck för så- och skördetidpunkten görs en approximativ beräkning av mediantidpunkten, dvs den tidpunkt då hälften av arealen var sådd resp skördad.

Uppgifterna för så- och skördetidpunkten bearbetas för grödorna vårvete, korn, havre och blandsäd även med avseende på växtperiodens längd. Därvid beräknas först, för varje brukningsenhet i undersökningen, tidsperioden mellan sådd och skörd på provyte-

fältet för respektive gröda. De sålunda erhållna tidsperioderna klassificeras dels efter längd (antal dagar), dels efter såtidpunkt. För olika grödor skattas den genomsnittliga längden av växtperioden primärt för skördeuppskattningsområden vilka sedan sammanvägs till större områden. På liknande sätt beräknas dels den totala grödarealens fördelning på olika växtperiodslängder, dels den biologiska skörden per hektar för de arealer som hänförs till de olika såtidsperioderna.

Resultat

I *tab 82—83* redovisas mediantidpunkterna för sådd resp skörd av de olika grödorna inom produktionsområden åren 1967—1970 och för hela riket.

Av *tab 82* framgår att tidpunkten för vårsådden varierar betydligt mellan olika områden. Sålunda var t ex hälften av arealen fodersäd i södra Götaland sådd drygt tre veckor tidigare än i övre Norrland 1970. För riket som helhet var halva vårsådden utförd cirka en vecka tidigare än 1969, medan den i södra Götaland var cirka två veckor senare än föregående år.

För slättervall var enligt *tab 83* skillnaden i skördetidpunkt 1970 mellan södra Götaland och norra Sverige cirka en månad. Uppgifter om den genomsnittliga växtperioden åren 1966—1970 samt arealens fördelning på olika växtperioder år 1970 återfinns i *tab 84* för produktionsområden och hela riket. Det bör observeras att med växtperiod avses här tiden mellan sådd och skörd.

I *tab 85* redovisas vissa resultat för produktionsområden och hela riket från undersökningen av avkastningen på arealer med olika såtidpunkt. Det framgår av tabellen att avkastningen för undersökta grödor i allmänhet är lägre på senare sådda arealer. Undantag utgör år 1970 potatis, där de största skördarna redovisas för arealer där potatis satts vid mitten av sättningsperioden. Redovisade

Tabell 82 Mediantidpunkt¹ för sådd av spannmål och sättning av potatis åren 1967–1970

Median date for grain sowing and potato setting

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Produktionsområde; år	Höst-vete	Höst-råg	Vårvete	Korn	Havre	Bland-säd	Mat-potatis	Fabriks-potatis
<i>Götalands södra slättbygder</i>								
1970	23/9	23/9	7/5	7/5	10/5	11/5	12/5	15/5
1969	21/9	20/9	19/4	22/4	29/4	1/5	30/4	7/5
1968	21/9	21/9	20/4	14/4	22/4	19/4	26/4	25/4
1967	..	..	18/4	20/4	27/4	27/4	27/4	5/5
<i>Götalands mellanbygder</i>								
1970	26/9	23/9	8/5	12/5	14/5	14/5	20/5	23/5
1969	23/9	22/9	30/4	7/5	7/5	7/5	17/5	19/5
1968	23/9	22/9	26/4	22/4	24/4	20/4	4/5	8/5
1967	..	..	24/4	27/4	28/4	28/4	6/5	7/5
<i>Götalands norra slättbygder</i>								
1970	21/9	14/9	8/5	12/5	13/5	13/5	21/5	..
1969	17/9	11/9	27/5	28/5	28/5	28/5	29/5	..
1968	16/9	9/9	30/4	26/4	28/4	27/4	2/5	..
1967	..	..	28/4	8/5	9/5	10/5	15/5	..
<i>Svealands slättbygder</i>								
1970	12/9	6/9	11/5	13/5	13/5	14/5	24/5	..
1969	10/9	6/9	8/5	17/5	18/5	16/5	27/5	..
1968	10/9	3/9	1/5	27/4	27/4	29/4	16/5	..
1967	..	..	29/4	12/5	12/5	11/5	29/5	..
<i>Götalands skogsbygder</i>								
1970	20/9	21/9	13/5	14/5	14/5	15/5	20/5	21/5
1969	19/9	21/9	28/5	27/5	27/5	26/5	25/5	23/5
1968	18/9	21/9	5/5	30/4	2/5	3/5	8/5	9/5
1967	..	..	30/4	7/5	9/5	9/5	10/5	9/5
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>								
1970	12/9	13/9	11/5	20/5	16/5	16/5	22/5	—
1969	11/9	12/9	22/5	25/5	25/5	26/5	26/5	—
1968	6/9	8/9	4/5	19/5	8/5	6/5	19/5	..
1967	..	..	13/5	23/5	21/5	21/5	17/5	—
<i>Nedre Norrland</i>								
1970	..	..	..	31/5	28/5	2/6	1/6	—
1969	..	..	..	29/5	28/5	31/5	1/6	—
1968	..	..	..	29/5	21/5	29/5	30/5	—
1967	..	..	..	3/6	31/5	3/6	4/6	—
<i>Övre Norrland</i>								
1970	—	—	—	2/6	2/6	1/6	4/6	—
1969	—	—	—	1/6	29/5	2/6	3/6	..
1968	—	—	—	31/5	12/6	31/5	3/6	—
1967	..	..	—	5/6	..	6/6	3/6	—
<i>Hela riket</i>								
1970	20/9	19/9	8/5	14/5	14/5	15/5	21/5	22/5
1969	16/9	16/9	5/5	21/5	24/5	23/5	23/5	20/5
1968	16/9	15/9	28/4	27/4	29/4	1/5	8/5	7/5
1967	..	..	26/4	8/5	10/5	9/5	11/5	8/5

¹ Avser den tidpunkt då hälften av arealen blivit sådd.

Tabell 83 Mediantidpunkt¹ för skörd av spannmål, slåttervall och potatis åren 1967–1970

Median date for harvesting grain, hay on ley and potatoes

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Produktionsområde; år	Höst-vete	Höst-råg	Vårvete	Korn	Havre	Bland-säd	Slåtter-vall ²	Mat-potatis	Fabriks-potatis
<i>Götalands södra slätt-bygder</i>									
1970	27/8	16/8	14/9	28/8	18/9	16/9	17/6	29/9	12/10
1969	24/8	7/8	1/9	13/8	24/8	19/8	16/6	20/9	7/10
1968	26/8	7/8	29/8	11/8	29/8	24/8	14/6	17/9	29/9
1967	26/8	10/8	27/8	17/8	26/8	21/8	12/6	20/9	9/10
<i>Götalands mellan-bygder</i>									
1970	30/8	22/8	22/9	3/9	17/9	15/9	23/6	1/10	10/10
1969	20/8	7/8	4/9	18/8	26/8	19/8	20/6	25/9	7/10
1968	25/8	9/8	2/9	18/8	1/9	24/8	17/6	23/9	25/9
1967	25/8	10/8	29/8	20/8	26/8	20/8	18/6	1/10	6/10
<i>Götalands norra slätt-bygder</i>									
1970	27/8	25/8	20/9	22/9	21/9	18/9	27/6	30/9	..
1969	18/8	13/8	7/9	5/9	3/9	4/9	27/6	29/9	..
1968	25/8	9/8	1/9	28/8	31/8	30/8	27/6	24/9	..
1967	30/8	24/8	10/9	1/9	10/9	7/9	27/6	28/9	..
<i>Svealands slättbygder</i>									
1970	26/8	21/8	22/9	27/9	20/9	23/9	28/6	22/9	..
1969	16/8	10/8	31/8	2/9	25/8	26/8	28/6	24/9	..
1968	25/8	15/8	2/9	31/8	2/9	1/9	27/6	22/9	..
1967	28/8	19/8	13/9	10/9	12/9	8/9	27/6	3/10	..
<i>Götalands skogsbygder</i>									
1970	2/9	28/8	24/9	20/9	24/9	23/9	29/6	1/10	7/10
1969	24/8	16/8	7/9	5/9	5/9	3/9	28/6	3/10	6/10
1968	26/8	17/8	5/9	30/8	5/9	2/9	29/6	25/9	24/9
1967	30/8	23/8	11/9	31/8	11/9	5/9	30/6	3/10	7/10
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>									
1970	29/8	27/8	24/9	26/9	25/9	25/9	5/7	20/9	—
1969	17/8	15/8	9/9	7/9	3/9	4/9	4/7	22/9	—
1968	26/8	19/8	8/9	13/9	7/9	8/9	4/7	20/9	..
1967	3/9	27/8	18/9	16/9	17/9	12/9	6/7	24/9	—
<i>Nedre Norrland</i>									
1970	..	..	..	27/9	28/9	22/9	15/7	22/9	—
1969	..	..	..	9/9	10/9	6/9	16/7	20/9	—
1968	..	..	..	14/9	16/9	6/9	11/7	22/9	—
1967	..	..	..	20/9	19/9	21/9	16/7	23/9	—
<i>Övre Norrland</i>									
1970	—	—	—	7/9	24/9	9/9	15/7	15/9	—
1969	—	—	—	30/8	9/9	3/9	17/7	14/9	..
1968	—	—	—	9/9	18/9	9/9	14/7	14/9	—
1967	—	—	—	14/9	..	14/9	16/7	17/9	—
<i>Hela riket</i>									
1970	27/8	22/8	20/9	18/9	22/9	21/9	1/7	27/9	10/10
1969	18/8	9/8	2/9	1/9	1/9	1/9	30/6	25/9	7/10
1968	25/8	10/8	1/9	28/8	2/9	31/8	1/7	22/9	25/9
1967	28/8	16/8	2/9	31/8	10/9	4/9	2/7	27/9	6/10

¹ Avser den tidpunkt då hälften av arealen blivit skördad. — ² Avser första skörd.

Tabell 84 Växtperiodens genomsnittliga längd för olika grödor åren 1966–1970 samt respektive grödas areal med procentuell fördelning på olika långa växtperioder år 1970

Avser bruksenheter med mer än 2 hektar åker

Average number of days between sowing and harvesting and distribution of the acreage by time interval between sowing and harvesting

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Produktionsområde; gröda	Genomsnittligt antal dagar mellan sådd och skörd (växt- periodens längd)					Arealens fördelning på olika växtperiodslängder 1970, procent									
	1966	1967	1968	1969	1970	Under 100 dagar	100 – 104	105 – 109	110 – 114	115 – 119	120 – 124	125 – 129	130 – 139	Över 139 dagar	Summa
<i>Götalands södra slättbygder</i>															
Värvete	123	134	139	132	131	—	—	—	1,4	6,8	14,6	20,8	43,6	12,8	100
Korn	109	120	121	114	113	1,9	10,7	22,9	29,3	17,2	9,4	3,6	3,5	1,5	100
Havre	118	122	130	116	129	0,6	0,3	1,5	3,8	12,4	14,3	16,2	40,0	10,9	100
Blandsäd	113	116	125	110	125	0,2	1,9	7,5	12,3	15,6	5,5	18,9	26,6	11,5	100
<i>Götalands mellanbygder</i>															
Värvete	123	130	135	122	134	—	—	—	0,4	3,4	12,0	13,0	41,9	29,3	100
Korn	108	114	118	104	115	3,6	7,9	18,6	21,4	20,0	12,1	7,1	5,9	3,4	100
Havre	116	118	129	109	127	0,5	0,8	2,8	5,3	14,3	19,0	18,8	28,0	10,5	100
Blandsäd	112	115	123	104	124	0,3	1,4	8,6	9,2	13,8	20,6	16,9	19,6	9,6	100
<i>Götalands norra slättbygder</i>															
Värvete	125	132	131	107	134	—	0,5	0,9	0,7	1,9	7,8	19,9	39,9	28,4	100
Korn	115	119	122	101	131	3,3	1,2	2,6	4,6	11,7	8,8	10,4	35,2	22,2	100
Havre	119	122	124	98	130	0,5	0,9	2,5	5,0	11,6	9,8	15,0	37,2	17,5	100
Blandsäd	116	121	122	99	127	—	4,1	5,1	10,0	12,2	4,2	21,0	31,1	12,3	100
<i>Svealands slättbygder</i>															
Värvete	124	132	131	112	134	—	0,1	0,3	2,0	6,6	12,7	11,7	44,0	22,6	100
Korn	121	119	123	106	136	0,6	0,5	1,8	4,4	7,9	6,0	8,9	28,5	41,4	100
Havre	118	121	124	102	129	0,5	0,9	2,5	6,1	10,7	12,4	18,6	33,2	15,1	100
Blandsäd	119	119	123	102	130	0,6	1,5	0,9	8,4	15,4	10,9	10,3	25,6	26,4	100
<i>Götalands skogsbygder</i>															
Värvete	124	128	128	110	135	0,1	—	—	1,3	6,0	7,0	15,5	40,7	29,4	100
Korn	115	118	121	103	126	1,0	2,3	4,6	8,7	16,4	11,9	17,7	26,4	11,0	100
Havre	120	124	124	103	132	0,4	0,4	1,3	3,7	8,4	9,3	13,9	40,0	22,6	100
Blandsäd	117	120	121	102	129	1,3	0,9	3,0	6,8	10,0	14,3	17,1	30,0	16,6	100

Mellersta Sveriges skogsbygder

Vårvete	122	126	129	110	134	1,0	—	—	0,4	1,8	9,1	24,3	29,8	33,6	100
Korn	116	119	120	106	131	—	3,3	2,9	4,1	9,2	12,6	18,8	24,0	25,1	100
Havre	118	124	121	101	132	0,2	1,8	1,3	3,5	8,4	11,0	16,2	34,2	23,4	100
Blandsäd	116	118	124	105	128	1,0	4,0	—	4,0	11,8	17,9	6,7	39,7	14,9	100

Nedre Norrland

Vårvete	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	100
Korn	104	111	110	104	120	8,8	5,2	7,7	13,6	13,9	12,1	10,2	19,0	9,5	100
Havre	113	112	115	108	124	3,1	4,6	6,3	8,4	12,0	17,4	15,7	18,2	14,3	100
Blandsäd	99	111	104	99	113	14,9	9,1	18,1	19,6	8,2	11,0	8,7	6,8	3,6	100

Övre Norrland

Vårvete	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Korn	90	101	101	90	98	56,2	8,5	13,1	9,9	8,4	1,5	2,3	0,1	—	100
Havre	..	..	109	103	110	19,3	2,9	8,1	15,1	35,4	9,5	5,3	4,4	—	100
Blandsäd	92	99	102	94	100	53,0	9,4	14,4	14,2	4,8	0,4	3,8	—	—	100

Hela riket

Vårvete	124	132	134	120	133	0,0	0,1	0,2	1,4	5,5	12,1	16,4	42,6	21,7	100
Korn	113	117	120	105	125	4,2	4,2	8,7	11,9	13,1	9,3	9,8	20,2	18,6	100
Havre	118	122	124	102	130	0,6	0,9	2,2	5,0	10,7	11,6	16,3	35,4	17,3	100
Blandsäd	116	118	121	102	127	3,4	2,2	4,3	8,8	12,2	11,4	14,7	26,2	16,8	100

Tabell 85 Biologisk skörd av vissa grödor på arealer med olika sätidpunkt år 1970. Kilogram per hektar

Biological yield per hectare on acreages with different sowing date

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Produktionsområde; gröda	Sätidpunkt (för potatis sättnings tidpunkt)												
	Före 29/3	29/3 – 4/4 (el före 5/4)	5/4 – 11/4 (el före 12/4)	12/4 – 18/4 (el före 19/4)	19/4 – 25/4	26/4 – 2/5	3/5 – 9/5	10/5 – 16/5	17/5 – 23/5	24/5 – 30/5 (el efter 23/5)	31/5 – 6/6 (el efter 30/5)	7/6 – 13/6 (el efter 6/6)	Efter 13/6
<i>Götalands södra slättbygder</i>													
Vårvete	—	—	—	—	4 900	4 400	3 883	3 805	3 668	..	—	—	—
Korn	—	—	..	—	3 250	4 154	4 037	3 605	3 759	3 753	3 531	—	—
Havre	—	—	—	3 952	4 962	4 835	4 014	3 882	3 883	3 715	3 633	—	—
Blandsäd	—	—	—	—	—	3 889	3 335	3 450	3 576	..	—	—	—
Matpotatis	—	—	—	..	..	28 390	36 889	35 867	36 474	39 913	..	—	..
Fabrikspotatis	—	—	—	—	—	39 808	41 717	33 301	36 556	38 091	32 952	—	—
<i>Götalands mellanbygder</i>													
Vårvete	—	—	—	—	3 431	3 193	3 354	3 089	2 417	1 682	—	—	—
Korn	—	—	..	—	2 966	2 780	3 297	3 190	3 042	2 713	2 628	1 894	—
Havre	—	—	—	..	2 494	3 539	3 337	2 833	2 667	2 134	2 200	1 249	—
Blandsäd	—	—	—	—	—	2 173	3 000	2 374	2 392	1 920	2 603	2 043	—
Matpotatis	—	—	—	..	..	32 221	35 893	35 787	39 243	35 733	34 440	28 766	..
Fabrikspotatis	—	—	—	31 823	46 083	39 695	29 403	37 720	38 367	35 873	29 913	—	—
<i>Götalands norra slättbygder</i>													
Vårvete	—	—	—	—	3 616	..	3 454	3 196	3 298	..	—	—	—
Korn	—	—	—	—	4 218	3 532	4 012	3 862	3 630	3 019	3 302	3 689	—
Havre	—	—	—	—	4 582	3 826	4 259	4 232	3 814	3 310	3 188	..	—
Blandsäd	—	—	—	—	—	—	3 577	3 482	3 289	3 377	2 354	—	—
Matpotatis	—	—	—	—	—	..	37 734	36 842	39 737	32 749	..	—	—
Fabrikspotatis	—	—	—	—	—	—	—	44 386	..	41 256	..	—	—
<i>Svealands slättbygder</i>													
Vårvete	—	—	—	—	—	2 151	2 624	2 835	2 836	2 537	—	—	—
Korn	—	—	3 445	—	—	2 802	3 647	3 355	3 102	3 153	3 038	2 309	—
Havre	—	—	—	—	—	3 427	3 725	3 673	3 549	3 616	3 323	3 615	—
Blandsäd	—	—	—	—	—	3 567	3 384	3 285	3 088	3 010	2 885	2 389	—
Matpotatis	—	—	—	—	—	—	26 195	22 421	29 598	29 543	26 694	..	..
Fabrikspotatis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	..	—	—	—

Götalands skogsbygder

Vårvete	—	—	—	—	..	2 347	2 689	2 671	2 005	2 161			
Korn			—	..	2 978	2 753	3 332	3 134	3 103	2 973	2 725	2 475	
Havre			—	—	2 728	2 904	3 367	3 301	2 821	2 354	1 890	2 266	
Blandsäd			—	—	—	..	2 978	2 918	2 584	2 366	1 399	2 385	
Matpotatis			—	—	..	26 695	30 552	34 073	32 929	30 922	31 261	28 058	—
Fabrikspotatis		—	—	—	33 907	30 513	36 600	35 127	35 798	35 863	31 039		

Mellersta Sveriges skogsbygder

Vårvete	—	—	—	—	—	—	2 852	2 656	2 483	1 871			
Korn			—	—	—	—	2 999	3 092	2 979	3 211	2 889	2 696	
Havre			—	—	—	3 858	3 359	3 458	3 453	2 937	2 862	2 532	
Blandsäd			—	—	—	—	..	2 970	2 728	2 589	1 197	..	
Matpotatis			—	—	—	..	27 232	29 674	31 935	27 013	23 973	..	..
Fabrikspotatis		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		

Nedre Norrland

Vårvete	—	—	—	—	—	—	—	..	..	..			
Korn			—	—	—	—	—	2 793	2 910	2 909	2 950	2 673	
Havre			—	—	—	—	—	3 159	3 005	3 123	2 880	3 251	
Blandsäd			—	—	—	—	—	..	3 353	3 181	2 648	2 443	
Matpotatis			—	—	..	—	—	28 711	29 010	22 984	25 016	28 037	23 226
Fabrikspotatis		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		

Övre Norrland

Vårvete	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			
Korn			—	—	—	—	—	—	2 506	2 770	2 882	2 772	
Havre			—	—	—	—	—	—	3 193	3 363	3 138	2 257	
Blandsäd			—	—	—	—	—	..	3 894	3 134	3 098	1 801	
Matpotatis			—	—	—	—	—	—	..	27 170	32 084	24 894	—
Fabrikspotatis		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		

Hela riket

Vårvete	—	—	—	—	3 655	3 665	3 426	3 047	2 609	2 078			
Korn			3 467	..	3 094	3 482	3 742	3 408	3 149	3 015	2 905	2 669	
Havre			—	3 780	4 147	3 847	3 792	3 730	3 377	3 011	2 842	2 987	
Blandsäd			—	—	—	3 090	3 239	3 118	2 837	2 669	2 645	2 295	
Matpotatis			..	..	26 871	29 614	34 837	34 847	34 765	30 370	30 091	26 140	21 817
Fabrikspotatis		—	—	31 823	45 837	38 477	33 188	36 677	37 654	35 706	30 188		

skördevariationer torde ej enbart bero av såtidpunkten vilket bör beaktas vid bedömningen av resultaten. Sålunda kan exempelvis jordart och belägenhet vara olika på arealer med olika såtidpunkt.

Övrig publicering

Resultaten från undersökningarna 1970 av tidpunkten för sådd och skörd av olika grödor har redovisats i Statistiska meddelanden J 1971:65. Där redovisas för län och produktionsområden arealens procentuella fördelning efter tidpunkten för sådd och skörd för respektive grödor. Resultaten från undersökningen 1970 av tidsperioden mellan sådd och skörd återfinns i samma serie nr J 1971:66. För uppgifter om skördeavkastningen 1970 på arealer med olika såtidpunkt hänvisas till J 1971:67.

7.22. Skörd av spannmål, slåttervall och potatis inom olika storleksgrupper

SCB utför en särskild bearbetning av uppgiftsmaterialet från de objektiva skördeuppskattningarna i syfte att belysa avkastningen inom olika storleksgrupper av brukningsenheter.

Samtliga brukningsenheter och grödor (höstvete, vårvete, höstråg, korn, havre, bland-säd, slåttervall, matpotatis och fabrikspotatis) för vilka den biologiska skörden hade beräknats ingick i bearbetningen. För närmare in-

formation om urval, undersökningsmetod m m vid de objektiva skördeuppskattningarna hänvisas till s 118.

Den biologiska skörden av respektive gröda skattades för vardera av fyra storleksgrupper, nämligen för brukningsenheter med 2,1—10,0, 10,1—20,0, 20,1—50,0 resp mer än 50,0 hektar åker. Vid uppdelningen av provyttegårdarna på storleksgrupper användes den areal som uppgivits för provtagaren i anslutning till utläggningen av provtytor.

Resultat

I tab 86 redovisas uppgifter om den biologiska skörden per hektar inom de olika storleksgrupperna produktionsområdesvis för år 1971. Det bör observeras att beräkningarna av skörden gällde den biologiska skörden. Som uttryck för avkastningen torde den biologiska skörden vara lämpligast. Den bärgade skörden erhålls efter reducering för spill och bärgningsförluster, som torde variera något mellan större och mindre gårdar beroende på skillnader i skördemetoderna.

Vid bedömningen av skillnaderna i avkastning bör beaktas att dessa ej enbart får tillskrivas gårdsstorleken. Mellan mindre och större gårdar kan förekomma skillnader i jordart, belägenhet m m, som påverkar avkastningen.

Övrig publicering

Resultaten från de särskilda bearbetningarna av materialet från de objektiva skördeuppskattningarna 1971 återfinns i Statistiska meddelanden nr J 1972:15.

**Tabell 86 Biologisk skörd i kilogram per hektar inom olika storleksgrupper
år 1971. Produktionsområden**

Biological yield per hectare in different size groups of holdings

Gröda: stor- leksgrupp, hektar åker	Göta- lands södra slätt- bygder	Göta- lands mellan- bygder	Göta- lands norra slätt- bygder	Svea- lands slätt- bygder	Göta- lands skogs- bygder	Mellersta Sveriges skogs- bygder	Nedre Norr- land	Övre Norr- land	Hela riket
<i>Höstvete</i>									
2,1—10,0	..	..	3 900	..	3 580	3 800	..	—	3 930
10,1—20,0	5 190	4 160	4 010	3 790	4 060	2 860	..	—	4 200
20,1—50,0	5 110	4 000	4 360	3 660	4 200	3 300	..	—	4 280
Över 50,0	5 270	4 530	4 320	3 880	4 410	3 390	..	—	4 350
Samtliga	5 200	4 220	4 290	3 810	4 270	3 320	..	—	4 300
<i>Vårvete</i>									
2,1—10,0	..	..	..	..	2 650	..	—	..	3 270
10,1—20,0	4 550	3 920	2 790	2 750	3 090	..	..	—	3 690
20,1—50,0	4 710	3 970	4 250	3 060	3 690	..	..	—	4 050
Över 50,0	4 770	4 120	3 770	3 590	4 100	..	..	—	4 100
Samtliga	4 720	4 020	3 780	3 400	3 320	2 890	..	..	4 000
<i>Höstråg</i>									
2,1—10,0	..	3 140	..	..	3 120	..	..	—	3 560
10,1—20,0	4 330	3 270	3 870	..	3 060	2 590	..	—	3 530
20,1—50,0	4 760	3 270	3 960	3 680	3 320	3 270	..	..	3 790
Över 50,0	4 740	3 630	4 100	3 820	3 550	3 210	..	—	4 030
Samtliga	4 700	3 420	4 050	3 750	3 360	3 160	..	..	3 870
<i>Korn</i>									
2,1—10,0	4 240	3 440	3 330	2 810	3 180	2 320	2 320	1 740	2 910
10,1—20,0	4 350	3 730	3 940	3 170	3 390	2 610	2 560	1 940	3 340
20,1—50,0	4 520	3 690	4 000	3 340	3 390	2 860	2 700	1 860	3 580
Över 50,0	4 700	3 880	4 010	3 450	3 620	3 080	2 870	1 920	3 800
Samtliga	4 550	3 730	3 970	3 370	3 390	2 780	2 570	1 860	3 550
<i>Havre</i>									
2,1—10,0	3 790	3 980	3 780	3 150	3 170	2 370	2 590	2 050	3 200
10,1—20,0	4 550	3 830	4 130	3 110	3 540	2 870	2 860	2 700	3 600
20,1—50,0	4 710	4 060	4 120	3 380	3 750	3 090	3 200	2 150	3 730
Över 50,0	4 890	4 200	4 410	3 500	3 940	3 370	3 500	..	3 910
Samtliga	4 690	4 070	4 210	3 400	3 610	3 020	3 000	2 460	3 720
<i>Blandsäd</i>									
2,1—10,0	..	3 790	..	..	3 050	2 880	2 720	..	3 070
10,1—20,0	4 180	3 140	3 610	2 650	3 190	2 710	2 320	2 040	3 000
20,1—50,0	4 300	3 520	3 460	2 790	3 470	2 880	2 630	2 070	3 130
Över 50,0	..	..	3 230	3 000	3 540	..	..	..	3 140
Samtliga	4 230	3 410	3 420	2 810	3 240	2 840	2 520	2 130	3 070
<i>Matpotatis</i>									
2,1—10,0	34 010	30 020	..	24 520	27 860	23 290	23 030	17 170	26 210
10,1—20,0	32 920	29 230	34 440	26 590	30 570	24 580	23 640	18 990	28 530
20,1—50,0	36 960	32 810	35 780	27 040	32 740	25 950	22 700	20 080	31 010
Över 50,0	36 720	34 770	39 440	27 890	35 690	29 050	30 380	16 890	34 080
Samtliga	35 860	32 580	37 000	27 200	31 050	25 570	23 440	18 940	30 620
<i>Fabrikspotatis</i>									
2,1—10,0	..	25 410	..	..	23 740	—	—	—	25 330
10,1—20,0	..	26 940	..	..	29 400	—	—	—	27 480
20,1—50,0	33 330	28 400	..	..	30 410	—	—	—	29 120
Över 50,0	34 660	29 820	..	..	31 690	—	—	..	30 420
Samtliga	34 110	28 530	..	..	29 540	—	—	..	29 090
<i>Slättervall</i>									
2,1—10,0	5 360	5 040	4 760	3 590	4 970	3 800	3 820	3 240	4 230
10,1—20,0	4 890	5 600	4 950	3 550	5 320	4 240	4 280	3 240	4 570
20,1—50,0	4 980	5 440	4 810	3 750	5 180	4 560	4 540	3 440	4 640
Över 50,0	4 560	4 990	4 450	3 730	5 240	4 650	4 580	3 570	4 390
Samtliga	4 900	5 340	4 750	3 690	5 150	4 260	4 160	3 300	4 470

7.23. Jordbrukets skördeskadeskydd

År 1961 infördes ett system för permanent skördeskadeskydd. Detta skydd utformades som ett allriskskydd, dvs det skulle täcka alla typer av skador oavsett vad som förorsakat dessa. Huvudmyndighet för skördeskadeskyddet blev statens jordbruksnämnd, medan ersättningsberäkningar skulle utföras vid SCB. Från 1968 är enligt beslut av 1967 års riksdag anmälan till skördeskadeskyddet obligatorisk — se nedan.

I detta avsnitt ges en allmän beskrivning av skördeskadeskyddets utformning, finansiering m m jämte resultat av ersättningsberäkningarna för 1971 års skörd.

Skördeskadeskyddets utformning m m

Omfattning

I skördeskadeskyddet ingår samtliga jordbruk i riket med en åkerareal av minst 2 hektar.

Skyddet omfattar för närvarande följande grödor.

- I   Höstvete
     Vårvete
     Höstråg
     Korn
     Havre
     Blandsäd
     Vall till hö
     Mat- o foderpotatis
     Fabrikspotatis
- II   Höstraps
     Vårapps
     Höstrybs
     Vårrys
     Vitsenap
     Sockerbetor

- III Övriga oljeväxter (vårapps)
     Våråg (vårvete)
     Foderärter och vicker (blandsäd)
     Grönfoder (vall till hö)
     Betesvall på åker (vall till hö)
     Vallfrö (vall till hö)

För grödor under I har skördestatistik erhållits genom de objektiva skördeuppskattningarna och för grödor under II genom kontrakts- och leveransuppgifter från Sveriges Oljeväxtintressenter resp Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget. För grödor under III däremot finns ingen särskild skördestatistik varför dessa vid ersättningsberäkningarna behandlats som de inom parentes angivna sk representantgrödorna.

Undersökningar av möjligheterna att utvidga skyddet till att gälla även andra grödor pågår.

Anmälan m m

Anmälan till skördeskadeskyddet samordnades 1968 med uppgiftsinsamlingen till lantbruksstatistiken och lantbruksregistret. I samband med detta blev uppgiftslämnningen obligatorisk och flyttad från september till juni månad. På blanketten inhämtas bl a uppgifter om åkerarealens användning. Själva insamlingsförfarandet och behandlingen av de insamlade uppgifterna har redovisats i ett tidigare avsnitt (se s 35), till vilket hänvisas.

I fråga om arealuppgifterna görs varje år en speciell kontroll. För detta syfte uttas slumpmässigt ett antal gårdar. Vid de uttagna gårdarna sker sedan kontrollen genom fältnätningar av de aktuella arealerna.

Ersättningsområden

För skördeskadeskyddets syften har riket indelats i 415 sk ersättningsområden (se s 33). Områdesindelningen har årligen varit föremål för viss översyn. Enligt statsmakternas beslut skall den fastställda områdesindelningen i regel inte ändras under löpande skörde-

år. Vissa begränsade möjligheter finns dock att tillfälligt anpassa områdesindelningen efter skadornas utbredning. Denna möjlighet får tillgripas, då det uppstått "lokalt koncentrerade totalskador" på skörden. En förutsättning för att en sådan anpassning skall kunna göras är bl a att erforderlig skördestatistik kan erhållas för de tillfälliga områdena och dessa måste därför i regel vara minst lika stora som de fastställda ersättningsområdena. För år 1971 har inga sådana ändringar gjorts.

Ersättningsberäkningar

Områdesvis fastställs för varje gröda primärt dels *normskörd*, som motsvarar normal avkastning inom området, dels *aktuell skörd*, som avser det aktuella årets skörd. Dessa uppgifter multiplicerade med *normpris* resp *aktuellt pris* ger *normskördevärde* resp *aktuellt skördevärde* uttryckt i kronor per hektar. Genom att multiplicera dessa värden med arealuppgifterna erhålls ett normskördevärde och ett aktuellt skördevärde för de i skyddet ingående grödorna på varje brukningsenhet. Totala skördevärdet för brukningsenheten räknas fram genom addering av skördevärdena för de enskilda grödorna. Skillnaden mellan brukningsenhetens totala normskördevärde och dess totala aktuella skördevärde utgör det beräknade värdet av skördeavvikelsen vid enheten.

Normskörd

1971 års normskörd erhöles på följande sätt. För spannmål, mat- och foderpotatis samt första skörden av vall beräknades för varje län normskörden med hjälp av multipel regressionsanalys av skördestatistik för perioden 1922—1970 (gillesombudens årsväxt- och skörderapporter — se s 110 — för åren före 1957 och därefter objektiva skördeuppskattningar). Beräkningarna var så utformade att genomsnittsskörden under perioden med objektiva skördeuppskattningar och hektarskördeförändringen under hela analysperioden

blev utslagsgivande för normskörden. Eftersom perioden med objektiv skördestatistik är förhållandevis kort gjordes vissa modifieringar. Normskörden för fabrikspotatis beräknades med utgångspunkt från normskörden för mat- och foderpotatis samt avkastningsrelationen mellan fabrikspotatis resp mat- och foderpotatis enligt de objektiva skördeuppskattningarna från 1961. Inom varje län differentierades normskördarna sedan på ersättningsområden med ledning av särskilda relationstal. En översyn av relationstalen har utförts 1971.

Normskörden av tillvaratagen vallåterväxt bestämdes på material för åren efter 1958 enligt de objektiva skördeuppskattningarna.

För oljevaxter saknas i huvudsak skördestatistik för åren före 1956. Genomsnittsskördar för perioderna 1956—1970 (vår-oljevaxter) och 1957—1970 (höstoljevaxter) användes därför som normskördar 1971 sedan de förra ökats med den beräknade skördeökningen per hektar från respektive periods mitt. Differentieringen på ersättningsområden av dessa normskördar, vilka framräknats på grundval av material från Sveriges Oljeväxtintressenter och lantbruksregistret, gjordes länsvis med hjälp av särskilda relationstal.

Normskörden för sockerbetor beräknades för varje ersättningsområde som ett medeltal för åren från 1956 på basis av uppgifter från Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget.

Aktuell skörd

Uppgifter rörande områdets aktuella skörd, uttryckt i kilogram per hektar, erhöles dels genom de objektiva skördeuppskattningarna (spannmål, vall och potatis), dels från Sveriges Oljeväxtintressenter (oljevaxter) och Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget (sockerbetor).

Priser

För brödsäd, oljevaxter, fabrikspotatis och sockerbetor beräknades normpriser och aktuella priser med utgångspunkt från sk in-

lösenpriser eller motsvarande per den 1 november 1971 sedan dessa justerats med hänsyn till skördens kvalitet. För fodersåden beräknades normpriser och aktuella priser med utgångspunkt från den genomsnittliga noteringen per den 1 november 1971. Med undantag för de fyra nordligaste länen beaktades därvid kvaliteten för de saluförda kvantiteterna korn och havre. Normpriset för mat- och foderpotatis beräknades med utgångspunkt från mittpriset medan det aktuella priset grundades på under året gällande engrosprisonoteringar i Stockholm efter justering för frakt- och emballagekostnader. Genomsnittspriset för konsumtionsduglig resp ej konsumtionsduglig matpotatis beräknades för riket med hjälp av en uppdelning av skörden på konsumtion (inkl utsäde), svinn och foder. För foderpotatis och vallhö beaktades vid värderingen fodervärde resp näringsvärde.

Självrisk. Utbetalning av ersättning

Enligt bestämmelserna skall brukaren själv svara för viss del av de förluster som uppstår vid skördeskada. Självriskens skall stå i direkt proportion till den normala skördevariationen för brukningsenheten. Denna framräknas med ledning av områdesvis bestämda skördevariationer samt brukningsenhetens arealfördelning. Härigenom blir självriskens storlek beroende dels av odlingsinriktningen vid brukningsenheten, dels av geografiskt läge. Brukningsenheter med ensidig växtodling får högre självrisk än enheter med mångsidig odling. Odlas grödor, som inte är odlingssäkra i området, blir självrisken också högre än om för området säkra grödor odlas. Självriskens är så avvägd att den i genomsnitt för samtliga brukningsenheter i riket är 15,5 % av normskördevärdet.

Sedan underlaget för beräkningarna färdigställt och överfört till magnetband, utförs ersättningsberäkningar med dator för samtliga brukare. Detaljerade beräkningsresultat skrivs ut för varje brukningsenhet.

Samtliga brukare får i slutet av mars eller så snart ersättningsberäkningarna är slutförda, ett besked från statens jordbruksnämnd om utfallet. Eventuell ersättning utbetalas genom postgiro.

Skördeskadeskyddets finansiering

För finansiering av skördeskadeskyddet har bildats en särskild skördeskadefond, vilken förvaltas av statens jordbruksnämnd. Av de 45 milj kronor som för budgetåret 1971/72 tillfördes denna fond svarade staten för 30 milj kronor och jordbrukarna för 15 milj kronor. De senares andel läggs på produktionen och tas ut i form av skördeskadavgifter. I följande tablå har för 1970/71 angetts avgifternas fördelning på olika produkter.

Produkt	Andel i procent av jordbrukarnas bidrag till skördeskadefonden
Brödsäd	30,7
Fabrikspotatis	4,3
Oljeväxter	16,3
Sockerbetor	8,5
Mjolk och grädde	18,6
Slaktboskap	21,6
	100,0

Vid ingången av budgetåret 1971/72, dvs den 30 juni 1971 fanns i fonden totalt omkring 56,2 milj kronor.

Utöver det årliga tillskottet till fonden har staten lämnat en garanti om 75 milj kronor, avsedd att tillgripas om så stora skördeskador skulle uppstå, att fondmedlen blir otillräckliga.

Resultat av ersättningsberäkningarna för 1971 års skörd

I tab 87 ges i sammanfattning resultatet av ersättningsberäkningarna för 1971 års skörd. Av tabellen framgår att cirka 13 000 jord-

Tabell 87 Resultat av ersättningsberäkningarna för 1971 års skörd

Results of the compensation calculations for the harvest

Avser brukningsenheter med minst 2 hektar åker

Figures refer to holdings of at least 2 hectares of arable land

Område	Skattad total försäkrad areal, hektar	Antal anmälningar ¹	Antal ersättningar	Summa ersättningsbelopp, kronor	Genomsnittlig(t) . . . . kronor per hektar				Genomsnittlig självrisk i procent av normskördevärdet
					Normskördevärde	Aktuellt skördevärde	Självrisk	Ersättning ²	
Län									
Stockholms	94 262	2 439	230	194 300	1 222	1 164	213	23	17,4
Uppsala	153 245	4 282	239	348 700	1 319	1 386	222	67	16,8
Södermanlands	139 085	3 255	1	700	1 259	1 336	216	10	17,2
Östergötlands	212 537	6 143	3	400	1 438	1 606	233	40	16,2
Jönköpings	101 162	8 606	1	100	1 187	1 326	156	50	13,1
Kronobergs	63 794	6 557	—	0	1 234	1 481	215	—	17,5
Kalmar	134 676	6 759	30	52 900	1 273	1 473	212	113	16,6
Gotlands	76 097	3 221	—	0	1 334	1 468	254	—	19,0
Blekinge	41 005	2 878	375	531 200	1 730	1 707	242	127	14,0
Kristianstads	182 393	8 933	1	100	1 772	1 989	247	33	13,9
Malmöhus	300 405	9 951	5	2 500	2 104	2 270	287	147	13,7
Hallands	122 509	6 920	—	0	1 592	1 780	255	—	16,0
Göteborgs o Bohus	68 649	5 640	—	0	1 193	1 353	205	—	17,2
Älvsborgs	160 473	11 813	—	0	1 167	1 390	174	—	14,9
Skaraborgs	277 205	11 031	—	0	1 352	1 662	214	-	15,8
Värmlands	116 760	8 548	265	90 300	974	1 140	171	69	17,5
Örebro	118 658	4 546	—	0	1 210	1 444	188	—	15,6
Västmanlands	127 469	3 420	1	100	1 257	1 473	189	20	15,1
Kopparbergs	65 476	5 048	329	107 100	1 012	1 054	183	49	18,0
Gävleborgs	76 309	5 769	399	146 200	991	1 070	140	44	14,1
Västernorrlands	64 079	7 397	2 739	1 091 200	1 035	943	129	63	12,5
Jämtlands	46 751	5 081	198	59 900	1 036	1 078	156	70	15,1
Västerbottens	94 522	9 600	5 153	3 425 100	976	815	155	63	15,8
Norrbottens	48 973	5 006	2 870	3 491 500	1 017	815	169	123	16,7
Hela riket									
1971	2 886 494	152 843	12 839	9 542 300	1 369	1 513	212	76	15,5
1970	2 901 788	158 143	13 708	15 008 100	1 372	1 405	213	71	15,5
1969	2 866 405	165 875	47 208	137 047 100	1 385	1 279	214	128	15,5
1968	2 907 644	176 552	15 124	9 632 800	1 380	1 560	214	87	15,5
1967	2 858 764	61 607	9 499	13 204 800	1 364	1 516	212	109	15,5

¹ Fr o m 1968 antal anmälningar som beaktats för ersättningsberäkning. — ² För ersättningsberättigade brukningsenheter.

brukare får totalt 9,5 milj kronor. Den procentuella fördelningen på län av antalet ersättningar och summa ersättning lämnas för åren 1967—1971 i tab 88. Uppgifterna för år 1971 redovisas enligt länsindelningen den 1 januari 1971, medan uppgifter för tidigare år redovisas enligt tidigare indelning.

Ändringar gjorda med anledning av framförda besvär är inte beaktade i någondera av tabellerna.

Övrig publicering

En mera ingående beskrivning av skörde-skadeskyddets uppbyggnad och funktion åter-

finns dels i Statistiska meddelanden J 1972:11 där även resultaten av ersättningsberäkningarna 1971 redovisas, dels i "Skördeskadeskyddet, principer och metoder", utgiven av SCB i stencilform 1968.

Beträffande metodiken m m i de objektiva skördeuppskattningarna, vilka ligger till grund för ersättningsberäkningarna i skördeskadeskyddet, hänvisas dels till den på s 118—124 i denna publikation lämnade redogörelsen, dels till Statistiska meddelanden J 1972:10.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i tab 87 och 88 fr o m år 1961.

Tabell 88 Procentuell fördelning på län av antal ersättningar och ersättningsbelopp åren 1967—1971

Percentage distribution by counties of the number of compensations and the amount of compensation

Län	Antal ersättningar, procent					Summa ersättningsbelopp, procent				
	1967	1968	1969	1970	1971 ¹	1967	1968	1969	1970	1971 ¹
Stockholms	—	0,1	1,2	2,6	1,8	—	0,1	1,4	12,9	2,0
Uppsala	—	—	2,1	3,0	1,9	—	—	2,4	6,8	3,7
Södermanlands	0,4	—	5,7	1,1	0,0	0,8	—	5,4	1,8	0,0
Östergötlands	0,0	—	11,5	0,1	0,0	0,0	—	28,4	0,1	0,0
Jönköpings	1,2	—	9,0	14,9	0,0	1,0	—	5,8	9,9	0,0
Kronobergs	—	—	1,2	3,4	—	—	—	0,3	3,5	—
Kalmar	5,1	—	7,3	1,1	0,2	8,7	—	6,4	1,8	0,6
Gotlands	—	—	0,2	1,0	—	—	—	0,0	1,2	—
Blekinge	1,5	—	3,1	0,8	2,9	1,2	—	3,7	0,8	5,6
Kristianstads	0,3	—	0,3	4,0	0,0	0,3	—	0,1	5,3	0,0
Malmöhus	0,0	—	0,0	13,8	0,0	0,0	—	0,0	18,3	0,0
Hallands	0,0	—	0,0	8,0	—	0,0	—	0,0	10,3	—
Göteborgs o Bohus	4,4	—	0,1	2,6	—	5,9	—	0,0	5,2	—
Älvsborgs	8,1	—	1,7	8,0	—	11,0	—	0,4	6,8	—
Skaraborgs	10,3	0,2	14,5	0,4	—	18,5	1,0	17,0	0,5	—
Värmlands	4,5	—	8,4	0,4	2,1	6,2	—	3,7	0,3	1,0
Örebro	2,0	—	7,6	—	—	3,0	—	8,6	—	—
Västmanlands	—	—	6,6	0,0	0,0	—	—	12,7	0,0	0,0
Kopparbergs	0,0	—	1,5	0,6	2,6	0,0	—	0,2	0,1	1,1
Gävleborgs	—	3,6	0,5	0,0	3,1	—	2,2	0,1	0,1	1,5
Västernorrlands	6,6	25,4	4,1	7,8	21,3	5,6	21,2	0,6	3,5	11,4
Jämtlands	1,3	16,8	4,8	0,9	1,6	0,5	17,9	0,7	1,1	0,6
Västerbottens	34,5	31,1	5,9	16,2	40,1	18,2	27,5	1,2	6,1	35,9
Norrbottnens	19,8	22,8	2,7	9,3	22,4	19,1	30,1	0,9	3,6	36,6
Summa	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

¹ Ny länsindelning.

8. Husdjursskötsel. Animalisk produktion

Livestock farming.
Animal production

8. 1. Lantbrukets företagsregister

Årliga uppgifter om antalet husdjur av olika slag erhålls fr o m 1968 dels genom uppgiftsinsamlingen i juni till lantbruksregistret, dels vid jordbruksinventeringen i mars. Motsvarande uppgifter har tidigare inhämtats vid tre årliga jordbruksinventeringar.

Uppgifter om husdjursinnehavet insamlas varje år för brukningsenheter med mer än 2 hektar åker. År 1971 var ett s k lantbruksräkningsår och då insamlades även uppgifter för företag med mindre än 2 hektar åker (även företag utan åker) samt mer detaljerade husdjursuppgifter än tidigare. Fr o m 1970 inhämtas uppgifter om antalet husdjur vid stora besättningar där åkerareal helt saknas eller uppgår till högst 2 hektar åker.

De vid totalräkningen i juni insamlade uppgifterna redovisas som regel för naturliga jordbruksområden, län, produktionsområden och hela riket. De mer detaljerade husdjursuppgifterna som inhämtats till lantbruksräkningen 1971 redovisas dessutom för församlingar, kommuner och kommunblock.

För närmare information om lantbruksstatistikens uppläggning hänvisas till avsnitt 2.1, där även lantbruksräkningen 1971 utförligt beskrivs.

Tabell 89 Antal husdjur inom olika storleksgrupper den 24 juni 1971. Hela riket
Number of livestock in different size groups on June 24th, 1971

Djurslag	Storleksgrupp, hektar åker							Summa
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	
Kor	33 550	104 011	187 959	132 040	132 129	83 953	54 409	728 051
Kvigor, tjurar och stutar 1 år och däröver	18 238	63 757	134 474	105 711	118 560	86 970	60 699	588 409
Kalvar under 1 år	18 450	59 992	117 479	90 468	101 773	75 259	53 117	516 538
Summa nötkreatur	70 238	227 760	439 912	328 219	352 462	246 182	168 225	1 832 998
Tackor och baggar födda 1970 och tidigare	17 279	25 147	30 411	18 610	19 283	17 012	16 800	144 542
Lamm	19 819	30 671	39 820	24 748	26 005	22 827	21 964	185 854
Summa får	37 098	55 818	70 231	43 358	45 288	39 839	38 764	330 396
Suggor och galtar	4 924	22 787	70 660	58 679	60 271	34 222	15 597	267 140
Övriga svin	33 397	124 351	398 959	368 617	459 894	374 520	253 952	2 013 690
Summa svin	38 321	147 138	469 619	427 296	520 165	408 742	269 549	2 280 830
Höns, kläckta 1970 och tidigare	360 969	709 828	1 084 632	713 071	731 594	506 824	483 541	4 590 459
Kycklingar	398 306	505 642	817 343	564 823	383 209	534 504	561 405	3 765 232
Summa höns och kyck- lingar	759 275	1 215 470	1 901 975	1 277 894	1 114 803	1 041 328	1 044 946	8 355 691

Tabell 90 Antal husdjur¹ den 24 juni 1971

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Område	Nötkreatur			Summa	Får Tackor och baggår
	Kor	Kvigor, tjurar och stutar 1 år och däröver	Kalvar under 1 år		
<i>Län²</i>					
Stockholms	14 472	10 870	10 096	35 438	4 171
Uppsala	27 486	18 416	17 081	62 983	3 283
Södermanlands	27 006	21 058	19 326	67 390	3 564
Östergötlands	42 529	39 091	34 363	115 983	7 910
Jönköpings	47 306	40 443	32 716	120 465	6 300
Kronobergs	29 205	25 646	20 532	75 383	3 716
Kalmar	46 203	40 157	34 612	120 972	10 369
Gotlands	16 307	18 856	15 226	50 389	37 787
Blekinge	13 004	12 583	9 569	35 156	1 725
Kristianstads	52 789	61 158	43 742	157 689	5 069
Malmöhus	45 940	58 614	38 718	143 272	2 689
Hallands	37 582	35 596	30 855	104 033	3 507
Göteborgs o Bohus	25 243	19 558	16 499	61 300	2 455
Älvsborgs	54 737	42 219	35 732	132 688	5 998
Skaraborgs	60 048	53 094	46 196	159 338	5 495
Värmlands	24 061	12 951	13 503	50 515	8 440
Örebro	20 647	14 395	14 411	49 453	3 267
Västmanlands	17 481	12 149	10 896	40 526	1 660
Kopparbergs	17 047	8 251	10 190	35 488	5 098
Gävleborgs	19 222	9 650	11 055	39 927	4 770
Västernorrlands	21 625	7 605	11 428	40 658	5 677
Jämtlands	19 039	8 254	10 733	38 026	4 547
Västerbottens	32 849	11 961	21 112	65 922	4 597
Norrbottens	16 223	5 834	7 947	30 004	2 448
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	48 796	62 123	45 440	156 359	4 167
» mellanbygder	85 404	93 345	71 965	250 714	48 236
» norra slättbygder	84 482	72 584	65 546	222 612	8 721
Svealands slättbygder	106 393	76 654	71 711	254 758	16 438
Götalands skogsbygder	238 685	209 203	167 113	615 001	29 507
Mellersta Sveriges skogsbygder	54 597	31 802	32 062	118 461	12 457
Nedre Norrland	56 558	23 573	31 463	111 594	16 156
Övre Norrland	53 136	19 125	31 238	103 499	8 860
<i>Hela riket</i>					
1971	728 051	588 409	516 538	1 832 998	144 542
1970	757 749	606 652	561 567	1 925 968	145 475
1969	815 797	626 807	600 231	2 042 835	150 001
1968	838 343	621 114	602 174	2 061 631	144 778
1967 ³	871 794	591 934	619 720	2 083 448	..

¹ Mer detaljerade uppgifter (inkl uppgifter om antalet hästar) redovisas i Lantbruksräkningen 1971 (SOS) och på riksnivå även i tab 96. — ² Ändrad länsindelning 1971. I bilaga 2 lämnas uppgifter för år 1970 enligt 1971 års länsindelning. — ³ Enligt jordbruksinventeringen i juni 1967.

Number of livestock

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Lamm	Summa	Svin			Höns och kycklingar		
		Suggor och galtar	Övriga svin	Summa	Höns	Kycklingar	Summa
5 633	9 804	2 042	20 248	22 290	174 024	32 951	206 975
4 151	7 434	8 663	43 574	52 237	189 904	61 884	251 788
4 761	8 325	5 423	37 084	42 507	108 322	32 035	140 357
10 478	18 388	7 158	54 299	61 457	250 477	214 683	465 160
8 080	14 380	6 161	34 354	40 515	113 517	114 611	228 128
4 966	8 682	6 632	41 850	48 482	149 685	218 964	368 649
13 644	24 013	11 884	90 254	102 138	219 031	153 742	372 773
51 366	89 153	7 544	41 872	49 416	107 768	275 461	383 229
2 022	3 747	5 065	69 857	74 922	151 015	234 003	385 018
6 064	11 133	46 314	401 238	447 552	398 665	632 922	1 031 587
2 973	5 662	56 177	420 172	476 349	342 700	482 511	825 211
4 133	7 640	38 797	286 611	325 408	678 347	419 923	1 098 270
3 258	5 713	4 269	30 935	35 204	193 361	130 071	323 432
7 720	13 718	12 829	82 190	95 019	250 184	92 165	342 349
6 199	11 694	28 902	203 279	232 181	564 089	413 005	977 094
9 956	18 396	2 910	30 052	32 962	85 494	28 175	113 669
4 136	7 403	3 931	32 862	36 793	138 679	80 437	219 116
2 121	3 781	5 035	40 709	45 744	158 573	54 872	213 445
6 759	11 857	1 177	7 942	9 119	79 504	35 759	115 263
5 984	10 754	1 077	9 370	10 447	46 929	9 048	55 977
7 636	13 313	1 161	9 410	10 571	71 171	12 417	83 588
5 760	10 307	408	2 866	3 274	27 841	10 618	38 459
5 794	10 391	3 241	20 238	23 479	53 624	23 044	76 668
2 260	4 708	340	2 424	2 764	37 555	1 931	39 486
4 729	8 896	75 230	657 896	733 126	851 283	909 072	1 760 355
64 317	112 553	53 217	446 943	500 160	478 754	737 851	1 216 605
10 475	19 196	36 899	266 458	303 357	786 368	580 484	1 366 852
21 661	38 099	26 290	187 061	213 351	781 331	258 417	1 039 748
38 477	67 984	65 472	380 448	445 920	1 242 042	1 129 209	2 371 251
14 908	27 365	3 741	29 843	33 584	209 415	81 387	290 802
21 161	37 317	2 681	22 077	24 758	148 086	43 322	191 408
10 126	18 986	3 610	22 964	26 574	93 180	25 490	118 670
185 854	330 396	267 140	2 013 690	2 280 830	4 590 459	3 765 232	8 355 691
189 141	334 616	233 623	1 839 936	2 073 559	4 622 845	3 213 547	7 836 392
192 404	342 405	223 330	1 841 795	2 065 125	4 882 383	3 570 002	8 452 385
182 008	326 786	222 256	1 864 197	2 086 453	5 051 238	4 846 521	9 897 759
..	266 729	250 743	1 765 280	2 016 023	4 816 882	3 288 620	8 105 502

Tabell 91 Antal brukningsenheter med nötkreatur den 24 juni 1971 fördelade efter antalet kor samt antal nötkreatur vid dessa besättningar

Number of holdings with cattle distributed by number of cows and number of cattle on these holdings

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Besättningsstorlek, antal kor								Summa
	0	1-3	4-9	10-24	25-49	50-74	75-99	Över 99	
<i>Antal brukningsenheter</i>									
<i>Län</i>									
Stockholms	193	187	332	482	67	22	8	4	1 295
Uppsala	333	290	682	1 187	107	12	5	4	2 620
Södermanlands	321	231	417	865	185	31	11	16	2 077
Östergötlands	642	633	1 032	1 549	277	29	8	5	4 175
Jönköpings	806	1 898	2 809	1 571	120	12	1	2	7 219
Kronobergs	744	1 618	2 232	775	60	6	1	—	5 436
Kalmar	648	1 106	1 760	1 712	211	17	5	4	5 463
Gotlands	273	420	865	641	35	2	—	1	2 237
Blekinge	310	651	892	358	33	7	1	1	2 253
Kristianstads	1 023	1 379	2 567	1 763	168	20	10	12	6 942
Malmöhus	1 240	1 248	1 938	1 459	197	25	10	16	6 133
Hallands	794	1 123	1 824	1 291	145	6	7	4	5 194
Göteborgs o Bohus	418	1 340	1 755	745	53	3	—	—	4 314
Älvsborgs	1 048	2 474	3 216	1 848	129	9	1	2	8 727
Skaraborgs	949	1 685	1 761	2 211	310	25	6	9	6 956
Värmlands	435	1 816	1 473	488	84	20	2	5	4 323
Örebro	341	474	849	724	69	11	7	6	2 481
Västmanlands	308	230	411	695	80	12	4	4	1 744
Kopparbergs	238	823	953	478	62	5	1	3	2 563
Gävleborgs	342	583	1 439	578	30	6	2	1	2 981
Västernorrlands	388	1 460	2 026	403	39	3	2	—	4 321
Jämtlands	279	867	1 425	493	50	3	2	—	3 119
Västerbottens	478	2 116	3 043	681	36	4	2	—	6 360
Norrbottnens	207	843	1 168	352	77	3	1	—	2 651
<i>Produktionsområden</i>									
Götalands södra slättbygder	1 566	1 312	1 969	1 514	219	23	12	22	6 637
» mellanbygder	1 320	1 733	3 460	3 076	354	34	19	12	10 008
» norra slättbygder	1 437	2 244	2 617	3 072	435	41	10	13	9 869
Svealands slättbygder	1 485	1 440	2 673	3 854	530	100	31	30	10 143
Götalands skogsbygder	4 404	9 786	14 052	7 858	652	57	7	8	36 824
Mellersta Sveriges skogsbygder	850	2 386	2 834	1 569	203	20	10	13	7 885
Nedre Norrland	939	3 187	4 637	1 323	114	11	5	1	10 217
Övre Norrland	757	3 407	4 627	1 083	117	7	3	—	10 001

Storleksgrupp, hektar dker

2,1 — 5,0	2 261	9 616	2 904	29	1	—	—	—	14 811
5,1 — 10,0	3 150	9 051	13 858	680	4	—	—	1	26 744
10,1 — 20,0	2 882	3 969	14 551	6 826	29	4	—	—	28 261
20,1 — 30,0	1 498	1 374	3 613	7 289	135	3	—	—	13 912
30,1 — 50,0	1 524	944	1 403	6 318	735	6	4	—	10 934
50,1 — 100,0	1 073	466	453	2 021	1 270	68	4	1	5 356
Över 100,0	370	75	87	186	450	212	89	97	1 566

Hela riket

1971	12 758	25 495	36 869	23 349	2 624	293	97	99	101 584
1970	12 008	27 552	41 456	23 981	2 414	295	97	92	107 895
1969	11 727	29 688	47 622	25 436	2 328	289	96	104	117 290
1968	11 342	33 263	53 568	25 258	2 038	267	91	92	125 919

*Antal nötkreatur**Produktionsområden*

Götalands södra slättbygder	22 347	12 158	33 632	54 639	18 860	3 608	2 910	8 205	156 359
» mellanbygder	20 629	16 426	58 993	110 660	28 856	5 130	4 635	5 385	250 714
» norra slättbygder	26 394	20 418	37 063	94 173	32 221	5 826	1 999	4 518	222 612
Svealands slättbygder	25 917	12 382	35 426	110 993	37 770	14 400	6 727	11 143	254 758
Götalands skogsbygder	47 456	70 652	187 394	247 390	49 668	8 481	1 399	2 561	615 001
Mellersta Sveriges skogsbygder	9 456	11 731	30 042	43 683	14 335	2 592	6 622		118 461
Nedre Norrland	5 840	13 834	48 069	33 535	7 960	1 257	1 099		111 594
Övre Norrland	3 975	15 215	48 895	26 648	7 551	714	501	—	103 499

Hela riket

1971	162 014	172 816	479 514	721 721	197 221	42 008	21 043	36 661	1 832 998
1970	159 258	187 077	546 298	745 429	185 077	44 738	22 501	35 590	1 925 968
1969	168 799	196 804	613 870	782 138	178 796	42 630	20 920	38 878	2 042 835
1968	159 710	212 773	677 352	760 730	155 132	40 683	21 576	33 675	2 061 631

Tabell 92 Antal brukningsenheter med svin den 24 juni 1971 fördelade efter besättningarnas storlek samt antal svin vid dessa besättningar

Number of holdings with pigs distributed by size of the stocks and number of pigs on these holdings

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Besättningsstorlek, antal svin						Summa
	1 - 2	3 - 9	10 - 24	25 - 99	100 - 499	Över 499	
<i>Antal brukningsenheter</i>							
<i>Län</i>							
Stockholms	146	84	64	69	29	9	401
Uppsala	483	425	329	349	104	8	1 698
Södermanlands	297	235	138	181	82	14	947
Östergötlands	566	383	238	282	118	20	1 607
Jönköpings	1 429	827	479	313	65	2	3 115
Kronobergs	951	789	511	327	85	5	2 668
Kalmar	1 230	826	463	410	216	29	3 174
Gotlands	420	570	469	399	87	4	1 949
Blekinge	613	313	194	212	85	37	1 454
Kristianstads	337	843	1 319	2 537	932	123	6 091
Malmöhus	169	667	1 457	3 007	1 090	89	6 479
Hallands	365	666	961	1 917	835	50	4 794
Göteborgs o Bohus	434	401	359	265	69	3	1 531
Älvsborgs	1 244	909	843	641	166	14	3 817
Skaraborgs	442	787	1 092	1 481	442	58	4 302
Värmlands	1 681	316	125	137	57	9	2 325
Örebro	381	199	124	157	66	12	939
Västmanlands	367	268	150	189	74	22	1 070
Kopparbergs	818	241	73	63	12	1	1 208
Gävleborgs	1 398	284	61	41	19	2	1 805
Västernorrlands	1 452	154	55	39	15	3	1 718
Jämtlands	766	80	26	20	4	—	896
Västerbottens	1 430	509	293	159	36	2	2 429
Norrbottens	219	35	13	9	4	1	281
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	172	670	1 409	3 563	1 799	163	7 776
» mellanbygder	1 048	1 600	1 873	2 858	967	139	8 485
» norra slättbygder	670	1 082	1 392	1 817	573	78	5 612
Svealands slättbygder	1 538	1 230	833	1 003	391	69	5 064
Götalands skogsbygder	6 101	4 538	3 663	3 508	837	54	18 701
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 343	572	211	181	50	6	3 363
Nedre Norrland	3 910	564	147	106	35	5	4 767
Övre Norrland	1 856	555	308	168	40	3	2 930
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1 - 5,0	4 217	908	514	258	43	3	5 943
5,1 - 10,0	6 196	2 807	2 057	1 387	173	6	12 626
10,1 - 20,0	4 507	3 807	3 597	4 608	861	24	17 404
20,1 - 30,0	1 600	1 775	1 851	3 166	1 014	55	9 461
30,1 - 50,0	808	1 088	1 350	2 597	1 396	101	7 340
50,1 - 100,0	285	380	428	1 050	939	161	3 243
Över 100,0	25	46	39	138	266	167	681
<i>Hela riket</i>							
1971	17 638	10 811	9 836	13 204	4 692	517	56 698
1970	18 778	11 112	10 353	12 709	4 064	457	57 473
1969	20 592	12 962	12 048	13 757	3 876	389	63 624
1968	24 276	15 391	13 459	14 701	3 734	376	71 937

Tabell 92 (forts) Antal brukningsenheter med svin den 24 juni 1971 fördelade efter besättningarnas storlek samt antal svin vid dessa besättningar

Område; storleksgrupp	Besättningsstorlek, antal svin						
	1-2	3-9	10-24	25-99	100-499	Över 499	Summa
<i>Antal svin</i>							
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	276	3 902	23 341	192 168	346 118	167 321	733 126
» mellanbygder	1 724	8 625	30 600	143 664	185 336	130 211	500 160
» norra slättbygder	1 067	5 849	22 471	89 684	107 813	76 473	303 357
Svealands slättbygder	2 531	5 936	13 000	50 408	76 763	64 713	213 351
Götalands skogsbygder	9 535	22 196	57 073	164 410	151 867	40 839	445 920
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 372	2 578	3 198	9 144	8 580	6 712	33 584
Nedre Norrland	5 313	2 467	2 126	5 305	6 427	3 120	24 758
Övre Norrland	2 593	2 590	4 549	7 596	7 572	1 674	26 574
<i>Hela riket</i>							
1971	26 411	54 143	156 358	662 379	890 476	491 063	2 280 830
1970	27 551	55 997	163 984	624 236	761 964	439 827	2 073 559
1969	30 792	65 187	190 350	668 793	720 795	389 208	2 065 125
1968	36 662	76 570	212 353	704 951	684 521	371 396	2 086 453

Resultat

I tab 89 redovisas antalet husdjur inom olika storleksgrupper. Uppgifter om antalet husdjur den 24 juni 1971 vid brukningsenheter med mer än 2 hektar åker redovisas i tab 90. Av tabellen framgår att antalet djur minskade mellan 1970 och 1971 för samtliga grupper utom för svin och kycklingar, vilkas antal ökade med knappt 10 resp 7 %. Antalet kor minskade med 33 000 eller något över 4 %,

medan minskningen för antalet kalvar var 41 000 eller drygt 7 %. Även antalet får visar en liten minskning de senaste åren efter att tidigare ha ökat varje år sedan slutet av femtiotalet.

Antalet svin, höns och kycklingar vid stora besättningar vid företag utan eller med högst 2 hektar åker den 26 juni 1970 framgår av nedanstående tablå liksom även antalet sådana besättningar.

Riksområde¹

Antal svin och höns vid företag med högst 2 hektar åker och minst 250 svin och/eller 1000 höns (inkl kycklingar). Inom parentes redovisade värden anger antal besättningar med djur av resp slag den 26 juni 1970

	Svin	Höns	Kycklingar	Summa Höns och kycklingar
A	41 516 (37)	766 435 (82)	1 815 031 (92)	2 581 466 (122)
B	20 712 (12)	399 081 (62)	798 210 (45)	1 197 291 (79)
C	1 860 (3)	85 900 (23)	70 580 (18)	156 480 (28)
Hela riket	64 088 (52)	1 251 416 (167)	2 683 821 (155)	3 935 237 (229)

¹ Se bilaga 1.

Tabell 93 Antal brukningsenheter med får¹ den 24 juni 1971 fördelade efter besättningsarnas storlek samt antal tackor och baggar vid dessa besättningar
 Number of holdings with sheep distributed by size of the stocks and number of ewes and rams on these holdings

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Besättningsstorlek, antal tackor och baggar						Summa
	1 - 9	10 - 24	25 - 49	50 - 99	100 - 199	Över 199	
<i>Antal brukningsenheter</i>							
<i>Län</i>							
Stockholms	72	46	24	14	11	—	167
Uppsala	88	22	16	13	5	2	146
Södermanlands	86	41	18	18	5	1	169
Östergötlands	218	106	41	28	10	4	407
Jönköpings	259	75	38	21	10	1	404
Kronobergs	193	58	23	9	4	1	288
Kalmar	229	76	41	25	16	4	391
Gotlands	194	296	220	116	57	26	909
Blekinge	109	29	10	6	2	—	156
Kristianstads	411	74	19	3	7	3	517
Malmöhus	436	35	11	4	3	—	489
Hallands	295	67	24	5	3	—	394
Göteborgs o Bohus	183	57	10	4	3	—	257
Älvsborgs	368	98	35	11	3	2	517
Skaraborgs	447	66	26	23	3	1	566
Värmlands	454	192	43	20	8	—	717
Örebro	116	54	19	8	5	—	202
Västmanlands	70	26	13	8	—	—	117
Kopparbergs	206	109	42	13	1	1	372
Gävleborgs	249	113	34	11	2	—	409
Västernorrlands	227	114	39	16	—	2	398
Jämtlands	201	99	35	13	2	—	350
Västerbottens	507	125	18	1	—	1	652
Norrbottnens	193	67	15	2	1	—	278
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	506	56	25	4	6	—	597
» mellanbygder	596	371	248	136	73	32	1 456
» norra slättbygder	591	121	45	33	7	1	798
Svealands slättbygder	437	178	89	66	29	3	802
Götalands skogsbygder	1 549	448	162	76	33	8	2 276
Mellersta Sveriges skogsbygder	604	283	83	27	7	2	1 006
Nedre Norrland	689	343	117	46	5	2	1 202
Övre Norrland	839	245	45	4	1	1	1 135
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>							
2,1 - 5,0	1 565	519	77	14	2	—	2 177
5,1 - 10,0	1 501	658	199	40	4	—	2 402
10,1 - 20,0	1 149	390	248	117	29	2	1 935
20,1 - 30,0	591	165	112	80	28	5	981
30,1 - 50,0	556	137	73	68	48	10	892
50,1 - 100,0	320	96	53	49	26	19	563
Över 100,0	129	80	52	24	24	13	322
<i>Hela riket</i>							
1971	5 811	2 045	814	392	161	49	9 272
1970	5 901	1 995	829	402	149	51	9 327
1969	6 540	2 150	850	390	154	52	10 136
1968	6 936	2 203	826	371	139	41	10 516

¹ Avser får exkl lamm.

Tabell 93 (forts) Antal brukningsenheter med får¹ den 24 juni 1971 fördelade efter besättningsstorlek samt antal tackor och baggar vid dessa besättningar

Område; storleksgrupp	Besättningsstorlek, antal tackor och baggar						Summa
	1-9	10-24	25-49	50-99	100-199	Över 199	
<i>Antal tackor och baggar</i>							
<i>Produktionsområden</i>							
Götalands södra slättbygder	1 428	830	821	227	861	—	4 167
» mellanbygder	2 187	5 742	8 527	8 979	9 241	13 560	48 236
» norra slättbygder	2 090	1 714	1 562	2 319	1 036		8 721
Svealands slättbygder	1 896	2 694	3 040	4 369	4 439		16 438
Götalands skogsbygder	5 744	6 574	5 457	4 973	4 504	2 255	29 507
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 683	4 014	2 725	1 690	1 345		12 457
Nedre Norrland	3 142	4 886	3 813		4 315		16 156
Övre Norrland	3 375	3 420	1 434		631		8 860
<i>Hela riket</i>							
1971	22 545	29 874	27 379	25 761	20 860	18 123	144 542
1970	22 776	29 787	28 146	26 365	19 268	19 133	145 475
1969	24 593	31 947	28 601	25 784	19 719	19 357	150 001
1968	25 701	32 436	27 480	25 133	17 649	16 379	144 778

¹ Avser får exkl lamm.

Tab 91—94 innehåller uppgifter om antalet brukningsenheter med nötkreatur, svin, får resp höns fördelade efter besättningsstorlek.

Dessa uppgifter redovisas för län, produktionsområden, storleksgrupper samt hela riket. Dessutom redovisas antalet djur av respektive slag med fördelning efter besättningsstorleken för produktionsområden och hela riket.

Av tab 91 framgår att antalet besättningar med nötkreatur minskade med drygt 6 000 mellan 1970 och 1971.

Av tab 92 resp tab 94 framgår att antalet mindre besättningar fortsätter att minska för både svin och höns, medan antalet större besättningar ökar.

I tab 95 redovisas den genomsnittliga besättningsstorleken den 24 juni 1971 för län, produktionsområden och hela riket.

Övrig publicering

Uppgifter om antalet husdjur och husdjursbesättningarnas storleksfördelning år 1971 kommer att publiceras i Lantbruksräkningen 1971 (SOS). Uppgifter om antalet djur vid stora besättningar år 1970 återfinns i Statistiska meddelanden J 1971:15.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i tab 90 fr o m år 1945.

Tabell 94 Antal brukningsenheter med höns¹ den 24 juni 1971 fördelade efter besättningarnas storlek samt antal höns vid dessa besättningar

Number of holdings with poultry distributed by size of the stocks and number of poultry on these holdings

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Område; storleksgrupp	Besättningsstorlek, antal höns (exkl kycklingar)					Summa
	1 - 49	50 - 199	200 - 999	1000 - 4999	Över 4999	
<i>Antal brukningsenheter</i>						
<i>Län</i>						
Stockholms	717	206	47	6	6	982
Uppsala	1 246	414	95	20	5	1 780
Södermanlands	1 075	332	85	9	1	1 502
Östergötlands	2 144	473	101	29	10	2 757
Jönköpings	4 386	264	27	4	—	4 681
Kronobergs	2 570	305	39	22	5	2 941
Kalmar	3 245	386	81	22	5	3 739
Gotlands	934	319	34	20	1	1 308
Blekinge	1 127	227	65	21	4	1 444
Kristianstads	2 761	900	146	38	8	3 853
Malmöhus	3 390	790	148	39	8	4 375
Hallands	1 646	1 254	447	118	15	3 480
Göteborgs o Bohus	2 206	509	70	24	3	2 812
Älvsborgs	4 474	657	99	27	3	5 260
Skaraborgs	3 057	1 202	235	67	18	4 579
Värmlands	1 915	309	48	7	—	2 279
Örebro	1 157	372	93	10	4	1 636
Västmanlands	743	308	85	25	2	1 163
Kopparbergs	546	162	38	13	3	762
Gävleborgs	558	117	39	7	—	721
Västernorrlands	853	78	32	11	2	976
Jämtlands	590	56	13	1	1	661
Västerbottens	467	101	45	11	—	624
Norrbottnens	58	16	9	9	1	93
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	3 242	1 349	433	107	24	5 155
» mellanbygder	4 533	1 183	201	65	9	5 991
» norra slättbygder	4 577	1 612	309	91	28	6 617
Svealands slättbygder	4 990	1 698	413	75	17	7 193
Götalands skogsbygder	18 770	3 007	517	160	18	22 472
Mellersta Sveriges skogsbygder	3 208	519	111	25	4	3 867
Nedre Norrland	1 926	267	82	17	4	2 296
Övre Norrland	619	122	55	20	1	817
<i>Storleksgrupp, hektar åker</i>						
2,1 - 5,0	7 007	899	152	38	4	8 100
5,1 - 10,0	11 622	2 017	338	76	10	14 063
10,1 - 20,0	11 906	2 983	615	143	9	15 656
20,1 - 30,0	5 518	1 693	350	86	13	7 660
30,1 - 50,0	4 007	1 411	396	117	20	5 951
50,1 - 100,0	1 548	638	229	79	16	2 510
Över 100,0	257	116	41	21	33	468
<i>Hela riket</i>						
1971	41 865	9 757	2 121	560	105	54 408
1970	45 427	11 074	2 296	553	92	59 442
1969	51 402	13 732	2 711	530	70	68 445
1968	56 677	15 935	3 074	522	59	76 267

¹ Avser höns exkl kycklingar.

Tabell 94 (forts) Antal brukningsenheter med höns¹ den 24 juni 1971 fördelade efter besättningarnas storlek samt antal höns vid dessa besättningar

Område; storleksgrupp	Besättningsstorlek, antal höns (exkl kycklingar)					
	1 – 49	50 – 199	200 – 999	1000 – 4999	Över 4999	Summa
<i>Antal höns¹</i>						
<i>Produktionsområden</i>						
Götalands södra slättbygder	68 440	113 806	172 106	221 180	275 751	851 283
» mellanbygder	94 566	88 656	81 268	124 014	90 250	478 754
» norra slättbygder	104 003	127 852	123 011	191 972	239 530	786 368
Svealands slättbygder	109 608	137 668	150 629	142 773	240 653	781 331
Götalands skogsbygder	355 238	231 015	200 770	277 280	177 739	1 242 042
Mellersta Sveriges skogsbygder	57 306	41 982	42 487	40 640	27 000	209 415
Nedre Norrland	31 598	21 463	30 275	64 750		148 086
Övre Norrland	9 414	9 937	21 179	52 650		93 180
<i>Hela riket</i>						
1971	830 173	772 379	821 725	1 070 859	1 095 323	4 590 459
1970	910 793	872 141	852 300	1 037 573	950 038	4 622 845
1969	1 044 280	1 089 218	985 866	991 925	771 094	4 882 383
1968	1 170 417	1 264 227	1 122 687	935 079	558 828	5 051 238

¹ Avser höns exkl kycklingar.

Tabell 95 Genomsnittligt antal husdjur per brukningsenhet den 24 juni 1971
 Average number of livestock per holding

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker där husdjur av respektive slag förekom
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land where respectively kind of cattle occurred

Område	Nötkreatur		Får exkl lamm	Svin	Höns exkl kycklingar
	Kor	Samtliga nötkreatur			
<i>Län</i>					
Stockholms	13,1	27,4	25,0	55,6	177,2
Uppsala	12,0	24,0	22,5	30,8	106,7
Södermanlands	15,4	32,4	21,1	44,9	72,1
Östergötlands	12,0	28,7	19,4	38,2	90,9
Jönköpings	7,4	16,7	15,6	13,0	24,3
Kronobergs	6,2	13,9	12,9	18,2	50,9
Kalmar	9,6	22,1	26,5	32,2	58,6
Gotlands	8,3	22,5	41,6	25,4	82,4
Blekinge	6,7	15,6	11,1	51,5	104,6
Kristianstads	8,9	22,7	9,8	73,5	103,5
Malmöhus	9,4	23,4	5,5	73,5	78,3
Hallands	8,5	20,0	8,9	67,9	194,9
Göteborgs o Bohus	6,5	14,2	9,6	23,0	68,8
Älvsborgs	7,1	15,2	11,6	24,9	47,6
Skaraborgs	10,0	22,9	9,7	54,0	123,2
Värmlands	6,2	11,7	11,8	14,2	37,5
Örebro	9,6	19,9	16,2	39,2	84,8
Västmanlands	12,2	23,2	14,2	42,8	136,3
Kopparbergs	7,3	13,8	13,7	7,5	104,3
Gävleborgs	7,3	13,4	11,7	5,8	65,1
Västernorrlands	5,5	9,4	14,3	6,2	72,9
Jämtlands	6,7	12,2	13,0	3,7	42,1
Västerbottens	5,6	10,4	7,1	9,7	85,9
Norrbottens	6,6	11,3	8,8	9,8	403,9
<i>Produktionsområden</i>					
Götalands södra slättbygder	9,6	23,6	7,0	94,3	165,1
» mellanbygder	9,8	25,1	33,1	58,9	79,9
» norra slättbygder	10,0	22,6	10,9	54,1	118,8
Svealands slättbygder	12,3	25,1	20,5	42,1	108,6
Götalands skogsbygder	7,4	16,8	13,0	23,8	55,3
Mellersta Sveriges skogsbygder	7,8	15,0	12,4	10,0	54,2
Nedre Norrland	6,1	10,9	13,4	5,2	64,5
Övre Norrland	5,7	10,3	7,8	9,1	114,1
<i>Hela riket</i>					
1971	8,2	18,1	15,6	40,2	84,4
1970	7,9	17,9	15,6	36,1	77,8
1969	7,7	17,4	14,8	32,5	71,3
1968	7,3	16,4	13,8	29,0	66,2
1966 ¹	6,9	14,9	11,9	21,4	47,2

¹ Enligt jordbruksräkningen den 15 september.

8.2. Jordbruksinventeringarna

Genom jordbruksinventeringarna erhöles t o m 1968 tre gånger om året uppgifter om bl a antalet husdjur av olika slag. I samband med övergången till det nya systemet för lantbruksstatistiken slopades 1969 inventeringarna i juni och oktober. Inventeringen i mars behölls men har fr o m 1970 en något modifierad uppläggning.

Viss information om inventeringarna lämnas på s 35 medan utförligare redogörelse återfinns i tidigare årgångar av denna publikation.

I inventeringen i mars 1971 ingick dels ett urval brukningsenheter med mer än 2 hektar åker, dels vissa företag med stora svin- och hönsbesättningar utan eller med högst 2 hektar åker. För brukningsenheter med mer än 2 hektar åker tillämpades ett urvalsförfarande med stratifiering efter naturligt jordbruksområde, åkerarealens storlek samt antalet svin och höns. Sålunda uttogs samtliga brukningsenheter med minst 250 svin och/eller 1 000 höns. För övriga brukningsenheter varierade urvalssannolikheten mellan 1 för brukningsenheter med mer än 200 hektar åker och omkring 1/50 för enheter i den minsta storleksgruppen. För företag med stora svin- och hönsbesättningar vilka saknar

eller har högst 2 hektar åker omfattade uppgiftsskyldigheten i princip de företag som någon gång under 1970 hade minst 250 svin och/eller minst 1 000 höns.

Totalt omfattade undersökningen 13 090 enheter, varav 265 företag med stora djurbesättningar utan eller med högst 2 hektar åker. Bortfallet utgjorde 2,0 % av de uttagna enheterna.

Resultat

I tab 96 redovisas uppgifter om antalet husdjur av olika slag enligt inventeringarna i juni och oktober 1968 samt mars 1969, 1970 och 1971. Vid en bedömning av totala antalet svin och höns i landet bör beaktas det betydande antal som finns vid företag utan eller med högst 2 hektar åker, vilket framgår av nedanstående tablå.

Övrig publicering

Resultaten från de årliga jordbruksinventeringarna redovisas fortlöpande i Statistiska meddelanden. I nr J 1971:26 återfinns resultaten från marsinventeringen 1971.

Riksområde¹

Antal svin och höns vid företag utan eller med högst 2 hektar åker och minst 250 svin och/eller 1 000 höns (inkl kycklingar) den 1 mars 1971.

	Svin	Höns 1/2 år och äldre	Unghöns o kycklingar	
			Av värpras	Broiler
A	42 740	762 194	508 250	1 673 710
B } C }	21 339	529 180 89 650	320 664 92 900	799 300 2 300
Hela riket	64 079	1 381 024	921 814	2 475 310

¹Se bilaga 1.

Tabell 96 Antal husdjur den 4 juni, 15 oktober 1968, 3 mars 1969, 2 mars 1970 och 1 mars 1971. Hela riket**Number of livestock on June 4th, October 15th, 1968, March 3rd, 1969, March 2nd, 1970 and March 1st, 1971**

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Djurslag	Juni 1968	Oktober 1968	Mars 1969	Mars 1970	Mars 1971
Hästar födda 1968 och tidigare ¹	56 699	..	..	51 983	45 097
Därav kallblodiga	..	..	..	38 153	31 931
» övriga	..	..	..	13 830	13 166
Unghästar och föl födda 1969 och senare ¹	11 862	..	..	8 669	8 684
Summa hästar	68 561	..	..	60 652	53 781
Tjurar och stutar 1 år och däröver	168 289	151 964	177 090	174 362	158 046
Tjurar, tjurkalvar och stutar under 1 år	280 908	272 690	280 907	284 465	258 369
Kor	840 598	834 887	839 941	814 697	741 559
Därav kor som kalvat en gång	196 396	202 737	218 101	204 086	185 044
» övriga kor	644 202	632 150	621 840	610 611	556 515
Kvigor 1 år och däröver	415 785	398 446	380 673	366 660	348 834
Därav för pålägg	353 052	338 296	326 120	..	..
» » slakt	62 733	60 150	54 553	..	..
Kvigor och kvigkalvar under 1 år	359 128	353 404	362 281	364 370	333 058
Därav för pålägg	282 492	292 024	292 815	..	..
» » slakt	76 636	61 380	69 466	..	..
Summa nötkreatur	2 064 708	2 011 391	2 040 892	2 004 554	1 839 866
Får och lamm	285 787	..	..	..	..
Galtar för avel 6 månader och däröver	10 244	10 059	10 541	11 513	11 169
Modersuggor	232 969	223 670	226 149	226 275	244 590
Därav första gången dräktiga	41 791	39 592	42 843	..	..
» övriga dräktiga	109 471	106 870	112 613	..	..
» digivande samt icke dräktiga	70 526	68 442	61 611	..	..
» utslagssuggor	11 181	8 766	9 082	..	..
Summa avelssvin	243 213	233 729	236 690	237 788	255 759
Övriga svin	1 800 158	1 828 893	1 707 785	1 852 488	1 899 144
Därav 6 månader och däröver	836 474	909 515	908 311	958 398	152 730
» 3—6 månader	..	..	..	..	860 980
» under 3 månader	963 684	919 378	799 474	894 090	885 434
Summa svin	2 043 371	2 062 622	1 944 475	2 090 276	2 154 903
Höns äldre än 1/2 år ²	4 957 092	..	..	5 279 150	5 070 003
Därav höns äldre än 1 1/2 år ²	1 588 705	..	..	2 155 418	1 843 765
» höns 1/2—1 1/2 år ²	3 368 387	..	..	3 123 732	3 226 238
Unghöns och kycklingar	3 595 955	..	..	2 299 301	1 947 113
Därav värpraser	..	..	..	874 306	1 026 519
» broiler	..	..	..	1 424 995	920 594
Summa höns och kycklingar	8 553 047	7 445 864	..	7 578 451	7 017 116

¹ Årtalen avser 1971 års uppgifter. För 1968—1970 gäller motsvarande åldersgränser. — ² För juni 1968 avses höns kläckta 1967 resp 1966 och tidigare.

Tabell 97 Antal betäckta suggor månadsvis och årsmedeltal för antalet tjänstbara galtar år 1971

Number of covered sows each month and average number of boars

Område	Betäckta suggor													Tjänst- bara galtar, medeltal per år
	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec	Summa	
<i>Län</i>														
Stockholms	292	292	331	294	325	403	312	335	267	288	372	413	3 924	105
Uppsala	1 362	1 161	1 062	1 163	1 295	1 308	1 251	1 166	975	1 111	1 462	1 398	14 714	356
Södermanlands	1 041	800	910	856	1 021	940	997	861	878	921	1 085	1 156	11 466	246
Östergötlands	1 157	1 020	1 082	1 001	1 118	1 198	1 035	1 054	1 004	1 106	1 221	1 300	13 296	368
Jönköpings	1 039	965	900	865	952	958	948	962	805	975	1 037	1 240	11 646	227
Kronobergs	998	870	994	957	1 063	1 021	948	965	999	1 047	1 146	1 073	12 081	245
Kalmar	1 975	2 005	1 899	1 782	1 908	1 952	2 002	2 078	1 893	1 994	2 218	2 191	23 897	499
Gotlands	1 175	1 051	1 055	1 137	1 213	1 160	1 104	1 214	1 137	1 102	1 009	1 020	13 377	228
Blekinge	726	677	684	641	712	769	740	658	697	661	805	757	8 527	201
Kristianstads	7 122	6 686	6 798	6 559	6 883	6 780	6 925	7 082	6 814	7 064	7 452	7 813	83 978	1 381
Malmöhus	8 076	7 051	7 333	7 298	7 484	6 982	7 741	7 708	7 577	7 502	7 516	8 862	91 130	2 093
Hallands	6 720	6 097	6 016	5 657	6 374	6 235	6 482	6 000	5 566	6 241	6 981	7 140	75 509	1 111
Göteborgs o Bohus	577	614	599	495	618	640	607	614	486	542	656	643	7 091	146
Älvsborgs	1 665	1 559	1 418	1 287	1 467	1 550	1 518	1 491	1 321	1 401	1 620	1 531	17 828	316
Skaraborgs	4 581	4 037	4 164	3 871	4 257	4 288	4 164	3 930	3 628	3 992	4 336	4 150	49 398	781
Värmlands	437	435	390	412	411	485	462	427	395	457	477	561	5 349	145
Örebro	608	571	613	616	647	644	662	637	544	633	706	683	7 564	186
Västmanlands	869	722	770	635	806	767	823	724	720	741	902	957	9 436	218
Kopparbergs	219	156	157	179	193	253	238	168	146	135	200	262	2 306	71
Gävleborgs	162	131	135	149	191	162	185	156	146	143	142	205	1 907	51
Västernorrlands	195	117	161	135	143	138	171	141	128	140	132	174	1 775	47
Jämtlands	65	69	64	35	40	64	54	43	47	24	44	87	636	25
Västerbottens	538	449	423	428	430	383	489	460	393	374	422	563	5 352	80
Norrbottnens	47	40	45	47	50	46	44	37	47	45	52	64	564	17
<i>Hela riket</i>														
1971	41 646	37 575	38 003	36 499	39 601	39 126	39 902	38 911	36 613	38 639	41 993	44 243	472 751	9 143
1970	37 708	34 752	37 345	36 832	36 137	37 474	37 427	37 533	35 655	37 765	40 201	42 519	451 348	8 815
1969	38 193	33 953	34 909	35 674	36 172	36 137	36 293	34 923	32 570	34 878	36 715	37 240	427 657	8 770
1968	34 397	33 177	33 515	31 996	35 334	33 285	34 756	33 550	31 306	33 582	36 534	37 335	408 767	8 386
1967	36 720	34 256	34 441	34 359	36 470	34 683	34 542	35 310	32 908	33 008	35 840	35 915	418 452	8 420

8.3. Antalet galtar och betäckta sugor

SCB redovisar för varje månad uppgifter om antalet galtar samt antalet under månaden betäckta sugor. Dessa uppgifter insamlas med stöd av Kungl Maj:ts kungörelse den 30 december 1953 (nr 758) med ändring den 25 maj 1967 (nr 394). Enligt författningen skall varje innehavare av galt, som utnyttjas för avelsändamål, föra journal med fortlöpande uppgifter om betäckningar samt om försäljning och inköp av galt. Vidare skall galthållaren första dagen efter varje kalendermånads utgång till vederbörande lantbruksnämnd insända kopia av de uppgifter som under månaden införts i betäckningsjournalen. Det åligger sedan varje lantbruksnämnd att kontrollera galthållarnas redovisning samt att upprätta sammandrag för länet och insända detta till SCB senast 10 dagar efter kalendermånadens utgång.

Resultat

Uppgifter om antalet betäckta sugor redovisas månadsvis för åren 1967—1971 i *tab 97*, för 1971 även med uppdelning på län. I samma tabell redovisas medelantalet tjänstbara galtar. Av tabellen framgår att antalet suggbetäckningar ökade med 4,7 % mellan 1970 och 1971.

Övrig publicering

Uppgifter för län och hela riket redovisas månadsvis i Statistiska meddelanden, grupp J, omkring 14 dagar efter utgången av respektive rapportmånad. En sammanfattande redovisning ges dessutom i tabellavdelningen i Jordbruksekonomiska meddelanden.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades antalet tjänstbara galtar och betäckta sugor fr o m år 1945.

8.4. Mjölkboskapskontrollen

I samband med lantbruksnämndernas omorganisation överfördes den 1 juli 1967 ansvaret på riksplanet för kokontrollverksamheten från lantbruksstyrelsen till Svensk Husdjursskötsel, Hållsta. Lantbruksstyrelsen har dock, som framgår av Kungl Maj:ts kungörelse den 25 maj 1967 (nr 396), även därefter överinseende över kontrollverksamheten.

Kontrollens genomförande

För ledning av kontrollverksamheten har inom Svensk Husdjursskötsel tillsatts en särskild kontrollnämnd. Lokalt bedrivs kontrollen av kontrollföreningar (husdjursföreningar). Själva kontrollarbetet utförs av hos dessa föreningar anställda kontrollassistenter.

För att kontrollresultaten skall tillerkännas officiellt vitsord erfordras att kontrollföreningsmedlem elva till tolv gånger om året med regelbundna mellanrum ombesörjer mjölmängdsbestämning och uttagning av mjölkprov för fetthaltsundersökning samt att förlängd kontroll sker genom besök av kontrollassistent enligt särskilda regler.

Vid sidan av den officiella kontrollen utförs en s k enskild kontroll. Denna skiljer sig från den förra därigenom att förlängd kontroll ej förekommer.

Bearbetningen av primäruppgifterna från mjölkboskapskontrollen sker centralt vid föreningen Svensk Husdjursskötsel (Lantbruksdata AB). Närmare föreskrifter om övervakningen av kontrollverksamheten återfinns i cirkulär 1968:2 från lantbruksstyrelsen. För kontrollens tekniska utförande finns bestämmelser i Svensk Husdjursskötsels Kontrollnämnds regler av den 1 juli 1967, den 29 augusti 1968 och den 15 oktober 1969.

Resultat

Tab 98 innehåller länsvis för kontrollåret 1970/71 samt för hela riket fr o m 1966/67

Tabell 98 Resultat från den officiella mjölkboskaps-kontrollen år 1970/71

Results of the milk recording

Område	SRB ¹			SLB ²			SKB ³			SJB ⁴			SAB ⁵			RB ⁶			Samtliga kon- trollerade kor	
	Antal kor	Mjölk- avkast- ning, kg per ko	Fett- halt, pro- cent	Antal kor	Mjölk- avkast- ning, kg per ko	Fett- halt, pro- cent	Antal kor	Mjölk- avkast- ning, kg per ko	Fett- halt, pro- cent	Antal kor	Mjölk- avkast- ning, kg per ko	Fett- halt, pro- cent	Antal kor	Mjölk- avkast- ning, kg per ko	Fett- halt, pro- cent	Antal kor	Mjölk- avkast- ning, kg per ko	Fett- halt, pro- cent		
<i>Län</i>																				
Stockholms	8 495	5 221	4,1	171	5 544	3,9	2	2 974	3,9	26	3 617	5,4	7	5 116	4,1	27	5 794	4,0	5 228	4,1
Uppsala	10 584	5 107	4,1	180	5 457	4,0	—	.	.	27	4 057	5,6	3	4 274	4,3	29	4 908	4,0	5 113	4,1
Södermanlands	19 643	5 411	4,1	289	5 381	4,0	—	.	.	275	4 102	5,6	16	5 542	4,1	78	5 661	4,0	5 384	4,1
Östergötlands	24 293	5 185	4,2	1 300	5 565	4,0	—	.	.	455	3 687	5,8	3	4 943	4,4	107	5 514	4,1	5 183	4,2
Jönköpings	11 725	4 901	4,2	853	5 127	4,0	—	.	.	229	3 623	5,7	4	4 997	4,3	3	5 230	4,6	4 899	4,2
Kronobergs	6 892	5 093	4,1	344	5 287	4,0	—	.	.	32	3 885	5,6	60	5 088	4,1	13	5 120	4,1	5 089	4,1
Kalmar	18 768	5 160	4,1	1 044	5 244	4,1	—	.	.	446	3 856	5,8	6	5 181	4,4	929	5 277	4,2	5 141	4,2
Gotlands	3 506	4 883	4,2	787	5 216	4,1	2	5 359	4,9	119	3 697	6,0	3	4 588	4,3	2 766	5 157	4,2	5 004	4,2
Blekinge	2 568	4 921	4,0	247	5 671	3,8	—	.	.	14	3 236	5,9	27	4 583	4,1	16	4 940	4,1	4 982	4,0
Kristianstads	3 956	5 070	4,1	14 847	5 596	3,9	—	.	.	185	3 599	6,0	59	5 125	4,5	5	6 304	3,8	5 460	4,0
Malmöhus	1 134	5 105	4,1	20 268	5 697	3,9	—	.	.	22	3 772	5,1	70	4 933	4,3	68	6 197	4,1	5 661	3,9
Hallands	4 704	5 346	4,2	14 573	5 788	4,0	—	.	.	22	3 879	5,6	530	5 229	4,3	—	.	.	5 652	4,1
Göteborgs o Bohus	5 654	4 996	4,1	873	5 145	3,9	1	4 009	4,3	72	3 978	5,4	18	4 041	4,3	2	4 150	3,8	4 999	4,1
Älvsborgs	13 377	5 068	4,1	3 164	5 321	4,1	1	1 985	4,2	155	3 936	5,6	398	5 025	4,2	—	.	.	5 116	4,1
Skaraborgs	22 089	5 217	4,0	5 630	5 455	3,9	—	.	.	132	4 026	5,5	51	5 013	4,2	39	5 751	4,2	5 264	4,0
Värmlands	7 827	4 959	4,0	790	5 396	3,9	45	3 903	4,0	41	3 614	5,7	21	4 569	4,3	14	4 839	4,1	4 991	4,1
Örebro	10 603	5 184	4,1	535	5 205	3,9	—	.	.	159	3 841	5,9	1	6 389	4,6	1	6 602	3,9	5 165	4,1
Västmanlands	8 365	5 153	4,1	250	5 398	4,0	—	.	.	185	3 931	5,6	29	4 923	4,2	110	5 719	4,0	5 121	4,2
Kopparbergs	6 154	5 141	4,2	361	5 447	4,1	248	3 732	4,4	89	3 780	5,9	13	5 420	4,2	4	5 317	4,3	5 092	4,2
Gävleborgs	9 168	5 042	4,1	439	5 412	3,9	20	3 827	4,1	114	3 850	5,6	30	5 128	4,3	6	5 780	4,1	5 051	4,1
Västernorrlands	3 847	4 720	4,1	809	5 296	4,0	1 145	3 804	4,4	647	3 637	5,7	540	4 823	4,3	8	4 824	4,2	4 549	4,2
Jämtlands	2 283	4 758	4,1	1 258	5 347	3,9	3 344	3 820	4,3	1 101	3 580	5,7	460	4 668	4,3	3	4 935	4,0	4 326	4,4
Västerbottens	2 610	4 778	4,2	1 898	5 328	4,0	3 144	3 875	4,4	797	3 714	5,9	713	4 564	4,4	1	3 919	4,1	4 473	4,4
Norrbottens	3 494	4 951	4,2	1 089	5 271	4,0	726	3 910	4,3	79	3 720	5,6	354	4 855	4,3	19	5 612	4,0	4 862	4,2
<i>Hela riket</i>																				
1970/71	211 738	5 127	4,1	71 998	5 589	4,0	8 678	3 843	4,4	5 422	3 732	5,8	3 414	4 856	4,3	4 248	5 242	4,2	5 165	4,1
1969/70	225 125	5 059	4,1	74 665	5 571	4,0	10 379	3 903	4,4	5 632	3 735	5,8	3 462	4 853	4,3	4 038	5 320	4,2	5 111	4,1
1968/69	243 223	5 032	4,2	77 409	5 604	4,0	12 543	3 847	4,4	5 798	3 723	5,8	3 380	4 872	4,4	3 702	5 246	4,2	5 088	4,2
1967/68	240 263	5 074	4,2	71 512	5 640	4,0	14 330	3 812	4,4	5 421	3 731	5,8	2 985	4 878	4,4	3 034	5 281	4,2	5 110	4,2
1966/67	242 093	4 954	4,1	69 953	5 493	4,0	16 208	3 772	4,4	5 004	3 662	5,9	2 664	4 706	4,3	2 638	5 178	4,2	4 980	4,2

¹ SRB = Svensk röd och vit boskap. — ² SLB = Svensk låglandsboskap. — ³ SKB = Svensk kullig boskap. — ⁴ SJB = Svensk jerseyboskap. — ⁵ SAB = Svensk ayrshireboskap. — ⁶ RB = Dansk röd boskap.

Tabell 99 Antal mjölkboskapsbesättningar och kor i officiell kontroll kontrollåret¹ 1970/71

Number of stocks and cows in public milk recording

Område	Officiell kontroll ²		
	Antal besättningar	Antal kor	Andel av samtliga kor ³ , procent
<i>Län</i>			
Stockholms	458	8 978	62
Uppsala	611	11 082	40
Södermanlands	1 058	21 746	81
Östergötlands	1 524	27 459	65
Jönköpings	992	13 531	29
Kronobergs	690	8 740	30
Kalmar	1 351	22 565	49
Gotlands	682	8 001	49
Blekinge	183	3 065	24
Kristianstads	1 340	19 486	37
Malmöhus	1 563	21 783	47
Hallands	1 443	21 180	56
Göteborgs o Bohus	506	6 907	27
Älvsborgs	1 475	19 867	36
Skaraborgs	1 653	29 244	49
Värmlands	542	9 262	38
Örebro	729	12 082	59
Västmanlands	580	10 417	60
Kopparbergs	563	7 413	43
Gävleborgs	954	10 374	54
Västernorrlands	861	8 266	38
Jämtlands	945	10 036	53
Västerbottens	1 050	10 032	31
Norrbottnens	461	6 309	39
<i>Hela riket</i>			
1970/71	22 214	327 825	45
1969/70	24 320	343 727	45
1968/69	26 515	365 044	45
1967/68	26 789	353 175	42
1966/67	27 810	352 392	40

¹ Avser perioden oktober–september. — ² Avser besättningar som deltagit hela kontrollåret. — ³ Vid brukningsenheter med mer än 2 hektar åker i juni respektive kontrollår.

bl a upplysningar om antal kor av olika raser i den officiella kontrollen.

Vid bedömningen av resultaten bör beaktas att dessa ej ger genomsnittsvärden för det

totala koantalet. Detta beror bl a på att de i kontrollen deltagande besättningarna ej kan anses vara representativa för den totala ko-stammen. Sälunda är exempelvis besättningar vid små brukningsenheter anslutna till kontrollen i väsentligt mindre utsträckning än besättningar vid de större. Vidare torde man kunna räkna med att medelavkastningen inom en och samma storleksgrupp av jordbruk är större vid de brukningsenheter som deltar i kontrollen än vid de som står utanför.

I tab 99 redovisas för kontrollåret 1970/71 länsvis samt för åren fr o m 1966/67 för hela riket uppgifter om verksamhetens totala omfattning. Det framgår bl a att cirka 327 800 kor omfattas av kontrollen under året, dvs 45 % av samtliga kor vid brukningsenheter med mer än 2 hektar åker (enligt lantbruksregistret 1971, se närmare tab 90).

Övrig publicering

Utförligare resultat från mjölkboskapskontrollen 1970/71 har redovisats i meddelande nr 52 i Svensk Husdjursskötsels publikationsserie. Motsvarande uppgifter t o m kontrollåret 1966/67 återfinns i meddelanden från lantbruksstyrelsen.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i tab 98 fr o m år 1944/45.

8.5. Mjolkproduktionen och dess användning

Efter framställning från statens jordbruksnämnd inhämtade SCB vid jordbruksinventeringen i mars 1971 uppgifter om mjölkproduktionen och dess användning under 1970. Undersökningar med samma syfte hade tidigare genomförts för åren 1937/38 och 1949 samt därefter vart tredje år.

Uppgifterna om mjölkproduktionen inhämtades genom tillägsfrågor på inventerings-

blanketterna. I urvalet för inventeringen i mars 1971 ingick 12 825 brukningsenheter med mer än 2 hektar åker. Urvalsfraktionen har varierat mellan 1 för brukningsenheter med mer än 200 hektar åker och omkring 1/50 för enheter i den minsta storleksgruppen.

Undersökningens innehåll

I uppgiftsblanketten skulle den under kalen-

deråret 1970 producerade mjölken särredovisas på följande poster.

- Levererad till mejeri
- Försåld till arbetare och övriga anställda vid brukningsenheten
- Försåld till andra
- Förbrukad i hushållet samt utlämnad som födoråd (undantag)
- Använd till beredning av lantsmör och lantost
- Använd till utfodring (ej skummjolk)

Tabell 100 Totala mjölkproduktionen och dess användning i miljö kilogram åren 1958–1970. Hela riket

Total production of milk and its uses

År	Total produktion	Användning					
		Leveranser till mejeri	Försäljning till arbetare och övriga anställda	Övrig försälj- ning	Förbrukning i hushållet m m	Produktion av lantsmör och ost	Utfodring
1970	2 848	2 672	4	14	75	2	81
1967	3 235	2 978	5	26	106	2	118
1964	3 610	3 242	8	46	151	5	158
1961	3 717	3 289	16	55	187	9	161
1958	3 930	3 375	21	74	243	16	201

Tabell 101 Mjölkproduktionen och dess användning i miljö kilogram inom olika storleksgrupper år 1970. Hela riket

Production of milk and its uses in different size groups of holdings

Användning	Storleksgrupp, hektar åker							Summa
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	
Leveranser till mejeri	90,5	339,9	739,6	498,9	480,9	309,0	205,9	2 664,7
Försäljning till arbetare och övriga anställda	..	..	..	1,0	0,6	0,5	1,5	4,0
Övrig försäljning	..	2,6	3,5	2,2	2,1	1,5	0,9	13,6
Förbrukning i hushållet m m	9,6	18,0	22,3	11,4	8,1	3,9	1,1	74,4
Produktion av lantsmör och ost	..	..	..	..	..	..	..	2,5
Utfodring	5,4	14,8	24,4	14,2	11,3	6,0	3,5	79,6
<i>Summa</i>								
1970	106,9	376,2	791,0	527,8	503,0	321,0	212,9	2 838,8
1967	180,6	560,2	931,6	534,4	476,6	284,7	245,8	3 213,9
1964	253,9	741,9	1 090,9	553,8	436,0	263,1	239,4	3 579,0
1961	342,2	850,7	1 076,5	503,4	400,2	251,6	248,4	3 673,0

Tabell 102 Mjölproduktionens storlek inom produktionsområden åren 1958–1970. Milj kilogram

Milk production by production areas

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Produktionsområde	1958	1961	1964	1967	1970
Götalands södra slättbygder	401	377	327	277	218
» mellanbygder	399	399	379	376	335
» norra slättbygder	472	470	479	427	342
Svealands slättbygder	640	601	586	502	444
Götalands skogsbygder	1 151	1 073	1 056	1 004	914
Mellersta Sveriges skogsbygder	287	255	257	229	203
Nedre Norrland	256	248	248	194	197
Övre Norrland	244	250	247	205	186
Hela riket	3 850	3 673	3 579	3 214	2 839

Resultat

Uppgifter om den totala mjölproduktionens storlek samt om produktionens användning åren 1958—1970 redovisas i *tab 100*. För brukningsenheter med högst 2 hektar åker, vilka inte omfattades av undersökningen, gjordes uppskattningar på grundval av förhållandena i den närmast högre storleksgruppen (2—5 hektar åker).

Tab 101 innehåller uppgifter om mjölproduktionens användning år 1970 inom olika storleksgrupper. Av *tab 102* framgår mjölproduktionens storlek inom produktionsområden åren 1958—1970.

Enligt *tab 100* levererades till mejerierna under 1970 sammanlagt cirka 2 672 milj kilogram mjölk, vilket är omkring 80 milj kilogram mindre än den kvantitet som redovisats i mejeriorganisationens egen löpande statistik (se *tab 104*).

Övrig publicering

Resultaten av undersökningen för 1970 har redovisats i Jordbruksekonomiska meddelanden 1971:10.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i *tab 100* och *102* fr o m år 1949.

**8.6. Mejerihanteringen.
Producentpriset på mjölk**

Fortlöpande uppgifter om mejerinäringen ges i Svenska Mejeriernas Riksförenings (SMR) driftsstatistik. Atskilliga av dessa uppgifter ingår i statens jordbruksnämnds månatliga redovisning av produktion, priser m m beträffande jordbruksprodukter (se s 202).

Resultat

I *tab 103* lämnas för år 1971 uppgifter om antal mejerier och leverantörer till dessa, om kvantiteten mjölk, som vägts in vid mejerier och medelinvägnings per leverantör inom olika föreningar m m. En uppräknings av vilka mejerier, som ingår i respektive verksamhetsområde, återfinns i SMRs driftsstatistik. Där lämnas också detaljerade uppgifter om varje mejeris produktion.

Uppgifter för åren 1967—1971 och 1966/67—1970/71 om antal mejerier och leverantörer, vid mejerierna invägd mjölk, mjölkens fetthalt, användning och pris lämnas i *tab 104*. Den närmare innebörden i redovisade uppgifter framgår av noter till tabellen. Enligt tabellen har antalet mejerier och leverantörer sedan föregående år minskat med 7 resp

11 %, medan minskningen i kvantiteten invägd mjölk varit knappt 2 %.

I tab 105 återfinns för åren 1967—1971 och 1966/67—1970/71 uppgifter om mejeriproduktionen och produktionen av mjölkpulver. Av tabellen framgår att smörproduktionen har minskat kraftigt de senaste åren, medan produktionen av ost och konsumtionsmjölk stigit.

I tabellerna ingår uppgifter från de 4 mejerier, som inte är anslutna till SMR.

Övrig publicering

Detaljuppgifter om mejerihanteringen meddelas av SMR i särskild tabellavdelning i dess årsredovisning och i Mejeristatistik (stencil). Rikssiffror över leveranser av mjölk, mejeriproduktion, priser m m lämnas varje månad i Jordbruksekonomiska meddelanden. I den senare publikationen införs dessutom separata årliga redogörelser för produktionen m m av olika jordbruksprodukter.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i tab 104 fr o m år 1944/45.

Tabell 103 Antal mejerier och mejerileverantörer samt vid mejerier invägd mjölk och medelinvägning per leverantör inom olika föreningar m m år 1971
Number of dairies and suppliers, weight of delivered milk and average weight of delivered milk per supplier in different associations etc.

Förening m m	Antal mejerier ¹	Antal mjölkleverantörer ²	Invägd mjölk, ton	Medelinvägning per leverantör och dag, kg
Mjölkcentralen (MC) ³ ⁴	18	8 405	528 848	172
Gotland (MC)	5	1 806	61 890	94
Jönköpings län (MC)	9	5 157	154 081	82
Sydöstmejerier (MC, Blekinge-delen)	3	1 792	48 571	74
Kronobergs läns mejeriförbund	9	4 226	101 962	66
Södra Kalmar läns mejeriförbund	6	2 271	104 588	126
Tjustbygdens mejeriförbund	2	423	23 315	151
Östsvenska mejeriförbundet	1	257	8 166	87
Skåne-mejerier ⁴	23	8 448	350 392	114
Västsvenska mejeriernas centralförbund	22	13 803	466 875	93
Skaraborgs läns mejeriförbund ⁴	15	4 299	230 749	147
Värmlandsmejerier	4	3 389	83 831	68
Örebro-Ortens mejeriförening	1	1 736	79 036	125
Dalarnas mejeriförening	3	2 204	70 234	87
Gefleortens mejeriförening	2	1 185	48 488	112
Södra Hälsinglands mejeriförening	1	926	28 500	84
Nedre Norrlands Producentförening	7	4 684	109 390	64
Ångermanlands mejeriförening	3	2 778	48 593	48
Norrmejerier	13	5 629	101 733	50
Norrbottens läns Producentförening	4	2 333	56 785	67
Hela riket	151	75 751	2 706 027	98

¹ Avser antal mejerier den 31/12 1971. — ² Avser medeltal av antal leverantörer per månad. — ³ Omfattar i huvudsak Stockholms, Uppsala, Södermanlands, Östergötlands och Västmanlands län. — ⁴ Uppgifter från mejerier ej anslutna till SMR ingår.

Tabell 104 Antal mejerier och mejerileverantörer, vid mejerier invägd mjölk, mejerimjölkens medelfetthalt, användning av invägd mjölk samt pris på mejerimjölk åren¹ 1966/67–1970/71 och 1967–1971

Number of dairies and suppliers to dairies, weight of delivered milk, average fat content of dairy milk, uses of dairy milk and the price of dairy milk

År	Antal mejerier ²	Antal mejeri-leverantörer ³	Invägd mjölk, ton	Medelfetthalt, procent	Användning av invägd mjölk, ton			Pris för mejerimjölk ⁵ , öre per kilogram
					Till produktberedning	Till konsumtionsmjölk ⁴	Till gräddesamt svinn	
1971	151	75 767	2 706 026	3,99	1 482 397	815 869	407 761	75,6
1970	163	84 843	2 752 122	3,99	1 516 474	820 111	415 537	64,4
1969	184	95 917	2 970 941	4,01	1 757 656	805 355	407 930	61,2
1968	201	105 552	3 065 446	4,00	1 833 102	820 000	412 344	60,8
1967	234	116 024	3 054 455	3,98	1 835 589	808 072	410 794	58,4
1970/71	..	79 438	2 665 619	3,99	1 433 047	819 754	412 817	68,2
1969/70	..	90 012	2 845 463	3,99	1 616 037	817 045	412 380	61,5
1968/69	..	100 485	3 036 163	4,02	1 820 938	807 060	408 165	59,7
1967/68	..	110 120	3 067 050	3,99	1 841 858	813 223	411 969	60,9
1966/67	..	122 122	3 152 811	3,98	1 938 725	805 648	408 437	57,0

¹ Regleringsåren avser perioden sept–aug t o m 1966/67 och därefter juli–juni. — ² Avser antalet mejerier den 31/12 1971. — ³ Uppgifterna avser medeltal av månadssiffror, vägda med mjölkinvägningen per leverantör och månad. — ⁴ Omräknat till helmjölk. — ⁵ Vägt medelavräkningspris till producent för 4,0 %-ig mjölk, fritt mejeri, vid ett skummjölksvärde av 8,0 öre/kg. Exkl efterlikvider och leveranstillsätt (det senare upphörde 1 sept 1967).

Tabell 105 Mejeriproduktion och produktion av mjölkpulver åren¹ 1966/67–1970/71 och 1967–1971. Ton

Dairy production and production of milk powder

År	Mejeriproduktion				Produktion av mjölkpulver ³		
	Smör ²	Ost	Konsumtionsmjölk	Konsumtionsgrädd		Fett	Magert
				Tjock	Tunn		
1971	42 851	66 245	1 238 442	32 773	19 955	2 440	41 830
1970	42 352	60 401	1 206 106	33 611	19 834	2 490	34 845
1969	62 884	57 654	1 119 483	33 188	19 529	2 930	41 165
1968	66 140	58 715	1 106 560	33 650	19 114	9 108	37 977
1967	65 128	59 928	1 069 173	33 242	18 300	10 152	31 072
1970/71	39 087	62 911	1 220 445	33 260	19 907	2 558	37 001
1969/70	52 101	57 777	1 175 659	33 291	19 865	2 890	35 853
1968/69	66 347	58 369	1 096 250	33 385	19 178	..	..
1967/68	65 590	59 324	1 090 651	33 482	18 831	10 163	35 931
1966/67	70 239	59 570	1 056 914	32 920	18 163	10 944	32 300

¹ Regleringsåren avser perioden sept–aug t o m 1966/67 och därefter juli–juni. — ² Därutöver uppgår produktionen av smör till Bregott och av smörolja, omräknat till smör, till 300 ton 1969, 7 500 ton 1970 och 3 360 ton 1971. — ³ Fr o m 1969 ingår endast vara baserad på mjölkfett.

8.7. Svinstamkontrollen

Svinstamkontrollen avser kontroll av avelsdjur genom prövning av avkommans beskaffenhet. Resultaten används som underlag för riksstambokföring av svin samt prövning av galt för betäckningsändamål och galtregistrering. Verksamheten är reglerad enligt Kungl Maj:ts kungörelse den 25 maj 1967 (nr 396) och bedrivs under ledning och övervakning av lantbruksstyrelsen.

Kontrollens genomförande

Kontrollen skall äga rum vid av lantbruksstyrelsen godkänd kontrollstation. Anmälan om prövning i svinstamkontroll skall ske till lantbruksstyrelsen senast 24 dagar efter kullens födelse. Som allmänna villkor för uttagning till kontroll gäller vissa bestämmelser rörande bl a besättningsstorlek, härstamning, rastillhörighet och hälsotillstånd. Ur varje för kontroll godkänd kull uttages fyra grisar till

prövning (två av vardera könet), varvid särskilt skall tillses att de uttagna djuren har ungefär samma medelvikt som kullen i dess helhet.

Leverans till kontrollstationen sker då den uttagna gruppen uppnått en levande vikt av i genomsnitt 18 kilogram per djur.

På kontrollstationen utfodras grisarna enligt en för samtliga kontrollstationer gemensam foderplan.

Omedelbart efter kontrollgruppens ankomst till kontrollstationen vägs och märks samtliga grisar inom gruppen. Vägningen upprepas därefter med lämpliga mellanrum tills grisarna uppnått en medelvikt av 20 kilogram, då kontrollen tar sin början.

Under kontrolltiden vägs samtliga grisar vid stationen i bestämd ordningsföljd och på bestämda tidpunkter. Slakten av grisarna verkställs sedan efter hand som de uppnått härför fastställd levande vikt (omkring 90 kilogram).

Grisarnas foderförbrukning och levande vikt antecknas varje vecka. När samtliga gri-

Tabell 106 Svinstamkontrollens omfattning samt medeltal av uppnådda resultat kontrollåren¹ 1966/67–1970/71

Scope of the pig progeny testing and averages of the test results

Ras: år	Antal kontrollre- rade svin	Vikt vid slakt, kg	Tillväxt per djur och dag, gram	Förbrukat antal foder- enheter per kg tillväxt	Slaktresultat (medeltal)			
					Kroppslängd, cm	Ryggsäckets tjocklek, mm	Buk- väggens tjocklek, mm	Slakt- kroppens köttfullhet, poäng
Lantras								
1970/71	3 560	90,3	737	2,83	97,3	21,9	33	14,4
1969/70	3 856	90,2	730	2,88	97,3	22,3	33	14,1
1968/69	3 564	90,1	726	2,91	97,1	23,2	34	13,6
1967/68	3 859	90,1	726	2,90	96,7	23,9	34	13,5
1966/67	3 512	90,0	724	2,91	96,3	24,6	34	13,3
Yorkshireras								
1970/71	1 431	90,4	730	2,86	97,5	23,4	33	14,1
1969/70	1 317	90,2	727	2,90	97,7	23,8	33	13,9
1968/69	1 198	90,1	732	2,89	97,3	24,7	33	13,6
1967/68	1 316	90,1	722	2,90	97,2	25,1	33	13,3
1966/67	1 175	89,9	725	2,90	96,6	25,9	33	13,1

¹ Avser perioden 1 okt–30 sept.

sar inom gruppen slaktats beräknas bli grisarnas genomsnittliga viktökning och foderförbrukning under kontrolltiden.

Snarast möjligt efter slakten överförs slaktkropparna till kylrum, där de förvaras hängande under cirka 24 timmar, varefter bedömning av slaktegenskaperna sker. Vid bedömningen, vilken utförs av särskild bedömningsnämnd, mäts ryggsäckets och bukväggens tjocklek samt kroppens längd. Vidare sker poängsättning av bogpartiets storlek, bukens form och jämnhet samt skinkans form och storlek enligt en skala omfattande 9—15 poäng, där siffervärde 12 betecknar godkänd beskaffenhet och siffervärde 15 sällsynt god beskaffenhet. Med utgångspunkt från erhållna späckmått samt särskilda mätningar på fotografi av ett tvärsnitt av slaktkroppen poängsätts dessutom enligt samma skala fördelningen av ryggsäcket samt slaktkroppens köttfullhet. För närmare information om svinstamkontrollens utförande hänvisas till cirkulär 1968:4 från lantbruksstyrelsen.

Resultat

I tab 106 har för kontrollåren 1966/67—1970/71 sammanfattats uppgifter rörande kontrollverksamhetens omfattning. Vidare redovisas i tabellen vissa medelresultat för de kontrollerade djurens tillväxt och foderförbrukning samt för deras slaktegenskaper.

Under 1970/71 ingick 4 991 svin i kontrollen varav 71 % av lantras och resten av yorkshireras. Verksamheten var under året fördelad på sammanlagt sex kontrollstationer.

Övrig publicering

Uppgifter från svinstamkontrollen publiceras årligen i Meddelanden från Kungl Lantbruksstyrelsen, serie B. En utförlig redogörelse för verksamheten under 1970/71 finns införd i denna serie.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i tab 106 för om år 1945.

8.8. Suggkontrollen

Den officiella suggkontrollen, vilken har pågått sedan 1928, lämnar informationer dels om avelssvinens identitet och härstamning, dels om suggornas mödraegenskaper.

Kontrollens genomförande

Officiell suggkontroll finns från den 1 oktober 1966 i två olika former dels fullständig, A-kontroll, dels begränsad, B-kontroll.

Den fullständiga kontrollformen omfattar, förutom identitets- och härstamningskontroll, av djurägaren utförd registrering av antalet levande och döda smågrisar per kull vid födseln samt av serviceassistent genomförd kontroll av antalet överlevande grisar tre veckor efter födseln samt dessas vikt. Identitetsmärkning sker vid samma tidpunkt. Kontroll får verkställas högst sju dagar före eller efter nämnda tidpunkt, varvid emellertid korrektion av smågrisarnas vikt måste företas.

I den begränsade suggkontrollen förekommer ej någon vägning av grisarna. Öronmärkning och kontroll av antalet grisar sker före avvänjningen och tidigast när grisarna uppnått två veckors ålder.

Verksamheten leds av föreningen Svensk Husdjursskötsel och bearbetningen sker numera delvis med hjälp av dator. Fältarbetet utföres av servicepersonal från lokala slakteri- eller kontrollföreningar och övervakas av lantbruksnämnderna i respektive område. Från kontrollåret 1970/71 lämnas uppgifter föreningsområdesvis. Tidigare lämnades resultaten länsvis. Bestämmelser för verksamheten återfinns i Kungl Maj:ts kungörelse av den 25 maj 1967 (nr 396) och närmare föreskrifter i cirkulär 1968:2 och 1969:2 från lantbruksstyrelsen. För suggkontrollens tekniska utförande finns bestämmelser i Svensk Husdjursskötsels Svinkontrollnämnds regler angående fullständig och begränsad suggkontroll av den 20 september 1971.

Resultat

I *tab 107* redovisas antalet besättningar i den officiella suggkontrollen uppdelad på A- och B-kontroll och det totala antalet sugor i kontroll.

I *tab 108* lämnas en redovisning av den fullständiga suggkontrollens resultat inom olika föreningar. För en närmare beskrivning av föreningarnas geografiska utbredning hän-

visas till föreningen Svensk Husdjursskötsel.

Under kontrollåret 1970/71 deltog 6 254 besättningar i officiell suggkontroll och antalet sugor i kontrollen var 97 829.

Övrig publicering

Resultaten för kontrollåret 1970/71 återfinns i meddelande utgivet av Svensk Husdjursskötsel.

Tabell 107 Antal besättningar i den officiella suggkontrollen kontrollåret¹ 1970/71

Number of herds in the sow litter recording

Förening	Antal besättningar ²			Totalt	Totalt antal sugor i kontroll
	A-kontroll ³		B-kontroll ³		
	Samtliga	Därav galt-producerande			
Skånek	102	74	2 551	2 653	40 956
Kristianstad — Blekinge Slakteriförening	14	10	430	444	6 980
Kalmar läns Slakterier	10	9	183	193	3 770
Kronobergs läns Slakteriförening	6	5	162	168	2 084
Stockholm — Gotlands Slakteriförening, Gotlandsdelen	8	8	242	250	2 903
Östergötlands Andelsslakteriförening, Linköping	16	12	177	193	3 564
Mellersta Hallands Slakteriförening	8	7	302	310	6 098
Västra Sveriges Slakterier	1	1	75	76	1 178
Östergötlands Andelsslakteriförening, Norrköping	2	2	38	40	584
Örebro läns Slakteriförening	10	6	78	88	1 837
Värmlands Slakteriförening	1	—	90	91	1 239
Västmanlands läns Andelsslakteriförening	5	5	70	75	1 547
Stockholm — Gotlands Slakteriförening, fastlandsdelen	6	6	191	197	3 934
Kopparbergs läns Andelsslakteriförening	7	1	19	26	335
Norrlands Slakteriförening, Västernorrlands län	2	2	43	45	659
Södermanlands läns Kontrollförening	8	5	122	130	3 166
Skåra Semin, 61	11	8	733	744	11 387
Skåra Semin, 62	9	3	199	208	2 171
Södra Älvsborgs Husdjursskötsel	3	3	186	189	1 798
Västerbottens läns Kontrollförening	11	5	88	99	964
Dala-Gävleborgs Husdjurstjänst	2	1	13	15	329
Husdjurstjänst i Jämtlands län	1	—	13	14	145
Norrbottens Husdjursskötsel	6	—	—	6	201
Totalt	249	173	6 005	6 254	97 829

¹ Avser perioden 1 oktober—30 september. — ² Avser den 15 oktober 1971. — ³ Se texten.

Tabell 108 Resultat från den fullständiga suggkontrollen
kontrollåret¹ 1970/71

Results of the complete sow litter recording

Förening	Antal kullar	Medelantal grisar per		Medel- kullvikt, kg vid 3 veckor	Ålder vid grisning	Grisnings- intervall	Antal kon- trollerade grisar per sugga och år
		Födelsen	Kontroll				
Skanek	gyltor	1 495	9,8	8,1	47	389	17,3
	suggor	4 365	11,4	9,1	53	..	
Kristianstad—Blekinge Slakteriförening	gyltor	195	10,1	8,5	48	394	17,5
	suggor	421	11,9	9,4	53	..	
Kalmar läns Slakterier	gyltor	282	9,7	8,1	44	392	15,8
	suggor	846	11,3	9,0	51	..	
Kronobergs läns Slakteriförening	gyltor	107	9,2	7,8	42	419	16,7
	suggor	225	11,4	9,1	53	..	
Stockholm—Gotlands Slakteriförening, Gotlandsdelen	gyltor	117	9,1	7,2	40	388	14,0
	suggor	266	10,3	7,9	46	..	
Östergötlands Andelsslakteriförening, Linköping	gyltor	235	9,7	7,7	46	381	15,8
	suggor	557	11,4	8,9	52	..	
Mellersta Hallands Slakteriförening	gyltor	106	9,8	8,4	45	377	17,5
	suggor	299	11,8	9,7	53	..	
Västra Sveriges Slakterier	gyltor	26	10,3	8,5	43	362	18,4
	suggor	58	12,0	9,5	54	..	
Östergötlands Andelsslakteriförening, Norrköping	gyltor	27	9,9	8,1	46	405	15,3
	suggor	49	11,5	9,4	54	..	
Örebro läns Slakteriförening	gyltor	165	9,9	8,1	42	384	16,4
	suggor	434	11,6	9,0	48	..	
Värmlands Slakteriförening	gyltor	11	10,9	7,1	36	428	11,2
	suggor	10	11,4	7,7	45	..	
Västmanlands läns Andelsslakteriförening	gyltor	166	10,3	8,1	45	404	16,6
	suggor	300	11,6	8,6	51	..	
Stockholm—Gotlands Slakteriförening, fastlandsdelen	gyltor	105	10,3	8,3	47	380	17,3
	suggor	256	11,5	9,2	52	..	
Kopparbergs läns Andelsslakteriförening	gyltor	57	9,8	7,9	45	373	15,4
	suggor	101	11,8	8,8	46	..	
Norrlands Slakteriförening, Västernorrlands län	gyltor	26	10,5	7,2	47	379	16,5
	suggor	54	11,5	8,4	55	..	
Södermanlands läns Kontrollförening	gyltor	342	9,8	8,2	46	394	18,3
	suggor	852	12,0	9,2	51	..	
Skara Semin, 61	gyltor	286	9,8	7,6	42	372	16,1
	suggor	528	11,5	8,7	51	..	
Skara Semin, 62	gyltor	89	10,6	8,6	49	375	17,1
	suggor	215	12,2	9,0	56	..	
Södra Älvsborgs Husdjursskötsel	gyltor	32	10,0	8,6	48	384	17,0
	suggor	96	10,8	8,7	53	..	
Västerbottens läns Kontrollförening	gyltor	159	10,2	8,6	46	382	17,8
	suggor	277	11,5	9,1	50	..	
Dala—Gävleborgs Husdjurstjänst	gyltor	35	11,0	7,6	40	346	15,5
	suggor	50	11,8	7,8	44	..	
Husdjurstjänst i Jämtlands län	gyltor	1	11,0	11,0	74	451	15,6
	suggor	4	12,8	9,8	— ²	..	
Norrbottens Husdjursskötsel	gyltor	74	9,5	8,2	44	400	17,7
	suggor	278	10,7	8,8	46	..	
Totalt	gyltor	4 138	9,9	8,1	46	388	17,0
	suggor	10 541	11,5	9,0	52	..	

¹ Avser perioden 1 oktober—30 september. — ² Uppgift saknas p g a tekniskt fel.

8.9. Svinslaktens omfattning

På begäran av statens jordbruksnämnd infordrade SCB i samband med jordbruksinventeringen i mars 1969 (se s 183) uppgifter om antalet under 1968 slaktade och till slakt försålda svin. Undersökningar av liknande slag har utförts sedan 1950 med två till fyra års mellanrum. I första hand avses dessa undersökningar ge en uppfattning om hemslaktens storlek. Dessutom lämnar undersökningarna uppgifter om den totala svinslakten och dess fördelning på storleksgrupper av jordbruk och på olika produktionsområden.

Uppgifterna om svinslakten inhämtades genom tilläggsfrågor på inventeringsblanketterna. I urvalet för inventeringen i mars 1969 ingick cirka 12 100 brukningsenheter med mer än 2 hektar åker av vilka 98,7 % inkom med bearbetningsbara uppgifter.

Undersökningens innehåll

Den totala slakten under 1968 skulle av uppgiftslämnarna redovisas på följande grupper.

Svin levererade till slakt

Övriga slaktade svin

Veterinärbesiktigade

Ej veterinärbesiktigade

Resultat

I *tab 109* har för åren 1956, 1959, 1961, 1965 och 1968 angivits den totala slaktens fördelning på marknadsförd slakt resp ej veterinärbesiktigad hemslakt. Beträffande brukningsenheter med högst 2 hektar åker har antalet slaktade svin 1968 beräknats med utgångspunkt från relationen mellan antalet svin 1968 vid brukningsenheter med 0,26—2,0 och 2—5 hektar åker samt antalet slaktade svin vid brukningsenheter med 2—5 hektar åker enligt undersökningen avseende 1968. Fr o m 1961 beaktas slakten hos stora djurhållare utanför det egentliga jordbruket, dvs djurhållare med ingen eller högst 2 hek-

Tabell 109 Totala antalet slaktade svin åren 1956–1968. Hela riket
Total number of slaughtered pigs

År	Marknadsförd slakt	Ej veterinärbesiktigad hemslakt	Total slakt
1968	3 216 957 ¹	50 571	3 267 528
1965	2 964 518 ¹	88 229	3 052 747
1961	2 916 566 ¹	128 410	3 044 976
1959	2 817 512	168 007	2 985 519
1956	2 020 564	162 415	2 182 979

¹ Inkl slakt hos stora djurhållare utanför det egentliga jordbruket.

tar åker. För tidigare år har liknande beräkningar blivit utförda. Som *marknadsförd slakt* har vid sammanställningen av tabelluppgifterna räknats dels den redovisade marknadsförda slakten, dels besiktigad hemslakt.

Enligt tabellen uppgick den under 1968 marknadsförda slakten till 3 217 000 djur mot 3 344 000 enligt veterinärstyrelsens statistik över besiktigade slaktdjur (se tab 114).

Tab 110 och tab 111 innehåller för samma år som tab 109 uppgifter om svinslaktens omfattning inom olika storleksgrupper resp produktionsområden.

Tabell 110 Antal slaktade svin inom olika storleksgrupper åren 1956–1968. Procent av totala svinslakten respektive år
Number of slaughtered pigs in different size groups of holdings

År	Storleksgrupp, hektar åker								Summa
	Under 2,1	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	
1968	4 ¹	2	9	15	15	23	16	16	100
1965	12 ²	2	8	19	16	16	15	12	100
1961	6 ²	5	15	25	15	14	11	9	100
1959	3	6	14	27	15	14	11	10	100
1956	3	6	17	27	15	14	9	9	100

¹ Inkl slakt hos stora djurhållare utanför det egentliga jordbruket. — ² Inkl slakt hos samtliga stora djurhållare.

Tabell 111 Antal slaktade svin inom produktionsområden åren 1956–1968. Procent av totala svinslakten respektive år
Number of slaughtered pigs by production areas

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Produktionsområde	1956	1959	1961	1965	1968
Götalands södra slättbygder	26	26	26	31	28
» mellanbygder	20	20	21	25	27
» norra slättbygder	13	13	12	12	12
Svealands slättbygder	11	11	10	9	9
Götalands skogsbygder	24	24	25	19	19
Mellersta Sveriges skogsbygder	3	2	3	2	3
Nedre Norrland	1	2	1	1	1
Övre Norrland	2	2	2	1	1
Hela riket	100	100	100	100	100

Övrig publicering

Resultaten från den särskilda undersökningen rörande svinslakten 1968 har publicerats av statens jordbruksnämnd i Jordbruksekonomiska meddelanden 1970:7—8.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 återfinns uppgifter även för åren 1950 och 1954.

8.10. Fårkontrollen

Fårkontrollen avser att ge fortlöpande information om djurens identitet och härstamning, förekomsten av ärftliga fel samt kvantiteten och kvaliteten hos djurens produktion.

Tabell 112 Resultat från fårkontrollen kontrollåret¹ 1970/71
Results of the sheep breeding control

Område	Antal		Antal lamm per tacka vid		Lammvikt vid 120 dagar, kg per	
	Besättningar	Tackor	Födseln	Vägningen	Lamm	Tacka
<i>Län</i>						
Stockholms	76	2 971	1,64	1,48	29,3	43,3
Uppsala	28	1 353	1,64	1,46	29,9	43,6
Södermanlands	41	1 949	1,69	1,53	28,9	44,1
Östergötlands	35	1 812	1,69	1,58	31,9	50,4
Jönköpings	60	2 648	1,67	1,59	29,4	46,7
Kronobergs	57	1 992	1,67	1,58	29,1	45,9
Kalmar	99	5 067	1,63	1,49	29,2	43,6
Gotlands	202	14 655	1,62	1,42	29,0	41,2
Blekinge	19	607	1,60	1,54	28,5	43,9
Kristianstads	28	1 495	1,64	1,50	31,1	46,6
Malmöhus	13	418	1,68	1,46	29,7	43,4
Hallands	34	570	1,65	1,50	31,9	47,9
Göteborgs o Bohus	22	743	1,58	1,45	29,4	42,5
Älvsborgs	81	2 277	1,72	1,59	28,5	45,4
Skaraborgs	29	1 353	1,73	1,58	28,0	44,2
Värmlands	57	2 130	1,68	1,56	29,1	45,5
Örebro	14	807	1,73	1,44	26,5	38,3
Västmanlands	16	494	1,87	1,67	28,8	48,2
Kopparbergs	43	1 374	1,84	1,67	28,7	48,0
Gävleborgs	31	1 243	1,86	1,73	29,9	51,9
Västernorrlands	104	2 830	1,89	1,73	29,8	51,6
Jämtlands	62	1 766	1,86	1,66	30,8	51,3
Västerbottens	47	906	2,07	1,81	26,3	47,5
Norrbottnens	35	697	1,79	1,52	29,1	44,4
<i>Hela riket</i>						
1970/71	1 233	52 157	1,69	1,53	29,3	44,8
1969/70	1 240	52 360	1,70	1,51	29,2	44,1
1968/69	1 261	51 585	1,68	1,50	28,9	43,4
1967/68	1 299	48 156	1,68	1,55	30,0	46,5
1966/67	1 280	44 874	1,65	1,51	29,3	44,2

¹ Avser perioden nov—okt.

Kontrollens genomförande

Fårkontrollverksamheten bedrivs av lantbruksnämnderna bland besättningar, som anmälts för deltagande i kontrollen. Drygt en tredjedel av landets tackor är anslutna till fårkontrollen.

Kontrollen, som avser uppgifter om samtliga under kontrollåret födda lamm, innebär en granskning av djurens identitetsbeteckningar och ägarens betäcknings-, seminerings- och lammingsanteckningar. Förekomsten av ärftliga fel kontrolleras genom besiktning av lamm. Produktionskontrollen omfattar bestämning av lammens vikt, som korrigeras till vikten vid 120 dagars ålder och bedömningar av bl a lammens kroppsbyggnad och ullens kvalitet och kvantitet. På lamm av lantrasens pälstyp bedöms fällens pälsskinnskvalitet.

Bestämmelser för verksamheten återfinns i Kungl Maj:ts kungörelse av den 25 maj 1967 (nr 396) och närmare föreskrifter i cirkulären 1968:3 och 1971:1 från lantbruksstyrelsen.

Resultat

I tab 112 redovisas uppgifter för kontrollåret 1970/71 om antalet kontrollerade besättningar och tackor, antal födda och vägda lamm per tacka samt lammvikten (vid 120 dagar) per lamm och per tacka. En ökning av antalet vägda lamm per tacka med 0,02 och en höjning av lammvikten med 0,1 kg per lamm innebär en förbättrad avkastning per tacka med 0,7 kg jämfört med föregående års resultat.

Övrig publicering

Resultat från fårkontrollen publiceras årligen i stencil av lantbruksstyrelsen. Där redovisas kontrollresultaten på län för ett flertal raser och korsningar av dessa. Dessutom redovisar varje lantbruksnämnd i stencil besättningsmedeltal och resultat för enskilda baggar inom respektive län.

8.11. Hästpremieringen

Den med statsmedel understödda hästpremieringen har till ändamål att "verka för åstadkommande av goda och för olika trakter och ändamål fullt lämpliga hästar". Premieringen, vilken står under överinseende av lantbruksstyrelsen, sker i två former, nämligen dels som hingstpremiering, dels som fölsto-premiering.

Närmare bestämmelser rörande hästpremieringen finns meddelade i Kungl Maj:ts kungörelse den 4 november 1966 (nr 560) med ändring den 25 maj 1967 (nr 391). Dessa bestämmelser innebär vissa inskränkningar i premieringens omfattning jämfört med tidigare år, då även premiering av unghästar förekom.

Premieringens utförande

Hästpremieringen äger rum vid särskilda premieringsförrättningar. Bedömningen av hästarna verkställs dels av hingstpremieringsnämnder, dels av särskilt utsedda premieringsförrättare.

För att en häst skall kunna komma under bedömning vid premieringsmöte krävs att den uppfyller vissa villkor i fråga om ras-tillhörighet och härstamning. Anmälan om deltagande i premieringen skall av hästens ägare (eller ägarens representant) göras till respektive lantbruksnämnd.

Bedömningen omfattar dels hästens egenskaper som individ, dels avkommans beskaffenhet. Den vid hästpremieringen förekommande belöningen är värdebokstav, i vissa fall kombinerad med penningpris. Värdebokstaverna är numera A och B, av vilka A innebär den högsta belöningen.

Föreskrifter angående hästpremieringen återfinns i lantbruksstyrelsens kungörelse den 15 december 1966 (nr 16) med ändring den 13 juni 1967 (nr 3).

Resultat

Vissa huvudresultat från hästpremieringarna 1971 meddelas i tab 113.

Övrig publicering

En detaljerad redogörelse för premieringsverksamhetens omfattning och resultat publiceras årligen. Resultaten för 1971 återfinns i lantbruksstyrelsens meddelande nr 95 serie B.

Tabell 113 Antal premierade hästar, beslutade belöningar m m år 1971
Number of awarded horses, awards given etc.

Område	Antal premie- rade hästar	Hingstar			Penning- pris, kronor	Fölston		Penning- pris, kronor	Summa penning- pris, kronor
		Värdebokstav				Värdebokstav			
		A	AB	B		A	B		
<i>Län</i>									
Stockholms	69	3	1	41	250	4	20	1 700	1 950
Uppsala	25	—	—	8	250	3	14	925	1 175
Södermanlands	61	1	1	17	250	4	38	3 225	3 475
Östergötlands	50	—	—	16	0	5	29	2 050	2 050
Jönköpings	88	—	1	14	500	16	57	8 750	9 250
Kronobergs	94	3	—	17	600	8	66	5 125	5 725
Kalmar	90	1	2	12	450	12	63	3 400	3 850
Gotlands	133	1	3	25	200	21	83	5 450	5 650
Blekinge	30	—	—	5	0	3	22	2 750	2 750
Kristianstads	145	—	—	16	0	27	102	10 125	10 125
Malmöhus	222	2	—	34	0	38	148	17 025	17 025
Hallands	106	2	—	7	0	26	71	12 125	12 125
Göteborgs o Bohus	52	2	1	13	250	5	31	3 700	3 950
Älvsborgs	91	2	2	15	650	18	54	8 225	8 875
Skaraborgs	144	1	1	19	1 150	26	97	8 685	9 835
Värmlands	49	1	—	16	0	7	25	3 290	3 290
Örebro	26	—	—	8	0	2	16	925	925
Västmanlands	21	1	—	5	0	—	15	875	875
Kopparbergs	23	1	—	9	0	2	11	300	300
Gävleborgs	19	—	—	3	0	2	14	2 100	2 100
Västernorrlands	15	—	—	9	0	1	5	375	375
Jämtlands	13	2	—	9	1 700	—	2	125	1 825
Västerbottens	7	2	—	4	0	—	1	0	0
Norrbottens	4	—	1	—	0	2	1	0	0
<i>Hela riket</i>									
1971	1 577	25	13	322	6 250	232	985	101 250	107 500
1970	1 286	20	1	151	7 650	249	865	99 670	107 320
1969	1 357	22	3	174	10 700	256	902	90 035	100 735
1968	1 498	15	11	184	10 600	336	952	117 075	127 675
1967	2 485	114	87	514	20 400	569	1 201	158 560	178 960

8.12. Produktionen av kött och fläsk. Producentpriserna på slaktdjur

Grundläggande uppgifter om den marknadsförda slaktens storlek ges i veterinärstyrelsens besiktningssstatistik. Enligt Kungl Maj:ts kungörelse den 20 mars 1959 (nr 99) skall i princip all slakt för avsalu underkastas besiktning.

På grundval av besiktningssstatistiken samt uppgifter om hemslaktens omfattning (se s 197) utför statens jordbruksnämnd månadsvis beräkningar av den totala produktionen av kött och fläsk. Vid dessa beräkningar utnyttjas uppgifter från Sveriges Slakteriförbund om medelslaktvikter för olika djurslag.

Statistiken över såväl antalet slaktdjursbesiktningar som produktionen av kött och fläsk ingår i jordbruksnämndens löpande månadsstatistik (se s 128). På basis av uppgifter

från Slakteriförbundet redovisas vidare i den löpande statistiken olika prisdata rörande slaktdjur.

Resultat

Produktionsvolymens storlek åren 1967—1971 och 1966/67—1970/71 uttryckt dels i antal besiktigade slaktkroppar, dels i producerad mängd kött och fläsk redovisas i *tab 114—115*. Som framgår av not till *tab 115* innefattar produktionsuppgifterna för kött och fläsk även hemslakten.

Utöver i *tabell 115* redovisad produktion insamlas även uppgifter om produktionen av fjäderfäkött, som år 1971 uppgick till 26 300 ton. Beräkningen är dock något osäker, eftersom grundmaterialet är ofullständigt.

I *tab 116* redovisas de genomsnittliga producentpriserna på slaktdjur dels per kilogram, dels per slaktkropp. Kalenderårssiffrorna för

Tabell 114 Antal besiktigade slaktkroppar¹ åren² 1966/67—1970/71 och 1967—1971
Number of inspected carcasses

År	Storboskap	Större kalv (gödkalv och mellankalv)	Mindre kalv (spädkalv)	Svin (inkl spädgris)	Får och getter	Häst (inkl föl)
1971	578 812	104 692	36 599	3 489 953	198 555	8 649
1970	655 054	129 470	40 293	3 226 129	210 427	10 865
1969	650 834	136 283	43 287	3 267 287	217 839	12 183
1968	606 588	140 223	37 996	3 344 051	181 832	14 275
1967	658 171	180 391	59 815	3 194 280	156 426	17 407
1970/71	612 795	117 516	37 870	3 329 775	209 018	9 701
1969/70	683 574	138 806	43 712	3 241 651	218 643	11 871
1968/69	612 420	130 154	37 938	3 280 121	182 840	12 989
1967/68	618 004	155 371	41 965	3 325 434	158 686	16 209
1966/67	686 662	195 781	72 503	3 045 789	154 380	19 663

¹ Antal hela och till hela omräknade halva kroppar. — ² Regleringsåren avser perioden sept—aug 1966/67 och därefter juli—juni.

Tabell 115 Produktion av kött och fläsk¹ åren² 1966/67–1970/71 och 1967–1971.
Ton
Meat production

År	Storboskap	Större kalv (gödkalv och mellankalv)	Mindre kalv (spädkalv)	Svin (inkl spädgris) ³	Får och getter	Häst (inkl fö)
1971	136 304	9 302	781	247 698	3 153	2 866
1970	151 718	11 232	870	228 987	3 377	3 641
1969	152 906	11 755	942	233 148	3 437	4 177
1968	143 713	12 034	831	239 215	3 008	5 002
1967	150 624	14 942	1 318	229 720	2 542	5 960
1970/71	142 264	10 372	816	236 597	3 334	3 218
1969/70	158 848	12 063	961	231 074	3 463	4 014
1968/69	145 870	11 321	838	235 250	3 019	4 522
1967/68	143 532	13 231	926	238 549	2 591	5 591
1966/67	155 470	15 882	1 599	221 342	2 480	6 725

¹ Inkl hemslakt samt för storboskap och svin inkl export av levande slaktdjur, omräknad till slaktad vara med ben. — ² Regleringsåren avser perioden sept–aug 1966/67 och därefter juli–juni. — ³ Uppgifterna om hemslakten av svin har reviderats av slakteriförbundet efter beräkningar över hemslakten i Norrland.

Tabell 116 Priser på slaktdjur åren¹ 1966/67–1970/71 och 1967–1971. Kronor
Prices on carcasses

År	Storboskap	Gödkalv	Mindre kalv	Slaktsvin ²	Lamm	Häst
<i>Pris per kilogram³</i>						
1971	7,39	10,46	7,21	4,63	8,00	6,21
1970	6,87	10,31	6,91	5,01	7,77	5,97
1969	6,74	10,52	8,63	4,72	7,63	5,29
1968	6,76	10,02	8,04	4,31	7,27	5,37
1967	6,38	9,35	7,26	4,45	7,12	5,29
1970/71	7,12	10,40	6,98	4,82	7,97	6,19
1969/70	6,73	10,52	7,69	4,86	7,95	5,53
1968/69	6,84	10,44	8,91	4,61	7,61	5,36
1967/68	6,66	9,83	7,66	4,19	7,66	5,44
1966/67	6,25	9,40	7,35	4,74	7,72	5,29
<i>Pris per slaktropp⁴</i>						
1971	1 644	673	145	324	106	2 048
1970	1 587	676	144	377	107	2 007
1969	1 578	689	162	316	100	1 818
1968	1 601	661	162	256	103	1 894
1967	1 400	603	151	296	98	1 808
1970/71	1 750	682	152	313	109	2 072
1969/70	1 553	688	159	327	101	1 834
1968/69	1 629	684	165	275	103	1 866
1967/68	1 481	639	155	420	99	1 875
1966/67	1 419	600	154	310	102	1 776

¹ Regleringsåren avser perioden sept–aug 1966/67 och därefter juli–juni. — ² T o m 1967 gödsvin. —

³ Avräkningspriser för slaktad vikt (efter avdrag för slaktdjursavgift, exkl efterlikvid). — ⁴ Se texten.

kilopriset och priset per slaktkropp har räknats fram som vägda medeltal av respektive månadspriser.

Övrig publicering

Månadsdata rörande slaktdjursbesiktningar, produktion av kött och fläsk, priser på slaktdjur m m redovisas i Jordbruksekonomiska meddelanden. I särskilda artiklar i samma tidskrift ges dessutom årliga översikter över produktionen m m av olika jordbruksprodukter.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i tab 114, 115 och 116 fr o m år 1944/45.

8.13. Äggproduktionen. Producentpriset på ägg

Statens jordbruksnämnd gör årligen beräkningar av den totala äggproduktionen. Som underlag för beräkningarna används resultaten av SCBs hushållsbudgetundersökning 1969 samt vissa kompletterande undersökningar. Tillsammans med uppgifter om utrikeshandeln med ägg bildar dessa beräkningar underlag för skattningar av den totala inhemska produktionen av ägg.

Jordbruksnämndens löpande månadsstatistik — se s 128 — omfattar i fråga om ägg uppgifter om bl a partihandelns invägning av svenska ägg samt om producentpriserna (avseende "svensk äggnotering", pris till producent i södra Sverige). De förra uppgifterna insamlas av jordbruksnämnden direkt från partihandelsföretagen, medan den senare redovisningen bygger på Lantbrukarnas Riksförbunds (t o m 1970 Sveriges Lantbruksförbunds) statistik.

Resultat

Produktionen av ägg samt partihandelns invägning åren 1967—1971 och 1966/67—1970/71 framgår av tab 117. I denna tabell redovisas även ovägda årsmedeltal av producentpriserna.

Tabell 117 Beräknad total produktion av ägg, partihandelns invägning av svenska ägg samt producentpris på ägg åren¹ 1966/67—1970/71 och 1967—1971

Estimated production of eggs, wholesalers' purchases of eggs and producers' price on eggs

År	Total produktion, milj kg	Partihandelns invägning, milj kg	Producentpris ² , öre per kg
1971	104	56,1	312
1970	95	51,4	331
1969	97	53,1	324
1968	100	54,4	299
1967	91	46,4	354
1970/71	101	54,2	319
1969/70	95	50,8	339
1968/69	105	55,2	295
1967/68	98	50,2	338
1966/67	93	46,0	349

¹ Regleringsåren avser perioden sept—aug 1966/67 och därefter juli—juni. — ² Svensk äggnotering, pris till producent i södra Sverige.

Övrig publicering

Uppgifter rörande partihandelns invägning av ägg samt prisnoteringar för ägg införs månadsvis i Jordbruksekonomiska meddelanden. Denna tidskrift innehåller dessutom årliga översikter över produktionen m m av jordbruksprodukter.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i tab 117 fr o m år 1944/45.

9. Konsumtion av födo- och njutningsämnen

Food consumption

Statens jordbruksnämnd utför årligen två beräkningar av den svenska konsumtionen av födo- och njutningsämnen. Dels görs i oktober en prognos för innevarande år, dels utförs i februari en preliminär beräkning för det föregående året. Beräkningarna avser värdet (för enskilda varuposter även kvantiteter) av de totala leveranserna av livsmedel till enskilda hushåll och storhushåll samt producenternas hemmaförbrukning.

Beräkningsunderlag

De i beräkningarna använda kvantitetsuppgifterna hämtas dels från jordbruksnämndens löpande månadsstatistik, dels från SCBs industri- och utrikeshandelsstatistik. Vidare utnyttjas uppgifter från jordbruksnämndens årliga inventeringar av förråden av livsmedel m m. En för konsumtionsberäkningarna speciellt utförd preliminär uppgiftsinsamling förekommer beträffande ett antal varugrupper, varvid företag inom livsmedelsindustri och distribution är uppgiftslämnare.

Kvantitetsangivelserna skall i princip avse varornas nettovikter (exkl emballage) vid leveransen till den slutlige konsumenten.

Värderingen av konsumtionen sker i regel till detaljhandelspriser. Undantag utgör här producenternas egenförbrukning, där värderingen i princip sker till producentpriser plus mervärdeskatt (resp omsättningsskatt) samt utekonsumtionen av vin- och spritdrycker, som värderas i utskänkningspriser. För beräkningarna erforderliga prisuppgifter hämtas i åtskilliga fall från underlaget till SCBs konsumentprisindex men för flera stora poster, bl a kött och fläsk, från annan prisstatistik. För varugrupper med brett sortiment, t ex konserver, ligger värdeuppgifter från främst industri- och utrikeshandelsstatistiken till grund för beräkningarna av konsumtionsvärdena.

Resultat

Uppgifter för olika varuslag om konsumtionens omfattning åren 1967—1971 redovisas i *tab 118*.

Övrig publicering

Resultaten från konsumtionsberäkningarna införs fortlöpande i Jordbruksekonomiska meddelanden. Förutom kvantitets- och värdeuppgifter redovisas där bl a uppgifter om kostens näringsvärde per person och dag.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i *tab 118* fr o m år 1960.

**Tabell 118 Konsumtion av födo- och njutningsämnen
åren 1967–1971**

Food consumption

Varuslag	1967		1968		1969		1970 ¹		1971 ¹	
	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr	Kvantitet, milj kg	Värde, milj kr
Bröd och spannmålsprodukter	.	3 022,7	.	3 146,7	.	3 302,3	.	3 559,7	.	4 015,8
Mjöl och gryn	150,3	239,9	145,3	238,5	135,4	232,7	140,5	256,5	146,3	300,0
Mjölprodukter, exkl bröd och konditori- varor	35,4	211,4	35,8	221,1	38,0	238,7	37,9	248,1	38,3	272,5
Knäckebröd	47,1	182,2	46,2	187,0	45,1	190,6	51,2	234,8	47,8	247,4
Mjukt matbröd ²	239,0	765,3	239,7	782,1	244,7	825,7	245,1	888,7	248,5	1 025,6
Kaffebröd ²	77,9	648,2	78,7	670,9	79,1	699,8	79,5	773,4	78,5	879,4
Konditorivaror ²	32,7	560,6	32,7	595,0	32,8	608,1	32,7	647,2	32,1	720,2
Skorpor, kex, rån m m	44,8	415,1	47,1	452,1	50,9	506,7	48,6	511,0	47,7	570,7
Kött och köttvaror	.	4 696,3	.	4 972,7	.	5 162,6	.	5 623,4	.	5 823,2
Kött och fläsk, färskt och djupfryst ^{2 3}	205,0	2 323,3	210,2	2 457,3	210,1	2 541,9	212,0	2 720,5	207,0	2 795,5
Fjäderfäkött, färskt och djupfryst ²	22,9	201,7	27,7	227,8	27,3	215,1	26,3	219,5	26,7	238,9
Charkuterivaror, oblandade ²	18,7	380,3	20,5	425,8	20,1	433,6	20,5	465,5	18,9	451,2
Charkuterivaror, blandade ²	137,2	1 446,6	141,7	1 513,5	146,6	1 609,2	152,7	1 826,6	151,3	1 952,2
Köttkonserver	31,6	300,3	28,9	298,0	31,6	315,1	31,9	347,6	29,0	340,2
Köttsoopor, även konserverade	7,8	44,1	8,6	50,3	8,5	47,7	7,2	43,7	6,8	45,2
Fisk, kräftdjur och blötdjur ⁴	.	1 082,5	.	1 101,3	.	1 231,9	.	1 369,0	.	1 437,4
Färsk och djupfryst fisk	74,6	342,2	69,9	330,7	66,5	353,2	63,6	349,5	63,7	359,7
Djupfryst filead fisk	16,1	121,0	15,8	115,2	17,3	121,0	19,2	151,1	20,3	195,6
Konserver och beredd fisk	45,6	468,7	45,3	484,6	45,9	540,5	50,8	616,2	48,8	647,8
Kräftdjur och blötdjur ⁴	.	150,6	.	170,8	.	217,2	.	252,2	.	234,3
Mjölk, grädde och ost	.	2 345,3	.	2 399,1	.	2 485,2	.	2 754,6	.	3 214,3
Direktförsäld och hemmaförbrukad mjölk ⁵	136,8	116,0	122,2	99,1	107,7	86,2	92,2	78,4	82,4	79,6
K-mjölk, filmjölk m m ⁵	1 030,6	1 089,7	1 059,7	1 101,9	1 036,9	1 085,4	1 038,3	1 159,4	1 023,4	1 365,6
Skummjölk, lättfil m m ⁵	71,9	54,1	85,0	61,3	141,7	119,7	192,9	196,3	234,8	289,7
Tunn grädde, gräddfil ⁵	18,4	92,8	19,1	98,4	19,5	104,0	19,9	109,9	20,0	121,1
Tjock grädde ⁵	29,0	296,1	29,5	304,4	29,0	304,8	29,5	315,6	28,9	334,1
Mjölkpulver	1,6	16,1	1,8	17,8	1,5	15,1	1,4	15,4	1,3	15,6
Hårdost	51,1	566,4	51,6	586,3	54,0	621,0	57,0	705,1	57,3	808,8
Annan ost	12,1	114,1	12,1	129,9	13,4	149,0	14,5	174,5	15,3	199,8
Åge ²	86,1	500,3	87,7	475,7	88,2	509,0	89,3	543,5	89,6	570,9

Matfett och majonnäs ⁷	168,4	945,1	168,0	979,8	164,7	1 002,5	166,9	1 088,5	165,4	1 197,9
Därav smör ⁸	61,9	448,0	57,7	452,2	52,1	438,7	46,8	422,9	42,2	422,2
» hushållsmargarin	104,0	474,2	107,6	502,6	109,8	530,3	117,4	633,9	120,3	738,8
Köksväxter, frukter och bär ⁴	.	2 551,4	.	2 641,6	.	2 800,6	.	2 966,9	.	3 317,0
Köksväxter, färska och djupfrysta ²	245,3	662,4	235,9	689,8	232,3	768,9	253,0	846,0	270,2	994,1
Frukt och bär, färska och djupfrysta ²	452,4	1 020,5	464,8	1 007,1	433,5	987,3	459,7	1 049,7	468,3	1 176,9
Köksväxter, torkade ² , konserverade m m	.	241,9	.	234,2	.	244,4	.	254,6	.	271,1
Frukt och bär, torkade, konserverade m m	.	278,8	.	286,7	.	325,3	.	314,6	.	333,1
Kastanjer, mandel och nötter	8,5	61,5	9,0	65,8	9,1	71,3	8,7	66,0	8,2	67,6
Soppor, även konserverade	10,7	73,2	12,4	94,4	11,3	95,9	11,5	100,6	10,8	110,4
Soft ^{2 5}	72,5	213,1	86,9	263,6	104,6	307,5	106,2	335,4	108,0	363,8
Potatis och potatisprodukter ²	.	547,9	.	551,9	.	600,6	.	711,8	.	598,3
Potatis, färsk ^{2 9}	588,0	420,6	579,0	409,0	561,0	428,9	554,0	507,8	560,0	397,4
Potatisprodukter	.	127,3	.	142,9	.	171,7	.	204,0	.	200,9
Socker och sirap	.	285,0	.	252,4	.	262,8	.	282,3	.	311,6
Därav socker	173,1	274,8	164,3	243,0	162,9	253,8	172,8	272,7	173,5	299,6
Kaffe, te och kakao	.	981,8	.	999,1	.	999,1	.	1 253,6	.	1 285,6
Därav kaffe, rostat	83,1	899,6	85,9	907,8	85,5	901,8	87,2	1 134,3	86,0	1 146,6
» te	1,6	37,2	1,9	43,7	1,8	43,2	1,9	48,0	2,0	53,8
Choklad- och konfektyrvaror	73,7	1 037,0	73,5	1 014,0	73,5	1 023,0	75,1	1 099,0	72,0	1 197,0
Glass ⁵	51,4	253,6	57,4	290,5	61,3	316,1	58,0	302,6	57,9	347,2
Andra livsmedel ¹⁰	.	173,8	.	180,2	.	186,9	.	204,2	.	226,3
Malt- och läskedrycker ⁵	600,6	1 453,0	655,0	1 641,4	730,3	1 907,3	730,5	2 067,2	736,8	2 255,3
Kolsyrade läskedrycker och mineralvatten ⁵	265,0	561,6	283,8	608,6	300,5	648,2	300,7	657,8	301,2	710,1
Svagdricka, lättöl och öl, typ A ⁵	140,7	260,3	129,8	240,3	119,0	220,7	115,5	229,2	121,2	257,7
Öl, typ B (mellanöl) ⁵	194,9	631,1	241,4	792,5	310,8	1 038,4	314,3	1 180,2	314,4	1 287,5
Summa livsmedel	.	19 875,7	.	20 646,4	.	21 789,9	.	23 826,3	.	25 797,8
Alkoholhaltiga drycker ⁵	.	3 009,2	.	3 214,5	.	3 323,4	.	3 538,2	.	3 806,7
Starköl ⁵	21,5	124,2	36,9	201,0	33,0	192,8	30,6	201,3	28,7	199,7
Vin ⁵	39,2	443,5	41,8	487,0	45,7	522,4	51,0	579,2	56,5	682,7
Spritdrycker ⁵	52,7	2 441,5	50,4	2 526,5	51,2	2 608,2	53,0	2 757,7	51,0	2 924,3
Tobak	.	2 257,2	.	2 406,0	.	2 507,2	.	2 645,8	.	2 723,9
Totalt	.	25 142,1	.	26 266,9	.	27 620,5	.	30 010,3	.	32 328,4

¹ Uppgifterna delvis preliminära. — ² Uppgifterna baseras på ett bristfälligt material och är därför osäkra. — ³ Inkl saltat (rått) kött och fläsk, inälvor samt färdiglagad mat innehållande kött. — ⁴ Inkl konserver och andra beredningar. — ⁵ Kvantitetssuppgifter i milj liter. — ⁶ T o m 1968 ingår feta såser. — ⁷ Exkl matolja, flott och kokosfett. — ⁸ Fr o m 1969 inkl konsumtionen av Bregott (80 % smör och 20 % vegetabiliskt fett). — ⁹ Inkl skalad potatis. — ¹⁰ Honung, kryddor, salt och såser med mindre än 20 % fett. Fr o m 1969 även feta såser exkl majonnäs.

10. Utrikeshandel

Foreign trade

På grundval av den officiella handelsstatistiken utarbetas årligen inom statens jordbruksnämnd en sammanställning över den svenska utrikeshandeln med livsmedel. Vissa resultat härifrån avseende åren 1967—1970 jämte preliminära uppgifter för 1971 redovisas i föreliggande avsnitt. De senare baseras på beräkningar som utförts inom SCB.

Till kategorien livsmedel räknas fr o m 1959, då den nu gällande indelningen av utrikeshandelsstatistiken (den s k Brysselnomenklaturen) började tillämpas, följande varugrupper.

Kap 1—4

Levande djur

Kött, fläsk och andra ätbara djurdelar

Fisk och skaldjur

Mjölk och mejeriprodukter, ägg, honung

Kap 7—12

Köksväxter m m

Frukter m m

Kaffe, te och kryddor

Spannmål

Produkter från kvarnindustri, malt, stärkelse m m

Oljehaltiga fröer och frukter, vallväxtfröer, foderväxter m m

Kap 15—21

Animaliska och vegetabiliska fetter och oljor m m

Varor av kött, fläsk, fisk och skaldjur

Socker och sockerkonfektyrer

Kakao och varor därav

Varor av spannmål, mjöl och stärkelse, bakverk

Varor av köksväxter och frukter m m

Diverse näringsmedel

Kap 23

Beredda fodermedel m m

Resultat

Uppgifter om den svenska utrikeshandeln med livsmedel åren 1967—1971 lämnas med fördelning på viktigare ursprungs- resp förbrukningsländer i *tab 119* och *tab 120*.

De tre största leverantörsländerna Danmark, Brasilien och Förenta Staterna svarade år 1971 för omkring en tredjedel av importen. De största köpländerna samma år var Danmark, Västtyskland och Storbritannien, vilkas sammanlagda köp uppgick till knappt hälften av den svenska exporten.

I *tab 121* redovisas import och export av egentliga jordbruksprodukter åren 1967—1971. Det framgår att det sammanlagda importöverskottet minskade från 524 milj kronor 1970 till 290 milj kronor 1971.

Övrig publicering

En närmare redogörelse för den svenska utrikeshandeln med livsmedel 1970 återfinns i *Jordbruksekonomiska meddelanden 1971:9*. I samma tidskrift lämnas månadsvis preliminära uppgifter om in- och utförsel av vissa viktigare livsmedel.

Tabell 119 Importen av livsmedel åren 1967–1971. Milj kronor
Imports of foodstuffs

Land ¹	1967	1968	1969	1970	1971 ²
Norge	156	172	192	237	281
Danmark ³	367	420	464	563	584
Island	46	35	35	47	36
Finland	44	51	64	107	96
Sovjetunionen	41	39	28	35	27
Västtyskland	86	81	84	93	101
Polen	55	46	50	68	48
Nederländerna	130	144	163	201	165
Belgien, Luxemburg	14	14	17	19	18
Storbritannien	79	82	98	102	105
Irland	6	7	12	12	13
Frankrike	20	26	34	47	46
Spanien ⁴	107	119	107	123	120
Portugal	10	19	17	14	14
Italien	110	105	126	118	128
Schweiz	19	19	23	31	36
Österrike	11	10	15	20	19
Tjeckoslovakien	9	7	10	8	6
Ungern	21	22	24	27	26
Jugoslavien	4	9	10	9	4
Rumänien	6	10	14	16	15
Bulgarien	9	9	9	11	11
Turkiet	50	49	51	42	57
Syrien	2	1	2	8	2
Israel	45	47	54	57	62
Indien	16	11	11	13	11
Ceylon	14	18	16	17	25
Malaysia	4	4	4	7	12
Indonesien	24	12	13	8	9
Filippinerna	64	68	44	56	53
Kina, Folkrepubliken	11	13	13	18	19
Formosa	5	5	7	9	12
Japan	11	13	10	11	8
Canada	23	37	45	58	73
USA	225	216	236	302	307
Guatemala	15	18	12	26	27
Honduras	1	4	1	4	12
Costa Rica	28	27	21	30	31
Panama	1	1	5	10	25
Cuba	13	12	10	21	41
Brasilien	292	297	313	381	318
Argentina	81	77	63	63	57
Chile	11	12	13	13	15
Peru	12	13	14	12	9
Ecuador	19	26	22	25	23
Colombia	132	139	129	141	119
Australien	40	37	55	48	51
Nya Zeeland	2	5	8	10	8
Marocko	15	11	17	18	17
Ghana	15	19	20	21	16
Nigeria	8	8	12	11	7
Sydafrika	20	23	21	24	31
Tanzania	10	14	9	17	9
Kenya	30	26	30	50	46
Uganda	8	9	10	30	26
Etiopien	4	4	3	12	9
Övriga länder	43	47	41	68	36
Samtliga länder	2 644	2 769	2 931	3 549	3 482

¹ Land för vilket något av de senaste fem åren redovisats ett värde av minst 8 milj kronor. — ² Preliminära uppgifter. — ³ Inkl Färöarna. — ⁴ Inkl Kanarieöarna.

Tabell 120 Exporten¹ av livsmedel åren 1967–1971. Milj kronor
Exports of foodstuffs

Land ²	1967	1968	1969	1970	1971 ³
Norge	75	94	80	99	121
Danmark ⁴	151	135	143	151	196
Finland	22	31	43	51	55
Sovjetunionen	1	1	1	20	..
Östtyskland	16	23	31	16	49
Västtyskland	163	124	115	105	164
Polen	2	15	14	14	29
Nederländerna	18	20	27	17	41
Belgien, Luxemburg	3	8	9	6	5
Storbritannien	111	145	170	145	141
Frankrike	30	19	45	22	27
Portugal	1	4	1	6	15
Italien	123	64	98	98	98
Schweiz	12	21	34	15	37
Österrike	8	8	7	8	10
Tjeckoslovakien	2	1	5	1	9
Ungern	4	2	10	6	2
Turkiet	..	..	7	2	16
USA	15	19	21	22	27
Förenade Arabrepubliken	8	4	7	17	6
Algeriet	4	7	2	13	15
Övriga länder	42	40	49	53	72
Samtliga länder	811	785	919	887	1 135

¹ Direktlandningar av fisk i utländska hamnar ingår. — ² Land för vilket under något av de senaste fem åren redovisats ett värde av minst 8 miljoner kronor. — ³ Preliminära uppgifter. — ⁴ Inkl Färöarna.

Den officiella utrikeshandelsstatistiken, avseende samtliga varugrupper, redovisas årligen av SCB i publikationen Utrikeshandel, del 1 och 2 (SOS). Härutöver sker en prelimi-

när redovisning i Utrikeshandel, månadsstatistik och Utrikeshandel, kvartalsstatistik.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i tab 119 och 120 fr o m år 1948/49.

Tabell 121 Utrikeshandeln med egentliga jordbruksprodukter åren 1967-1971. Milj kronor

Foreign trade in agricultural products

Varuslag	1967		1968		1969		1970		1971 ¹	
	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export
<i>Levande djur och animaliska produkter (exkl fett och oljor)</i>										
Levande djur	9,3	5,7	12,3	4,1	13,6	7,9	8,9	4,8	5,0	5,6
Kött, fläsk och andra ätbara djurdelar	133,8	217,3	165,2	190,3	196,5	260,5	224,6	224,5	204,9	235,1
Kött- och fläskkonserver m m	38,9	5,3	41,7	2,7	48,5	2,1	59,9	2,7	46,2	3,3
Tarmar	18,7	11,4	19,1	12,2	22,9	15,0	24,2	20,0	22,0	16,4
Mjölk, mejeriprodukter, ägg	48,1	46,8	46,1	58,2	52,4	51,3	80,0	32,1	107,6	46,7
Summa	248,8	286,5	284,4	267,5	333,9	336,8	397,6	284,1	385,7	307,1
<i>Vegetabiliska produkter (exkl fett och oljor)</i>										
Potatis	3,8	0,2	8,2	0,2	18,9	0,5	56,9	0,7	5,0	3,2
Vissa potatisprodukter	3,0	1,7	5,2	0,9	4,3	0,5	5,9	0,9	4,3	1,4
Brödsäd	31,4	74,6	29,3	86,7	19,3	83,9	17,2	92,2	9,0	73,9
Fodersäd	22,5	90,6	23,9	66,2	25,8	95,1	27,9	64,0	17,5	229,2
Vissa slag av mjöl och gryn	17,2	5,7	15,9	5,9	17,2	10,0	15,8	12,6	13,8	5,4
Maltextrakt, makaroner, majsflingor, bakverk m m	67,8	50,0	70,6	41,2	76,7	50,4	84,9	63,7	90,4	85,4
Sockerbetor (även torkade)	3,2	—	2,5	0,0	3,2	—	3,5	0,0	2,0	—
Socker av olika slag, sirap, melass m m	50,3	7,4	53,5	8,7	49,5	18,9	68,2	15,4	105,8	15,0
Hö, lusernmjöl m m	4,4	0,6	2,9	1,7	3,6	0,8	3,4	0,6	1,9	0,9
Torkade ätliga ärter, bönor o d, malt, stärkelse	20,9	3,1	28,0	2,1	31,1	2,1	47,5	0,6	39,6	1,2
Djupfrysta ärter	0,1	19,1	0,4	19,6	0,3	13,3	0,5	19,6	0,5	12,5
Kopra	63,5	0,0	56,2	—	37,8	—	43,8	—	51,5	0,0
Jordnötter, sojabönor m m	7,3	0,1	8,0	0,0	8,9	1,1	11,9	0,2	13,5	0,2
Linfrö	0,3	0,0	0,1	—	0,2	0,0	0,2	0,0	0,2	0,0
Raps-, rybs- och senapsfrö	1,1	11,7	1,0	27,0	1,0	49,8	1,3	35,2	1,3	40,2
Vallväxtfröer m m	14,2	4,2	12,4	4,4	12,8	4,6	17,5	6,2	22,2	6,7
Kli o d	3,7	0,0	7,2	—	2,8	0,4	3,7	—	1,7	0,3
Oljekraftfoder m m	213,1	1,5	186,2	1,7	167,6	0,9	198,3	1,0	190,5	1,6
Summa	527,8	270,5	511,5	266,3	481,0	332,3	608,4	312,9	570,7	477,1
<i>Fett, oljor och vax av animaliskt eller vegetabiliskt ursprung</i>										
Rå linolja	7,1	0,0	8,4	0,0	7,2	0,0	8,3	0,0	5,7	0,0
Raps-, rov- och rybsolja	4,1	25,2	2,2	24,5	2,8	20,1	1,5	30,3	0,0	55,2
Övriga ²	87,0	39,2	103,7	37,3	114,9	35,2	173,7	38,6	206,1	39,2
Summa	98,2	64,4	114,3	61,8	124,9	55,3	183,5	68,9	211,8	94,4
Samtliga egentliga jordbruksprodukter	874,8	621,4	910,2	595,6	939,8	724,4	1 189,5	665,9	1 168,2	878,6

¹ Preliminära uppgifter. — ² Utom sjödjursoljor.

11. Jordbruksekonomiska uppgifter

Agricultural economics

11. 1. Jordbrukarnas taxerade inkomster och utgifter m m

Särskilda undersökningar rörande jordbrukarnas kontanta inkomster, utgifter och nettointäkter på grundval av brukarnas självdeklarationer, s k deklarationsundersökningar, har utförts årligen sedan slutet av 1930-talet. Undersökningarna har hela tiden grundats på stickprovsmetodik; fr o m 1953 har urvalet av undersökningsenheter skett slumpmässigt.

Bearbetningen omfattar samtliga brukarekategorier. För att få jämförbarhet med resultat beräknade enligt metoder tillämpade under 1950-talet har dessutom särskilda skattningar baserade enbart på uppgifter för självvägande brukare utförts.

Undersökningens genomförande

Omfattning

Deklarationsundersökningen 1970 berörde samma urval av brukningsenheter som jordbruksinventeringen i mars 1971. Detta urval härrör från en population som i princip omfattar landets samtliga fastigheter med mer än 2 hektar åker. En närmare beskrivning av urvalsmetodiken m m vid jordbruksinventeringarna har tidigare lämnats (se s 183).

Undersökningen för inkomståret 1970, varifrån vissa huvudresultat redovisas i föreliggande avsnitt, omfattade sammanlagt 11 402 brukningsenheter.

Uttagningen av brukningsenheter sker efter stratifiering av populationen på områden och storleksgrupper. Någon särskild stratifiering efter brukarekategori förekommer inte. Redovisningen för arrendatorerna har därför genomgående kommit att baseras på mindre stickprov än för de självvägande, då de förra totalt sett utgör en mindre relativ andel av samtliga brukare än de senare.

Uppgifterna till undersökningen skall i princip avse de personer som under respektive inkomstår brukat de uttagna enheterna. I de fall en brukningsenhet brukats gemensamt av två eller flera personer har deras sammanlagda nettointäkter, tillgångar och skulder medtagits.

Primärmaterial

Undersökningsmaterialet utgörs av de utvalda jordbrukarnas självdeklarationer, vilka ställs till SCBs förfogande av länsstyrelserna. Från deklarationerna överförs till särskilda bearbetningskartoliner uppgifter om kontanta inkomster och utgifter (enligt den s k jordbruksbilagan), nettointäkter från olika förvärvskällor (enligt huvudformulär 1 a) samt tillgångar och skulder (enligt förmögenhetsbilagan). Totalt överförs till kartolinerna ett 90-tal poster.

Innehåll

Undersökningen grundas på de belopp som enligt föreliggande beslut av taxeringsmyndigheterna bildat underlaget för taxering. I viss mindre utsträckning blir ändringar i taxeringen enligt beslut av prövningsnämnd eller annan besvärinstans icke beaktade eftersom undersökningen genomförs innan alla besvär slutbehandlats.

Det stora flertalet deklarationer avser kalenderår och bygger på redovisning för jordbruket enligt den s k kontantprincipen. Detta innebär att resultaten till största delen ej är korrigerade för årliga förändringar i lager

Tabell 122 Jordbrukarnas taxerade inkomster, utgifter, nettointäkter samt tillgångar och skulder i milj kronor åren 1969 och 1970. Hela riket
Holders' assessed incomes, expenditures, net receipts, assets and liabilities

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker (samtliga brukarekategorier)
Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land (all categories of holders)

Bearbetningspost	1969	1970	Bearbetningspost	1969	1970
Inkomster			Utgifter		
Försålda produkter			Inköp		
Spannmål, frövaror m m	1 357,1	1 385,0	Utsäde och fodermedel	1 561,2	1 587,6
Sockerbetor	176,1	159,2	Skummjölk	85,0	76,0
Potatis, trädgårdsprodukter	292,5	292,9	Gödselmedel	484,0	472,1
Hö, halm m m	36,3	49,2	Bränn- och smörjoljor	120,2	126,6
Summa vegetabiliska produkter	1 862,0	1 886,3	Elektrisk ström	144,3	146,0
			Därav för privat förbrukning	47,2	47,4
Husdjur m m	2 882,3	2 690,1	Levande inventarier	783,1	715,1
Mjölk till mejeri	1 809,7	1 745,9	Döda inventarier	543,4	590,8
» » enskilda	14,9	12,4	Underhåll		
Fjäderfä och ägg	238,6	200,9	Döda inventarier	249,2	265,3
Summa animaliska produkter	4 945,5	4 649,3	Byggnader	333,3	372,3
			Vägar, diken	75,6	72,6
Summa inkomster av försålda jordbruksprodukter	6 807,5	6 535,6	Arrenden	234,9	249,2
			Räntor	471,7	532,1
Statsbidrag och skördeskade-ersättning m m	41,2	153,8	Arbetslöner	573,7	562,3
Inkomster av skogsbruket	595,3	813,8	Personbil	135,8	145,5
Uttag från skogskonto	47,5	31,6	Därav för privat bruk	29,1	34,8
Arrenden och hyror	99,9	94,6	Diverse kostnader	740,7	760,2
Försäljning av redskap m m	46,0	43,2	Därav blandade arbetslöne- och maskinkostnader m m	222,4	226,2
Körslor (icke pensionsgrundande) ¹	136,0	179,8	Summa kontanta utgifter	6 536,1	6 673,7
Körslor (pensionsgrundande)	45,4	37,7			
Annan pensionsgrundande ersättning	4,2	4,9	Andra driftskostnader	177,8	214,3
Diverse inkomster	84,0	103,9	Därav kost för anställd personal	41,8	36,5
Summa kontanta inkomster	7 907,0	7 998,9	» värdeminskning för skog, mark och grus	13,4	30,8
			» värdeminskning för driftbyggnader	90,9	111,7
Naturaförmåner	531,6	519,0	» värdeminskning för fasta inventarier	11,4	13,7
Därav bostad	260,3	259,1	» värdeminskning för vägar, diken, stängsel o d	16,3	18,2
» i hushållet använda produkter	163,5	149,5	Insättning på skogskonto	31,5	79,7
» elström	47,2	47,4	Summa kostnader	6 745,4	6 967,7
» bränsle	22,0	18,3			
» andra förmåner för personligt bruk	7,1	8,3	Differens mellan summa bruttointäkter och summa kostnader	1 693,2	1 550,2
Summa bruttointäkter	8 438,6	8 517,9	Icke avdragbara utgifter		
			Nyuppsättning av yttre inventarier	74,8	63,8
			Ny-, till- eller ombyggnad	97,3	107,9

¹ Fr o m 1970 ingår viss försäljning av sten, torv och grus. Ingick tidigare i diverse inkomster.

Tabell 122 (forts) Jordbrukarnas taxerade inkomster, utgifter, nettointäkter samt tillgångar och skulder i milj kronor åren 1969 och 1970. Hela riket

Bearbetningspost	1969	1970	Bearbetningspost	1969	1970
Nettointäkter¹			Tillgångar¹		
Av jordbruksfastighet	1 858,0	1 775,3	Jordbruksfastighet	12 233,5	15 023,0
» annan fastighet	17,2	15,6	Annan fastighet	969,1	1 128,7
» rörelse och handelsbolag	109,2	119,9	Levande inventarier	2 762,6	2 658,9
» tjänst	1 192,6	1 304,6	Döda inventarier	2 693,1	2 754,5
Därav pension	261,7	270,2	Bilar, båtar m m	469,0	485,5
» tillfällig förvärvsverksamhet	41,0	35,0	Inneliggande lager	681,6	718,9
» kapital	188,4	220,2	Medel inestående i banker	3 463,0	3 516,9
Summa nettointäkter	3 406,4	3 470,6	Andelar i jordbruksekonomiska föreningar	866,7	871,3
Underskott på förvärvskälla	142,0	172,7	Övriga fordringar och värde- papper	2 298,5	2 084,3
Därav jordbruksfastighet	116,8	138,1	Övriga tillgångar	489,0	523,5
Övriga allmänna avdrag	1 060,1	1 046,4	Summa tillgångar	26 926,1	29 765,5
Förlustavdrag	10,5	13,7	Skulder¹	9 651,2	9 619,8
Att taxera till statlig inkomstskatt²	2 242,6	2 304,8	Nettoförmögenhet	17 274,9	20 145,7

¹ Inkl särskild deklaration för maka/make. — ² Inkl i enskilda fall uppkommande negativ rest.

Resultatberäkning

Skattning av totalbelopp för olika poster sker enligt nuvarande metod genom uppräknings för varje bearbetad enhet med en faktor, som för varje stratum (storleksgrupp/naturligt jordbruksområde) utgör kvoten mellan antalet brukningsenheter i populationen resp urvalet. Korrektur för bortfallet görs genom att de enskilda bortfallen i princip ersätts med medeltal för de bearbetade uppgifterna inom respektive stratum.

I samband med bearbetningen av materialet företas en uppdelning av detta på brukare-kategorier, varvid i första hand eftersträvas en särredovisning av uppgifter för självägande jordbrukare och arrendatorer (vissa brukningsenheter förs till en restkategori). Som *självägande brukare* räknas fysiska personer som ägt minst hälften av den åkerareal som redovisats för brukningsenheten och som *arren-*

datorer fysiska personer som arrenderat hela den åkerareal som ingått i enheten. Till rest-kategorien förs övriga brukare samt sådana fysiska personer, vilkas inkomster av andra förvärvskällor än jordbruksfastighet i storleksgrupperna 2—20 hektar åker överstigit dubbla genomsnittliga industriarbetarlönen för 1970 och i storleksgrupperna över 20 hektar fyrdubbla industriarbetarlönen. Skälen till att föra de båda senare grupperna till en särskild kategori har i första hand varit att enstaka brukare av detta slag med omfattande engagemang vid sidan om jordbruket i en urvalsundersökning avsevärt kan påverka slutresultaten inom enskilda redovisningsgrupper.

Huvuddelen av resultatberäkningarna utförs numera med dator. Förutom totalbelopp för de olika variablerna framräknas bl a genomsnittstal per brukningsenhet och per hektar åker.

Tabell 123 Jordbrukarnas taxerade inkomster, utgifter, nettointäkter samt tillgångar och skulder i milj kronor åren 1968-1970. Hela riket

Holders' assessed incomes, expenditures, net receipts, assets and liabilities.

Specialbearbetning för uppföljning av i Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisade uppgifter för en längre period (se texten)

Special tabulation comparable with results published in Statistical Yearbook of Agriculture 1970

Inkomst- resp utgiftslag m m	1968	1969	1970
Kontanta inkomster			
Försålda jordbruksprodukter			
Spannmål, frövaror m m	1 546,9	1 359,2	1 381,7
Sockerbetor	195,9	166,6	150,0
Potatis, trädgårdsprodukter	278,8	276,3	294,1
Hö, halm m m	33,1	34,5	47,6
Summa vegetabiliska produkter	2 054,7	1 836,6	1 873,4
Husdjur m m	2 542,9	2 754,6	2 739,5
Mjolk till mejeri	1 781,3	1 757,1	1 702,3
» » enskilda	15,6	13,9	10,4
Fjäderfå och ägg	246,6	232,9	197,8
Summa animaliska produkter	4 586,4	4 758,5	4 650,0
Diverse produkter	0,2	—	—
Summa	6 641,3	6 595,1	6 523,4
Inkomster av skogsbruket	627,2	693,5	974,6
Övriga inkomster	392,5	399,9	565,0
Därav arrenden och hyror	94,1	97,4	92,9
» » körslor	154,2	136,5	172,1
Summa kontanta inkomster	7 661,0	7 688,5	8 063,0
Kontanta utgifter			
Inköp av utsäde och fodermedel	1 473,3	1 475,7	1 567,4
» » skummjolk	90,8	83,8	72,8
» » gödselmedel	489,1	486,4	478,1
» » bränn- och smörjoljor	126,5	118,9	126,2
» » elektrisk ström	137,5	145,1	148,2
Därav för privat förbrukning	45,3	49,2	49,5
» » levande inventarier	661,6	694,9	723,2
» » döda inventarier	500,1	537,7	593,1
Underhåll av döda inventarier	250,3	243,7	260,9
» » byggnader	379,7	354,8	401,0
» » vägar, diken	84,1	78,6	75,7
Arrenden	78,5	81,4	94,7
Räntor	508,8	595,1	671,2
Arbetslöner	560,7	530,7	539,2
Personbil	124,9	139,6	151,4
Diverse kostnader	735,9	741,2	771,3
Summa kontanta utgifter	6 201,8	6 307,6	6 674,4
Icke avdragbara utgifter			
Nyuppsättning av yttre inventarier	73,5	67,1	59,4
Ny-, till- eller ombyggnad	119,3	114,3	132,5
Nettointäkter			
Av jordbruksfastighet	1 897,0	1 890,0	1 829,7
» övriga förvärvskällor	1 214,6	1 421,0	1 567,2
Därav tjänst	999,8	1 136,5	1 233,2
» kapital	117,2	158,6	193,0
Summa nettointäkter	3 111,6	3 311,0	3 396,9
Tillgångar			
Jordbruksfastighet	15 363,4	15 578,9	19 477,7
Levande inventarier	2 662,8	2 694,2	2 627,2
Döda inventarier	2 481,4	2 687,2	2 750,8
Inneliggande lager	674,3	691,0	742,3
Fordringar och värdepapper	5 183,0	5 652,4	5 820,5
Övriga tillgångar	1 424,8	1 532,0	1 993,2
Summa tillgångar	27 789,7	28 835,7	33 411,7
Skulder	10 135,8	11 152,2	11,457,5

Tabell 124 Jordbrukarnas kontanta inkomster och utgifter m m inom produktionsområden, hela riket och storleksgrupper år 1970. Kronor per brukningsenhet

Holders' cash incomes and expenditures etc. in production areas, whole of Sweden and size groups. Per holding

Avser samtliga brukarekategorier
All categories of holders

Inkomst- resp utgiftsslag; område	Storleksgrupp, hektar åker							Samtliga
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	
<i>Inkomster av försålda vegetabiliska produkter</i>								
Götalands södra slättbygder	..	9 532	17 050	36 340	63 744	124 526	379 488	48 162
» mellanbygder	2 710	4 690	9 927	18 215	36 323	71 683	255 575	22 125
» norra slättbygder	1 797	2 604	6 268	14 429	29 503	67 875	180 676	22 090
Svealands slättbygder	984	2 161	5 353	11 090	23 437	49 600	153 789	23 937
Götalands skogsbygder	743	906	2 050	5 355	11 992	29 402	106 048	2 927
Mellersta Sveriges skogsbygder	491	811	3 587	6 128	12 599	34 488	116 140	4 702
Nedre Norrland	469	408	1 576	2 692	9 138	11 062	..	1 133
Övre Norrland	138	436	1 227	1 694	5 328	..	..	1 074
Hela riket	863	1 505	5 192	12 967	29 073	63 003	199 647	12 418
<i>Inkomster av försålda animaliska produkter</i>								
Götalands södra slättbygder	..	28 574	47 957	72 400	98 685	119 312	289 462	69 582
» mellanbygder	6 335	18 710	40 883	52 723	80 389	120 809	451 258	53 734
» norra slättbygder	2 559	10 525	24 171	44 943	56 879	84 997	145 130	38 548
Svealands slättbygder	3 519	6 271	16 559	26 782	39 071	52 332	134 054	32 613
Götalands skogsbygder	6 914	16 057	35 681	60 072	84 159	105 605	221 271	27 640
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 851	7 125	16 877	31 839	46 796	69 009	245 611	17 244
Nedre Norrland	2 653	8 418	20 208	33 339	48 539	112 275	..	12 411
Övre Norrland	3 231	7 337	20 715	34 349	63 804	..	..	12 116
Hela riket	4 623	12 394	29 508	46 293	65 586	84 468	203 028	30 608
<i>Därav inkomster av husdjur m m</i>								
Götalands södra slättbygder	..	19 895	34 741	57 163	84 864	100 498	232 247	55 527
» mellanbygder	3 899	11 683	26 749	32 054	56 616	91 272	388 850	37 651
» norra slättbygder	1 068	5 902	12 895	25 719	34 408	56 580	101 072	23 388
Svealands slättbygder	1 111	2 594	6 612	10 922	16 494	26 364	70 476	14 957
Götalands skogsbygder	3 580	8 565	18 657	33 828	49 303	60 450	124 665	15 065
Mellersta Sveriges skogsbygder	768	2 528	5 930	10 274	16 798	30 553	147 216	6 711
Nedre Norrland	730	2 156	4 838	8 742	17 437	32 883	..	3 296
Övre Norrland	714	2 121	5 396	8 866	17 122	..	..	3 257
Hela riket	2 151	6 106	15 461	25 734	40 963	54 561	139 811	17 710
<i>Därav inkomster av mjölk</i>								
Götalands södra slättbygder	..	6 275	11 097	13 020	10 331	12 659	32 531	10 647
» mellanbygder	2 211	6 024	13 577	19 488	21 107	22 823	51 997	14 465
» norra slättbygder	1 123	4 139	10 138	16 939	20 034	21 178	37 391	13 031
Svealands slättbygder	2 117	3 376	8 836	14 965	20 774	24 378	42 234	15 401
Götalands skogsbygder	2 650	6 921	16 082	24 996	32 736	43 232	78 612	11 660
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 015	3 373	10 265	21 410	28 891	36 584	87 755	9 729
Nedre Norrland	1 822	6 208	13 796	24 320	31 013	78 647	..	8 716
Övre Norrland	2 496	5 120	14 164	25 393	46 322	..	..	8 573
Hela riket	2 123	5 724	12 930	19 335	22 411	25 888	46 446	11 576

Tabell 124 (forts) Jordbrukarnas kontanta inkomster och utgifter m m inom produktionsområden och storleksgrupper år 1970. Kronor per bruksenhetsenhet

Inkomst- resp utgiftslag; område	Storleksgrupp, hektar åker							Samtliga
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	
<i>Inkomster av skogsbruket</i> ¹								
Götalands södra slättbygder	..	290	377	426	612	353	35 595	1 547
» mellanbygder	40	890	1 159	1 660	3 393	6 115	56 177	2 724
» norra slättbygder	345	942	1 893	2 265	3 478	7 310	37 458	3 638
Svealands slättbygder	1 159	1 688	3 294	4 880	5 873	8 923	44 154	6 864
Götalands skogsbygder	3 492	4 918	6 464	8 196	9 387	12 975	62 971	5 774
Mellersta Sveriges skogsbygder	5 036	6 667	8 479	9 815	12 925	17 288	92 124	8 477
Nedre Norrland	3 467	5 350	11 023	9 702	17 550	15 649	..	6 546
Övre Norrland	3 475	5 174	6 265	8 986	11 231	..	..	5 286
Hela riket	3 169	4 352	4 996	5 100	5 795	8 109	45 711	5 358
<i>Övriga inkomster</i>								
Götalands södra slättbygder	..	2 677	1 398	3 267	6 971	9 895	48 009	5 146
» mellanbygder	572	1 668	2 122	3 596	5 552	10 280	38 317	3 841
» norra slättbygder	818	833	2 468	4 833	8 143	18 042	41 547	6 156
Svealands slättbygder	1 277	1 122	2 905	9 393	8 042	14 278	52 309	9 209
Götalands skogsbygder	1 111	2 052	3 135	6 692	8 540	15 581	46 627	3 153
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 275	2 003	2 784	5 393	8 605	15 549	61 019	3 706
Nedre Norrland	1 064	1 045	2 011	3 720	5 774	7 798	..	1 602
Övre Norrland	815	812	1 260	3 180	3 751	..	..	1 188
Hela riket	1 029	1 572	2 466	5 621	7 486	14 067	47 760	4 067
<i>Summa kontanta inkomster</i> ¹								
Götalands södra slättbygder	..	41 073	66 782	112 432	170 011	254 087	752 553	124 438
» mellanbygder	9 657	25 959	54 090	76 194	125 657	208 888	801 327	82 424
» norra slättbygder	5 520	14 905	34 800	66 469	98 004	178 224	404 811	70 431
Svealands slättbygder	6 939	11 242	28 111	52 144	76 424	125 133	384 306	72 623
Götalands skogsbygder	12 259	23 933	47 331	80 315	114 079	163 562	436 917	39 494
Mellersta Sveriges skogsbygder	8 654	16 606	31 728	53 175	80 925	136 335	514 893	34 130
Nedre Norrland	7 652	15 222	34 818	49 453	81 001	146 785	..	21 692
Övre Norrland	7 659	13 759	29 467	48 209	84 114	..	..	19 663
Hela riket	9 683	19 822	42 163	69 981	107 939	169 646	496 146	52 452
<i>Naturaförmåner</i>								
Götalands södra slättbygder	..	2 815	3 520	4 233	4 637	5 141	7 125	3 907
» mellanbygder	2 162	2 830	3 626	4 266	4 695	5 706	7 013	3 796
» norra slättbygder	1 924	2 464	3 011	3 532	4 237	5 269	7 051	3 459
Svealands slättbygder	2 002	2 509	3 276	4 051	4 782	5 406	7 179	4 079
Götalands skogsbygder	2 524	3 133	3 718	4 146	4 893	5 398	6 945	3 339
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 098	2 736	3 516	4 213	5 073	5 978	6 572	3 210
Nedre Norrland	2 256	2 817	3 458	4 114	4 988	5 601	..	2 923
Övre Norrland	2 325	2 824	3 420	3 795	4 267	..	..	2 887
Hela riket	2 328	2 888	3 485	4 046	4 683	5 398	7 085	3 417

¹ Exkl uttag från skogskonto.

Tabell 124 (forts) Jordbrukarnas kontanta inkomster och utgifter m m inom produktionsområden och storleksgrupper år 1970. Kronor per brukningsenhet

Inkomst- resp utgiftslag; område	Storleksgrupp, hektar åker							Samtliga
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	
<i>Bruttointäkter¹</i>								
Götalands södra slättbygder	..	43 888	70 303	116 666	174 649	259 228	759 678	128 345
» mellanbygder	11 819	28 789	57 716	80 459	130 352	214 593	808 340	86 220
» norra slättbygder	7 443	17 369	37 811	70 001	102 241	183 493	411 862	73 890
Svealands slättbygder	8 940	13 751	31 387	56 195	81 205	130 539	391 485	76 703
Götalands skogsbygder	14 784	27 066	51 049	84 461	118 972	168 961	443 862	42 833
Mellersta Sveriges skogsbygder	10 751	19 342	35 244	57 388	85 998	142 314	521 465	37 340
Nedre Norrland	9 908	18 039	38 276	53 567	85 988	152 386	..	24 616
Övre Norrland	9 983	16 583	32 888	52 004	88 381	..	..	22 551
Hela riket	12 011	22 710	45 647	74 027	112 623	175 045	503 231	55 868
<i>Utgifter för inköp av förnödenheter²</i>								
Götalands södra slättbygder	..	13 568	23 158	37 297	51 594	71 122	196 793	37 867
» mellanbygder	4 117	9 578	18 708	26 042	41 590	67 902	268 080	27 916
» norra slättbygder	1 784	4 757	9 815	21 057	29 508	52 395	105 867	20 567
Svealands slättbygder	2 421	3 425	7 211	12 241	18 772	31 054	98 218	18 181
Götalands skogsbygder	3 184	6 524	14 301	23 399	34 391	46 530	123 002	11 405
Mellersta Sveriges skogsbygder	1 242	3 283	6 747	11 839	20 179	37 107	141 382	7 803
Nedre Norrland	1 475	2 982	6 818	10 880	18 183	42 085	..	4 492
Övre Norrland	1 778	3 241	7 615	12 658	23 588	..	..	5 046
Hela riket	2 430	5 324	12 337	20 537	31 542	47 913	135 331	14 893
<i>Utgifter för inköp av levande inventarier</i>								
Götalands södra slättbygder	..	5 188	6 134	11 443	24 090	33 757	75 854	14 460
» mellanbygder	767	2 122	6 317	5 478	13 424	25 620	134 073	9 388
» norra slättbygder	358	1 176	2 760	6 830	10 510	19 510	32 596	6 796
Svealands slättbygder	1 217	508	1 683	2 017	3 715	7 126	25 198	4 058
Götalands skogsbygder	882	2 115	4 450	8 885	12 312	15 985	32 271	3 750
Mellersta Sveriges skogsbygder	409	811	2 033	3 029	4 828	7 930	46 547	2 094
Nedre Norrland	251	688	2 289	2 705	7 612	9 401	..	1 246
Övre Norrland	213	656	1 541	3 047	5 559	..	..	995
Hela riket	587	1 514	3 624	5 864	10 963	16 600	46 490	4 708
<i>Utgifter för inköp och underhåll av döda inventarier</i>								
Götalands södra slättbygder	..	3 461	5 553	10 797	18 521	29 463	76 036	12 516
» mellanbygder	385	1 930	4 012	8 112	13 139	21 448	54 871	7 429
» norra slättbygder	406	1 148	3 703	7 381	11 443	21 847	38 102	7 726
Svealands slättbygder	725	1 148	3 377	8 815	11 990	20 153	40 677	10 158
Götalands skogsbygder	806	2 407	4 461	8 280	13 351	20 851	41 733	3 955
Mellersta Sveriges skogsbygder	490	1 449	3 145	6 702	11 650	19 421	76 805	4 019
Nedre Norrland	415	1 153	3 549	5 416	10 412	17 519	..	2 051
Övre Norrland	450	1 180	2 743	6 336	12 134	..	..	1 936
Hela riket	591	1 790	3 967	8 109	13 182	21 957	48 930	5 636

¹ Exkl uttag från skogskonto. — ² Avser utsäde och fodermedel, skummjölk, gödselmedel samt bränn- och smörjoljor.

Tabell 124 (forts) Jordbrukarnas kontanta inkomster och utgifter m m inom produktionsområden och storleksgrupper år 1970. Kronor per bruksenhet

Inkomst- resp utgiftslag; område	Storleksgrupp, hektar åker							Samtliga
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	
<i>Utgifter för arrenden och kontanta undantagsförmåner</i>								
Götalands södra slättbygder	..	621	1 470	3 931	7 841	18 607	52 433	6 002
» mellanbygder	128	360	973	1 976	3 562	8 645	33 548	2 423
» norra slättbygder	88	194	686	1 667	3 414	8 259	22 382	2 605
Svealands slättbygder	98	185	494	1 120	2 524	6 293	21 702	2 959
Götalands skogsbygder	79	307	801	1 930	3 359	7 046	21 135	840
Mellersta Sveriges skogsbygder	71	113	219	845	1 496	4 655	25 179	639
Nedre Norrland	16	81	219	363	698	1 588	..	138
Övre Norrland	44	34	100	184	279	..	..	74
Hela riket	70	211	673	1 688	3 585	8 580	27 788	1 641
<i>Räntor</i>								
Götalands södra slättbygder	..	2 389	3 788	7 545	12 303	17 399	50 186	8 262
» mellanbygder	617	1 368	2 677	5 466	8 254	15 860	40 184	5 101
» norra slättbygder	350	1 033	1 884	4 129	7 687	13 418	34 688	5 109
Svealands slättbygder	711	1 040	1 536	3 182	5 737	9 675	26 078	5 097
Götalands skogsbygder	674	1 267	2 634	4 681	8 047	12 526	38 724	2 388
Mellersta Sveriges skogsbygder	592	1 061	1 959	3 316	6 366	11 316	40 190	2 387
Nedre Norrland	534	1 069	2 281	3 575	6 635	20 770	..	1 599
Övre Norrland	698	1 056	1 443	3 592	7 775	..	..	1 454
Hela riket	632	1 209	2 342	4 511	7 906	12 952	34 842	3 503
<i>Utgifter för arbetslöner</i>								
Götalands södra slättbygder	..	734	2 048	3 941	9 164	22 882	133 391	9 472
» mellanbygder	235	588	1 539	2 877	8 388	21 221	134 886	6 162
» norra slättbygder	139	339	698	1 343	3 874	12 447	68 057	4 603
Svealands slättbygder	41	257	993	2 911	3 358	9 557	80 335	7 308
Götalands skogsbygder	544	622	1 356	3 413	6 700	17 636	94 820	1 957
Mellersta Sveriges skogsbygder	746	844	1 679	3 709	4 429	11 957	95 790	2 662
Nedre Norrland	428	710	1 629	3 360	5 988	12 359	..	1 234
Övre Norrland	553	577	1 244	1 217	1 565	..	..	962
Hela riket	487	617	1 359	2 887	5 693	14 610	92 868	3 702
<i>Övriga utgifter</i>								
Götalands södra slättbygder	..	7 684	12 275	17 231	24 751	37 965	128 655	20 106
» mellanbygder	2 989	5 410	9 227	12 810	20 396	31 962	119 316	13 651
» norra slättbygder	2 257	4 904	6 711	10 933	15 445	27 744	76 329	12 468
Svealands slättbygder	3 160	3 154	6 406	9 930	13 781	21 371	80 720	14 217
Götalands skogsbygder	3 368	4 877	8 754	11 821	17 439	25 053	79 240	7 244
Mellersta Sveriges skogsbygder	2 960	4 544	6 468	11 187	16 494	22 793	112 378	7 554
Nedre Norrland	2 791	4 833	8 778	13 113	18 423	30 770	..	6 054
Övre Norrland	2 593	4 388	6 681	10 026	15 098	..	..	5 100
Hela riket	3 007	4 818	8 258	12 023	17 608	27 094	92 280	9 853

Tabell 124 (forts) Jordbrukarnas kontanta inkomster och utgifter m m inom produktionsområden och storleksgrupper år 1970. Kronor per brukningsenhet

Inkomst- resp utgiftsslag; område	Storleksgrupp, hektar åker							Samtliga
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	
<i>Summa kontanta utgifter</i>								
Götalands södra slättbygder	..	33 645	54 428	92 185	148 264	231 195	713 347	108 686
» mellanbygder	9 237	21 356	43 453	62 760	108 753	192 658	784 958	72 069
» norra slättbygder	5 383	13 550	26 256	53 340	81 880	155 620	378 022	59 873
Svealands slättbygder	8 372	9 718	21 701	40 215	59 879	105 229	372 929	61 978
Götalands skogsbygder	9 538	18 120	36 758	62 409	95 599	145 626	430 926	31 540
Mellersta Sveriges skogsbygder	6 510	12 105	22 251	40 628	65 443	115 179	538 271	27 157
Nedre Norrland	5 911	11 515	25 563	39 411	67 951	134 492	..	16 814
Övre Norrland	6 330	11 132	21 367	37 060	66 000	..	..	15 567
Hela riket	7 805	15 484	32 560	55 619	90 481	149 705	478 528	43 936
<i>Andra driftkostnader än kontanta</i>								
Götalands södra slättbygder	..	918	1 637	2 405	3 585	4 500	17 856	2 706
» mellanbygder	330	727	1 149	1 829	2 432	4 346	9 994	1 668
» norra slättbygder	317	542	1 076	1 718	2 853	4 782	11 821	2 027
Svealands slättbygder	242	515	764	1 392	1 851	3 193	8 545	1 818
Götalands skogsbygder	515	824	1 396	1 979	1 993	3 231	6 763	1 097
Mellersta Sveriges skogsbygder	538	529	1 216	1 987	2 329	3 023	9 842	1 116
Nedre Norrland	337	530	1 474	1 795	6 563	9 453	..	958
Övre Norrland	312	594	913	2 719	3 312	..	..	799
Hela riket	420	676	1 235	1 886	2 605	3 999	10 784	1 411
<i>Summa kostnader¹</i>								
Götalands södra slättbygder	..	34 563	56 065	94 589	151 849	235 695	731 202	111 392
» mellanbygder	9 567	22 083	44 602	64 589	111 185	197 005	794 952	73 737
» norra slättbygder	5 700	14 092	27 332	55 058	84 733	160 402	389 843	61 901
Svealands slättbygder	8 615	10 233	22 464	41 607	61 730	108 422	381 474	63 796
Götalands skogsbygder	10 052	18 943	38 154	64 388	97 593	148 857	437 689	32 637
Mellersta Sveriges skogsbygder	7 048	12 634	23 467	42 615	67 772	118 202	548 113	28 274
Nedre Norrland	6 248	12 045	27 037	41 207	74 514	143 945	..	17 772
Övre Norrland	6 642	11 727	22 280	39 779	69 312	..	..	16 366
Hela riket	8 225	16 159	33 795	57 505	93 086	153 704	489 312	45 346

¹ Exkl insättning på skogskonto.*Avgångar och bortfall*

Av totalantalet uttagna brukningsenheter 1970 ingick i bearbetningen 10 441 enheter (91,6 %). Resterande brukningsenheter utgjordes av 393 sk avgångar och 568 bortfall.

Som avgångar räknades brukningsenheter, som ingick i urvalet men visade sig inte till-

höra populationen 1970. I flertalet av dessa fall var brukningsenheten nedlagd eller sammanslagen med annan brukningsenhet.

Av det sammanlagda bortfallet om 5,0 % orsakades 0,6 % av att brukareskifte ägt rum (deklarationen avsåg ej helt år), 0,9 % av att deklarationen ej kunnat lösgras från pågående taxeringsarbete, 2,3 % av att deklaratio-

Tabell 125 Jordbrukarnas taxerade nettointäkter¹ m m i kronor per brukningsenhet år 1970. Hela riket
Holders' assessed net receipts etc., per holding

Intäktslag; brukarekategori	Storleksgrupp, hektar åker							Samtliga
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Over 100,0	
<i>Nettointäkter av jordbruksfastighet</i>								
Självägande brukare	4 064	7 193	12 854	17 765	21 312	26 248	37 963	11 069
Arrendatorer	3 290	5 773	11 875	17 663	22 819	28 334	40 749	15 024
Samtliga brukarekategorier	3 947	6 886	12 314	17 333	21 495	26 839	37 287	11 688
<i>Nettointäkter av övriga förvärvskällor</i>								
Självägande brukare	14 496	11 185	7 944	7 084	7 456	9 818	18 973	10 385
Arrendatorer	14 755	12 680	9 737	8 384	6 337	8 758	15 120	10 285
Samtliga brukarekategorier	15 544	11 779	8 773	7 517	7 588	10 485	31 695	11 160
<i>Därav inkomster av tjänst</i>								
Självägande brukare	12 478	9 639	6 011	4 996	4 699	5 866	8 532	8 329
Arrendatorer	13 531	10 574	7 038	5 697	3 801	5 230	7 832	7 650
Samtliga brukarekategorier	13 352	10 060	6 406	5 197	4 532	6 158	13 154	8 589
<i>Summa taxerade nettointäkter</i>								
Självägande brukare	18 560	18 378	20 798	24 849	28 768	36 066	56 936	21 453
Arrendatorer	18 045	18 453	21 611	26 048	29 156	37 092	55 869	25 309
Samtliga brukarekategorier	19 490	18 665	21 087	24 850	29 084	37 324	68 982	22 848
<i>Att taxera till statlig inkomstskatt</i>								
Självägande brukare	12 538	12 127	13 879	16 681	19 326	23 725	34 438	14 288
Arrendatorer	12 833	12 472	14 891	16 987	19 967	25 346	36 292	17 179
Samtliga brukarekategorier	13 342	12 294	14 133	16 572	19 611	24 698	38 775	15 173

¹ Inkl särskild deklaration för maka/make.

nen innehållit ofullständiga utdrag ur vinst- och förlustkonto etc. Resterande 1,2 % berodde huvudsakligen på att brukaren ej avgivit självdeklaration.

Översikt för åren 1966–1970

Den speciella omräkning av deklara-tionsundersökningen som publicerades i Jordbruksstatistisk årsbok 1970 (tab 130) har nu utökats med ytterligare två år.

Genom omräkningen har skattningar av totalbelopp erhållits för hela perioden 1953–

1970 grundade på uppgifter enbart för självägande brukare. De återspeglar således inkomst- och utgiftsförhållandena för denna kategori. I likhet med de ursprungliga skattningarna, som varje år publiceras i Jordbruksstatistisk årsbok motsvarande tabell 123, har omräkningarna gjorts storleksgruppviss inom de olika produktionsområdena.

De tidigare skattade totalbeloppen avseende enbart självägande brukare har uppräknats till en nivå motsvarande den totala åkerarealen vid samtliga brukningsenheter över 2 hektar åker i riket. Skillnaden på riksnivå för å ena sidan enbart självägande brukare och

Tabell 126 Jordbrukarnas taxerade tillgångar och skulder samt nettoförmögenhet i 1 000-tal kronor per brukningsenhet¹ år 1970. Hela riket
Holders' assessed assets and liabilities, and net capital, per holding

Slag av tillgångar och skulder; brukarekategori	Storleksgrupp, hektar åker							Samtliga
	2,1 – 5,0	5,1 – 10,0	10,1 – 20,0	20,1 – 30,0	30,1 – 50,0	50,1 – 100,0	Över 100,0	
<i>Taxeringsvärde för jordbruksfastighet</i>								
Självvägande brukare	47,3	68,9	101,9	149,6	222,8	371,6	1 001,4	111,2
Arrendatorer	1,2	4,2	3,4	9,6	13,8	24,2	74,4	10,7
Samtliga brukarekategorier	43,8	61,5	86,7	118,7	162,0	238,3	677,2	98,9
<i>Levande inventarier</i>								
Självvägande brukare	3,2	7,7	17,4	26,7	35,0	42,4	90,4	15,2
Arrendatorer	2,8	10,4	18,0	26,9	38,8	50,4	79,7	25,0
Samtliga brukarekategorier	3,1	7,9	17,2	26,6	36,2	46,8	101,9	17,5
<i>Döda inventarier</i>								
Självvägande brukare	2,8	6,3	14,0	25,2	40,8	64,9	132,6	15,3
Arrendatorer	2,7	6,5	15,2	27,7	44,9	66,5	123,4	28,0
Samtliga brukarekategorier	2,9	6,3	14,0	25,5	41,3	65,9	141,8	18,1
<i>Inneliggande lager</i>								
Självvägande brukare	0,5	1,1	2,4	4,9	10,6	20,9	75,0	3,7
Arrendatorer	0,4	1,0	2,2	5,5	10,0	19,5	51,1	7,1
Samtliga brukarekategorier	0,4	1,0	2,4	4,9	10,3	21,0	74,9	4,7
<i>Fordringar och värdepapper</i>								
Självvägande brukare	26,4	24,6	33,7	38,8	50,6	72,0	270,5	34,5
Arrendatorer	25,7	34,7	45,2	41,1	47,5	70,6	194,6	48,8
Samtliga brukarekategorier	27,9	25,7	35,8	39,5	57,4	82,4	431,0	42,6
<i>Övriga tillgångar</i>								
Självvägande brukare	6,0	6,3	9,9	14,1	20,0	34,8	139,0	11,1
Arrendatorer	12,1	14,7	13,7	17,1	17,9	27,0	50,6	17,7
Samtliga brukarekategorier	8,2	7,7	11,5	16,4	20,6	32,1	127,2	14,1
<i>Summa tillgångar</i>								
Självvägande brukare	86,2	115,0	179,4	259,3	379,7	606,6	1 709,0	191,0
Arrendatorer	45,0	71,5	97,8	128,0	172,8	258,1	573,8	137,2
Samtliga brukarekategorier	86,4	110,1	167,6	231,5	327,8	486,6	1 554,1	196,0
<i>Summa skulder</i>								
Självvägande brukare	12,7	22,5	44,7	85,2	157,8	295,1	923,2	59,9
Arrendatorer	6,0	8,3	15,9	34,9	60,4	95,5	278,4	41,2
Samtliga brukarekategorier	13,7	21,3	40,7	75,6	131,1	225,0	773,0	63,3
<i>Nettoförmögenhet</i>								
Självvägande brukare	73,5	92,5	134,7	174,0	221,9	311,5	785,7	131,0
Arrendatorer	38,9	63,2	81,9	93,1	112,4	162,6	295,3	96,0
Samtliga brukarekategorier	72,7	88,8	126,8	155,9	196,6	261,6	781,0	132,6

¹ Inkl särskild deklaration för maka/make.

å andra sidan samtliga brukarekategorier har konstaterats vara relativt konstant under perioden. För flertalet poster avviker de på de olika sätten skattade beloppen relativt litet.

De största avvikelserna noteras för poster som inkomst av skogsbruk, utgifter för arrenden och räntor samt tillgångar i form av jordbruksfastighet och fordringar m m. Dessa avvikelser orsakas naturligt nog av olikheterna i inkomst- och utgiftsförhållandena mellan å ena sidan självägande brukare och å andra sidan arrendatorer (jämför tab 122 och 123).

Resultat

Totalbelopp för jordbrukets inkomster, utgifter, nettointäkter samt tillgångar och skulder 1969, jämte motsvarande uppgifter för 1970 redovisas i *tab 122*.

Resultaten visar bl a att 58 % av de kontanta inkomsterna från jordbruket härrör från animaliska produkter. Vidare svarar vegetabilie- resp skogsprodukter för 24 resp 11 % av inkomsterna.

De kontanta utgifterna för arbetskraft, döda inventarier och drivmedel utgjorde 23 % av samtliga kontanta utgifter. Utsäde och fodermedel samt levande inventarier, dvs i betydande utsträckning inköp av jordbrukets egen produktion, omfattade 36 % av utgifterna.

Jordbruksfastigheternas taxeringsvärden utgjorde 50 % av tillgångarna år 1970. Vid jämförelser med tidigare år måste beaktas att taxeringsvärdena ändrades vid 1970 års allmänna fastighetstaxering, se s 71.

I *tab 123* lämnas omräknade totalbelopp för perioden 1968—1970, se texten.

Skillnaderna mellan storleksgrupper och områden i fråga om produktionsinriktning och produktionsmedelsanvändning framgår bl a av respektive medeltal per brukningsenhet. Sådana uppgifter redovisas i *tab 124*.

Tab 125 innehåller uppgifter för respektive brukarekategorier om taxerade nettointäkter och *tab 126* om tillgångar och skulder.

Nedanstående tablå är en bearbetning av *tab 126* och visar skuldernas procentuella andel av tillgångarna, den s k skuldprocenten, för gruppen samtliga brukarekategorier år 1970.

Storleksgrupp, hektar åker	Skuldernas andel av tillgångarna, procent
2,1— 5,0	15,9
5,1— 10,0	19,3
10,1— 20,0	24,3
20,1— 30,0	32,7
30,1— 50,0	40,0
50,1—100,0	46,2
Över 100,0	49,7
Samtliga	32,3

Övrig publicering

I Statistiska meddelanden lämnas årligen en utförlig redogörelse för undersökningen rörande jordbrukarnas taxerade inkomster, utgifter m m. Resultaten för 1970 återfinns i nr J 1971:57.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades jordbrukarnas taxerade inkomster och utgifter per brukningsenhet m m åren 1953—1968 enligt det beräkningsförfarande, som redogjorts för på s 222 och för vilket komplettering nu lämnas för åren 1969 och 1970.

11.2. Den jordbruksekonomiska undersökningen

Den jordbruksekonomiska undersökningen, som årligen utförs av lantbruksstyrelsen, är grundad på bokföringsuppgifter från jordbrukare. Undersökningen är avsedd att belysa intäkter, kostnader och lönsamhetsförhållanden inom jordbruket. I detta avsnitt redogörs för undersökningens principiella uppläggning. Vidare lämnas vissa resultat avseende år 1969.

Undersökningens genomförande

Omfattning

Genom Kungl Maj:ts beslut den 29 december 1967 om ändrat provisoriskt urval för den jordbruksekonomiska undersökningen har urvalet förändrats bl a så att en förskjutning skett från mindre till större gårdar. Totalt skall enligt den nya planen 1500 gårdar i storleksgrupper över 10 hektar åker medverka. I undersökningen ingår dock inte för slättbygdsområdena gårdar i den minsta storleksgruppen och för Norrland gårdar i de största storleksgrupperna.

Urval

Deltagandet i den jordbruksekonomiska undersökningen är frivilligt och en stor del av de uttagna gårdarna kvarstår år från år. Fr o m år 1968 har uttagning av nya gårdar skett slumpmässigt för gårdar över 20,0 hektar åker. För den minsta storleksgruppen har inget slumpmässigt urval skett utan kompletteringar görs bland gårdar, som bedöms typiska för bestående lantbruk (jordbruk + skogsbruk) i denna storleksgrupp.

I urvalsplanen är antalet gårdar som skall ingå i undersökningen fastställt för varje kombination av storleksgrupp och produktionsområde. Inom varje sådan kombination

har stratifiering skett efter naturligt jordbruksområde, varvid antalet gårdar fördelats direkt proportionellt till totala antalet gårdar i resp strata, dvs kombination av naturligt jordbruksområde och storleksgrupp.

Primärmaterial m m

Den för undersökningen erforderliga materialinsamlingen är mycket omfattande och kräver den enskilde lantbrukarens medverkan under hela det skördeår som undersökningen avser. Grundmaterialet för lantbruksstyrelsens bearbetningar utgörs av bokslut från varje i undersökningen deltagande gård. Boksluten upprättas av kontor hörande till Lantbrukarnas Riksförbunds driftsbyrå. Cirka 40 kontor fördelade över landet har medverkat.

De enskilda jordbrukarna för tre typer av *dagböcker*, ur vilka kopior utrivs och insänds till bokföringskontoren. Formulären till dagböcker avseende arbets- och dragkraft samt omsättning av produkter har fastställts av lantbruksstyrelsen medan kassarapporten, som är avpassad till driftsbyråns databokföring, utformats av driftsbyrån.

Då en gård första gången ingår i undersökningen upprättas en *inventarieförteckning* (avseende maskiner, redskap och övriga inventarier) av personal från bokföringskontoren. Värderingen av inventarierna, vilken görs efter återanskaffningsvärdet, sker på lantbruksstyrelsen.

Under det första undersökningsåret företas även en värdering av gårdens *byggnader*. Härvid används två (tidigare tre) formulärtyper som utarbetats av institutionen för lantbrukets byggnadsteknik. Inventeringen av byggnadsbeståndet utförs av lantbruksnämndernas byggnadskonsulenter, medan värderingen görs centralt inom lantbruksstyrelsen.

På gårdar med skog i sådan omfattning att ett verkligt skogsbruk kan sägas föreligga utförs under första året en särskild *skogsinventering*. Vid denna medverkar skogsvårdsstyrelserna i respektive län.

Tabell 127 Intäkter och kostnader i jordbruket år 1969. Kronor per 10 hektar åker¹

Produktionsområde; storleksgrupp, hektar åker	Intäkter			
	Växtpro- dukter	Djurpro- dukter	Övriga intäkter	Summa
<i>Götalands södra slättbygder</i>				
20,1 — 30,0	10 744	28 285	3 938	42 967
30,1 — 50,0	14 201	20 374	3 383	37 958
50,1 — 100,0	17 147	17 990	3 203	38 340
Över 100,0	16 766	8 523	2 168	27 457
<i>Götalands mellanbygder</i>				
20,1 — 30,0	6 305	21 660	3 547	31 512
30,1 — 50,0	8 809	16 698	2 720	28 227
50,1 — 100,0	9 782	14 095	2 575	26 452
Över 100,0	11 400	7 661	1 644	20 705
<i>Götalands norra slättbygder</i>				
20,1 — 30,0	2 381	21 308	3 206	26 895
30,1 — 50,0	3 759	17 532	2 787	24 078
50,1 — 100,0	6 213	12 044	2 788	21 045
Över 100,0	8 338	3 986	2 197	14 521
<i>Svealands slättbygder</i>				
20,1 — 30,0	1 802	16 500	3 292	21 594
30,1 — 50,0	3 656	11 958	2 556	18 170
50,1 — 100,0	4 570	10 806	2 303	17 679
Över 100,0	7 685	4 231	1 817	13 733
<i>Götalands skogsbygder</i>				
10,1 — 20,0	871	30 927	3 947	35 745
20,1 — 30,0	1 449	22 729	3 235	27 413
30,1 — 50,0	2 561	17 596	2 537	22 694
50,1 — 100,0	2 118	15 159	2 378	19 655
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>				
10,1 — 20,0	856	19 467	4 489	24 812
20,1 — 30,0	473	18 389	4 162	23 024
30,1 — 50,0	1 337	15 462	2 450	19 249
50,1 — 100,0	3 801	12 159	2 213	18 173
<i>Nedre Norrland</i>				
10,1 — 20,0	1 029	16 823	5 262	23 114
20,1 — 30,0	2 252	15 556	5 158	22 966
30,1 — 50,0	1 616	16 479	3 942	22 037
<i>Övre Norrland</i>				
10,1 — 20,0	2 441	18 627	4 162	25 230
20,1 — 30,0	2 696	15 819	3 854	22 369
30,1 — 50,0	1 456	15 911	2 691	20 058

¹ Avser åker inkl s k reducerad betesmark. — ² Inkl driftsledning som för samtliga produktionsområden och storleksgrupper skattats till 1 350 kronor. — ³ Beräknad ränta 6,4 %.

Receipt and costs per 10 hectares of arable land

Kostnader						Summa in- täkter mi- nus summa kostnader (=företa- garvinst)	Beräknad ränta plus företagar- vinst (=för- räntning)
Förnöden- heter	Anlägg- ningar	Manuellt arbete	Diverse kostnader ²	Beräknad ränta ³	Summa		
14 363	8 405	12 971	4 486	11 948	52 173	-9 206	2 742
12 436	7 729	8 886	3 953	11 115	44 119	-6 161	4 954
13 341	7 974	7 993	3 602	11 379	44 289	-5 949	5 430
7 348	6 261	5 598	3 188	9 668	32 063	-4 606	5 062
11 656	7 226	13 807	4 054	7 479	44 222	-12 710	-5 231
9 109	6 530	10 612	3 924	7 062	37 237	-9 010	-1 948
9 057	6 269	7 000	3 199	6 850	32 375	-5 923	927
7 016	5 278	5 167	3 009	6 519	26 989	-6 284	235
8 982	6 584	10 876	3 695	7 099	37 236	-10 341	-3 242
8 709	5 988	8 518	3 287	6 684	33 186	-9 108	-2 424
7 561	5 746	5 342	3 009	6 621	28 279	-7 234	-613
4 213	4 390	3 243	2 540	5 781	20 167	-5 646	135
6 570	6 630	10 682	3 500	6 232	33 614	-12 020	-5 788
4 886	5 521	7 603	3 089	5 435	26 534	-8 364	-2 929
6 133	5 094	5 269	2 902	5 034	24 432	-6 753	-1 719
3 066	4 018	3 987	2 439	4 567	18 077	-4 344	223
11 835	7 954	18 277	4 548	8 315	50 929	-15 184	-6 869
8 341	7 144	11 936	3 900	7 417	38 738	-11 325	-3 908
6 737	6 082	8 957	3 477	6 643	31 896	-9 202	-2 559
4 759	5 164	6 821	2 931	6 263	25 938	-6 283	-20
7 595	8 118	16 503	4 191	7 053	43 460	-18 648	-11 595
7 200	7 204	12 946	3 663	6 193	37 206	-14 182	-7 989
6 326	5 395	9 163	3 230	5 358	29 472	-10 223	-4 865
5 994	5 396	6 717	2 819	5 433	26 359	-8 186	-2 753
4 989	7 401	16 423	4 035	6 572	39 420	-16 306	-9 734
5 718	7 576	12 825	3 752	6 017	35 888	-12 922	-6 905
6 081	6 117	9 896	3 439	4 912	30 445	-8 408	-3 496
5 841	6 552	18 080	3 929	6 536	40 938	-15 708	-9 172
5 695	5 665	13 112	3 450	5 442	33 364	-10 995	-5 553
6 185	4 396	10 036	3 119	4 853	28 589	-8 531	-3 678

**Tabell 128 Jordbrukarnas tillgångar och skulder den 31 december 1969.
Kronor per brukningsenhet**

Produktionsområde; storleksgrupp, hektar åker	Tillgångar						
	Fastigheter ¹		Invester- ingar i ekono- miska fö- reningar	Inven- tarier	Lager		
	Jord- bruk	Skogs- bruk			Husdjur	Produkter och förnödenheter	
						Jord- bruk	Skogs- bruk
<i>Götalands södra slättbygder</i>							
20,1— 30,0	271 800	1 500	12 600	64 800	45 700	17 000	—
30,1— 50,0	391 500	6 200	13 000	94 500	51 600	29 700	100
50,1—100,0	522 500	6 300	15 700	153 200	75 200	51 900	200
Över 100,0	1 196 000	5 500	21 300	231 800	117 900	118 000	100
<i>Götalands mellanbygder</i>							
20,1— 30,0	153 100	18 300	13 000	64 500	43 200	16 900	200
30,1— 50,0	188 800	34 400	14 300	83 300	58 500	25 400	200
50,1—100,0	306 800	44 700	18 600	118 100	78 000	33 800	200
Över 100,0	453 200	29 300	29 300	167 400	130 300	67 100	—
<i>Götalands norra slättbygder</i>							
20,1— 30,0	124 700	29 400	11 500	62 700	38 600	14 900	600
30,1— 50,0	163 500	25 100	11 900	91 800	51 000	21 300	600
50,1—100,0	257 400	61 400	16 500	124 100	58 700	35 000	1 700
Över 100,0	339 500	41 300	21 400	198 000	55 000	61 400	900
<i>Svealands slättbygder</i>							
20,1— 30,0	98 300	46 300	10 100	58 900	29 300	11 500	300
30,1— 50,0	136 700	49 300	13 700	82 800	36 600	19 600	800
50,1—100,0	187 200	58 000	17 300	120 300	62 700	34 600	500
Över 100,0	228 200	57 500	18 800	172 000	54 000	58 400	1 100
<i>Götalands skogsbygder</i>							
10,1— 20,0	97 900	66 600	8 900	41 600	38 800	11 100	700
20,1— 30,0	123 000	57 800	11 800	60 500	48 300	15 900	700
30,1— 50,0	158 200	71 200	13 200	79 500	57 500	19 000	1 100
50,1—100,0	130 300	67 600	16 500	117 600	101 300	33 700	200
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>							
10,1— 20,0	84 700	79 300	7 500	42 800	20 300	8 100	1 200
20,1— 30,0	103 300	77 400	10 200	63 900	31 800	11 700	700
30,1— 50,0	119 100	66 700	10 000	80 500	45 800	15 300	900
50,1—100,0	121 900	85 400	15 700	122 800	69 300	32 800	1 400
<i>Nedre Norrland</i>							
10,1— 20,0	79 900	81 000	8 300	33 500	18 200	8 300	800
20,1—30,0	111 000	99 500	12 900	56 300	33 200	15 700	2 200
30,1—50,0	85 000	56 100	14 200	75 900	44 400	22 800	900
<i>Övre Norrland</i>							
10,1—20,0	91 300	36 700	7 900	33 000	18 400	10 200	1 200
20,1—30,0	106 800	36 100	8 700	41 600	26 700	14 700	1 000
30,1—50,0	137 300	39 000	8 600	58 900	42 200	17 000	500

¹ Fastighetsvärden för arrendegårdar ingår ej.

Holders' assets and liabilities, per holding

Kassa, bank, aktier, obligationer och kund- ford- ringar	Lån	Övriga till- gångar	Summa	Skulder			Summa	Summa tillgång- ar minus summa skulder
				Kort- fristiga	Lång- fristiga	Undan- tag		
50 700	3 200	3 900	471 200	17 500	98 200	—	115 700	355 500
59 500	8 200	9 200	663 500	35 200	174 800	—	210 000	453 500
1 25 600	14 500	3 300	968 400	57 300	238 900	100	296 300	672 100
1 38 000	34 200	3 900	1 866 700	93 000	628 600	1 800	723 400	1 143 300
45 800	2 300	700	358 000	18 900	63 800	100	82 800	275 200
27 200	5 300	3 600	441 000	27 100	115 600	700	143 400	297 600
43 800	8 500	6 600	659 100	38 900	179 500	700	219 100	440 000
59 200	28 900	3 700	968 400	95 000	362 800	—	457 800	510 600
25 700	1 400	1 400	310 900	13 000	68 600	900	82 500	228 400
26 500	2 400	1 100	395 200	26 500	104 300	900	131 700	263 500
93 000	7 900	17 900	673 600	49 200	190 100	1 100	240 400	433 200
60 300	8 300	20 600	806 700	63 800	305 300	—	369 100	437 600
24 100	900	1 000	280 700	9 400	52 000	1 000	62 400	218 300
26 300	2 500	1 200	369 500	17 500	79 900	1 200	98 600	270 900
33 300	14 000	2 500	530 400	43 900	147 500	2 200	193 600	336 800
55 000	44 900	23 500	713 400	42 900	196 400	2 700	242 000	471 400
30 700	1 900	1 300	299 500	9 200	59 700	600	69 500	230 000
24 700	1 400	4 900	349 000	17 800	75 200	1 000	94 000	255 000
18 300	1 400	300	419 700	23 300	119 900	500	143 700	276 000
23 700	12 200	8 700	511 800	31 600	127 400	400	159 400	352 400
18 400	1 400	2 100	265 800	8 900	47 300	3 400	59 600	206 200
28 600	300	200	328 100	14 000	67 200	3 800	85 000	243 100
16 700	1 300	1 000	357 300	22 900	95 100	1 600	119 600	237 700
38 900	15 600	5 900	509 700	37 900	179 600	1 900	219 400	290 300
25 300	1 100	3 000	259 400	6 400	52 700	6 400	65 500	193 900
33 500	1 100	4 600	370 000	13 100	85 300	6 300	104 700	265 300
21 100	100	200	320 700	15 700	107 200	2 700	125 600	195 100
25 100	1 100	3 100	228 000	6 300	36 800	4 900	48 000	180 000
24 000	1 000	1 100	261 700	8 900	59 600	300	68 800	192 900
15 100	2 000	3 500	324 100	18 400	118 900	1 900	139 200	184 900

Tabell 129 Jordbrukarfamiljens inkomst år 1969. Kronor
per brukningsenhet

Net income of farming families, per holding

Produktionsområde; storleksgrupp, hektar åker	Arbetsinkomst			Kapitalinkomst			Sten-, grus-, torv- och ler- försäljning	Barnbidrag och ev övergångs- bidrag	Summa inkomst
	Summa	Därav inom		Summa ¹	Därav beräknad ränta för				
		Jordbruk	Eget skogs- bruk		Jordbruk	Skogsbruk			
<i>Götalands södra slättbygder</i>									
20,1— 30,0	17 137	8 517	—79	25 225	31 479	105	—	704	43 066
30,1— 50,0	18 056	5 418	—318	31 588	45 396	414	17	717	50 378
50,1—100,0	7 024	—8 853	—280	57 412	77 473	424	588	450	65 474
Över 100,0	—17 958	—48 398	—301	89 392	143 223	361	—	379	71 813
<i>Götalands mellanbygder</i>									
20,1— 30,0	9 844	389	198	18 418	20 770	1 243	159	806	29 227
30,1— 50,0	8 923	—1 611	—184	22 590	29 394	2 309	193	836	32 542
50,1—100,0	5 428	—6 799	—1 418	31 900	48 030	3 038	908	882	39 118
Över 100,0	—34 494	—59 626	—638	53 015	91 428	1 961	5	300	18 826
<i>Götalands norra slättbygder</i>									
20,1— 30,0	11 167	633	662	16 733	19 661	2 011	1	969	28 870
30,1— 50,0	6 531	—5 159	133	20 783	28 383	1 692	246	1 381	28 941
50,1—100,0	—5 824	—23 160	—416	35 965	47 436	4 096	318	993	31 452
Över 100,0	—22 176	—52 326	—2 072	46 824	80 305	2 778	56	953	25 657
<i>Svealands slättbygder</i>									
20,1— 30,0	6 692	—4 041	526	16 417	16 175	3 121	—	657	23 766
30,1— 50,0	8 200	—4 744	965	20 085	22 666	3 315	59	1 013	29 357
50,1—100,0	—25	—17 829	440	24 746	36 362	3 679	12	986	25 719
Över 100,0	—14 725	—44 909	—413	42 672	68 863	2 404	34	695	28 676
<i>Götalands skogsbygder</i>									
10,1— 20,0	13 263	4 904	—40	15 380	14 155	4 487	235	944	29 822
20,1— 30,0	10 841	—112	—	18 688	20 298	3 906	796	1 252	31 577
30,1— 50,0	6 808	—6 025	124	22 270	26 895	4 800	45	1 042	30 165
50,1—100,0	10 732	—8 532	—937	34 727	45 551	5 427	1	1 192	46 652
<i>Mellersta Sveriges skogsbygder</i>									
10,1— 20,0	6 038	—3 646	470	14 108	11 388	5 391	—	1 131	21 277
20,1— 30,0	10 657	—4 686	4 182	16 831	15 867	5 301	—	1 018	28 506
30,1— 50,0	8 190	—6 607	946	18 299	21 713	4 454	—	1 178	27 667
50,1—100,0	—4 209	—20 845	—1 515	28 771	37 682	5 728	786	1 103	26 451
<i>Nedre Norrland</i>									
10,1—20,0	12 775	—243	2 633	12 605	10 154	5 483	387	743	26 510
20,1—30,0	10 438	—1 742	797	17 894	15 563	6 833	812	521	29 665
30,1—50,0	20 004	3 970	2 865	15 874	18 541	3 973	—	867	36 745
<i>Övre Norrland</i>									
10,1—20,0	16 239	3 541	2 678	11 388	10 501	2 592	9	787	28 423
20,1—30,0	18 902	4 753	2 831	13 096	13 613	2 579	23	943	32 964
30,1—50,0	21 252	4 844	2 432	14 086	18 767	2 663	375	1 351	37 064

¹ Avdrag gjorda för undantag samt ränte- och arrendeutgifter.

För varje i undersökningen medverkande gård förs en *inventariebok*, vari förändringarna i gårdens tillgångar och skulder fortlöpan- de kan följas.

Innan bokföringskontoren upprättar bokslut inhämtas kompletterande uppgifter rörande bl a djuromsättningen och förändringarna i inventarieboståndet under året. En inventering av lagren av olika växtprodukter, förnödenheter m m utförs samtidigt, varjämte uppgifter inhämtas om arealanvändning och skörd. De förra uppgifterna antecknas i särskild *inventeringslista*.

Gårdens affärsbokföring och dess bokslut bearbetas enligt driftsbyråns databokföring. Vid konteringen används en av lantbruksstyrelsen fastställd kontoplan. Affärsbokföringen inhämtas av lantbruksstyrelsen i form av dataframställda räkenskapssammandrag. Övriga kompletterande bokslutsuppgifter upprättas manuellt av bokföringskontoren. Därvid inhämtas på separata bokslutsblanketter värden av in- och utgående lager i jord- och skogsbruk, naturauttag och fördelade kostnader, specifikation av inventarier, byggnader, yttre ledningar samt täckdiken, arbets- och dragkraftsredovisning, specifikation av skogsbrukets intäkter med uppgift om avverkad kubikmassa, vissa tekniska data samt en redovisning av arealanvändning och skörd för olika grödor (jämte betesredovisning). Anvisningar för hur boksluten skall göras upp bl a med hänsyn till de priser som skall användas vid värderingen av lager, meddelas varje år av lantbruksstyrelsen.

Granskning och komplettering

På bokföringskontoren sker en fortlöpande granskning av inkommande dagboksrapporter, bl a i form av rimlighetskontroller. En ingående kontroll av de från kontoren över- sända boksluten utförs sedan på lantbruksstyrelsen. I vissa fall är boksluten behäftade med sådana fel och/eller ofullständigheter att de

måste återsändas till kontoren, i andra fall sker korrigering efter telefonkontakt med dessa.

Resultatberäkning

Bearbetningen av materialet sker dels manuellt, dels maskinellt och avser i första hand medeltalsberäkningar per gård för primärgrupperna, dvs för de enskilda storleksgrup- perna inom varje område. Härutöver redovisas för primärgrupperna vissa data i form av medeltal per arealenhet. För de olika stor- leksgrupperna uträknas dessutom i en del fall vägda medeltal för hela riket, varvid uppgifter från lantbrukets företagsregister ut- nyttjas som vägningstal.

Resultatens tillförlitlighet

Eftersom bokföringskontoren ofta biträder jordbrukarna vid upprättandet av deras själv- deklARATIONER erhålls en indirekt kontroll över vissa av de data som innefattas i undersök- ningen (t ex kassaomsättningen). För åtskilli- ga variabler saknas dock denna kontrollmög- lighet.

Av betydelse för resultatens tillförlitlighet är även möjligheterna att bibehålla kontinuitet i undersökningarna i den meningen att sam- ma gårdar ingår år från år. På denna punkt visar erfarenheten att omsättningen årligen varit drygt 10 % av totalantalet uttagna gård- dar. Dock var på grund av det nya urvalet för 1968 års undersökning omsättningen mel- lan 1967 och 1968 års undersökningar betyd- ligt högre.

Vissa svårigheter har förelegat att erhålla uppgifter från så många gårdar som enligt planen skall ingå i undersökningen. Bearbet- ningen av 1969 års material har omfattat i 148 gårdar eller cirka 77 % av antalet en- ligt planen. Anslutningen har varit lägst, cirka 49 % i gruppen över 100 hektar.

Resultaten är till en del osäkra på grund av att antalet undersökta brukningsenheter är ringa. Speciellt är detta fallet för storleksgrupperna 50—100 hektar och över 100 hektar.

Resultat

Sammanställningar över jordbrukets intäkter och kostnader 1969, angivna i kronor per 10 hektar åker (inkl reducerad betesmark), återfinns i *tab 127*. Med intäkter menas i princip värdet av samtliga inom företaget producerade varor och tjänster och med kostnader värdet av produktionsmedelsanvändningen.

På intäktssidan har värderingen av naturförmånerna skett efter framräknade genomsnittspriser, i princip på grundval av konsumentpriser. I fråga om växtprodukterna har värderingen däremot baserats på producentpriserna. Det bör observeras att den del av produktionen som återförbrukats inom jordbruket ej redovisas som intäkt i undersökningen. Hit hör bl a den betydande del av växtproduktionen som utnyttjats för utfodring och till utsäde. Även hästarnas och traktorernas dragkraftsproduktion har till den del den används inom jordbruket betraktats som återförbrukning.

På kostnadssidan utgörs den viktigaste komponenten av årets utgifter. Andra kostnadsposter av stor betydelse är familjens insats av kapital och arbete samt avskrivning av anläggningstillgångar.

I kostnadskalkylen har — som framgår av tabellen — upptagits ränta för redovisade kapitalinvesteringar (omfattande jordbruksfastighet, investeringar i ekonomiska föreningar, inventarier, husdjur och rörelsemedel). Som räntesats har i 1969 års undersökning tillämpats 6,4 % på dessa kapitalinvesteringar.

I *tab 127* redovisas även uppgifter om företag arvinst och förräntning. Med företag arvinst förstås i detta sammanhang skillnaden mellan samtliga intäkter och samtliga kostnader och med förräntning summan av företag arvinsten och de räntekostnader som påförts jordbruket. Av tabellen framgår att företag arvinsten i samtliga fall och förräntningen i flertalet fall antagit negativt värde. Detta betyder att kostnaderna över lag varit större än intäkterna och att någon ränta på kapitalinvesteringen i regel inte erhållits.

Tab 128 innehåller sammanfattande uppgifter om tillgångar och skulder per brukningsenhet, allt avseende förhållandena den 31 december 1969. Beträffande fastigheterna bör här observeras att dessa upptagits till marknadsvärde och ej till taxeringsvärde.

Data rörande jordbrukarfamiljens inkomst 1969 — angiven i kronor per brukningsenhet — finns redovisade i *tab 129*. I inkomsten innefattas erhållen arbetsinkomst, beräknad ränta på investerat kapital, allmäningsmedel, ränte- och arrendeinkomster (med avdrag för s k undantag samt ränte- och arrendeutgifter), inkomst av försäljning av sten, grus m m, barnbidrag samt ev övergångsbidrag.

Företag arvinsten inräknas i arbetsinkomsten och den senare ger då uttryck för familjens erhållna inkomst av eget arbete under förutsättning att full ersättning beräknats för investerat kapital.

Övrig publicering

Resultaten av de jordbruksekonomiska undersökningarna redovisas fortlöpande i Meddelanden från lantbruksstyrelsen. Redogörelsen för undersökningen avseende skördeåret 1969 återfinns i meddelande nr 94, serie B. Principerna för bokföringen m m finns behandlade i meddelande nr 27 i samma serie.

11.3. Inkomsterna av jordbruksfastighet samt inkomstfördelningen för inkomsttagare inom jordbruk m m

I ett tidigare avsnitt har redogjorts för den statistik över jordbruksfastigheternas taxeringsvärden som årligen sammanställs och

publiceras av SCB. Dessa uppgifter ingår som en del i den officiella statistiken rörande taxeringsutfallet, vilken utöver uppgifterna om fastighetsvärden även ger upplysningar om de totala taxerade inkomsterna och dessas fördelning på olika förvärvskällor. SCB redovisar vidare varje år bl a uppgifter om inkomsttagarnas fördelning på inkomstklasser.

Tabell 130 Inkomst av jordbruksfastighet enligt taxeringen till statlig inkomstskatt år 1971. 1 000-tal kronor

Income of agricultural real estates according to the assessment

Område	Fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser		Samtliga skattskyldiga	
	Inkomst av jordbruksfastighet	Sammanräknad nettoinkomst (samtliga förvärvskällor)	Inkomst av jordbruksfastighet	Sammanräknad nettoinkomst (samtliga förvärvskällor)
<i>Län</i>				
Stockholms ¹	58 914	24 615 241	67 778	27 305 496
Uppsala	60 857	2 644 967	62 948	2 690 631
Södermanlands	60 867	3 089 775	63 752	3 146 111
Östergötlands	117 873	4 619 932	133 180	4 794 141
Jönköpings	112 205	3 584 253	117 977	3 675 205
Kronobergs	77 300	1 907 901	77 704	1 964 844
Kalmar	109 484	2 644 159	113 329	2 694 152
Gotlands	41 545	544 685	41 635	551 648
Blekinge	36 032	1 712 320	36 133	1 737 826
Kristianstads	148 274	3 037 382	150 168	3 093 480
Malmöhus	190 698	9 539 353	192 557	9 953 355
Hallands	114 898	2 280 391	115 347	2 330 038
Göteborgs o Bohus	55 780	9 654 337	60 239	10 191 311
Älvsborgs	140 396	4 806 250	142 279	4 919 631
Skaraborgs	168 072	2 877 974	170 797	2 944 389
Värmlands	105 966	3 303 921	118 204	3 388 978
Örebro	69 768	3 420 976	74 937	3 490 192
Västmanlands	72 446	3 257 630	78 923	3 414 020
Kopparbergs	75 177	3 172 084	101 668	3 334 987
Gävleborgs	67 913	3 387 885	98 844	3 503 693
Västernorrlands	56 920	3 094 037	84 803	3 276 212
Jämtlands	37 372	1 307 050	37 585	1 323 286
Västerbottens	81 951	2 573 446	83 888	2 612 962
Norrbottens	47 718	2 893 936	55 223	2 929 544
<i>Hela riket¹</i>				
1971	2 108 426	103 969 885	2 279 898	109 266 132
1970	2 034 732	93 447 454	2 177 770	98 705 818
1969	2 041 501	86 365 692	2 149 920	91 207 833
1968	2 182 915	81 621 276	2 298 517	85 829 274
1967	2 308 707	76 973 294	2 450 742	81 111 571

¹ Inkl det för riket gemensamma taxeringsdistriktet.

Undersökningens genomförande

Enligt Kungl Maj:ts kungörelse den 17 november 1967 (nr 643) med ändring den 8 november 1968 (nr 534) skall respektive länsstyrelse till SCB senast den 31 juli taxeringsåret lämna för inkomststatistiken behövliga uppgifter i fråga om fysisk person, oskift dödsbo och familjestiftelse. Fr o m 1967 är inkomststatistiken grundad på totalräkning. Tidigare baserades statistiken i huvudsak på uppgifter för personer födda den 5, 15 eller 25 i någon av årets månader. Primärmaterial framställs maskinellt vid länsstyrelsernas datakontor och överlämnas till SCB i form av magnetband. I detta ingår då samtliga personer som avlämnat självdeklaration eller som har sköntaxerats av taxeringsmyndigheterna. En begränsning är dock att registrering av inkomstbelopp vid den statliga taxeringen endast förekommit i de fall den taxerade inkomsten uppgått till 2 350 kronor för ensamstående eller för samtaxerade gemensamt. I inkomststatistiken bearbetas uppgifterna för *inkomsttagarenheter*. Därmed avses liksom i tidigare års statistik såväl individer som samtaxerade personer, där båda har taxerats. Numera har också familjebegreppet kunnat utvidgas så att till föräldrarnas inkomst adderas även inkomsten hos hemmavarande barn under 18 år. Detta gäller även ensamstående förälder.

För varje inkomsttagare finns på bandet ett 40-tal uppgifter bl a om länsstillhörighet, ålder, kön, näringsgrenstillhörighet, yrkesställning och sammanräknad nettointkomst.

Uppgift om länsstillhörighet erhålls med ledning av inkomsttagarens mantalsskrivningsadress. Klassificeringen av inkomsttagarna efter *näringsgren* och *yrkesställning* (rörelseidkare resp anställd) som numera handhas av den lokala skattemyndigheten, är dock i huvudsak begränsad till personer födda den 5, 15 eller 25 i någon av årets månader. Denna del av inkomststatistiken är således liksom tidigare grundad på ett stickprov. Klassificeringen efter näringsgren ansluter sig till ISIC

(International Standard Industrial Classification of All Economic Activities). Näringsgrenstillhörigheten bestäms i första hand av den verksamhet inkomsttagaren under inkomståret företrädesvis varit sysselsatt i. I andra hand beaktas yrke eller titel. Inkomsttagare som vid sidan av inkomst från förvärvsarbete även haft inkomst t ex av kapital skall, oavsett den senare inkomstens storlek, hänföras till den näringsgren inom vilken förvärvsarbete utövats. För personer, som under året varit verksamma inom mer än en näringsgren, skall den anges som lämnat största inkomsten. Som rörelseidkare räknas var och en som driver egen rörelse oberoende av om anställda funnits i rörelsen eller inte. Inkomstbegreppet är i huvudsak knutet till *sammanräknad nettointkomst* enligt huvuddeklarationsblankettens sista sida.

Resultat

En sammanfattning av utfallet länsvis av 1971 års taxering vad gäller inkomst av jordbruksfastighet jämte motsvarande riksuppgifter för åren 1967—1971 lämnas i *tab 130*. Uppgifter redovisas i tabellen dels för kategorien fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser (A-längden), dels för samtliga skattskyldiga. Av tabellen framgår bl a att av den sammanräknade nettointkomsten från samtliga förvärvskällor utgör inkomsten av jordbruksfastighet från 1967 till 1971 en minskande andel.

I *tab 131* redovisas inkomsttagarna inom jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske åren 1969 och 1970 (dvs på grundval av 1970 resp 1971 års taxering) med fördelning efter yrkesställning. Motsvarande uppgifter redovisas dessutom för alla näringsgrenar sammantagna. Av det totala antalet inkomsttagare inom jordbruk m m utgjordes ca 50 % av rörelseidkare och ca 50 % av anställda. Motsvarande relativa andelar för alla näringsgrenar sammantagna var ungefär 8 resp 92 %.

**Tabell 131 Inkomsttagare inom jordbruk med binäringar
fördelade efter yrkeställning åren 1969 och 1970 (taxe-
ringsåret 1970 resp 1971)**

Avser samtliga inkomsttagare som avlämnat allmän självdeklaration
eller sköntaxerats. Individerna är inkomsttagarenhet

Income-earners in agriculture and subsidiary enterprises by em-
ployment status

*Figures refer to every income-earner that has filed his income tax
returns or whose income was estimated. The individual is income-
earner unit*

Län	Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske						Samtliga näringsgrenar					
	Rörelseidkare		Anställda		Summa		Rörelseidkare		Anställda		Summa	
	1969	1970	1969	1970	1969	1970	1969	1970	1969	1970	1969	1970
Stockholms	3 963	3 926	6 143	5 941	10 106	9 867	36 027	35 379	798 188	828 576	834 215	863 955
Uppsala	2 930	2 798	4 527	4 456	7 457	7 254	6 603	6 390	97 286	102 260	103 889	108 650
Södermanlands	3 692	3 542	5 300	5 168	8 992	8 710	9 060	8 829	117 436	121 637	126 496	130 466
Östergötlands	6 866	6 672	7 393	6 902	14 259	13 574	14 815	14 208	177 105	182 951	191 920	197 159
Jönköpings	9 037	8 776	4 079	3 796	13 116	12 572	19 683	19 017	142 392	146 687	162 075	165 704
Kronobergs	6 628	6 246	2 801	2 537	9 429	8 783	10 785	10 216	74 929	77 882	85 714	88 098
Kalmar	8 779	8 586	6 392	6 231	15 171	14 817	14 667	14 486	105 108	109 115	119 775	123 601
Gotlands	3 209	3 118	2 647	2 576	5 856	5 694	4 395	4 305	22 389	23 016	26 784	27 321
Blekinge	4 001	3 828	3 584	3 119	7 585	6 947	7 529	7 219	69 018	70 567	76 547	77 786
Kristianstads	10 409	9 816	11 151	10 380	21 560	20 196	18 118	17 225	119 860	121 894	137 978	139 119
Malmöhus	11 573	11 123	14 766	14 208	26 339	25 331	28 705	28 009	351 596	361 950	380 301	389 959
Hallands	8 926	8 704	4 811	4 497	13 737	13 201	15 479	14 771	86 047	90 556	101 526	105 327
Göteborgs o Bohus	6 735	6 195	5 417	5 345	12 152	11 540	24 968	24 290	349 418	360 716	374 386	385 006
Älvsborgs	11 707	11 524	5 762	5 431	17 469	16 955	22 786	22 380	193 797	198 567	216 583	220 947
Skaraborgs	13 039	12 771	6 659	6 343	19 698	19 114	20 195	19 590	111 234	113 883	131 429	133 473
Värmlands	8 382	8 305	9 531	8 936	17 913	17 241	15 704	15 421	130 590	133 743	146 294	149 164
Örebro	3 978	4 235	5 381	4 903	9 359	9 138	9 613	9 751	133 075	136 661	142 688	146 412
Västmanlands	4 284	4 162	3 758	3 653	8 042	7 815	8 740	8 603	124 441	128 898	133 181	137 501
Kopparbergs	4 516	4 295	9 512	8 957	14 028	13 252	11 306	10 847	131 059	133 328	142 365	144 175
Gävleborgs	3 979	3 794	6 895	6 460	10 874	10 254	10 172	9 995	142 411	144 081	152 583	154 076
Västernorrlands	5 309	5 180	5 934	5 407	11 243	10 587	11 984	11 587	125 525	127 504	137 509	139 091
Jämtlands	4 505	4 264	7 235	6 697	11 740	10 961	8 405	8 115	55 548	56 336	63 953	64 451
Västerbottens	6 804	6 050	8 791	7 704	15 595	13 754	11 995	10 890	107 027	110 611	119 022	121 501
Norrbottens	3 764	3 331	8 229	7 488	11 993	10 819	10 072	9 588	119 468	118 059	129 540	127 647
Hela riket	157 015	151 241	156 698	147 135	313 713	298 376	351 806	341 111	3 884 947	3 999 478	4 236 753	4 340 589

Tabell 132 Inkomsttagare med inkomst av jordbruksfastighet fördelade efter kön och ålder åren 1969 och 1970

Avser endast inkomsttagare som taxerats och därvid registrerats med inkomst. Individu är inkomsttagarenhet

Income-earners with income of agricultural real estate distributed by sex and age

Figures refer to income-earners who have been assessed and in this connection have been income registered. The individual is income-earner unit

Kön; ålder	Inkomsttagare med inkomst av jordbruksfastighet						Samtliga inkomsttagare			
	Antal inkomsttagare				Summa, milj kronor		Antal		Sammanräknad inkomst, milj kronor	
	Totalt		Därav med inkomst huvudsakligen av jordbruksfastighet							
	1969	1970	1969	1970	1969	1970	1969	1970	1969	1970
Män										
Under 20 år	807	961	414	477	4,5	5,7	101 767	108 734	1 159,0	1 334,4
20—34 »	14 500	15 317	7 937	7 777	167,5	173,4	759 546	792 387	18 379,8	20 795,1
35—49 »	50 182	48 600	29 197	27 158	644,7	638,3	698 758	686 939	22 660,8	24 101,1
50—66 »	88 183	87 618	49 032	47 734	884,3	912,9	753 223	774 383	21 349,7	23 698,6
Över 66 »	44 541	43 534	9 066	8 814	182,2	197,4	364 906	378 544	5 277,5	5 883,9
Samtliga	198 213	196 030	95 646	91 960	1 883,2	1 927,7	2 678 200	2 740 987	68 826,8	75 813,1
Kvinnor										
Under 20 år	452	559	256	298	2,4	3,1	73 303	77 595	724,3	810,4
20—34 »	2 302	2 942	848	1 013	9,4	12,8	534 367	576 586	7 553,5	8 825,9
35—49 »	5 345	6 293	2 305	2 572	22,3	27,2	496 984	512 154	7 169,8	8 093,5
50—66 »	11 020	12 008	4 283	4 476	45,2	51,1	532 705	568 476	6 992,8	8 097,7
Över 66 »	10 405	10 518	1 342	1 421	29,6	34,5	407 011	425 322	3 778,3	4 312,1
Samtliga	29 524	32 320	9 034	9 780	108,9	128,7	2 044 370	2 160 133	26 218,7	30 139,6
Summa män och kvinnor										
Under 20 år	1 259	1 520	670	775	6,9	8,8	175 070	186 329	1 883,3	2 144,8
20—34 »	16 802	18 259	8 785	8 790	176,9	186,2	1 293 913	1 368 973	25 933,3	29 621,0
35—49 »	55 527	54 893	31 502	29 730	667,0	665,5	1 195 742	1 199 093	29 830,6	32 194,6
50—66 »	99 203	99 626	53 315	52 210	929,5	964,0	1 285 928	1 342 859	28 342,5	31 796,3
Över 66 »	54 946	54 052	10 408	10 235	211,8	231,9	771 917	803 866	9 055,8	10 196,0
Samtliga	227 737	228 350	104 680	101 740	1 992,1	2 056,4	4 722 570	4 901 120	95 045,5	105 952,7

I *tab 132* redovisas inkomsttagarna med inkomst av jordbruksfastighet med fördelning efter kön och ålder åren 1969 och 1970. Av tabellen framgår att ca 45 % av samtliga personer med inkomst av jordbruksfastighet hade denna som huvudsaklig inkomstkälla.

Av *tab 133* framgår hur inkomsterna av jordbruksfastighet fördelar sig efter yrkesställning dels inom näringsgrenen jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske, dels inom övriga näringsgrenar. För företagarna i den förra näringsgrenen utgör inkomsten av jordbruksfastighet drygt 60 % av den sammanräknade inkomsten.

Av *tab 134* och *tab 135* framgår hur inkomsttagarna inom jordbruk m m resp samt-

liga näringsgrenar år 1969 resp 1970 var fördelade efter inkomstklass och yrkesställning.

Övrig publicering

I publikationerna *Taxeringsutfallet 1971* (SOS) samt *Inkomst och förmögenhet 1969 och 1970* (SOS) redovisar SCB definitiva uppgifter rörande *taxeringsutfallet 1971* resp *inkomst- och förmögenhetsfördelningen 1969 och 1970*. Motsvarande uppgifter t o m *taxeringsåret 1967* har publicerats i *Skattetaxeringarna* samt *fördelningen av inkomst och förmögenhet* (SOS).

I *Jordbruksstatistisk årsbok 1970* redovisades uppgifter motsvarande de i *tab 130* fr o m år 1945.

Tabell 133 Inkomst av jordbruksfastighet med inkomsttagarna fördelade efter yrkesställning åren 1969 och 1970 (taxeringsåret 1970 resp 1971).

1000-tal kronor

Income of agricultural real estate with income-earners distributed by employment status

Avser endast inkomsttagare som taxerats och därvid registrerats med inkomst. Individens är inkomsttagarenhet

Figures refer to income-earners who have been assessed and in this connection have been income registered. The individual is income-earner unit

Näringsgren ; yrkesställning	Inkomst av jordbruksfastighet		Sammanräknad inkomst	
	1969	1970	1969	1970
<i>Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske</i>				
Rörelseidkare	1 586 335	1 600 352	2 517 386	2 649 272
Anställda	157 129	156 238	2 246 193	2 402 760
Samtliga förvärvsarbete	1 743 464	1 756 590	4 763 579	5 052 032
<i>Övriga näringsgrenar</i>				
Rörelseidkare	29 598	33 733	5 564 637	5 743 114
Anställda	132 232	161 108	75 914 775	85 136 517
Samtliga förvärvsarbete	161 830	194 841	81 479 412	90 879 631
<i>Summa näringsgrenar</i>				
Rörelseidkare	1 615 933	1 634 085	8 082 023	8 392 386
Anställda	289 361	317 346	78 160 968	87 539 277
Samtliga förvärvsarbete	1 905 294	1 951 431	86 242 991	95 931 663

Tabell 134 Inkomsttagare inom jordbruk med binärningar fördelade efter inkomstklass och yrkeställning år 1969 (taxeringsåret 1970)

Samtliga förvärvsarbetande inkomsttagare som avlämnat allmän självdeklaration eller skönstaxerats ingår. Individen är inkomsttagarenhet

Income-earners in agriculture and subsidiary enterprises by size of income and employment status

All income-earners (excluding persons not in labour) who have filed general income tax return or have been discretionary assessed are included. The individual is income-earner unit

Kön; näringsgren; yrkeställning	Inkomstklass, kronor								Summa inkomst- tagare	Summa inkomster, milj kronor
	Under ¹ 5 000	5 000 – 9 999	10 000 – 19 999	20 000 – 29 999	30 000 – 39 999	40 000 – 59 999	60 000 – 99 999	Över 99 999		
<i>Män</i>										
Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske										
Rörelseidkare	19 836	25 537	56 260	26 532	9 568	4 637	1 146	407	143 923	2 367,0
Anställda	20 190	23 792	45 200	31 118	6 828	2 354	903	116	130 501	2 032,3
Summa förvärvsarbetande	40 026	49 329	101 460	57 650	16 396	6 991	2 049	523	274 424	4 399,3
Samtliga näringsgrenar										
Rörelseidkare	31 909	35 754	95 149	66 303	33 015	23 539	10 622	4 680	300 971	7 099,3
Anställda	185 580	162 529	464 778	825 489	356 226	169 530	59 953	15 041	2 239 126	55 861,9
Summa förvärvsarbetande	217 489	198 283	559 927	891 792	389 241	193 069	70 575	19 721	2 540 097	62 961,2
<i>Kvinnor</i>										
Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske										
Rörelseidkare	5 438	4 211	2 465	578	162	142	61	38	13 095	106,2
Anställda	14 661	5 459	4 302	1 491	244	30	10	4	26 201	165,7
Summa förvärvsarbetande	20 099	9 670	6 767	2 069	406	172	71	42	39 296	271,9
Samtliga näringsgrenar										
Rörelseidkare	15 076	12 236	13 515	5 206	2 080	1 573	903	266	50 855	684,0
Anställda	447 915	292 763	559 390	258 388	61 738	21 256	3 794	566	1 645 810	20 711,6
Summa förvärvsarbetande	462 991	304 999	572 905	263 594	63 818	22 829	4 697	832	1 696 665	21 395,6
<i>Samtliga män och kvinnor</i>										
Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske										
Rörelseidkare	25 274	29 748	58 725	27 110	9 730	4 779	1 207	445	157 018	2 473,2
Anställda	34 851	29 251	49 502	32 609	7 072	2 384	913	120	156 702	2 198,0
Summa förvärvsarbetande	60 125	58 999	108 227	59 719	16 802	7 163	2 120	565	313 720	4 671,2
Samtliga näringsgrenar										
Rörelseidkare	46 985	47 990	108 664	71 509	35 095	25 112	11 525	4 946	351 826	7 783,3
Anställda	633 495	455 292	1 024 168	1 083 877	417 964	190 786	63 747	15 607	3 884 936	76 573,5
Summa förvärvsarbetande	680 480	503 282	1 132 832	1 155 386	453 059	215 898	75 272	20 553	4 236 762	84 356,8

¹ Inkl inkomsttagare för vilka inkomst inte registrerats.

**Tabell 135 Inkomsttagare inom jordbruk med binärningar
fördelade efter inkomstklass och yrkeställning år 1970
(taxeringsåret 1971)**

Samtliga förvärvsarbetande inkomsttagare som avlämnat allmän
självdeklaration eller skönstaxerats ingår. Individen är inkomst-
tagarenhet

Income-earners in agriculture and subsidiary enterprises by size
of income and employment status

*All income-earners (excluding persons not in labour) who have filed
general income tax return or have been discretionary assessed are
included. The individual is income-earner unit*

Kön; näringsgren; yrkeställning	Inkomstklass, kronor								Summa inkomst- tagare	Summa inkomster, milj kronor
	Under ¹ 5 000	5 000 – 9 999	10 000 – 19 999	20 000 – 29 999	30 000 – 39 999	40 000 – 59 999	60 000 – 99 999	Över 99 999		
<i>Män</i>										
Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske										
Rörelseidkare	15 371	21 997	53 906	29 383	11 069	5 195	1 360	415	138 696	2 479,8
Anställda	15 726	19 196	37 652	34 740	10 491	3 145	1 015	140	122 105	2 161,3
Summa förvärvsarbetande	31 097	41 193	91 558	64 123	21 560	8 340	2 375	555	260 801	4 641,1
Samtliga näringsgrenar										
Rörelseidkare	26 642	31 473	87 642	66 365	36 251	27 222	11 252	5 008	291 855	7 355,9
Anställda	168 505	152 047	384 209	787 999	476 131	218 626	71 590	18 339	2 277 446	61 528,6
Summa förvärvsarbetande	195 147	183 520	471 851	854 364	512 382	245 848	82 842	23 347	2 569 301	68 884,5
<i>Kvinnor</i>										
Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske										
Rörelseidkare	4 738	4 180	2 526	629	213	183	41	38	12 548	111,7
Anställda	13 322	4 941	4 474	1 806	365	91	30	3	25 032	182,1
Summa förvärvsarbetande	18 060	9 121	7 000	2 435	578	274	71	41	37 580	293,8
Samtliga näringsgrenar										
Rörelseidkare	13 677	11 383	13 849	5 215	2 364	1 744	770	278	49 280	690,6
Anställda	422 175	283 987	557 736	334 352	88 311	29 474	5 043	967	1 722 045	23 915,6
Summa förvärvsarbetande	435 852	295 370	571 585	339 567	90 675	31 218	5 813	1 245	1 771 325	24 606,2
<i>Samtliga män och kvinnor</i>										
Jordbruk, skogsbruk, jakt och fiske										
Rörelseidkare	20 109	26 177	56 432	30 012	11 282	5 378	1 401	453	151 244	2 591,5
Anställda	29 048	24 137	42 126	36 546	10 856	3 236	1 045	143	147 137	2 343,4
Summa förvärvsarbetande	49 157	50 314	98 558	66 558	22 138	8 614	2 446	596	298 381	4 934,9
Samtliga näringsgrenar										
Rörelseidkare	40 319	42 856	101 491	71 580	38 615	28 966	12 022	5 286	341 135	8 046,5
Anställda	590 680	436 034	941 945	1 122 351	564 442	248 100	76 633	19 306	3 999 491	85 444,2
Summa förvärvsarbetande	630 999	478 890	1 043 436	1 193 931	603 057	277 066	88 655	24 592	4 340 626	93 490,7

¹ Inkl inkomsttagare för vilka inkomst inte registrerats.

11.4. Jordbrukets prisindex

Jordbruksstatistikkommittén föreslog i ett delbetänkande (Jo 1968:9) uppbyggnad av ett prisindexsystem, som skulle möjliggöra en mätning av prisutvecklingen på jordbrukets område och dessutom användas för jämförelser med prisutvecklingen inom olika handelsled och förädlingsnivåer samt inom andra samhällssektorer.

I enlighet med de principer, som angavs av jordbruksstatistikkommittén har lantbruks-ekonomiska samarbetsnämndens indexgrupp låtit utarbeta månatliga prisindexserier på jordbrukets område och dessa ersätter de serier, som tidigare publicerats av statens jordbruksnämnd. Med hänsyn till förekomsten av indexklausuler i arrendekontrakt m m knutna till det tidigare beräknade producentprisindexet utförs dock även i fortsättningen vissa beräkningar av detta index. Dessa kan erhållas hos statens jordbruksnämnd.

Beräkningsunderlag. Beräkningarnas utförande

Prisindex skall i princip avspegla prisutvecklingen utan påverkan av kvalitetsförändringar. Höjda priser till följd av förbättrad varukvalitet skall således ej påverka index.

Vikterna i indexserierna är i huvudsak fasta och avser under perioden juli 1966—juni 1971 läget under mittåret, dvs budgetåret 1968/69 eller kalenderåret 1968. Viktbyte skedde för vissa av serierna i juli 1971. De nya vikterna baseras på prognosdata för 1972/73. Serien med nya vikter har kedjats till den äldre serien. Viktbyte avses i fortsättningen ske vart tredje år.

Avräkningsprisindex avses registrera prisutvecklingen för jordbrukets varor i producentledet, dvs de priser jordbrukaren får för sina produkter vid gården. Det nu redovisade

avräkningsprisindexet bygger beträffande varulista och prismaterial i huvudsak på Jordbrukets utredningsinstituts tidigare utarbetade avräkningsprisindex.

Jordbrukets samtliga viktiga produkter har medtagits eftersom produkterna på intäktssidan är relativt få till antalet. Prisindexserier för olika produkter sammanvägs med vikter, som baseras på normerade kvantiteter för inhemsk produktion (exkl jordbrukets interna omsättning). De kvantiteter, som omsätts i intern handel inom jordbruket, förädlas i regel till avsaluprodukter i animalieproduktionen och beaktas därigenom.

Prisregleringsprisindex skall registrera prisutvecklingen för jordbrukets varor i de led där prisregleringen verkar, dvs huvudsakligen i parthandelsledet. Prisregleringsprisindex bygger på det av statens jordbruksnämnd tidigare uträknade producentprisindexet och skall i princip omfatta samtliga av prisregleringen berörda jordbruksprodukter. Som representantvaror i beräkningarna uttas inom de olika varugrupperna i allmänhet de sorter och kvaliteter, som har den största omsättningen. Vägningstalen är för huvudserien hämtade från normerade kvantiteter över totalkonsumtionen.

Därutöver beräknas en serie som skiljer sig från huvudserien endast beträffande viktsystemet. Vägningstalen utgör normerade kvantiteter av inom landet konsumerad inhemsk produktion. Inom serien utarbetas en delserie, som endast omfattar varor, som ingår i världsmarknadsprisindex.

De löpande prisuppgifter, som används i indexberäkningarna är i regel centrala noteringar.

Världsmarknadsprisindex skall omfatta samtliga de jordbruksprodukter, vilkas prisutveckling på världsmarknaden inverkar på den inhemska prisbildningen.

Som representantvaror inom de olika varugrupperna uttas för indexberäkningarna de sorter och kvaliteter som säljs mest på den svenska marknaden. Erforderliga prisuppgifter

hämtas till övervägande delen från utländska facktidsskrifter.

Viktsystemet baseras nu i stort sett på normdata över inom landet konsumerad inhemsk produktion. Ingen revision utöver byte av basperiod och vikter har företagits.

I likhet med vad som gällt sedan 1970 är serien exkl ägg huvudserie.

Produktionsmedelsprisindex skiljer sig från tidigare beräknade huvudserie av kostnadsprisindex genom att viktsystemet bygger på data från totalkalkylen över jordbrukets samlade inkomster och kostnader och ej från typkalkylen för gårdar om 25 hektar. Vägningstalen är i övrigt oförändrade och baserar sig alltså på kvantiteter för 1964/65. Arbetet med viktrevision till aktuellare data pågår.

Tabell 136 Jordbrukets prisindex åren¹ 1966/67–1970/71

Agricultural price indices

1966/67 = 100

Index	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70	1970/71
Avräkningsprisindex					
Vegetabilier	100	100,3	95,1	104,2	90,0
Animalier	100	100,6	101,0	103,5	108,5
Totalt	100	100,5	99,7	103,6	104,5
Prisregleringsprisindex					
Vegetabilier	100	94,9	95,7	110,7	104,7
Animalier	100	99,9	101,1	105,7	109,0
Totalt	100	98,9	99,9	106,8	108,1
Världsmarknadsprisindex					
Vegetabilier	100	89,9	90,5	95,0	114,3
Animalier	100	91,4	91,7	103,0	102,9
Totalt	100	91,2	91,5	102,0	104,4
Totalt inkl ägg	100	90,7	91,6	98,6	100,1
Produktionsmedelsprisindex					
Förnödenheter	100	103,3	104,6	106,1	108,3
Tjänster	100	104,7	105,2	108,3	115,0
Kapitalkostnader	100	102,8	101,8	106,7	113,4
Totalt	100	103,3	103,4	106,7	111,5
Producentprisindex för livsmedelsindustrin, jordbruksreglerade livsmedel					
Vegetabilier	100	101,6	102,0	108,9	112,3
Animalier	100	102,1	104,6	110,7	114,7
Totalt	100	102,0	103,7	110,1	113,9
Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel					
Vegetabilier	100	102,1	104,3	112,6	121,1
Animalier	100	101,9	104,1	109,6	118,9
Totalt	100	102,0	104,2	110,7	119,6
Konsumentprisindex					
Jordbruksreglerade livsmedel	100	102,4	104,3	110,0	119,5
Övriga livsmedel	100	101,5	102,9	110,9	119,1
Totalt exkl jordbruksreglerade livsmedel	100	103,8	105,8	110,7	119,0

¹ Avser perioden 1 juli – 30 juni.

I produktionsmedelsprisindex ingår i princip jordbrukets samtliga kostnader med undantag av arbetskostnader och ränta på eget kapital, men en serie omfattande dessa poster är under uppbyggnad. Från respektive varugrupp medtas i beräkningarna de varor som svarar för den största omsättningen.

De i beräkningarna utnyttjade priserna utgörs till stor del av centrala noteringar. I andra fall används prisuppgifter från en viss ort (ibland från enstaka företag). Vidare utnyttjas vissa delposter i konsumentprisindex. Vid beräkningen av byggnadskostnadernas utveckling har jordbruksnämndens eget index från och med juli 1971 ersatts med SCBs byggnadskostnadsindex för jordbrukets byggnader (se s 84). Köpfodermedelsposten har reviderats och registrerar nu faktiska priser utan korrigeringar för importavgiftsändringar.

Producentprisindex för livsmedelsindustrin, jordbruksreglerade livsmedel, bygger på SCBs producentprisindex för livsmedelsindustrin och omfattar varor med anknytning till prisreglerade jordbruksprodukter. Den indexserie, som nu beräknas omfattar konsumtionsvaror. Ytterligare en delserie, som är under utarbetande, omfattar råvaror och halvfabrikat. Konsumtionsvaruserien beräknas tills vidare med vikter från konsumentprisindex för år 1968. Urvalet av varor har begränsats till sådana, som återfinns både i producentprisindex för livsmedelsindustrin och i konsumentprisindex.

Konsumentprisindex för jordbruksreglerade livsmedel beräknas med fasta vikter. Serien skall främst användas för jämförelse med producentprisindex för livsmedelsindustrin och varuurlvalet är i princip detsamma som för detta. Prisuppgifterna är identiska med de för konsumentprisindex.

Konsumentprisindex utarbetas månadsvis av SCB och skall mäta prisförändringar vid oförändrad levnadsnivå. Prisuppgifter insamlas för ett urval varor och tjänster (representantvaror) och skall avse de priser som konsumenterna faktiskt får betala (marknadspris).

Varje representantvara tilldelas ett vägnings-tal, som anger motsvarande varugrups relativa andel av de totala utgifterna för privat konsumtion.

För de delindex av konsumentprisindex, som här redovisas är basen december 1966 och de beräknas enligt samma metoder som totala konsumentprisindex.

Vid jämförelser med konsumentprisindex, och delindex därav, bör observeras att mervärdesskatt (resp allmän omsättningsskatt) ingår i däri registrerade priser, vilket inte är fallet i övriga serier med undantag för produktionsmedelsprisindex, där omsättningsskatten — men ej mervärdesskatten — inräknats.

Resultat

Utvecklingen av de olika prisindexserierna åren 1966/67—1970/71 framgår av *tab 136*, som innehåller ovägda årsmedeltal av månadsberäkningarna.

Tabellen visar bl a att avräkningspriserna 1970/71 låg i genomsnitt cirka 5 % högre än 1966/67 och att jordbrukets kostnader under samma tid ökade med omkring 11 %. Medan prisregleringsprisindex 1970/71 endast låg 8 % högre än 1966/67 steg priserna i livsmedelsindustrin med 14 % och konsumentpriserna för jordbruksreglerade livsmedel med 20 % (de senare delvis beroende på höjd mervärdesskatt den 1 januari 1971). Priserna på världsmarknaden totalt exkl ägg har under perioden varierat mellan en minskning på 8 % och en ökning på 4 %. Konsumentpriserna totalt exkl jordbruksreglerade livsmedel har mellan 1966/67 och 1970/71 ökat med 19 %.

Övrig publicering

Resultaten av indexberäkningarna publiceras månadsvis dels i stencilform av lantbruksekonomiska samarbetsnämndens indexgrupp, dels i Jordbruksekonomiska meddelanden.

11.5. Jordbrukets kreditmarknad

Utvecklingen på jordbrukets kreditmarknad belyses i statistik som sammanställs av Jordbrukets utredningsinstitut. Grundmaterialet för denna redovisning utgörs huvudsakligen av uppgifter, som Jordbrukets utredningsinstitut hämtat från kreditorganens verksamhetsberättelser (eller motsvarande) samt från den officiella statistiken. I fråga om de statliga krediterna erhålls uppgifter från berörda myndigheter.

Jordbrukets behov av främmande kapital täcks från ett stort antal källor. Dess kredit-

marknad är därför förhållandevis svåröverskådlig och löpande statistiska uppgifter saknas för delar av densamma. Utanför utredningsinstitutets redovisning faller bland annat de sk leverantörskrediterna samt olika former av privat långivning.

Så långt möjligt har i statistiken endast krediter till enskilda jordbrukare (självägande och arrendatorer) medtagits. Det statistiska materialet tillåter dock ej alltid en sådan redovisning och vissa uppgifter innefattar därför krediter även till aktiebolag och samfälligheter samt till ägare av utarrenderade fastigheter.

Tabell 137 Kreditgivning till enskilda jordbrukare åren 1967–1971. Milj kronor
Credit extended to private holders

År	Hypoteks-föreningar	Jordbruks-kassor	Sparbanker ¹	Affärsbanker	Staten ²	Försäkrings-bolag	Summa krediter ¹
1971	2 824	3 200	..	548	92	19	..
1970	2 616	3 150	1 713	547	107	5	8 138
1969	2 480	2 925	1 695	592	125	6	7 823
1968	2 310	2 888	1 621	597	142	6	7 564
1967	2 112	2 519	1 576	568	160	8	6 943

¹ Avser endast lån mot inteckning i jordbruksfastighet samt statlig kreditgaranti. — ² Avser budgetåren 1966/67—1970/71.

Tabell 138 Jordbrukskasserörelsens utlåning¹ till enskilda jordbrukare åren 1967–1971. Milj kronor

Lending by agricultural credit societies to private holders

År	Lån mot			Växel-krediter	Krediter i check-räkning	Summa krediter
	botteninteckning i jordbruks-fastighet	statlig kreditgaranti	andra säkerheter			
1971 ²	1 983	540	..	..	..	3 200
1970	1 743	512	..	..	..	3 150
1969	1 611	488	..	..	..	2 925
1968	1 325	439	809	152	163	2 888
1967	1 215	368	666	148	122	2 519

¹ Delvis uppskattade värden. — ² 1971 års uppgifter är p g a ny beräkningsmetod ej helt jämförbara med tidigare års uppgifter.

Tabell 139 Sparbankernas utlåning till enskilda jordbrukare åren 1966–1970. Milj kronor
Lending by savings-banks to private holders

År	Lån mot			Summa ¹
	botteninteckning i jordbruksfastighet ²	högre inteckning i jordbruksfastighet	statlig kreditgaranti	
1970	1 491	51	171	1 713
1969	1 461	66	168	1 695
1968	1 368	88	165	1 621
1967	1 368	56	152	1 576
1966	1 344	35	140	1 519

¹ Uppgifter saknas om sparbankernas övriga jordbrukskrediter, huvudsakligen lån mot inteckning jämte borgen samt enbart borgen. — ² To m 1968 lån inom 60 % av taxeringsvärdet eller särskilt utlåningsvärde, därefter inom 75 % av uppskattningsvärdet.

Krediternas omfattning. Fördelning på olika kreditgivare

I nedanstående tablå lämnas vissa uppgifter om räntesatserna i procent vid årets slut för åren 1967—1971.

År	Riksbankens officiella diskonto	Affärsbankernas utlåningsränta ¹
1971	5,00	6,50— 9,75
1970	7,00	8,25—10,50
1969	7,00	7,25— 9,50
1968	5,00	6,00— 8,25
1967	6,00	7,75

¹ Växeldiskonto, lägsta ränta.

Utvecklingen av den totala långivningen till jordbruket — med särredovisning på olika kreditgivare — åren 1967—1971 belyses i tab 137. I tab 138—140 lämnas mer detaljerade uppgifter om jordbrukskasserörelsens, sparbankernas resp statens utlåning. (Uppgifter om statliga kreditgarantier och statsbidrag till jordbruket lämnas i kapitel 12.)

Tabellerna återger de förhållanden som gällt vid slutet av respektive kalenderår (för de statliga krediterna slutet av respektive budgetår).

Landshypoteksinstitutionens långivning till jordbruket består till övervägande delen av lån mot botteninteckning i jordbruksfastighet. *Jordbrukskasserörelsens* verksamhet omfattar dels reverslån, varav huvuddelen mot botteninteckning i jordbruksfastighet, dels växelkrediter och krediter i checkräkning. *Sparbankernas* utlåning till jordbruket består till övervägande delen av lån mot inteckning. *Affärsbankernas* kreditgivning till enskilda jordbrukare torde i flertalet fall utgå i form av borgenslån eller växelkrediter och *försäkringsbolagens* i form av lån mot inteckning i jordbruksfastighet. De *statliga* krediter som kommer jordbruket till godo kan indelas i egentliga jordbrukslån och allmänna lån. Till de förra räknas krediter ur fonder, som är avsedda enbart eller nästan enbart för utlåning till jordbrukare eller för jordbruksändamål. De sistnämnda lånen är sådana statliga lån, som utlämnas för särskilda ändamål (andra än jordbruk) och där låntagarens yrke inte är avgörande. De allmänna lånen ingår inte i de i tab 140 redovisade uppgifterna.

Övrig publicering

Utvecklingen på jordbrukets kreditmarknad har utförligt beskrivits för åren 1950—1962

**Tabell 140 Statens lån till enskilda jordbrukare budgetåren 1966/67–1970/71.
Milj kronor**

Government loans to private holders

Inom parentes anges årtal för fondens inrättande alt period mellan fondens inrättande och avvecklande

Years in brackets state when the foundation was established and liquidated

Typ av kredit	1966/67	1967/68	1968/69	1969/70	1970/71
Kronotorparnas inventarielånefond (1943)	0,2	0,1	0,1	0,1	0,0
Skogsväglån (1941)	1,0	1,0	0,9	1,0	1,1
Egnahemslån m m (1904–48)	49,9	45,2	41,2	37,1	33,8
Lantarbetarbostadslån (1935–56)	7,4	5,8	4,6	3,6	2,8
Arbetsmåbruks- o arrendelån (1933–48 resp 1934–48)	14,5	13,2	12,1	9,1	6,9
Maskinlån (1938–67)	30,2	25,8	19,8	14,3	9,8
Hästavelslån (1914–59)	2,7	2,6	2,6	2,0	1,5
Sekundärlån (1935–51)	1,0	0,8	0,7	0,5	0,4
Avdikningslån (1926–59)	45,9	43,0	40,2	37,4	34,6
Stödlån	6,8	4,7	3,0	2,0	1,3
Supplementär jordbrukskredit (1956–59)	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
Summa krediter	159,8	142,4	125,3	107,2	92,3

i meddelande nr 4–63 från Jordbrukets utredningsinstitut. Dessutom hänvisas till de enskilda kreditorganens årsredogörelser samt till den officiella statistiken publicerad i bl a Sparbankerna (SOS), utgiven av SCB, samt Enskilda försäkringsanstalter (SOS), utgiven av försäkringsinspektionen.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisas de uppgifter motsvarande de i tab 137, 138 och 139 fr o m år 1945.

11.6. Jordbrukssektorn i nationalräkenskaperna

Uppgifter om bl a försörjningsbalansen, bruttonationalprodukten fördelad på näringsgrenar samt nationalinkomsten och dess användning erhålls varje år genom SCBs redovisning av nationalräkenskaperna.

Vissa omläggningar har skett sedan föregående år. Näringsgrensindelningen i nationalräkenskaperna för åren fr o m 1968 ansluter sig nu till SNI (Standard för svensk näringsgrensindelning). För att erhålla jämförbarhet med tidigare år redovisas år 1968 med

både den äldre och den nya näringsgrensindelningen. För jordbrukets del innebär den nya indelningen att veterinärverksamheten överförs till annan näring.

I föreliggande avsnitt redovisas utvecklingen av jordbrukets sektorprodukt (bidrag till bruttonationalprodukten) i fasta och löpande priser för perioden 1966–1970 samt sektor- resp bruttonationalproduktens komponenter i löpande priser för motsvarande år. Dessutom redovisas jordbrukets m m och skogsbrukets bidrag till bruttonationalprodukten åren 1950–1970 i löpande priser.

Beräkningsmetodik

I de löpande nationalräkenskaperna beräknas en näringsgrens bidrag till bruttonationalprodukt genom att näringsgrenens bruttoproduktionsvärde minskas med den förbrukning av varor och tjänster (inklusive reparationer och underhåll), som krävs för produktionen. Det svenska nationalräkenskapssystemets (SNRs) definitioner överensstämmer numera praktiskt taget helt med de internationellt, enligt SNA (System of National Accounts), rekommenderade.

Näringsindelningen enligt SNI bygger på den indelning, som anges av 1968 års reviderade ISIC (International Standard Industrial Classification of All Economic Activities).

Till jordbruk räknas ekonomisk aktivitet enligt SNI 11, dvs förutom egentligt jordbruk även trädgårdssodling, pälsdjursskötsel, hästavel, renskötsel, biodling samt jakt m m. Dessutom inräknas vissa offentliga myndigheters konsulttjänster i jordbrukssektorn. Däremot ingår inte jordbrukarnas sidoinkomster av skogsbruk och fiske.

Beräkningarna av bruttoproduktionsvärdet av det egentliga jordbruket baseras på den vid statens jordbruksnämnd beräknade total-kalkylen över jordbrukarnas inkomster. En översyn av totalkalkylen har genomförts av lantbruksekonomiska samarbetsnämndens sek-

torsgrupp och de reviderade uppgifterna för åren fr o m 1964 har inordnats i de nu redovisade nationalräkenskaperna.

För att erhålla jordbrukets produktionsvärde till marknadspris korrigeras totalkalkylens värde genom avdrag för bl a medel som anvisats till jordbrukets regleringskassor samt skördeskadebidrag och statligt stöd till mindre jordbruk. Av totalkalkylens kostnadsposter medtages endast de, som innefattas i nationalräkenskapernas definitioner av löpande förbrukning av varor och tjänster.

För de övriga delarna av jordbrukssektorn, vilka är av mindre omfattning, görs speciella tilläggs-kalkyler av SCB.

För beräkningarna i fasta priser (1968 års) används produktionsvolymberäkningar avseende det egentliga jordbruket utförda av statens jordbruksnämnd. Jordbruksnämnden

Tabell 141 Sektorprodukten inom jordbruk m m samt bruttonationalprodukten med fördelning på faktorinsatser, indirekta skatter och subventioner åren 1966–1970. Milj kronor

Agricultural sector product and gross domestic product by factor incomes, indirect taxes and subsidies

Sektorprodukt resp bruttonationalprodukt; löpande resp 1968 års priser	1966	1967	1968	1968 ¹	1969	1970
<i>Löpande priser</i>						
Sektorprodukten inom jordbruk m m till marknadspris	3 024	3 327	3 453	3 370	2 959	3 199
Indirekta skatter (avdragspost)	18	19	24	24	31	32
Subventioner (tilläggs-post)	389	383	333	333	355	271
Sektorprodukten inom jordbruk m m till produktionskostnad	3 395	3 691	3 762	3 679	3 283	3 438
Därav löner	964	984	986	922	876	900
Därav driftsöverskott (inkl avskrivningar)	2 431	2 707	2 776	2 757	2 407	2 538
Totala bruttonationalprodukten till marknadspris	122 078	131 197	139 689	139 689	151 890	168 589
Indirekta skatter (avdragspost)	15 167	16 440	18 132	18 132	19 148	20 593
Subventioner (tilläggs-post)	1 617	1 726	1 691	1 691	1 491	1 705
Totala bruttonationalprodukten till produktionskostnad	108 528	116 483	123 248	123 248	134 233	149 701
Därav löner	72 716	78 830	85 045	85 045	92 379	103 017
Därav driftsöverskott (inkl avskrivningar)	35 812	37 653	38 203	38 203	41 854	46 684
<i>1968 års priser</i>						
Sektorprodukten inom jordbruk m m till marknadspris	2 881	3 273	3 453	3 370	2 751	2 989
Totala bruttonationalprodukten till marknadspris	130 396	134 161	139 689	139 689	146 876	153 557

¹ Ny näringsgrensindelning, som tillämpas fr o m 1968, se texten.

Tabell 142 Jordbrukets m m och skogsbrukets bidrag till bruttonationalprodukten åren 1950–1970. Löpande priser

Contribution to the gross domestic product by agriculture etc. and forestry. Current prices

År	Bidrag till bruttonationalprodukten, i marknadspris, från				Totala bruttonationalprodukten, i marknadspris, milj kronor
	Jordbruket m m		Skogsbruket		
	Milj kronor	Procent	Milj kronor	Procent	
1970	3 199	1,9	2 855	1,7	168 589
1969	2 959	1,9	2 547	1,7	151 890
1968 ¹	3 370	2,4	2 438	1,7	139 689
1968	3 453	2,5	2 438	1,7	139 689
1967	3 327	2,5	2 822	2,2	131 197
1966	3 024	2,5	2 825	2,3	122 078
1965	3 123	2,8	2 853	2,6	111 872
1964	3 067	3,0	2 676	2,6	101 414
1963	2 639	2,9	2 298	2,5	91 324
1962	2 706	3,1	2 570	2,9	87 367
1961	2 572	3,3	2 619	3,4	77 857
1960	2 502	3,5	2 297	3,2	71 644
1959	2 413	3,7	1 842	2,8	65 939
1958	2 342	3,8	2 208	3,6	61 927
1957	2 336	4,0	2 263	3,9	58 572
1956	2 378	4,3	2 520	4,6	54 807
1955	2 068	4,1	2 368	4,7	50 374
1954	2 245	4,8	2 301	4,9	46 684
1953	2 385	5,4	1 951	4,4	44 037
1952	2 187	5,2	3 114	7,3	42 434
1951	2 004	5,1	2 026	5,2	39 226
1950	1 905	5,9	1 248	3,9	32 040

¹ Ny näringsgrensindelning, som tillämpas fr o m 1968, se texten.

prissätter vid volymeräkningarna respektive års producerade kvantiteter med de priser, som gällde 1968. Övriga delar av jordbrukssektorn deflateras på likartat sätt. Den löpande förbrukningen av varor och tjänster deflateras i huvudsak med tillämpliga prisserier ur partiprisindex.

Resultat

I *tab 141* redovisas jordbrukets m m sektorprodukt och den totala bruttonationalprodukten i dels löpande, dels fasta priser (1968 års) åren 1966–1970. I löpande priser återfinns uppgifter i *tab 142* om jordbrukets m m

och skogsbrukets bidrag till bruttonationalprodukten åren 1950–1970 i dels absoluta tal, dels procent av bruttonationalprodukten.

Övrig publicering

Resultat från nationalräkenskaperna avseende åren 1950–1970 återfinns i Statistiska meddelanden N 1971:99. För en utförligare beskrivning av källor och metoder hänvisas till Statistiska meddelanden N 1971:11.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i *tab 141* fr o m år 1950.

12. Statliga rationaliseringsinsatser

Government rationalization measures

Enligt Kungl Maj:ts instruktion den 25 maj 1967 (nr 425), med senare ändringar, åligger det lantbruksstyrelsen att samordna de statliga insatserna för lantbrukets rationalisering. Lantbruksstyrelsen skall även ange de närmare riktlinjerna för hur en på lång sikt ändamålsenlig uppdelning i brukningsenheter bör ske samt leda och övervaka statsunderstödda åtgärder. Det åligger sålunda lant-

bruksstyrelsen att bl a ha hand om det statliga kreditstödet åt jordbruket och trädgårdsnäringsen. Genom generellt bemyndigande har lantbruksnämnderna också möjlighet att med anlitande av en särskild kapitalfond, den s k jordfonden, köpa och sälja fast egendom i rationaliseringssyfte. Möjligheten att köpa mark använder nämnderna i de fall då direkta köp mellan fastighetsägarna inte kan genomföras. Den av nämnderna inköpta marken skall i princip snarast överlätas till jordbrukare som är i behov av tillskottsjord. Av olika skäl har det dock visat sig lämpligt att nämnderna genom markinköp skapar en viss rationaliseringsreserv och de inköpta fastigheterna stannar därför genomsnittligt kvar i nämndernas ägo drygt två år.

Inom lantbruksstyrelsen utarbetas statistik över de olika statliga insatserna i rationaliseringssyfte m m. Uppgiftslämnare till denna

Tabell 143 Statligt stöd till inre och yttre rationalisering m m i 1000-tal kronor åren 1967–1971. Hela riket

Government support for internal rationalization and structural improvement etc. Whole of Sweden

Stödform	1967	1968	1969	1970	1971
<i>Statlig lånegaranti¹</i>					
Inre rationalisering	44 504	63 743	55 626	43 360	50 684
Därav till dikning, vattenavledning och invallning	1 287	1 713	1 160	1 047	1 561
» » täckdikning	8 601	11 356	9 180	7 110	7 446
» » övriga markanläggningar	140	355	378	887	562
» » byggnadsändamål	34 476	50 319	44 908	34 316	41 115
Yttre rationalisering	56 533	59 517	47 874	36 777	35 214
Jordförvärvslån	34 974	34 804	22 169	20 934	22 021
Driftslån	21 048	38 011	33 897	29 164	38 771
Maskinlån	813 ²	2 546	2 086	1 241	1 613
<i>Statsbidrag¹</i>					
Inre rationalisering	16 534	14 364	12 473	12 030	16 073
Därav till dikning, vattenavledning och invallning	1 081	3 212	732	565	1 166
» » täckdikning	5 275	2 422	2 292	2 249	2 062
» » övriga markanläggningar	714	308	329	882	396
» » byggnadsändamål	9 464	8 402	9 120	8 334	12 449 ³
Yttre rationalisering m m	6 852	9 090	6 987	7 305	8 439
Övergångsbidrag ⁴	16 304	10 509	12 562	11 456	6 663

¹ Avser av lantbruksnämnderna beviljade lånegarantier resp statsbidrag. — ² Avser 2:a halvåret 1967. — ³ Varav 675 000 kr avser statligt stöd till företag med begränsade utvecklingsmöjligheter, se texten. — ⁴ För år 1967 avses arealtillägg, fr o m 1968 särskilt övergångsbidrag.

**Tabell 144 Statligt stöd till inre och yttre rationalisering
m m år 1971. 1 000-tal kronor**

Government support for internal rationalization and structural improvement etc.

Län	Inre rationalisering		Yttre rationalisering		Jordför- värvslån (statlig låne- garanti)	Driftslån (statlig låne- garanti)	Maskinlån (statlig låne- garanti)	Övergångs- bidrag	Avgångsvederlag	
	Statlig låne- garanti	Statsbidrag	Statlig låne- garanti	Statsbidrag					Antal	Beviljat belopp
Stockholms	700	—	131	94	92	1 689	—	18	1	6
Uppsala	1 609	343	658	275	799	1 554	—	51	2	5
Södermanlands	2 459	29	710	117	1 061	1 741	50	40	—	—
Östergötlands	1 124	46	3 613	95	3 752	4 825	114	137	21	89
Jönköpings	552	47	1 714	220	—	1 485	91	387	11	41
Kronobergs	580	59	1 832	135	233	353	44	325	2	7
Kalmar	2 430	406	721	72	1 338	2 615	20	224	5	22
Gotlands	1 272	167	605	208	1 035	1 762	62	157	5	19
Blekinge	1 282	33	582	86	310	380	—	164	5	17
Kristianstads	2 569	34	2 345	103	1 436	1 084	153	293	8	38
Malmöhus	2 967	53	3 180	227	3 218	1 382	253	209	3	13
Hallands	1 324	104	1 143	87	1 536	2 505	12	261	2	10
Göteborgs o Bohus	1 651	233	357	236	—	325	39	278	6	23
Älvsborgs	1 255	210	809	811	1 206	1 125	7	487	13	46
Skaraborgs	4 169	248	2 300	247	1 577	3 015	—	289	13	48
Värmlands	2 892	564	2 171	394	475	3 268	57	315	3	14
Örebro	2 596	620	309	375	610	1 640	274	119	9	33
Västmanlands	793	129	1 048	197	1 085	1 035	12	35	2	12
Kopparbergs	3 094	1 201	1 036	1 213	524	2 120	15	143	3	15
Gävleborgs	1 600	847	2 996	492	313	755	130	207	7	33
Västernorrlands	1 950	2 259	2 649	1 066	30	739	13	614	26	87
Jämtlands	2 884	2 068	1 611	279	254	907	140	498	20	82
Västerbottens	4 374	2 366	797	524	398	330	42	903	21	83
Norrbottens	4 558	4 007	1 897	886	739	2 137	85	509	16	63
Hela riket	50 684	16 073	35 214	8 439	22 021	38 771	1 613	6 663	204	806

Tabell 145 Statligt stöd till anläggningar m m i samband med särskild rationalisering (SR) år 1971

Government support for special rationalization measures on certain holdings

Område	Antal berörda brukningsenheter	Statlig lånegaranti, 1 000-tal kr					Statsbidrag, 1 000-tal kr					
		Dikning m m	Täckdikning	Övriga markanläggningar	Byggnader	Totalt	Dikning m m	Täckdikning	Övriga markanläggningar	Byggnader	Drifts-rationalisering	Totalt
<i>Län</i>												
Älvsborgs	1	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—	15
Värmlands	5	—	13	—	—	13	—	9	—	—	27	36
Kopparbergs	68	—	10	—	1 338	1 348	4	6	5	908	93	1 016
Gävleborgs	35	—	20	—	362	382	—	30	—	256	77	363
Västernorrlands	115	15	—	12	1 233	1 260	31	113	34	1 565	410	2 153
Jämtlands	70	15	17	37	1 494	1 563	18	51	40	1 316	149	1 574
Västerbottens	78	—	180	55	1 483	1 718	—	147	74	1 210	140	1 571
Norrbottens	184	—	240	18	3 376	3 634	23	346	84	2 704	696	3 853
<i>Hela riket</i>												
1971	556	30	480	122	9 286	9 918	76	702	237	7 974	1 592	10 581
1970	686	80	499	109	6 169	6 857	86	789	635	5 502	1 621	8 633
1969	229	56	251	87	8 230	8 624	72	623	243	6 109	1 587	8 634
1968	161	4	400	62	6 695	7 161	35	875	173	5 429	..	..

Tabell 146 Antal storleksrationaliserade brukningsenheter i enskild ägo¹ inom olika storleksgrupper efter ägd areal före åtgärd samt rationaliseringens effekt år 1971

Number of rationalized holdings in private ownership in different size groups by owned acreage before support, and the effect of the rationalization

Storleksgrupp, hektar ägd åker	Antal brukningsenheter	Tillskottsareal, hektar		Medelareal, hektar			
		Åker	Skog	Åker		Skog	
				Före åtgärd	Efter åtgärd	Före åtgärd	Efter åtgärd
Under 11	1 962	4 172	34 820	4	5	48	66
11— 20	788	4 348	15 891	15	21	70	91
21— 30	438	3 204	6 843	25	32	63	79
31— 50	395	3 142	4 925	39	47	69	82
51—100	172	2 012	2 146	68	80	88	101
Över 100	53	770	859	262	276	355	371
<i>Hela riket</i>							
1971	3 808	17 648	65 484	19	23	63	80
1970	3 497	18 649	73 354	20	25	71	92
1969	3 247	20 558	54 457	25	31	66	83
1968	3 259	21 728	52 891	24	31	61	78

¹ Brukningenheter som ägs av fysiska personer och dödsbon. Vidare avses endast den storleksrationalisering, som bygger på beviljade jordförvärvstillstånd och lantbruksnämndernas försäljning av mark.

statistik är de enskilda lantbruksnämnderna, vilka inom respektive län är beslutande organ i frågor rörande statliga åtgärder för jordbrukets rationalisering. I föreliggande avsnitt redovisas uppgifter om det statliga stödets omfattning under 1971. För hela riket lämnas dessutom vissa uppgifter avseende åren fr o m 1967.

Allmänt om det statliga stödet till jordbrukets rationalisering

Enligt Kungl Maj:ts kungörelse den 9 juni 1967 (nr 453) lämnas fr o m den 1 juli 1967 statligt stöd dels i form av lånegaranti, dels i form av bidrag. Finansieringsstödet är begränsat till åtgärder som bedöms vara önskvärda från allmän synpunkt, samhällsekonomiskt motiverade samt lönsamma ur företagsekonomisk synpunkt. Vidare beviljas stöd endast till brukningsenheter som antingen redan har eller inom en nära framtid väntas få förutsättningar för rationell drift. Undantag från ovan nämnda allmänna förutsättningar görs i fråga om lånegaranti för gödselvårdsanläggning m m som enligt den nya miljöskyddslagstiftningen är nödvändig för att undvika olägenheter på grund av vattenförorening. Statligt stöd lämnas dock inte till åtgärder som bör kunna genomföras på skäliga villkor utan sådant stöd.

Olika slag av rationaliseringsåtgärder

Till *inre rationalisering* kan lånegaranti lämnas för hela kostnaden för investeringen minskad med ev bidrag. Med inre rationalisering avses då den effektivisering av ett företag som kan uppnås genom investering i om- eller nybyggnad av ekonomibyggnader, vägar, täckdikning och igenläggning av öppna diken o d. Härunder faller även angelägna vattenvårdande åtgärder. Statsbidrag utgår i princip endast om den inre rationaliseringen genomförs i samband med en genomgripande och kapitalkrävande arealutvidgning av brukningsenheten med likviditetsproblem som

följd. Fr o m 1 juli 1971 kan i norra Sverige beviljas bidrag i ökad omfattning även vid arealutökning genom arrende. Gäller det en byggnad eller annan fast anläggning krävs dessutom att brukningsenheten skall bestå som självständig enhet på lång sikt. Likaså krävs för lånegaranti till markanläggning att marken under överskådlig tid kommer att utnyttjas som jordbruksjord. Bidrag till inre rationalisering utgår med högst 25 % av investeringskostnaderna, dock kan ett bidrag uppgå till högst 100 000 kronor.

Yttre rationalisering avser sådan ändring av brukningsenheternas areal eller ägoanordning att möjligheterna till ändamålsenligt jordbruk eller skogsbruk ökas. Till sådana förvärv beviljas lånegaranti för hela kostnaden, dvs för skälig köpeskilling inklusive utgift för lantmåteriförrättning o d. Bidrag till yttre rationalisering utgår vanligen i form av sk värdeutjämningsbidrag vilket motsvarar högst skillnaden mellan priset på en fastighet vid försäljning i öppna marknaden och dess värde som tillskottsmark till köparens redan ägda (ev arrenderade) fastighet. Sådan värdeskillnad kan uppstå, då byggnader eller andra anläggningar blir överflödiga vid sammanläggningen. Bidrag kan även lämnas till hela eller viss del av kostnaden för lantmåteriförrättning m m i samband med tillskottsförvärv och/eller ägoutbyten, för flyttning av ekonomibyggnad eller annan fast anläggning som fordras för rationaliseringens genomförande. Är tillköpet av mark eller förbättringen av ägoanordningen av mera väsentlig omfattning eller mycket kapitalkrävande kan bidrag också lämnas för drifts- eller skogsbruksplan.

Jordförvärvslånen kommer i fråga för lantbrukare eller blivande lantbrukare som inte har tillräckligt med eget kapital för att förvärva bärkraftiga jordbruk. Dessa lånegarantier lämnas endast till sådana brukningsenheter, oavsett storleken, som har eller inom en nära framtid kan väntas få förutsättningar för rationell drift.

Tabell 147 Lantbruksnämndernas fastighetsinnehav år 1971

Område	Under året förvärvade brukningsenheter eller delar därav				
	Antal	Aker-areal, hektar	Skogsmarks-areal, hektar	Taxeringsvärde ¹ , 1 000-tal kr	Köpeskilling, 1 000-tal kr
<i>Län</i>					
Stockholms	12	124	211	843	1 443
Uppsala	50	520	739	2 931	4 737
Södermanlands	31	314	551	1 686	2 895
Östergötlands	35	307	502	1 827	3 201
Jönköpings	38	207	1 050	2 653	4 513
Kronobergs	45	182	2 023	4 349	6 811
Kalmar	22	161	1 200	2 267	3 197
Gotlands	22	376	369	1 720	2 332
Blekinge	9	36	138	384	629
Kristianstads	76	643	424	5 097	8 359
Malmöhus	38	436	1	4 764	6 476
Hallands	22	202	130	1 440	2 795
Göteborgs o Bohus	7	76	141	432	634
Älvsborgs	43	340	555	2 129	3 507
Skaraborgs	91	999	829	5 236	8 580
Värmlands	132	407	4 353	6 289	10 127
Örebro	43	396	468	2 230	3 912
Västmanlands	62	1 342	1 948	8 537	13 276
Kopparbergs	204	524	4 895	4 128	7 743
Gävleborgs	144	961	4 591	4 594	8 050
Västernorrlands	117	357	4 999	3 284	7 109
Jämtlands	62	236	3 258	1 885	3 420
Västerbottens	81	405	2 353	2 067	3 564
Norrbottens	217	732	5 989	3 448	7 562
<i>Hela riket</i>					
1971	1 603	10 283	41 717	74 220	124 872
1970	1 541	10 114	44 785	62 761	115 696
1969	1 409	9 658	39 503	52 087	95 713
1968	1 212	8 174	34 499	39 896	69 580
1967	1 670	10 820	54 846	62 893	112 237

¹ Där taxeringsvärde saknas har uppskattat värde angivits.

För inköp av djur, maskiner, gödselmedel m m kan garantier för *driftslån* beviljas vid nytillträde och därefter vid genomgripande produktionsomläggning. Fr o m 1 juli 1971 kan driftslån dessutom beviljas för avhjäljande av tillfälliga likviditetssvårigheter.

Statlig lånegaranti och statsbidrag lämnas fr o m 1 juli 1971 enligt Kungl Maj:ts kungörelse den 18 juni 1971 (nr 420) till jordbruk med begränsade utvecklingsmöjligheter beläg-

na i Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands, Västernorrlands, Gävleborgs, Kopparbergs och Värmlands län samt i landskapet Dalsland. Stödet lämnas under förutsättning att brukningsenheten inte inom överskådlig tid behövs som förstärkning till annat jordbruk, att huvuddelen av brukarens inkomst kommer från den egna brukningsenheten och att brukningsenheten ensam eller tillsammans med annan bestående förtjänstmöjlighet ut-

Real estate holding of county agricultural boards

Under året avyttrade brukningsenheter eller delar därav					Fastighetsinnehav vid årets utgång		
Antal	Aker-areal, hektar	Skogsmarks-areal, hektar	Taxeringsvärde ¹ , 1 000-tal kr	Köpeskilling, 1 000-tal kr	Aker-areal, hektar	Skogsmarks-areal, hektar	Taxeringsvärde ¹ , 1 000-tal kr
26	80	236	637	982	591	1 221	3 056
87	530	739	2 773	4 314	861	1 715	3 832
49	290	288	1 568	2 384	811	1 568	3 944
48	239	867	2 310	3 789	924	1 102	5 774
70	229	1 236	3 073	4 761	288	1 631	3 122
65	214	2 154	4 361	6 527	125	777	1 722
53	163	1 207	2 326	3 207	85	792	1 473
51	312	319	1 600	1 703	238	368	1 306
17	73	324	859	1 080	101	652	1 248
64	376	317	3 029	4 233	683	391	4 932
49	445	8	4 377	6 642	376	38	3 669
45	213	209	1 709	2 713	390	525	2 331
6	46	74	212	321	284	636	1 349
36	186	608	1 353	2 173	1 272	2 089	5 510
151	794	836	4 465	7 377	1 074	1 030	5 048
230	934	4 280	6 655	10 595	1 006	6 610	8 337
113	490	833	3 129	4 811	1 082	726	4 117
75	271	638	2 397	3 764	2 300	4 200	12 262
206	313	3 333	3 433	6 505	1 336	23 445	15 647
210	747	6 242	5 952	9 796	1 334	13 453	8 058
199	487	6 254	4 184	7 875	1 121	18 324	9 060
80	206	3 111	1 863	2 706	802	14 757	4 345
198	644	4 049	2 833	4 924	1 171	6 369	3 112
372	772	8 288	3 813	8 022	1 768	17 753	5 359
2 500	9 054	46 450	68 911	111 204	20 023	120 172	118 613
2 298	9 168	49 917	58 462	106 495	19 495	127 383	115 833
2 171	9 698	37 567	52 307	89 951	19 144	132 000	106 458
1 778	8 536	30 020	42 543	66 738	19 345	127 920	106 499
1 640	7 240	32 565	39 611	65 699	20 181	123 947	109 935

gör tillfredsställande försörjningsunderlag för brukaren och dennes familj. Vidare skall den åtgärd som avses, förbättra försörjningsmöjligheterna för brukaren under den återstående yrkesverksamma tiden.

Statlig lånegaranti för *maskinlån* lämnas fr o m 1 juli 1967 enligt Kungl Maj:ts kungörelse den 9 juni 1967 (nr 443) för lån till inköp av jordbruksmaskin med tillbehör, som skall användas gemensamt av flera jordbruks-

företag. Garantierna beviljas för nyuppsättning eller utvidgning av befintligt maskinbestånd. Denna statliga kreditgivning har ersatt den statliga låne- och bidragsgivningen från jordbrukets maskinlånefond som upphörde med utgången av juni 1967.

Särskilt övergångsbidrag ersätter enligt Kungl Maj:ts kungörelse den 9 juni 1967 (nr 422) tidigare former av stöd till mindre jordbruk, nämligen arealtillägg och leveranstill-

lägg för mjölk. Bidraget kan endast utgå till den som före 1967 erhöill areal- eller leveranstillägg och som bidragsåret ägt eller arrenderat och under större delen av året brukat fastighet, som tillträtts före 1 januari 1967. Brukare får ej heller året före det år för vilket bidrag söks ha fyllt 67 år eller åtnjutit hel förtidspension. För brukare födda 1913 eller senare gäller särskilda regler.

Avgångsvederlag beviljas sedan 1 juli 1967 under vissa förutsättningar den som upphör med jordbruksdriften samt i övrigt fyller kraven för att erhålla särskilt övergångsbidrag.

Enligt särskilda bestämmelser utgår sedan budgetåret 1960/61 statligt stöd till *särskild rationalisering*, SR (tidigare benämnd koncentrerad rationalisering, KR) inom jordbruket i vissa län. Med särskild rationalisering förstås samtidig och i tiden koncentrerad yttre och inre rationalisering i förening med driftsrationalisering. Stöd för denna rationalisering lämnas endast till brukningsenheter inom den del av Älvsborgs län som motsvarar landskapet Dalsland samt Värmlands, Kopparbergs, Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västertbottens och Norrbottens län.

Resultat

Omfattningen av det statliga stödet dels i form av lånegarantier, dels i form av bidrag under perioden 1967—1971 framgår av *tab 143*. Den länsvisa fördelningen av det av lantbruksnämnderna beviljade stödet för 1971 belyses i *tab 144*. I *tab 145* redovisas uppgifter om det statliga stödet till SR-gårdar i de aktuella länen 1971 jämte uppgifter för riket för åren 1968—1970. Det kan nämnas att inom de för SR-stöd intill den 1 juli 1971 godkända områdena ingår 462 brukningsenheter där utbyggnad med SR-stöd redan ägt rum eller planeras. I nedanstående tablå har sammanställts uppgifter om beviljade bidrag till olika åtgärder från dels anslaget Bidrag till jordbrukets rationalisering m m (rationaliseringsanslaget), dels anslaget Bidrag till

särskilda rationaliseringsåtgärder i Norrland m m (SR-anslaget). Fr o m 1 juli 1967 belastar dock bidragsgivningen till inre rationaliseringsåtgärder i samband med särskild rationalisering enbart SR-anslaget.

Åtgärder	Sedan starten den 1 juli 1960 intill den 1 juli 1971 beviljade bidrag, i kronor, ur	
	Rationaliseringsanslaget	SR-anslaget
Ekonomibyggnader	10 069 610	36 843 665
Dikning	2 645 608	3 480 861
Jordbruksvägar	441 505	773 915
Övriga inre rationaliseringsåtgärder	174 075	1 078 113
Jordbruksmaskiner	129 720	3 237 225
Skogsmaskiner	1 500	4 650
Djur	—	3 828 905
Övrig driftsrationalisering	—	2 649 008
Summa	13 462 018	51 896 342

Effekten av den storleksrationalisering som kommit till stånd med hjälp av beviljade jordförvärvstillstånd och lantbruksnämndernas försäljning av mark belyses i *tab 146*. Slutligen redovisas i *tab 147* omfattningen av lantbruksnämndernas köp och försäljning av jordbruksfastigheter.

Övrig publicering

Statistiken över lantbruksnämndernas verksamhet publiceras i stencilform några månader efter utgången av redogörelseperioden. I Meddelanden från Kungl lantbruksstyrelsen, serie C nr 16, lämnas kommentarer till och anvisningar för tillämpningen av rationaliseringskungörelsen (SFS 1967:453) och maskinlänkungörelsen (SFS 1967:443), till vilken hänvisas för utförligare information.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i *tab 143* fr o m år 1949.

13. Jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse

Farmers' co-operative associations

Jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse bildar en av landets största organisationer. Dess syfte är bl a att handha marknadsförandet av olika produkter, samla utbudet samt dämpa säsong- och konjunkturbetingade variationer i avsättningspriserna.

Föreningsrörelsens organisation och verksamhetsformer

Det centrala topporganet för jordbrukets föreningsrörelse är fr o m 1/1 1971 Lantbrukarnas Riksförbund förening u p a (LRF), som bildats genom sammanslagning av den fackliga organisationen Riksförbundet Landsbygdens Folk (RLF) och den ekonomiska organisationen Sveriges Lantbruksförbund (SL). Till förbundet är för närvarande följande riksorganisationer anslutna:

- Sveriges Allmänna Hypoteksbank
- Sveriges Betodlares Centralförening
- Svenska Lantmännens Riksförbund
- Sveriges Bränneriidkareförening
- Sveriges Fröodlareförbund
- Sveriges Pälstdjursuppfödare Riksförbund
- Sveriges Stärkelseproducenters Förening
- Sveriges Jordbrukskassförbund
- Svenska Mejeriernas Riksförening
- Svenska Ägghandelsförbundet
- Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund
- Sveriges Slakteriförbund
- Sveriges Oljeväxtodlares Centralförening
- Svensk Husdjursskötsel

Till jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse räknas också Svenska Spannmålsföreningars Samorganisation.

Karakteristiskt för de ekonomiska föreningarna inom jordbruket är att deras verksamhet mestadels är specialiserad på någon begränsad uppgift, såsom försäljning av mjölk (mejerieföreningar), försäljning av slaktdjur (slakterieföreningar) etc. Varje jordbrukare, som vill anlita föreningarna, måste därför som regel vara medlem i flera sådana.

Föreningarnas uppgifter varierar inom de olika branscherna. I fråga om oljeväxterna är uppgiften sålunda begränsad till träffandet av generella avtal om försäljningsvillkoren. Beträffande brödsäd omfattar verksamheten uppsamling, erforderlig lagring samt försäljning till kvarnar. I fråga om de viktigaste animaliska produkterna omfattar verksamheten samtliga stadier, dvs uppsamling från producenterna, industriell förädling vid egna anläggningar, lagring samt försäljning till parti- och detaljhandlare.

Medlemsantal och handelsomsättning

Inom Sveriges Lantbruksförbund har årligen utarbetats en sammanfattande statistik över avräkningsvärden, omsättning, antal anställda m m inom föreningsrörelsen. Underlaget för denna statistik utgörs av de enskilda föreningarnas årsredovisningar jämte kompletterande uppgifter inhämtade enligt särskilda formulär.

Vissa andra data, exempelvis rörande antalet medlemmar, insamlas av respektive branschorganisationer.

En översikt över föreningsrörelsens verksamhet åren 1966—1970 lämnas i *tab 148* och *tab 149*, som för de olika riksorganisationerna innehåller uppgifter om antal medlemmar resp omsättningsvärden.

Tabell 148 Antal medlemmar m m inom jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse åren 1966–1970. 1 000-tal

Number of members etc. in agricultural economic associations

Årtal inom parentes anger det år då riksorganisationen bildats

Year in brackets stands for the year when the national association was established

Organisation	1966	1967	1968	1969	1970 ¹
<i>Anslutna till Sveriges Lantbruksförbund (SL)</i>					
Sveriges Betodlares Centralförening (1899) ²	16,7	15,4	14,7	14,6	13,7
Svenska Lantmännens Riksförbund (1905)	136,6	133,5	129,5	124,8	125,1
Sveriges Bränneriidkareförening (1907)	1,7	1,4	1,4	1,4	1,4
Sveriges Fröodlareförbund (1914)	—	—	—	—	1,4
Sveriges Pälstdjursuppfödare Riksförbund (1926)	1,5	1,5	1,4	1,4	1,4
Sveriges Stärkelseproducenters Förening (1927)	3,0	3,0	3,0	2,9	2,9
Sveriges Jordbrukskassförbund (1930)	179,0	180,5	186,1	194,6	202,7
Svenska Mejeriernas Riksförening (1932)	173,1	157,4	143,8	131,0	118,4
Svenska Ägghandelsförbundet (1932)	40,0	37,8	34,1	32,9	24,2
Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund (1932)	134,4	133,5	132,4	132,5	131,2
Sveriges Slakteriförbund (1933)	213,9	204,5	198,4	187,7	181,7
Sveriges Oljeväxtodlares Centralförening (1943)	8,1	8,2	8,2	8,2	7,9
Svensk Husdjursskötsel (1961)	98,2	97,3	94,8	92,5	87,1
Summa ³	1 006,2	974,0	947,8	924,5	899,1
<i>Sveriges Allmänna Hypoteksbank⁴ (1861)</i>					
	87	89	90	91	93
<i>Ej ansluten till Sveriges Lantbruksförbund</i>					
Svenska Spannmålsföreningarnas Samorganisation (1931)	3,5	3,4	3,4	3,3	3,3

¹ Preliminär uppgift. — ² Ansluten fr o m 1970. — ³ Uppgifter för Sveriges Betodlares Centralförening ingår.⁴ Antal lån.

Övrig publicering

Delar av statistiken över den ekonomiska föreningsrörelsen offentliggörs varje år genom riksorganisationernas årsredovisningar. Dessutom har sammanfattande uppgifter införts i

bl a Lantbrukarnas Riksförbunds årsredogörelse.

I Jordbruksstatistisk årsbok 1970 redovisades uppgifter motsvarande de i tab 148 och 149 fr o m perioden 1945/49.

Tabell 149 Omsättningsvärden¹ inom jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse åren 1966–1970. Milj kronor
Turnover values in agricultural economic associations

Organisation	1966	1967	1968	1969	1970 ²
<i>Affärsdrivande organisationer</i>					
Svenska Lantmännens Riksförbund (SLR)	2 440,7	2 691,4	2 831,2	2 845,7	2 987,0
Sveriges Bränneriädkareförening (SBI) ³	21,3	23,4	22,3	12,4	15,0
Sveriges Pälstdjursuppfödare Riksförbund (SPR)	127,5	101,4	110,5	118,0	79,7
Sveriges Stärkelseproducenters Förening (SSF) ³	28,7	36,0	35,1	22,7	41,4
Svenska Spannmålsföreningarnas Samorganisation	38,8	47,2	58,1	54,2	54,8
Svenska Mejeriernas Riksförening (SMR)	1 826,0	1 799,4	1 888,4	1 755,6	1 798,0
Svenska Ägghandelsförbundet (SÄ)	160,0	174,1	185,8	191,0	158,2
Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund (SSR)	670,7	795,5	634,3	732,8	968,6
Sveriges Slakteriförbund (SS)	2 019,8	1 995,4	1 981,1	2 154,7	2 242,1
Svensk Husdjursskötsel (SHS)	25,0	26,1	27,5	26,9	29,1
Summa	7 358,5	7 689,9	7 774,3	7 914,0	8 373,9
<i>Organisationer, som för odlarnas räkning träffat avtal om försäljning</i>					
Sveriges Betodlares Centralförening (SBC) ³	174,9	195,1	214,9	146,2	154,1
Sveriges Oljeväxtodlares Centralförening (SOC) ³	81,2	223,6	220,9	158,4	162,8
Summa	256,1	418,7	435,8	304,6	316,9

¹ Avser endast jordbrukarnas affärer med respektive organisationer. Totalomsättningen uppgår sålunda betydligt större belopp. — ² Preliminär uppgift. — ³ Avser verksamhetsår som börjar under respektive kalenderår.

14. Lantbruksundervisningen

Agricultural training

Statistik över lantbrukets yrkesskolor har tidigare utarbetats av lantbruksstyrelsen, som är central tillsynsmyndighet. Från budgetåret 1968/69 har denna statistik enligt beslut av Kungl Maj:t förts över till SCB, som redan tidigare svarat för statistiken över undervisningen bl a vid de högskolor som har anknytning till lantbruket — främst lantbrukshögskolan, veterinärhögskolan och skogshögskolan. För den skogliga yrkesutbildningen, som har skett vid skogsbruksskolor, skogsinstitut och statens skogsmästarskola, har skogsstyrelsen varit huvudmyndighet och svarat för statistiken över denna verksamhet.

Från 1 juli 1971 är skolöverstyrelsen tillsynsmyndighet för skolor med yrkesutbildning inom jordbruk, skogsbruk och trädgårdsnäring. Lantbrukets yrkesskolor inord-

nades då i den nya gymnasieskolan. I och med omorganisationen övertar SCB även statistiken över skogsutbildningen. På grund av omläggningen redovisas här inga uppgifter för år 1971/72.

SCBs statistik över yrkesutbildningen inom lantbruket har omfattat bl a redovisning av antalet elever vid en viss tidpunkt — den 15 januari — under läsåret och antalet elever som avgått under året med eller utan fullbordad utbildning samt uppgifter om antalet sökande och antagna till kurser av olika slag vid lantbruksskolor, lantbrukshögskolor och trädgårdsskolor. Primärmaterialet till elevstatistiken har huvudsakligen utgjorts av uppgifter, som har inhämtats direkt från respektive undervisningsanstalt medan sökande- och antagningsstatistiken har baserats på uppgifter inhämtade via en statistikblankett, som fyllts i av den sökande.

Utbildningens innehåll

Utbildningen vid lantbruksskolorna har omfattat tre skeden nämligen förberedande och grundläggande utbildning samt vidareutbildning. Till vidareutbildningen har räknats specialiserad yrkesutbildning, utbildning av ar-

Tabell 150 Antal närvarande och avgångna elever vid vissa högskolor åren 1969/70–1970/71

Number of attending and graduating pupils at certain university-level colleges

Undervisningsanstalter	Antal närvarande ¹				Antal avgångna med fullbordad utbildning ²			
	Samtliga		Därav kvinnor		Samtliga		Därav kvinnor	
	1969/70	1970/71	1969/70	1970/71	1969/70	1970/71	1969/70	1970/71
Lantbrukshögskolan	698	749	154	168	65	90	9	21
Veterinärhögskolan	321	343	71	83	33	37	7	5
Skogshögskolan	258	271	10	7	33	32	—	—

¹ Avser antalet närvarande under höstterminen respektive läsår. — ² Avser för högskolor antalet elever som avgått med agronom- eller hortonom-, veterinär- resp civiljägmästarexamen under läsåret 1969/70 resp 1970/71.

bets- och driftsledare, ladugårdsförmän samt den ettåriga lantmästarutbildningen. Vid trädgårdsskolorna har meddelats grundläggande yrkeskurser samt vidareutbildning i form av specialiserad yrkesutbildning, utbildning av trädgårdsförmän samt ettårig trädgårdsteknikerutbildning. Även vid lantbruksskolorna har utbildningen varit uppdelad på grundläggande yrkeskurser och specialiserad yrkesutbildning.

Den skogliga grundutbildningen har meddelats i de statsunderstödda skogsbruksskolorna. Utbildningen av kronojägare, skogsvårds-konsulenter, skogvaktare eller andra därmed jämförliga arbetsledare inom skogsbruket har skett vid skogsinstituten (skogsskolorna). Skogsmästarskolan har meddelat sådana kunskaper i skogshantering som fordrats bl a för förvaltare i det mindre och medelstora skogsbruket samt för vissa andra befattningshavare i allmän och enskild tjänst inom skogsbruk och träförädling, där högre kompetens krävs än den som skogsinstituten ger.

Resultat

I tab 150 och 151 redovisas uppgifter om antal närvarande och avgångna elever vid olika undervisningsanstalter läsåren 1969/70 och 1970/71. Vissa resultat från den av SCB utarbetade sökande- och antagningsstatistiken avseende lantbrukets yrkesskolor år 1969/70 lämnas i tab 152.

Övrig publicering

Uppgifter rörande skoglig yrkesutbildning meddelas årligen i Skogsstatistisk årsbok (SOS), som ges ut av skogsstyrelsen. I fråga om antalet studerande och examinerade vid högskolorna hänvisas till SCBs redovisning i Statistiska meddelanden U 1971:25 och 36. Uppgifter för 1969/70 om antal elever mm i lantbrukets yrkesskolor återfinns i samma serie nr U 1970:13. Motsvarande uppgifter för 1970/71 samt uppgifter om antal sökande och antagna till lantbruksskolor, lantbruksskolor och trädgårdsskolor 1970 återfinns i nr U 1971:11 resp 12.

Tabell 151 Antal närvarande och avgångna elever vid vissa undervisningsanstalter åren 1969/70–1970/71

Number of attending and graduating pupils at certain educational institutions

Undervisningsanstalter	Antal närvarande ¹				Antal avgångna med fullbordad utbildning ²			
	Samtliga		Därav kvinnor		Samtliga		Därav kvinnor	
	1969/70	1970/71	1969/70	1970/71	1969/70	1970/71	1969/70	1970/71
Lantbrukets yrkesskolor	4 097	4 415	1 739	1 870	6 351	6 180	3 149	3 369
lantbruksskolor	2 459	2 655	306	356	3 355	2 926	438	396
lantbruksskolor	1 402	1 493	1 401	1 481	2 684	2 954	2 681	2 947
trädgårdsskolor	236	267	32	33	312	300	30	26
Statens skogsmästarskola	30	31	—	—	30	32	—	—
Skogsskolor ³	69	68	—	—	69	..	—	—
Skogsbruksskolor	618	649	—	1	618	649	—	1

¹ Avser antalet närvarande under höstterminen respektive läsår utom för lantbrukets yrkesskolor där uppgifterna avser antalet närvarande den 15 januari respektive läsår. — ² Avser antalet avgångna med fullbordad utbildning under läsåret 1969/70 resp 1970/71 (för lantbrukets yrkesskolor under perioderna 15 jan 1969–14 jan 1970 resp 15 jan 1970–14 jan 1971). — ³ De statliga skogsskolorna kallas fr o m läsåret 1970/71 skogsinstitut.

Tabell 152 Antal sökande och antagna till lantbruksskolor, lantushållsskolor och trädgårdsskolor efter sökt utbildning år 1969/70

Number of applicants and admitted pupils to agricultural schools, agricultural domestic schools and horticultural schools by desired training

Sökt utbildning ¹	Antal sökande		Antal antagna	
	Samtliga	Därav kvinnor	Samtliga	Därav kvinnor
<i>Lantbruksskolor</i>				
Förberedande utbildning	589	180	525	155
Grundläggande utbildning	1 476	195	1 393	173
Propedeutisk kurs för agronomie studerande	94	25	94	25
Specialkurser	636	154	562	126
Lantmästarutbildning	303	8	129	2
Arbets- o driftsledarkurs	460	30	384	23
Ladugårdsförmanskurs	36	11	33	10
Annan lantbrukskurs	8	—	8	—
Summa	3 602	603	3 128	514
<i>Lantushållsskolor</i>				
Grundläggande utbildning	3 285	3 262	2 633	2 614
Hemvårdarinneutbildning	111	111	110	110
Annan kurs	316	313	286	283
Summa	3 712	3 686	3 029	3 007
<i>Trädgårdsskolor</i>				
Grundläggande utbildning	244	43	184	37
Propedeutisk kurs för hortonomie studerande	—	—	—	—
Annan kurs	163	21	112	13
Summa	407	64	296	50

¹ Avser kurser som påbörjats under perioden 15 nov 1969—14 nov 1970.

15. Internationella uppgifter

International statistics

Jordbruksnäringens omfattning inom skilda länder belyses i statistik som årligen sammanställs och publiceras av FAO (Food and Agriculture Organization, FNs speciella organ för livsmedels- och jordbruksfrågor). Ifrågavarande statistik baseras på uppgifter som antingen erhållits genom direkt förfrågan hos respektive länder eller hämtats från olika publikationer, rapporter etc. I vissa fall har uppskattningar gjorts av FAO.

Resultat

I *tab 153—154* har för år 1969 eller senast tillgängliga år sammanfattats uppgifter om ägoslagsfördelning och åkeranvändning.

Totalskördens storlek i olika länder 1969 och preliminära uppgifter för 1970 redovisas i *tab 155*. I *tab 156* redogörs för antalet husdjur i olika länder 1968/69 och i *tab 157* för antalet inom jordbruk med binärningar förvärvsarbetande personer.

Övrig publicering

För en mer detaljerad redovisning hänvisas till den av FAO utgivna *Production Yearbook*, som är tillgänglig med preliminära uppgifter cirka nio månader efter redovisningsårets utgång.

**Tabell 153 Ägoviiddens fördelning på särskilda ägoslag inom olika länder.
1 000-tal hektar**

Areas of different types of land in different countries

Land	År	Åker m m	Betesmark m m	Skog	Övrig mark	Total areal	Landareal
Sverige	1969	3 055	394	22 794	18 732	44 975	41 141
Danmark	1969	2 696	298	472	844	4 307	4 237
Finland	1969	2 677	278	19 452	11 294	33 701	30 540
Norge	1968	843	151	8 330	23 098	32 422	30 841
Belgien	1969	863	747	601	840	3 051	..
Bulgarien	1969	4 555	1 467	3 675	1 394	11 091	11 055
Frankrike	1968	19 303	13 875	13 786	7 739	54 703	..
Grekland	1966	3 631	5 239	2 608	1 716	13 194	12 931
Irland	1969	1 151	3 666	216	1 995	7 028	6 889
Italien	1969	15 001	5 226	6 152	3 744	30 123	29 404
Jugoslavien	1969	8 237	6 403	8 812	2 128	25 580	..
Luxemburg	1968	68	68	86	37	259	258
Nederländerna	1969	891	1 319	296	1 155	3 661	3 380
Polen	1969	15 333	4 224	8 545	3 150	31 252	30 378
Portugal	1969	4 370 ¹	530 ¹	2 500	1 486	8 886	8 842
Rumänien	1969	10 544	4 424	6 316	2 466	23 750	..
Schweiz	1965	404	1 774	981	970	4 129	3 993
Sovjetunionen	1969	233 205	374 900	910 009 ²	722 106	2 240 220	..
Spanien	1968	20 359	15 594	11 223	3 299	50 475	..
Storbritannien	1969	7 261	12 107	1 879	3 156	24 403	24 093
Tjeckoslovakien	1969	5 342	1 761	4 456	1 229	12 788	12 566
Ungern	1969	5 604	1 284	1 463	952	9 303	..
Västtyskland	1969	8 174	5 661	7 172	3 790	24 797	24 264
Österrike	1969	1 680	2 217	3 206	1 282	8 385	8 269
Östtyskland	1969	4 814	1 456	2 939	1 568	10 777	10 555
Algeriet	1968	6 787	37 416	2 424	191 547	238 174	..
Förenade Arabrepubliken	1969	2 835	—	2	97 308	100 145	..
Marocko	1966	7 900	7 650	5 359	23 596	44 505	..
Sydafrika ³	1960	12 058	90 390 ⁴	4 105 ²	15 551	122 104	..
Tunisien	1961	4 510	3 250	1 240	7 415	16 415	15 590
USA	1964	176 440	259 173	296 135 ⁵	204 587	936 335	919 145
Canada	1964	43 404	20 957	443 094	490 159	997 614	922 081
Mexico	1960	23 817	79 092 ⁴	43 679 ⁴	50 667	197 255	197 234
Argentina ⁶	1968	33 007	144 947	62 700	37 035	277 689	..
Brasilien	1960	29 760	107 274 ⁴	517 936	..	851 197	845 651
Chile	1965	4 511	10 083 ⁴	20 686 ⁷	..	75 695	..
Peru	1966	2 625	27 330	87 000 ²	11 567	128 522	..
Uruguay	1966	1 957	13 697 ⁴	568 ⁴	2 471	18 693	..
Indien ⁸	1967	163 800	14 090	62 330	86 589	326 809	..
Irak	1964	7 496	4 264	1 951	29 781	43 492	..
Iran	1960	11 593	6 741	18 000	128 466	164 800	163 600
Japan	1969	5 603	948	25 558	4 879	36 988	..
Kina (Folkrepubliken)	1967	110 300 ¹	177 000 ¹	76 600 ⁷	592 200	956 100	..
Pakistan ⁹	1967	28 358	..	4 185	..	94 672	..
Syrien	1968	5 861	5 448	440	6 769	18 518	18 510
Turkiet	1969	27 743	26 135	18 273	5 907	78 058	77 076
Australien	1968	44 538	446 076	35 879	242 188	768 681	..
Nya Zeeland	1969	773	12 847	6 240	7 007	26 867	26 589
Hela världen		1 424 000	3 001 000	4 091 000	4 876 000	13 392 000	..

¹ Inofficiell uppgift. — ² Enl FAOs världsskogsinventering 1963. — ³ Exkl Walvis Bay. — ⁴ Endast på jordbruksföretag. — ⁵ Exkl 12,2 milj hektar inom reservat m m. — ⁶ Endast fastlandet. — ⁷ Enl FAOs världsskogsinventering 1958. — ⁸ Inkl Kashmir-Jammu. — ⁹ Exkl Kashmir-Jammu.

Tabell 154 Åkerarealens användning inom olika länder år 1969. 1 000-tal hektar
 Use of arable land in different countries

Land	Vete	Råg	Korn	Havre	Majs	Hirs och sorghum	Ris	Potatis	Sockerbeter ¹
Sverige	265	72	593	479	—	—	—	53	41
Danmark	98	38	1 305	205	—	—	—	34	52
Finland	227	74	402	524	—	—	—	67	15
Norge	4	1	185	54	—	—	—	33	—
Belgien	204 ²	22	155	84	1	—	—	50	90
Bulgarien	1 039 ²	24	412	76	578	8	16	29	55
Frankrike	4 034	154	2 859	851	1 187	54	23	419	404
Grekland	1 083	9	283	85	150	2 ³	21	56	18
Irland	82	—	198	77	—	—	—	55	26
Italien	4 218	38	175	312	1 000	6	169	306	306
Jugoslavien	2 021 ²	124	300	273	2 397	11	7	330	79
Luxemburg	14	1	17	15	—	—	—	2	—
Nederländerna	155	62	99	82	—	—	—	145	104
Polen	1 965	4 174	759	1 367	5	23	—	2 718	414
Portugal	572 ³	236	119	207	447 ³	—	38	116 ³	4 ³
Rumänien	2 760	42	308	131	3 293	—	29	315 ³	185
Schweiz	107 ²	11	37	10	7	—	—	33	9
Sovjetunionen	66 426	9 237	22 500	9 348	4 167	3 403 ³	328	8 100	3 560
Spanien	3 770 ²	331	2 170	493	494	50	65	377	174
Storbritannien	833	4	2 415	384	—	—	—	250 ³	187
Tjeckoslovakien	1 051 ²	276 ⁴	779	401 ⁵	124	3	—	326	194 ⁶
Ungern	1 324 ³	186 ³	382 ³	52 ³	1 272 ³	4	22	177 ³	104
Västtyskland	1 494 ²	872	1 387	860	81	—	—	589	290
Österrike	286	147	274	102	117	1	—	113	44
Östtyskland	560	690	642	272	1	—	—	604	204
Algeriet	2 150 ³	—	607 ⁶	61 ³	6 ³	2 ³	1	42 ³	3
Förenade Arab-republiken	523	—	43	—	623	199	500	30	—
Kenya	147	—	9	5	1 100 ³	—	3 ³	55 ³	—
Marocko	1 953	3 ³	2 062	23	465	97 ³	10	28 ³	26
Nigeria	—	—	—	—	1 100 ³	7 400 ³	250	—	—
Sydafrika ³	1 270	20	50	260	5 450	322	—	70	—
Tanzania ³	35	—	—	—	790	1 300	205	6	—
Tunisien	800 ³	—	345 ⁶	—	—	12 ^{3 7}	—	3 ³	2
USA	19 253	545	3 858	7 256	22 095	5 473	861	572	571
Canada	10 104	375	3 859	3 098	396	—	—	125	32
Mexico	740	—	240	45	7 700	900	185	48	—
Argentina	5 191	528	457	327	3 576	1 653	88	170	—
Brasilien	1 407	23	30	30	9 654	—	4 621	221	—
Chile	743	8	44	81	58	—	16	76	30
Peru	155	—	185 ⁶	2 ³	360 ⁶	2 ³	95	272 ³	—
Uruguay	336	—	39	75	176	41	34	22	18
Indien	15 958	—	2 758	—	5 862	38 614	37 680	524	—
Irak	2 089	—	1 218	—	4	6	140	1 ³	3 ³
Iran	4 600 ⁶	—	900 ³	—	25 ³	30 ³	300 ³	29 ³	148
Japan	287	1 ³	283	34	15	9 ³	3 274	177	55
Pakistan	6 277	—	184	—	652	1 122	11 883	105	9 ³
Syrien	1 221	—	626	3	6	25	1	5	8
Turkiet	8 743 ²	685	2 687	351	659	39	57	157	127
Australien	9 470	37 ³	1 578	1 821	83	237 ³	34	46	—
Nya Zeeland	130	—	64	16	7	—	—	10	—
Hela världen	221 165	19 089	77 702	32 719	105 969	111 537	135 033	22 372	7 831

¹ Avser tiden mars 1968—febr 1969. — ² Inkl spältvete. — ³ Enl uppskattning av FAO. — ⁴ Inkl blandningar av råg och vete. — ⁵ Inkl blandningar av havre och korn. — ⁶ Inofficiell uppgift. — ⁷ Inkl majs.

**Tabell 155 Totalskördens storlek inom olika länder åren 1969 och 1970¹.
1 000-tal ton**

Land	Vete		Råg		Korn		Havre
	1969	1970	1969	1970	1969	1970	1969
Sverige	917	965	184	211	1 575	1 777	1 129
Danmark	428	452	126	120	5 255	5 000	765
Finland	540	409	134	131	906	933	1 235
Norge	12	12	4	4	486	500	140
Belgien	779 ³	727 ³	73	65	557	525	283
Bulgarien	2 569 ³	2 850 ³	29	29	905	828	78
Frankrike	14 459	12 922	309	302	9 452	8 009	2 309
Grekland	1 701	2 000	8	7	447	630	101
Irland	363	380	1	1	788	800	251
Italien	9 585	9 630	71	69	292	315	491
Jugoslavien	4 882 ³	3 795 ³	135	127	459	402	308
Luxemburg	47	30	4	3	56	50	47
Nederländerna	677	634	207	172	389	350	322
Polen	4 710	4 600	8 166	6 100	1 948	2 000	3 063
Portugal	467 ⁴	531	167	150	54	54	79
Rumänien	4 349	4 117	47	45	544	576	137
Schweiz	379 ³	365 ³	43	40	132	140	37
Sovjetunionen	79 917	94 000	10 945	15 000	32 733	28 000	13 090
Spanien	4 626 ³	3 985 ³	320	250	3 969	3 129	547
Storbritannien	3 365	4 173	11	14	8 670	7 501	1 314
Tjeckoslovakien	3 257 ³	3 050 ³	687 ⁶	575 ⁶	2 499	2 400	969 ⁷
Ungern	3 586	2 742	239	160	909	558	86
Västtyskland	6 000 ³	5 662 ³	2 886	2 663	5 130	4 754	2 976
Österrike	950	810	440	363	934	913	288
Östtyskland	1 987	2 012	1 544	1 474	2 067	2 048	841
Algeriet	1 100 ⁴	1 200	—	—	465 ⁵	350	30 ⁴
Förenade Arabrepubliken	1 269	1 516	—	—	105	83	—
Kenya	210	220	—	—	11 ⁴	12	4 ⁴
Marocko	1 469	1 700	2 ⁴	2	2 044	2 032	11
Nigeria	—	—	—	—	—	—	—
Sydafrika	1 328	1 300	7	8	20	26	110
Tanzania	30	30	—	—	—	—	—
Tunisien	350 ⁵	580	—	—	80 ⁵	190	..
USA	39 740	37 516	802	979	9 222	8 937	13 790
Canada	18 623	9 023	419	570	8 238	9 051	5 728
Mexico	2 200	2 100	—	—	250	250	44
Argentina	7 020	4 230	377	375	570	580	425
Brasilien	1 374	1 800	19	19	31	30	26
Chile	1 214	1 250	10	10	80	95	95
Peru	149	150	—	—	174	180	2 ⁴
Uruguay	403	473	—	—	41	45	60
Indien	18 652	20 093	—	—	2 424	2 716	—
Irak	1 189	1 059	—	—	1 250	691	—
Iran	4 000	4 000	—	—	864	1 000	—
Japan	758	474	1 ⁴	1	812	573	67
Pakistan	6 711	7 329	—	—	115	120	—
Syrien	1 004	625	—	—	627	235	2
Turkiet	10 593 ³	10 105 ³	817	650	3 740	3 250	468
Australien	10 834	8 028	19 ⁴	19	1 789	2 268	1 452
Nya Zeeland	457	278	—	—	233	165	52
Hela världen	315 359	311 615	29 299	30 753	136 940	128 511	55 496

¹ Preliminär uppgift. — ² Avser tiden mars—febr resp år. — ³ Inkl spältvete. — ⁴ Enl uppskattning av FAO. — ⁵ Inofficiell uppgift. — ⁶ Inkl blandningar av råg och vete. — ⁷ Inkl blandningar av havre och korn. — ⁸ Inkl majs.

Total harvest in different countries

1970	Majs		Hirs och sorghum		Ris		Potatis		Sockerbetor ²	
	1969	1970	1969	1970	1969	1970	1969	1970	1969	1970
1 549	—	—	—	—	—	—	931	1 545	1 988	1 471
637	—	—	—	—	—	—	663	900	2 336	2 008
1 330	—	—	—	—	—	—	891	1 136	386	366
153	—	—	—	—	—	—	721	800	—	—
190	4	9	—	—	—	—	1 478	1 593	4 450	4 400
98	2 415	2 800	24	25	58	58	357	360	1 447	1 675
2 070	5 741	7 475	199	170	95	101	8 962	9 034	17 557	17 928
105	400	527	1 ⁴	1	99	106	559	590	676	1 050
210	—	—	—	—	—	—	1 453	1 450	1 093	917
486	4 506	4 780	21	19	862	891	3 970	3 842	11 457	10 571
309	7 821	6 961	21	27	28	27	3 144	3 000	2 910	3 636
32	—	—	—	—	—	—	62	58	—	—
201	—	4	—	—	—	—	4 704	5 648	5 128	5 002
3 300	11	12	28	28	—	—	44 935	43 500	14 800	11 321
76	603 ⁴	640	—	—	176	198	1 206 ⁴	1 281	105	115
150	7 676	7 100	—	—	68	67	2 165 ⁴ 5	2 525	3 936	3 783
32	39	63	—	—	—	—	979	930	453	392
11 000	11 954	13 000	3 323 ⁴	3 052	1 107	1 200	91 779	96 600	94 340	71 158
409	1 507	1 859	145	156	417	400	4 789	4 390	4 620	4 980
1 239	—	—	—	—	—	—	6 272 ⁴	6 607	7 118	6 034
943 ⁷	495	520	6 ⁴	4	—	—	5 180	5 500	8 098	5 809
64	4 820	4 743	3	4	50	53	2 013	1 680	3 471	3 301
2 484	400	507	—	—	—	—	15 985	16 250	14 081	13 391
271	698	612	2	2	—	—	2 941	2 704	1 936	2 005
780	3	3	—	—	—	—	8 832	10 500	6 998	4 856
35	7 ⁴	7	2 ⁴	2	2	5	275 ⁴	280	55	70
—	2 366	2 359	813	874	2 557	2 605	487	490	—	—
4	1 500 ⁴	1 350	..	..	20	22	200 ⁴	200	—	—
16	414	456	43	64	51	51	300	300	748	899
—	1 219 ⁴	1 220	6 300 ⁴	6 300	387 ⁵	400	—	—	—	—
122	5 339	6 423	247 ⁴	460	..	..	776	750	—	—
—	750 ⁴	760	1 155 ⁵	1 200	262 ⁴	268	23 ⁴	23	—	—
..	—	—	4 ⁴ 8	4 ⁸	—	—	63 ⁴	70	28	38
13 201	116 401	104 393	18 982	17 706	4 120	3 758	14 151	14 740	23 009	25 162
5 673	1 865	2 549	—	—	—	—	2 362	2 428	870	978
47	8 496	10 000	2 200	2 350	525	530	576	540	—	—
600	6 900	9 360	2 812	4 193	345	407	2 238	2 336	—	—
27	12 693	16 000	—	—	6 394	7 600	1 507	1 690	—	—
100	154	265	—	—	37	78	603	650	1 143	1 066
2	602	640	4 ⁴	4	417	607	1 722	1 900	—	—
62	129	139	51	35	126	142	138	150	485	405
—	5 674	6 500	18 897	19 400	60 645	62 500	4 726	4 093	—	—
—	5	6	6	5	284	203	12 ⁴	12	50 ⁴	43
—	35 ⁴	35	31 ⁴	31	1 100	1 138	220 ⁴	225	3 403	3 430
61	40	148	15 ⁴	13	18 186	16 479	3 575	3 730	2 110	2 083
—	670	676	585	590	21 584	22 000	996	1 050	140 ⁴	170
2	9	9	21	20	2	3	48	43	166	189
400	1 000	1 010	56	60	211	257	1 936	1 861	4 716	3 356
1 542	188	239	327 ⁴	598	256	243	811	640	—	—
55	51	57	—	—	—	—	258	250	—	—
52 611	265 015	266 790	91 141	92 475	295 436	306 817	289 493	299 495	251 521	219 595

Tabell 156 Antal husdjur inom olika länder år 1968/69. 1 000-tal
Number of livestock in different countries

Land	Hästar	Mulåsnor och åsnor	Nöt- kreatur	Får	Getter	Svin	Höns	Bufflar	Kameler
Sverige	67 ^{1 2}	—	2 043 ¹	342 ¹	15 ²	2 065 ¹	8 452	—	—
Danmark	42	—	3 005 ²	157 ²	6 ²	8 022	18 421	—	—
Finland	101	—	1 981	159	2 ^{2 3}	757	7 565	—	—
Norge ⁴	41	—	972	1 841	91	621	5 251	—	—
Island	35	—	52	820	—	4	136	—	—
Belgien	81	1	2 839	160 ²	24 ²	2 780	37 626	—	—
Bulgarien	199	330	1 297	9 652	376	2 140	29 590 ⁵	89	—
Frankrike	763	71	22 093	9 506	915	10 020	205 000 ^{2 5}	—	—
Grekland	260	597	1 040	7 729	4 007	443	25 319	23	—
Irland	125	81 ²	5 688	4 006	38 ²	1 116	9 500	—	—
Italien	310	510	10 024	8 206	1 045	7 298	105 000 ⁵	46	—
Jugoslavien	1 109	150 ²	5 261	9 730	165 ²	5 093	33 057	44	—
Luxemburg	1	—	191	4	—	90	394	—	—
Nederländerna	110 ⁴	—	4 277 ⁴	554	84 ²	4 755 ⁴	49 091	—	—
Polen	2 633	—	11 049	3 329	139	14 337	148 500 ²	—	—
Portugal ²	85	350	1 250 ⁷	6 126 ⁷	577	1 547 ⁷	9 160 ⁸	—	—
Rumänien	703	17 ²	5 136 ⁹	14 298	632	5 853	47 618 ⁵	79 ²	—
Schweiz	56	1 ²	1 869	290	71 ²	1 799	6 345	—	—
Sovjetunionen	8 000	690	95 700	140 587	5 554	49 000	546 930 ⁵	485	263
Spanien	306	1 073	4 185	18 962	2 762	6 139	49 961 ⁸	—	—
Storbritannien	139 ^{2 4}	5 ²	12 419 ⁴	26 717 ⁴	17 ^{2 4}	7 789 ⁴	120 853	—	—
Tjeckoslovakien	156	—	4 249	906	364	5 136	31 060 ⁸	—	—
Ungern	249	4 ²	2 006	3 277	80 ²	5 334	46 204	1 ²	—
Västtyskland	264 ⁶	—	14 061	830	75	18 732	89 104	—	—
Österrike	59	—	2 433	126	77	3 094	11 291	—	—
Östtyskland	188 ⁶	1 ²	5 109	1 794	204	9 523	38 802 ⁵	—	—
Algeriet ²	130	520	850	7 300	2 300	7	12 300	—	171
Förenade Arab- republiken	62 ²	1 231 ²	1 700 ²	2 200 ²	800 ²	14 ²	24 236	1 750 ²	180 ²
Kenya ²	2 ⁴	—	7 800	7 450	6 700	28 ⁴	11 000 ⁵	—	182
Marocko ²	340	1 345	3 500	14 400 ¹⁰	7 800 ¹¹	10	15 500 ⁵	—	210 ⁸
Nigeria	340 ²	860 ²	11 500 ²	7 900 ²	23 300 ²	800 ²	80 000 ^{2 5}	—	18
Tanzania ²	—	175	10 800	3 000	4 200	23	17 500 ⁵	—	—
Tunisien ²	95 ¹²	233 ¹²	600	3 300	470 ¹²	7	7 500 ⁵	—	225
USA	7 500 ^{2 4}	5 ^{2 4}	109 885 ⁴	21 238 ⁴	3 215 ¹³	60 632 ⁴	419 635 ⁴	—	—
Canada	344 ⁴	4 ²	11 483 ⁴	620	21 ²	5 697 ⁴	83 269 ⁴	—	—
Mexico	5 048	6 075	23 628	6 706	9 416	9 979	140 300	—	—
Argentina	3 650 ²	400 ²	48 262	43 990	5 330 ²	4 112	32 000	—	—
Brasilien	9 210	7 826	92 276	24 606	14 815	64 924	270 591	106	—
Chile	460 ²	50 ²	2 911 ⁷	6 600 ⁷	910 ²	1 090 ⁷	12 800 ^{2 5}	—	—
Peru	620 ²	670 ²	3 700 ⁷	15 000 ⁷	3 900 ²	1 700 ⁷	21 000 ^{2 5}	—	—
Uruguay	440 ²	6 ²	8 400 ⁷	21 700 ⁷	15 ²	380 ⁷	7 700 ²	—	—
Indien ²	1 050	1 100	176 350	42 400	67 000	4 860	116 000 ⁵	53 900	1 100
Irak	110 ²	648 ²	1 650 ²	11 500 ²	1 800 ²	—	5 400 ²	205	200 ²
Iran	420 ²	2 386 ²	5 700 ²	34 000 ⁷	12 800 ²	6 ²	29 500 ²	210 ²	240 ²
Japan ⁴	190	—	3 458	64	198	5 429	157 292	—	—
Pakistan ²	497	951	43 100	14 800	18 500	95	37 900	11 800	870
Syrien	64	308	514	6 096 ¹²	761 ¹²	—	4 247	1 ²	7 ²¹²
Turkiet	1 151	2 259	13 761	36 587	20 637	14	32 313	1 257	42
Australien	473 ²	5 ²	20 598	174 602	84 ²	2 253	22 700 ²	—	2 ²¹⁴
Nya Zeeland	83 ^{2 15}	—	8 605 ¹⁵	59 937	36 ²	553	5 000 ²	—	—
Hela världen	67 729	57 741	1 107 810	1 080 365	384 480	608 731	..	123 857	13 291

¹ Endast djur på brukningsenheter med mer än 2 hektar. — ² Enl uppskattning av FAO. — ³ Avser djur äldre än 6 månader. — ⁴ Endast djur vid jordbruksföretag. — ⁵ Inkl ankör, gäss och kalkoner. — ⁶ Endast hästar använda i jordbruket. — ⁷ Inofficiell uppgift. — ⁸ Endast vuxna djur. — ⁹ Inkl bufflar. — ¹⁰ Djur äldre än 1 år registrerade för beskattning. — ¹¹ Avser djur äldre än 1 år. — ¹² Djur registrerade för beskattning. — ¹³ Endast Texas. — ¹⁴ Exkl Victoria. — ¹⁵ Endast djur på brukningsenheter med mer än 4 hektar.

Tabell 157 Förvärvsarbetande befolkning inom jordbruk med binärningar samt dennas andel av den totala förvärvsarbetande befolkningen inom olika länder år 1965

Economically active population in agriculture and subsidiary enterprises and its proportion of the total economically active population, in different countries

Land	Förvärvs- arbetande befolkning inom jord- bruk med binärningar, 1 000-tal personer	Inom jord- bruk med binärningar förvärvs- arbetande befolkning i procent av den totala för- värvsarbe- tande be- folkningen	Land	Förvärvs- arbetande befolkning inom jord- bruk med binärningar, 1 000-tal personer	Inom jord- bruk med binärningar förvärvs- arbetande befolkning i procent av den totala för- värvsarbe- tande be- folkningen
Sverige	400	12	Mozambique	1 800	69
Danmark	330	15	Sydafrika	1 868	29
Finland	679	32	Tanzania	4 459	95
Island	30	35	Tunisien	1 009	63
Norge	255	17			
			USA	4 862	6
Belgien	218	6	Canada	774	11
Bulgarien	2 615	59	Cuba	990	39
Frankrike	3 586	18	Honduras	397	65
Grekland	1 930	52	Jamaica	250	34
Irland	360	32	Mexico	7 007	52
Italien	4 825	24	Argentina	1 518	18
Jugoslavien	4 640	53	Bolivia	932	65
Nederländerna	405	9	Brasilien	12 406	48
Polen	6 300	42	Chile	701	26
Portugal	1 410	40	Colombia	2 500	47
Rumänien	6 441	59	Ecuador	823	52
Schweiz	275	10	Paraguay	345	51
Sovjetunionen	38 910	33	Uruguay	180	17
Spanien	4 105	34	Venezuela	860	29
Storbritannien	1 005	4			
Tjeckoslovakien	1 026	16	Indien	146 480	70
Ungern	1 540	31	Indonesien	25 123	66
Västtyskland	2 938	11	Irak	919	50
Österrike	690	20	Iran	3 620	48
Östtyskland	1 376	19	Israel	110	12
			Japan	11 730	24
Algeriet	2 790	60	Kina (Folkrepubliken)	231 210	63
Angola	1 985	82	Pakistan	28 455	74
Etiopien	7 179	88	Syrien	654	50
Förenade Arabrepubliken	4 849	55	Thailand	12 470	78
Ghana	1 760	56	Turkiet	9 644	72
Kenya	3 090	88			
Marocko	2 040	54	Australien	455	10
			Nya Zeeland	124	13

Områdesindelningen i lantbruksstatistiken

Geographical divisions for agricultural statistics

3 Riksområden

8 Produktionsområden

- 18 Produktionsområden¹
- 62 Naturliga jordbruksområden

1. Södra och mellersta Sveriges slättbygder

1 Götalands södra slättbygder (*Gss*)

- 01 Skåne-Hallands slättbygd
  - 19 Kristianstads län, slättbygden
  - 22 Malmöhus län, slättbygden
  - 23 Hallands län, slättbygden

2 Götalands mellanbygder (*Gmb*)

- 02 Sydsvenska mellanbygden
  - 10 Kalmar län, Kalmarslätten
  - 16 Blekinge län, slättbygden
  - 18 Kristianstads län, mellanbygden
  - 21 Malmöhus län, mellanbygden

03 Öland och Gotland

- 13 Kalmar län, Öland
- 14 Gotlands län

3 Götalands norra slättbygder (*Gns*)

- 04 Östgötaslätten
  - 05 Östergötlands län, Östgötaslätten
- 05 Vänerslätten, del av
  - 27 Älvsborgs län, slättbygden
  - 31 Skaraborgs län, slättbygden, Götalandsdelen
  - 32 Skaraborgs län, falbygden

4 Svealands slättbygder (*Ss*)

- 05 Vänerslätten, del av
  - 35 Värmlands län, slättbygden
  - 62 Skaraborgs län, slättbygden, Svealandsdelen
- 06 Mälar- och Hjälmabygden
  - 01 Stockholms län
  - 02 Uppsala län
  - 03 Södermanlands län
  - 40 Örebro län, slättbygden
  - 43 Västmanlands län, slättbygden

2. Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder

5 Götalands skogsbygder (*Gsk*)

- 07 Sydsvenska höglandet
  - 06 Östergötlands län, södra skogsbygden
  - 08 Jönköpings län
  - 09 Kronobergs län
  - 12 Kalmar län, skogsbygden
  - 15 Blekinge län, skogsbygden
  - 17 Kristianstads län, skogsbygden
  - 20 Malmöhus län, skogsbygden
  - 24 Hallands län, skogsbygden
  - 30 Älvsborgs län, södra höglandet
  - 34 Skaraborgs län, sydöstra höglandet
  - 61 Göteborgs och Bohus län, södra höglandet

¹Se kap 1.

- 08 Östsvenska dalbygden
  - 07 Östergötlands län, södra kustlandet
  - 11 Kalmar län, norra kustlandet
- 09 Västsvenska dalbygden
  - 25 Hallands län, norra Halland
  - 26 Göteborgs och Bohus län, länet utom södra höglandet
  - 28 Älvsborgs län, dalbygderna

6 Mellersta Sveriges skogsbygder (Ssk)

- 10 Södra Bergslagen
  - 04 Östergötlands län, norra skogsbygden
  - 33 Skaraborgs län, nordöstra höglandet
  - 39 Örebro län, södra skogsbygden
- 11 Västsvenska dalsjöområdet
  - 29 Älvsborgs län, Dalslands bergsbygd
  - 36 Värmlands län, centrala och västra Värmland
- 12 Norra Bergslagen
  - 37 Värmlands län, Bergslagen
  - 41 Örebro län, Bergslagen
  - 42 Västmanlands län, Bergslagen
  - 44 Kopparbergs län, Bergslagen
- 13 Östra Dalarna-Gästrikland
  - 45 Kopparbergs län, östra Dalarna
  - 48 Gävleborgs län, Gästrikland

3. Norra Sverige

7 Nedre Norrland (Nn)

- 14 Kustlandet i nedre Norrland
  - 49 Gävleborgs län, Hälsinglands kustland
  - 51 Västernorrlands län, kustlandet
- 16 Nordsvenska mellanbygden
  - 38 Värmlands län, norra Värmland
  - 46 Kopparbergs län, mellanbygden
  - 50 Gävleborgs län, inlandet
  - 52 Västernorrlands län, inlandet
  - 55 Jämtlands län, mellanbygden
- 17 Jämtländska siluområdet
  - 53 Västernorrlands län, siluområdet
  - 54 Jämtlands län, siluområdet

8 Övre Norrland (Nö)

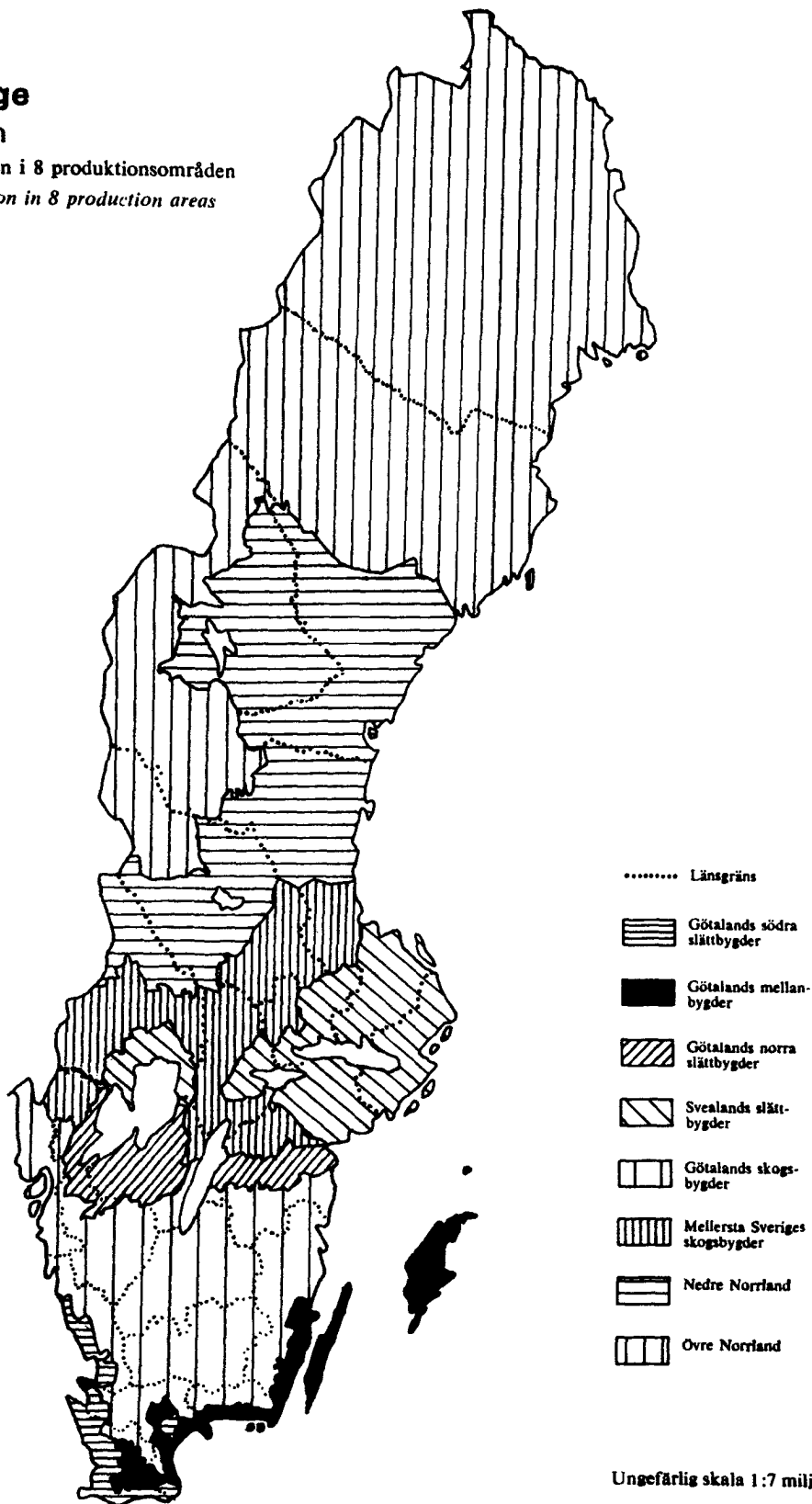
- 15 Kustlandet i övre Norrland
  - 57 Västerbottens län, kustlandet
  - 59 Norrbottens län, kustlandet
- 18 Fjäll- och moränbygden
  - 47 Kopparbergs län, fjällbygden
  - 56 Jämtlands län, fjällbygden
  - 58 Västerbottens län, inlandet
  - 60 Norrbottens län, inlandet

Sverige

Sweden

Indelningen i 8 produktionsområden

The division in 8 production areas

Tabell A Antal företag och arealen av olika ägoslag den 26 juni 1970 enligt länsindelningen¹ den 1 januari 1971

Number of holdings and the area of different types of land on June 26th, 1970 by the administrative division in force on January 1st, 1971

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Län	Antal företag	Åker, hektar	Kultiverad betesmark, hektar	Annan gräs-bärande mark, hektar	Skogs-mark, hektar	Övrig mark, hektar
Stockholms	2 507	103 508	3 043	5 793	98 857	18 727
Uppsala	4 366	162 976	4 938	9 148	129 589	16 140
Södermanlands	3 349	145 719	4 449	7 309	141 812	18 685
Östergötlands	6 292	224 685	13 475	27 627	190 185	32 020
Jönköpings	8 689	103 827	17 444	21 997	286 976	74 545
Kronobergs	6 612	65 808	9 837	10 887	229 584	57 434
Kalmar	6 950	142 811	7 449	27 296	308 383	52 481
Kristianstads	9 180	188 353	16 091	14 796	128 917	25 611
Malmöhus	10 150	312 444	12 886	11 685	38 755	12 772
Hallands	7 012	125 394	5 803	4 135	121 195	37 076
Göteborgs o Bohus	5 698	72 299	3 872	7 049	95 545	74 138
Älvsborgs	11 834	165 951	9 979	13 557	299 674	93 818
Skaraborgs	11 310	287 809	9 824	15 656	161 645	39 030
Värmlands	8 637	127 655	1 867	6 507	327 074	38 873
Västmanlands	3 522	133 696	2 780	3 886	166 568	16 030

¹ Uppgifter lämnas här endast för län, som berörs av ändringar. Mer detaljerade uppgifter lämnas i Statistiska meddelanden J 1971:33.

Tabell B Antal husdjur den 26 juni 1970 enligt länsindelningen¹ den 1 januari 1971

Number of livestock on June 26th, 1970 by the administrative division in force on January 1st, 1971

Avser brukningsenheter med mer än 2 hektar åker

Figures refer to holdings of more than 2 hectares of arable land

Län	Nötkreatur	Därv kor	Får	Svin	Höns och Kycklingar
Stockholms	37 748	15 290	9 046	22 886	184 261
Uppsala	66 242	28 562	7 362	46 253	257 652
Södermanlands	71 284	28 732	8 388	37 317	141 113
Östergötlands	120 471	43 888	17 841	53 586	499 264
Jönköpings	123 732	48 994	14 040	35 178	225 995
Kronobergs	78 078	29 855	8 275	42 861	304 927
Kalmar	124 864	47 227	22 738	93 012	328 906
Kristianstads	168 799	54 439	10 976	421 194	792 567
Malmöhus	157 095	49 328	5 733	439 957	769 223
Hallands	111 387	40 169	8 192	291 878	1 082 196
Göteborgs o Bohus	65 268	26 523	5 998	29 593	310 794
Älvsborgs	140 635	57 437	13 604	84 130	338 984
Skaraborgs	171 325	64 290	10 336	205 194	958 409
Värmlands	53 048	24 745	18 544	29 685	124 352
Västmanlands	42 669	18 216	3 536	40 483	257 582

¹ Se not till tab A.

Sakregister

Hänvisning till tidigare årgångar av Jordbruksstatistisk årsbok (JÅ) lämnas för vissa äldre undersökningar.

Administrativa områden 33
Affärsbankernas kreditgivning 243
Aktiebolagsskogar JÅ 1969 44–45, 53
Aktuellt skördevärde 167, 169
Alsikeklöverfrö 145
Animalisk produktion 171–204
Anläggningar 85
Annan gräsbärande mark areal 39
definition 37
Anställda (inom jordbruk), se Arbetskraft
Arbetsinkomst 230
Arbetskraft
brukare jämte familjemedlemmar 58–60
fast anställda 58
förvärvsarbete inom jordbruk m m 53, 267
lantarbetarlöner 62–65
lejd arbetskraft 58–60, 66
lejda arbetstimmar 61
sysselsättning i enskilt skogsbruk 66
sysselsättningsförhållanden 68
tillfälligt anställda 58
åldersfördelning 56–57, 68–69
Arbetskraftsundersökningarna 53
Arbetstimmar (antal lejda) 61
Arealtillägg 248
Arrenderad åker 39
Arrenderade brukningsenheter 38
Avelssvin, se Svin
Avgångsvederlag 249, 254
Avkastning per hektar, se Hektarskörd
Avräkningsprisindex 240–241

Baggar, se Får

Baljväxter

odlad areal 102–105
skördeutfall 114–115
skördeutsikter 112–113
statsplomberat utsäde 134

Befolkning

folkmängdens fördelning på glesbygd och tätort 52
folkmängdens fördelning på städer och landsbygd 49
folkmängdens fördelning på större åldersgrupper 50–51
förvärvsarbete inom jordbruk m m 53, 267
jordbrukarnas åldersfördelning 55–57, 68–69

Besiktning av slakt 202

Besädd areal

oljeväxter 130–131
potatis, slätterrall, spannmål 126–127

Besättningsstorlek

får 178–179
höns 180–181
kor 56–57
nötkreatur 174–175
svin 176–177

Bete, se även Betesmark och

Betesvall på åker
skördeutfall 114–115
skördeutsikter 112–113

Betesmark

areal 39
definition 37

Betesvall på åker

antal brukningsenheter 108
odlad areal 102–104
odlingarnas storlek 109
skördeutfall 114–115
skördeutsikter 112–113

Betodling, se Sockerbetor

Betäckta sugor 185–186

Biologisk skörd 122

Blandsäd

antal brukningsenheter 108
hektarskörd 122–123, 162–163, 165
odlad areal 102–104
odlingarnas storlek 109

skördesätt 142–143

skördetidpunkt 159

skördeutfall 114–115

skördeutsikter 112–113

såtidpunkt 158

totalskörd 126–127

utsädesmängd 135

växtperiodens längd 160–161

Blommor 105

Broiler 183–184

Brukningens enhet(er)

antal arrenderade 38–39

antal ägda 38–39

definition 37

fördelning efter besättningsstorlek 174–181

fördelning efter brukarekategorier 42–43

fördelning på storleksgrupper efter åkerareal 40–41, 44

med husdjur av olika slag 174–180

med maskininnehav 86

med odling av olika grödor 108

Bruttonationalprodukt 245–247

Brödsäd

kvalitet 144

odlad areal 104–105

Byggnadskostnadsindex 83–84

Bärbuskar 105

Bärgad skörd (per hektar) 123

Bärgningsförluster på slätterrall 121

Dagsverken, utförda inom enskilt skogsbruk 66

Dragbilar 88–92

Driftslån 248–249

Ensilageväxter (och grönfoder) areal 102–104

Enskilda skogar JÅ 1969 41–45

Enskilt skogsbruk, sysselsättning i 66–67

Ersättningsberäkningar 167

Ersättningsområden 33

Export (av livsmedel) 210–211

Fabrikspotatis, se Potatis

Faktorinsatser 246

- Falltal 144
 Fast anställda, se Arbetskraft
 Fastighetspriser 74—81
 Fastighetsvärden 72—73
 Fetthalt i mjölk 187, 192
 Fiskmjöl, förbrukning 97
 Fläskproduktion 203
 Foderblandningar, produktion 98
 Foderfosfater, förbrukning 97
 Fodermedelsförbrukning 97
 Foderrotfrukter
   odlad areal JÅ 1970 114—127
 Fodersäd, odlad areal 104—105
 Fodertran, förbrukning 98
 Foderväxter, odlad areal 104—105
 Foderärter och vicker
   odlad areal 102—104
   skördeutfall 114—115
   skördeutsikter 112—113
 Folk- och bostadsräkningen 49
 Folkmängd, se Befolkning
 Frukträd 105
 Frövall 102—104
 Får och getter
   produktion 203
   slaktdjursbesiktningar 202
 Får och lamm
   antal 172—173, 179
   antal brukningsenheter 178—179
   besättningsstorlek 178—179, 182
   fårkontroll 199—200
 Födoämnen, konsumtion av 205—207
 Föl, se Hästar
 Förbrukning (inköp) av
   fodermedel 97
   födo- och njutningsämnen 205—207
   handelsgödselmedel 95
   maskiner och redskap 93
   växtskyddsmedel 99—100
 Förbränningsmotorer, stationära 91—92
 Föreningsrörelse, ekon 255—257
 Företagarvinst 227, 232
 Företagsregister, se Lantbrukets
   företagsregister
 Förmalning 128
 Förmögenhet, se Nettoförmögenhet
 Förnödenheter 95—100
- Förräntning 227
 Försäkringsbolagens kredit-
   givning 243
 Förvärvsarbete, se Arbetskraft
- Galtar, se Svin
 Gods- och bondeskogar JÅ 1969
   52—53
 Grisar, se Svin
 Grädde 192
 Grönfoder- och ensilageväxter
   areal 102—104
 Gårdsindex 84
 Gödkalv, priser 203
 Gödselmedel 95—96
 Gödselstäder (antal nyupp-
   förda) 82
 Gödsvin, priser 203
- Handelsgödsel
   förbrukning 95
   priser 96
 Havre
   antal brukningsenheter 108
   förmalning 128
   hektarskörd 122—123, 162—
   163, 165
   odlad areal 102—104
   odlingarnas storlek 109
   priser 129
   skördesätt 142—143
   skördetidpunkt 159
   skördeutfall 114—115
   skördeutsikter 112—113
   sorter 141
   sätidpunkt 158
   totalskörd 126—127
   utsädesmängd 135
   växtperiodens längd 160—161
- Hektarskörd
   efter potatisodlingens storlek 156
   efter storleksgrupp 165
   efter sätidpunkt 162—163
   efter vallålder 147
 höstvete, vårvete, höstråg, korn,
   havre, blandsäd, slättervall,
   matpotatis, fabrikspotatis
   122—123
 raps, rybs, vitsenap 130—131
 sockerbetor 133
- Helträda, areal 102—104
 Husdjur, antal 172—173, 184
 Hypoteksinstitutionens kredit-
   givning 243
 Hästar
   antal 184
   köttproduktion 203
   premierung 201
   priser 203
   slaktdjursbesiktningar 202
 Häststallar (antal nyuppförda) 82
 Hö, se även Slättervall
   botanisk sammansättning 149
   bärgningsmetoder 151
   fodervärde 150
   kvalitet 116
   priser 129
   skördeutfall 114—115
   skördeutsikter 112—113
 Höns
   antal 172—173, 177, 181,
   183—184
   antal brukningsenheter 177, 180
   besättningsstorlek 180—181
 Höstoljeväxter, kvalitet 116
 Höstraps, se Oljeväxter
 Höstrybs, se Oljeväxter
 Höstråg, se Råg
 Höstsädd areal 136
 Höstsäd, kvalitet 116
 Höstvet, se Vete
- Import (av livsmedel) 209, 211
 Indirekta skatter 246
 Inkomst av jordbruksfastighet 233,
   237
 Inkomster i jordbruket, se Intäkter
   i jordbruket
 Inkomsttagare inom jordbruk
   med binärningar
   efter inkomstklass 238—239
   efter yrkesställning 235, 237—
   239
 Inre rationalisering 248—249, 251
 Insektsmedel 99—100
 Internationella uppgifter
   förvärvsarbete befolkning
   inom jordbruket 267
 husdjurskötsel 266
 totalskörd 264—265

- åkerarealens användning 263
 ägoslagsfördelning 262
 Intäkter i jordbruket
   per brukningsenhet 217–222
   per 10 hektar åker 226–227
   totala 214–216
 Invägd mjölk 191–192
- Jeepar 91–92
 Jordbrukarfamiljens inkomst 230
 Jordbrukarnas taxerade inkomster
   och utgifter 214–216
 Jordbrukets byggnadskostnads-
   index 83–84
 Jordbrukets ekonomiska förenings-
   rörelse 255–257
 Jordbrukets kostnadsprisindex 241
 Jordbrukets kreditmarknad 243–
   245
 Jordbrukets producentprisindex
   241–242
 Jordbrukets skogsmarksinnehav
   JÅ 1969 40–45
 Jordbrukets skörde-skadeskydd
   166–170
 Jordbrukets världsmarknadspris-
   index 240–241
 Jordbruksarbetare, se Arbetskraft
 Jordbruksbefolkning, se Befolkning
 Jordbruksekonomiska undersök-
   ningen 225–232
 Jordbruksfastighet
   priser 74–81
   taxeringsvärden 71–74
   ägarekategori 73
 Jordbruksinventeringarna
   arbetskraft 58–60
   husdjursskötsel 183–184
 Jordbrukskasserörelsens kredit-
   givning 243
 Jordbruksräkningar
   anläggningar, maskiner 85–87
   växtodling 108–109
 Jordbrukssektorn i national-
   räkenskaperna 245–247
 Jordbruksvärde 71–72, 75–80
 Jordförvärvslån 248–249
 Jordgubbar 105
- Kalvar, se Nötkreatur
 Kapitalinkomst 230
 Klöver 145, 149
 Kokärter
   odlad areal 102–104
   skördeutfall 114–115
   skördeutsikter 112–113
 Kommunblock 33
 Konsumentprisindex 241–242
 Konsumtion av livsmedel 205–
   207
 Konsumtionsmjölk 192
 Kor, se Nötkreatur
 Korn
   antal brukningsenheter 108
   hektarskörd 122–123, 162–163,
     165
   odlad areal 102–104
   odlingarnas storlek 109
   priser 129
   skördesätt 142–143
   skördetidpunkt 159
   skördeutfall 114–115
   skördeutsikter 112–113
   sorter 140
   såtidpunkt 158
   totalskörd 126–127
   utsädesmängd 135
   växtperiodens längd 160–161
 Kostnader i jordbruket
   per brukningsenhet 217–222
   per 10 hektar åker 226–227
   totala 214–216
 Kostnadsprisindex 241
 KR (=koncentrerad rationali-
   sering), se SR
 Kreatursplatser (antal nyupp-
   förda) 82
 Kreditgivning till enskilda jord-
   brukare 243–245
 Kronoskogar JÅ 1969 53
 Kultiverad betesmark
   areal 39
   definition 37
 Kvigor och kvigkalvar, se
   Nötkreatur
 Kycklingar, se Höns
 Köksväxter
   antal företag 105
   odlad areal 105
- Köpeskillingar för jordbruks-
   fastigheter 75–80
 Kött- och fläskproduktion 203
 Köttbesiktning 202
 Köttfodermjöl, förbrukning
   97–98
- Ladugårdar (antal nyuppförda) 82
 Lamm, priser 203
 Lantarbetare, se Arbetskraft
 Lantarbetarlöner
   timförtjänster 62–65
   årsförtjänster 64–65
 Lantbrukarnas Riksförbund 255
 Lantbrukets företagsregister
   allmänt 35–48
   arbetskraft 54–57
   husdjursskötsel 171–182
   växtodling 101–107
 Lantbrukets yrkesskolor 258–260
 Lantbrukshögskolan 258
 Lantbruksnämndernas verksamhet
   fastighetsinnehav 252–253
   statliga bidrag och lånegarantier
   248–250
 Lantbruksräkning, se Lantbrukets
   företagsregister
 Lantbruksundervisning 258–260
 Lejd arbetskraft, se Arbetskraft
 Lin, se Spånadsväxter
 Livsmedel
   export 210–211
   import 209, 211
   konsumtion 206–207
 Logar och lador (antal nyupp-
   förda) 82
 Lån, se Kreditgivning till enskilda
   jordbrukare eller Skulder
 Löner, se Lantarbetarlöner
- Magasin (antal nyuppförda) 82
 Mangårdsbyggnader (antal ny-
   uppförda) JÅ 1970 84
 Marknadsförd slakt
   kalv JÅ 1970 257
   svin 198
 Maskiner och anläggningar m m
   antal brukningsenheter med
   traktor, självbindare etc 86

- antal traktorer, självbindare etc 87, 91
 driv- och smörjmedelsförbrukning 92
 fördelning efter drivmedelsslag 92
 inköp av maskiner och redskap 93
 Maskinhallar (antal nyuppförda) 82
 Maskinlån 245, 248—249
 Matpotatis, se Potatis
 Mejerier, antal 191—192
 Mejerihantering 190—192
 Mejerileverantörer, antal 191—192
 Mejerimjolk 192
 Mindre kalv
   köttproduktion 203
   priser 203
   slaktdjursbesiktningar 202
 Mjolk, se Mejerihantering eller Mjolkproduktion
 Mjolkboskapskontroll
   antal kor och besättningar 188
   medelavkastning för kontrollerade kor 187
 Mjolkproduktion
   användning 189
   storlek 190
 Mjolkpulverproduktion 192
 Modersuggor, se Svin
- Nationalräkenskaper 245—247
 Naturligt jordbruksområde 33
 Nettoförmögenheter i jordbruket per brukningsenhet 223
   totala 214—216
 Nettointäkter i jordbruket, se Intäkter i jordbruket
 Njutningsämnen, konsumtion av 206—207
 Normskördevärde 167, 169
 Nybyggnadsverksamhet
   kostnader 83
   nyuppförda byggnader 82
   nyuppförda kreatursplatser 82
   nyuppförda rumsenheter JÅ 1970 85
 Nötkreatur
   antal 172—175, 184
   antal brukningsenheter 174—175
- besättningsstorlek 174—175, 182
 brukarnas ålder 56—57
 mjolkboskapskontroll 186—188
 priser 203
 rasfördelning JÅ 1970 244—245
 slaktdjursbesiktningar 202
 Nötkreatursenhet JÅ 1970 236
- Objektiv skördeuppskattning 118—124
 Obligatorisk skördeskadeanmälan 166
 Obrukad åker, areal 102—104
 Obärgad areal 124
 Ogräsmedel 99—100
 Oljekraftfoder, förbrukning 97
 Oljeväxter
   antal brukningsenheter 108
   hektarskörd 130—131
   kvalitet 116
   odlad areal 102—105
   odlingarnas storlek 109
   skördeutfall 114—115
   skördeutsikter 112—113
   statsplomberat utsäde 134
   totalskörd 130—131
   upplöjd höstsädd 110
   övervintring 111
 Områdesindelning 33
- Plantskolealster 105
 Plomberat utsäde 134
 Potatis
   antal brukningsenheter 108
   arealens fördelning 155
   bärgningsmetoder 152
   hektarskörd 122—123, 156, 162—163, 165
   kvalitet 116
   matpotatissorter 153
   odlad areal 102—105
   odlingarnas storlek 109
   priser 129
   skördetidpunkt 159
   skördeutfall 114—115
   skördeutsikter 112—113
   spill (vid skörd) 124
   sättningstidpunkt 158
   totalskörd 126—127
 Premiering av hästar 201
- Priser
   handelsgödsel 96
   jordbruksfastigheter 74—81
   mejerimjolk 192
   slaktdjur 203
   traktorer 94
   vete, råg, havre, korn, vallhö, matpotatis, fabrikspotatis, sockerbeter 129
   ägg 204
 Prisregleringsprisindex 240—241
 Privatskogar JÅ 1969 53
 Producentpriser, se Priser
 Producentprisindex 241—242
 Produktion av
   byggnader 82
   foderblandningar 98
   kreatursplatser 82
   kött och fläsk 203
   mjolk 192
   oljeväxter 130—131
   sockerbeter 133
   spannmål (leveranser) 128
   spannmål, slåttervall och potatis (skörd) 126—127
   spånadsväxter JÅ 1970 184
   ägg 204
 Produktionsmedelsprisindex 241
 Produktionsområden 33
- Raps, se Oljeväxter
 Rationalisering 248—254
 Redskap, inköp av 93
 Riksområden 33
 Rybs, se Oljeväxter
 Råg
   antal brukningsenheter 108
   förmalning, lager 128
   hektarskörd 122—123, 165
   kvalitet 144
   odlad areal 102—104
   odlingarnas storlek 109
   priser 129
   skördesätt 142—143
   skördetidpunkt 159
   skördeutfall 114—115
   skördeutsikter 112—113
   sorter 139
   sätidpunkt 158
   totalskörd 126—127

- upplöjd höstsädd 110
- utsädesmängd 135
- övervintring 111
- Rödklöverfrö 145
- Silo 86
- Självbindare 86—87
- Självrisk vid skördeskada 168—169
- Skogar, se Skogsmark
- Skogsbruksskolor 259
- Skogshögskolan 258
- Skogsinstitut 259
- Skogsmark
  - antal företag 46
  - areal 39, 45, 47
  - definition 37
  - fördelning på storleksgrupper 45, 47
- Skogsskolor 259
- Skogsvärde 71
- Skulder (och tillgångar)
  - per brukningsenhet 223, 228—229
  - totala 214—216
- Skuldprocent 224, JÅ 1970 304
- Skulttork 86
- Skörd
  - biologisk skörd per hektar 122, 147, 156, 162—163, 165
  - bärgad skörd per hektar 123
  - kvalitet 116, 144
  - skördesätt 142—143, 151—152
  - skördetidpunkt 159
  - skördeutfall 114—115
  - skördeutsikter 112—113
  - totalskörd 126—127, 130—131, 133
- Skördeskadeskydd
  - allmänt 166—170
  - finansiering 168
  - försäkrad areal, antal anmälningar och ersättningar, ersättningsbelopp, normskörd, aktuell skörd, självrisk 169
- Skördesätt för spannmål 142—143
- Skördetidpunkt 159
- Skördetröska 86—87
- Skördeuppskattningsområden 33
- Skördeutfall, medelomdomen 114—115
- Skördeutsikter, medelomdomen 112—113
- Slakt
  - besiktigade slaktkroppar 202
  - kalvslakt JÅ 1970 257
  - produktion av kött och fläsk 203
  - slaktdjurspriser 203
  - svinslakt 198
- Slaktdjursbesiktningar 202
- Slaktdjurspriser 203
- Slåttervall
  - antal brukningsenheter 108
  - arealens åldersfördelning 146
  - botanisk sammansättning 149
  - bärgningsförluster 121
  - bärgningsmetod 151
  - hektarskörd 122—123, 147, 165
  - kvalitet 116
  - odlad areal 102—104
  - odlingarnas storlek 109
  - skördetidpunkt 159
  - skördeutfall 114—115
  - skördeutsikter 112—113
  - tillväxt 121
  - totalskörd 126—127
  - upplöjd areal 110
  - återväxt 121
  - övervintring 111
- Sockerbetor
  - antal brukningsenheter 108
  - hektarskörd 133
  - odlad areal 102—104
  - odlingarnas storlek 109
  - priser 129
  - skördad areal 133
  - skördeutfall 114—115
  - skördeutsikter 112—113
  - totalskörd 133
- Spannmål
  - förmalning, lager 128
  - jordbrukarnas leveranser 128
  - priser 129
  - skördesätt 142—143
  - skördetidpunkt 159
  - sortfördelning 138—141
  - spill (vid skörd) 121
  - såtidpunkt 158
- totalskörd 126—127
- utsädesmängd 135
- Spannmålstork 82
- Sparbankernas kreditgivning 243
- Spill (vid skörd)
  - potatis 124
  - spannmål 121
- Spånadslin, se Spånadsväxter
- Spånadsväxter
  - odlad areal JÅ 1970 184
  - statsplomberat utsäde 134
- SR (=särskild rationalisering) 250
- Statens skogsmästarskola 259
- Stationära förbränningsmotorer 91—92
- Statlig lånegaranti 248—250
- Statlig rationaliseringsverksamhet 248—254
- Statliga lån (till enskilda jordbrukare) 243, 245
- Statsbidrag (till jordbruket) 248—250
- Statsplomberat utsäde 133—134
- Storboskap
  - priser 203
  - produktion av kött 203
  - slaktdjursbesiktningar 202
- Struktur- och befolkningsutredningarna 67—70
- Stråsäd, statsplomberat utsäde 134
- Stutar, se Nötkreatur
- Subventioner 246
- Suggkontroll, se Svin
- Suggor, se Svin
- Svensk Husdjursskötsel 256—257
- Svenska Lantmännens Riksförbund 256—257
- Svenska Mejeriernas Riksförening 256—257
- Svenska Spannmålsföreningarnas Samorganisation 256—257
- Svenska Ägghandelsförbundet 256—257
- Sveriges Allmänna Hypoteksbank 256
- Sveriges Betodlares Centralförening 256—257
- Sveriges Bränneriidskareförening 256—257
- Sveriges Fröodlareförbund 256

- Sveriges Jordbrukskassaförbund 256
- Sveriges Lantbruksförbund 255
- Sveriges Oljeväxtodlares Central-förening 256—257
- Sveriges Pälstdjursuppfödare Riksförbund 256—257
- Sveriges Skogsägareföreningars Riksförbund 256—257
- Sveriges Slakteriförbund 256—257
- Sveriges Stärkelseproducenters Förening 256—257
- Svin
antal 172—173, 177, 183—184
antal brukningsenheter 176—177
besättningsstorlek 176—177
betäckta sugor 185
priser 203
slakt 198
suggkontroll 194—197
svinstamkontroll 193—194
tjänstbara galtar 185
Svinhus (antal nyuppförda) 82
Svinstamkontroll, se Svin
Sysselsättning, se Arbetskraft
Såtidpunkt 158
- Tackor, se Får
- Taxerade inkomster, utgifter m m 212—224
- Taxeringsenheter JÅ 1969 41—45
- Taxeringsvärden (för jordbruks-fastigheter) 71—74
- Tillfälligt anställda, se Arbets-kraft
- Tillgångar (och skulder)
per brukningsenhet 223, JÅ 1970 304
totala 214—216
- Tillväxt för slåttervall 121
- Timförtjänster 62—65
- Timotejfrö 145
- Tjurar, se Nötkreatur
- Tjurkalvar, se Nötkreatur
- Tjänstbara galtar 185—186
- Tomt- och industrivärde 71
- Totalindex (för byggnadskostna-derna) 84
- Totalskörd
hampa, spånadslin JÅ 1970 184
höstvete, vårvete, höstråg, korn,
havre, blandsäd, slåttervall,
potatis 126—127
raps, rybs, vitsenap 130—131
sockerbetor 133
- Traktor 86—94
- Traktorgarage (antal nyuppförda) 82
- Trädgårdsareal 105—106
- Trädgårdsföretag 106
- Trädgårdsodling 106
- Trädgårdsväxter 105
- Undervisningsanstalter 258—260
- Ungnöt, se Nötkreatur
- Upplöjd (utvintrad) areal 110
- Urinbrunnar (antal nyuppförda) 82
- Utbildning 69, 258—260
- Utgifter i jordbruket
per brukningsenhet 217—221
totala 214—216
- Utrikeshandel
egentliga jordbruksprodukter 211
livsmedel 209—210
- Utsäde 134—135
- Utsädesmängd för spannmål 135
- Utvintrad (upplöjd) areal 110
- Vall, se Slåttervall (Betesvall)
- Vall till fröskörd 102—104, 145
- Vallfröodling, areal 102—104, 145
- Vallhö, priser 129
- Vallväxter, statsplomberat utsäde 134
- Vegetabilisk produktion 101—170
- Vete
antal brukningsenheter 108
förmalning, lager 128
hektarskörd 122—123, 162—163, 165
kvalitet 144
odlad areal 102—104
odlingarnas storlek 109
priser 129
skördesätt 142—143
skördetidpunkt 159
skördeutfall 114—115
skördeutsikter 112—113
- sorter 138—139
- såtidpunkt 158
- totalskörd 126—127
- upplöjd höstsädd 110
- utsädesmängd 135
- växtperiodens längd 160—161
- övervintring 111
- Veterinärhögskolan 258
- Vicker (och foderärter)
odlad areal 102—104
skördeutfall 114—115
skördeutsikter 112—113
- Vitaminfodermedel, förbrukning 97
- Vitsenap, se Oljeväxter
- Våröljeväxter, kvalitet 116
- Vårraps, se Oljeväxter
- Vårrybs, se Oljeväxter
- Vårråg, se Råg
- Vårsäd, kvalitet 116
- Vårvete, se Vete
- Världsmarknadsprisindex 241
- Växtodling 101—170
- Växtperiod 160—161
- Växtskyddsmedel, inköp 99—100
- Yttre rationalisering 248—249
- Åker
arealens användning 102—104
definition 37
fördelning på brukarekategorier 42—43
fördelning på storleksgrupper 40—41, 44
fördelning på ägarekategorier JÅ 1970 52
total areal 103
ägd resp arrenderad areal 39
Åldersfördelning 50—51, 55—57, 68—69, 146, 236
Årsförtjänster 64—65
Årsväxtrapportering 110—118
Återväxt på slåttervall 121
- Ägarekategorier inom jordbruket 73, JÅ 1970 52
- Ägd åker 39
- Ägda brukningsenheter 38

Ägg		
partihandelns invägning	204	
priser	204	
produktion	204	
Ägoslag		
annan gräsbärande mark	39	
	kultiverad betesmark	39
	skog	39, 45
	åker	39, 45
	övrig mark	39
	Ärter, se Kokärter	
	Övergångsbidrag	248—249, 253
	Överprisprocent	75—80
	Övervintring, medelomdömen	111
	Övrig mark	
	areal	39
	definition	37